Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

162442

CZVIT SZVETIH.

TOYESZT

SIVOT SZVETIH.

Od kih Rimska Czrikua çini ſpominak. Preneſen, i ſloſen na Haruatſki yezik Catholiçanſkim obiçayem.

Pò O. F. FRANCISCV GLAVINICHV, ISTRIANINV.

Reda S. Franciſca, Male bratye, Obſluſechih. Darſaue Boſne Haruatſke, Apoſtolſkoga Pripouidaucza, Theologa. ili Bogoſsloua.

Vkih vnogi ſpaſitelyni uzdarſeſe nauki, ſuakomu duhounomu, i teleſnomu ſtrahom Boſym ſi vuchemu, kruto koriſtni, i potribni.

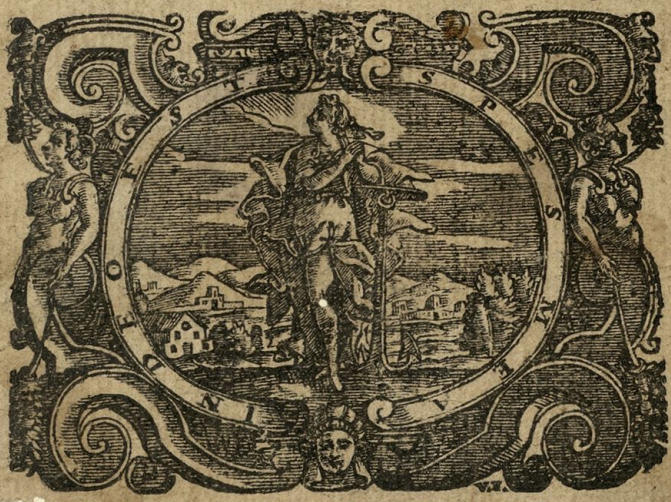

V MNETCII, NA M DC LVII.

Pò Bartolv Ginammv.

Zdopuſteniem Starieh.

162442

162442

N II 518/1961

0300300 14

ONVMV KI BVDE STATI
POKLON, I POZDRAVLENIE
Od izhoda Naroda Szlouinſkoga.

POKLE vur oni opchinſki priſta potop, ki prauiçnom, od Boga, radi griha vmerlih na oui ſsuit bì propuſchen odlukom; Otacz Noè Patriarcha poſtouani, razmiſsli; dà pò ſsuaki put, ſstanye naroda çlouiçanſskoga od trih varſsti ima biti: yedna molechih: druga branechih: à treta delayuchih.

Zato trim ſsinom, t.y. Sem, Cam, i Iaphet odluçi çaſst.

Ti Sem, (reçemu) kako Redounik hoches moliti: zaſto molitua prauiçnoga nebeſſa probya: probyayuchi prid Boga dohaya, i odhodechi prazna neuraçaſſe; paçe od ſsuak poghibeli molechega izbaulya,

Ti Iaphet, vladay, i brani: yer bramba yeſst po zakonu od nature ſsuim vmerlim opchinſska, Boſyom volyom, i çlouiçanſskom odlukom potueryena, ſsuitom zaçeta, i ſnym zuerſitſse.

Ti Cam, hoches bit tesak, buduchi dà dello naſsichuye çlouika; i ſsarcze plemenito truda nimaſſe ſstraſſiti, ni della ſsramouati: paçe ù niemſse ima naſslayuati; zaſto dobroga tesaka veſseli dello.

Razdilijm takoyer i ſsuit. Semu, (ki potle bì reçen Melchiſedek) odluchi iſstok. Camu zapad: à Iaphetu Aquilon; znadiſse dobro, dà prauiçno razdilenye nezmuchuye bratyu.

A ſsad ſsui piſsczi, ki ſslaunim perom dyanya ſstaroga, i ſslaunoga Sarmadſskoga ili Szlouinſskoga preneſſohu, piſsu dà od Iapheta izhaya. Ki, t.y. Iaphet, nè ſstraha radi ſslusbenoga, nego praude, i lyubaui oçine, hotechiga posluſati, diliſſe ſsuoymi Proti Aquilonu, i na velikoy Schandinaui paruo ſstanye vkoreni ſsuoye. Ka Schandinauia yeſst ſiroka tiſsucha, i ſeſsto mily. à duga oſsamſto; i pò ſsuvd okolo obtiçeyu more Baltiko, ili ledeno; nego ad iſttoka darſiſſe zgorami Chriſi, i Carelli.

Vnoſihuſſe poſslidny Iapheta tim naçinom, dà velika Schandinauia pro ſstorno nemogaſſeyh vzdarſati. Selechi zato oni mirnij proſtor, neizbroyeno yednoga, i drugoga ſpola dilijhſſe vnoſtuo, ter pod voyvodom ny houim pò imenu Gomer, doidohu od Sarmacie Europee ù goſpodaritſe. Ka Sarmatia vzdarſi ù sebi Poloniu, Ruſciu, Lituaniv, Moſcouyu, Prusſiu, Pomerantiu, Ligoniu, Goriu, Alaniu, Valachyu, Tartariu zapadnu, vias priſtad velike rike Tanay, ka Aſiu od Europe razdilyuye. I oui prihod nyhov bì vçinien, leto po ſtuorenyu ſuita, tri tiſſucha, ſedamſto i deuet deſſet: à paruo priſaſtya Iſſuſſoua, tiſſucha, çetiriſto, ſeſtdeſſet, ù vrime Otonaela tretoga voyuode Sidovskoga.

Ios nadalye narod ov razdiliſſe ù duiſto didin, i raſirihuſſe od gor Taurskih do Cilicie, i od mora velikoga Aquilonskoga dari dò mora Adriatskoga proti poldneuv, i yezik takoyer nyhov veche yeſt razſiren od ſuakoga poſſebi drugoga. Paçe i z'kralyem Alexandrom velikim voyeuahu, i takomu bihu verni, i od nyega polyublyeni, dà na ſmarti podaym priuilegy, ili miloſt, ki, za vgoditi vnogim, hotiſmo oudi poloſi[illegible]

Mi Alexander od Philippa, Kraly od Macedonie, Poglaunik M[illegible] menouan, Garçkoga Czeſſaraſtua poçetaK, VeliKoga Ioueſin pò [illegible] vladauacz Auguſtov, Bragmanov, i Arbanov: od iſtoka ſuncza, dari do zapada, i od [illegible] dari do [illegible]ona. Plemenitomu narodu slouinskomu, i yeziku nyhouomu milo[illegible] pozdraulenye od naſs, i od naſſih poslidnyh; Ki [illegible] vlad[illegible]nie ſuita ſtupe

Zaſto nam bihote ù veri ſtalni, ù oruſyu ſarçeni, i naſſi pom[illegible]ki hrabreni: Zato vam dayemo, i dariuamo slobodnim naçinom, ù vike vaſs del[illegible]ye od Aquilona, dari

do

zo nayzadnyh krayn, proti pol dneuv, od Latinske zemlye, tim naçinom; dà nyeda drugi narod, ſmiti bude ondi ſtati, pribiuati, ili vzdarſatſe, nego vaſſi. Iako ki budu naſsliſe ondi ſtoyechi, budite vaſſi ſuſny, i ſinoui nyboui ſuſni ſinov vaſſih. Dano ù gradu nonomu Alexandrie, od naſt vzidanom, na velikoy riki Nilo leta 12. naſſih Kralyeſtſt: pomagayuchi nam veliki Ioue, Marte, Plutone, i B. Minerua. Szuidoczi od oue ſtuari yeſu plemenit Athleta naſs Tezaurir i oſtalih yedanadeſte Herczegov kih (vmirayuchi mi prez ſinov yeſmo oſtauili dilnike naſſe, i od vſega ſuita.

In Regno Slauorum folio 168.

Od imena naroda Sylouinſkoga.

NArod Szlouinſki bil yeſt vazda, i ſadaye prignut k'voyeuanyu, i kruto oſsobite ſelech ſlaue: zato proti ſuakomu drugomuſsuſse lyutili narodu, tiralijh, ter imanya grabili nyhoua; i tako ili od della hrabrenoga ko çinyahu, ili od meſsta gdiſſe vſtanyahu ime prijmlyahu.

Kakono od Garkov bihu prozuani Sarmati, t. y. oko od vipere; zaſto napriliku reçene vipere ſarçeno, i nemiloſtiuo druge narode yeſſu naſskakali. Izato niki Auctor ſtari, pò imenu Lucanus reçe od nyh. *Qui te laxis imitantur Sarmata braccis.*

Zuahuſſe Vandali, radi Rike Vandala, kaſse ſad Fiſtula zoue, ù Lengelſkom kralyeſtuv, ki kruto Rimlyanom zabaulyahu, i zaro ù Rimſkoy Czrikui molyahu: *à Vandalis libera nos Domine.*

Imenouahuſſe Iſtri, çicha velike Rike Iſtra, ka ſad Dunai zoueſſe. Moraui, od rik Moraue. Polyaki, od polya. Pomerani, od Primorya. Dalmatini, od raunicze Dulme Bosnyaki od Rike Boſsne, ili kako drugi rekoſſe od gor Beſsih. Haruati od haruatſske, Liburni, od voyuode Liburna, i tako od oſtalih, çabi od vech dugo bilo piſſati.

A zouvſſe Szlouinczi radi velike rike Szaue. Ka, t.y. Szaua izuira ù ſtranah Voyvodſtua Carniole, i gre tekuchi proti iſstoku dan 16. dobroga hoda, i ſsue vode od Illirika grabechi, ter ymeym gaſſechi, i na pokon pod dolnym Belgradom, od Ludouika Kralya nikada vzidan, gdiſſe Vgarſsko Kralyeſtuo od Boſsanſskoga razdilyuye, takoyer udira ù Iſtar, ili ù Dunay, ter ime zgublya.

A buduchi da yedan, i drugi kray od poçetka do ſsuarhe reçene Rike od ouoga yeſt naſselyen naroda, akoli rauno razliçitoy Goſspodi podloſni, za to zouvſſe Szauinczi. Ko ime drugi narodi razbyayuchi zouvyh Sclauoni ili Schauoni. A oni çineſſe zuati Szlauni, radi ſtarine ku vzderſahu, viteſtua ka vçinihu, veru Catholiçanſsku ku priahu, zauetno vzderſau, i vernoſt vazda, ku ſsuoyoy Goſspodi vkazahu: Pàçe i priſstoyſſe.

Buduchi dakle i ya od reçenoga izniknul naroda (i neſramuyemſse) i ù boczih kripoſstnim naçinom iz Glamoça Boſſanſskoga kralyeſstua grada ſtarijh prid ſsilnikom, za veru Catholiçanſsku obdarſati preneſſen ù Iſtryu, gdi ù C.O.D.G. med duimi treti, à med çetirimi peti, ù broyu ſsedmi, prid zadnyom, pò zakonu Catholiçanſskomu opchinſski priah zrak i ù ſpodobnih letih ù Red obſsluſsechih rod Boga zazuan (i diçimſse kruto) zato yezikom htechi progouoriti materinſskim trud ov ſiuot. ſsuetih izpiſſati priah à to za per razlog.

Parui yeſt ſslaua Boſsya.
Drugi poſtenye ſsuetih.
Treti koriſt vernih.
Cetarti prignutye na proſsnyu.
Peti potroſſenye vrimena ù kripoſstah.

Parui razlog ſslaua Boſsya. Bogh nemoreſſe toliko od ſstuorenya ſslauiti ſuoyega koliko yeſt doſstoyan ſslaue, zaſto neizmiren, à ſstuorenye izmirenno, à ſsuar izmirenna proti neizmirency (kako gouori Philoſoph) nima prilike. Zato od potribe yeſt

daon

daga ſlauimo ſuimi naçini ſkimi moremo ſlauitga takouv i paruv podayenam zapouid. *Diliges Dominum Deum tuum tota mente, toto corde, & omnibus viribus tuis.* Lyubi Goſpodina Boga tuoga ſuom pametyom, ſuim ſarczem, i ſuimi kripoſtami tuoymi. Da i ako to ſsue vçinimo yoſche reczimo kako Iſuſs naſs vçi. *Si hæc omnia feceritis, adhuc dicite quod ſerui inutiles eſtis.* Ako ſuaka ona vçinite yoſs reczite da ſsluge nekoriſstne yeſste. Selech tada ya volya koliko Bogu poſslusiti (akoli rauno nedoſstoyan) hotihga ù ſsuetih nyegouih kolikobi moguche proſslauiti neka dà on ki ſsuaka vidi i ſsuaka more uaſsu videch i ſslaboſst podadenam kripoſst: Tako reçe Auguſtin *Deus tibi totum eſt, ſi eſuris panis eſt, ſi ſitis aqua tibi eſt, ſi in tenebris es, Lumen tibi eſt, ſi nudus es, immortalitate tibi veſtis eſt.* Bogh tebi ſsuako yeſst, ako gladuyeſ, kruh yeſst, ako ſeyas, voda tebi yeſst, ako ù tminyah yeſsi, ſsuitloſst tebi yeſst, ako gol yeſsi neumarlnoſsti ſsuita tebi yeſst.

Drugi razlog. poſtenye ko ſsuetim odlagamo Boguga poſstaulyamo ki yeſst çudan ù ſsuetih ſsuoyh, i kim on poda moch, paçe nyednoga k'nyemu prauim ſsarczem prihodechega neodbiya, i buduchi dayhye on poſtoual, zato i mi imamoyh poſtouati, i ſtuyuchi na pomoch zaziuati. *Voca ergo ſi eſt qui tibi reſpondeat, & ad aliquem ſanctorum conuertere.* Zoui dakle ako yeſst ki tebi odgouori, i k'nikomu od ſsuetih obratiſſe.

Treti razlog radi koriſsti verni. Ni ſstuari ka tako prigiblye çlouika kripoſsti ſsliditi, i od grihov vklonitſſe kako ono dobra prilika. Buduchi dakle ſsueti puni prilik ſspaſsitelnih razlog yeſst ſiulenya ſtati nyhoua: neka biſſmoyh naſslidouali ako ſnymi Boga hochemo vſinati. I zato yoſche ù poçetku Papa Clement ki bi Petrov vçenik, odluçi ſsedam piſſarov dyania Muçenikov iſspiſſati, ter ù Czrikui ſsarçenoſt vere nyhoue na veçnu priliku nam vmarlim oſstauiti. Tako rauno i ſiuot oſstalih ſsuetacz Czrikua ſsueta ù zborih ſsuoyh, ili Conciljh, zapouida izpiſeuati; neka mi gnyh naſslidouati budemo. Zaſto kako ono ſsui ſselimo biti z'hranyeni, ſsuim dobra della yeſsu odpotribe.

Selis biti pogarditely ſsuita vrimenitoga za dobiti veçni? ſti ſiuot Apoſtolov: *Ecce nos relinquimus omnia & ſecuti ſumus te.* Quo mi oſtauiliſsmo ſsuaka i naſslidoualiſsmo tebe.

Selis biti ſstalan ù veri, i tarpech ù mukah; ſti ſiuot Muçenikov. *Sancti per fidem vicerunt regna, operati ſunt iuſtitiam adepti ſunt repromiſſiones.* Szueti pò veri pridobihu kralieſtua, dellaliſſu praudu dobili yeſſu obechanya.

Selis biti ù duhounomu nauku ſslauan; ſti ſiuot Nauvçitelyov Siuete matere Czrikue. *Cor ſapiens quærit doctrinam, & os ſtultorum paſcitur imperitia.* Szarcze mudro iſche nauk, i vſsta ludih paſsuiſse u nenauku.

Selis biti çiſst; Sti ſiuot Diuacz, i diuiz. *O quam pulchra eſt caſta generatio cum claritate.* O koliko yeſst lipo çiſsto pokolenye ſz'ſsuitloſstyom.

Selis biti pokornik, Sti ſiuot od Puſstinyakov, i tako od oſstalih, &c. Auguſtin S. ſtuchi ſiuot S. Antona Opata pokornika reçe. *Surgent indocti i in die iudicij & condemnabunt nos doctos.* Vſtati chieneuçni na ſsudni dan i oſſude naſs vçeni, i onobi dobar vzrok dà Manicheiſski oſtauiuſſi zahod poſsta Catholik. Franciſcho S. Stuchi ſiuot Iſuſsov poçega ſsliditi. S. Columban ſtuchi ſiuot Marye Egyptiake obratiſſe. Hieronym videchi Puſstinyake pokoru çinechi priduſimſse. Ignatio ſtuchi ſiuot ſsuetih u nyegouv betegu poçeyh ſsliditi, i tako od oſstalih. Zato reçe Salomon *Cor prudentis poſſidebit ſcientiam, & auris ſapientium quæret doctrinam.* Szarcze razumnoga priati bude nauvk, i vho mudroga iſskatiche razum.

Cetarti razlog bi profsnya bratye moye duhoune. Med nayvechemi fundamenti, ili ſsralnoſsti za potuarditi veru Catholiçanſsku yeſst ſiuot ſsuetih Muçenikov ki za lyubau Iſsukarſstouv, i za veru Catholicanſsku dobrouolno, i veſselo karv prolihu ſsuoyu, ſiuot na ſsmart podahu, tako dà nikim oçi bihu izuartane, nikim vſi otargnute, nikim yezih izmaknut, nikim ſisak razuvruhen na glauv polagan, nikim zubi izbyani, nikim vſsnicze odrizane, niki razçyartim olouom, pakomi, i ſsumporom zaliuani, nikim glaua

odſiçena, niki na mih odarti, niki na kris priguozdyeni, niki izviſokoga porinuti, niki zuiryem varſeni, niki napolu pripilyeni, niki u more barknuti, nihi u ogayn popretani, niki kamenyem poſsipani, niki guozdenimi çeſli razmaknuti, niki Klyukami od nada oſtrimi razdirani ke i danaſni dan ù Rimu kaſueſſe, i ya vidihyh teryh yeſt ſamo ſtrah pogledati à niki z'nikimi oſtalimi propaſtnimi meſtyami vmoreni ke Dyaual, i vdi nyegoui à t.y. Pogani izmiſslihu verne Iſſuſloue napaſtouati: kih oni ſuih hrabrenim pridobihu naçinom, i pridobiuſſi priliku nam oſtauihu: Oſtauiuſſi Czrikuv odiçihu: odiçiuſſi naſsliduyuchim ſsebe vtegnuhu, i vtegnuvſſi ù beznu ſslaue veçnoſsti vbignuhu, i od tuda doydut na ſsudny dan, i ſs'progonechemi narugayutſse. Tako gouori piſsmo: *Stabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt, & qui abſtulerunt labores eorum*; Sztati hte prauiçni ù velikoy ſtalnoſsti protiua onim kijh oſskarbihu, i ki vzehu trud nyhov. Zato Bernardo S. gouori dà tri mirakuli veliki razmiſslyat moremo. Parui da Bogh vçiniſſe çlouik. Drughi dà diuoyka porodi. Treti da ù tolikih mukah ſsueti ſstalni u veri vçinihuſse.

Zato malo manye ſsuimi yeziki ſsuot reçenih ſsuetih yeſst iſspiſſlan: kako ono Garçki, Latinſski, Nimski, Spanyolſski, Franceski, i nikih drugih izuan naſsega yezika; Ku ſstuar razmiſsliuſſi vnozi naklonihumi; na ko duhouno zauetnih ſselenye prignuvſſiſse dah poçetak, neka talent ako i malyahan, od Boga zato dan neosſtane zakopan, kako ono reçe Salamon. *Da & accipe, & iuſtifica cor tuum.* Day i vazmi, i oprauiçi ſsarcze tuoye.

Peti razlog potroſsenye vrimena u dobru: Szuaki del od vrimena naſsega razlog Bogu dati hochemo' i vçga potroſimo od onoga plachu, ili tarplenye priati hochemo. Nimaſſe hualiti on ki dobro vrime vſiua, nego on ki ù kripoſsti troſsiga ſslauitſse ima, tako i veliki Paual reçe. *Videte fratres quomodo cautè ambuletis, non quaſi inſipientes; ſed vt ſapientes redimentes tempus.* Gleite bratyo kako pomnyuo budete hoditi, nè kako ludi: da kako razumni odkupuyuchi vrime. Iſstina nemoremo ſsui biti kripoſstni; ali zato ſsui moremo ù kripoſstah vrime troſsiti naſse, koyeſst potribno kruto ſsuim ſselechim Ray nebeſski. Horechi zato ya ono çami vrimena oſstayaſe od poſslov Reda, i od opchinſskoga pripouidanya na dobro obratiti: toga radi trud ov hotih priati. I akobi ti rekal zaſto drugo na Szlouinſski yezik neobrati? Vidimiſſe da ouo za ſsada nayuecha biſſe potriba: da ako Bogh poſſudi ſsuot, za ouim i ça drugo u ruke hochemo priati: med tim ov moy trudu na kratko vçinyen primi dobrouolyno, i priamſsi naſslidui ſsuot ſsuetih, i ſslidechiga moli zame yedalibi veliki Bog pò miloſsti ſsuoyoy, pò vteſanyu ſsuetih ſsuoyh broy nyhov poloſiti raçil naſs.

Ikad budes ſstati, pomnyuo hochef razmiſslyati da naſs vezik yeſst teſak: Zato muçnogaye nikazo Latinſskimi zloui izpiſseuati, toga radi Hieronym ſsueti nika druga ſsloua, ili Character vçini; pò ſsuim tim koliko ya naybolye mogoh vlagoditi, koliko vçinih, à ti, gdi naydeſ ouakouo slouo ç. hocheti biti za çarv Haruatſshi, à gdi vidiſs ouacho s. ili Sz. hocheti biti nè za dua nego za yedno slouo, à t.y. za slouo Haruatſski. I ako ki zahod, il error naydeſs tuoyom pametyom poprauiga: zaſto onikiſſu ouo ſstampali naſs yezik niſſu razumili; zahod, ili error rekoh u ſslouih, zaſto gouorenye yeſst Catholico, ko vernim naçinom od SS. piſsma izuadi, i zuayeno na S. Inquiſition progledati podah, i progledano ſstampati pouelimi. I ako riç ku naydeſs ka polak tebe nebi bila obiçaina, proczini da yezik naſs pò vnogih darſauah yeſt razſtarkan, ter nigdi nikako, à nigdi nikako riçi vnaſsayu: zato nè yednoy darſaui, nego i vechim ſselim vgoditi, à knyge nemoguſſe nyedne pò miſsli ſsuakoga ſsloſiti: nego yeſst od potribe da çlouik pametyom gre za knygom. Dakle hodi i ti, i hodechi pomnyuo ſti: ſtuchi razmiſslyay, i razmiſslyayuchi vpuchuyſſe, à gdi nebi znal nebudite ſsram vçitiſse, zaſto nyedan nauçen neporodiſſe, à u nauku kripoſst doſstigneſſe, ka duſſu kraſsoti naſsu pokoy ſslauna nareçetſse. Nu tada primi, i Boga huali zame moli ter zdrav budi.

BROY

BROY SZVETIH KISZE VZDARSE V OVIH KNIGAH.

IANVAR.

Ima dàn 31: Luna 30. noch ima vr 15. à dàn 9.

+	*A*	1	*Ime Iſſuſſouo, i Obrizouanye yego. na 1. harti.*	
	b	2		
	c	3		
	d	4		
	e	5	*Theleſphor Papa, i Muçenik.*	3
+	*f*	6	*Epiphania ili vkazanye Goßpod.*	3
	g	7		
	A	8		
	b	9		
	c	10		
	d	11	*Hygin Papa, i Muçenik.*	5
	e	12		
	f	13		
	g	14	*Hilarij Biskup i Iſpouidnik.*	5
			S. Felic Pop, i Muç.	7
+	*A*	15	*Paual parui puſtinyak.*	7
			S. Mauro Oppat.	9
	b	16	*Marcell Papa i Muçenik.*	10
+	*c*	17	*Anton Oppat.*	10
	d	18	*Priſtolye S. Petra Rimßko.*	14
			S. Priſca Diuoyka i Muç.	15
	e	19	*Marij, Marta, Audifac, i Abac M.*	16
	f	20	*Fabian, i Sebaſtian Muç.*	16, *i* 17
+	*g*	21	*Agnes Diuoyka i Muç.*	20
	A	22	*Vincenc i Anaſtas Muç.*	21. *i* 22
	b	23	*Emerenciana Diuo, i Muç.*	23
	c	24	*Timothei Biſ. i Muç.*	24
+	*d*	25	*Preobrachanye S. Paula Apoſt.*	24
	e	26	*Policarp Biſ. i Muç.*	26
+	*f*	27	*Iuan Chryſoſtom Biſ. i Iſpouid.*	27
	g	28	*Agnes Drugo.*	29
	A	29		
	b	30		
	c	31		

FEBRVAR.

Ima dàn 28. Luna 29. à leto preßtupno ima 20. Luna 30. noch ima vr 14. à dan 10.

	d	1	*Ignatij Biſ. i Muç.*	29
	e	2	*Oçiſchenie B. D. Marye.*	30 +
	f	3	*Blas Biſ. i Muç.*	32 +
	g	4		
	A	5	*Agata Diuo. i Muç.*	33
	b	6	*Dorothea Diuo. i Muç.*	35
	c	7	*Romuald Oppat.*	36
	d	8	*Korizma.*	43
	e	9	*Apolonya Diuo. i Muc.*	37 +
	f	10		
	g	11		
	A	12		
	b	13		
	c	14	*Valentin Pop i Muç.*	38
	d	15	*Fauſtin, i Iouita Muç.*	39
	e	16		
	f	17		
	g	18	*Simeon Biſ. i Muç.*	40
	A	19		
	b	20		
	c	21		
	d	22	*Preßtolye S. Petra Antiochenßko.* 40	
	e	23		
	f	24	*Mathei Apoſtol.*	41 +
	g	25		
	A	26		
	b	27		
	c	28	*Quatre.*	45

MARCZ.

Ima dan 31. Luna 30. noch ima vr 12. dan 12.

d 1
e 2
f 3
+ g 4 *Lucij Papa i Muç.* 47
+ A 5
b 6
c 7 *Tomas od Aquina Ispo.* 47
S. Perpetua i Felicita Muç. 49
d 8
+ e 9 *Cetardesset Muç.* 49
f 10
g 11
+ A 12 *Gargur Papa, i Isspo. Nauçitely S. Czrikue.* 51
b 13
c 14
d 15
e 16
f 17
g 18
+ A 19 *Ioseph Isspo.* 53
b 20
c 21 *Benedict Oppat.* 54
d 22
e 23
+ f 24 *Gabriel Archangel.* 56
+ *Veliki Petak.* 58
+ g 25 *Nauischenye B.D.Marye.* 58
+ A 26 *Vskarßnutye.* 62
b 27
c 28
d 29
e 30
f 31

APRIL.

Ima dan 30. Luna 29. noch ima vr 11. dan 13.

g 1
A 2 *Franciſco od Paule Iſpo.* 64
b 3
c 4
d 5
e 6
f 7
g 8
A 9
b 10
c 11 *Leon Papa i Iſspo.* 66
d 12
e 13
f 14 *Tiburtij, Valerian, i Maxim. Muç.* 67
g 15
A 16
b 17 *Anicet Papa i Muç.* 68
c 18
d 19
e 20
f 21
g 22 *Soter i Caij Pape Muç.* 68. 69
A 23 *Iuray Muç.* 69
b 24
c 25 *Marco Euangeliſta.* 74 +
d 26 *Clet, i Marcellin Pape i Muç.* 76
e 27
f 28 *Vital Muç.* 77
g 29 *Petar Muç.* 78
A 30 *Od Litany.* 79

MAY.

Ima dan 31. Luna 30. noch ima vr 9. dan 15.

+ b 1 Philipa 81. i Iakov Apost. 82
c 2 Athanas Bis. i Ispo. 84
+ d 3 Nassastye S. Krisa. 86
S. Alexander, Euentij, i Theoddul Muç. 89. I Iuuenalis Bis.
e 4 Monica Vdouicza. 90
f 5
+ g 6 Iuan prid vrati Lastinkimi. 90
A 7 Stanislau Bis. i Muç. 92
+ b 8 Vkazanye S. Mihouila Arhang. 94
c 9 Gargur Nazianzen Bis. i Ispo. 95
d 10 Gordian, i Epimach Muç. 96
+ Prinesenye S. hise Lauretan ske na Tarssatt. 97
e 11
f 12 Nereij, Archileij, i Domitila Diuo. i Pangratij Muç. 100
g 13
A 14 Bonifac Muc. 101
+ b 15
c 16
d 17
+ e 18 Od Ascessiona ili Zassast. Isus. 110
f 19 Pudentiana Diuo. 102
g 20 Bernardin Ispo. 103
+ A 21 Helena Czessaricza. 105. Od Prisastya Duha ssuetoga. 113
+ b 22
c 23
d 24
e 25 Vrban Papa i muç. 107
f 26 Eleuter Papa i Muç. 107
g 27 Iuan Papa i Muç. 108
+ A 28 Od Blagdana S. Troyststua. 115
b 29
c 30 Felic Papa i Muç. 109
d 31 Petronilla Diuo. 109. Od Telone. 117

IVN.

Ima dan 30. Luna 29. noch ima vr 8. dan 16.

e 1
f 2 Marcellin, Petar, i Erazam Muç. 122
g 3
A 4
b 5
c 6
d 7
e 8
f 9 Prim, i Felician Muç. 124
g 10
A 11 Barnaba Apostol. 125+
b 12 Basilid, Cirin, Naborio, i Nazarij Muç. 127
c 13 Anton od Padue Ispo. 128+
d 14 Basilij veliki Bis. i Ispo. 131
e 15 Vid, i Modest, i Crescentij muç. 132+
f 16
g 17
A 18 Marcij, i Marcellin muç. 134
h 19 Gervas, i Protas muç. 135
c 20 Siluer Papa i muç. 136
d 21
e 22 Paulin Bis. i Ispo. 137
f 23
g 24 Naroyenye S. Iuana Karstitelya. + 138
A 25
b 26 Iuan, i Paual muç. 140
c 27
d 28 Leon Papa i Ispo. 141
e 29 Petar, 142. Paual Apostoli. 145+
f 30 Szpomenutye S. Paula Apost.

IVL.

Ima dan 31. Luna 30. noch ima vr 9. dan 15.

g 1
+ A 2 Pohoyenye B. D. Marye. 147
S. Proces, i Martinian Muç. 149
b 3
c 4
d 5
e 6
f 7
g 8
A 9
b 10 Szedam bratov Muç. 150
Ruffine, i Secunde Muç. 151
c 11 Pio Papa i Muç. 151
d 12 Naborio, i Felic Muc. 151
S. Iuan Gualbert oppat. 152
e 13 Anicet Papa i Muç. 153
+ f 14 Bonauentura Bif. i Iſpo. 153
g 15 Razdilenye Apoſtolov. 155
A 16
b 17 Alexio Iſpo. 158
c 18 Symphoroſa z'ſedmimi ſinmi m. 159
d 19
+ e 20 Margarita Diuo. i Muç. 160
f 21 Prazeda Diuo. 162
+ g 22 Marya Maddalena. 163
+ A 23 Apollinar Biſ. i. Muç. 165
b 24 Chriſtina Diuo. i Muc. 167
+ c 25 Iakov Apoſt. 168. S. Chriſtop. m. 169
+ d 26 Anna mati B D. Marye. 170
e 27 Pantaleon Muç. 170
f 28 Nazarij, Celſ, i Victorij Pape i Muç. 171 S. Innocentij Pap. i Iſs. 172.
g 29 Martha Diuo. 172. S. Felice Pa. Simplicio, Fauſtin, i Beatrica Muç. 173
A 30 Abdon, i Sennen muç. 173
b 31 S. Ignatij Iſpovidnik. 174

AVGVST.

Ima dan 31. Luna 30. noch ima vr 10. dan 14.

c 1 Vza S. Petra. 178. S. Mach. m. 179
d 2 Stefan Papa, i Muç. 181. Od Proſchenya Porciuncule. 179
e 3 Naſaſtye tela S. Stephana paruoga Muç. 182
f 4 Dominic Iſpo. 183
g 5 S. Marya od ſniga. 185 +
A 6 Preobraſenye Goſpodinovo. 186 +
S. Xiſta Pa. Feliciſſima, i Agap. m. 187
b 7 Donat Biſ. i mu. 188
c 8 Ciriac, Larg, i Smaragd muç. 189
d 9 Roman muç. 189
e 10 Laurenac mu. 190
f 11 Tiburtij, i Suſanna mu. 192
g 12 Clara Diuo. 192
A 13 Hippolyt, i Caſſian mu. 195
b 14 Euzeb Iſpo. 196
c 15 Vzuiſenye B. D. Marye. 196 +
d 16 Rok Iſpo. 198 +
e 17
f 18 Agapit mu. 200
g 19
A 20 Bernard Oppat. 200 +
S. Stephan Kraly Vgarſki. 202
b 21
c 22 Timoteij, Hippolyt, i Simph. M. 204 +
d 23
e 24 Bartholomei Apoſtol. 205
f 25 Ludouic Kraly od Frācze Iſpo. 206
g 26 Zephyrin Papa i mu. 207
A 27
b 28 Auguſtin Biſ. i Nauçitely S. Czrikue. 208. S. Hermetij mu. 210 +
c 29 Vſicenye glaue S. Iuana Karſtitelya. 211. S. Sabina mu. 212 +
d 30 Felic, i Adauct mu. 212
e 31

SEP-

SEPTEMBER.

Ima dan 30. Luna 29. noch ima vr 12. dan 12.

f 1 *Egidÿ Oppat.* 213. *S.* 12. *bratov Muç.* 213
g 2
A 3
b 4
c 5
d 6
e 7
† f 8 *Naroyenye B.D. Marye.* 214
S. Adrian Muç. 215
g 9 *Gorgonÿ Muç.* 215
† A 10 *Nicola od Tolentina Iſpo.* 216
b 11 *Proto, i Hyacinto Muç.* 216
c 12
d 13
† e 14 *Pouiſſenye S. Kriſa.* 217
f 15 *Nicomed Muç.* 218
g 16 *Cornelio Papa.* 219. *Ciprian Biſ. i Muç.* 219. *S. Euphemia, Lucia, Geminian Muç.* 219
A 17
b 18
c 19 *Ianuar Biſ. i z'drusbom Muç.* 221
d 20 *Euſtach z'drusbom Muç.* 222
† e 21 *Matthey Apoſtol, i Euangeliſta.* 224
f 22 *Mauricio z'druſ. Muç.* 225
g 23 *Lin Pap. i M.S.Thecla Diui.M.* 226
A 24
b 25
c 26 *Ciprian, i Iuſtina muç.* 226
† d 27 *Coſma, i Damian muç.* 227
e 28
f 29 *Poßuechenye Czrique S. Mihouila Arhangela.* 228.
Od Angela çuvara. 230
† g 30 *Hieronym Pop. Nauçitely S. Czr.* 231

OCTOBER.

Ima dan 31. Luna 29. noch ima vr 14. dan 10.

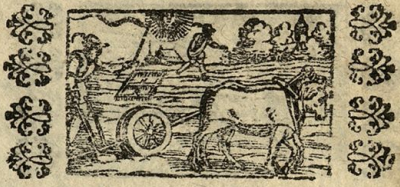

A 1 *Remigÿ Biſ. i Iſpo.* 234
b 2
c 3
d 4 *Franciſco Iſpo.* 236 †
e 5 *Placido z'druſ. mu.* 240
f 6
g 7 *Marko Papa i Iſpo. S. Sergio, Bacchio, Marcell i Apuleÿ mu.* 241
A 8
b 9 *Dionys, Ruſticio, i Eleuterÿ mu.* 242
c 10
d 11
e 12
f 13
g 14 *Calliſt Papa i mu.* 243
A 15
b 16
c 17
d 18 *Luka Euangeliſta.* 243
e 19
f 20
g 21 *Hilarion Oppat.* 244 *S. Vrſula z'druſ. Di. i mu.* 244
A 22 *Vrſula s'diuiçami.* 245
b 23
c 24
d 25 *Chryſanthÿ, i Darya Mu.* 246
e 26 *Euariſt Papa, i Mu.* 247
f 27
g 28 *Simun, i Iuda Apoſtoli.* 247
A 29
b 30
c 31 *Vuolfgango Biſ. i Iſpo.* 249

NO-

NOVEMBER.

Ima dan 30. Luna 29. noch ima vr 15. dan 9.

d 1 *Vßi ßueti* 251
e 2 *Szpomenutye ßuih vernih vmarßih.* 253
f 3
g 4 *Vital, i Agricola muç.* 256
A 5
6 *Leonard Ißpo.* 256
b 7
c 8 *Cetiri Okrunyeni Muç.* 257
d 9 *Theodor muç.* 259. *Od Poßuechenya Czrikue Szpaßitelya.* 258
e
f 10 *Tryphon, Reßpicio, i Nimphe mu.* 259
g 11 *Martin Biß. i Ißpo.* 260
S. Menna Muç. 263
A 12 *Martin Papa i Muç.* 263
b 13
c 14
d 15
e 16
f 17 *Gargur Thaumaturg Biß. i Ißp.* 264
g 18 *Poßuechenye Czrikue S. Apuſtolov Petra, i Paula.* 265
A 19 *Pontian Papa i Muç.* 265
b 20 *Eliſabet Kralycza.* 266
c 21 *Prikazanye B. D. Marye.* 267
d 22 *Cecilia Diuo. i Muç.* 268
e 23 *Clement Papa i Muç.* 270
S. Felicita Muc. 271
f 24 *Chriſogon Muç.* 271
g 25 *Catharina Di. i Muç.* 272
A 26 *Petar Alexãdrinßki Biß. i Muç.* 274
Aduent. 378
b 27
c 28
d 29 *Saturnin Muç.* 275
e 30 *Andrey Apuſtol.* 275

DECEMBER.

Ima dan 31. Luna 30. noch ima vr 16. à dan 8.

f 1
g 2 *Bibiana Diuo. i Muç.* 281
A 3
a 4 *Barbara Diuo. i Muç.* 282
c 5 *Sabba Oppat.* 283
d 6 *Nicola Biß. i Ißpo.* 284
e 7 *Ambros Biß. i Ißpo. Nauçitely S. Czrikue.* 286
f 8 *Zaçetye B. D. Marye.* 289
g 9
A 10 *Melchiad Papa i Muç.* 290
b 11 *Damas Papa i Ißpo.* 290
c 12
d 13 *Lucia Diuo Muç.* 290
e 14
f 15 *Euſebio Vercellenßki Biß. i Mu.* 292
g 16
A 17
b 18
c 19
d 20
e 21 *Thomas Apuſtol.* 291
f 22
g 23
A 24
b 25 *Naroyenye Goßpodina Ißukarßta.* 295
c 26 *Stephan parui Muç.* 296
d 27 *Iuan Apoſtol i Euangeliſta.* 300
e 28 *Mladenazi.* 302
f 29 *Thomas cantuarienßki Biß. i Muç.* 303
g 30
A 31 *Silueſtar Papa i Muç.* 305
Od S. Matere Czrikue. 310

PRIHOD V SIVOT SZVETIH.

Od razlik ſtuorenya Boſiega.

SZtaſſe Bogh ù Troyſtvu yedan, Otacz, i Szin, i Duh ſueti, paruo ſtuorenya, ù veçnoſti ſuoyoy napunyenim blaſen naçinom. Zaſto veçni yeſt on, ki z'niyednim nemiriſe vrimenom; à blaſen yeſt on, kye ſam ſebi, od ſebe, i poſebi zadouolyan, i od nyednoga drugoga ni potriban. A t.y. ſam Bogh; à nè drugi: tako i Dauid reçe *Pſal.* 10. *tu autem idem es, & anni tui non deficient.*

Biſſe zato ù ſebi, kako i yeſt, ſuemoguch, mudar, prauiçan, i dobar; ke kriposti htechi izuan veçnoſti pò vrimenu razſiriti; sloſnoſti ſuita onoga dà poçetak. Koga, t.y. Boga, ſuemoguchſtuo, kaſeſe ù ſtuorenju niegouomu; mudroſt ù vladaniu, prauicza u pokaranyu zlih, à dobrota u plachi dobrih. I toſu tè oſobite velikoga Boga kripoſti, radi kih (meniſe vidi) ouo ime Bogh ſuakim yeſikom çetirimi sloumi piſſeſe. Sidouski *Ieoa*; i zatoga zuahu *Tetragrammaton*, t.y. ime od çetirih slov, Diaçki DEVS; Garçki TEOS; Szlouinski *Bogh*: Nimski *Gott*. Spanolski *Dios*: Franaçki *Dius*: Turski *Alla*: Paçe nyedan narod, ni çlouik, budi okoran kolikomu drago, ny tayl, i netay, dabi Boga nebilo, zaſto iſta natura, ili narav nauiſchuyega, kako ono reçe veliki Paual; *Rom.* 1. *inuiſibilia quidem Dei: à creatura mundi, per ea quæ facta ſunt intellectu conſpiciũtur*; neuidena ſtanouito Boſia, od ſtuorenya ſuita, pò onih ka ſtuorena ſut, pametyu videſe Izuan zato, ako ki noraçh nebi bil, kako ono reçe Dauid: *Pſal.* 13. *dixit inſipiens in cor-*

corde ſuo, non eſt DEVS: reçe norac̃, u ſarczu ſuoiem, ni Bogha.

Ganuſe tada Bogh: kako ganu ako yeſt negibuchi? tako piſmo gouori: *immotus in re permanens*; neganutye ù tebi prebiua? ganuſe rekoh volyom ſuoyom. Dakleſe promini? nè; nego onomu, ça ù veçnoſti odluçi, gdi ni promine, ù vrimenu dà poçetak: i tako nayparuo çetiri ſtuari vçini, t.y.

1. Vrime.
2. Nebo goruche, ili gorinye.
3. Narav Angelsku.
4. I ſpraunoſt teleſnu; ſtò ù piſmu zovu nauçitelyi, *primam materiam.* I toſe zoue *opus creationis*, dello ſtuorenya, ko bì ſtuoreno ù poçetku; kako gouori piſmo: *Gen.* 1. *in principio creauit Deus cœlum & terram*; ù poçetku ſtuori Bogh nebo, i zemlyu.

Zatim poçe razdilyeuati ſtuorenye ſuoye *in opus diſtinctionis*, ù dello razdilyenya: tako dà u parui dan, t.y. u Nedilyu vçini ſuitloſt, zaſto ſuncza yoſche nebiſſe. K'a ſuitloſt ſuoym prihodom çinyaſſe dan, à ſuoim odhodom çinyaſſe noch. Tako piſmo gouori; *appellauitque lucem diem, et tenebras noctem:* i zazua Bogh ſuitloſt dan, à tmine noch.

V ponediliak uçini Bogh ono nebo, koſe zoue *firmamentum*, t.y. tuardina: i poloſiga poſridu vod, (zaſto to nebo okolu ſuih vod yeſt okruſeno) i vçini da od zgora, i od ẓdola reçene tuardine, budu vode: à to nebi drugo, nego çetiri nadsloſnoſti, ili Elementi.

V treti dan, t.y. ù Torak razluçi Elemente, i çini dà ſue vode na yedno miſto ſprauese: à na drugo dà zemlya oſtane ſuha. I ſprauiſche vod zazua more, à ſuhotu, zemliu; terju odiçi trauom, z'driuom, i liſtom u razlikah ſuoyh. I od oudeka uzimlyu nauçitelyi niki, dà ieſt vçinyen ſuit Marça Miſecza: zaſto tada zemlya iz ſebe liſt, i travu poçne poriuati.

V çetarti dan, t.y. u ſridu, takoier odiçi Bogh nebo ſuitlinami, t.y. ſunczem, miſeczem, i zuizdami, neka budu razdilyeuati dan, od nochi u vikouna vremena. I onu parvu ſuitloſt, ku ſtuori Bogh darouayu ſunczu; zaſto on od ſebe ima ſuitloſt ku nyemu Bogh poda: à oſtala ſua teleſa nebeska od niegaiu priimliu.

V peti dan, t.y. çetuartak, vçini Bogh çudeſa ili zkazi morske, t.y. vnoſtuo ribin u razliki ſuoioi. I ta iſti dan vçini pticze leteche u verſti ſuoioi.

V ſeſti dan, t.y. u Petak, uçini Bogh ſuinu greduchu, i plazuchu, verhu licza zemalyskoga u razlikah ſuoih. I ta iſti dan ſtuori çlouika od zemlie u poliu Damaſcenskomu, i ſtuoreua u zemaliski prineſega Ray, gdi nà ſpechega niega od yednoga rebra parvu vçini Senu. I tako nyh, i ſue ſtuorenie ſnymi blagosloui, i blagoslovlyene pod oblaſt çlouiku podloſi, i ſuakomu poda zapouid.

Hotiih blagoslouiti, t.y. imenu ſuoyemu poſuetiti: hotiim dati zapouidi, neka poznadu dà niſu ſami od ſebe, nego dà od nyega izhayaiu, ter daga budu blagosliuliati, kriçati; *ipſe fecit nos, & non ipſi nos:* On ſtuori nas, à nè mi ſami ſebe. *Fecit quidem nos propter ſuam benitatem, & noſtram vtilitatem, vt ei ſer-*

ſeruiremus, & eo frueremur, cui ſeruire regnare eſt; vçini ſtanouito nas radi ſuoie dobrote, i naſſe koriſti, neka budemo niemu slusili, i niega vſiuali, Komu slusiti kralyeuati ieſt. Ko ſtuorenie vçiniuſſi poçinu, nè dabi trudan bil, nego tako piſmo gouori, zadati naznanie, dà dellu ſuarhu dà ſuoiemu.

Bì vçinieno, dà ſuako ſtuorenie oſta ù zakonu ſuoiemu: ſuitlost ſuiti, i tmine tira: neboſe obracha i nepriſtaia: zemlia ſtalno stoi i negibleſe; ſuncze grie, i drugim ſuitlinu podaie; trava, i driua voche ili ſad na vrime podaiu: Elementi miſſaiuſe: à Siuina pò naturi ſuoioi huale Boga; piſmo tako gouori, *Pſal. 150. omnis ſpiritus laudet Dominum*; ſuaki duh huali goſpodina. Izuan Angela ter çlouika: zasto iedan ſagriſſi gori, à drugi doli; iedã na Nebu, drugi na zemli: jedan u kraliestvu nebeskomu, à drugi u Raiu zemaliskomu: iedan ſtrimi grihi, à drugi z'drugimi trimi. Mogahu ſagriſſiti, i mogahu neſagriſſiti, Mogahu rekoh ſagriſſiti, zaſto nebihu ioſche u miloſti potuarieni, i nebiſſeim dano ſuarſſeno blaſenstuo, zasto çekaſſe Bogh daga zasluſe; *Auguſ. nam glorioſius eſt habere beatitudinem ex merito, quàm ſine merito*; slaunie ieſt imati blaſenstuo od vteſania, nego prez uteſania. Mogahu nezagriſſiti, zasto obadua imahu *liberum arbitrium*; t.y. voliu, odluku, ili hotenie slobodno.

A ù çembi bili mogli zasluſiti? nè drugako, nego zapouid Boſiu obuerſſi ti. Poda Bogh Angelu prostor nikoliko, daga more razmisliati (*abſtractiua tamen notitia*) razmisliaiuchi liubiti, liubechi podloſitmuſe. I to dà vçiniaſse, biga bil potuerdil u miloſti dà vech neb mogal ſagriſſiti, i potuerienomu ſuarſſeno dal blaſenſtuo, i otuoreno videnie bitia ſuoiega: *quod eſt viſio intuitiua*; kako ono ſada imaiu oni kiſu nànebeſih.

Dà kàd to mogaſſe vçiniti tada odvratiſe od Boga pametiu, i voliom: eto grih od Oholie, zasto hotti Bogu priliçan biti. Drugo poſeli bolie ſebi nego Bogu kiga ſtuori; eto blud; ça ieſt bezredno poſelenie. Treto poſeli takoier, dabi Boga nebilo: eto zloba; ki iest naiuechi grih; *Auct. nam odiũ Dei, eſt maximum peccatum, quia eſt contra charitatem, quæ eſt maxima virtus*; zaſto zloba Boſia iest velik grih, zaſto ieſt suproti liubaui, koia ieſt naiuecha kripoſt. Tada ſardit Bogh izagnaga, i ſuih onih, kiſe kniemu pridruſihu (biſſeih ſtanouito treti del) izagnate protiraih.

I tako çicha Oholie, izviſſine bì vergen doli; *qui ſe exaltat humiliabitur*; kiſe uzuiſi, taſe ponizi. Cicha bludu, bimu dan ogain plakleni; çicha zlobe, bimu dana veçna okornoſt. I tada od Angela vçiniſe Diaual: od dobroçincza zloçinacz: i od liubezniua nenauidacz: kom nenauidoſtiu taknut, znaduchi dà çlouik slavu onu goriniu, iske on bì iſtiran, imalie priati, idega napaſtouat.

Mogaſſe çlouik napaſt niegovu pridobiti, zaſto odluku slobodnu imaſſe, ku pridobiuſſi mogal bì nè vmriti, zaſto nebi zagriſſil, nego do vrimena od Boga odluçenoga, u Raiu bì poſtal zemaliskomu, à potom slusbom Angelskom bì

ili prineſſeni ù Ray nebeski. A zaſto iſti ſlouik prikloni Dyaulu vho, polak vha posluh polag posluha volyu, skom tri grihe uçini: *peccatum non eſt niſi voluntarium*; tada parui bi oholia, *eritis ſicut Dij*, bitichete kako Bogoui: drugi akomia, *ſcientes bonum, & malum*, znaduchi dobro, i zlo: treti glatonia, *& comederunt*, i blagouahu.

Radi Oholie, izgubi miloſt Boſiu; *ſuperbis reſiſtit* DEVS, *humilibus autem datur gratia*, Oholim ſuprotiui Bogh, à poniznim dayeſe miloſt. Radi lakomie, bi iſtiran iz Raya zemaliskoga: *Prou. qui rapiunt contra præceptum, ſemper in egeſtate ſiunt*: ki grabe proti zapouidi, vazda ù uboſtvu budut. A radi glatonie, vpade ù glàd ù ſeyu, ù betege tela, ù skarbi duſſe, ù vruchinu, ù zimu, i napokon ù ſmart: *Gen. 1. in quacunque hora comederitis morte moriemini*: ù ku godi Vru budete blagouali, ſmartyu hochete vmriti.

A buduchi dà Angel ſagriſſi, i ſlouik; ali zato razliçitim naçinom: Angel ſam poſebi, ſlouik pò nyemu: Angel oſobitom hudobiom, ſlouik nyegouom zlobom: Angel vechim grihom, ſlouik manyim: Angel na nebu, ſlouik na zemly: Angel na ſuathi ſlouik na putu: Angel nehti priati pokoru, ter ſinu Boſiemu poklonitſe, ſlouik pria pokoru, i bi poslan na oui ſuit ſina Boſiega çekati, doklega doyde odkupiti. Tako dà radi ſmutnye, ku oua dua, t.y. Angel, i ſlouik z'meſtrihu, bi vſilyen Bogh druga çetiri uçiniti miſta: t.y. krilo Abrahamouo, Limb, Purgatori, i Pakal: zaſto tadayh ſtuori kàd oni ſagriſſihu: *Aug. quia* DEVS *non eſt prius vltor, quam reus ſit peccator*: zaſto Bogh paruo nè kaſtiga, nego griſsnik ſagriſſi. Tim naçinom dà miſta pribiuayuchim, ke Bogh ſtuori yoſche ù poçetku: yh yeſt ſedam, od kih nakratko hochemo nikoliko progouoriti, neka budemo bolye, mogli ù gouorenye Siuot. SS. uliſti.

1. Kralyeſtuo nebeſko.
2. Ray zemalyski.
3. Krilo Abrahamouo.
4. Limb otroçi.
5. Purgatory opchinski.
6. Pakal.
7. I oui ſuit.

Od Kralyeſtua nebeſkoga.

Ieſt nebo yedno gori nayuiſſe verhu ſuih oſtalih nebes, ko bi ù poçetku yoſche ſtuoreno, kako gouori piſmo: *Gen. in principio creauit* DEVS *cœlum & terram*, ù poçetku ſtuori Bogh nebo i zemlyu. I zoueſe *cçlum Empireum*, t.y. nebo ognyeno, nè radi vruchine, nego çicha ſuitline, skom Bogh proſuitlyuyega: kako reçe S. Iuan; *Apo. 21. & lucerna eius eſt Agnus*: i ſuicha nvegoua yeſt yanyaz. Ouo Nebo yeſt ù miſtu nayuiſſemu, ù ſtuorenyu nay veche ù naraui. ù vik terpeche, ù bittyu oblo, i ù prohodu mirno, i negibuche. Tako naredba hoti Bosya, dà ſtuar nay viſſa ſtuari nay nisoy odgouara: to rekoh nebo yeſt nay viſſe, à zemlyaye nayniſe; ono yeſt negibuche, i oua negibucha, nèd kimi oſtalo ſtuorenye obrachàſe. Na zemly yeſt Czrkua

Ca-

Catholiçanska, ku Bogh yoſche ù zaçelu ukoreni: *Pſal. memento congregationis tuæ, quam poſſediſti ab initio:* ſpomeniſe s'prauiſcha tuoyega, koſi prial od zaçela. Iz ke, à nè iz druge ona gorinia na nebeſih napuniuieſe, ù ku toliko dobrih liudi ulizet, koliko zlih Angelov propade.

Na reçenom dakle nebu ſtidi Iſukarſt, vkup z'Otczem, i z'Duhom S. ù bezni ſlaue veçnoſti ſuoye, ù nayçaſnyem meſtu neba onoga; à polag niega diuicza Maria, kaie varhu ſuakoga ſtuorenia uzdignuta. A prid nyme yeſt deuet Chorov ili ſloſnoſt Angelov, ù tri Ierarchye ili naredbe razdilyeni. Parua Ierarchya tri Chore, à druga druge tri, à treta trete tri ù okrug uzderſuye.

Parui Chor nayblise Boga yeſu Seraphini.

2. Cherubini.
3. Throni.
4. Dominationi.
5. Principatus.
6. Poteſtates.
7. Virtutes.
8. Archangeli.
9. Angeli.

Mèd Seraphine, ulizayu duſſe onih, ki bihu ſuarſſeni ù zakonu, i lyubaui napunieni Boſie: kako ono bihu Apoſtoli, Iuan karſtitely, Franciſco, Dominico, Aguſtin, Bernardo, i oſtali.

Mèd Cherubine, ulizu prauoga zakona nauçitelyi, i pripouidauczi:

Mèd Throne, oni ſueti kiſu pogerdili ſuit kako Redouniki.

Mèd Dominatione, vladauczi duhouni

Mèd Principate, vladauczi teleſni.

Mèd Poteſtate, Diuczi, i diuicze.

Mèd Virtutes, Izpouidniki.

Mèd Archangele, Vdouczi, i Vdouicze.

Mèd Angele pò zakonu zdruſeni; nà zuarhi obracheni: i napokon diçicza karſchena, od kih reçe Iſus: *Sinite paruulos venire ad me, ipſorum eſt enim regnum cælorum*: puſtite diçiczu doyti kmeni, nyh ſtanouito yeſt kralyeſtuo Nebesko.

Napokon nebo ouo, gdi yeſt kralieſtuo nebesko, kako gouore Aſtrologi yeſt veliko. Deſet tiſuch tiſucha miliunov, triſto çetardeſet miliunov, i duiſto oſamdeſet i pet tiſucha mily.

Daleko od nas Tiſucha i yedno tiſuch miliunov ſedamſto deuedeſet i douet miliunov pet ſto deuedeſet i pet tiſuch mily.

I kako gouori S. Bernardo: dabi yedan gori ſtoiechi vergal yedan kamik, komaibi petſto let na zemliu doletil.

Kakova yeſt ondi ſlaua izreçſe nemore: tako reçe Eſaia: *à ſeculo non audierunt, neque auribus perceperunt, oculus non vidit quæ* DEVS *abſque te præparauit tibi:* t.y Od ſuita niſe nigdar çulo, ni vho ni sliſſalo, ni oko ni vidilo, ono ça yeſt tebi Bogh priprauil prez tebe. I Paual Apoſtol: *Oculus non vidit, auris non audiuit, nec in cor hominis aſcendit, quę præparauit* DEVS *diligentibus ſe:* t.y. oko ni vidilo, vho ni sliſſalo, ni ù ſarcze çlouiku ulizlo ono, ça yeſt priprauil Bogh onim kiga liube. Napokon slaua ona yeſt toliko

velika, dase nemore izmiriti: toliko duga, dà nima suarhe; toliko uzmosna dase nemore nagledati: i toliko slauna, dase nemore procziniti. Vku podaynam Bogh ulisti pò milosti suoyoy. Amen.

Od Raya zemalyskoga.

Pod ouim Nebom, gdi iest Kraliestuo nebesko, yest drugo Nebo, kose zoue, *primum mobile*, t.y. paruo gibuche; zastose verti okoli zemlie, i duadeseti i çetiri Vre obaideiu, i obhodechi sua nebesa, kasu pod nim sobom obracha. I ta obhod yest uzrok naroienia teles, tako gouore Philosophi: *motus est causa generationis, & corruptionis.* I kakono sarcze ko iest ù siuinçetu, akobi pristalo siuiti, t.y. dabi umerlo, i telo nebi moglo siuiti; tako ouo, akobi pristalo od hoda suoga, niedno telo siuiti nebi moglo, tako odluçi Bogh, koga della pomiri, razlogu, i zakonu stuorena sut. i ouo nebo iest veliko Sest tisucha miliunov, duisto osãdeset i pet miliunov, sedamsto i çetardeset tisuch milj.

Pod ouim nebom jest treto kose zouè Cristalin, t.j. nebo stakleno, ili ledeno, ko napriliku ledene vode jest onde poloseno: à to neka bude hladiti ganutie neba onoga paruoga, kose tolikom naglostiu obracha. Tako hoti Bogh, ki mudrostiu suoiom suaka razlosi ugodnim naçinom. veliko iest Tritisucha tisuch miliunov, Szedam sto sesdeset i sedam milinov, çetiristo i duadeset i osam tisuch milj.

Pod Cristalinom jest çetarto nebo, kose zoue *cœlum stellatum*, t.y. nebo zuizdeno, zasto sue Zuizde izuan planet, poniem jesu posiane: à to neka budu suititi liudem ù vikouna vrimena. Veliko Tisucha i iedno tisuch miliunov, çetiri sto sedamdeset tisuch, i deuet sto i osam mili.

Zatim iest peto nebo, nakom jest jedna zuizda, ili Planeta kase zoue *Saturnus*: Veliko Sest sto i trinadeste, miliunov, Cetiristo, i trideset, i çetiri tisucha mili.

Pod nim jest sesto, Ioue Veliko Cetiri sto i pedeset milionov, Tristo sedamdeset i osam tisuch, i pet sto milj.

Pod Iouem Marte veliko Tristo deuetdeset i sedam miliunov, sedamsto i tri tisucha milj.

Pod Martem Szunçeno nebo veliko Pedeset i tri miliune, sto i trideset i dua tisucha, i osamsto mili.

Pod sunczem Venere veliko Trideset i sedam miliunov, çetiri sto i sedamdeset tisuch mili.

Pod Venere Mercurio veliko Pet miliunov, çetiristo i osam tisuch milj.

Pod Mercuriom Miseçno nebo, veliko osamsto i trideset i deuet tisuch, i sedamdeset mili.

Pod Miseczom, okrug ognia velik Szto i sedamdeset i pet stiuch, tristo i osamdeset milj.

Pod ogniem okrug zraka ili Aera. Pod zrakom voda ka zemlyu obtiçe koy vodi, i Zraku Astrologi neposta vlyayu miru radi razlitya nyh ko ouamo i onamo yest razduoyeno. à na zemly yest Ray zemalyski.

Ray zemalyski yest na zemly, i verhu

hu zemlye. Na zemly rekoh, zastose zoue zemalyski: verhu zemlye; zasto ù nayuissem mistu, à to pod kralieſtuom nebeskim vpravdolika ù istoku prihodechi. A buduchi dà vissinom ſuoiom prohodi polouiczu dila Aera ili zraka, dari proti okrugu misecnomu, zato ondika ni ſuprotiuschin od nyednoga zla vrimena, kako ono ſnigi, dasgy, vitri, i ostalo tim prilicno, ko ù polouiczu Aera ù vnasase. Toga radi i oni opchinski potop nè dosegnu donyega, cicha vissine nyegoue. Mistoye dakle i sada pribiuanyu lyudskomu spodobno, trav i sada ſuake versti napunyeno, vodami slatkimi odicseno. I ù nyem sad nahodise Elia, i Enoch ù telu sivuchi, à to neka budu cekati ſudny dan, kad Antikarſt doyde, proti komu hote izayti, izassaussi pripouidati, pripouidayuchi Isukarstu ſuidocanstuo dati. Istoga Raya kako rekosmo bi clouik istiran, i ù nutra nyedan nemore vech vlisti, nego osobitim ho tenyem Bosim.

Od Krila Abrahamoua.

Pod Rayem zemalyskim dolika pod skorupom zemalyskim yest okrug yedan, i oude vcini Bogh misto yedno, vko vlizahu ſui oni ki ù milosti Bosyoy, i prez ſuakoga griha, paruo prissastia Isusoua vmirahu: I oni tolikayſe ki iz Purgatoria ocisceni izhayahu: zasto ù kralyestuo nebesko paruo Isukarsta ulisti nemogahu, zato ondeka prissastie niegouo selechi cekahu. Nimahu zato muke nyedne, nego dà lieze Bosye neuyahu: àt y. nayuecha saloſt terpiti dussi, i nai veche veselie onoy, ka vidiga. Tako rece Iuan S. *Visio est tota merces*; videnie yest ſua placha.

Zuasese krilo Abrahamouo, nikom prilikom; zasto kako ditich, kad yest ù krilu matere, uſſaniem stoi, tako oni kisu ondeka bili, uſſalisuse osloboyeni biti. Zuasese Abrahamouo, à nè drugoga Proroka: zasto Abraham bi Otacz vernih, pace i od kolina yego pò materi, zato, izayde sin Bosi, izassaussi tarpi muku. V kriposti ke, oslobodi one, tako da mesto ono od krila Abrahamoua sad yest prazno, buduchi dà onakoui, ki onamo tada ulizahu, ſada u kralyestuo vlizayu nebesko.

Od Limba Otrocyega.

Pod krilom Abrahamouim yest drugi Okrug, ki obtice mily 3625. à od nas yest daleko mily 1252. I oude yest Limb, gdi dicicza nekarschena od ſuih narodov vlizayu, ki yosche nissu na lita ſtupili od razloga, ni drugim grihom potrusseni: i oude stoyechi nimayu muke nikakoue: zasto kako rekoh nesagrisihu, nego to dà Boga neuide, zasto nisu karscheni. à Isukarst tako zapouida, dà ako ki ni karschen, ù kralyestuo nemore vlisti nebesko; *Io. 3. nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto non potest intrare in regnum Dei.*

Od Purgatoria.

Pod Limbom Otrocym yest treti

Okrug; ù okolu mily 15650. veliko: à daleko od nas mily 2505. I t.y. Purgatorium. A buduchi dà niki posumnihu od reçenoga Purgatoria, zato radi vtisenya vnogih, hochemo od nyega na dalye progouoriti, ter çetirimi puti istinu nyegovu vkazati.

Parui put, od razloga.

Drugi, suetoga pisma.

Treti odluke Czrikue, i Conciliov.

Cetarti, obyauleniem.

Parui put, od razloga.

Szuaka stuar dobro vreyena ima imati dua kraya, izuan kih ima biti stuar posridnya, od yednoga, i drugoga del imayuchi. (na priliku) Sztroy ima dua kraya, belo i çarno: mèd kimi yesu drugi stroy, kako ono zeleno, modro, i suto, od beloga, i çernoga del imaiuchi. Picha ima dua kraya, suhko, i slatko: mèdkimi yest treto, kako ono kiselo ili slano. Natura ili narav ima dua kraya, vruchinu, i zimu; mèdkimi yest treto, t.y. mlaçnost; i tako od ostalih. I zato reçe Philosoph; *in omni bono ordine, inter dua extrema, concedendum est medium.* Buduchi naredba Bosia suarssena zato mèd duimi kray, ça jest kraliestuo nebesko, i Pakal, odluçilye Purgatorium, ki od iednoga, i druga del ima.

V kralieſtvu nebeskomu Boghse vidi, ù Paklu neuidise; ù Purgatoriu i vidise; i neuidi. Vidise, zastoga priat hote; neuidise, zasto ios prialiga nisu.

V kralieſtvu nebeskomu Bogasu priali suimi naçini; ù Paklusuga izgubili suimi naçini; ù Purgatoriu nisuga priali, i nissuga izgubili. Nisuga priali, zastoga yos neuide; nisuga izgubili, zasto viditga hote.

V kralieſtvu nebeskomu Boga liube; u Paklu zlobega; u Purgatoriu i liubega, i neliubega. Liubega, zastosu u broiu od priobranih; neliubega, zasto iosche neznaiu kako, buduchi daga neuide.

V kralieſtvu nebeskomu Boga vsiuaiu, u Paklu muke tarpe, u Purgatoriu i vsiuaiu, i tarpe. Vsiuaiu, zastose uffaiu izaiti; tarpe, zasto ioschе nisu izasli.

V kralieſtvu nebeskomu, iest suakoga blagouania; u Paklu, iest suakoga glada; u Purgatoriu, blagouania, i glada. Blagouania zasto iesu s'pomochiu molitav kad godir od Czrikue iedne ili druge na vrime okripleni; glada, zasto ioschе nisu osloboieni.

V kralieſtvu nebeskomu, suakoga pitia duhounoga, u Paklu, suake seie, u Purgatoriu pitia, i seie. Pitia zastosu u milosti Bosioi: seie, zastosu u ogniu.

V kralieſtvu nebeskomu, iest suakoga veselia prez niedne salosti, u Paklu, suake salosti prez niednoga veselia; u Purgatoriu, saloſt, i veselje. Salost, zasto joschе nisu Boga priali; veselje, zasto priati vffaiuse.

Eto parui razlog Purgatoria, *in omni bono ordine inter duo extrema concedendum est tertium:* buduchi dà Bogh suaku stuar pò miri, pò razlogu, i pò praudi suaka vçini.

Drugi

Drugi Razlog.

Cetiri varsti od dusſ dileſſe od ouoga ſuita, dakle poſuaki put od potribe iest, daſu çetiri miſta na onom drugom ſuitu. Yedneſe dile smartnim grihom, i prez pokore, i te gredu u pakal. Nike prez ſuakoga griha, i ſuarſſenom pokorom; i te gredu u Kralieſtuo nebesko. Nike z'narodnim, ili iztoçnim grihom ſamo; ite gredu u Limb. Nike z'hodotainim, ili z'malim grihom, skim milost Boſia vzdarſiſe.

Kamo iur oue gredu? u kralieſtuo nebesko? nè; zasto niſu oçiſchene: *nullum coinquinatum eò intrare poteſt*, nistar vzkuarnienoga onamo vlisti nemore.

Vpakal? nè, zastoſu u milosti Boſioj, ka z'hodotainim, (kako rekosmo) more stati grihom.

V limb? nè, zastoſu karſchene.

Dakle pò ſuaki put u Purgatori; *Mat. Veruntumen non exibis inde, donec reddas vſque ad vltimum quadrantem;* stanouito neizaides odnuida, dokle nepouratis dari do naizadnie mire.

Treti Razlog.

Czrikua ſueta nemore zajt, zasto duhom ſuetim jest vladana; a buduchi da ſuaki dan za dusſe moli umerſſe, za kejur ono moli? ne za one kesu u kraljestvu nebeskom; zasto one za nas mole; *recordare Abraham, Iſaac, & Iacob ſeruorum tuorum;* ſpomeniſe z'Abrahama, Iſaaca, i Iacoua ab troih. Nè za one, kesu ù paklu, zasto iesu varſene u veçno zablenie; *longè à peccatoribus ſalus*, daleko od grisnikov ſpaſenie. Nè za one, kesu u Limbu; zasto nemogu izaiti; *Io. 3. niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei*; akoſſe ki neprirodi od vode, i Duha S. nemore vlisti u kraliestuo nebesko. Dakle za onih kisu u Purgatoriu.

Ce tarti razlog.

Steſe u knygah oçitouanya, dà Iuan sliſſa dusſe nike pod zemlyom blagosliuliaiuchi Boga. Ke bihu yur ono dusſe pod zemliom? One iz Limba? nè; zaſtoſu razluçene od Boga veçnim naçinom. Cne kesu ù Paklu? nè; zaſtoga pſuyu, *malitia eorum qui te oderunt aſcendit ſemper*, hudobia onih kite zlobe ù vnaſaſe vazda. Dakle one kesu ù Purgatoriu, buduchi daſu ù milosti Boſioi.

Dà akobi ti rekal, dà ono bihu dusſe ſuetih Otacz, ke ù Limbu, ili ù krilu Abrahamovu uzdarſauahuſe? nè; zaſto kàd Iuan imi oçitouanya Boſia, yur Limb od ſuetih Otacz biſſe izpraſnyen.

Peti Razlog.

Vidi Iuan takoier knyge yedne ſedmimi peçati zapeçachene, i sliſſa glas zaziuayuchi: yedalibiſe ki naſſal na nebu, na zemly, ili pod zemlyom, kibi mogal knyge one ottuoriti, ter peçate

odlipiti. A ſad kiſu ono bili pod zemlyom, ki na ottuor knyg bihu zazuani? yedali oni kiſu ù paklu? nè; zaſtoſu ù nemiloſchi Boſioi: yedali oni kiſu ù Limbu? nè; zaſtoymſe nepriſtoy: dakle oni kiſu ù Putgatoriu.

Seßti Sazlog.

Stemo ù dyanyu Apoſtolskomu, dà S. Petar uskarſnu od martuih ſenu yednu, poimenu Dorca; i S. Paual mladencza nikoga, imenom Euticio, ki uzkarſnuti pokoru uçinihu, i uçiniuſſi ſuetim naçinom ſiuot ſuarſihu ſuoy. Iurte pitam, odkuda duſſe vratihuſe one? yedali iz kralyeſtua nebeskoga? nè, zaſto nebijm bilo ſpodobno ſlavu onu oſtauiti, ter nadloge ſuita doyti opet tarpiti. Iz pakla? nè, zaſto *in inferno non eſt redemptio*, ù paklu ni odriſſenya. Iz krila Abrahamoua? nè, zaſtoga yur nebiſſe. Iz Limbadrobne diçicze? nè, zaſto oui yur bihu veliki. Dakle iz Purgatoria.

Sedmi Razlog.

Matt. 11. Reçe Iſus ù Euangeliu, dà ki ſagriſſi proti Duhu S. ni na onomu neproſtimuſe viku. Nù yur gdiſe onamo praſchayu grihi, yedali ù kralyeſtvu nebeskomu? nè, zaſto ondika ni grihov. Yedali ù Paklu? nè, zaſto ki onamo propade vech neizaide, *Iob.* 7. *qui deſcendit in infernum non aſcendet*, ki upade ù pakal, neizaide. Yedali ù Limbu? nè, zaſto grih narodni z'karſtom, à nè drugako opiraſe: dakle u Purgatoriu.

Moy Bogh moresli bolye sliſati razlog.

Drugi put, od S. piſma.

Dà hodmo k'drugomu putu, t.y. ſuetomu: piſmu. Stemo ù knygah Machabeyskih, dà Iuda Machabey posla vnogo pinez ù Ieruſolim za duſſe umerſſih prikazati: *Mach.* 12. *Sancta ergo & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis ſaluantur*: ſueto i ſpaſitelyno yeſt miſslenye za umerſſe moliti, nekaſe od grihov oslobode.

Baruch na tretom delu: *Baruc.* 3. *Domine omnipotens* DEVS *Iſrael, audi nunc orationem mortuorum Iſrael*: Goſpodine ſuemoguchi Boſe Iſraelski, poslußay ſada martuacz Iſraelskih.

Nadalye ſteſe ù knygah Tobiæ, dà, reçe ſinu ſuomu, *Tob.* 4. *panem tuum, & vinum tuum ſupra ſepulturam iuſti conſtitue*: kruh tuoy, i vino tuoye verhu groba praviçnoga poloſi.

Nadalye Dauid ù pſalmu: *Pſal.* 65. *tranſiuimus per ignem & aquam, & eduxiſti nos in refrigerium*: proydohmo skroz ogayn, i vodu, i upelyanas ù pokoy.

Nadalye: 1. *Cor.* 3. *Si quis ſuper ædificauerit ſupra fundamentum hoc, lignum, fœnum, & ſtipulã, detrimentũ patietur, ipſe autem ſaluus erit, ſic tamen quaſi per ignem*: ako ki gradi varhu ſtalnoſti ili fundamenta druo, slamu, ili plivu, hoche skodu terpiti, on zato z'hra-

z'hranyen hoche biti, tako ſtanouito kako pò ognyu.

Oudiſe razumi ſtalnoſt ili fundament ſueta vera, prezke nyedan nemore biti drag Bogu, *ſine fide impoſſibile eſt placere* DEO: Darua, slama, i pliua hodotayni ili mali grihi. Darua zlameniu veche hodotaine grihe, slama manye, pliua yoſs manye, Razlog, zaſto darua dalie terpe na ognyu, slama manie, à pliua yos manye. Radi kih grihov verni, ako na ouom ſuituyhſe ne izpokori, na onom skroz ogain Purgatoria ima proiti, i proſauſſi z'hranyen bude.

Treti put.

Szuakoy opchinskoy odluki Czrikue ſuete, i zboru, ili Conciliu pod ſmartni grih imamo verouati, i veruyuchi posluh dati, zaſto Czrikua nemore zaiti.

Odluçila yeſt Czrikua ſueta, i ſui zbori, ili Concilij, Purgatory verouati, veruiuchi posluſſati, posluſſayuchi za onih kiſu ù nutra ſpominatiſe: dakle pod ſmartni grih to çiniti imamo. I zato reçe Auguſtin: *Euangelio non crederem, niſi Eccleſia compelleret me*: Euangeliu nebih verouał, dabi Czrikua neſililame verouati. Kakoſe to razumi? Quako dà Euangelia ſuidoçanſtuo yeſu uzela pò S. Materi Czrikui; i akobi ko ona oduergla, takoier i mi nebismo imali verouatga. Eto prilika. Seſt Piſarov nahodiſe, ki Euangelie upiſahu Matthej, Marco, Luca, Iuan, Bartholomei, i Nicodem. Czrikua yeſt priala zgora çetirih; à duih zadnih nehti priati. Zaſto to? nè za drugo, nego dà Duhom ſuetim yeſt vladana.

Yos viſse: Bartholomei bi vechi od Marça; zaſto on Apoſtol, à ov vçenik: pò ſuim tim Bartholomea nehti priati Euangelie; à Marcouo pria, i priamſſi potuerdiga, i potuerieno zapouida verouatga, veruiuchi obſluſitga, obsluſuiuchi posluſſatga. I zato reçe Bernardo: *non attendit verus obediens quale ſit quod præcipitur, hoc ſolo contentus quod præcipitur*: nerazmiſslya praui posluſſnik, ça yeſt ono çamuſe zapouida; dà dobro volian jeſt obsluſiti ono çamuſe zapouida.

Da ako ti reçes: ondeka gdi ni miſta od uteſanaja, ni odteſanja, nemoguſe grihi proſtiti. Na onom ſuitu ieſt miſto, gdi nemoreſe odtegnuti ni dotegnuti: tako vele nauçitelji, *quia ibi anima non poſſunt mereri, nec demereri*. Zato nemo, reimſe grih proſtiti.

Iſtina yeſt, dà one duſſicze nemogu vech ni utegnuti, ni odtegnuti, *quia ſunt iam in termino*, zaſtoſu yur na zvuarhi. Mogu zato, paçe i takoie, prauiczi Boſioi zadouoli no vçiniti za grihe ſuoie. Kako vele nauçelji: *per modum ſatisfactionis, &c.*

Cetarti put od obyaulenya.

Vnogim vnogo krat, i vngimi naçini, duſſe izhodechi iz Purgatoria yeſuſe kazale, i kaſuchi pomochi potrebouale.

uale. A zaſto puno yeſt piſmo toga, zato ya za nebiti toliko dùg, i pourachatiſe na ono ça drugi bolje od mene jeſu izpiſali, zato propuſcham. To ſamo imas Znati, dà ù kralieſtuo nebesko tri verſti od duſs ulizu, ù Limb, tri ù Purgatori tri, ù Pakal tri.

V kralieſtuo nebesko gredu tudye Muçeniczi, ki karv za veru Iſuſovu proliahu; kako ono bì Laurencz, Stephan, i oſtali: *ecce video cœlos apertos*, ouo vidim nebo odperto. I zato kàd hoche koga muçenika Canonizati, neiſche drugih miraculov, nego to, dà yeſt za veru karv prolil ſuoiu.

Drugi ieſu ki ſuarſſeni ù zakonu, i uſgani ù liubaui, prez ſuakoga griha ſmartnoga, i hodotainoga, i ſuarſſenom pokorom nahodeſe: kako ono reçe Iuan: *video oſtium opertum in cęlo*, vidim vrata odparta na nebu.

Treti yeſu drobna diçicza ka karſtom umru, ter dà drugim niſu potruſeni grihom. Tako pò kripoſti karſta: noga, tudie ù kralieſtuo ulizu nebesko.

V Limb gredu oni ki niſu karſcheni: drugo, ki niſu ù ſmartnom grihu: treto, i ktakojer yeſu prez hodotainoga griha.

V Purgatori gredu oni ki ſmartni grih uçinihu, uçiniuſſi od niega pokaiahuſe, pokaiauſſi izpouidahuſe, i izpouidauſſi pokoru na ouom ſuitu nè ſuarſſihu.

Drugo oni, ki grih hodotaini uçinihu, i nè skruſſihuſe odniega.

Treto oni; ki takoier pokaiahuſe za hodotajni grih, ali zato neuçinihu pokoru.

V Pakal gredu, naiparuo ki ſmartno ſagriſſihu: drugo kiſe nepokaiahu: treto ki ù okornoſti prez pokore vmrihu. I t.j. grih proti Duhu ſuctomu, od koga reçe Iſukarſt: *quod non remittitur in præſenti, nec in futuro ſeculo*, daſe neproſti, na ouom, ni na onom viku.

Od Pakla.

Ieſt çetarti okrug doli nayniſe ù ſarczu zemalyskomu, ki ù okolu obtiçe mily 7875. yeſt daleko od nas mily. 1758. I ouo yeſt miſto prez miloſardia, od zgora tiſno, à od zdola ſiroko: tako dà ki ù ono vlize vech neizlize; à ù nutra deuet pribiualiſch yeſt razdileno. V paruomu yeſu oni Diauli, ki iz Chora Angelov propadohu: u drugom niſe yeſu oni, ki od Archangelov; u tretom, ki od Virtutov; ù çetartomu, ki od Poteſtat, u petomu, ki od Principatov, ù ſeſtomu ki od Dominationov, ù ſedmomu ki od Tronov, ù oſmomu, ki od Cherubinov, ù deuetomo ki od Seraphinov.

Mèd parue gredu Pogani, ki niſu karſcheni; mèd druge gredu prilyubodeuczi; med trete gredu vdouczi iudouicze, ki zakon raZbiaiu; med çetarte diuczi, i diuicze ki u ſmartnomu umiraiu grihu; mèd pete gredu poglauniki ſuitouni; mèd ſeſte poglauniki duhouni, ki ù nemiloſti vmiraiu Boſioy; mèd ſedme kriui ſudczi; mèd Oſme kriui nau çiteli, kako ono bi Ario, Manichey, Caluin, Luteran,

teran, i oſtali Heretici ; mèd deuete, ki Boga zlobè terga pſuyu.

Zaſto ondeka ſtoy Lucifer, tako dà kako u kralyeſtvu nebeskomu yeſt slaua daſe nemore iſkrechi, tako doli u paklu yeſt muka, kaſe nemore procziniti. Razlog tako hoche ; *quod ſi vnum contrariorum eſt in natura, erit & reliquum.*

A buduchi, dà u naſſih çetirih poslidnyh, ke vpiſaſmo, od Pakla vnogo rekoſmo, zato oudeka nechemo na dalye gouoriti.

Od Zemlyè.

Zemlya u Okrug yeſt velika Tridéſet i yedno tiſucha, i pet ſto mily.

Ioua bì ſtuorena za ſiuinu bezrazloſsnu. A zaſto çlouik ſagriſſiuſſi ſiuinçetu z'grihom priliçan vçiniſe; *nolite fieri ſicut equus, & mulus, quibus non eſt intellectus,* nemoyte biti kako koyn i mazg, u kih ni pameti zato, bì iſtiran, neka vkup ſnym pribiua, Kako, i kim putem ni potriba piſati, zaſto to okom vidimo; nego ſamo to gouorimo, dà od poçetka ſuita doſih dob ieſt proslo let 6827. (tako veehi del od Nauçiteliov piſſu, akoli rauno niki drugi, i drugako rekoſſe) I utini leti ſedam vikov.

Parui vik bì od poçetka ſuita do Noe.

Drugi od Nos do Abrahama.

Treti od Abrahama do Moyſeſſa.

Cetarti od Moyſeſa do Dauida.

Peti od Dauida do primiſchenya Babilonskoga.

Seſti od primiſchenia Babilonskoga do Iſukarſta.

Ki u napuneniu vrimena, leto pò ſtuorenyu ſuita 5199. raçiſe iz nebes doyti, idoſſauſſi pohoditnas, ipohodechi od griha Adamoua osloboditnas, i osloboyenim kralieſtuo otuoriti nebesko, u ko ſuaki nasliduiuchi niega vliſti more. Zato yedabiſmo mi mogli knyemu doyti, Siuot SS. yego hotih iſpiſati, nekabiſmoyh naslidouali, i nasliduiuchi u broy nihov ulizli. A nayparuo od imena Iſuſoua, kie ſuet varhu ſuih ſuetacz, i od koga ſuaki ſuetiniu vzimlye hochemo poçeti. Budi dakle irime Iszvszovo.

S. PETRVS.

S. PAVLVS.

Ki k'tebi vtiçuſe

Zaſchitijh Goſpoye.

Kih karuyu odkupi tuo y om

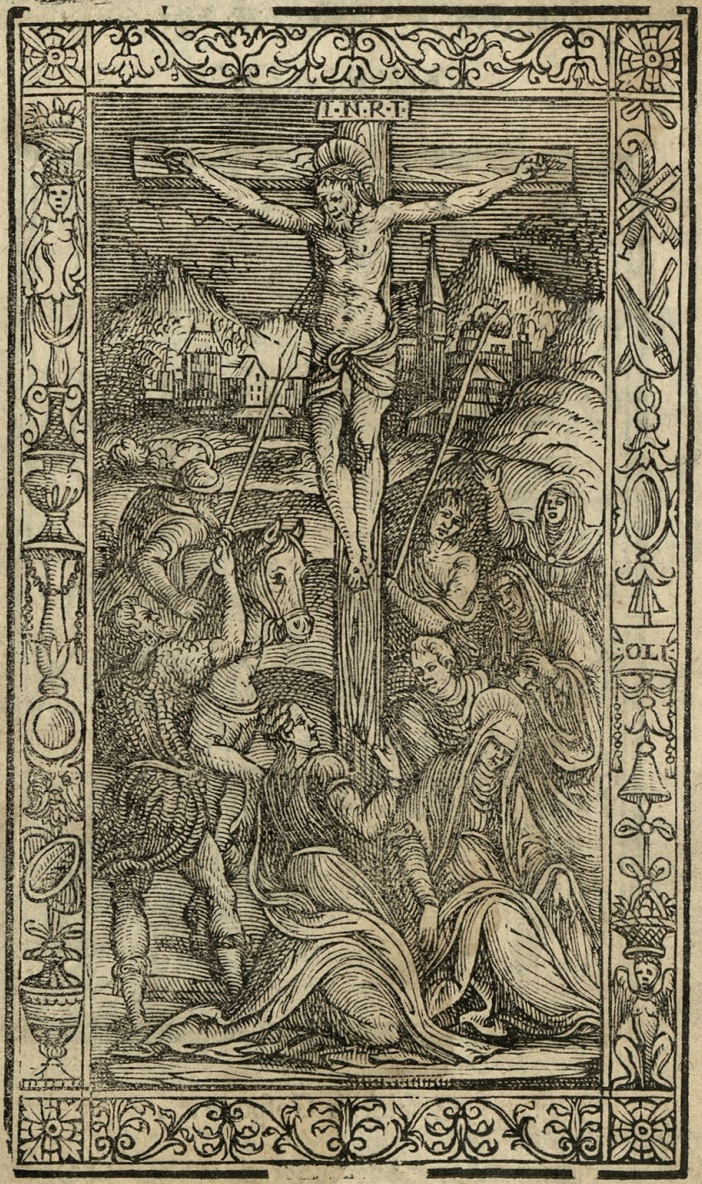

Pomiluijh Goſpodine.

POÇINYE

SIVOT SZVETIH

Miſſecza Ianuara.

Szloſen Po O. F. FRANCISCV GLAVINICHV
Apoſtolskom Pripouidauczu, &c.

Od Imena Iſuſſoua, i Obrizanya nyegoua, Na 1. Ianuara.

VEliki, veçni, i ù Troyſtuu yedini Bogh, koga Veliçanſtuo yeſt neizmierno, Veçnoſt neobuymena, à Troyſtuo nerazdilyeno. I kako piſſe Apoſtol; Iskoga, pokomu, i ù komu ſut ſuaka: nyemu dakle slaua, ù vike. Amen.

Iskoga: Eto Otacz nebeski, ki yeſt çelnik, i zdenacz, ſuetoga Troyſtua. Pokomu: Eto Szìn, ù veçnoſti iſnyega, pò naçinbi pameti, ù iſtomu Boxanſtuu, izhodechi. V komu: Eto Duh ſueti, iz obyu ù veçnoſti, pò naredbi volye, ù iſtom ſuchanſtuu prohodechi: yedan zato Bogh ù Troyſtuu, à Troyſtuo ù yedinſtuu (zauitno gouorimo) yeſt nahodechiſe.

Ki pò ſtuorenyu ſuita, leto 5199. miloſardya radi, ù grihu leſechega hotechi pomilouati çlouika, ſina ſuoyega (akoli rauno i drugako vçinit mogaſſe: oui naçin ſpodobnijmuſse zato vyaſse) ù napunyenyu vrimena, raçi poslati; ki ſillom Duha ſuetoga, pò nauiſchenyu Angela, ù yednu, pò imenu, Maryu vpultiſse diuiçzu; od ke nè ſobſtua, ili perſonu; nego narau, ili naturu, ſuarſenoga prye çlouika izke prez taknutya muskoga, zatuore diuoyaçke neoſiliuſſi porodiſe. Cudo bi veliko, dà ù yedan iſti ças, mati, i diuoyka nareçeſe: à veçni, vrimeniti vçiniſſe, ì koga nebeſa priati nemogu, ù

prisobi yego zatuorisse: à nakon osam dan bì obrizan, i nareçese ime nyemu Issus; kò bì nareçeno od Boga pò Angelu, paruo nego ù vtrobi zaçese.

Tri ù starom zakonu, imenom ouim (kako stemo) bihu nazuani. Parui bì Iosue Naui, veliki voyuoda, ki Filistee protiraussi, sinoue Izraelske ù zemlyu pripelya od obechanya. Drugi bì Iosue Sirak, ki vpisa knyge Eccle siastico, i spasitelyne poda nauke. Treti bì Iosue, veliki Biskup, ki vgodna vrimena onoga dauasse Bogu posuetilischia.

Tri oui, Issusa nassega spasitelya zlamenuyu; ki Filistee, t. y. Dyaule protiraussi, verne ù kralyestuo vpelya nebesko: Szpasiitelyne poda sivuchem zapouidi; I od samoga sebe, Bogu otczu, za nas, na drivu krisa prinese sartuu.

I nareçeno bì nyemu ime Issus, &c.

Ouo yest ime, pokom suaka stuorena sut, à prezkoga nistare.

Ouo yest ime, ko bì yosche ù poçetku suita, otczem Hebreom, pod onim velikim imenom Tetragramaton, nauischeno.

Ouo yest ime, ù onom imenu Adonay zlamenouano, ko pò rukah Moysesa raba Bosyega, iz vod vzetoga, bì podano suitu.

Ouo yest ime, ko stari nassi otczi selechi viditi, prossahu zauitno Boga, ne kabi nebo razbil, ter raçilymga poslati.

Ouo yest ime, ko izdaleka dossaussi, veçno z'vrimenitim; nebeska z'zemalyskimi; visoka z'niskimi, neizmirnim z'drusi naçinom.

Ouo yest ime, ko yest ù Celu knyg od siuota, ù veçnosti yosche vpisano.

Ouo yest ime, komu suako koleno, i nebesko, i zemalsko, i pakleno klanyasse.

Ime ouo slabe kripi: ù tminah sidechih prosuitlyuye; i bezakoncze çisti.

Starine ponaulya: zakon podaye: i nasliduyuchih sebe vzdarsuye.

Laçnih napichuye: seynih napaya: i zahodeche na praui put pripelyua.

Szuih vlada: suih çisti: suih kripi: suih vzdarsi: suih podnassa, i pò nyemu, à nè pò drugomu, milost Boxya, à po milosti kralyestuo nebesko priatse more.

Nù dakle, neka ù pameti, neka ù voly, neka ù spomenutyu, i ù suem dyanyu, sillom suoyom, bude nassemu vbah, molimoga. Amen.

Prilika.

MLadinacz niki kruto od Beza ili Dyaula napastouan, zauetno Boga molyasse, daga od napasti oslobodi one. Tada Angel Gospodinou vkaxamusse, ter na listu vpisamu, IESVS, i damu da izi, gouorechi. Ime ouo, ù kriposti koga nebessase ottuarayu, Pakal zattuara, grihi praschayu, Angeli priziuayu, i Dyauli predobiuayu, primi k'sebi. Ko priamsi, reçeni mladinacz od suake ù napridak bì izbaulyen napasti. I potle sueto suarsi sitak suoy. *In magno Specul. Exempl. Cap. 8.*

Siuot S. Theleſphora Pape, i Mucenika. Na 5. Ian.

SZueti Theleſphor, deueti Papa, bi royen ù Athene, Garçkoga vladanya meſtu : koga otacz, po imenu Theophil, yoſche ù ditinſtuu, dobroga videchi prignutya, k' Garçkoy pridruſi knygi, ù koy yur ſpodobna videchiga, posla ù Rim, i Latinske vçitiſſe.

Vladaſſe to doba Czrikuom Catholiçanskom, Xiſto parui, k' ouomu dakle za vçenika podloſise ; i od nyega karſchen, Pop, i Cardinal bi vçinyen, koga ù knygi razumna : ù gouorenyu razborna : ù veri ſtalna : ù ſiulenyu priliçna ; i ù dyanyu prauiçna, videchi verni, pò ſmarti reçenoga Xiſta, za Papu obrahuga. ku çaſt, takouom pronaſſaſſe ſillom, dà niſtare neoſtaui. od onih, kaſſu potribna yednomu prauomu, ter çelnomu sliditi paſtiru.

Zapouida ſedam tyednou, paruo vazma, poſtiti, i t. y. Korizma : ku ſada obchinskim Czrikua darſi Catoliçanska naçinom. Odluçi, da po poldne nimaſe Miſſa sluſiti. Tri miſse, na Boſich, poueli rechi. Parua, na ſpomenutye, kadaſe Iſſus rodi. Druga, kadaga paſtiri pohodihu : à Treta, kadaſe ſuitu ù y utro ukaza.

Vlada Czrikuom, let 11. Miſecze 3. dan 22. I pokle redi Popou duanadeſte. Dyakou oſſam, Biskupou çetarnadeſte, bimu dana kruna od muçenika u vrime Antonina Pia Czeſara Rimskoga, na 5. Ianuara leta 153.

Poçiuatelo ouoga Pape ù Rimu ù vaticanu, blizu tela S. Petra.

Od Epiphanye, ili Vkazanya Goſpodinoua. Na 6. Ian.

TEçiſe leto, pò ſtuorenyu ſuita, 2492. à paruo royſtua Iſſukarſtoua 2048. kada Baalam Prorok, ù vrime Ioſue, voyuode Sidouskoga, i Balaka, kralya Madianitouskoga, prorokoua, dà od puka Izraelskoga hochieſſe proroditi kraly yedan, ù komu ſui narodi blagoslouetſe, i kad to bude, zuizda yedna vkaſetſe. Zato od onih dob, Narodi oni, ſtraſu darſahu na nikih gorah, iſtok zuizde gledayuchi one.

Porodiſſe Iſſukarſt, i ù onu iſtu uru, nad onom gorom, zuizda yedna ukazaſe, ù koy ditichia, krſ noſechega,

vz rihu, i glàs ſliſſahu, kijm reçe, porodilſe yeſt danaſ kraly od ſlaue, od nedotaknute diuicze, pò proroku Baalamu nauiſchen, ù Sidouskih darſauah.

Vladahu to doba, ù ſtranah onih, tri kralyi; kìm yeſt ime Sidouski ouako: Appellius, Amellius, Damaſcus. Garçki, Galgalad, Malgalad, Serthin. Dyaçki Gaſpar, Baltiſar, Melchior. i oui, tu ſtuar videchi, razueſelihuſe, zaſto ſelenyemyu çekahu, i tudye dare priamſi, na dromadare skoçiuſſi, protiua Ieruſolimu putuyuchi, idohu. ki vlizſſi vpitahu, kadi yeſt kiſeye porodil kraly Sidouski? (zaſto tadaymſe zuizda zakri) odgouorihu Sidoui, poçem zna te vi daſe yeſt porodil? od gouorihu oni: vidili yeſmo zuizdu nyegovu ù Iſtoku, i dosli yeſmo poklonitſe nyemu. ku ſtuar sliſſayuchi Herud kraly, zmutiſe, i vas Ieruſolim ſnym. Potom zazua piſcze od pùka, nekamu reku, gdi yeſt prorokouano Iſukarſtu porodititſe à oni rekoſse dà ù Bethlemu gràdu Sidouskomu. Tada on posla kralye, proſechyh, kadaga naydu, daſe pourate nauiſtitmu zaſto dà i on hochie doyti, (reçeym) poklonitimuſe.

Izaſſauſſi iz Ieruſolima, vgledahu zuizdu; ka ù iſtoku vkazaymſe, i razueſelihuſe kruto, i doſſauſſi ù Bethlem, vſtauiſe varhu hiſe yedne, uku vlizſſi oni, naydohu ditichia, z'Maryom materom nyegouom, i padſſi na kolina, poklonihuſe nyemu; i otuoriuſſi shram be ſuoye, prikazahu nyemu Zlato, Tamyan, i Myru, od koga potom (t.y. od Iſukarſta) pryahu Blagoslou, i obyaulenye ù ſnù, dà vech k'Herudu vratitſe nimayu, putem dakle drugim, vratihuſſe ù vladanya ſuoya.

Tri kralyi oui od Perſianskih, i Caldeiskih krayn kud velika rika Saba prohaya dilihuſe, i zato ù piſmu imenuyuſe: *Reges de Saba venient*. Dàn trinadeſti ù Sidousku zemlyu doydohu zaſto na dromadarih, kaſu barza ſiuma yzdiahu. V Ieruſolim nayparuo vlizohu, zaſto ono çeluo kralyeſtua onoga meſto biſe, gdi kralyi, i veliki Popi pribiuahu. Zakrijmſe tada zuizda, neka vzrok imayu Sidoue vpitati, da potle reçeni Sidoui izpriçani nemogu biti, dà priſſaſtya neygoua niſu znali. Doneſohu dare, zaſto tako piſmo gouori. *Non compareas ante faciem meam vacuus*, Zlato kako kralyu, Tamyan kako Bogu, à Myru kako çlouiku. Vratihuſe drugim putem, ù nike naui od Tarſie vbrodiuſſiſe, ke potle Herud, buduchi od kralyeu prihinyen, ſardit kruto çini poſgati, i tadaſe iſpuni proroçanſtuo ono ko veli: *In ſpiritu uehementi conteres naues Tarſis*. Tri oui kralyi, od S. Thomaſa bihu karſcheni, i ù ſuoyh vmrihu darſauah, ke potih dob Helena Czeſaricza, mati velikoga Conſtantina, izuidiuſſi, gdi poçiuayu, çinijh ù Czarigrad priniti; à od onde na proſnyu Honofria Biskupa Milanskega, bihu preneſſeni ù Milan, napokon Czeſar Federico Barbaroſa, ki porobi Milan preneſeyh ù Alemanyu. leto 1172.

Poçiuayu tela ouih trih kralyeu, ù Coloniji Agripine, ù Czrikui nym na poſtenye vzidanoy.

Sinot

Siuot S. Hygina, Pape, i Muçenika. Na 11. Ian.

HYgin ſueti, bi iz Athene, ſin nikoga Philoſopha, komu imena nemogoſmo nayti. Oui bi vçenik Teleſphora, ki ràdi dobrote, nauka, i ſille pò ſmarti nyegouoy, poſta Papom.

Tarpi vto doba, S. mati Czrikua progonſtuo, nè ſamo od Poganou; dà yoſs i od nikih Heretikou, kako ono bi valentin, i Cedron, proti kìm ſueti otacz, s'pripouidanyem, prilikom, i piſmom vpriuſſiſſe protirayh, i ſue propaſti razbi, i zmuti nyhoue.

Oui Papa zapouida, dà ki hocchie Pop biti, ſedam Redou ima prieti. Poucli yoſs; dà yedan kùm, i yedna kùma, à nè vech, imayu ditichia na karſtu darſati. Pokle yur vlada Czrikuom, çetiri leta, Miſeza duà, i ſedam dàn. Rediuſſi Biskupou 6. Popou 15. Dyakou 5. pria krunu od Muçenika, i bi pokopan ù Vaticanu, polag tèla S. Petra, va vrime Antonina Czeſara: na 11. Ianuara leta Goſpodinoua 157.

Siuot S. Hylaria Biskupa, i Iſpouidnika. Na 14. Ian.

POrodiſſe S. Hilario, ù Guaſconij, kralyeſtua od Francze darſaui, od plemenitih roditelyou; ki ù mladoſti dobre pameti videchiga, k'piſmu prideuſihu, i nebi zà ludo; zaſto ù kratko vrime, mudar Philoſoph, i razboran beſidnik vçiniſe.

Buduchi yur od lèt ſpodobnih, priko volye nyegoue, roditelyi oſenihuga, ki ù zakonu, vech duhouni, nego teleſni, vzdarſaſe. à zaſto hoti Bogh drugo od nyega vçiniti, ſena, imayuchi ſnim kchier, imenom Abra, premiuu. Pò ſmarti, ke, Hylario poſta Popom, à potle, razuma, i dobrote ràdi, yedinom volyom ſuega puka, bì obran Biskup od Pociera, ù Franczi.

Niçaſſe tada Hereſia zlobnoga Arriana, proti koy Hylario, hrabreno, i z'deloin, i z'beſidom, i s'perom vpriſſe: himbe nyhoue odkriuaſſe, z'gouorenyemyh dobiuaſſe, od opchineyh tiraſſe, à verne ù Boſyem zakonu tuaryaſſe; tako, dà riçi nyegoue kako ono ogayu vſigahu.

Vladaſſe ù to vrime Conſtanczo

Czesar, ù Czarigradu, à zasto i on reçenom Heresiom taknut bisse, zato Hylaria, kako progonitelya vere Czesaroue, zapouida iz Biskupie istirati, ter ù Frigiu, ad Assie, z' Dionysiom Biskupom, od Milana, i Euzebiom Biskupom od vercelli, odkrayti.

Podnese otacz suети, progonstuo dobrouolyno ouo, razmislyayuchi da koliko bude od suoye hise dalye, toliko kralyestua nebeskoga hoche biti blisse. Vzdarsase ù Frigij nikoliko lèt, i onde mnoga vçini, na spasenye narodou onih: à mèd ostalimi, vpisla knyge od S. Troystua; od kih S. Hierolim daye suidoçanstuo, dase mogu, prez suake sumnye stati.

Szprauise yedan Concilij, pò Zapouidi Iulya Pape, ù Seleucij, ù kom, recenoga Arriana obalihu Heresiu, à Hilaria ù ime Concilia, poslahu k' Czesaru, yedabiga mogal na praun priprauiti veru. Dossatssi ù Czarigrad, senu niku duha neçistoga imiyuchu, ozdraui zlamenicm S. Krisa. Poznausi Czesar suetinyu nyegouu, dobrouolyno snymse razgouori, i opet ù nyegouu poslaga Biskupuyu. Vrachayuchise ù Franczu, prista na skoly yedan, kise zuasse Galinaria, i onde bisse puno kaç, tako, da nyedan nemogasse na nyem stati, vaze Pastoral, i krisem suetim sue one zmye protira, i ù more potopihuse, à otok slobodan osta.

Dossausi na Biskupyu suoyu, od suih bi z' veselyem velikim priet. slissa S. Martin, ki yos Catecumen bisse, prissastye mestra suoga, idè k' nyemu karstitise, i Rede popouske prieti zauetno.

Nahodechise ù mestu Francze nyegoue Biskupye, sena nika, martua predaim donese sina, gouorechi: S. oçe, ouo dite ni karscheno, à vmarloye, smi luise, osiuie, i karsti, ako potlye umre, dobrouolyno hochiu tarpiti. Szmilise Hylario, i z' molituu, vskarsnuti çini ditichia, i daga materi, ki za nym potihdod, bi vçinyen Biskupom.

Mnoga ostala Bogh pò nyem vçini çudesa, ki buduch yur let 63. ù rukah vçenikou suoih kako dabi zaspal, dusu poda stuoriteliu suomu: ka ù beznu nebesku, sillami Angelskimi, bi ponesena, à telo, ù mestu nyegoue Diocese, pokopano: leta Isusoua, 373. Vladayuchi Valentinian Czesar, na 14. Ianuara.

Prilika.

SZprauise Biskupou nikoliko Arianskih ù Auinion, yedabi proti Catholikom mogli kako nauditi. Kustuar izuidiussi Hylario, ide medanye, zlobu nihouu pokarati. Szlissayuchi oni prihod niegov; reçe yedan drugomu, damu nymaiu mista dati, ku stuar videchi on side na zemlyu, gouorechi: *Domini est terra*. Bi vçinieno dà zemlya podnim toliko narastc, koliko bi prilicna k' stolom, na kih drugi syahu. Ku stuar videchi Ariani, zmucheni ostahu, i dà yest Hylario suet sui rekose.

Exempl. 3.

Poçiua telo ouoga S. Biskupa, ù Pauij od Lumbardie.

Siuot S. Felica Popa, i Muçenika. Na 14. Ian.

BI ù Syrij, çlouik niki kruto bogat, imenom Herimia, ki radi voysk nikih, od hiſe diliuſſiſe ſuoie, z'blagom velikim doide ù Nolu, kralyeſtua Napole meſto pribiuati, i onde dua muſe ſina rodihu, t. y. Herimia, i Felix. Herimia poyde ù Rim Czeſara za ſoldata sluſiti: à Felix Popom poſta.

Vladaſse rada Domician Czeſar, ki poſuud zapouida Karſchenike proganyati. Biſse ù Noli Biskup yedan, imenom Maximo, ki progonſtuu hotechi miſto dati, Czrikuu priporuçi Felicu, ter ù niku poyde goru. Videchi Pogani dà Felix vlada, zgrabihuga; ter skorami morskih skazou poſipauſſi tamniczu, gologa ù nyu poloſihu. Doyde Angel Goſpodinov obnoch, i Felica ottuoriuſſi, reçemu: teczi ù goru, zaſto Biskup Maxim hochie umriti. Ki zapouid Angela ſpuniuſſi, naidega yoſs duhata, i na harbat poloſiuſſi, skrouito ù grad vneſsega, ter (neznayuchi Pogani) ù yednoi zahraniga hiſi.

Sztoiechi Felix na placzu od meſta, hotihuga popaſti Pogani, à onſe med dua zida ſakri, (velika ſtuar) taki pauuçine napleſe vnogo, dà Pogani Videchi rekoſſe, oudiga ni, zaſtoie pauuçinom ſue popleteno. Potom izaſſauſſi, bì zakriuen tri miſecze ù hiſi ſene nike bogaboieche. Vmri Maximo Biſkup, i hotechi puk nyega za Biskupa obrati, vproſi, dà drugoga Popa imenom Quinta oberu. Naſtoia zato Felix ſueti pripouidaiuch, i mirakule çinechi, dari doſuarhe. Vmri leta Iſſukarſtoua 107. à dobe ſuoye let 62. telo ù Czrikui, na slauu niega zazidanoi, pokopano bì, ù Noli. Vladaiuchi Dioclecian Czeſar.

Poçiua telo ouoga ſuetcza ſada ù Pinzeblizu Rima.

Siuot S. Paula paruoga puſtiniaka. Na 15. Ian.

VLadahu Rimskim Czeſaraſtuom Decio i Valerian, tuardi vernih Iſſukarſtouih progonitelij, i poslahu poſuud sluge ſuoye razliçitimijh mukami vmarati, naydeſe uto vrime yedan mladinacz od let 15. imenom Paual ù Thebaidi: imuiuchi ſeſtru, i ſuaka, prikigſe, radi progonſtua, skrouito

vzdarſaſſe. A zaſto iſti ſuak, blago niegouo ſelyaſſe zgrabiti, zato hotiga ſilnikom, daſe pogubi, pridati.

Hotechi on progonſtuu, i zlobi ſuaka vklonitiſe, ide ù puſtinyu od Thebaide, i na yednu ſpilyu, palmu, i zdenacz polag ſebe imyuchi namiriuſſiſe, pomisli dà ono miſto nyemu yeſt Bogh priprauil, odluçi dakle onde vbah prebiuati.

Sztoyechi Anton ſueti Opat ù reçenoy puſtiny, i molechi ù Kloſtru, pademu ù pamet, bili ki drugi paruo nyega ù puſtiny onoy pokoru çinil: bimu oçitouano; da yeſt yedan paruo nyega. Szliſayuchi to Anton, ù yutro rano vſtauſſi, idega iskati, i hodechi parui dan, namiriſſe na niko ſiuinçe ko yeſt pol çlouika, à pol konya, koſe zoue Centauro. reçemu Anton, gdi yeſt çlouik Boſy koga ya iſchem? à Centaur rukom na deſno vkazauſſi, puſtinyom ide tekuchi. Hodechi yednim dolom, na drugo niko namiriſe ſiuinçe; koſse zoue Satyr: i ou noſpokuçen, bradu dugu, ruke, i noge kako çlouik imijaſſe; vpitaga Anton, kiſi ti? odgouorimu, yaſam Satyr, i od moyh lyudi poſlanſam k'tebi, dà za ſuih naſ Boga, kye na ſuit doſsal, moliſs: zaſto glaſnyegou, pò ſuem ſuitu izaſal yeſt, i to rekli pobiſe.

Treti dan namiriſe (pò voli Boſyoi) na ſpilyu, kadi Paual pribiuaſſe; i horechi vliſti, ob kamen zaskra ba nogom, tada Paual vſtauſſiſe gori, vrata ſpilye zatuori ſuoye, videchi Anton to pade pred vrata, gouorechi: otuorimi ſueti oçe, zaſto, s'trudom iskahte, i z' veſelyem naydohte, i doklemi neodtuoriſs, dilitiſe nechiu, nego prid ouimi vrati hochiu vmriti, à ti skarbil budeſs, kako telo pogrebeſs moye, tada Paual odgouori, kye ta, ki grozeehiſe miloſt proſi; nù da vidim: ottuori vrata, i kadaſe ona dua ſueta ſtareza vidiſſe, polyubihuſſe, i pò imenuſe zazuaſe.

Potom reçe Paual, nù brate Antone, kaſimi kakoſe na ſuitu godi, à yahochiu tebi vzrok prihoda moga ù puſtinyu ouu, i tako vçiniſſe. Szidechi oni vkup, eto kauran yedan czil hlib doneſe: reçe Paual. Hay brate Antone, 60. let, ſuaki dan pò pol hliba noſimi, à ſada vitezom ſuoym Iſſuкarſt duplo raçi poslati. I kiga hochie razlomiti, yedan drugoga nukayuchi, ſamſe na duoye razdili kruh, ki pokle blagouahu, i vodicze napiuſſiſe, hualu Bogu vzdahu ſuomu. Potom reçe Paual yun Antone, prielſi yedan trud, daſi doſſal ſimo iskatime, primi i drugi krutote proſim, poydi, i plaſch Athanaſou doneſi ouamo, i telo moye martuo ù niem hochies pokopati. Ide Anton, i ſimo, i tamo hodechi, niſtar neokuſi.

Prihodechi opet k'Paulu, vgleda, dà Angelske ſille nyegouu duſſu z'veſelyem ù nebeske noſe viſſine, i doſſatſli gdi Paual biſſe, naydega kako ſiua, rukami prikriſenemi, ù viſſinu gledaiuch, i milo proplaka, gouorechi: kaſnote naydoh, à barzote zgubih, ò ſueti Paule. i nimayuchi çim pokopatiga, doydohu dua Laua izpuſtinye, yamu ſpodobnu izkopahu, i blagoslouleni od

Anto-

Antona natrag vratihuſe, à on, ono ſueto telo ù plaſch zauyuſſi pokopa zauetno.

Vmri ù puſtiny od Thebayde, na 15. Ianuara, od let 113. à pò royſtuu Iſſuſouom 343. ù vrime Conſtancza Czeſara.

Poçiua telo ouoga S. Puſtinyaka, ù Benetczih, ù Czrikui. S. Iuliana.

Sinot S. Maura Opata. Na 15. Ian

MAuro ſueti, royen bì ù Rimu, otacz Euticio, vichnik Rimski; à mati Iulya, zuahuſe. Czuatiſse tada glas ſuetinye Benedicta Opata, zato Maura roditelij priporuçihu nemu.

Vkrotiſe tako Maurus, dà ù Redu ſtoyechi, ça vyaſſe Benedicta çinechi, pomnyuoga naslidouaſſe; tako dà i ù poniznoſti, molitui, poſtu, i ù oſtalih dobrih tela pokorah, ſuarſsen vçenik, meſtra vçiniſe ſuoga, zatoga Benedict med ſuemi nay vech lyublyaſſe.

Doneſohu yednoç S. Benedictu, ditichia yednoga hroma, ter nima; i doma nenaſſadſſiga, vproſihu Maura, dà ruku na reçenoga poloſi ditichia: ito vçinyuſſi, tudye ozdraui. Videchi to Benedict, nè vech vçenikom, dà bratom poçega zuati.

Bi ù Kloſtru Fratar niki, imenom Placid, ki hotiuſſi ù yednoy loqui vode zaçarpiti, omaknuvſsiſe odneſega Voda. zapouida tada Benedict Mauru, gouorechi: teczi barzo, pomoziga. poslusſa on, i pò vodi, kako pò zemly hodechi, zdrauoga Placida van iztegnu

Posla Maura S. Benedict, z'drugimi Fratri ù Franczu, t. y. z'Simplicianom, Antoninom, Conſtantinom, i Fauſtom z'duimi ki ponyh bihu dosli, t. y. Todogarom, i Herderanom, proſechi, dà ù Franczu idu: i buduchi ù Vercelli, Herderan iz yednoga pade Turna napol martau: pomoliſe Mauro za nyega, i tudye ozdraui.

Doſadſsi ù Franczu, dà poçetak Kloſtrù yednomu ù Biskupij Andagouenſe, z'dopuſchenyem zato Kralya. Zidayuchiſe reçeni kloſtar, primiriſe, dà glauar meſtarski, iz zida viſokoga pade doli, koga martua k'ſuetomu Opatu doneſoſſe, gouorechi: meſtar yeſt martau, zidi nemogu naparuo poyti, pomoliſe Mauro S. i do nyegouo pò ſuoi Franczi, tudie martuacza vskriſi.

Proglaſiſe ſuetinia, i çudo nyegouo pò vſuoy Franczi, tako, dà vnogi, yos niki od kralieua duora, oſtauiuſſi ſuit, k'nyemu doidohu, i Fratri poſtaſſe. Siui let 72. i duſſu poda ſtuoritelyu ſuomu. na 15. Ianuara. Leta 508. Va vrime Tiberia drugoga Czeſara.

Poçiua telo onoga S. Opata ù Gandauij od Franczè ù Kloſtru S. Martina.

Sinot

Siuot S. Marcella Pape, i Muçenika. Na 16. Ian.

MArcello, bì ſin Benedicta, grayanina Rimskoga: oui pò ſmarti S. Marcellina poſta Papom, i videchi dà vnoga teleſa ſuetih, ù neſpodobnih leſe miſlih, poueli Priſcili, goſpi Rimskoi, yedan Czimitar vzidati; à Lucine dà blagom ſuoym nike vboge pomoſe Czrikue. razdili Rim na 25. Titulou, ili Parochij, à tò, dà vechim pokoiem, oni kiſe na veru obrachachu, mogu biti karſcheni, i pokoru çiniti. Szliſſaiuchi to Maxencio, vçini Marcella pridaſe doyti, i naſſauſsiga ù veri ſtalna, ù tamniczu, kadi zuirina diuya ſtaſſe, zatuoriti.

Szta ondi deuet miſeczi, poſuud liſte piſſuchi, i verne ù zakonu Iſſukarſtouom Kripechi.

Doidohu obnoch Popi, z'dyaki: i ſilomga oslobodiſſe, ter ù polaçu Lucine dopeliaſſe; ku z'voliom ſuete ſene, ù Czrikuu obrati, i ondi pripouidaſſe, karſchiaſſe, i priçeſchiuaſſe.

Razumiuſſi Maxencio to, gniuan kruto, çini hiſu onu ſiuine nagnati, i dayu Marcello ſnaſi, vkazamu. ſta ondi nikoliko vrimena Otacz ſueti, ù Czilicziu obuçen, glad, ſeyu, trud, i ſmrad ſiuinski tarpechi: i buduchi vladal Czrikuom pet let, ſedam miſeczi, duaiſet i yedan dan. Zaſpa ù Goſpodinu, na 16. Ianuara, leta goſpo. 302. i bì pokopan ù Czimitaru Priſcille: vladayuchi zgora reçeni Maxencio Czeſar.

Siuot S. Antona Opata. Na 17. Ian.

POrodiſſe Anton S. Opat, ù Caomu, Egipatskoga kralyeſtua meſtu, od kripoſtnih roditeliou, kiga od let 18. i z'ſeſtrom yoſche mlaiom od niega, oſtaiuſſi preminuhu.

Biſſe Anton od ditinſtua yoſche ſuoga vazda Bogaboiech, i çeſto ù Czriku pribodechi: ki yednoç zauitno ſuetu poſluſſaiuchi miſu ſliſa Euangelie pò Mathiu, gdi gouori: *Si vis perfectus eſſe, vade, & vẽde omnia, quę poſſides, & ſequere me*: t.y. ako hochiesbiti zuarſen, poidi, i proday ſuaka imaſs, i tada doidi naslilidouati mene. Vaſgahu riçi oueſar cze yego, kako ono, dabi niemu, a nè drugomu reçene bile, izaide, i izaſſauſſi od blaga niemu, priſtoiechega, tako vçini. Zatim ſeſtru Bogaboyechim nikim

pripo-

priporuçiusi ſenam, barrechi ide ù puſtiniu od Thebaide.

Bihu vno vrime tri varſte od Fratrou yedni ù kloſtrih obchinski ſiuuchi: yedni ù Czeliczah na dalie ſtoiechi: à Iedni ù ſpiliah pò puſtiniu razſtarkani pribiuaiuchi, ſui zato posluh obsluſuiuchi. Vlize Anton ù kloſtrich yedan od onih, i prie ſuittu Redouniçku, vkoi tudie pomniuo kripoſtnih vze naslidouati, od nikoga poniznoſt, od nikoga vboſtuo, od nikoga Ciſtochiu, od nikoga krotkoſt, od nikoga ſpornoſt, od nikoga molituu, à od nikoga posluh ù ſarcze zbiraſſe ſuoie, i zauitno naslidouaſſe. ſuih oko k'ſebi obrati, zaſto od ſuakoga bolyſe viaſſe, ſuakomu drag: ſuakomu mil: ſuakomu vgodan: a nikomur do zmutnie, nebiſſe, zaſto ſtrah Boſy ù parſih vazda ſuoih noſſaſe.

Videchi Diaual, ki yeſt çlouiçanſkoi nepriateli slaui, mladincza toga kripoſt, razliçitimi i ponochi, i podneuu, poçega napaſtouati meſtriami: nigdamu miſal nukaſſe, ù pamet donaſſaiuchi i plemenſchinu roditeliou: i raz gouor priateli: i razliku blagouania, i vgod ſuitte, i pokoi hiſe: i dragotu ſeſtre: à nigda bludom telo vaſigaſſe yego, prilikemu kaſuchi ſenske: à kada godi pò nochi ſtraſnim rouliaſſe glaſom; à to ſve napaſtnik çiniaſſe yedabiga od prauoga oduargal puta, i od vratiuſſi ù bezakon vpelyal.

Sztaſſe zato Anton, kako ono yedan turan tuard, z'oruſyem vmilienſtua, molitue, i razuma, ſuaki naskok beza hrabrenim odbiaiuchi naçinom. Molechi yednoç, pade predain Diaual, ù priliki ditichia yednoga çarna gniaſna, i marska, ki çlouiçanskim progouoriuſſi glaſom ouako reçe. Velike yesi ſille Antone, buduchi ida ya yeſam duhom od bluda, ter ù proſſaſtna vnoge predobih vrimena, i predobite podaſe obratih; à tebe nikakor predobiti nemogoh paçe od tebe pridobit vidimſe. Hoti Szotona gouoreniem ouim, ù taſchu vpeliati slauu, onoga, koga drugimi nemoſe pridobiti napaſtmi.

Azaſto Anton ſam nè vffaſſeſe vaſe, nego vazda miloſt napomoch priziuaſſe Boſyu, skom vtuarien, protiua Diaulu ouako reçe. ſtanouito kako vidim, ſtuar niedne ſille yeſiti, zato, ako doſada malo, od ſada yoſs manie mariti budem zate ya. Potom zape veras Dauida kralia, i reçe: *Dominus mihi adiutor, & ego deſpiciam inimicos meos*: t. y. Goſpodinie meni pomochnik, i ya pogardim nepriatelie moie. Hoti Anton zatim tuargi naslidouati ſitak, i nigdi naſamu ſuimi naçini ſamomu naſtoyati Bogu, diliſe iz kloſtra, i ù yednu nigdi dalie puſtinie one zatuoriſe ſpiliu gdi yedan drug niegou, a niedan veche, miſto znadiſe ono, ki na ritko kruſscza, ter vodicze donaſseſſemu pò malo, toti zdah, plaç, i molituu sliſſaſſe, paçe nè kako çlouik, nego kako Angel, ù pulti çlouika, ſitak na zemly, peliaſſe: yednoçh nadan, i to ù veçer, malo kruſcza, ter vodicze primliaſſe: à vnogo krat, pò dua, i tri dni, prez ſuakoga oſtaiaſſe blagouania: i kadaga potribni ſan ſilyaſſe, na paliçiczuſe prigibaſſe, à kada godar

zemlia

zemlia gola, à nè drugo, poſtelia biſſe yego : nigda klekniſe na molituu, da ſuncze ù plechia niega vdaraſe, i molechi iſtok priçekaſſe ; paçe i çeſto nainſe ſardiaſſe, kako ono molitue yego zabavnika.

Nemogahu Diauli pokornika toga tarpiti ſillu, yadouiti kruto, skupiſseih vnogo, i priſtupiuſſi k' Antonu, priahuga nemilo tepſti, tako dà, kako ono martua oſtauiuſſi, odſtupihu, zaſto nad nim oblaſt neimihu dalie. Rab ki Antona pohaiaſſe, k'niemu doſadſſi, i tako videchiga, rukomſe vdri ù parſi, i zauapi gouorechi: Anton yeſt martau. Zatim plaçuchi zgrabiga, i na karke polosiuſſi, k'bratij ù kloſtar doprimiga. rekoſſe fratri, kaſnoie yur veçeras, çuuaigati, kiga doneſe, a yutri rano mi, pò obiçaiu hochemoga pokopati naſem. Opol nochi probudiſe Anton, gdiſam reçe yaoduechiamu drug, ù Kloſtru yeſi oçe. Zatim damu naznanie prohod della vçeraniega, reçe Anton, pokle ye tako, dakle proſimte primime, i poſtaui gdime vaze: i vechie neçekai, ſuarſi sluga, kako meſtar zapouida, i odaide.

Tada Anton ù kripoſti praude proti bezom, tako reçe: Vì Diauli, imate znati, da, vaſe ya neboim, paçe ſpomochiu moga Iſſukarſta aruatiſe zuami nebiſim, i liubaui yego radi ſuaka protiuna ſuita ouoga tarpiti yeſam priprauan. Szliſſaiuchi to nagloſti paklene, velik ſprauiihſe broi i preuargoſsese niki ù Laua: niki ù Tigra: niki ù Meduida: niki ù Vka: niki ù Pſa; niki ù Maçka: niki ù Zmiu: à niki ù nike letechie, i plazuchie gniuſe, ſtraſsnim priahu ruti, i zuiſgiati glaſom, i meſo yego od ſuih ſtran tarzati.

A zaſto mili Iſſukarſt, ki ſuoie ù potribi neoſtaulia verne, ondi priskoçi i ſuitloſt yego miſto proſuiti ono, i tudie ſui oni iſçeſnuhu skazi. Obrati glauom Anton, i vidi Iſsukarſta, proti komu veſelo reçe: dobri Iſsuſe, gdiſi bil do ſada? nè daleko Antone, (reçe Iſsukarſt) gledah izhod borenia tuoga, i naidoh da ſarçenoſe bori, toga radi miloſt nechie ti skrachena biti moia, i yoſs hochiu da ime tuoie pouſem proneſseno bude okrugu zemlie, i to rekſſi ſue rane raczilihu, i bolezan vtiſsiſe niegoua.

Potom nigdi yoſs dalie hoti ſebi priuoliti miſto, ide naparuo puſtinion probiaiuchi. Hotechi napaſtnik put skratiti niemu, varſe predam kupu yednu ſrebarnu, ku kad zagleda Anton proti ſebi, reçe ouako: odkudaie ſrebro ouo, gdi ſtopi çlouika; znati ni? Vidim ya, da himba ſublaznika yeſt ouo; zatim viknu, biſi iſpred mene z'ſrebrom tuoim pakleni nepriateliu, i prikriſiuſſiſe tudie ſrebro izginu ono. Malo naparuo putuiuchi, na yedan Velik kup namiriſe zlata, ko kako vzri, vgnuuſſiſe, ide putuiuchi, i napokon treti dan namiriſe na yedan velik krug, na bardu nikomu, ù ſirokoi puſtini pechinu yednu, ſpodobnu niega prieti vſebi imaiuchi, koi priuoli, i dobrouolino ù reçenu zatuoriſse pechinu, i duadeſset let zatuoren ſtà, tako da niedan niega, i on niednoga toliko vrimena neuidi, nego

dru-

drug niki nà ritko k'niemu prikaiaſse, ter ktuſcza, i vodicze malo skoz yednu odduhu reçene pechine ù nutarmu poriuaſſe.

A zaſto çudo ouo, Pokornika toga, poſuoi razglaſiſſe zemli, tako da od ſuih k'niemu narodi varvliahu ſtran, i niega gledaiuchi ſuit oſtauliahu, i pokoru ſliahu, i yur puſtinia ona, gdi diuie slobodno skakaſſe zuirie, ſuetih napuniſſe prez broia pokornikov, ki Antona za opata, i otcza obrahu, i nukahu: nu ſue ti oçe, izaidi yur iſte ſpilie plaçuchi proſſahu.

Odluçi napokon izaiti, i kada izaide (çudna ſtuar) lipli biſſe, nego kada vlize; i maſſe pogled veſel: obraz ſuital: beſidu çiſtu: vde zdraue: i kripoſti slosne: paçe nè kako izaime, nego kako iz raia dabi izaſſal viaſſeſe: ſuakiſſe zaçudi, da tako duha pokora nè umartui çlovika, i od oude poznahu, da ſilla viçnoga prebiua ù niem, i ſui Antonu, kako ono Iſukarſta ù parſih noſechiemu klaniahuſſe. Od 35. let vlize, od 55. iz reçene pechine izlize.

Od oude ime niegouo ù daleke proneſſeſe ſtrane, od kih vnogi k'niemu zbirahuſſe, tako da ſue one gore, barda, i dolline ſuetih napunihuſſe puſtiniakov: Moliahu: kantahu: ſtahu: plakahu: i razliçitimi inimi naçini telo pokorahu ſuoie: biſſe med nimi ſuarſſena vera: ſtanouito uffanie: Vaſgana liubau: i mir ſuakoiaki, zaſto nato Antonih nukaſſe, i obsluſeuati uçaſſe. Bihu riçi niegoue slatke, liubezniue, i pune ſuake ſille tako da poslufſajuchih raniahu; i k'liubaui Iſuſouoi obrachahu: od metnjke Catholiçanske vere kruto naſtorouaſſe, i za veru Iſukarſta muku priati vnogo ſeliaſſe.

Neſſamo priproſti, i mali; da yoſchie nauçeni, i veliki, od niega veliko darſahu: paçe i Czeſar Conſtantin çeſto k'niemu piſaſſe, ter molituam niegouim ſebe, i ſuoie priporuçaſſe. I kad liſt Antona Czeſar primliaſſe, slauliaſſeſſe kruto ſnime, i u skrambu naidraſuga zahraniaſſe.

Buduchi yur nad tolikimi izabran Opat, uzboyaſſe, da nebi ù kakovu taſchiu upal slavu, toga radi odluçi od onde ganutiſſe. popade malo kruha, i s'paliçiczom ù ruki, ide protiua gornioy Thebaidi, puſtiniom putuyuchi, i na ſuarhi nikoliko dan, dotegnu pod yednu goru: i namiriſſe na yedan vrutak vodeni, polag ſebe granatnu, i liſtatu imyuchi palmu, uſtauiſſe ondeka, i pomisli dà miſto ono nyemu yeſt od Boga priprauno, ugradi vartlacz yedan, i poſya korenya nikakoua, ko blagoyuchi (zaſto puſtinia drugoga nimaſſe) telo yur slabo uzdarſauaſse ſuoie.

A zaſto i oudika ſublazni neoſtauihuga, nego ſtraſnimi nikimi zauiyahu glaſi, yedabiga zmutili, zmuchiena od ondeka protirali; ali Iſukarſtov vitez niſtar nehayaſse, ar biſse upuchien-, skim oruſyem branitiſse more: paçe nikada nauçi ſuoye, gouorechi: meni veruyte bratio, daſse boi Szotona, vernih bdenia, molenya, poſta, dobrouolynoga uboſtua, miloſardia, poniznoſti, à naulaſtito uſgane u Iſukarſta liubaui.

bani, ki ſuetoga kriſa ſlamenie videchi, oslabiſſe tudie, i pobigne. Vnoga ondi hiemu bihu oçitouana Boſanſtuena, skrouiſcha, à med oſtalimi, Paula naide paruoga puſtiniaka, i naſsadſſi pokopaga, i u Czrikui nauiſtiga, tako, dà pò ſamomu Antona ſuidoçanſtvu, ubroi ſuetih bì upiſſan.

Iſskahu Antona vçeniczi vnogo vrimena, i napokon ſuetoga ſtarcza ſuega yur bela upuſtini ſidechi naidoſſe, i onde kloſtrich ugradiuſſi, ſnim prebiuahu.

Sivuchi tako, i tim naçinom, nà ouom ſuitu, vitez Iſsukarſtov, pozna napokon vrime ſuarhe ſuoie, idozuauſſi bratiu, nauiſtijm odhod ſuoi, i pokle ſuete oſtauijm naredbe, skrouito zduimi vernimi izayde iz kloſtra vçeniki, ter u miſto nigdi od kloſtra nè daleko, ſnimi ſido, terym reçe: oudika telo martuo hochiete pokopati moie, i touam budi zapouid, dà nikomur ſivuchiemu miſto pogreba moga nepouiſte, i tako uçinieno bì.

Vmri Anton od let 105. u puſtiny Thebaide, na 7. miſecza Ianuara, let 357. Vladaiuchi Conſtantin Czeſsara Velikoga Conſtantina ſin. Duſſù yego Angelske ſille u beznu veçnoſti uneſohu: à telo od duih Vçenikov, u skrouito miſto bì pokopano; potomtoga Boſanſtuenim oçitouaniem bì naſsaſto, i u Alexandriu doneſseno.

Prilika.

NAſsaſto telo u puſtinij S. Antona, bì u Alexandriu kako zgora reko zmo doneſseno: à zaſto mirakule, velike çinyaſse, zato Poganov skupiſcih vnogo, ter na niki voz reçeno telò poloſihu; à to daga odpeliaiu, i odpelyanoga u veliku riku, kaſse zoue Nilo, ka blizu Alexandrie reçe vtope. Tada ogain iz vedra neba zaide doli, ter petſto Poganov, iſvu onu ſiuinu tudie poſga, na ki mirakul, oſtali obratihuſse, i ſuetomu Antonu poſtenie vçinihu.

Ima tokoier ſuetacz oui kripoſt varhu ognia, kako on, ki paklenoga ognia napaſt vazda pribodi. *In Vitis Patrum.*

Pociuatelo ouoga Velikoga Pokornika ù Beçu od Auſtrie na Dunayu.

Od Priſtolya S. Petra ù Rimu. Na 18. Ian.

POkle Apoſtoli Duh ſueti priahu, tada med ſobom darſaue ſuita, kamoki ima poyti Euangelie pripouidati; razdilihu. Petru ſuetomu, çelniku broia Apoſtolskoga, i namiſtniku Iſsukarſtouomu na zemly dopade Rim ki pokle ſedam let vlada priſtoliem od Antiochie, gdi naiparuo vçeniczi bihu prozuani Karſchenicz, taknut oſobitim obiauleniem Boſim, ulize na danaſni dan u Rim, i poloſi preſtol ſuoi, nakom ſidechi duadeſeti i pet let, Beze tiraſse,

raſse, Idole mervlyaſse, zaueze Philoſofov odueziuaſse, propaſti Poganske odkriuaſse, i ſuih na ſuitloſt Euangelia nukaſse, ter pod krilo Czrikue Catholiçanske (ukoi ſamo. à izuan ke niſpaſenia) prijmlyaſse, i pokle çaſt ſuoiu (kakomu Iſukarſt poueli: *Et tu aliquando conuerſus cõfirma fratres tuos*) namiſtniku ſuomu S. Linu izruçi: karuiom ſuoiom dà ſuido çanſtuo Czrikui ſuetoi, ki na danaſni dan, à t. y. na 18. Ianuara, leta Goſpo. 44. à ſedmo niegoua Papatſtua, u vrime Claudia Czeſara, ulize u Rim; gdi i ſada u Czrikui od Laterana nahodiſse ſtolacz od darua, nakom ſidiaſse, kada dianya duhouna razdilyeuaſse, pokom Bogh (t. y. ſtolczu) vnoga skaza çudeſsa.

Siuot S. Priſce Diuiçe, i Muçeniçe. Na 18. Ian.

PRiſca diuicza bi royena u Rimu, od plemenitih, alli zato Poganskih roditeliov, ku na veru obarnu S. Sixto Papa, i karſti.

Zagledahu Pogani, gdi Priſca pò Karſchanskom obiçayu Boga moli, prid Claudiom Czeſarom oſuadihuiu: ki tudie predaſse çinyu doyti, i videchiu mladu (zaſto trinadeſte let imaſse) reçeiu u Tempal, daſe Ipolinu Idolu pokloni, odpelyati. Nehtechi ona bezakon ta uçiniti, pouelyoy nikoliko zauſnicz dati, ter u tamniczu zatuoriti. Dohayahu k'nioy duorani od Czeſaroue poslani ſtrane, z'obechianyem, i groſenyem, yedalibyu na ſuoi obratili naçin: ku ſtalnu naſsadſſi zapouida Czeſar nikimi ſeleznimi çauli targati. Iutrodan ſtoyechi Czeſar, i vaſ puk Rimski na nikih igrah, uçini diuoiku naſrid doyti, ter yednoga Laua nadniu napuſtiti: ki pred nye noge, kako krotak yanchih pade. Videchi to narodi; Karſcheniczíſse veſſelaiu, à Pogani zmutihu. tada reçe Czeſar, çarounicza yeſt oua, ſtauiteiu ù tamniczu, i gladom umorice. Pohodiu Angel, i nikoliko dan prihrani. Pouidahu Czeſaru, daiu gladom nemogu umoriti, tada yadouit, zapouidaioi deuet mili od Rima daleko glavu odſichi. Vmri na 18. Ianuara, od let 13. leta Goſpod. 272. Vladaiuchi Claudio Czeſar.

Poçiua telo oue ſuetiçe ù Rimu.

Siuot S. Maria, Marte, Audifaxa, i Abaca, Mucen. Na 19. Ian.

BI u Persij vitez niki, Mario imenom plemenit, bogat, i karschenik, ki sçlechi tela suetih Apostolov Petra, i Paula, i ostalih Mucenikov u Rimu pohoditi, dilisse z'senom suoiom Martõ, i zduima sinmi Audifaxom, i Abacom: idoidohu u Rim, Vladasse Czesarastuom Claudio, velik Czrikue S. progonitely zato pune tamnicze u Rimu Karschenikov bihu, i suaki dan volia kolikosseih mucasse.

Videchi to Mario kako Bogaboiech Karschienik vznike pohaiasse. potribne pomagasse: tarplechie kripliasse, i suih na stalnost vere nukasse.

Izuidiussi to Pogani, tudie Czesaru naznanie dahu, tada Claudio izrucijh sudczu nikomu, pò imenu Mucianu, dayh çini Bogomse nihouim klaniati, ilijh umoriti. tada sudacz çinijh tepsti: çesli guozdenimi razdirati: i ognyem sgati. à videchijh stalnih u veri, muskim glauam çini ruke odtargati, ter izuan Rima glaue odschi, à Martu u yedan utopi zdenacz. Vmrihu sueti Mucenik, na 19 Ianuara, leta 272. Vladaiuchi zgora reçeni Czesar, i bihu pokopani od S. Fel.

Poçinayu telessa ouih suetacz à Rimu.

Siuot S. Fabiana Pape, i Mucenika. Na 20. Ianuar.

POkle Antero Papa umri, sprauihuse ukup sui verni, kako onda obicai bisse, dà drugoga oberu: i pogouaraiuchisse, doyde med nih Fabian viditi gdo Papom postane, damusse pokloni. Sztoiechi mednimi, snide zneba golubicza, i na Fabianovu side glavu: to videchi, usi poznahu, daie ono duh sueti; zatoga yednim glassom Papom prozuahu, i na prestol Petrov polosihu.

Bi S. Fabian Rimlianin, sin Fabia Rimskoga grayanina, ki pokle Papom posta, tako bisse u pripouidanyu siv, i u siuotu suet, dà Czesara Philipa na veru obrati Isukarstovu; i ta bì parui Czesar kisse karsti. Zapouida oui Papa, krizmu suako leto ponaulyati, à staru u ogayn metati, i dà trikrat na leto razborni imayusse pricseschiati.

Odluci sedam pisarov, ki dyanya, tarplenia, smart, i broy Mucenikov budu ispissuali. Vmri Philip Czesar, i na nyegouo misto stupi Decio, ki kruto pocse Karschenike proganyati; tako dà neizbroino vnostuo pomorijh, med kimi i Fabiana krunom od Mucenika okruni.

runi. Vmri na 20. Ianuara leta Isusoua 251. Vladayuchi Czrikuom let 12. miszecza 2. dan 11. bi pokopan u Czimitaru Calista, u vrime Decia Czesara.

Poçtua telo ouoga Pape u Czrikui S. Martina in monte.

Siuot S. Sebastiana Muçenika. Na 20. Ian.

VLadahu Rimskim Czesarastuom Diocleciian, i Maximinian, tuardi Catholiçanske Czrikue progonitelyi, i Isukarstoua imena nepriatelyi.

Bisse u to doba mladinacz yedan, imenom Sebastian, koga otacz iz Narbone, Franaçskoga Kralyestua grada, à mati iz Milana darsav Latinskih mesta obadua plemenita, i kripostna. à Sebastian u Narboni royen, à u Milanu vzduignut, i izvchen bi, tako dà u kratku vrimenu toliko u knygi, koliko u orusyu slauan vçinise.

Doyde glas, plemenschine, kriposti, i viteshua Sebastiana, prid Diocleciana Czesara: ki predase doznati vçiniga, i dozuana od parue zastaue voyske suoye vçiniga Voyuodom: ter misto blizu sebe stati odluçimu: zasto i razumna, i hrabrena vidiga.

Bisse Sebastian Karschenik, i lyubav Isukarsta nastoyechim u sarczu nossase naçinom: skrouito zato çinyase, toga radi, neka Karschenike (kih pousuda sue tamnicze pune bihu) i z'besidom, i z'blagom, u dalye vrime kripiti, pomagati, i braniti mogal bi.

Nekrachiasese od ouoga, zasto pun vsganya Bosyega buduchi pohayase i podnevu, i pò nochi, nepristanim naçinom Karschenike; Bolezniue kripliasse, vboge pomagase, skarbne nukase, slabe tuaryase, betesne liçase, à martue pokopase: paçe niedno dello neosta prauomu karscheniku pristoyechie, k'komusse Sebastian nepridrusi.

Vono vrime, med vnogimi u tamniczah zadarsanimi Karscheniki, bihu dua plemenita Rimlyanina: pò imenu, Marco, i Marcellian brata: kih otacz Tranquilinio, à mati Marya, zuahuse, bihu obadua t y. Marco, i Marcellino, osenyena, i kruto bogata. à zasto oçitim, veru Isukarstovu i nasslidouahu, i pripouidahu naçinom; chichia toga pò zapouidi Czesarouoy, Cromatio sudacz Rimski, predase vçini doyti: i stanouite u veri nasaufsi, çinijh u polaçi Nicostrata Rimskoga vlastelyna zadarsati, i daym vrimena dan 30. i reçeym: ako do toga bilisa, Isukarstovu neostauite veru, ter dase nasim nepoklonite Bogouom, prez milosardya suakoga nasmart osuyeni budete. Pohayase Marca, i Marcellina Tranquilin staracz i

otacz nyh: ça to çinite ſinczi, gouoraſ-ſeym: dà ya vas, à vi mene izgubiti ho-chiete. kamo vamye pamet, neuiditeli dà ako miſal ne prominite, na ſmart oſuyeni budete: blago Czeſar vgrabit vaſse: à ſene vdouicze; dicza ſirote oſtanu zauami; à mater, i mene paruo vrimena vrenete ù zemlyu. Nù dakle ſinczi, Boga toga, na kris propetoga zatayte, ter Bogouom naſſim veſelo poklonitese, i tako od ſuih protiunih ſlobdoni budete. ſtaſse i mati onde to tuardechi, à ſene nyh zdiçczom ù rukah ſenſkim plaçom zabaulyahu, yedabijh k'voly priprauili ſuoyoy, paçe i vnogo priately natoyh nukahu, dà Marco, i Marcellian napol zmucheni ſtahu.

Izuidiuſsi to Sebaſtian, vzoboyaſe, daſſe Vitezi neizgube Iſukarſtoui, poteçe tamo, i ſtà poſridu nyh, ter zapouida drugim muçati, zatim progouori ouako: Akobi ſitak ov teleſni bil vikouiçni, i prez truda, i poguba ſuakoga, razlogbi vzdarſatiga: dà buduch vrimeniti, iz'vnogimi zdruſen ſuprotiuſchinami, ku praudu nahayamo dà nyega radi veçni oni ſiuot imamo izgubiti. Oui ſiuot yeſt vrimeniti, oni veçni: oui ù trudu, oni ù miru: zaſto dakle ouoga radi onoga hochiemo izgubiti? neznateli da reçe Iſukarſt vuſti ſuoymi: ki mene zatay na zemly, ya hochiu nyega na nebu: à ki mene iſpoui prid lyudi na zemly, ya hochiu nyega na nebu, i buduchi ouo iſtina, zaſto dakle vi okol ſtoyechi Iſukarſtouim zabaulyate ſoldatom? negubeſe oni, negoſe vi gubite, vaſſe kriue nasliduyuchi Baluane; paçe akoyh vi z'vaſſom zmutite himbom, tada i vi nyh, i oni ſami ſebe izgubet.

Zatim obratiſe k'Marcu i k'Marcellianu, ouako gouorechi. Nù vitezi Iſukarſta, ſadaye vrime, ù ko prieti budete krunu viçnoſti, ako ſarçeno budete boriliſe: tarplenye kratko, ali veſelye çekauas veçno: ako ono ſelite, ouo priati kratitiſe nimayte, tuardno ſtoyte ù veri, i nyednomu ſuprot ſtoyechemu priuolyt nehtite.

To gouorechi, zlize zneba yedna ſuitlina ſui okol videchi, ki i razueſeliſſeſe, i zaçudiſse vnogo ù koy vidiſe yedan mladinacz vnogo ſuital, ki priſtupiuſſi reçe: Mir tebi Sebaſtiane, od ſad ù napridak vazdar budeſs ſamnom; I poznahu dà ono bì Iſukarſt kye poçetak mira.

Biſſe ondi ſena Nicoſtratoua, pò imenu Zoie, ù çyoy hiſi ouaſe çinyahu, i ta biſſe mutaſta. Videchi to pade prid Sebaſtiana na kolina ſuoya, pozna on ſelenye yego, zlamenouayu varhu vuſt, i tudye ſena progouori.

Videchi çudo to ſui okol ſtoyechi, vdrihuſe ù parſi ſuoye, i rekoſse: iſtinaye ça Sebaſtian gouori. Zatim padohu na kolina gouorechi: odpuſtinam Sebaſtiane, i molli za nas, zaſto i mi hochiemo biti vere koyeſi ti.

Posla Sebaſtian pò Redounika, imenom Policarpa, i Pokle vazdan molihu, poſtihu, i od vere Iſukarſtoue razgouoriſese çinijh karſtiti, kìh broy biſſe 74.

Proſſauſſi dan trideſet, ſpomenuvſſiſse ſudacz Cromatio od Marca, i Marcellia-

celliana, posla zuati otcza nyhoua Tranquilina, ki prissadssi vpitaga yesili, (reçe) priprauil sine tuoye, volyu Czesara poslusati, Bogouom nassim poklonitise, à propetoga zatayati? oduechia Tranquilin. Blaseni yesu sini moi, i blasen bi ti bil, akobi kako ono i ya, veru nyh naslidouati hotil. Dakle (reçe sudacz) i ti pod starost sise pomamil, dà propetoga nikoga za Boga darsiss? odgouori Tranquilo: ako Isus yest propet, znay dà radi nas hotì tarpiti, zato treti dan od martuih skarsnu, izayde na nebo, na desnu siddi otcza, i suaki ù nyega veruyuchi, onamo à nè drugako, doyti more.

Te, i ostale S. otacz reçemu riçi, ke sarcze vsgahu Cromatiu, dà tudye posla pò Sebastiana, i Policarpa, od kih suetu priamssi veru, karstise suim domom suoym: zatim sue vznike pod niegovu zadarsane oblast oslobodi, à bisseyh tisuche i çetiristo.

Szlisa to Caio Papa, ki uno vrime vladasse Czrikuom, razueselise kruto zasvimi ostalimi Karscheniki, I Sebastianu dà Titul, Branitely S. Vere. potom na duoye razdili verne, yedni ù Rimu dà ostanu, à drugi iz Rima dà izaydu. Izaide dakle Cromatio, i Policarpo z'yednim, osta Sebastian, Marco, i Marcellian zdrugim dilom.

Bisse ù Rimu drugi sudacz imenom Fabian, ki uçini Marca, i Marcelliana g'drivu yednomu priuezausi vmoriti, med tim dà naznanye Czesaru, dà i Sebastian yest Karschenik, i yos vech reçe, dayest vzrok vnogim, ki na veru obrachayuse, ter da Bogoue pogaryuye Czesaroue. Slisayuchi to Diocletian zaçudise kruto, i çiniga predase doyti, termu reçe: slisassam Sebastiane, dati Karschenik yesi: takoye suitli Czesaru, odgouori: à kako to, (reçe Diocletian) buduchi da ya tebe çasnikom ù ladanyu uçinih momu, à ti Bogoue pogaryuyess moye? toga radi neka potlye farditi mene, i Kralyestuo razore moye. Oduechia Sebastian, ya manyemu od tebe nepridusihse Kralyu, nego suih Kralyeu, Kralyu, à to Isukarstu prauomu Bogu, i çlouiku, ki tuoye i darsati, i razoriti yest moguch Kralyestuo; à Bogoui tuoy nisu drugo nego Dyauli.

Szlisaussi to Czesar, razsardise kruto, i usgan ù obrazu, zapouida Sebastiana na srid polya k'yednomu priuezati stupu, i strilami ù niega hitati, i tako bi uçinieno.

Hukahu ù telo niegouo strile, kako ono grad iz neba; à on Isukarsta ù farczu zaziuasse suoiemu: potom glavu prignu. videchi to duorani, reçe drug, drugu, martauye, i tako odaidosse.

Sena nika Karschenicza, imenom Irene, obnoch ide, neka telo pokopa niegouo, i duhouata yos nassausiga ù hisu donese suoiu, gdi Isukarst pohodiga, i sue rane izliczi yego. Treti dan Sebastian skoçiussi ide prid Diocletiana, i reçe: ouosam ya Czesaru, à Diocletian k'niemu: nisili ti Sebastian, koga ya zapouidah umoriti? takoie reçe: ali Isus, ki vech od tebe more, siuiti uçinime. nato yos vech razgniuise Czesar, i zapouida dosmarti spaliczami, ili Czip-

mi tuchiga, i tako vçinyeno bì. Vmri Sebaſtian duakraat muçenik, duſſu nyegovu Angelske ſille ù nebesku dopratiſſe slavu; à Pogani ù niko neçiſto miſto porinuhu telo, ki pò ſmarti Bogaboyechoy nikoy ſeni, imenom Lucine poueli, dà telo nyegouo, od onoga oslobodi miſta, ter ù niko poſtenye pokopa: tako i vçini. Potom od iſte ſuoye hiſe, naçaſt yego Czrikvu vzidauſsi ſue, blago darouayoy ſuoye.

Bì muçen ù Rimu leta 301. na 20, Ianuara.

Prilika.

LEto 1020. ù vrime Gumberta Kralya od Lombardie, ſue Kralyeſtuo od reçene Lumbardie bì kugom otrouano. Molechi tada ſui narodi, da bijh Bogh od pogibeli oslobodil one, bì oçitouano yednomu ſuetomu Heremiti, nekaſe Czrikua na çaſt S. Sebaſtiana vzida yedna. Vzidahuyu ù Pauij od Lumbardie, gdi i danaſsni dan nahodiſe, i tudye kuga preſta. A to Bogh pò vteſanyu Muçenika ſuoyega Sebaſtiana vçini miloſt. *Exem. 2.*

Poçina telo ouoga slaunoga Muçenika, ù Rimu ù Czrikui S. Martina in monte.

Siuot S. Agnete dinicze, i Muçenicze. Na 21. Ian.

POrodiſe Agnes ù Rimu, od ſuitlih i bogatih roditelyov, od kih bì ù ſpodobnih vzdignuta kripoſtah, i veri izuçena Iſukarſta, tako dà i ù telu lipa, i ù duſſi kripka vçiniſſe.

Buduchi od let 13. mladinacz niki, ſin Simphoriana, ſudcza Rimskoga, za ſenu poſelyu, zato ſam doide k'nyoy, i hotenye pouidayoi ſuoye, odgouorimu diuoyka: poydi od mene Szotono, zaſto yur od drugoga zaruçnika pretençenaſam, à t.y. on, koga otacz matere nezna, koga mati diuicza yeſt, ki kraſotom ſuncze, i miſecz nadhaya, nyemu ſamomu, à nè drugomu hranim Veru, i ſuim zauetom podloſimſe: koga kada lyubim, çaſtnaſam: kada taknem, çiſtaſam: kada primem, diuiczaſam: i ta parſtenom Vere zauçil yeſt mene, i neizreçenimi okrunil raſkoſsami.

Szliſſayuchi mladinacz odgouor takov, vratiſe doma, i kruto razboli. Izuidi otacz beteg nyegov, i hotechimu pomochi, Agneſu çini pridaſe doyti, i proſyu dabi ſina za muſa vzela nyegoua, komu

komu ona, kako i sinu, odgouori. Izui diussi Szudac, ki bi Poganin, da Agnes yest Karschenicza, rasardise, i çinyu gosu svuchi, ter ù misto oçitnicz polositi: potom sina posla k'nyoy, da ono sto pò lyubaui nedobi, pòsilli dà dostigne. Hotechi mladinacz ù komoru poyti, gdi bisse sueta diuicza, Angel Gospodinov na vratih golim vkazamuse maçem, i tudye martav doli pade, à ona polag sebe suitu belu vgledausi vnyuse obuçe. Proglasise pousud ta mirakul naki i otacz reçenoga ditichia doyde onamo, i nasadsiga çarna, garda, i martua, poçe plaçuchi Agnesi gouoriti: ako moress sina vskarsnuti moga, obechiuamti ù Boga tuoga verouati. Pomolise diuicza, i tudye on ki bisse martav, vsta gori, ter ide kriçechi: stanouito ni Boga, nad Bogom Karschanskim; on sam yest Bogh, à sui Poganski Bogoui, yesu Dyauli.

Videchi to sudacz niki drugi, imenom Aspasio (reçe chiarounicza yest oua) vçinyu zgrabiti, i ù ogayn polositi. stoyechi ona med plamenom, poçe moliti, ruke prostriussi ouako. Tebe molim, çasni, postouani, oçe strasni, yako pò sinu tuoyem vbignuh grosnyu propasnoga silnika, i pulti necistochie çistim proydoh putem, i ouo grem k'tebi koga lyubih, koga iskah, i koga vazda posselih.

Ito reksi, razsirise plamen od nye, à ona od ognya taknuta nebi. Vzboyase Aspasio to videchi: i dà ka vechia zmutnya nebude, vçini diuiczi suetoy glavu odsichi.

I tako Agnes z'duimi odiçena krunami, t.y. diuicze, i muçenicze, poleti ù nebeska z'Zaruçnikom suoym vsiuati prebiualischia.

Vmri od trinadeste let, na 21. Ianuara i pokopana bi polag puta Numentana: leta 303. Vladayuchi Diocletian Czesar.

Poçiua telo oue S. Diuicze ù Rimu, ù Czrikui nyoy na çast vxidanoy.

Siuot S. Vincenza Muçenika
Na 22. Ian.

SZueti Vincenc Muçenik, bi Spanyol, ù mestu Oske Kralyestua, Aragonskoga royen, à ù Siragosi izuçen: mati nyegoua Emula, à otacz Euticio zuahuse.

Nahayasese u to vrime Biskup niki ù Siragosi, imenom Valerio; ki buduch star, pripouidati radi iezika zabaui nemogase; Redi dakle Vincenca Euangelyem, i na suoyem mistu dà pripouida, pouelimu.

Vladahu tada Rimskim Czesara-

ſtuom Diocletian, i Maximian: Ki Veru Iſukarſta proganyahu, i odluçihu ù Spanyu ſudcza yednoga Daciana imenom, davſſimu nauk, dà ſue Karſchenike ima protirati.

Sztoyechi dakle ù Valenczi od Spanye, izuidi dà ù Siragoſi, mèd oſtalemi, na nayuechem glaſu dua Karſchanska Popa nahodeſe, imenom Valerio, i Vincenco: kih tudye Vezanih çini predaſe ù Valenczu doiti: Ki priſadſsi, vpitayh gouorechi; ſto to ya çuyem, dà vi Bogoue pogaryuate Czeſaroue, i nikoga propetoga nasliduyete? Nù dakle zapouidi Czeſaroue poslusayte, à ya vas obitam çeſtite vçiniti: dà akoli nechete, razliçitimi mukami budete muçeni. obdarſa slouo Vincenc od Biskupa, dà gouori, i ſudczu reçe: Bogoui tuoy budite tebi; zaſto mi Karſchenici, yedinoga, ki yeſt na nebeſih, Boga slauimo, koga yeſt bolye, nego Czeſara poslusati zapouidi.

Szliſſayuchi to Dacian, zapouida Valeria iz Spanye odkraiti, à Vincenca gola ſvuchi, i na yednon drivu raſtezati, tako da ſui vdi yedan od drugoga raſtupihuſe nyegoui. tarpechi to Vincenco, reçe ſudczu: nepriſtani Daciane, zaſto barſe ti, nego ya vtrudiſe. Razumivſi to Dacian, ſam ſuoymi rukami zbiçi zaçega biti; potom onako zuezana, i karuaua ù tamniczu zapouida polositi.

Iutrodan çiniga predaſe doyti, i naſadſſiga ſtalna ù veri, kako paruo, polositiga zapouida na yednu gradelu, ter podayn ogayn podgarnuti: i ſam ſudacz metaſſe ſoli na ogain, dabiſe vechi muçil; teczihu vrutki karui iz tela yego a on Iſukarſta na pomoch ſpaſitelia zaziuaſſe ſuoga.

Videchi ſilnik, dà z'Vincencom niſtar oprauiti nemore; vçiniga opet ù tamniczu popeliati. Sztoiechi ùnutri, Angel Goſpodinov pride k'niemu, i ſuitloſt obſinu ſtraſce, kimu reçe: nu Vincenco, vidilie Bogh borenie tuoie, i hrabrena naſſalteie: zato yutri krunu katie priprauna prieti budeſs. Szliſsayuchi, i videchi to ſtraſczi, pouidahu Dacianu: ki zapouidaga na yednu mehku poſteliu polosit, a to zaſto nemoguchiga zlimi, hotilie z'dobrimi, i lipimi beſidami, i çineniem k'ſebi obratiti. à Vincenzo molechi, duh ſuoy iſpuſti, ù Valence, na 22. Ianuara, leta 303. Vladaiuchi Diocletian Czeſar.

Poçiua telo ouoga S. Muçenika, ù Valenczi od Spanye.

Siuot S. Anaſtaſia Muçenika. Na 22. Ian.

VLadaſse Perſianſkim Kralieſtuom Coſdroua, ki ſteſskom pod Ieruſolim

lim doſsavſsi voyskom, nemilo oglobiga, i med oſtalim ko zarobi blagom, kris Iſuſov (koga nikada Helena Kralycza, velikoga Conſtantina mati, ù ſrebru okouana na goru Caluarie, ù ſpodoban Tempal, od nye vzidan, s'poſteniem poloſi) ù perſiu, z'velikom odneſe pohualom, ter ù Olgat, nyegouoga pribiuanya grad ù Tempal, na çaſt ſunczu (komuſe on klanyaſe) vzidan, s'prilikom reçenoga ſuneza poloſi zauetno. Poueli zato reçenomu kriſu poſtenye odlagati, k'komu vnogi prihodechi klaniahuſe Karſcheniki, zaſto ù oçitu ſtaſſe miſtu. paçe iſti Coſdrua, na vrime ſartvumu prinaſſaſe t.y. ſuaki petak: Peteha yednoga prid nym vbiaſse ter na ogain polagaſse gouorechi: da Peteh on, duka ſuetoga zlamenuye, skim Iſukarſt zaçet biſſe.

Nahayaſſeſe ù to doba ù Perſij mladinacz niki imenom Anaſtaſio, ſin nikoga Negromanta, komu Bravu ime biſse ki, t.y. Anaſtaſio, pod tanko htechi, skrouiſche reçenoga izuiditi kriſa, bì od nikih napuchien Karſchenikov, ter na veru obrachen Iſuſovu. Taknut dakle oſobitom miloſchiom Boſyom, ide ù Ieruſolim karſtitiſe, i ſelechi yos ſuarſsenie ſluſiti Bogu, Fratrom poſta Reda S. Benedicta, ù Ieruſolimu: gdi ſedam let ù Viſsiny çiſtochie, posluha, i uboſtua ſivuchi, z'blagoslovom Opata ſuoyega vratiſe ù Perſiu, riç pripouidati Boſyu.

Doſſauſsi ù Berſalone, meſto od Perſie, Pogani zgrabihuga, ter za ruke, yedabi Veru zatayal, obiſihuga, koga ſtalna videchi, çinihuſhu glavu odſichi na 22. Ianuara leta 635. Vladaiuchi zgora reçeni Coſdrua. Bì telo niegou doneſſeno ù Ieruſolim, pokom Bogh vnoga kaſe çudeſa, à naulaſtito ki habit oblaçaſſe niegov, od ſuakoga ozdratuliuaſſe betega.

Poçiua telo ouoga S. Muçenika ù Rimu ù Czrikui ad Aquas gradatas.

Siuot S. Emerentiane diui. i Muç. Na 23. Ian.

EMerentiana bì ſeſtra S. Agnete, i buduchi yoſs Catecumena (à t.y. ù broyu onih, kiſu zapiſani, da budu Karſcheniki) biſse kruto deuota, ili zauetna. Obiçay biſse va vrime ono, dà na grobih muçenikov verni molitue çinyaku. Molechi dakle Emerentiana nad grobom ſucte Agneſe, zagledahuyu Pogani, i puni zlobe, kameniemiu poſipahu, i tako ù karui ſuoioi bì Karſchena, ku za lyubav prolia Iſuſovu. Vmri ù Rimu leta Goſ. 303. Vladaiuchi Diocletian Czeſar.

Poçiua telo oue S. Muçenicze ù Rimu.

Siuot S. Thimotea Biskupa i Muç Na 24. Ian.

POrodiſe S. Thimotei ù Liconij, darſaue od Aſie meſtu, koſe zoue Lyſtris: otacz Poganin, à mati Sidoukinia yego bihu: A na veru Iuan Apoſtol obratiga.

Doſſadſi Paual, z'Barnabu ù Liſtris pripouidati, ù hiſi otcza Thimoteoua ſtanouahu. Videchi Paual Thimotea ponizna, krotka, Bogaboiechia, i doſtoina pripouidaniu, vzega za ſuoga Vçenika, i od nyega ù vnogo miſtih piſſe ù knigah ſuoyh. Popeliaga ù Ephes, i onde z'ſuetim Iuanom poſtauiga Biskupom, i bi Iuanu Veran pomochnik. Primiriſe dà Decio Czeſar, Iuana iſtira iz Epheſa, ter na otok Patmos odkray: tada ſue brime na S. Thimoteu oſta. ki Videch, dà yednoç nikoga Baluana ili Idola pò Epheſu noſe, klaniaiuchimuſe; ſarçenoyh poçe karati. Szliſſaiuchi to Pogani, razlardihuſe, i S. Biskupa kamenyem poſipahu. Vmri ù Epheſu na 24. Ianuara, leta 104. ù Vrime Traiana Czeſara.

Poçiua telo ouoga S. Biskupa ù Rimu ù Czrikui S. Paula.

Od obrachiania S. Paula Apoſtola. Na 25. Ian:

POkle Iſukarſt na zemly naſſe zuarſi ſpaſenie, opet na nebo oſobitom vratiſe ſillom, i na deſnu otcza ſide Boga, i od tuda duha ſuetoga od obiu izhodechia Paraclita ù ſarcze ſuoih poſla Vçenikov: ki poklega priahu, kakono ſarçeni Laui, pò ſuem okrugu razaidoſſeſe ſuita, veru pripouidati yego.

Biſſe to doba ù Ieruſolimu mladinacz niki Sidouin, od Kolina Beniaminoua, ù Tarſij roien, Gamalielov Vçenik, à pò miloſti Rimski graianin, imenom Saual. ki hotechi, vſganij Vech od drugih, u zakonu Moiſeſsa vkazatſe, k'poglauiczam priſtupiuſſi Sidouskim, ponudiſe gouorechi. Vidite Goſpodo, dà vera propetoga onoga, trinadeſte miſeczi yeſu, pouſuda yauliaſe, i kakono traua, ka iskoreniti nemoreſe, proczuita. Nù dakle, vi meni daite oblaſt ù piſmu, i drobantov, ili vitezou nikoliko, à ya potroſkom moym k'Damasku doskoçim, i ſuih bezakonom tak nute

onim

onim zgrabim, i daſe umore ù Ieruſolim dovuçem.

Vçinihu Sidoui, kakoyh obnayde Saual. zatim na dobra skoçiuſi konia, ide znikoliko Vitezmi putuiuchi. Buduchi yur bliſu Damaska, reçe Saual ſnym greduchim. Ouo bratyo, yur grad vidimo; pazite mudro, neka ſuih hinbenika onoga Nazaranina nasliduiuche polouimo: ya moiom tuardno veſemyh rukom, i vezane, nemilo nekaſe zadaue, k'praudi dotegnem; i tada poznadut, çaim pomoſe on koga za Boga darſe.

Grozechiſe take Saual, ſuitlinya iz neba obſinu nyega, i sliſſa glas, kimu reçe: Saule, Saule, çame progoniſs? bì glas takoue ſille on, dà kako martua iz konyaga varſe. Probadriſe zato, i reçe: kiſi ti Goſpodine? à on; Ia yeſam Iſuſz, koga ti progoniſs: Tuardo yeſt tebi proti oſtnu boritiſe. Darhchiuchi, i çudechiſe opet reçe: Goſpodine, ça hochies dà uçinim? A Goſpodin k'nyemu; vſtani, i vlizi ù grad, i rekutſe tebi ka yeſu potribna. Muſi oni okol ſtoiechi, ter Saula slidechi, çudiahuſe kruto sliſayuchi glas, à niednoga neuidechi.

Vſtaſe ſtanouito Saual od zemlye, i otuoriuſſi oçi niſtar neuyaſse, za ruke dakle nyega poteſuchi, upelyahu ù Damask, i bì ondi tri dni, i tri nochi, neuidech, ne yduch, i nepiuchi. i tada uzduignut bì do tretoga neba, t.y. do onoga, kadi Iſukarſt z'ſuetimi pribiua ſuoymi, i vkazanamu bihu skrouiſcha nebeska ſpodobna ka, beſiditi niſu çlouiku.

Biſse ù Damasku vçenik niki, imenom Anania: ouomu vkazaſe Goſpodin, gouorechi; poidi ù vliczu, kaſe zoue Rectus, iſchiuchi ù hiſi Iude, naideſs Saula Tarſanina molechega. Oduechia Anania: Goſpodine; sliſſah zlobu od vnogih, çlouika onoga, i kako ſuih tuoyh naſtori vernih; i nato ù Damask daih grabi doſſalye. Odgouori Goſpodin: poydi, yako ſud obrani on yeſt meni, neka ime prid lyudi; prid kralyi, i prid ſini Izraelskimi proneſet moie: à ya vkaſem niemu tarpiti, koliko radi mene yeſt potriba.

Ide Anania, i naſſauſſiga, varhu glaue poloſimu ruku gouorechi, Saule brate, Goſpodin Iſus ki na putu vkazatiſe, poslame dà progledaſs, i duha dà napuniſcſe ſuetoga, i tudie iz oçiu padohu ye go, kako ono luſchine ribe, i progleda. Potom vſtaſe, terſe karſti, i priamſsi blagouanie, okripiſe.

Szta Saual med Apoſtoli kako Sauul med Proroke, komu Bogh poda ſivu veru; ſtanouito vffanie; vſganu liubav; dumboku poniznoſt; ſuarſſen razum; nepridobito ſtarplenie, i goruche ſpaſenia duſs ſelenie. Tako dà nè yur Saual, nego Paual; nè yur ſuoy, nego Iſukarſtov; Pace i duſſa bliſe Iſukarſta, nego ſebe, i Iſukarſt bliſe niega, nego iſta duſſa yego, od liubaui koga, ni ſmart, ni ſiuot, vechce razluçitga nemogaſſe. &c.

Poſtuie S. mati Czrikua obrachanie Paula za tri razloge. Paruo, zaſto bì neobiçno.

Kad ono griſsnik ſmartnim ſagriſsi grihom, ako hochie damu Bogh miloſt

ſuoiu

ſuoiu pridruſi, dui ſtuari paruo vçiniti ima: naiparuo, voliom slobodnom vſuti ù Boga ſuimi dagaie vridil kaiuchiſe naçini. Drugo, iſtom voliom ù grih vpriti ſuom zlobechiga ſillom, od koga iſpouidati, i veche vayn nepourachiatiſe ù vike da odluçi: i tako, à nè drugako obita Bogh ſuoyu pridruſiti miloſt. A zaſto. Paual ù grihu ſtaſse neuere; pòſuim tim pridruſimuſe na putu Iſukarſt, termu reçe: Saule, Saule ſtome progoniſ.

Drugo ſtuye S. mati Czrikua obrachanye nyegouo, nekaſe pridruſi gorinioy Czrikui.

Dui Czrikue nahodeſe; yedna na nebu, à druga na zemly: ona ù miru, oua ù boreniu: ona ù pokoiu, oua ù trudu: oua ù veri, ona ù vigeniu: ona na ſuarhi, oua na putu: ona vſiuaiuchi, oua tarpechi: i nih na pomoch zaziuaiuchi.

A zaſto veſelie yeſt ſuetim varhu obrachania griſsnika, tako S. piſmo gouori: *Luc.* 10. Veſeleſe Angeli Boſiy, varhu yednoga griſsnika, pokoru çinechega: Hotechi oua naslidouati onu, toga radi obrachanie ſtuie Paula.

Treti razlog, Prilikom ouom hoti S. mati Czrikua ſuakomu naznanie dati, dà niedan griſsnik nimaſe izgubiti, nego g'Bogu obratitiſe, ter miloſt na pomoch zaziuati yego. Piſmo tako gouori: proſite, i priati budete: iſchite, i naidete: Kuçite, i otuorituamſe. Eto Paual od Velikoga progonitelia, ſillan S. matere Czrikue vçiniſe branitely, i od bezakonza, vçiniſe prauiçan: prauiçne neka i nas vçini miloſchu ſuoiu mili Goſpodin Bogh, pò uteſaniu velikoga Paula proſimo. Amen.

Prilika.

PRipouidaiuchi Paual ù Athene, Dionis Areopagita, ſlipcza yednoga dopelia pridain gouorechi. Ako ti ſlipa ozdrauiſs ouoga, ya ù Boga, koga ti pripouidaſs, verouat budem tuoga. Tada Paual reçenoga prikriſiuſsi ſlipcza tudie progleda. Ku ſtuar videchi Dionis, tudie veroua, veruiuchii karſtiſe, i karſchenza vçenika Paulu podloſiſe; tako dà, Dionis ù duſsi bi proſuitlien, a ſlipacz ù telu: à to pò vteſaniu ili doſtoinoſti S. Paula. *Dyoniſ. l. 3. c. 6.*

Siuot S. Policarpa Biſ. i Muçenika. Na 26. Ian.

POlicarpo bi Vçenik S. Iuana Apoſtola, i Euangeliſte, ù Epheſu od Aſie: à zaſto ù piſmu Garçkom, i Latinskom bi nauçen: ſuet ù ſiuotu: razboran ù gouoreniu; zato Iuanga poſueti Biskupom od Smirne, i onde vnogo let Czrikvu vlada, pripouidaiuchi, i mirakule çinechi, dà vnogih na veru obrati Iſukarſtovu; paçe i vçenike, ke priſebi imaſse nadalekoyh pripouidati ſlaſse: kako

kako ono ù Franczu Benigna Popa, ù Bergonyu Antidota, ù Frigyu Siluera, ki ſui ſueto ſitak ſuarſſihu ſuoy.

Poyde Policarpo ù Rim, izuiditi nike ſumnye od Aniceta Pape: à to kakoſe ima Vazam darſati. Poſtauſſi ondi nikoliko vrimena, namiriſe na Marciana Heretica; kimu reçe: znaſs ti nas? Odgouori Policarpo; znam daſſi paruoroyeni ſin Dyaula; hotechi dati naz'nanye, dà glaua Hereſie yeſt Dyaual. Zatim vazamſsi blagoslov od Pape, na ſuoyu vratiſe Biskupyu.

Poſta Czeſarom Marco Aurelio, i Lucio Aurelio Commodo: i tadaſe vzdignu çerarto progonſtuo pò Neronu, ù Czrikui, tako dà pouſud namiſtniki bihu Czeſaroui poslani, i ki vech Karſchanske karui proliuaſse, toga za vernyega ſudcza darſahu.

Doide ù Smirnu ſudacz niki imenom Niceta, ov nayparvu ſtuar ku vçini, Biſkupa ſuetoga predaſe dozua, potommu reçe: Nù ſtarçe pomiluy ſamſebe, ter Czeſaroue posluſsay zapouidi, à to daſe Bogouom pokloniſs nyegouim, i toga tuoga propetoga zatayſs, odgouori Policarpo: oſam deſet, i ſeſt let ſluſim Iſukarſta, od kogaſam vnoga dobra pryel à ſad kako hochieſs daſe od nyega oduarſem, ter Idolom poklonim tuoym? reçe ſudacz: ako nebudeſs poſluſſal; imam ogayn, kite zaſge. Odgouori Policarpo: teleſnoga yaſe neboym ognya, nego Viçnoga; ù ki vlizu ſui, ki ſuprotiua veri boreſe Iſukarſtovoi.

Biſse vnogo Sidouov onde, ki to sliſayuchi yednim zakriknuſse glaſom: Varziga ù ogayn; zaſto opſoua: tako i vçini. à zaſto telu ogayn nennaudi. doſ ſadſſi niki Drobanti z'Oruſyem ranihuga. Vmri ù Smirne, na 26. Ianuara, leta 168. Vladayuchi zgora reçeni Czeſar.

V vnogih miſtih nahodiſse Reliquiij ouoga ſuetcza.

Siuot S. Iuana Chryſoſtoma Biskupa. Na 27. Ian.

POrodiſe Iuan Chryſoſtom ù Antiochij, vladanya Garçkoga meſtu, otczu Secundo, à materi Florida ime biſse, ki videchi ſina dobre pameti, k'piſmuga odluçihu, i ù Antiochij vçiniſe Retorik. ſelechi dà yoſs vçenij bude, poslahuga ù Athene, gdi oni ſtari Philoſophi Czuatihu, mèdkimi tri leta ſtoyechi dobarſe vçini Philoſoph. Vratiſe doma, i naſsadſsi otcza pokopanoga, podloſiſe Meciu Biskupu od Antiochie za Vçenika, ter od nyega Theologiu nauçiuſsi, pria oblaſt riç pripouidati Boſyu. Vmrimu mati: pò ſmarti ke blago proda, i vbogim razdili; potom poſta Fratrom, Reda ſuetoga Benedicta: ki ſelechi nigdi mirnye Bogu ſluſiti, z'ob-

laſtyu

laſtyu opata, ù habitu izayde iz kloſtra, i ù niku ſpilyu zatuoriſe, gdi molech, poſtech, ſueto piſmo ſtuchi, ſuoye zauetno proſſaſſe vrime.

A zaſtoga hoti Bogh na drugo odluçiti, yednimga taknu betegom; tako, da ù Antiochyu vratiuſiſe z'veſelyem bi priet, zaſto pouſud glas'ſuetinye çuyaſeſe nyegoue. Vçiniſe yedan Concilij ù Czarigradu, naki Maleeio Biſkup bì pozuan, i poſſauſsi Chriſoſtoma odpelya ſobom. Vmri Biskup ù Czarigradu, à Chryſoſtom ù kloſtra, pouratiſe. Poſta Biskup Antiochie Flauio, ki vproſi Chryſoſtoma k'ſebi doyti, ter od Miſe rediga, i darſech ruku zuarhu nyega, znide duh ſueti ù priliki golubicze, ſui videchi, i ſide varhu glaue nyegoue.

Biſſe ondi ſena voyuode od Antiochie, ka vnogo let vodenim leſechi Betegom, likarye ſuitoune menakayaſe: çiniſe ù Czrikvu k'Chryſoſtomu doneſti, ki vodom ſuetom pokropiuſſi, ozdrauyu. Videchi to mus nye, ki biſſe Heretik, zauſim duorom na veruſe obrati ſuoym, i glas ſuetinye Chryſoſtoma na dalye razſiriſe. Vmri Neſtario Arkibiskup Czarigrada: tada ſelechi Archadio Czeſar dobra paſtira Czrikui dati, pademu ù pamet Chryſoſtom, ki Aſteriu namiſtniku ſuomu piſauſſi liſti ù Iſtok, çini Chryſoſtoma ù Czarigrad doyti, i priko volye nyegoue poueliga Biskupom poſuetiti. Naſtoya zato ſueti paſtir çaſti ſuoyoy bolye, nego nyedan mimeſſatni, Czarigrada naſtoya Biskup.

Szliſſa dà ù Phenicij, yos narodi Idolomſe, klanyayu, nehti poſal on drugomu priporuçiti; ide z'bityem ſuoym, i s'pomochyu Czeſara; ſue one Idole razbi, i Czrikue Karſchanske vzida, ke Redounikom preporuçiuſsi vratiſe doma.

V Czarigradu biſſe nika vdouicza, imenom Calitropia: koy Czeſaricza Teodoſia priko praude imanie niko vaze. Szliſſayuchi to Chryſoſtom, trikratyoy ozuani; i nehotechi pouratiti, zatuori Czrikvu prid nyom. Videchi to, puna gnyua, çini Concilium proti Chryſoſtomu ſprauiti, ter (s'plaçem ſuega puka) iz Biskupye iſtiratga, Izaſſadſſi on iz Czarigrada, takouſe velik vçini potres, da polouicza Czeſaroue polaçe pade. Rekoſſe: grihye, dà prauiçnoga prognaſmo Biskupa, nù daſſe opet zaurati ù nutar; tako i vçiniſse.

Hotechi duorani niki Czeſariczi vgoditi, kip yedan ſrebarn, na nye izlihu priliku, ter polag Czrikue S. Sophye poloſihu: i kako dabi ono ſueto bilo, narode nukaku klaniatimuſſe. Videchi Chryſoſtom bezakon ta, vcinijh protirati, ter Idola onoga razmaruiti. Razumiuſſi to Czeſaricza, puna yada, vproſi Czeſara iz onoga iſtiratiga vladania, tako i vçini. Peliaiuchi S. Biskupa nemili drobanti, z'velikim trudom niegouim, doidohu ù Armenyu. Biſſe ondi yedna Czrikua, na çaſt ſuetoga Baſilia vzidana, i u nyoy molechi Chryſoſtom, vkazamuſſe S. Baſilio Muçenik gouorechi: Iuane brate, yutri nas hoche Bogh zdruſiti. A on ſacramente ſuete vzamſſi, duſſu poda ſuomu ſtuoriteliyu,

ù Arme-

ù Armenij: leta Isusoua 407. na dan 27. Ianuara.

Nemogosmo nayti gdi poçiua telo ouoga suetza.

Historia od drugoga blagdana S. Agnese. Na 27. Ian.

MOlechi Otacz, i mati suete Agnese, nad grobom nije kako onda obiçay bisse, vkazaimse S. Diuicza, suitlya nego suncze, z'vnogemi zdrusena diuoikami, terim reçe ouako: nemoiteme kako martvu plakati; zasto ya na nebesih siuem, z'onim koga na zemly suim sarczem liubliah.

Pokle nikoliko Vrimena, Constanca Kraliçna, kchi Constantina Czesara, bì yednim betegom taknuta, komu Likariu suitounu naiti nemogahu. Szlissayuchi dà vnogi nad grobom suete Agnese ozdrauliaiu, doidega pohoditi, i molechi slissa, Kiyoy reçe: Sztalna budi Constanca, ter ù Isukarsta veruy, i tada zdraua budes: ka ù glasu tom tudie ozdraui, i yedan slauan ondi vzida Tempal. zato reçene sueticze officie, na danassni dan, S. mati Czrikua stuye. Vçinienasu oua, leta Gos. 104. Misecza Ianuara 28. dan.

Szuarha Mesecza Ianuara.

FEBRVAR.

Siuot S. Ignatia Biskupa i Muçenika. Na 1. Feb.

IGnatio sueti, bì treti Biskup u Antiochij, pò S. Petru Apostolu; i kako pisu niki, dà on bì ditich on, varhu koga Isukarst polosiusi ruku Apostolom, reçe suoim: Ako nebudete kako ditich oui, nechete u Kraliestuo vlisti nebesko. Ki pridrusiuffise za vçenika, S. Iuanu Euangelisti, napokon pò smarti Euodia, bì posuechen Biskupom.

Vladasse Rimskim Czesarastuom, Traian, ki hodechi na Voisku, proti Persianom, doide u Antiochiu: gdi slissaiuchi glas Ignatia, çinigà pridase doiti, termu reçe: yesili ti on Ignatio, ki Temple razbias, i Bogoue pogariuies nasse, terse nikomu propetomu, koga mi nedarsimo daiest Bogh klaniass? odgouori: ya yesam suc ça ti'gouoriss C:e, saru.

ſaru. Tada Traian reçemu. Nù dakle naſſim poklonyſe Bogouom, à yati obechiuam, Boga Ioue Popomte poloſiti, ter veliko poſtenye, i blago darouati. Odgouori Ignatio, lipu prominu vçinilbih; Boga ſiuoga oſtauiti, i Ioue ki yeſt Dyaual, poklonitiſe. Szliſſayuchi to Czeſar, razſardiſſe, i zapouidaga ù Rim odpelyiati, i ondi zuirini daga razderu oçito vrichi: tako i vçinyeno bì.

Pelyayuchiga dakle deſet duoranov ſue piſicze; velikim trudom doydohu ù Smirnu, gdi od ſuetoga Policarpa bì pohoyen, i od onde vnoge, i ſpaſitelyne pò ſuih ſtranah piſa liſte. Zati vbrodiſe, i doyde ù Rim, gdi poklemu ſententia, ili odluka bì proſtana, ù blagdan yedan Poganski, Vargohuga Lauom, kih rovuchi kada sliſſa, z'ſelenyem tarplenya reçe: Pſenicza Iſukarſtoua yeſam zubi zuirenya ſamelyutme, neka kruh çiſt prid liczem naydemſe nyegouim.

Vmri za veru Iſukarſtovu, ù Rimu: leto Goſ. 110. Vladayuchi zgora reçeni Traian.

Prilika.

V Suem tarplenyu, koye Ignatio S. tarpil, od poçetka dari doſuarhe, nepriſtayaſſe ime zaziuati Iſuſouo. Vpitahuga zato niki, zaſto to çini. Odgouori dà ime to ù ſcarczu nyegouomu yeſt'vpiſano, i zato od nyega preſtati nemore. A buduchi dà Laua dua (zaſto on tako vproſi) vmorihuga, aliga zato vech netaknuhu, tada niki iſtinu hotihu izuiditi, ottuorihu ſarcze nyegouo, ottuoriuſſi pò ſvud zlatimi sloui naydohu vpiſano, IESVS CHRISTVS; Kmi irakul videchi unogi na veru obratihuſe, ter ponyemu ime Iſuſouo slauit poçehu, ki vboga ſarcza naſsa, miloſchu bogati ſuoyom. V legen. *Ex. 3.*

Reliquie od tela ouoga Bogolyubnoga Biskupa, i Muçenika yeſu razdilyene na vnoga miſta ſuita.

Od Oçiſſchenya Diuicze Marye; i prinſſenia ditichia Iſuſa, ù Tempal. Na 2. Feb.

MEd oſtalimi ſtaroga zakona, ſpolu ſenskomu priſtoyche zapouidi, od Boga Sidouom pò rukah Moyſeſſa danih, tri bihu. Parua; da ſena ditichia rodiuſſi, ſedam dan od obchine lyudi skryetſe; à do çetardeſet Tempal nè vliza Boſy: akolibi diuiçiczu porodila, daſi duokrat toliko odluçi vrimena. A to hoti Bogh, zaſto ù dan çetardeſet ſui vudi ù vtrobi matere sloſeſe ditichia, i tada Bogh ſtuoriuſsi, duſſu ù nyega vlye. A diuiçiczi ù oſamdeſet ſprauese. Kaſnye diuoyki nego ditichiu podaye Bogh duſu: zaſto paruo ſena nego mus ù zemaijskom ſtoyechi pregriſſi rayu; ki grih, ſui mi ſivuchi, poteſimo. A buduchi da ù zdruſenyu duſſ

k'telu

k'telu vuyn vpademo ; zato hoti Bogh, dà na ſuarhu dan çetardeſet ditichia, à oſamdeſet diuiçicze, mati ù Tempal prikaſeſe.

Druga zapouid, dà vkup zditichem, ili yanchicha, ili dua golubicha, illi dui garliczi doneſet. Yanchich, yeſt krotko ſiuinçe: garlicza çiſtochu drugu obdarſuye: à Golubicza prez ſuçi ſiuc. Hoti ouim Bogh zlamenouati, dà i krotki, i çiſti, i prez ſuçi ſmartnoga griha, ù zakonu, verni ſiuiti budu nyegoui.

Treta zapouid dà ditich paruoroyeni, ako od kolina bude Leui, daſe ù Tempal vauike na ſlusbu odluçi Boſyu: akolibi od drugoga bil kolina, daſe ſpetimi odkupi pinezi. Hoti ù ouom Bogh zlamenouati, dà iagniacz duhouni Iſukarſt, ki ſuita pograbi griñe, petimi bude ranami odkupil çlouika.

Porodi Marya ſina paruoroyenoga, nè pò pulti çlouika, nego pò nadahnutyu Dùha ſuetoga zaçeta: zato nyoy ni bilo oçiſchenya potribno: pò ſuem tim hoti ù Tempal prikazatiſe za tri razloge.

Parui, neka ù ſuem vmilyenſtuo ſkaſe ſuoye, i kako Iſukarſt, prez griha buduchi, mèd diçiczom hotiſe obrizouati; tako i Marya, akoli rauno çiſta, hoti meyu ſenami na vratih Templa prikazatſe.

Drugi razlog neka priliku zlu nedade, zakon Moyſeſſov pogardiuſſi; koga iſtomaçiti, à nè razbiti doyde Iſus.

Treti razlog, dà i mi duhounim grihov naſih çiſtimoſe naçinom.

Biſſe to doba ù Ieruſolimu Biskup, imenom Simeon, ſtaracz od let 120. i ov nikada pria od Boga obechanye, paruo ſmarti, ſina viditi Boſyega. A kako, neka znaſs.

Vladaſse Egipatskim Kralyeſtuom Philadelf razumni, i ov posla k'Okozij Kralyu Izraelskomn, proſechiga; damu Bibliu poſſalye, ter nikoliko ſnyom razumnih, ki iz Sidouskoga, na Garçho prineſuyu gouorenye. A on ſue ſuſnye, ke vitezi niegoui na kraynah vhitihu Sidouskih, obechia odpuſtiti. Priuoly k'tomu Okozya, i od ſuakoga kolina pò 6. posla tomaçnikov, tako da 72. bihu: meyu kimi i zgora reçeni Biskup Simeon biſſe: kì tomaçechi Capitul Eſaie ſedmi, gdi gouori: *Ecce virgo concipiet, & pariet Filium*: t.y. Ouo diuicza hochie zaçeti, i poroditi ſina. Pomisli dà Egiptczi ouim porugatiſe budu, obarnu perom, i vpiſa: *Eſai. 7. Ecce iuuencula concipiet*: t.y. ouo mladicza hoche zaçeti, i poroditi; kad ù yutro, tot zlatimi ſloui vpiſano, kako Prorok gouori nayde, i do trikrat nato pouratiſe. Tada reçeni Simeon Rabin, pomoliſe dabimu skrouiſſche to oçitoual Bogh, i prie odgouor, dà ſmarti okuſiti neche, dokle ſina çlouiçanskoga neuidit bude.

Kada Marya na vrata doyde, Templa Duh S. nauiſti ſtaraczu, gouorechi: Teczi barzo na vrata Templa, zaſto ſelenye iſpunitſe tuoye; zgrabi ſtaracz paliçiczu, ter ſetoua hodechi, i mèd oſtali ni, ke na vratih nayde ſenami, vidi okrug ſuitloſti, okol Marye, i reçe: ouo yeſt; ter prid nyom pokleknu gouo-

gouorechi. Daydi uoyko sina tuoga ù ruke moye: priuoly Marya. darsechiga tada staracz ù naruçayu, milo suzami poliuassega, i plaçuchi progouori. A sada pusti raba tuoga Gospodine, pò riçi tuoyoy ù miru. Iako vidihu oçi moye, spasenye tuoye, Ko pripraui pridliczem suih pukov. Szuitlost na oçitouanye lyudi, i slavu puka tuoga Izraelskoga.

Potom vpri oçi ù Maryu gouorechi. Ov sin tuoy diuoyko, ki spasenya çlouiçanskoga radi na zemlyu doyde; paçe meiu suoie doide, i niegoui nasztorechi vhitega, ter na kris prognuga: i zato, kako çuyes, prosim dà vmrem paruo, nego vidim zlobu puka ouoga.

Proydohu riçi oue, kako ostar meç, farcze Marye, i to bì nie naiparua Salost. Zatim obratiusise staracz sueti, na missiczah ditichia nosechi, i proti oltaru velikomu vputise.

Bisse ondi sena nika Proroçicza, dobre suoie let 84. imenom Anna: i ta od Isukarsta prorokoua suim, ki çekahu spasenye Izraelsko.

Lipa na danassni dan vçinise Procession ù Tẽplu Ierusolimskim. nayparuo, Biskup Isukarsta spasitelya suita ù rukah nosasse: à za nim Marya mati: Iosseph otacz sumlitui: Anna poroçicza: i ostalih nikoliko postupasse; i od onde sueta Czrikua pria obiçay, na danassni dan çinit procession.

Daroua Marya dui Garliczi, ili dua Golubichia, i petimi odkupi Isukarsta pinezi; ki petimi ranami odkupiti doide suit. Potom od Simeona, kako Redounika, priamssi blagoslov, vratise doma: ka nam budi pomochnicza vsagdar. Amen.

Siuot S. Blasa Biskupa i Muçenika. Na 3. Feb.

BLas bì roien ù Sebaste Darsaue od Armenye mestu, i buduchi ù knygi naucen, ù zakonu Karschenik, ù siuleniu priliçan, ù sinotu suet, i ù dianiu praniçan; zato od puka bì obran za Biskupa od Sebaste.

Va ono vrime vladasse Diocletian Czesar, ki nigdar karui nenasitise Karstians e, i ov posuem vladaniu namistnika posla suoie, Karschenike progoniti. Doide dakle sudacz yedan, imenom Agricola ù Sebaste: slisaiuchi to Blasio, hotechi progoniteliu onomu misto dati, ide ù goru kase zuase Argeo, ter u spiliu zatuoriussise spasitelia moliasse suoga.

Primirise, dà louczi niki poydohu u goru onu louiti, i na onu spiliu namirihuse, i videchi starcza yednoga postuanoga, gdi prid spiliom klençechi moli, à vnogo zuiria okol niega, blagoslov

çeka-

çekaiuchi; z'çudom, i ſtrahom vratihuſe, ter Agricolavu naznanie dahu: ki vnogo duoranov poslauſſi onamo, poueliga k'ſebi dopeliati. Doſadſſi ſoldati, reçeim Blaſio; dobro dosli Bratio, trikrat nochias Iſukarſt vkazamiſe, ter prihod vaſs, i tarplenie moie nauiſtil yeſt meni, i to rekſſi ide ſnimi dobrouolino. Doſſauſſi prid ſudacza, reçemu: dobroſi doſſal Blaſio od Bogov naſſih poliublieni. Odgouori; dobro budi naſſaſt Agricolao; alite proſim, nemoimi Bogoue ſpominati tuoie, zaſto oni niſu Bogoui, nego Diauli. sliſſaiuchi to ſudacz raſardiſe, i çini Blaſia kruto ſpaliczami bitti, à potom ù tamniczu zatuoriti.

Sena nika, ke ſin vmiraſſe; ato dà koſt ribe u garlu zapriçimuſe, vzamſſi ſina k'Blaſiu ù tamniczu plaçuchi, daga ozdraui doneſe: ſmiliſe on, i molitvu ditichia ozdraui.

Biſſe i druga vboga ſena, koioi Vuk zgrabi praſchicha yednoga, ka prid nim plaçuchi tuſaſſeſe: reçeioi, poidi ſeno, zaſto doma hochieſs naiti karmçichia tuoga, tako i vçinieno bì.

V iutrodan, çini ſudacz Blaſia pridaſe doiti, i ſtalna u veri kako paruo naſſadſſiga, na nika darua raztegnuga, ter guozdenimi poueliga razdirati çauli. Bi ondi ſedam ſeen, koie karv niegovu pobirahu, ke ſudacz çini u ogain vrichi, à zaſto ogain nenaudijm, glaue çinijn odſichi.

A Blaſia zapouida u yednu lokvu punu vode vezana porinuti, (çudo veliko) raſlupiſe voda na dua kraia, i kako zid iz ſuoie skoçiuſſi posztelie, vtuardiſe, i oſamdeſet, i oſam, ki ondi ſztahu posri Poganov. Videchi, ſudacz dà radi toga mirakula vnogi na veru obrachaiuſe, vçini ſuetomu Biskupu glavu odſichi.

Vmri u Sebaſte od Armenie, leta Iſuſoua 289. dan treti Febrara, Vladaiuchi Diocletian. I ov ſuetacz ima oblaſt, i miloſt od garla boleznih ozdrauliuati, onih kiſe molitui niega priporuçaiu.

Nemoremo znati gdi telo poçiua ouoga ßuetoga Biskupa.

Siuot S. Agate Diuicze, i Mucenicze. Na 5. Feb.

VLadaſſe Rimskim Czeſaraſtuom Decio ki ſelechi veru Iſukarſtovu od ſuita zdignuti, pouſem vladaniu ſuoiem posla ſilnike, Karſchenike proganiati. Doide dakle u Cathaniu, Kralieſtua Sicilie meſto, ſudacz niki imenom Quintilian: i onde diuiçiczu naſſadſſi yednu imenom Agatu, ka bì u Palermu, od poſtenih, i bogatih poroyena

roditeliov. ku kad vidi, liubauiu nie vezan, (zach ſpodobna, i kraſotna biſſe) poſeliu k'ſuoioi priprauiti voly; i poueli ſeni nikoy, kaſe zuaſe Aphrodiſia, nagouaratiu. sliſſaiuchi bezakon ta Agata, odtiraiu gouorechi: Imaſs znati, dà ya çiſtochiu obechah Iſukarſtu, od liubaui koga, niedno obechianie, ni ſtrah razdilitme nemore: à ti poidi u miru, i riçi zaludo netroſſi ſamnom. Szliſſaiuchi to Aphrodiſia, ide k'Quintillianu, i reçemu: Karſchenicza yeſt ona, i diuoiaçtuo ſuoie Iſukarſtu yeſt obechiala; zato ſtraha, ni obechania nehaiaſe tuoga.

Razumiuſſi to Quintillian, çiniu predaſe doiti, i reçeioi: kakote ni ſram Agata, buduch plemenita, Karſchanski peliat ſitak? Odgouori: plemenitij, i ſlobodnij yeſt ſitak Karſchanski, od ſuih Kraliev ſuita: zaſto ki Iſukarſta ſluſe, ſlobodniſu od Draulov, kim vi Pogani ſluſite, i za vaſſe Boge darſite. Szliſſauſſi to ſudacz raſardiſe, terioi nikoliko zauſſnicz poueli dati. Tarpechi Agata, reçe: Ako ti proti meni meç oſtriſs, ogain nalaſeſſ, vodu vliuaſs, zuiriemſe groziſs, biçe pleteſs, znai dà niſtar neopraviſs; zaſto ia od moie dobre odluke dilitiſe nechiu. Tada ioſs vech iadouit ſudacz, reçeiu u tamniczu zatuoriti. Viutro çiniu predaſe dopeliati, i u veri ſtalnu naſſadſſi, zapouidaiu na iedno razteguti driuo, ter kruto biçi tepſti, tako dà pouſem telu karv tekaſſe nie: reçe tada Agata. Akoſi ti ſelil mene muçiti, iasàm vech ſelila za liubav Iſukarſta muku tarpiti.

Tada ſudacz vechie ſardit, vçini ſuetoi diniczi ſiſçe odrizati. Tarpechi Agata reçe Quintillianu. O tuardi i nemili ſilniçe, nilite ſram ono odrizati, odkudſi naiparuo prijmal ſiulenie? Potom opet çiniu u tamniczu poloſiti. Stoiechi ondi, doide niki ſtaracz k'nioi, daiu hoche ozdrauiti, i ſuitlinia velika ond vçiniſe. Videchi Agata to reçe. Ya nigdar likarie na telo nepriah moie, nego imam Goſpodina Iſukarſta, ki ſamo riçiu ſuoiu more izliçiti mene. Odgouori ſtaracz; yaſam Petar Apoſtol niegov, nemoiſe boiati mene k'cherko: potom taknu rane nie, i tudie ozdraui kakoi paruo.

Drugi dan çiniu ſudacz opet pridaſe doiti, i Videchi daſe ozdrauliena, pungniua, zapouida iedan Velik ogain naloſiti, poniem guozdia poſipati, ter ſuetu diuiczu na niega poloſiti: guozdieiu razdiraſſe, à ogain peçiſſe; tako dà pouſud, iz onoga ſuetoga tela, karvuſe proliuaſſe. Cinechiſe oua, velik potres vçiniſe, dà vnoge polaçe u Cathanij padohu doli, i vnogih pobihu: à mèd oſtalimi dua priatelia Quintilliana, t.y. Siluina, i Falconia zidi poſipahu Videchi topuk, domisliſe dà radi muke, i tarplenia Agate ouaſe çiniahu, ſuaki ſuoie zgrabiuſſi orusie k'polaçi osloboditiu potekohu. Tad Quintillian vzboiaſe ter Agatu u tamniczu poloſiti zapouida. Sztoiechi dakle ona u vuzi, pomoliſe gouorechi. Goſpodine, ki od mladoſti çuualſime, kiſime od liubaui çlouika razdilil, i kiſimi moch podal tarplenia pridobiti haharov, vazmi duſſu moiu. I tako molechi,

primi-

priminu: na 5. Febrara, leta Gospo. 253. Vladayuchi Decio Czesar.

Pociua telo oue B. Diuicze, i Muçenicze ù Catane od Sicilie.

Sinot S. Dorothee Diuicze, Muçenicze. Na 6. Feb.

BI Dorothea rodom iz Cesaree, Kralyestua Cappadocie mesta. Od mladosti bi kripostna, Bogaboyecha, i dobra Karschenicza; rako dà pousem mestu onom od nye dobar glas teczisse.

Doyde ù Cesareu Szudacz niki imenom Sapricio, ki yako Karschenike proganyasse, i ov çini Dorotheu pridase doyti, teryu vpita gouorechi. Tilisi ona Dorothea, ka Czesaroue pogaryuyes zapouidi, terse Bogom necheś pokloniti nyegouim? Iasam reçe, i ni dostoyno, dà ya, ka nebeskomu slusim Czesaru, nyega zapustim, terse zemaliskomu pridrusim.

A ono ça ti Boge zoues nisu drugo, nego daruo, ter kamenye, od lyudskih ruk stuoreno. Szlissaiuchi to Sapricio, vçiniu malo pristrassiti: potom duim drug m senam, imenom Christe, i Caliste, ke paruo Karschenicze buduch, radi straha Poganov, zatayahu veru, dà i ona tako vçini, nekaiu nagouore podadeyu.

Sztoiechi pri nyh Dorothea, ouakoym reçe. Dabih ya hotila veru zatayati Isukarstovu, negouoritemi zato. Zasto sarcze moye podah niemu; à vi kriuo vçinisste, dà radi kratkoga ouoga suita tarplenia, Veselie nebesko izgubisste, ter ù veçnu pakla muku vlizete. Szlissaiuchi to one, rekosse: moli zanas dakle Dorothea: zasto mi nassega kayiemose griha, i od sada ù napridak, praue hochiemo biti Karschenicze. Pomolyse za nyh sueta Dorothea, i bi vslisana.

V yutro dozua pridase Szudacz z'gora reçene sene, i reçeim. Iesteli Dorotheu na vassu obratile voliu? Oduechahu, nè mi nyu, dà ona nas na praui pripeliala yest put: zasto i mi, kako ona, veresmo Isukarstoue naslidnicze. Szlissaiuchi to Szudacz, pun yarosti, vçini ogain velik nalositi, ter obe uniu porinuti. Vlizuhu suete sene ù ogayn dobruolno, ime Isusouo zaziuayuchi.

Potom dozuaussi Dorotheu, vpita gouorechi. Iesili odluçila nassim poklonitise Bogom? Odgouori: ni potriba dà vech od toga pitaś, zasto ya Isukarstu stuoriteliu klaniamse momu. Kadi yest ta tuoy Isukarst, reçe Szudacz? Odgouori Dorothea. Szidi na desnu Otcza Boga ù Kralicstvu, gdi yest suakoga blagouania, prez niednoga glada: suakoga Veselia, prez nyedne salosti: suakoga dobra, prez niednoga zlà: ondye

Czuitye, Gilia, roſe, i ſuaki ſad. Szliſſaiuchi to ſilnik, pun yada, vçiniu za ruke obiſſiti, i skonopi noge protezati; tako dà ſui vdi yedan, od drugoga ſuete diuoyke raſtupihuſe: à Videchiu daye veſela ù obrazu, çinioi nikoliko zauſnicz dati, i boke nye ſuichami ſgati, zatim izuan meſta pouelioi glavu odſichi.

Pelyayuchyu dakle van grada, reçeyoy Doctor niki, imenom Teophil: poſſalimi diuoyko nikoliko Czuitia od tuda, kamo greſs, i ſada (à to rugayuch gouoraſſe, zaſto sliſsa malo paruo to od nye) oduechia Dorothea, da hoche: Bi yoy glaua odſiçena, à duſa ù Kralyeſtuo vlize nebesko.

Nahodechiſe reçeni Theophil ù polaçi Szudcza; Eto ditich yedan, neizmirne lipote, zazuaga nakray, termu ù yednom koſſichu tri roſicze, i tri yabuke, kako sàd vtargnute poda, gouorechi. ouoti dar od Dorothee poslan: i tudie izmaknuſe, dà vech nebi vien: biſſe tada miſecza Ianuara, kada roſicz, ni yabuk nenahaieſſeſe. Zato pozna Doctor, dà ono bì Angel Goſpodinov, ter tudie zakriça: ſtanouito ni drugoga Boga, nad Bogom Karſchanskim. Szliſſaiuchi to ſudacz, i boiechiſe dabiſe i drugi nyega gledech, ki biſſe Doctor, na veru neobratili, vçinimu glavu odſichi.

Vmri S. Dorothea, ù Czeſaree leta 289. na dàn 6. Febr. Vladaiuchi Diocletian Czeſar.

Glaua one S. Diuicze nahodiſſe ù Paduvi.

Siuot S. Romualda Opata. Na 7. Febr.

ROmualdo bì iz Rauenne, Latinskih darſav Meſta: otacz niegov Serio zuaſſeſe, ki od ſtarih Voyuod od Rauenne rodom izaide. Bì Romualdo z'velikimi odhranyen raskoſſami, i od otcza, kako paruo royenomu, izuan naçina dana oblaſt; ali zato mladinacz nigdar neuzimaſſe, kolikomuſe dauaſſe. Kada pò gorah zdrugimi mladinczi na lov hoiaſse, Vech na ſpilye, garmie, i zdencze, nego na lav oçi metaſſe, ù ſarczu zdihauaiuch, kako dabi zlamenye daual od onoga, ça potle vçini.

Szuadivſſiſe Serio otacz nyegov, z'nikim graianinom, poimenu Micio, radi imania nikoga, i pun ſarditoſti, zazuauſſi Romualda napriçu, reçenoga vbi graianina: i ako rauno k'tomu vboyſtvu nepriſta Romualdo, naſſauſſiſe zato ondi, vazdar potle ſarczem z'dihauaſſe, i zato ù Kloſtar ſuetoga Benedicta (gdi telo S. Appolinara poçiua) imenom Claſenſe ide, i Abit od Reda iſprosiuſſi, obuçega.

Pokle poſta Fratrom, tudie poçe dauati

uati zlamenye ſuetinye, tako dà i molituom, i poſtom, i drugimi pokorami, ſue oſtale nadhayaſſe fratre. Zato vnogi, ki hotihu proſto ſiuiti, nenauidyahuga; kim hotechi proſtor dati, nakon trih let diliſe iz kloſtra: i sliſſauſſi glas puſtinyaka nikoga blizu Benetak; imenom Mareno, ide k'nyemu, termuſe za Vçenika podloſi dobrouolino: skim kada Boſanſtueno molliaſſe officie, vnogo kratga puſtiniak ſpaliçiczu pò glaui vdaraſſe, à on ſue dobrouolino podnaſſaſſe; Reçemu zato yednoçh ponizno: meſtre proſimte, na drugu vdaraime ſtran, zaſto na ovu yur kruto falimi vho. Sztà ondi Romualdo tri lita korenie, i travu yduch, ter vodu piyuch. A zaſto sliſſa, dà vnogi kloſtri ſuetoga Benedicta Reda (radi voysk ke minuhu) tolikò ù Latinskoy, kolico ù Franczeskoi zemli, puſti ſtahu; odluçi kolikomu vzmoſno bi pomochiih. Ide dakle (pomochiu Boſiu) poçe pripouidati, na pokoru zaziuati, dobru priliku dauati, mirakule çiniti, poſuih onih darſauah; tako dà vnogi, i Goſpodski yoſche ſini ſuit oſtauiſſe, terſe k'niemu pridruſiſſe, i ù niegouo vrime deuetdeſet vzida kloſtrov, izuan zapuſchenih ke ponoui.

Szliſſaiuchi to otacz niegov Serio, yur ſtar buduchi, pokaiaſe: i fratrom poſta, i pò ſina molitui bi zueliçen. Dotegnu S. Romualdo let 120. i ſtoiechi yednoç na gori Apenino, ka razdiliuie Latinsku od Franczeske zemlie uidi ù snu yednu skalu, ka od neba do zemlie doſigaſſe ter po nioi fratri ù bilo obuçeni gori, i doli hoiahu. Probudiſſiſe poz-

na daie uolia Boſia, neka onde kloſtar uzida iedan: poide dakle k'goſpodaru gore one, kiſe zuaſe Camaldulo, i reçenu goru darouamu, ukup z'duorom iednim ki onde biſſe, i damu pomoch ſpodoban vzidati kloſtar.

Oduarſe Romualdo Abit çerni, ki paruo noſſaſſe, ter na priliku onih kih vidi skalom hodechi, obuçeſe; i tiſnu vpiſa Regulu: od onde i poçe Red ſuoi, kiſe zoue *Camaldulenſis ordo.*

Buduchi iur pun ſuetinie, i vteſania, od let 120. poçinu ù Goſpodene, ù kloſtru valle di Caſtro, koga on vzida: leta Iſukarſtoua 127. na 7. Febrara.

Poçiua telo ouoga ſuetoga opata ù Fabrianu ù kloſtru S. Baſilia Reda nyegoua.

Sinot S. Appolonie Diuitze, i Muçenitze. Na 9. Feb.

POda Bogh Appolonij ſelenie nebeskoga Raia, zato od mladoſti ſuoie ù poniznoſti, çiſtochi, prauiczi, i ù ſtrahu zauitno poçemu ſluſiti, tako dà nicdnu ka ieſt prauoi Karſchenicza i potribna neoſlaui kripoſt. Toga radi, pò

ſuoy Alexandrij, gdi ona bì royena, glas dobar od nye sloulyaſse.

Doyde ù Alexandriu Szudacz niki, Decia Czeſara namiſtnik, z'oblaſtyu: dà ſue ima Karſchenike pomoriti: ki sliſſayuchi glas Appolonie, çinyu pridaſe doyti, i reçeyoy. Ieſili ti Karſchenicza? yeſam odgouori. A neznaſsli (reçe Szudacz) dà Czeſar zapouida, neka ſui Karſcheniczi, ili daſe nyegouim poklone Bogouom, ili dà zmukami vmru? Odgouori Appolonia. Ia Iſukarſtu, ki yeſt Bogh ſiui, ſuaki danſe klanyam: od liubaui koga ti, ni Czeſar razdilitme nechiete: à Bogoui nyegoui, kiſu Dyauli, budite nyemu, i tebi napogibel. Razſardiſe Procopio (tako ſudczu ime biſſe, ter çini Appolonij ſue zube izdriti, i ù tamniczu porinuti.

Vyutro zapouida velik ogayn naloſiti, i hotechyu priſtraffiti, pouelyu k'niemu dopelyati, Sztoyechi ona prid ognyem, bì duhom ſuetim nadahnuta, ter tudye iz ruk darſechih izmaknuvſſiſe, dobrouolyno skoçi vuyu, i od tela ſuoyega vgodnu ſartvu poda Bogu, skim ù vike kralyuye na nebesih. Vmri ù Alexandrij, na 9. Febrara. leta Goſp. 352. Vladayuchi Decio Czeſar.

Poçiua telo ſſuete Appolonie ù Rimu.

Sinot S. Valentina Popa, i Muçenika. Na 14. Feb.

VLadaſſe ù Rimu Claudio Czeſar, komu pouidano bì, dà ondi Pop yedan nahodiſe, ki Bogoue pogaryuy nyegoue, i nepriatelye pomaſe yego Szliſſayuchi Czeſar to, pouelimu pridaſe doyti, i reçemu: çuh od tebe Valentine, z'yedne ſtrane daſi razuman, ali zaſto Bogoue pogariuyeſs naſſe, ter nepriatelye pomaſeſs moye, vtom kruto zahayaſs.

Odgouori: Ia Czeſaru yedinomu, ki yeſt na nebeſih, ſluſim Bogu, i akoti Karſchenike za nepriatelye darſiſs, vtom krutoſe hiniſs. Zaſto akobi hotil veru nyhovu priati, mogalbi ù vike blaſen biti. Zamuknu Czeſar gouorenye sliſſayuchi ouo. A Doctor yedan ki onde naideſe, progouori: ça dakle Valentine od naſſih gouoriſs Bogov? Oduecha, Bogoui Vaſſiſu Dyauli, i vi kijh slidite, vbah ù paklu ſnymi prebiuati budete. Szliſſaiuchi to Vichniczi, ki onde ſtahu, zakrçahu gouorechi. Opſoua, doſtoyan ye ſmarti. I boieçhiſe Czeſar,

dà ka

dà ka vecha neiznikne zmutnya, Szudczu Asteriu, dà vzrok Vidi niegov, izruçiga.

Imasse Asterio kcher yednu slipu, ku prikrisiussi Valentin ozdrauyu: ku stuar Videchi reçeni Asterio, Karstise sausim domom suoim. Doznavssi Czesar to, poueli obim glaue odsichi. Vmri Valentin, na 14. Februara, leta 272. Vladayuchi Claudio Czesar.

Poçina telo ouoga S. Muç. ù Rimu, ù Czrikui S. Praxide.

Sinot suetih Faustina, i Iouite Muçenikov. Na 15. Feb.

FAustin, i Iouita bihu iz Brese, plemenito roieni: kih Veru, dobrotu, i razum videchi Apollonio, Biskup Brese; stuori Faustina Misnika, à Iouitu Diacona: pripouidahu oua dua tako vsgano riç Bosyu, dà vnogi na pravu obratihuse veru ostauiussi Poganstuo, i pokoru çinyahu.

Doyde ù Bresu Czesar Traian, i slissayuchi glas Faustina i Iouite, vçinijh pridase doyti, i pokazaym priliku suncza, ù zlato okouanu gouorechi. Ako ouoy priliki nebudetese poklonili, strassno hochiu vas vmoriti. Rekossemu, onomuse klanyamo mi, kye stuoril suncze, misecz, i zuizde: potom kip onsunceni prikrisiussi tudyese razmarui. Videchi to Czesar, pun gnyua zakriça: chyarounikisu oui. I vçini dua Laua doyti, nekayh razderu, ki dossadssi noge krotko poçchu lizati nyhoue.

Cudechise varhu toga Czesar, niki Popi Baluanski rekossemu: znay Czesaru dayh Bogh Saturno brani. A to çekayuch, yedalibimuse poklonili, zapouida dakle priliku Saturna (dayoyse poklone) donesti: skoçihu tada Laui, i meduidi, ter suih ki Saturna nossahu razdrihu. Videchi Czesar, dà zmutnya Vekssa raste, vçini suetcze z'sobom ù Milan dopelyati, i onde oloua raztopiti, terym ù garlo vlivati: à ono opet nazad skakasse, i Czoczane ali hahare vsigasse.

Videchi Czesar, dà vnogi, mirakule vidiussi one, na veru obrachiahuse Isukarstovu, odpelyayh s'sobom ù Rim, gdijh S. Euaristo Papa pohodi. Zatim poslayh ù Napolu, i rukami, ter nogami Vezanih, ù puçinu morsku vcini vrichi, ki od Angela bihu osloboyeni.

Nemoguchijh vmoriti, poslayh ù Bresu, i ondi bijm odsiçena glaua: hoti tako Bogh, neka Bresu karvuyom posuete suoyom, leto 119. ù Vrime Adriana.

Poçina telo ouih SS. Muçenikov, ù Bresi od Lumbardie.

Siuot S. Simeona Biskupa, i Mucenika. Na 18. Feb.

SImeon Biskup, bì sin Cleophe, i populti royak Isukarstov. Pokle Iacob many Apostol, i parui Biskup Ierusolimski bi mucen, skupiussise vcenikov nikoliko, dà drugoga oberu, i videchi Simeona ù veri stalna, ù dellu prauicna, i ù sivotu sueta, posuethuga, i ta bì drugi Biskup Ierusolimski.

A zasto ù vrime nycgouo Tito, i Vespesian porobihu Ierusolim, zato karschcheniczi pò drugih razaydosseše darsauah, i Simeon poyde snymi ric pripouidayuchi Bosyu. Bisse sueti Simeon Karschienik, od kolina Dauidoua, toga radi zgrabihuga, ter spaliczami izbiusi, na krisˊ propehu, yer oue dui varsti od liudi Pogani kruto nastorouahu. Zasto Karscheniki Poganske pogaryuahu Idole; à od kolina Dauidoua, porodise Isus pò materi, ki Poganske propasti razori.

Cudechise suaki, dà staracz od sto, i duadeseti let, vesselo smart podnese onu. Vmri ù Ierosolimu, na 18. Febrara, leto Isukarsta 102. Vladayuchi Traian Czesar.

Neznamo gdi poçiua telo ouoga suetcza.

Od Pristolia S. Petra Antiochie. Na 22. Feb.

POkle Petar Apostol duh sueti pria i k'tomu oblast osobitu nad ostalimi Isukarstouimi naslidniki; verno, sarçeno, i pomnyuo çast ide pronassayuchi suoyu.

Drugo leto pò Isusouim na nebo zassastyem, doyde ù Antiochiu od Surie, i ondi obchinskim, i osobitim pò svud veru Isukarstovu pripouida naçinom. Izuidi to Theophil poglaunik Antiochie, dà Petar propetoga nikoga, dà yest Bogh pripouida, nasmyase, i rece: stanouito ouoye mahnitacz: ter vçinimu vlase na okrug obriti, à to daga za noreza poznauati budu: i od onde vzdisu Redouniki kauke çiniti obiçay, dà ono ça na pogaryenye Petru bi vçinyeno, nym na slavu bude suitilo. Videchse tako Petar ospotan, vprosi dabi k'Theophilu mogal doyti, i dossadsi nauistimu Isukarsta. Oduechia Theophil Petru. Imih ya,

(recemu)

(recemu) sina imenom Macria, ki çetarnayst let ù zemly martav lesi: nù starçe, ako ù silli Boga tuoga, koga pripouidass, iz praha moress vzdignuti nyega, obechiuam ya tuoyu priati veru. Szlissayuchi to Petar, ide na misto gdi pokopan bisse ditich, i suzami proplaka, ter zazuaussi napomoch Isukarsta. Tudye ki martav bi, vstà gori zdrav, i vesel; pryega Petar, i poda ù ruke otczu suomu: ki to videchi, pade prid Petra na kolina, i plaçuchi zauapi; moli zame sueti oçe, prauiçansi ti, à yasam grisnik.

Karsti Petar Theophila Herczega, i vasz dom yego, i polag nyega sue lyude ù Antiochij. ki vzidaussi Templ ù spodobnu mestu Antiochie. Petru na çast, snasrid postauihu stol visok, naki polosiussiga riçi slissahu nyegoue. Dohayahu od suih stran vçeniczi namistnika pohayati Isukarstoua, à nay gusche krat Paual Apostol, i od onde vzehu Vçeniczi ime od Karschenikov.

Vlada sedam let pristolyem onim Petar, à potom (Bogh tako hotechi) ide ù Rim, à to dà ondi sidalische vkoreni suoye. sidi ù Rimu let 25. potle smartyu Mestra bi okrunyen suoga.

Od S. Matthia Apostola. Na 24. Feb.

PRiuoly Isukarst sin Bosy, ù napunyenyu vrimena, bityem suoym pohoditi çlouika, i pisma ispuniti, ka od nyega reçena bihu. obra sebi duanadeste Apostolov, dase ispuni Proroçanstuo ko veli (ù ime otacz) t. y. duanadeste Patriarkov (rodihuse tebi) t. y. suetoy materi Czrikui (sinoui) à to duanadeste Apostolov. Bi Petar, Andry, Iakov, Iuan, Philip, Bartholomei, Matthei, Toma, Iakov Alfei, Simon, Iuda Iakoulyev, i Iskarioth, naslidouahu yedanadeste Isukarsta, à Iskarioth taknut grihom lakomie, poyde g' Sidouom, i za trideset pinez prodaim mestra suoga: potom od Dyaula nanukan, zankom zagutise; dà dussa kroz garlo neizayde, skim malo paruo nedostoyuo telo posri Isusouo.

Pokle Isukarst zayde na nebo, skupihuse vçeniczi ù yednu hisu, bisseyh sto, i duadeset. Tada Petar, kako çastnik, posrid stoyechi progouori. Musi bratyo, potribnoye dase ispuni pismo, ko duh S. pò vstih Dauida reçe; à to od Iude, ki bise voyvoda onih, ise Isusa vhitihu, buduchi on paruo ù broyu nassem, i dil slusbe imyuchi. Pisano yest ù knigah Psalmov. *Psal. 108.* Budi pribiuanie nihouo pusto, i nebude ondi pribiuayuchega i Biskupiu yego vzmet drugi: Potribnoye dakle, yednoga izmeu ouih musi kisu znami suako vrime spraulieni, da izberemo, i na misto Iude posimo. I vçini dua naparuo stupiti, Iosepha kise zuasse prauiçan, i Matthias ter molechi rekosse. Ti Gospodine, ki sarcza znass çlouiçanska, vkasi koga od

ouih

ouih duih obrati hochemo, i na misto lude polositi: i Vargohu sdribe, i pade frichia na Matthia, i bi ù broy od yedanadeste polosen Apostolov.

Nauçitelyi suetoga pisma pregouarayuse, ili disputaiu, kako bi obran Matthia? niki gouore, dà molechi Apostoli, znide zneba suitlost, i pade na glavu Matthia: i potom poznahu okolo stoiechi, daie niega Bogh obral.

A niki rekosse, dà Koczke Vargosse, kako ù staro Vrime obiçay bisse, zasto tako Sidouski Vitezi, suitte Isukarsta razdilise. A niki gouore (takose i meni vidi) dà pò glasih Matthia obrahu, zasto Duh sueti nato sarcza prignu nihoua.

Bisse Matthia Sidouin, od Kolina Iudina, yedan od paruih sedamdeset, i duih vçenikov: ki pokle çast pria Apostolsku, siuom verom, stanouitim vffaniem, usganom liubauiu, Isukarsta nazuisschiuasse. Proide dari ù Etiopiu, vnoge nadloge putem tarpechi, i pokle vnostuo veliko Poganov na veru obrati, Vratise ù Sidousku zemliu, à zasto naucen, i razuman, i dobra bisse siuota, (Duh sueti pomagaiuchiga) velik plod ù suetoy Czrikui vçini.

Videchi propastni Sidoui to, ossuadihuga pri Maximu Biskupu, kiga pridase çini doiti, i ù veri stanouita videchi; Poueli puku daga kamenuie, i tako vçinieno bi: à zasto nebuduch sasuim martav, glavumu odsikohu, leta Isussoua 70. Bi pokopan ù Ieruselimu, od suoyh Vçenikov. A kada Helena, mati velikoga Constantina Czesara, iz Ieruselima kris prenese, tada i telo yego doprimi ù Rim: sada glauase nahodi ù Czrikui suete Marye velike ù Rimu, à telo bi poslano ù Augustu, od Treueri, ù Nimsku zemlyu, na dar puku onomu, gdi i danasni dan s'postenyem vzdarsise.

Prilika.

VItez niki Franczez, pò imenu Drusil, vpisa imena duanadeste Apostolov na harticzi, suakoga posebi: potle zaçe reçene harticze izbirati gouorechi. Parua harticza ka ù ruke doyde moie, onoga Apostola ya za Patronusa, ili gospodara oberem moga. Tada doidemu podruke. S. Matthia: ku stuar videchi rasardise, gouorechi. kadmi vechi Apostol nè doide, pod ruke, nechu ni ouoga. Idechi reçeni uitez pomoru, h'techi poiti sueta mista ù Ieruselim pohoditi, razbise Nau. Tada on ù puçinu pade morsku, i tudie ukazamuse staracz niki postouani, na priliku suncza suital, termu reçe. Biliti drago uitese, kibite sada od pogibeli oslobodil oue; Odogouori Drusil. bi Gospodine; paçe ù uike rab bih hotil biti niegov. Tadaga on z'grabi za ruku, i ù magnutyu oka polosi ù Ieruselim, termu reçe. Ia yesam Matthia Apostol, koga ti oduarse, i nehtechi zlobu gledati tuoiu za zlo uratihti dobro, i to reksi dilise. Tada Drusil pò suud mirakul ou pripouidasse, ter Matthia suetoga hualyasse. in leg. SS. *Ex. 3.*

Od Korizme.

KOrizma yeſt broy dan 40. ku Iſukarſt poſtom poſueti ſuoym, i ku takoyer ſuaki verni Karſchenik pod ſmartni grih, (ako ni ſtanouitim zadarſan vzrokom) poſtiti ima. Tri ſtuari zato hochemo Viditi.

Nay paruo zaſto imamo pōſtiti.

Drugo zaſto çetardeſet daan.

Treto zaſto ſada ù protolityu korizmu darſimo, à nè onda kada Iſukarſt poſti, à t.y. pò Epiphanij.

K'Paruomu, Poſt ni çlouik podal çlouiku', nego Bogh zapouidal yeſt çlouiku; à to yoſche Adamu ù Raiu zemalyskomu ſtoyechemu, kadamu reçe. *Gen. 1. De ligno ſcientiæ boni & mali ne comedes.* Ali zato Vrime, ù koſe ima poſtiti, yeſt od ſuete matere Czrikue Catholiçanske, s'Duhom ſuetim Vladane, odluçeno: i zato gouore Nauçitelyi; *Quod ieiunium abſolutè eſt de lege diuina, & tempus ieiunandi de lege poſitiua.*

A zaſto Adam nehti poſtiti, zato ù deſet zlob vpade.

Nayparuo, prauiczu izgubi iſtoçnu, ù koy bi ſtuoren.

Drugo, ù ſarditoſt vpade Boſyu.

Treto, miloſt oſtaui yego.

Cetarto, ganutya tela proti razlogu vzduignuhuſe.

Peto, ochiuchenia bluda proti pameti vprihuſe.

Seſto, pult duſſi ſuprot ſta.

Szedmo, navuki vliti pomarſihuſe.

Oſmo, iz Raya zemalyskoga iſtiran bi.

Deueto, ſtuorenye ſuako neposluſſno vçinimuſe.

Deſeto, pade ù razliçite betege, t. y. ù glad, ù ſeyu', ù vruchinu, ù marsline, ù trud tela, ù ſaloſt duha, i napokon ù ſmart, Abuduch, dà ſua natura çlouiçanska kripoſtnim ù Adamu vzdarſa uaſſeſe naçinom; zato i mi onim iſtim podloſni yeſmo betegom.

Dakle, nekami prauiçni nareçemoſe.

Od ſarditoſti vbignemo Boſye.

Miloſt doſtignemo yego.

Razlog ganutyu tela bude ſuditi.

Ochiuchenye bluda vgaſiſe.

Pult duſſi podloſiſe.

Navuki Boſanſtueni vratenamſe.

Ray nebeski podanamſe.

Sztuorenye ſuita podloſinamſe.

Kruh nebeski daruyenamſe.

Vode veçnoſti napyemoſe.

Duhom ſuetim ohladimoſe.

Darom nyegouim ogryemoſe.

Miloſardyem razueſelimoſe.

Od betegov pakla oslobodimoſe.

I ſmart veçnu vbignemo.

Poſtiti imamo proti A[illegible]mu, iſe poſtiti nehti.

Kad

Kad beteſnik, radi kakoua obeteſa blagouanya, ù napridak od nyegaſe ima çuvati. Tako Adam, ki ù betege zgora reçene glatunie vpade radi, nimamoga sliditi, nego poſtom pridobiti. Ki poſt, çiſti pamet: Vzduiſe voliu: nuka ſpomenutye: Kroti telo: Kripi duſſu: ſarcze çini ponizno: i skruſſeno ko yeſt vgodno Bogu.

Drugo, zaſto çetardeſet dan poſtimo?

VGodiſchiu yeſt triſto ſeſdeſet i pet dan. Od kih: trideſet i ſeſt, yeſt deſetina: à potle çetiri oni korizme dni parui, priloſe ſe na ſpomenutye dan çetardeſet, ke Iſukarſt hoti poſuetiti. Zato neka mi od vrimena deſetinu Bogu damo, odluçila yeſt ſueta mati Czrikua poſtiti.

Cetardeſet dan tarpi potop, varhu licza zemaliskoga.

Cetardeſet dan poſti Moyſes, kàd zakon hoti priati.

Cetardeſet dan Elia hodi, paruo negna ſuetu goru doyde.

Cetardeſet dan poſtechi Niniuite, bijm proſchen grih.

Cetardeſet dan, pò vskarſnutyu ſuomu Iſukarſt Duha ſuetoga ù ſarcza poſla ſuoyh vçenikov.

Zato neka mi od veçnoga potopa osloboyeni budemo.

Vzakonu praviçno ſiuili.

Na goru nebeskoga kralyeſtua doteguuli.

Pokorom grih naſs oprali.

I Duha ſuetoga ù ſarcza priali naſsa poſtiti imamo: I kako taſchom slinom çlouik kaçku more otrouati, tako poſtom Dyaula zmutiti: buduchi dà poſt nè ſamo yeſt kripoſt, dà i oſtalim kripoſtam podaye ſtalnoſt.

Treto zaſto ù protolityu Korizmu darſimo.

VRime protolitya yeſt priliçno ſeſtim ſtuaram.

Nayparuo zauetu ili Deuotionu.

Drugo molitui.

Treto pokori.

Cetarto pokoyu.

Peto k'borenyu.

Seſto k'putouanyu.

1 *Simile.* ZAVETV. Kako ù protolityu, zemlya iz ſebe liſt, Czuit, i ſad poday: Tako mi liſt skruſsenya; Czuit Iſpouidi; i ſad pokore od bitya, podati imamo naſſega, zaſto pokora grihe pomarſsuye naſſe, i napokon vrata otuora Raya.

2. *Simile.* MOLITVI. Kako ù protolitye priçiecze poçinyu ſumboriti nebeske: Tako mi, kih yeſt na nebſih pribiualiſche, molechi imamo ſtuoritelya hualiti naſſega; zaſto molitua praviçnoga çiſta buduchi, nebeſa proleti, i nazad praznaſe nepourati.

3. *Simile.* POKORI. Kako ù protolityu dellopolyacz vinograd prime telati ſuoy: Tako mi, telom ù pokori imamoſe truditi naſſim, yer nyedan trud velik, ni vrime dugo, viditinamſe nima, pokom veçno kralyeſtuoſe dobiua.

4. *Simile.* POKORIV. Kako ù protolityu zemlya od ſniga, leda, i mraza poçine. Tako mi od grihov, çinenya,

miſsle-

miſslenya, i gouorenya, vzdarſatſe imamo: buduchi dà koliko ki vech ſzagriſſuye, tolikoſe vech od Boga razdilyuye, i koliko vech grihov kupi, toliko k'vechoy pribliſuyeſe muki.

5. *Simile.* BORENI V. Kako ù protolityu, obiçay yeſt Kralyem na voysku izhayati. Tako mi proti Dyaulu, ſuitu, i pulti, imamoſe boriti; zaç borechemu, à nè leſechemu dayeſe kruna.

6. *Simile.* K'PVTOVANI V. kako ù protolityu priliçno yeſt putouati, buduchi dà ni oduech vruchine ni zime: Tako mi ù ſadanye vrime, k'onomu dugomu imamoſe pripraulyati putu, ki ſuaka pult vçiniti ima, yedalibiſmo na ſuarhu vgodna dosli pokoya, ki yeſt pripraulyen onim, ki miloſchom zakon obsluſuyu, i ù zakonu miloſt iſchu, ku miloſt mili poday nam Bogh vbah. Amen.

Od Quatar.

SZIDECHI Calliſto Papa na priſtolyu Petra, duhom ſuetim taknut zapouida, çetiri krat na godiſche poſtiti: ça yeſt ſrida, petak, i ſobota. t.y. ù protolityu, ùletu, ù pod zimku, i ù zimi; i toſe zovu Quatre. Duhom ſuetim rekoh bi nadahnut, zaſto ako rauno Papa, kako çlouik, mogalbi ſagriſſiti, zato kako namiſtnik Iſukarſtov, nemore zayti. Pouelijh zato ſuim vernim obsluſiti, za duanadeſte razlogov.

PARVI RAZLOG. Cetiriſe Elementi nahode, t. y. Ogayn, Aer, Voda, i Zemlya, od ſuih ouih telo ſloſeno yeſt çlouika: karv od ognya, ſille od zraka, meſo od vode, à Koſti od zemlye. Poſtimo ù protolityu, za dati plachu Bogu od karui: Poſtimo ù letu, za dati plachu od ſill: Poſtimo ù podzimak, za dati plachu od meſa: Poſtimo ù zimi, za dati plachu od koſti I razlogye, da kako vas çlouik od Boga yeſt ſtuoren, neka ſuimi naçini sluſi nyemu.

DRVGI. Protolitye yeſt teplo, leto ſuſno, podzimak moçan, à zima marzla. Poſtimo ù protolitye, dà vgaſimo ù nas teplinu oholie: Poſtimo ù letu, dà vgaſimo ſuhotu lakomie: Poſtimo ù podzimak, dà vgaſimo mokriniu bluda: Poſtimo ù zimi, dà vgaſimo zimu lenobie.

TRETI. V protolityu bihu oslo boyeni ſinoui Iſraelski od Pharaona: u letu poçeim Manna izneba padati: u podzimak vlizohu u zemliu od obechanya: u zimi mlika, masla, i meda naſitihuſe. Poſtimo u protolityu za biti oslo boyeni od Pharaona, t.y. Dyaula: Poſtimo u letu, yedalibi namſe nebeska podala Manna, t.y. miloſt Boſya: Poſtimo u podzimak, nekabiſmo u zemlyu od obechanya, t.y. u Kralyeſtuo nebesko vlizli: Poſtimo u zimi, yedalibiſ-

moſe

mese nasitili mlika, t.y. videnya Bosyega, masla, t. y. darsanya nyegououa, i meda t.y. vsiuanya yego.

CETARTI, ù protolityu doyde Isus na oui suit, kadase vpulti ù Diuiczu Maryu; zasto Marça misecza: v letu posla Duha suetoga: ù podzimak poçe pripouidati: à ù zimi narodise. Postimo ù protolityu, dà prisastye nyegouo razmisslyamo: Postimo; ù letu, neka Duha suetoga primemo: Postimo ù podzimak, neka pripouidanye nyegouo primemo: Postimo ù zimi, neka naroyenye nyegouo bude nam na spasenye.

PETI. V protolityu zemlya czuate: ù letu zori: u pod zimku sad podaye: à u zimi list opada. Postimo u protolitiu, neka czuit od vere podamo: Postimo u letu, neka zorimo u lyubaui: Postimo u podzimak, neka sad od dobrih del prikasemo. Postimo u zimi, neka list od suitovnoga posselenya oduarsemo.

SESTI. Cetirisu stuari potribne çlouiku na spasenye, pokayanye griha, ispouid, pokora, i milost Bosya. Postimo u protolityu, nekabismose prauo pokayali; Postimo u letu, nekabismose çisto ispouidali: Postimo u podzimku, neka bismo suarsenu pokoru vçinili: Postimo u zimi, yedalibismo milost Bosyu priali.

SZEDMI. Cetiri yesu kriposti stosartne: t.y. Mudrost, Prauda, Iakost, i Razabranye. Postimo u protolityu, nekabismo poznali mudrost, i poznausi pò nyoy hodili: Postimo u letu, nekabismo suakomu, çase komu pristoy, podali: Potismo u podzimku, nekabismo yake napasti pridobili: Postimo u zimi, nekabise razborom vladali.

OSMI. Cetiri imamo duhoune nepriatelye; t.y. Szuit, Pult, Grih, i Diaula Postimo u protolitiu, neka suit pogardimo: Postimo u letu, neka pult pridobimo: Postimo u podzimak, neka grih istiramo: Postimo u zimi neka Dyaula zmutimo.

DEVETI. Na çetiri stuari sarcze yest prignuto nasse: na veselie, na salost, na vssanye, i na strah. Postimo u protolityu, neka veçnoga selimo veselia: Postimo u letu, neka grihouse budemo salostili: Postimo u podzimak, neka u Bogase budemo uffali: Postimo u zimi, neka strah yego u sarczu nassemu vazda budemo darsali.

DESETI. Cetirisu nayuecche muke u paklu; ogayn, glad, plaç, i smart. Postimo u protolitiu, neka od onoga veçnoga budemo osloboyeni ognia: Postimo u letu, dà u oni tesski neupademo glad: Postimo u podzimak, dase onoga neutissenoga nedobauimo plaça: Postimo, u zimi dà u onu veçnu neupadnemo smart.

IEDANAYSTI. Cetirisu blasenstua tela, suitlina lagsina tançina, i neumarlnost. Postimo u protolityu, neka namse poda ona vesela suitlina: Postimo u letu, neka vgodna lagsina: Postimo u podzimak neka zadouolyna tançina: Postimo u zimi neka veçno netarplenye.

DVANAYSTI RAZLOG. Cetirisu nayuecha blasenstua u Kraliestvu nebeskomu. Videnie Bosye, darsanye

veçno,

vecno, vsiuanye veselo, i mir suâkoyaki. Postimo ù protolityu, yedalibismo licze vidili Bosye: Postimo ù letu, yedalibismoga priali: Postimo ù podzimak, nekabismoga vsiuali: Postimo ù zimi, nekabismo ù vike, ù pokoyu snim pribiuali, ça nam poday pò milosti suoyoy mili Bogh. Amen.

ZAPOVIDA rekoh ù sridu zasto tada Iuda mestra prida suoga, ù Petak zasto bì propet Isus, ù sobotu zasto Diuicza Marya z'Apostoli Bolezniui stahu.

Parue Quatre protolitya, pò paruoy Nedilij korizmenoy ù sridu prihayayu.

Druge ù letu, pò Duhoui ù sridu.

Trete ù podzimak, pò Zuisenyu S. krisa ù sridu.

Cetarte ù zimi, pò S. Luczij ù sridu.

Szuarha Missecza Februara.

MARC.

Siuot S. Lucia Pape, i Mucenika. Na 4. Mar.

PO' smarti Cornelia tretoga Pape. Lucio Rimlyanim, sin Porphiria, nakon trideset, i pet dan posta Papom. Zapouida, dà kada Biskup pripouida, dua polag nyega dyaka imayu stati.

Ioschе poueli razlicitih ù Czrikui stroyev sprav imiti, i pò priliki blagdanov masniku prominyeuati.

Vlada Czrikuom tri leta, tri misecze, i tri dni: darsa Rede triktat, i posueti sedam Popov, sest Dyakov, i osam Biskupov; i napokon, za veru Catholicansku bimu glaua odsicena, na 4. Marça, leta Gospo. 252. Vladayuchi Valerian Czesar.

Pocina telo ouoga Pape ù Rimu ù Vaticanu.

Siuot S. Thome od Aquina, Naucitelya S. Czrikue, i Ispouidnika. Na 7. Mar.

THomas od Aquina (dika i kruna Reda S. Dominica) porodise od suitlih roditelyov, Otacz Londolpho, Comes Aquina: à mati Teodora zuahuse. Ka buduchi snym prisbona, u mestu kose zoue Rechaseca, doydek'nyoy putnik niki gouorechi. Dobre Volye budi seno, zasto ça u vtrobi nosiss, ditich bude, i pò suem suitu razglasise ime niegouo. Odgouori ona. Budi Volia Bosya.

Budu-

Buduchi ù zibeli, dobatiſe czedulicze yedne, ku tuardno ù rukah darſaſse i pogledauſſi drugi ſtoye ono, naydohu vpiſano: Zdraua Maryа. A zaſto plakaſse ditich pouratihumuyu, ku kada pria razmarui, i pogi, zlamenuyuch vtom, da ù vike zauitan bude diuiczi Marij.

Biſſe onde Kloſtar Montecaſſino imenouan, Reda S. Benedicta, ù kom Goſpodska vçahuſe diçicza. Imayuchi Thomas pet let onamoga, daſe Vçi, poloſihu, ki Czrikui, i k'nauhu od ſuih drugih zauitnye naſtoyaſſe, i kruto Meſtru damu (ſto yeſt Bogh) tomaçi zabaulyaſſe. Kàd na deſeto doyde leto, poslahuga ù Napolu, i ondi zbogaboyechimi darſaſse, z'vçenimiſe nahayaſſe, od zlih biſaſſe, à k'molitui, i nauku ſarçeno naſtoyaſſe; tako dà 4. leta, ke ù Napoli potrati, Retoricu, Logicu, i Philoſophyu ſuarſſi, i ſue touariſſe nadayde ſuoie.

Biſſe ù Napoli Kloſtar Reda S. Dominica, kih Thomas Videchi ſitak, priuoly k'nym, i fratrom poſta. Razumiuſſi to mati, ſaloſtna kruto, doyde prid Kloſtar plaçuchi, daga izuadi: boyechiſe fratri, odprauihuga ù Rim. A zaſto i onamo mati naslidouaga, poslan bi ù Pariſ, od Francze. Doznauſſi to mati, pò ſuih putih poueli ſtraſe poſtauiti: vhitihu Thomaſa ù Franczu zduimi Fratri greduchega, i k'materi ù Rochuſecu dopelyaſſe, ter ù yedan turan zatuoriſe. Imaſſe dui ſeſtre, ke na profnyu matere, ſuaki dan nagouarahuga, dà duhouni nepoſtane; ali bolye znaſſe Thomas; zaſto ſtariu ſeſtru nagouori, ka ſuit oſtauiuſſi poſta Koludricza: tako dà yoſs vech materi tuge poda. Imaſſe i dua brata pri Czeſaru Henriku Voyuyuchi, i ouz kada zuoyske doydoſse, puni gnyua, vas Abit razdrihu na nyem, terſe dilihu.

Videchi dà niſtar ſeſtre oprauiti nemogu, ſenu niku oçitniczu, dabiga zmutila k'nyemu poslahu: à on Vazamſſi gſaunyu iz ognya od ſebeiu odtira, zatuori Vrata, i prid kriſkleknu, ter plaçuchi poçe moliti, i molech zaſpa. Doyde Angel Goſpodinov k'ſpechemu, ter paſom ſtiſnu boke nyegoue, gouorech: od sàda ù napridak od pultenoga bluda slobodan budeſs.

Vzboyaſe mati Boga, zaſtoioy Fratri oznanihu, i puſtiuſſi Thomaſa çez okno, poslaymga ù Napolu. koga otacz Fra Iuan General Reda onoga poslà ù Pariſ, i Albertu Magnu, ki onda slauan Nauçitely biſe priporuçi. Nebiſſe velikih riçi Thomas, tako damu niki yednoç reçe, ti kako vol muçil (odgouoriga Alberto) doidet vrime, dà ov vol pouſem ſuitu sliſſalſe bude. Duayſet i pet let imiuchi, bi okrunien meſtrom, i ò oçitoy skoli, z'velikom slauom vçaſſe. Paruo k'molitui, potle k'nauku vazdaſe pridruſaſse. zato yednoç reçe Raimundu ſuomu touariſſu, dà vech Boſim danyem nauk, nego ſuoym trudom imaſſe.

Priprouidaiuch ù Napoli, ſena niha vnogo let od prohodà karui beteſna, funkyu, taknuſſi nyegovu, tudie ozdraui. Pokle pò zapouidi S. Otcza Pape, officy od S. Sacramenta ſpraui. Molechi

prid

prid propelom, slisa glas kimu reçe: dobro od mene vpisa Thome, ku dakle hochesh imati plachu? odgouori, nechu drugo, nego tebe Gospodine. Bisasse tasche slaue: zasto Clement çetarti Papa, Archibiskupiu od Napole ponudimu, i nehtie prieti.

Szprauiusise Concily ù Leonu od Francze, zapouidamu Gargur Papa, desheti, dase ima ù nyem nayti: diliussise dakle doyde ù Napolu ù klostar kise zoue Fossanoua, Reda S. Benedicta, i onde obetesa. I poznaussi, damuye vmriti, pria suete sacramente, i pokle na prossinyu onih Fratrov *Cantica Canticorum* istomaçi, poçinu ù Gospodinu', dobe suoye let 50. na 7. Marça, leta 1274. pokom Bogh paruo, i pò smarti vnoge vçini mirakule: ke poznaussi Papa Iuan 22. ù broy polosiga suetih: à Papa Pio peti, za Naucitelia Czrikue vpisaga.

Poçina telo ouoga Angelskoga Naucitelya ù Tolosi.

Siuot SS. Perpetue, i Felicite Mucenicz. Na 7. Mar.

VLadaiuchi Seuero Czesar, doyde ù Africu Szudacz niki imenom Procopio, od nyega poslan, dà ima Karschenike siliti Idolomse poklanyati, à nehteche razliçitimi da ima vmoriti naçini,

Bihu tada ù Gradu Tuturbi, dui Vladike, Perpetua, i Felicita: ke vçiniussi Szudacz pridase doyti, reçeym. Ia imam Czesaroue oçitouati zapouidi, à vye imate obslusiti: nù dakle, ilise nyegouim poklonite Bogouom, ili vamye vmriti. Odgouorihu, mismo preteçene od onoga, komuse klanyamo Isukarsta, kye praui Bogh, i çlouik; à buduchi oni Diauli, kih Czesar za Boge darsi; klanyaymse ti, i on, à naimse nepristoy. Rasardiusise nato sudacz, pouelie ù tamniczu polositi, i priçekaussi blagdan yedan; za dati i drugim priliku, çinijh od Lauov, z'drugimi çetirimi karscheniki, t.y. Satirom, Saturninom, Reuocatom, i Sedulinom, na placzu razdriti. Vmrihu na 7. Marça, leta 270. Vladayuchi reçeni Seuero Czesar.

Poçina telo ouih SS. Muçenicz ù Rimu.

Siuot SS. Cetardeset Muçenikov. Na 9. Mar.

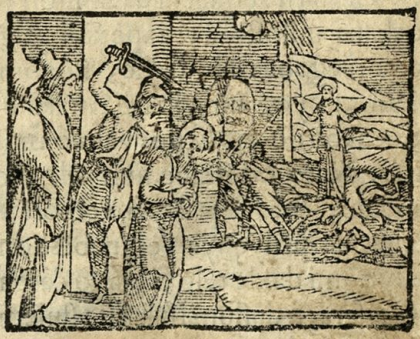

VLadayuchi Licino Czesar, tuard nepriately imena Isukarstoua. Ki nahodechise ù Sebaste od Armenie z' Velikom Voyskom, vçini zapouid, dà sui Karscheniki, ili imayu Isukarsta zatayati, ili vmriti: tako dà niki bisahu, niki radi slabosti, Czesara poslusahu, à niki duhom suetim okriplieni, za Veru vmirahu.

Bisse ù onoy Voiski kita yedna od çetardeset soldatov Karschenikov iz Capadocie. t. y. Domiciano, Eunochio, Sisinio, Heraclio, Alexandro, Giouani, Claudio, Atanasio, Valente, Eliano, Melitone, Eudicio, Acacio, Viuiano, Helicio, Theodulo, Cirillo, Flauio, Seueriano, Cirione, Valerio, Cilidione, Sacerdone, Prisco, Eutico, Smaragdo, Philotimone, Aerio, Micatio, Lissimaco, Domno, Theophilo, Euticio, Xintio, Angia, Leontio, Isichio, Colo, Gorgonio, Candido. ouih suih çetardeset Czesar, Agricolao izruçi sudczu, à to dà dò suarhe vztok vidi nyhov.

Szidechi Agricolao s' Capitanom nyhouim, vçini reçene Viteze pridase doyti, i reçeim. Vi kruto neharni Kaseteše Czesaru: buduchi dauam on velike skaza milosti, à vi zapouidi pogariuicte niegoue. Nù dakle, Bogomse poklonite nyegouim, i tako ù miru budete: akoli nè, razliçite, vamie muke priati. Nato od strane suih odgouori Candido. Akoye priliçna vernost suitounomu, prilyçnya yest nebeskomu Kralyu, mi dakle telo, i blago daiemo za Czesara; à dussom Isukarsta stuiemo. Potomse obrati k' soldatom, ouako go uorechi: tuardi, i yaki ù Veru stoyte bratio, terse niednomu nepodlosite strahu: znate dobro, dà akoli ù ime Isukarsta vnoge dobisino nepriatelie, hochemo i oue tri, t. y. Szudcza, Capitana nassega, i Diaula paklenoga. Szlissaiuchi to Capitan, vsgase ù sarczu, i zgrabiussi kamen naglo, ù Candida hiti, i grissi ter Szudcza ù obraz vdri: tako damu sue zube zmarui. I zapouida reçene Viteze ù tamniczu zatuoriti, i napastuiuchie dabi veru zataiali, pò duokrat tako vçinihu.

V ono doba çuarsta zima bisse, i videchi dasu tuardni ù veri, çinie golsuchi, ter ù Ledenu ù veçer vodu polositi: à to dà onde obnoch okrepene. Sztahu ù vodi, i ouako moliahu. Gospodine; çetardeset nasie ù borenie vlizlo, çetardeset podainam krun: i prosimote, dà niednomu skrachena nebude, nego oui broy na çast çetardeset dan, kesi ti postom suetim posuetil, budi. Szpahu sui strasczi, nego sam vratar strasu çuvasse, ki niku dobu nochi okol muçenikov suitlost zagieda veliku, i trideset, i deuet Angelov suakoga krunu ù rukah darsechi. Videchi to vratar gouorasse samsobom: ouihye çetardeset, yednomu dakle kruna gdie? malo potle, yedan od vitezov onih pristrassen zime, izaide iz vode, ter ù teplu, ka bisse tomu priprauna vlize.

Domislise vratar, daie on krunu izgubil; à zasto Bogh nehti; nih prossiniu nazad odbiti, reçeni vratar çudo videchi probudi strascze, i zakriça glasom velikim,

velikim, gouorechi: I yasam Karschenik, i izuarssi suknie od sebe, suetimse pridrusi mucenikom: ke radi touarissa pogublenoga salostne suoim razvueseli prihodom.

Viutro videchi sudacz, dà nisu martui, cinijm kolina pretuchi, i sui pomrihu, izuan Melitona, koga Pogani hotechi na slusbu Idolom obratiti, ostauihu; à one druge dase ù ogain vargu, na vozuyh odpeliahu. Videchi mati niegoua ù naruçaiga prie, ter zdrugimi mucéniki polosi, neka oni kisu yedini ù veri bili, s'telom nerazdiletse. Vmrihu u Sebaste od Armenie na 9. Marça: leta 301. Vladaiuchi Licio Czesar.

Reliquie ouih SS. Vitezov ù vnogih misstih suita nahodesse.

Siuot S. Gargura Pape. Na 12. Mar.

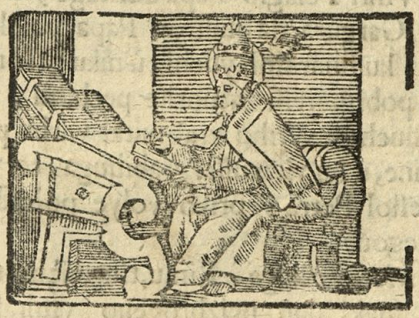

VEliki Gargur Papa, i Czrikue suete Naucitely narodise u Rimu, od Szlaune Familie Anicij, ili Frangipanov: otacz Gordian, Vichnik Rimski: a mati Syluia yego: obadua kriposstna, i kruto bogata imenouahuse: à Gargur yosche ù mladosti dobre naraui poda zlamenye, tako dà sui gouorahu, veliki yosche ù Czrikui Bosyoy budet ditich ov.

Koga otacz od duadeset let yedino royena, i vnogo bogata ostauiussi priminu: à on od blaga mislechi ça hoche vçiniti suoga, pad ... nu ù pamet riçi Isusoue, ki veli: ako hochesh biti suarssen, poydi, proday suaka, ka imass, i tada doydi naslidouat mene. Hotiuchi dakle gouorenyu zadouolyno vçiniti ouomu, ide ù Kralyestuo od Sicilie, i ondi od blaga nyemu pristoyechega sedam klostrov vzida, bogato daroua, i orussi, ter ù suaki duanadeste nastani Redounikov.

Zatim vratise ù Rim, i polaçu, ù klostar obrati suoyu, polag ke Czrikvu na çast Andrea Apostola vzida yednu: zatim plemenitu oduarse suittu, ter Reda S. Benedicta posta Fratrom: i tim naçinom, ù liubaui vgase Bosyoy, dà sue vrime ù molitvu, ter ù pismo trossase suoye: glas suetinye koga, ù kratko vrime ... ako proleti, dà od suih stran narodi varuyahu, niki daga vide, niki dase k'molituam priporuçe nyegouim, à niki dà viche, i pripouidanye poslussayu yego; kih on suetinyom siulenya, prilikom Redounika, i razborom gouorenya, suih zadouolasse.

Fratar niki klostra onoga, betesan ... lesechi, tri polag sebe dukate tisschasse, ku stuar izdiussi Gargur (zasto opat bisse) zapouida drugim snym negouoriti. Pokaiase zato Fratar onii, ter malo poslya vmri, koga telo vçini Gargur zgrabiti, ter ù gnoy od vartla pokopati; i skupiussi Fratre, pineze one snymi, nasa

poçe metati gouorechi: *Pecunia tua tecum sit in perditionem*. Po ſuim tim, do trideſet dan çini zayn Miſu ſlufiti, na ſuarhu kih reçeni Fratar vkazaſe gouorechi: dà pò molitui Gargura, Bogh od muk Purgatoria oslobodiga, i od oude Czrikua vze obiçay, za martuih 30. mis ſlufiti, keſe zovu Gargureuske.

Sztoyechi yednoç ù Czelli ſuoyoy, Targouacz niki tuſechiſe dà more kupçiu poſri nyegovu doyde predayn, ki ſeſt dukat porinumu: ù Iutro rano opet pouratiſe, damu yeſt malo ono tuſechiſe; komu i drugoç toliko poda: Treti dan opeta plaçuchi doyde, proſechi damu vech vnoſi; tada Gargur nimaiuchi drugo, nego çaſſu yednu ſrebarnu, ù koy mati kadgodir ſoçiua, neka blaguyc, ſalyaſſemu, ku dobrouolyno reçenomu poda Targouczu. Obnoch Iſukarſt vkazaſe nyemu gouorechi: ya yeſam Gargure Targouacz oni, komu ti vçera ſrebarnu daroua çaſſu.

Izaſſauſſi yednoç iz Kloſtra, na dua nika od Ingilterre, ka na placzu prodauahuſe ſuſnya namiriſe: kih yedabi bili Karſcheniki vpita pomnyuo; à oni rekoſſe, dà na otoku od Ingilterre ni glaſa veri Karſchanskoy. Ku ſtuar sliſſayuchi, milo proplaka; ter berzechi ide k'Papi Benedictu, od koga iſproſiſe na reçeni otok poyti pripouidati.

Diliuſſiſe dakle on, doydohu Rimlyani k'Papi gouorechi: S. Oçe oskarbilſi Rim-iſnyega Gargura iſprazniuſſi. Ku ſtuar sliſſayuchi Papa, çiniga opeta (ki yur tri dni hoda daleko biſſe) ù Rim pouratiti, i priſſauſſi Cardinalom poſuetiga.

Pò ſmarti Benedicta, poſta Pelagio Papom: ki velikih nikih Czrikue, i darſav Latinskih potrib poslaga k'Tiberiu Czeſaru ù Czarigrad, gdi ſpoſtenyem bì priet: razumno opraui, i slauno ſuoy zuarſſi poſal. Biſſe ù Czarigradu tada Eutichio Patriarcha heretik, ki protiua obchinskomu piſaſſe vskarſnutyu, ouoga na Veru obrati Gargur, ter ſue knyge prid Czeſarom ſaſga nyegoue: Paçe kada reçeni Eutichio vmiraſse koſu rukom natezaſse ſuoyom gouorechi: Veruyem dà ù pulti ouoy hochu vskarſnuti.

Vmri Tiberio: pò ſmarti koga poſta Mauriçio Czeſarom, ki ruku Andrea Apoſtola darouauſſi Garguru, s'poſtenyem ù Rim odprauiga; gdi z'veſelyem ſuega puka bì priat velikim.

Vmri Pelagio Papa od kuge; tada ſui Gargura dà bude on Papa poſelyhu. ku ſtuar sliſſayuchi, ù niku prid nimi pobignuvſſi zatuoriſe pechinu, ki iſchuchiga vzrihu zrak ſuital varhu pechine, ù ku vlizauſſi zgrabihuga, ter na preſtol Petra, priko volye poloſihu nyegoue.

Moraſse kuga ù Rimu, tim naçinom, dà ſuaki dan neizbroyeno vmiraſse vnoſtuo liudi tako dà ſiui martuih neutezahu pokopauati. ku ſtuar Videchi S. Otacz, pridruſiſe ſuom ſillom k'potribi onoy; zyedne ſtrane k'potribnim prigledaſſe, à zdruge z'molituom, poſtom, i proceſſionom ſarditoſt tiſſae Boſyu. Iedno yutro zauitno molechi, pogleda

na

na grad; varhu koga vgleda Angela, Karuav meç taruchi, i pozna onde, daſe Bogh na puk ſmili ſuoi, i grad on ki paruo krug Adriana Czeſara imenouaſſeſe, Caſtel ſuetoga Angela prozuaſse.

Pokle yur ſmartſe vtiſſi, tada on dobromu Czrikue vladanyu pridruſiſe, verne kriplyaſſe, vffayuche tuaryaſſe, lyubezniue vſigaſſe, Bogaboyeche liubliaſſe: niſche pomagaſſe, griſnike karaſſe, Pogane obrachaſſe, i ù vrime niegouo Ingilterra veru pria; paçe vas ſuit, izuan nikoliko malo Idolatrov, veru slyaſſe Iſukarſtovu. A kàd knige piſaſſe, duh ſueti ù bityu golubicze, na glavu ſidaſſe niegovu.

Czeſara Mauricia zapouid, ki poueli, dà Szoldati nimaiu Popi, ni Fratri biti, obali doli. Iulfa Kralia Longobardov, i Teodolinu Kralyczu, na veru obrati. Iednoç Iſukarſta (meu oſtalimi vbozimi, kih on ſuaki dan 12. k'ſtolu doziuaſſe ſuomu) vtegnu priati. Zapouida, na Miſi deuet krat kyrieleiſon, i Alleluia gouoriti: yoſs poueli blagoslov popela parui dan korizme: Maslin, i velike ſuiche; i kàd ki kaſine, damu drugi, Bogti pomozi odgouori: I nay parui poçe piſati, *Seruus ſeruorum Dei, &c.*

Pokle ta, i tolika vçini, kih radi bi prozuan *Magnus*; bi vgodno milomu Bogu zazuatiga k'ſebi, ter od truda datimu plachu ſuoga. Vmri ù Rimu, na 12. Marça, leto 605. à 18. ſuoga Papaſtua, i Bogh poniẽ vnoga vçiai çudeſa.

Poçina telo ouoga duhouuoga Czrikue Nauçitelya ù Rimu ù Czrikui nyemu na çaſt vzidanoy.

Siuot S. Ioſepha, Zaruçnika Diuiczę Marye, matere Iſukarſtoue. Na 19. Mar.

BI Ioſeph od kolina Iudina, kiſe Dauidoue, ù Bethlemu royen, od Iakoua Matana.

Sztoyechi Diuicza Marya ù zatuoru, na ſlusbi templa ù Ieruſolimu; i oubuchĩ yur od let çetarnaiſt: Vpitayu veliki Pop, hocheli, ali nè, pò obiçaiu drugih diuoyak Sidouskih, Doma poitĩ pozakonitiſe. Oduecha ona, dà vbah çiſtochu ſuoyu obechala yeſt Bogu; toga radi drugoga nigdar teleſnoga neche poznati muſa.

Videchĩ Biskup diuoiku ù farczu poniznu, ù ſiuotu çiſtu, k'ſlusbi Boſyoy pripraunu, ù dellu poſpiſſinu, i ù Templu, koriſtnu: Pomoliſe z'drugimi Redouniki Bogu, ça hote od nie vçiniti. Bimu oçitouano, dà ſuih, ù blagdan yedan od kolina Dauidoua ù Tempal ſpraviti ima, prut ù rukah yedan noſechĩ ſuh, i on ù koga proczuate, Diuoykę zaruçnik dà bude. Szprauſeih vnogo ù Tempal çekayuchi, med kimi i Ioſeph ſta-

racz biſſe i molechi tada Popi, Ioſephu nemislechi on ù rukah ſuha proczuate ſiba, i od tada diuicze Marye nazuaſe zaruçnik.

Bi Ioſeph, kako piſſu, yoſc ù vtrobi mtere poſuechen, kako Ivan karſtiteli, i Hieremia Prorok. Bi ù vike diuacz, i nigdar ſmartno neſagriſſi; tako dà ù ono doba nebi ſpodobnyega od nyega na ſuitu, kako ono ſpodobnye nebi ni ſuctiye diuoyke od Marye: zaſto otacz nebeski kcher, duh ſueri zaruçniczu, à ſin mater priporuçimu ſuoyu, koga ona, i ki nyu, ponizno ſluſi, çiſto lyubi, verno prigleda, i ù ſuih potribah veran drug i ſumnyui otacz ſina nye vkazaſe, zaniom parui bi, kiga vgleda na ſuitu, poklonimuſe, Angelsko popiuanye ſliſſa, diticha ù ruke priamſſi zauetno poliubi.

Poyde, i vratiſe iz Egipta ſnym, i nepoſramouaſe D. Marya otcza Iſukarſtoua zuatiga, gouorechi: *Fili, quid feciſti nobis? Ecce Pater tuus, & ego dolentes querebamus te.* t. y. ſinko, ça nam vçini? euo ya, i otacz tuoy ſaloſni iskaſmo tebe.

Buduchi Ioſeph dobe ſuoye 69. let, poslaga Iſukarſt otczem ù Limb, doſſaſtie nauiſtiti ſuoye, à telo ù Ieruſolimu bi pokopano: i pokle Iſukarſt vskarſnu, ù nebeske ide ſnim z'duſſu, i ſtelom (kako piſſu niki) prebiuati Viſſinye, kamo Goſpodin Bogh pò miloſchi ſuoyoy, day i nam priti. Amen.

Siuot S. Benedicta Opata. Na 21. Mar.

BEnedict Patriarka, i otacz Vnogih Fratar, bi roien ù Norſij, Latinskih darſav meſtu: ki yoſs mlad buduchi, poslaga otacz ù Rim vçiti; kadi ſtoiechi, vech duhounomu, nego teleſnomu naſtoyaſſe nauku; tako dà yoſs ù slabeh letch dà zlamenie ſuota ſuetinic.

Szliſſa dà u gori Sublach, daleko od Rima 40. mily, niki puſtiniaki pokoru çine, odluçi dakle i on ſuita ouoga oſloboditiſe zauezov, ter k'nim pridruſtiſe, i onde na ſamu ſuim ſarczem sluſiti ſtuoriteliu ſuomu. Doſsauſſi onamo, put kaſuchimu Bogh, namiriſe u onoi puſtiny na iednoga Heremitu, imenom Romano, ki ſelenie sliſſa Benedicta: u nikom krugu na Viſoku, iednu na ſamu vkazamu Spiliu, u ku dobrouolino zatuoriſe, vzdihaſſe, moliaſſe, plakaſse: i na drugi dan maliahno kruha, trav ſirouih, ter vodicze okuſſaſſe, çamu Roman puſtiniak donaſſaſſe.

Biſſe Pop niki, u iednom miſtu gore

one

one blizu, i ouomu vkazase Gospodin gouorechi. Ti blaguyess, dati i ostaye, à sluga moy Benedict glad tarpi, ponesimu barzo obed ta, (à tò bisse na Vazam) à on te hoche od strane blagoslouiti moye. Vçini Redounik, kakomu poueli Gospodin.

Molechi yednoç, doyde k'nyemu napastnik, i kruto bludom telo vasga nyegouo. Videchi to, skoçise, i Kosu s'kombisse obuçen zuarse izsebe, ter ù niko dobrouolino zapletese tarnye, telo suoye okaruauiussi: i tadaga pusti napast.

A zasto nehoti Bogh, dà suitlost ta sakriuena stoy, nego dà i drugim suiti: zato suetinya pokornika ouoga, pò suih onih proglasise krayh, nakon tri leta: k'nyemu Redouniki, k'nyemu musi, k'nyemu sene, k'nyemu pastiri, od svud varulyahu: nikimuse klanyahu, niki molituam priporuçahu, à niki dayh ozdraui prossahu; tako dà bì vsilyen od onde dilitise.

Bì ondi Klostar blizu, vki ide: od koga malo poslya vmri opat, tako dà sui yedinim glasom Benedicta obrahu na misto nyega (ako rauno proti voly niegouoy) ki hotechi dà prauim gredu putem, poçehuga zlobiti, i sprauise nikoliko bezakonacz: skrouito ù yednoy kupi vina podahumu otroui. Pozna duhom suetim zlobu tu, prikrisi kupu, kase tudye na male razmarui kuse. Potom videchi, dayh nemore na praui obratiti zakon, dilise od nyh, ter ù pustinyu pouratise, i iednu nasamom vçinisi czelu, ù nyoy zauetno Bogu slusasse.

Doznahu Narodi prissastye nyegouo vech nego paruo: k'nyemu donayahu, à on suih dobrouolino prymlyasse, lyubezniuoym slusasse, ter betesne ozdraulyasse, i suaki ràd zapouid nyegovu slissasse: tako dà ù kratko vrime, duanayst klostrov vzida, i zadouolynimi naseli Redouniki, kim Regulu iz Euangelia vzetu poda.

Dohayahu k'nyemu i Gospodski sini, ter nyega Videchi suit ostaulyahu, i pod Regulu slusahu nyegovu, kako ono bì Mauro, i Placido Rimski Gospodiçichi. A zasto dobromu, zloçest vazda suprotiui. Pop niki, suetinyu nyega tarpiti nemogasse, otroua hlib yedan, ter bogayme posla Benedictu: ki ù duhu to poznaussi, dozua Kaurana yednoga, i pouelimu dà kruh oni, kadi nikogar ni odnese: tako i vçini.

Na gori Monte Cassino, Tempal bisse yedan gdise yoss Pogani Idolom klaniahu: ku stuar Benedict razumiussi, ide onamo, i dosadsi sestok osuetiti postenye Bosye, na priliku Phines vkazase, Zasto Baluana ili Idola razmarui onoga: razmaruiussi sasgaga, i sasgana prah varse ù Vitar: à Tempal oçisti, oçischena posueti, i posuechenoga ù Czrikvu obrati Catholiçansku, polag ke slauan yedan vzida Klostar.

Htech reçeni poçeti klostar, kamik yedan velik ù çelo ili fundamenat da polose vnogo lyudi i siuine potezahu, i nemoguchiga iz mista ganuti, stuar tu pouidahu Benedictu; ki to slisayuchi doyde onamo, i dossaussi reçe okol stoyechim, neuiditeli da Dyaual nanyem

ſidi, i tudye kriſem ſuetim iſtirauffiga, reçeni kamik' zidari tudie na ſuoye odluçeno poloſihu miſto.

Diticha nikoga plemenita zidi poſipahu, terga martua ù Czellu Benedicta doneſohu, ki nad nym pomoliuſſiſe oſiuiga.

Hotechi Totilla Kraly Longobardov izuiditi, yeli tako to çaſe od nyega gouori: Szlugu yednoga ù ſuoye çini obuchi ſuitte, ter daſe Kralyem vuhli, pridayn poslaga: Koga kàd vidi opat reçe. Izuarzi ça noſiſs ſinko zaſto ni tuoye. Szliſſayuchi to Kraly, bityem doydega pohoditi ſuoym, komu S. Otacz Prorokoua, dà do 9. let ima vmriti.

Vnoga, i oſtala kabi na dugo piſati vçini zlamenya: ki buduchi let 62. ſeſt dan paruo, çiniſi grob otuoriti, i ſue priamſſi Sacramente, zaſpa ù Goſpodinu, na 21. Marça, leta Iſuſoua 592. Na Veliku ſubotu, duſſa nyegoua bì vyena ù nebeske letechi viſsinie, i glas sliſſaſe gouorechi. Ouo yeſt put, pokom poliubleni od Goſpodina Benedict na nebo ide.

Imi Red S. Benedicta Papov 80. Cardinalov 200. Archibiskupov, 1500. Biskupov, 400. à Opatom ni broya; ki ſui dobra, i ſueta ſiuota bihu: molimo i mi Boga dà namſe ſmiluye. Amen.

Poçiua telo ouoga ſlaunoga Opata in Monte Caſsino ù Latinſkih darſauah.

Od Angela Gabriela.

VEliki, velikoga, k'velikomu, ſtuari radi velike, ù vrime, i ù meſto veliko posla.

Veliki Bogh, velikoga Gabriela, k'velikoy diuiczi Marij, velikoga vpuchenya radi, ù veliko napunenye vrimena, ù veliki Grad Nazaret posla: *Lu. 1. Miſsus eſt Angelus Gabriel.*

I. BOGH. Ieſt tako velik Bogh, dà verhu nyega veche ſtuari çlouiçanska pamet nemore razmisliti. On ſtuori Angele, razdili ſuitloſt od tmin, vtuerdi Nebeſa, poſipayh ſuitlinami, okruſi zemlyu, odiçiyu ſadyem, probudi ſiuinu, vkazaym prohod, zazda vode, napunijh çudeſs, vmiſi çlouika, i dahnu vayn duhom ſiuota, gouori pò Prorokih, obechaim ſina poslati ſuoga; i kako çlouik bì ſtuoren na priliku Boſiu, tako Bogh vçiniſe na priliku çlouika. *Io. 1. Et Verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis.*

GABRIEL. Seſt ſtuari nauçiteli od ouoga Angela piſsu.

Nayparuo, dà on nauiſti Danielu Proroku broy tyednov, kadſe imaſe

se Bogh çlouik vçiniti.

Drugo, dà Zacharij oçitaua Iuana karstitelya naroyenye.

Treto, dà Ioachimu, i Anni nauisti diuicze Marye poroyenye.

Cetarto, dà Isukarstu vkazase ù vartlu molechemu, i vkazausise kako çlouika okripiga: akoli rauno niki drugi rekose, dà ono bì Mihouil Archangel; budi yedan, ili drugi obaduasu dobra.

Peto dà diuiczi Marij pouida vskarsnutie, i nie ù vike bì çuuar.

Seſto napokon bì poslan ſtanouito prisastye sina Bosiega nauistiti: i zato Gabriel zlamenuye yakost Bosyu.

Ios nadalie, med onimi Angeli, ki knam doli dohaiaiu, posle Bosie oprauliati, tri poglauniki, ili Principi nahodese, t.y. Michael, Gabriel, i Raphael. Michael yest poglaunik nad principati: Gabriel nad Archangeli: à Raphael nad Angeli. V sridi stoy Gabriel, i tako sueta mati Czrikua ù Litaniahga polaga gouorechi, S. Michael, S. Gabriel, S. Raphael. I bì razlog ouoga Angela poslati, ki na sridi stoi, buduchi dà nauisti onoga, ki yest imal pò srid Boga, i çlouika stati, i stoyechi vtissitijh.

3. MARYA. Ouo bì ona, ka ù Raiu yosche zemaliskomu bì zlamenouana; pò Prorokih nauischena: prez griha zaçeta: ù napuneniu vrimena poroiena: pò Sibilah vkazana: bezakonom netaknuta: verom vtueryena: vsaniem vkriplena: liubauiu suarssena: mudrosti napuniena: sillami Bosimi odiçena: miloschu iego vkrassena: i od Gabriela pozdrauliena. I kako Bogh ù Raiu zemaliskomu poda çlouiku pichu çistu, tako Maria çisto mliko poda Bogu ù pichu hrane.

4. VPVLCHENYE. Velika bì stuar vçiniena, buduchi da sin Bosi, çlouik vçinise, i zato reçe Isaia. 53: *generationem eius quis enarrabit?* Bogh posla, Angel nauisti, Dùh S. obsinu, milost preteçe, Diuicza veroua, diuicza zaçe, diuicza porodi, diuicza osta, kise neçudi? ric vçinise pult, i vissina z'nisinom, veçno z'vrimenitim, viso u z'niskim, çudnim zdrusise naçinom. I kako parui çlouik, t.y. Adam od çiste bì vçinien zemlie, tako drugi çlouik, t.y. Isukarst od çiste porodise Diuicze.

5. VRIME. Bì poslan, leto 4540. pò stuoreniu suita. I nebi kasno ono ça doide çasno; paçe ù dobu doide, kad za suih doide. Zasto i prossasni, i sadani, i prisasni poniemu, a nè drugako s'hraniuiuse.

Vku vru doide, sumnia iest: zato sueta Mati Czrikua, ù iutro, opoldan, i veçer zdravu Mariu çini zuoniti: a to neka, kako ono stanouitu uru nezhamo, tako da suaku uru, onoga ki suih pomiloua hualiti imam. Zasto, kako ono ogain onu stuar sgo kamuse pridrusi; tako Isukarst onoga pomiluie, kimu verno slusi.

6. MISTO. A to bì Nazaret, tako iest prorokouano: *Luc. 2. quoniam Nazareus vocabitur.* Nazaret hoçhe rechi hisa Czuitna: i nè prez prilike, zasto iz one hise izaide siba, t. y. diuicza Maria, ka proczuate Czuitom Isukarsta. I kako Czuit Sibu ne obsiliuie negoiu krasoti; Tako Isukarst Marij materi suoioi zatuor diuoiaçki neobsiliusi,

nebe-

nebeskimyu okraſoti ſilami. Od kih i nas delak mili Iſus pò vteſanyu Mayke ſuoye i poklisara Gabriela Archangela, koga danas blagdan ſtuyemo raçhi vçiniti. Amen.

Od Nauiſchenya D. Marye. Na 25. Mar.

VEliko, i goruche biſſe ſelenye onih ſuetih otacz ù Limbu ſtoyecheh, ki prihod Iſukarſta ſpaſitelya kruto çekahu ſuoga.

A zaſto mili Bogh nehti, dà vffanye iſçeſne nyhouo, zato ſina ſuoga, ù veçnoſti od nyega ù iſtom Boſanſtvu pò naçinu pameti ishodechega, raçijm podati.

Teçiſſe dakle leto od ſtuorenya ſuita. 4540. ù ſeſtom viku, na ſuarhi zakona, ù nagnutyu dneua, kad posla Angela Gabriela ù grad Galileiski, kiſe zuaſſe Nazaret, g'Diuiczi zaruçenoy muſu, komu ime biſſe Ioſeph, à nyoy Marya. Posla Bogh ù Troyſtvu yedan, koga dyanya ù prohodu ſuita yeſu nerazdilyena. Posla Angela mèd oſtalimi nayuechega, i bì razlog: dà kako ono zali Angel parvu ſenu Evu ù nepraudu vpelya; neka dobri Angel Mariu ù zakonu potuardi praudenom, ki k'nyoy vlizauſsi, pokle yoyſe pokloni, pozdrauiju, i ù skrouiſchih Boſyh vputi: tada ona i veroua, i ù veri pouffa, i ù uffanyu prinoly, i priuolyuſſi reçe: *Ecce Ancilla Domini, fiat mihi ſecundum Verbum tuum:* t.y. Ouo raba Goſpodinotua, budi meni pò riçi tuoyoy. I tudye ſillom Duha ſuetoga ù pamet, i ù vtrobu ſina prie Bosyega. Vçiniena bihu oua, na 25. Marça, leta ſuita kako zgora, ki tada ù miru vas poçiuaſse, Vladaiuchi Octauio Czeſar.

Od Muke Iſuſone na veliki Petak.

AKo rauno z'yedne ſtrane muka, i ſmart Iſuſoua imaſe plakati, buduchi puna vſgane lyubaui; z'druge ſtrane zato, zauetno imaſe razmiſsliati: zaſto ù nyoy niedno neuçiniſe dyanye, ko paruo nebi pò Prorokih nauiſchenо, i ù prilikah zlamenouano.

Daye imal biti Iſus, od y ednoga

ſuoga

ſuoga izdan vçenika, Prorokoua Dauid. *Pſal 40.* Ki blagoua kruh ſamnom ù vnaſaſſe varhu mene ſublaznoſt.

Daye imal biti vhichen ù Vartlu, Ouo Hieremia: *Hier. 4. Tre.* Karſt Goſpodin vhichen yeſt ù griſih naſſih.

Daye imal biti od ſuoyh oſtaulyen vçenikov, Ouo Dauid: *Pſal. 26.* Oſtauihu mene znanczi moy.

Daye imal biti oſuayen od kriuih ſuidok, Ouo Dauid: *Pſal. 72.* Vzduignuhuſe proti meni ſuidoczi kriui.

Daye imal biti radi nas tepen, Ouo Dauid: *Pſal. 72.* Pokaran yeſt, bezakona naſega radi.

Daye imal biti okrunyen tarnouom krunom, Ouo Salamon: *Can. 3.* Izaydite kchere Sionske, i vidite kralya vaſſega krunom okruniena.

Damuye imala biti zauſnicza dana, Ouo Hieremia: *Hicrem. Tre. 3.* Poda udarayuchemu licze.

Daſu imale biti ſuitte razdilyene nyegoue, Ouo Dauid: *Pſal. 21.* Razdilihu ſebi ſuitte moye, i varhu ſuitte moye vargohu ſdribe.

Daye imal biti na kriſu pogaryen, Ouo Dauid: *Pſal. 68.* ſui videchi mene pogardihume.

Daye imalo ſunze pomarknuti, Ouo Amos: *Am. 8.* Szuncze opol dan pomarknet.

Daye imal za ſuoye moliti propnitelye, eto Iſaia: *Iſa. 53.* I za bezakoucze pomoliſe.

Daye imal na priliku vmriti tiha Iançichia, euo Iſaia: I kako yanyacz na vboiſtuo peliaſe.

Daſu imali biti od ſuih videni puti tarplenia yego, eto Dauid: *Pſal. 67. Viderunt ingreſſus tuos Deus.* Vidihu prihode ili pute tuoye Boſe. &c.

Duanadeſte putov vçini Iſus ù niegouoy muki.

Parui put na Veçeri
Drugi ù vartlu
Treti prid Annu
Cetarti prid Caipha
Peti prid Pilata
Seſti prid Heruda
Szedmi od Heruda opet k' Pilatu
Oſmi od Pilata k' ſtupu Kamika
Deueti od ſtupa na goru Caluarie
Deſeti iz gore na Kriſ
Iedanayſti iz Kriſa na zemlyu
Duanayſti iz zemlie ù grob

1. VECHERA. Znaduchi Iſus od Boga Otcza dà izaide, i k' niemu vratitſe ima, i dà vrime od toga yur yeſt doſlo, dua od Vçenikov, t.y. Petra, i Iuana, posla ù Ieruſolim priprauiti, dà blaguyu Vazam, i ſidechi za tarpezom, Apoſtole poſuecti Redounike, poſuechene priçeſtijh, gouorechi: dà i oni ù ſpomenutie nyegouo vbah to çiniti budu, priçeſchenim opra noge, oprauſſi tri od nyh vaze ſobom, s' kimi izaſauſſi ide ù vartal.

Posla dua od Vçenikov, ù zlamenie dà dua ſpola, t.y. muski, i ſenski s' hraniti doide. Szide na Veçeru, neka Sacrament tela ſuoga ſuitu oſtaui. Opra

noge

noge neka priliku vmilienſtua nam podade. Vze tri vçenike dà piſmo iſpuni, ko veli; Dà ù trih ſuako vzdarſiſe ſuidoçanſtuo.

Simile. Kako dobar kapitan, kad protiua nepriateliu boriſe, z'deſnom rukō maſſe, àz'liuom zamahe odbia nepriatelia. Tako Iſus z'deſnom rukom, t.y. Boſanſtuom Sacramente poda ſuitu; a z'liuom t.y. kako çlouik ide u vartal moliti otcza.

2. VARTAL. V vartlu trikrat pomoliſe molechi Angel okripiga, okriplien vçenike ſpeche probudi ſuoie, probudiuſſi dobrouolino duoranom vkazaſe.

Trikrat moli, zaſto tri narode ſuita s'hraniti doyde; t. y. proſsaſtne, ſadaſſnie, i priſſaſtne: Angel pohodiga, zaſto Angelski raſap napuni Liudmi: Probudi vçenike, zaſto doide ſuit, od griha probuditi: Vkazaſe duoranom dobrouolino, zaſto priko volie nè doyde na ſmart.

Simile. Kako pſenicza nebi plodila, akoſe nebi u zemliu poloſila. Tako Iſukarſt nebinam plod od ſpaſenia vçinil, ako nebi dobrouolino ſmart podnil.

3. ANNA. Vhitihuga, vhichena vezahu, vezana k'Anni dopeliahu, i prid Annom ſnimſe narugahu.

Bi vezan, neka mi od naſsih odueſemoſe grihov: Bi odpelian, nekaga mi nasliduiemo: Narugahuſe ſnim, neka mi ſuitovniega radi imamo pogarieuati.

Simile. Aquila Aquiliche ſuoie, u ſuncze gledati vçi: Tako Iſukarſt, u pogardu ſuita, vçnas ſebe sliditi.

4. CAIPHAS. Bì dopelian prid Caipha, od vçenikov vpitan, zanye niſtar neodgouori, i ondemu zauſsnicza bì dana, Za vçenike niſtar neodgouori ſuoye, ki u vartlu oſtauiuſſiga pobignuhu: nekaſe mi vçimo, od niednoga zlo negouoriti: Bimu dana zauſsnicza, neka mi znamo ſuprotiuſchine dobrouolino podnaſsati.

Kako ſuncze, ſuitliniom ſuit proſuitliuie ov: Tako Iſukarſt prilikom tarplenia kripi çlouika.

5. PILAT. Pripeiyauſſiga prid Pilata, od trih ſtuari bì oſuaien: Paruo, dà zakon Moyſeſſov razbya: Drugo, dà tribut ili dachu Czeſarovu zabranyuye: à Treto, daſe Kralyem çini Sidouskim.

A to nebi iſtina, zaſto on zakon doyde iſtomaçiti, à nè razbitga: Caie Boſye Bogu, à Czeſarouo Czeſaru dauati vkaza. I dà Kralieſtuo nyegouo, ni od ouoga ſuita, reçe.

Simile. Kako razuman driuodellacz, htechi kakov ſud ponouiti, z'iednim klinom, zna i drugi klin izbiti. Tako Iſukarſt, ſuit oui htechi ponouiti, zakonom yednim, drugi hoti zakon izbiti.

6. HERVD. Szliſsayuchi Pilat, dà Iſus yeſt Galileanin, poslaga k'Herudu, ki u Ieruſolimu tadaſe nahaiaſſe; zaſto on, t.y. Herud Galileiski Tetrarcha biſse, od koga Iſus vpitan nekti odgouoritmu: zato razſardiuſſiſe Herud, belom ſuittom obuçega, ter opet k'Pilatu odpraniga.

Nehtjmu odgouoriti, zaſto proklet

biſſe;

bisse; buduchi dà Iuana Karstitelia vmoriti vçini, neka i mi od prokletih vklonit se imamo. Belom bì obuçen suitom, on ki belinu çistoche vkaza suitu.

Simile. Kako iz glaue, kriposti telu podaiuse nassemu: Tako od Isukarsta suaka çistocha dussam podayese nassim.

7. OPET PILAT. Dopelyaussiga k'Pilatu od Heruda, ki t.y. Pilat videchi zlobne Sidoue, kako pse naglechi, i hoteçhijh vkrotiti, çini Isusa iz suitte zvuchi, izvuçena k'stupu kamika ù duoru suoyemu priuezati, i priuezanoga tuardo z'biçi testi, dà posvud karv iz tela suetoga teczisse niegoua.

Simile. Kako ruka za obranbu drugih vdov, na pogibel vzdigne sebe. Tako Isukarst, kiyest oçina ruka, za obranit nas kismo vdi yego, samsebe na tarplenie hoti polositi: tako pismo gouori: *Oblatus est quia ipse voluit*.

8. OD STVPA. Nasicheni, paçe trudni hahari yur kad bihu, Isukarsta oprostihu, oproschena k'Pilatu dopelyahu, ki onako izrusena Sidouom vkazaga gouorechi: *Ecce homo*.

Kruto zlo vçini kàd prauiçnoga vçini testi, ali zato kada reçe, *Ecce homo*; nebi izuan prilike, zasto Isukarst nè kako Bogh, nego kako çlouik tarpil yest.

Simile. Kako ù vinu tri yesu stuari, t.y slatkost, teplinya, i çistocha Tako ù Isukarstu yest slatkost Bosanstua, vruchina lyubaui, i çistocha çlouiçanstua, radi nas z'lyubaiu z'drusena, kayest tarpila.

9. NA GORV. Videchì Pilat, dà vecha raste zmutnya; zasto Sidoui nepristaiuchi kriçahu dase propne, pristrassen dà milost Czesara neizgubi, nastran pusti praudu, vmiussi ruke dà odluku, dase propne. koga zlobni zgrabiussi Sidoui, boiechise daga puk neotme, kris nosechega na goru Caluarie odpeliahu. ki t. y. kris od Simona Cirinenskoga, nositi bimu pomosen.

Hoti Isus neka drugi bude kris niegov nositi, za dat naznanic, dà ako hochemo na goru nebesku k'niemu doyti, z'tarpleniem imamoga sliditi.

Simile. Kako targouacz ki prodaye, ako pod onu czinu tebi daie, pod ku i oniu kupuie, sarditse nimass. Tako Isus nebeski targouacz, kako on dobi nebeski Ray, daga tebi da nimasse zlouoliti. Dobiga on (kako çlouik) tarpleniem, zato i tiga imass sliditi.

10. NA KRIS. Buduchi yur na gori, opet suittu z'vukohu sniega, i z'vukssi sue rane ponouihu, ter varhu krisaga polosihu, ter varhu krisaga polosihu, ruku yednu ter drugu razteschi, i noge pribihu, i pribita gori vzduignuhu, vzduignuta puku vkazahu: zakoga on zauetno pomolise, i molechi bihumu parsi otuoreni, izkih izaide Karv, i voda, na opranic suita narodov.

Simile. Kako driuo, akobi samo list ter czuit podaualo, malobi prudilo, nego sad ili voche yest Korist niegoua. Tako czuit naroienia Isusoua, i list pripouidania malobi prudilo, ako nebi sad ili plod smartiom suoiom spaseniu podal nassemu.

IZKRISA. Pokle pusti duh, ter

glavu

glavu prignu, i ſuaĸo ſtuorenie ſtuoritelia ſmart obchuti ſuoga, doide loſeph Abarimatia, ter s'oblaſtiu Pilata, iz kriſa martuo zdignu telo, i zduignuto plaçnoi maiki podaga ù ĸrilo, ĸa z'drugimi vernimi, plemenitom pomazauſſiga maſtiom vgrob nov poloſiga, ĸaĸo ono ù Euangeliu moreſs ſtati.

Simile. Kaĸo Lav ĸadga Loue, proti louczem ſarçeno boriſe. Taĸo Iſuĸarſt na drivu Kriſa borechiſe, proti Diaulu, grihu, i ſmarti nehti z'mankati.

12. V Grob. Napokon obraz, on ĸi niĸada na gori Taborskoy napriliku ſuncza proſuitliſe; ruke ke tolike mirakule vçinihu; noghe ke pò moru hodihu; i telo vkom bezakona biti nemoſe; ù grob z'boſanſtuom zdruſeno poloſihu. Molimoga za grihe naſſe danas pomiluie.

Od vskarſnutya Iſukarſtoua.

GRedu pogouarayuchiſe Nauçitelyi Bogosloui ili Theologi, ĸye mèd blagdani Iſuſouimi naiuechi: i ſui zdruſſenim odgouoraiu naçinom, da-yeſt ov danaſſni od vskarſnutia: zaſto ako drugi blagdani imaiu vſebi veſelia, imaiu i ſaloſt. nù dà vkaſemo.

Kadaſe vpulti, z'yedne ſtrane bì veſelie; zaſto naturu ili narav odiçi çlouiçansku: à zdruge ſtrane bì ſaloſt, zaſto tarpechiu pria narav.

Kadaſe porodi, z'yedne ſtrane bì Veſelie; zaſto Angeli zakantahu: à z'druge bì ſaloſt, buduchi dà ù yaslah vbogo mèd duimi bì poloſen ù zimno vrime ſiuinami.

Kadſe oſmi dan obrizoua, z'yedne ſtrane bì veſelie; zaſto zuarhu dà zakonu, ter nas od niega oslobodi: à zdruge bi ſaloſt, zaſto karv poçe proliuati.

*K*àd tri *K*ralij od iſtoka pohoditi doidohuga, z'yedne ſtrane bì ueſelie; zaſto tamian kako Bogu, zlato kako *K*raliu, a miru kako çlouiku darouahu: a zdruge bì ſaloſt, yermu bì tribi prid Herudom ù Egipat pobignuti.

*K*ad u puſtinij çetardeſet poſti dneuou, z'yedne ſtrane bì ueſelie; zaſto Diaula predobi ſarçeno: a z'druge bì ſaloſt, zaç glad i ſeiu tarpi kruto.

*K*ad ſiui na ſuitu, z'yedne ſtrane bì ueſelie; zaſto çudeſa ſuaka çiniaſſe: a z'druge bì ſaloſt, zaſto nadloge Vnoge tarpliaſe.

*K*ad ulize na çzuitniczu u Ieruſolim, z'yedne ſtrane bì ueſelie; zaſto unoſtuo Veſelechſe slauliahuga: a z'druge bi ſaloſt, yer uzriuſſi grad Heruſolimski proplaĸa uarhu niega.

Ako na driuu umri kriſa, z'yedne ſtrane bì Veſelie; zaſto Diaula, ſmart, i grih predobi zuarſeno: a z'druge bi ſaloſt,

saloſt, buduchi dà ſue ranyeno telo biſſe nyegouo.

Da kàd na danaſſni vskarſnu dan, oudi ni tarplenia, kako na vpulchenyu; Ni zime, kako ù naroieniu; ni prolitie karui, kako na Obrizouaniu; ni ſtraha, kako ù paſſaſtiu od Egipta: ni glada kako ù puſtiny: ni nadlog, kako ù ſiuleniu: ni plaça, kako ù Ieruſolimskom prihodu: ni ran, kako na drivu kriſa.

Ni rekoh tarplenia, zaſto yeſt yur neumarli; ni zime, zaſto ù ſlavu obuçeſe: ni prolitye karui, zaſto telo yeſt blaſeno: ni ſtraha, zaſto nepriatelie pridobi ſuoie: ni glada, zaſto yeſt netarpechi: ni nadlog, zaſto telo bì proslauyeno: ni plaça, zaſto naſſe ſuarſſi ſpaſenie: ni ran, zaſto od martuih vskarſnu blaſen: i zato ſueta mati Czrikua, poye piſam ovu, Alleluia.

Bì od potribe Iſukarſtu vskarſnuti, za pet razlogov. Parui, radi prauicze Boſye, ka hoche kolico kiſe ponizi daſe i vzuiſſi, buduchiſe ſuimi naçini ù duſſi, i ù telu ponizil, prauicza bi dà ſuimi naçini ì vskarſne.

Drugi razlog, za voliu vere zaſto ako nebi vskarſnul, ne kako Bogh, nego kako çlouik verouanbi bil.

Treti razlog, chicha vſſania naſſega, neka razmislyamo, da kako on ki yeſt glaua naſſa vskarſnu, tako i mi kiſmo vdi yego vskarſnut imamo.

Cetarto, chicha obechanya nyegouoga, ko namanie nemore doyti.

Peto, dobrote naſſe radi, neka kako ono ſmartiu ſuoyu naturu naſſu oslobodi od zlà, tako neka vskarſnutyem proslauiyu ù dobro.

Dà vkaſemo naçin vskarſnutya.

Pokle na drivu kriſa vru feſtu puſti duſſu, tada Diaual ki ondi paziſſe, pozna ſtanouito dà yeſt on ſin Boſy, i pobignu prid nym ù pakal, raſap drugim. Bezom nauiſtiti, radi çeſa zmutnya velika od paklenih naglosti vçiniſe. A duſſa ona, z'Boſanſtuom zdruſena, telo na drivu kriſa takoyer, z'Boſanſtuom zdruſeno znide ù Limb. Rekoh dà i duſſa, i telo bì z'Boſanſtuom z'druſeno, zaſto ça yednoç ſin Boſy pria, vbah neoſtaui, i nimaſſe çuditi, nego zauerno verouati:

Sznile. Kako Vitez ki meç pripaſan darſi, kadga ù potribi izuadi, noſniczu nezavarſe; nego ù yednoy ruki meç, à ù drugoy niu t.y. noſniczu darſi. Tako oui nebeski vitez, ki na priliku Szpolina ili Giganta Veſelechſe na ſuit zanas doyde boritſe, pria meç od duſſe, i noſniczu od tela çlouiçanskoga, razdiliih na drivu kriſa, ali zato on yedno, i drugo neoſtaui.

Doſsauſſirù Limb à dobar razboinik zanime, ſuitlinia tolika vçiniſe, dà onde ſtoyechi za Boga poznahnga, i koliko razueſelihuſe izrech nebiſe moglo; zaſto tada ſelenia iſpunihuſe nyhoua, i blaſenſtuo ſuarſseno podadeymſe, skimi do tretoga dneua poſtauſſi, t. y. do vitra nedilie, ſuimi vkup diliſe, i doſsauſſi k'grobu, ù ono telo pogrebeno, duſſa opet vlize nyegoua. Ka tudie proslauiga, i çetiremi dari odiçiga; t.y. Szuitliniom, Lakſſiniom, Tançiniom, i Netarplenyem; zatim grob zatuo-

ren

ren oſtauiuſſi izayde iſnyega.

Izayde rekoh kako Moyſes, ki iz vode ter iz skrinycze bì izuayen, à vodega nè potopihu.

Izayde kako Iona iz ſarcza ribe, à zubi niega netaknuhu, ni valoui ſinia mora obſilihu.

Izaide kako Daniel iz yame Lauov, à Lauiſe priſtraſſihu.

Izayde kako Samſon, ki od Gaſe grada odneſe Vrata.

Izayde kako Mardochei, Amana na Viſſalih oſtauiuſſi.

Izaide napokon kako Ioſeph iz perſuna, ter Vladauacz poſta Egipta.

Voda, t.y. ſmart, nepotopiga.

Zubi grihov netaknuhuga.

Valoui nepriately neobſilihuga.

Laui t.y. Diauli, nedobihuga.

A on vrata paklena razoriuſſi.

Dyaula na viſalah oſtauiuſſi.

Nè ſamo od Egipta, dà yoſi od ſiega ſuita poſta vladaveczem.

I zato Iuan ù Knygah od oçitouania, vidi dà na ſuitti nyegouoy, à t. y. na çlouiçanſtvu, bì vpiſano, *Apo. 1. Rex Regum, & Dominus Dominantium.*

Nay parvu ſtuar, ku vçini pokle vſkarſnu, ide mater nayti ſuoiu: I bì razlog, neka ona ka nayparuo, i nayuechu ſaloſt imi, neka i veſelie prime. I kako pomarknutu Lunu ſuncze ſuitloſtyu proſuiti ſuoyom; Tako Iſukarſt ſuncze od praude, Lunu t. y. mater ſuoiu prihodom razueſcli ſuoym: Koliko bì tada veſelie nye, biliſa, ili meaſſa poloſiti nemoremo. Zatim vkazaſe trim Maryam, potom, Petru i oſtalim kako ù Euangeliu ſtiemo ſuetomu.

Eto imaſs Vskarſnutye ſina Boſyeko Vskarſnutiem duſſe tuoie imaſs naslidouati kako ono veliki vçite Paual: *Col. 3. Si conſurrexiſtis cum Chriſto quę ſurſum ſunt quærite non quæ ſuper terram, &c.*

Szuarha Miſſecza Marça.

APRIL.

Siuot S. Franciſca od Paule, çelnika Reda naymanyh.

Na 2. Aprila.

Bì ù Pauli, meſtu od Calabrie, çlouik niki, imenom Diego: ki vnogo vrimena z'ſenom ſuoiom, poimenu Vienna, ù zakonu ſtoyechi, poroda imiti nemogahu. I oui, akoli rauno nè kruto Bogati, dobri zato bihu Karſcheniki, toga radi ſuetomu otczu Franciſcu, male bratie çelniku zagouorihuſe, dà akobi od Boga, pò vteſaniu niegouom, ſina priali, imenom nyegouim hotega zazuati, i na ſlusbu obratiti niegovu. Porodiſe ditich, i narekoſſemu ime Franciſco; koga od mladoſti ù ſtrahu vzdignuſſe Boſyem, i tri leta imayu-

imaiuchi, idohu ſnim u Aſis, ſuetomu otezu Franciſcu prikazatiga, i od priate zahualiti miloſti.

Pokle na leta od razbora ſtupi, pozna dà oſobitom od Boga bi na oui ſuit izproſſen miloſtiom, hotimu biti haran. Zato ide ù yednu puſtiniu, ſamomu ſluſiti Bogu, ſtà dakle ù reçenoy puſtiny ſeſt godiſch, prez ſuake liudske obchine; korenie, i travu yduchi, i vodu piuchi; nebo pokriualo, à zemlya gola, poſtelia bi niegoua. A zaſto hoti Bogh ſuetiniom niegouon i druge proſuitliti, zato çiniga pò glaſu paſtirov nikih oçitouati; tako dà on, ki ſam s'zuiriem ſtaſse, malo potle vnoſtuom liudi bi ograien. Pozna zato, dà çlouik nima ſam ſebi ſiuiti, nego i drugoga pomagati: taknut tom dakle liubauiom, vratiſe ù Paulu, ter blizu Czrikuiczu yednu zaçe graditi ondi, kamenie, darua, i oſtalu pripravu, ſam na ſuoih noſechi ramenih. ku pokle ſuarſſi; Fratar niki male bratie vkazamuſe, i pokaraga gouorechi: da yeſt maliahna, zato da yoſſ vechu vgraditi ima. Pozna da ono biſſe S. Franciſco, poſridnik niegov, hotechimu priuoliti, razbi onu ſtaru, i vechu vzida: neskratihuſe zato verni, kimu bogata Almuſtua noſahu; zaſto ù kratko ſuarſſyu vrime, i polag nie kloſtrich vzida ponizan, ù komu ponizno velikomu ſluſaſſe Bogu.

A zaſto i naſsire ſuetinie niegoue proleti glas, zato vnogi k'niemu dohaiahu, riçi poſluſſati niegoue: biſſe Franciſco yedno çudo na ſuitu buduchi, da zmalom knigom velike u ſebi kripoſti imaſſe. Bi u ſarczu ponizan, u liubaui ſuarſſen, u telu velik pokornik, a u gouoreniu razboran. Bi rekoh ponizan, zaſto zapouida Fratrom ſuoim zuatiſe Minimi: t. y. nay mani: biſse liubezniu, zaç kada ça proſſaſſe, vazda gouoraſſe. *Facias hoc propter charitatem:* t. y. vçini ouo radi liubaui: bi u telu pokornik, zaſto nigdar meſa neblagouaſſe, to zapouida Fratrom obdarſauati ſuoim: bi u gouoreniu razuman, zaſto nigdar niedan ſgnim ne gouori, ki u napridak neſeliaſſe gouorenie poſluſati niegouo.

Doide glas niegov k'Papi Iuliu, ki hotechi yeli to iſtina izuiditi, vernoga yednoga posla slugu, ki ſnim gouorechi reçemu: Oçe ſueti, kako moreſs toliku çinit pokoru. Tada Franciſco Duhom ganut ſuetim, z'grabi pune ruke ſariauicze, i darſechiu reçe: ouako ki sluſi Bogu, ſuako ſtuorenie jeſt niemu podloſno. Videchi to sluga, prid niega na kolina pade, ponizno blagoslov proſechi. Potom reçenomu Papi, kako ſtuar prohodi oznami.

Szliſſa Ludouik Krali od Francze, Franciſca çudeſa; piſe Xixtu Papi çetartomu, proſechi, da pod posluh poſsliemuga. Ki doſſadſſi u Franczu, Kralia, i Kralieſtuo razueſeli kruto; zaſto na uiſtimu ſina poroienie.

Vçini u Franczi takoua diania, da kruto u nioi Red razſſiri ſuoi, i unogih na praui obrati zakon, i Bogh pò niem unoge mirakule uçini: zaſto slipim uidenie, gluhim sliſſanie, hromin hodenie, i martuim ſiuot mili Bogh

vernim poda ſuoym.

Ki yur buduchi let 91. priminu ù Turonu, na 2. Aprila leta Iſukarſtoua 157. Telo nyegouo yedanadeſte dan nepokopano ſtoyechi, vgodno od ſebe miriſſanye podauaſſe: koga Leon deſeti ù broy ſuetih zapiſa.

Poçina telo ouoga lyubezniuoga Redounika ù Tursij od Francze.

Siuot S. Leona Pape, i Iſpouidnika. Na 11. Aprila.

VMri Xixto treti Papa ù Rimu; pò ſmarti koga ſprauihuſe Cardinali, dà drugoga izberu, i pogouarayuchiſe, taknu Bogh volye nyhoue, dà Leona, ſina Quintiniana, iz Toſcane, za Papu obrahu. ki poslan buduch, za nik e Czrikuene opraulyati ſtuari polag kralya od Francze: malo paruo nego Xixtio vmri, nebiſſega ù Rimu: i potom ſuaki more razumiti, dà to volya Boſya biſse.

Vratiuſſiſe ù Rim, vçini yedno pripouidanye Cardinalom, i oſtalomu puku, poçamſſi ouako: *Domine audiui auditum tuum, & timui.* Tako dà vçini ſue çuditi. Potom vladayuchi Czrikuom, niſtar neoſtaui, od onih kaſu potribna yednomu prauomu, i dobrom paſtiru sliditi.

V nyegouo vrime, Attila ſin Bedebuza, Kraly Vſnov, Danov, Medianov, i Gottov, ſpraui voisku kako mrauov, ter iz ſuoie diliuſſiſe zemlye, doyde ù Fryul, i podſede Aquileu: pod kom poltreto ſtoyechi, leto oſiliju ter ù ogayn, i pod meç obratiuſſiu ide odlukom tako i Rimu vçiniti.

Teczihu pouſud oni Poganski, i okorni Narodi, grade razbyahu varoſe raſipauahu, Polya ſgahu, lyude kolyahu, ſene bezakonyahu, meçem, i ognyem putſi çinyahu, i kako kobili cze ſuaku ſtuar pod ſchietu obrachahu; zaſto tako Attila ſilnik nym zapouidaſſe: zato bi pozuan, *Flagellum Dei* t.y. biç Boſy.

Sliſſayuchi to Leon, izayde protnyemu, i naſſadſsiga polag Rike Mincia, blizu Padue: kako Papa obuçendoyde prid nyega, i Bogh pamet vſiſuchi, i yezik gibyuchi niegov, nagouoriga daſe nazad vrati: tako i vçini.

Vpitahu Attilu vitezi niegoui, zaſto tako lahko Popu podloſiſe yednomu oduecha; dà dua polag niega ù belo obuçena, z'golimi groſahumuſe meçi, akoli neposluſſa, daga hote raſichi: domislihuſe, dà ono ſueti Apoſtoli Petar i Paual bihu. Leon uratiſe ù Rim, z'uelikim ueſeliem bi priet.

Malo potom Geizeriko Kraly Affriche, z'triſtotiſuch uoiske podſede Rim, odlukom daga poſge. Izaide proti niemu Leon, na koga proſniu (ako

rauno

rauno porobi Rim) nesasga Czrikue. Zatim S. otacz podase Vas na slusbu Bosiu, i potle vnogo pismom, i gouorenyem S. Czrikvu vkripi. Vgodno bi Bogu za trud nyegov datimu plachu: Vmri ù Rimu, Vladayuchi 21. leto: bi pokopan ù Czrikui S. Petra, leto 463. na 11. Aprila.

Poçiua telo ouoga razhornoga Pape ù Rimu ù Vaticanu.

Sinot Szuetih Tuburtia i Valeriana Muçe. Na 14. Aprila.

NAhayahuse ù Rimu dua brata plemenita, i bogata; ali zato Poganina, od kih yedan, t.y. Valerian, S. Ceciliu od otcza pozakonu isprosi, (akoli rauno proti nye voly) za senu. Buduch dakle dua oua zarucnika ù komori, vkup parui veçer, reçe Cecilia: Akoye skrouito polag tebe Valeriane, veliku bihti pouidala stuar: biti hoche skrouito, odgouori on. Reçe tada Cecilia: Angela Gospodina imam, ki velikom pomniom telo çvua moye: gleday dakle, mene dotaknuti nemoy, zasto cudie vbyette.

Szlissayuchi to pristrassise kruto, i reçe: pokasimi Angela toga, i tada verouati budem. Oduecha; samo Karschenikom Angela viditi milost yest dana; poydi dakle Vrbana Papu obnaiti, date karsti: i tada Angela vkasemti Gospodinoua. Vçini tako, kakomu poueli zarucnicza. Vratiussise nazad, naide Ceciliu molech, i polag nye Angela ù Velikoy stoyechi suitliny, ki suakomu suoyu od plemenita Czuitya poda krunu, gouorechi: dui oue suakomu suoya od Boga iz nebeskih vissin poslana yest kruna; à ti Valeriane, k'tomu ça budes od nyega selil, isprosis: tad z'veselyem i strahom odgouori Valerian. Imam brata, imenom Tiburtia, koga lyubim kako sam sebe: prosim dà i nyemu yedna ouakoua daruyetse kruna. Oduecha Angel, dà tako bude, i dilise.

Malo poslia doyde Tiburtio, brata, i neuistu pohoditi, ter vgodno czuitya slissayuch mirissanye, reçe: nè na zemly, dà ù Rayu vidimise biti. Kasitemi, odkudaye to vgodno mirissanye? Tada Valerian, i Cecilia, veliçanstuo odtoriffemu Bosie, i poslaussiga k'Vrbanu Papi bi Karschen od nyega, komu Bogh toliku poda milost, dà ù Rimu vnoga vçini zlamenya. Szlissaiuchi Almachio Szudacz, dà dua oua brata Karscheniczi yesu, pouelijm prid se doyti, i reçe: Kakoye to, dà plemeniti buduch Karschansko prialiste siulenye, ter starih Rimlyanov pogaryuyete Bogoue? Odgouorihu: vechse slauimo mi dasmo Karscheniczi, nego dasmo ple-

meniti Rimlyani; kih Bogoui Dyauli yesu, à mi yednoga Boga, yednu veru, i yedno Karschenye nasliduyemo. Szlisayuchi to szudacz, nehti dà na dalye stuar prohodi, zapouida van iz Rima glaueym odschi. Naydese ondi vlastelin, niki imenom Maximo; ki vidi, dà obih dusse Angeli ù nebeske odnesohu vissinye, i nazuischuyuchi on to, bì vzrok, dà vnogi Pogani obratihuse. Razumiussi tu stuar Almachio sudacz, ginga paliczami biti, dokle dussu isposti.

Vmrihu sueti Mucseniczi, Tiburtio, Valerian, i Maximo, ù Rimu: na 14. Aprila: leta 232. Vladayuchi Alexander Seuero: pokopani bihu ù polagi S. Cecilie.

Pocinuayu tela ouih SS. Mucenikov ù Rimu ù Czrikui S. Cecilie.

Siuot S. Aniceta Pape, i Mucsenika. Na 17. Apr.

VMri Pio Papa parui, pò smarti koga skupihuse Popi, i Dyaki, ter nadahnutyem duha S. obrahu Aniceta; ki royen bi ù Missij, Kralyestua Sirye Mestu, i ov pokle na prestol stupi Petrov, pomniuo, sueto, i spasitelyno gast zage pronassati suoyu.

A zasto vazam Sidouski, na yedan dan s'Karschanskim dohayasse; zato S. Policarpo Biskup Smirne k'nyemu doyde ù Rim, od stuari viditi oue: komu potribne pokle dà nauke, nasuoyu vratise Biskupyu.

Poueli Papa ov, Popom, i Fratrom kauke nositi, i vlasi negoyti dugih. Vçini dà Biskupa tri drugi imayu posuetiti Biskupi. A kadase Archibiskup posuecha, dà sui nyemu podlosni Biskupi ù prigu imayuse nayti.

Ki pokle 70. rediussi Cardinalov, 9. Biskupov, Diacone, 4. bì okrunyen korunom mugenika. Vladayuchi Marco Aurelio Czesar, leta 173. na 17 Aprila. Szidi na pristolyu let 8 misecz. 8. dan. 24. bì pokopan ù Czimitaru Calixta.

Siuot S. Sothera Pape, i Mucsenika. Na 22. Apr.

BI Soter Papa royen ù Fondi, Kralyestua Napole mestu: à otacz nyegov Concordio zuassese. Bì poloscn

loſen ſeſti dan pò ſmarti S. Aniceta na priſtol Petrov; i kako od nyega piſſir, mèd oſtalimi kripoſti ke imaſſe, tako bi miloſardan, da kiga ù bòga ime ça proſſaſſe, nyednoga prazna nepuſchaſſe.

Zapouida ſuim vernim, ù vrime vazmeno priçeſchiuatiſe: nego akobi ki radi velikoga kakoua griha odtiran bil. Poueli, dà nyedan duhouni, od ſuoye çaſti, more izuarſen biti, ako paruo vzrok zadouolyan neukaſemuſe. Zapouida, dà ſenska glaua nima Corporalov tikati, ù Czrikui tamnyanom kaditi, i pri Oltaru Miſniku ſluſiti.

Vlada Czrikuom, 3. leta: 11. Miſeczi. Poſueti 18. Cardinalov; 11. Biſkupov; 9 Dyakov. Napokon Eugenio Szudacz Rimski, radi vere, çinimu glavu odſichi: leto 182. miſecza Aprila, na 22. Vladayuchi Marco Aurelio.

Poçiua telo ouoga Pape ù Rimu ù Czimitaru Calixta.

Siuot S. Caia Pape i Muçenika. Na 22. Apr.

POrodiſe Caiu ù Salone, Kralyeſtua Dalmatie meſtu, bì ſin Caia, i bliſny rodyak Diocletiana Czeſsara: koga pò ſmerti Antiochana Papom poloſihu.

Ov piſmom Garçkim, i Latinskim dobro naucen, i kruto Bogaboyech Karſchenik biſſe.

Zapouida ſedam Redov ù Czrikui; Oſtiariat, Lectorat, Exorciſtu, Acholit, Subdiaconat, Diaconat, i Presbiterat t. y. Vratara ſtaleza, Zaklinaucza, Dyaka, Apoſtolskoga, Euangelskoga, i Miſnika.

V vrime nyegouo, zdignuſe yedanayſto progonſtuo, ù ſuetoy materi Czrikui Catholiçanskoy: zaſto Diocletian kruto Karſchenike naſtoraſſe. A' Caio hotechi progonſtvu onomu dati miſto, neka bude mogal nadalye Bogu ſluſiti, ù niku ſpilyu izuan Rima zatuoriſe, i ondi z'bratom Gabinom, i Suſannom bratiçnom, nikoliko poſta godiſch: potleyh Pogani naydohu, i prid Diocletiana dopelyahu: ke ſtalne ù Veri naſſadſſi, vçinijh paliczami biti, à potle glaue odſichi.

Vmri Caio ù Rimu, leto royſtua Iſukarſtoua, 196. à, 12. ſuoga Papatſtua. Rediuſſi 25. Cardinalou, 5. Biſkupou, 8 Dyakou: i pokopan bi ù britofu Calixta.

Siuot S. Iurya Muçenika. Na 23. Apr.

BLaseni S. Iuray Czrikue Catholiçanske dika, voynikom kruna, i vernim prilika, porodise ù Capadocij, od plemenitih, bogatih, i Bogaboyechih roditelov: ki ù nauku, i ù strahu pomnyuo vzduignuhuga Bosyemu. A zasto pameti, naraui, i prignutia dobra buduchi (na priliku dobroga sada, ki iz dobroga driua izhaya:) zato ù knygi vuçen, à ù Orusyu hrabren ù kratko vçinise vrime.

Dossadssi na leta razborna, pò smarti yur oçinoy, pod Zastavu za Viteza Diocletiana Czesara vpisase: zasto i otacz nyegov siv buduchi voynik bisse.

Videchi Diocletian Iurya ù knygi naucena, ù orusyu sarçena, ù pameti razumna, ù gouorenyu razborna, ù bityu spodobna, ù oblicyu prilicna, i ù suih suoyh prauicna dellih; Tribunom, t.y. Voyuodom nad tisucha Voynikov vçiniga: i damu misto ù voyski polag sebe, nepriatelov ù potribi nagloshi odbyati, ku çast takouom pronassasse sillom, dà sue, vrimena onoga nadhayasse voynike; toga radi od Czesara bì kruto polyublyen. Zasto kriposti çlouika proslaulyuyu, proslaulenoga blasena çine:ko blasenstuo iz kriposti iz haia, à kriposti ù dobromu (kako ono bì Iuray vitez) nahodese.

Bisse yezero niko polag Sillene Grada, ili mesta Libie: vko od nikuda yedan velik, i yadouit doplaczi Drakun; ki na vrime iz recenoga izhodechi yezera, lyude i siuinu, ku grabiti mogasse, nemilo posirasse. Pace dari pod zide mesta dohodechi, strupounu paru s'pinami z'drusenu gori metasse ka pò zraku ù mesto prihodechi lyude trouasse; çicha toga, yedabise ù yezeru zabaulyal, dui oucze na dan polaga humu.

Inebi izuan prilike mèd duimi skodami manyu obrati: zasto kàd vbitg nemogahu, dà sui nepoginu, do vrime na hranitga odluçihu. Nesta Siuine tada brisni lyudi pò redu od hise dite yedno poriuahumu: i dossaussi re Kralyu, kçer yedinu ku imasse, vsilye bì podatmuyu. I ako rauno mili otac plaçuchi to çinyasse, prid bukom zato puka drugako vçiniti nemogasse, volechi on radi nye tarpiti, i ona dà od Dracuna posarta ima biti, nego suega puk suoga rasap viditi.

Mèd tim kàd Diuoyka polag yezera plaçuchi prihod Dracuna çekasse, i puk vkup s'Kralyem suarhu dellu bolezniuo gledayuchi; eto vitez Iuray od nikuda oborusyan yzdechi ondi primirise. (Hoti Bogh nato odluçitga, neka prauiçne oslobodi, i osloboyene naput praue dopelya prauicze.) Vpita Diuoyku, ça onde çeka? ka pouidaussimu, stuar kako prohodi za çudise. I gouorechi vkup, eto Drakun zdignu glavu iz yezera: koga videchi Diuoyka 'zakriça vitezu dà pobigne. (neznadise yosche slabo dite dar Bosy.

Tada Iuray zlamenouavssise S. Krisem, obiçaynim yunaka sarczem kopyem ù ruki mestrechise (bisse yur visch ù orusyu) ime Isusouo zaziuayuchi, na dobrom sidechi konyu, priskoçi ondi, iskaz straslnu videchi onu, kopyem

sarçeno

ſarçeno kroz gut probodega; ki tudye izçeſnu. Tako dà Kralyçnu, i grayane od pogibeli oslobodi one, i osloboyene na veru obrati (bihu Pogani paruo) i obrachene karſti, i karſchenim ſpaſſtelyne poda zapouidi: zaſto dobar dobrotu ſuoyu i drugomu naſtoy pridruſiti.

Ponudimu zato Kraly vnogo zlata, i ſrebra na dar damu bude, ko on nehti vzeti gouorechi: dà nè on, ki ſuita ouoga blago iſche, nego on ki nebeska ſeli, blaſen nareçetſe. Zaſto tako piſmo gouori: *Colo. 3. quæ ſurſum ſunt quærite, non quę ſuper terram*; t. y. ona kaſu gori iſchite, à nè kaſu varhu zemlye.

Nahodechiſe Diocletian z'voyſkom ù Perſij: à zaſto Poganin biſſe, zato verne kruto naſtoraſſe Iſuſoue. Zapouida tada, neka ſui Karſcheniczi, ili Idolomſe pokloniti, ili razliçitimi vmoreni mukami imayu biti. I ſprauivſſi ſue Vichnike, i Voyuode, oholim glaſom, ottuorenim çelom, i slobodnimi oçima, zapouid ponuka podpiſati onu.

Ki bezakon sliſſayuchi Iuray, skoçiſe poſrid ſidechih, i muçechi ini ſtraha radi Czeſaroua, on ſam progouori ouako. Ti Czeſaru prauiczu imaſs lyubiti, ter verne neproganyati Iſukarſtoue. Dakle i tiſi Karſchenik reçemu Ceſar? yeſam pò miloſti Boſyoy oduecha. Iuray. Tada opet reçe Diocletian: à kako to? ya polag ſebe çaſnikom vçinihte, i yoſs na viſse vzduignuti miſslyahte; à ti protiua zapouidi vpiraſse moyoy? Odgouori Iuray: bolie yeſt nebeskoga, nego zemaliskoga Czeſara poſluſſati zapouidi. A ya maniemu od tebe nepridruſihſe Kraliu, nego ſuih Kraliev Kraliu, à t. y. Iſukarſtu, ki tebe, i ſue Bogoue tuoye ù muke oſudit vikoviçne.

Szliſſaiuchi to Czeſar, zmuche nekruto, vſgaſe ù liczih, i ognenimi pogledauſſi oçima, reçega ù tamniczu okouati, ter yednim teſskim kamikom pritiſnuti. V yutro pridaſe dozuauſſiga, reçemu. Znam dobro Iuriu, dà pokora ludomu pamet kadgodir pouratiti çini; zato rekohte ù vuzu porinuti, yedali pamet prominiſs vçeranyu, terſe Bogouom poklonis naſſim, à ya çeſtita ù Czeſaraſtvu vçinimte momu. Odgouori Iuray, obechania tuoia Czeſaru neteme prihiniti, ni groſnie priſtraſſiti: zaſto ya pamet ù Iſukarſta poloſih moyu, od liubaui koga ni ti, ni niyedan oduratitme vbah. A neka znaſs, dà one ke ti za Bogoue derſiſs, nù hodi ù Tempal, proſimte dà vidiſs.

Sztoiechi Iuray ù Templu z'Czeſarom, i ſuim pukom, Idola Ioue z'kriſem zlamenoua, i tudie izleti Bez iz Templa kriçechi, ya niſam Bogh nego Diaual; à on komuſe Iuray klania yeſt prauí Bogh. *Ku* ſtuar sliſſaiuchi Pogani vnogi, na veru obratihuſe: à mèd oſtalimi dua poglauita, i kruto bogata Vicnika, poimenu Antalio, i Protolio. A Czeſar niſtar boly; paçe yoſs yadouitij (zaſto iſtina zlobu poraia) reçe Carounik yeſt ov; ter çini kolo vmeſtriti yedno, podko punu od nada naticzanu oſtrih Britav podloſi Dasku.

Zatim Iuria gola na ono kolo tuardimi çini priuezati konopi: i ſnym verte-

chi, Britue one dari do kosti niegouo razdirahu telo; tako dà iz niega kako vrutak vodeni, karv izuiraſſe. A Iuray ſtalan ù veri, kripak ù vſſaniu, zuarſſen ù liubaui, i terpech ù mukah, veſelo na kolu mèd oſtrimi Brituami, ime velikoga, i prauoga zaziuaſſe Boga gouorechi: *Benedicam Dominum in omni tempore, ſemper laus eius in ore meo.* t.y. blagoslouim Goſpoda ù ſuako vrime, vazda slaua yego ù vſtih moyh.

Cinechiſe ouą, znide Angel iz neba, i kolo razoriuſſi ono, oslobodi S. Muçenika, ter ſue rane zaczili niegoue, Videchi to Alexandra Czeſaricza takuta iſtinom, (ka ſuako ſtuar nadhaia,) zakriça: ſtanouito ni Boga nad Iſukarſtom; zato i ya hochu biti Karſchenicza. Ku ſtuar sliſſaiuchi Diocletian punyarosti, cinioi glavu odſichi: ka od Iuria vkriplena, i ù oſobitoi karui karſchena (poſkroplenie ke dobrouolino, yeſt vzmoſno od griha narodnoga oçiſtiti, i urata raia ottuoriti nebeskoga) krunom muçenicze odiçena, ù nebeske poleti viſſine, veçne one vſiuati raskoſſe.

Zatim Czeſar poſtole yedne od ſeliza vkouauſſi, oſtrimi od guozdia iz nutra çinijh naperiti terni, i ù ogniu razbiliuſsijh, na noge reçemuih poloſiti: ke Iurai ſueti prikriſiuſſi, odſtupi ogain, vmehçaſe guozdie, i niſtarmu nenaudi. Tada Czeſar gniuan kruto, poueliga ù yednu goruchu porinuti Iapneniczu: izke takoier zdrav, i veſel izaſsauſſi, ime Iſuſouo na pomoch zaziuaſſe, ki yeſt slauan ù ſuetih ſuoih, i ſuet ù ſuih dellih ſuoyh.

Priſtupi k'Czeſaru Carounik niki, poimenu Athanas, gouorechi, dà on hoche Iuria otrouati. I namiſſauſſimu ſtrupi ù peharu yednomu, damu popiti. Ku ſtuar on prikriſiuſſi niſtarmu nenaudi: i tadaſe izpuni ça Iſus gouori ù Euangeliu: *& ſi mortiferum quid biberint, non eis nocebit:* t.y. ako ça otrouanoga budu popiti, necheim nauditi: ku ſtuar uidechi Athanas, na ueru obratiſe Iſuſouu, i pria krunu od muçenika.

Videchi Czeſar dà uecha ſmutnya izhaia, i da unogi miracule gledaiuchi Iuria, na ueru obrachaiuſe Iſuſouu, poueli Iuria paliczami promeſtriti: ter izuan meſta glauumu odſichi. Biſſe tako obicay ſtarih Rimlianou, da naſmert odluçenoga paliczami nikimi proigrahu. Pelaiuchiga tada oni, na yednu Spiliu, gdi martuacze pokopahu namirihuſe; i bi uproſſen od onih ki snim gredihu, dà iednoga od onih uzkarſne martuacz. Ki nè toliko nih radi, koliko dà ime Iſuſouo proslauiſe, zazua iednoga, i tudie uzkarſnu: i doſsauſſi prid noge Iuria pokleknu, i kleçechi zahualimu, i hualechi kriçaſſe, dà ni Boga, nad Iſukarſta, na ki glas unogiſe obrachahu. A Iurai doſſauſſi na miſto, paruo nego Hahar mahnu rukom, pomoliſe gouorechi. Goſpodine Boſe moy, ſtuoriteliu ſuita, ſazdaunik uikou, i pribiſiſsche uernih: u koga niedanuffaiuchi nezmutiſe, podai proſimte da kako ſillom tuoiom Poganina pridobih muke; tako u pribiualiſcha tuoia, miloſchom

ſchom tuoyom duſſu primi moyu. I ki ù ime moie tebe zaziuati bude na pomoch; vsliſſiga. I to rekſſi zliſſa glas iz neba, kimu reçe: veſel budi Iuryu, zaſto molitua tuoya vsliſſana yeſt polag Boga.

Zatim prauiçnu glavu dobrouolyno neprauiçnomu meçu podloſi ſuoyu; i duimi darouan krunami, t.y. diucza, i muçenika, pun kripoſt Bosyh, Angelskimi zdruſen ſillami, prez priſtanka ſuakoga ù beznu veçne vbignu slaue. Gdi ù ime vere çiſto videnye podamuſe Bosye: ù ime vffanya ſtalno darſanie: ù ime lyubaui, veſelo vſiuanye: à ù ime tarpienya ſuakoyako neizreçeno, i ne izmireno veſelye.

Vnri veliki Iuray, rab Bosy ù Dioſpoli, Kralieſtua od Perſie meſtu, na 23. Aprila, leto Goſp. 290. V vrime zgora reçenoga Diocletiana: pokom Bogh vnoga vkaza çudeſa. Glaua ù Rimu, ù Czrikui na çaſt yego vzidanoi vkup z'zaſtauom, i kopien niegouim: deſna ruka ù Pariſu, ù Czrikui S. Vincencza: à liua ù Colonij, u Czrikui trih kraliev, ſpoſteniem vzdarſiſe.

Prilika.

LEto 1099. skupihuſe Karſcheniczi, prid kimi Gothifredo Bolioni Voiuoda biſſe; dà ſuetu zemliu oslobode, ka ù ono vrime ù Poganskih biſſe rukah. I hodechi proti Ieruſolimu, (kako ono ù Antiochenskoy ſtemo hiſtorij) ſui yedinim glaſom napomoch zazuahu S. Iuria: à to neka on, ki bì veran Iſuſov vitez, Karſchanske raçil bì pomochi viteze.

I tudie vkazaimſe ù priliki mladincza yednoga, u bilih ſuittah obuçena, oruſyem ſuitlim okol ſebe, i na yednom gizdauom ſidechi koniu, ter prid voyskom hodechi Pogane tiraſſe, à Karſchenikom put kazaſſe. Ki Karſcheniki reçene pridobihu Pogane, pridobiuſſi u Ieruſolim vlizohu, vlizſſi Gotifreda Kraliem poloſihu, i od ſuete zemlie goſpodari vçinihuſe: ter od tada u ſuem Iſtoku veliki zauet, ili deuotion S. Iuryu vzehu.

MOlimoga zato i mi, dà kako on Dracuna pridobi. Kralyçnu oslobodi. Narode g'Bogu obrati. Ime Iſuſouo izpouida. Iz tamnicze izaide. Kamikaſe oslobodi. Meſtriu kola ſpomochiu Angelskom razori. Od ognia vbignu. Obuchu guozdenu pogardi. Otroumu ne naudi. Martuacza vskriſi. Boguſe pomoli. V nebeſa poleti.

Tako i mi dabiſmo paklenoga pridobili Dracuna. Kraliçnu t. y. duſſu naſſu od niega oslobodili. ſarcze naſſe g'Bogu obratili. Ime Iſuſouo iſpouidali. Iz tamnicze bezakona izaſsli. Kamika okornoſti oslobodiliſe. Meſtriu kolla, t.y. napaſti ſuita ouoga, Angelskom pomochiom razorili. Plamen ognya veçnoga vbignuli. Obuchu zlih del pogerdili. Otrov ſmartnoga griha iztirali. V miloſti Boſioi oſiuili. Molitue yego dilniki bili. I nebeska ſnim vſiuali. Ko nam podai mili Bogh pò vteſaniu vernoga viteza ſuoga Iuria S.u vike. Amen.

Dà neka znaſs razborni ſtalçe, kako ſiuot S. Iuria na tri naçine vpiſſan naydoh; ſuaki zato naçin yeſt Catholik: nego vtom duoye

yeli

yeli Drakona v bil ù Silleni od Libie, ili ù Beritu od Paleſtine: oni ki rekohu dà ù Silleni, yeſſu ſtari piſczi, ki vrimen yoſche onih ſiuihu, i oſloboyenye Kralyçne poloſihu: zato i yaſſe knym pridruſih, buduchi daſſe takoi obchin, ki m penga naçinom, i tako meni S. Inquiſition ſtampati dopuſti, kako i vçinih, &c.

Siuti S. Marka Euangeliſte
Na 25. Aprila.

MArko S. Euangeliſta, bì Sidouin od kolina Leui, i yedan od onih ſedamdeſet, i duih vçenikov Iſukarſtouih: niegoua bi hiſa ona, u koi naizadniu z'vçeniczi vçini Iſus veçeru; i gdi çeſtokrat Apoſtoli, i vçeniczi ſpratliahuſe niegoui.

Pridruſiſe Marko Petru vernim naçinom, i u ſuih S. Czrikue odlukah bimu ſarçen pomochnik. A zaſto naucen, razuman, ponizan, razboran, fillan, i Duha S. pun buduchi, zato Petar krutoga liubliaſſe. Pripouidaiuchi Petar u Rimu, bì uproſſen od obrachenih, dà Euangelye ko priprouidaſſe u piſmu podadeim. Vpiſa Marko, Potuardi Petar: i poda vernim, dà u Czrikui budu ſtati.

Biſſe u ono vrime, u Friullu, meſto yedno veliko, plemenito: i kruto bogato: u ko Czeſar Rimski çeſtokrat dohaiaſſe, i menom Aquilea: u to dakle Petar posla Marka Euangelie prediko-uati, i piſati.

Pripouida u Aquiley tri leta: i vnogih na veru obrati Iſukarſtovu (bihu peruo ſui Pogani) à mèd oſtalimi Hermagoru i Fortunata plemenite, kripoſtne, i kruto bogate Aquileanine. Vçini Hermagori Biskupa od Pichna, u Hiſtrij: i to bì parua Biskupia Darſauecone.

Vratiſe z'Hermagorom, i Fortunatom u Rim, viditi Petra: i ydrechi pomoru, priſtahu naskoly gdisu ſada Benetki vzidani, poçiuaiuchi ondi. Oçitauamu Bogh, da ondi vgraditſe meſto, u kom ime Marka kruto slauitſe bude. Capellaye, i ſada na miſtu onom, gdimuſe skaza Goſpodin, à to u kloſtru Fratar Reda S. Franciſca, kiſe zoue *alla Vignia*.

Doſſauſſi u Rim, Petar Hermagura za Biskupa potuardi, i opet u Aquileu vratiti çini; à Marku u Alexandriu pripouidati zapouida. Vlizuchi u Alexandryu, obuchiu ka na putu razdrimuſe, meſtru nikomu, dà zakarpa podayu: karpayuchi tada meſtar, oruſyem kruto u ruku raniſe: plyunu Marko na zemliu, i blatom onim ranu pomazauſi tudye zaczili. Videchi to Auini anus (tako meſtru ime biſſe) zakriça: ſtanouito ſilla Boſia yeſt u çlouiku ouomu; potom na ſtan priamſſiga, ſuim domom karſtiſe ſuoim. Sztoiechi Marco u Alexandrij,

xandrij, i z'beſidom, i 'vichem, i z'ſuetinyom ſiuota, i z'mirakuli ke çinyaſſe, neizbroyeno vnoſtuo, toliko Sidouov; koliko Poganov proſuitli, i na veru obrati Iſukarſtovu.

Vzida i Czrikvu yednu, na miſtu koſe zuahe Buculi, na krugu yednom polag mora: i to bi druga za Rimskom (zato Alexandria yeſt Patriarkat) i onde Miſu gouoraſſe, karſchaſſe, pripouidaſſe, Sacramente dilyaſſe, i oſtala della Czrikui Boſyoy priſtoyecha, razluçiuaſſe.

Hotechi i na dalye riç protegnuti Boſyu, vçini Auiana Biskupon od Alexandrie: i Czrikvu z'vernimi priporuçiuſimu, diliſe pò darſauah Cirenskih, Penthapoli, i pò ſuem Egiptu, Pogane one proſuitlyuyuchi, i na praui put pelyayuchi.

Bi takoue kripoſti; dà nè kako zemalyskoga, nego kako nebeskoga darſahu çlouika: tako dà vnogi riç niegovu sliſſaiuchi, i ſitak ſuet Videchi, nè ſamo na veruſe obratihu; dà yoſche ſuit, i blago oſtauiuſſi, pò puſtinyah telo ſuoie pokoriti, razaidohuſe. I kako piſſe Philon Doctor Sidouski, onih vrimen: Da ſue gore, barda, i doline Egipatske puſtinye, napunihuſe muſi, i ſen; i ondi plakahu, molyahu, poſchahu, i tela pokorahu ſuoia ſui oni od Marka nato ponukani bihu.

Vratiſe Opet ù Alexandriu, i naſſauſſi Velik broy Karſchenikov, krutoſe razueſeli. Szliſſayuchi Popi Baluanski, i Pogani nikoteri, kiga i paruo napaſtouahu: pobuçiſſeſe proti nyemu, i yedne nedile yutro, kàd S. Apoſtol Miſu sluſaſſe, ù Czrikvu pitekohu, i konop na na vratmu vargohu, ter pò meſtu potezahu, napokon ſuega karuaua ù tamniczu zatuorihu.

Opol nochi vkazamuſe Iſukarſt gouorechi: *Pax tibi Marce Euangeliſta meus*. t.y. Mir tebi Marko Euangeliſta moy: Neboiſe, ime tuoie vpiſano yeſt ù Knygah ſiuota: zdignu Marko ruke, i zahuali Iſukarſta.

V yutro rano pritekohu Pogani k'tamniczi, i z'grabiuſſiga, nikiga za konop darſechi potezahu, à niki kameniem poſipahu: i tako çinechi, pridaduſſu Bogu ſuomu.

Hotihu Pogani telo martuo ſaſgati nyegouo. Pade z'neba trisk tako, dà niki martui oſtahu, niki biſechi gouorahu: ſtanouito ſuet biſſe çlouik oui. A Karſcheniczi tada vzehuye, i ù ſpodobno poloſihu miſto.

Bi nuçen ù Alexandrij, leta Iſukar. 63. na 25. Aprila: à ſada telo nyegouo poçiua ù Benetkih, ù Czrikui na çaſt nyegovu vzidanoy: pokom Bogh vnoge vçini mirakule, komu budi slaua va vike. Amen.

Prilika.

V Benetczih, meſtru nikomu, turan Czrikue S. Marka zidaiuchemu omaknuſe noga, i poleti. Letechi tada zakrica, ſueti Marko pomozime. I tudie ſtaracz niki ù zraku priletivſſi, zaruku popadega, ter na zemlyu zdraua poloſi. Ki poznauſſi dà bi ono Marko ſueti zahualimu, ter opet na dello vratiſe ſuoye. V leg. *Ex.* 4.

Siuot

Siuot S. Cleta Pape, i Muçenika. Na 25. Apr.

CLeto bì royen ù Rimu, od ſtarih Rimskih grayanov: Otczu Emelian ime biſſe nyegouomu.

Pripouidaiuch Petar Apoſtol ù Rimu, i videchi vnogih dà na veru obrachayuſe, pridruſi k'ſebi dua razumna, i Bogaboyecha: t.y. Lina, i Cleta, i obih poſueti Biskupe; ter Linu ù Rimu, à Cletu izuan Rima çaſt priporuçi. I oba oua, yedan za drugim, pò ſmarti Petra, Vladahu Czrikuom: tako da Cleto bì treti Papa, ki zapouidyu Petra, duadeſeti i pet Popov redi, ter ſuakoga na ſuoiu Parokiu ù Rimu poloſi: i parui bì, ki poueli piſati: *ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.*

Poſta Rimskim Czeſarom Domician, ſin Veſpaſiana Czeſara: i ov na toliko ſarcze razſiri ſuoye, daſe hoti Bogom prozuati, ter Boſye k'ſebi poſtenye obratiti. A zaſto Karſcheniki bezakonu prigouarahu tomu, zato tuardim poçeih proganiati naçinom, i to bì drugo progonſtuo za Nerunom Czrikue ſuete.

Hotechi dakle reçeni Domician ſue Karſchenike prognati, od glaue hoti poçeti; vhiti dakle Cleta, i poklega z'nikimi çini iztepſti biçi, pouelimu glavu odſichi. Vmri ù Rimu, leta 93. na 26. Aprila. Darſa priſtol Petrov, let 12. miſeczi 7. i dua dni: bì pokopan ù Vaticanu.

Siuot S. Marcellina Pape, i Muçe. Na 26. Apr.

BI royen Marcellin ù Rimu; Otczumu bì ime Proiecto, i ov pò ſuetim Cayom Dalmatinom, poſta Papa. Vladayuchi Diocletian Rimskim Czeſaraſtuom, tuardim naçinom zaçe progonyati Karſchenike; tako dà i guozdia ſnimi zadarſana, i vuze zapriçene; i tamnicze napunyene, i vboiſtua naſichena bihu: i kako Euzebio piſſe, da ù yedan miſecz, ſedamdeſet tiſuch, za veru bijh vmorenih. Marcellin ſtar, beteſan, i slab buduchi, tako dà muk priſtraſſen onih, pokadi Idola Czeſarova, zmutniom velikom Karſchenikov, à z'veſeliem Poganov. Nakon dan nikoliko, ſpomenuſe dà oskuarnyenu vçini ſtuar: zauoly toga ù meſtu od

Seſſe

Sesse spraui Concily, od tristo Biskupov, i ondi prid nymi, ù vrichu obuçen, varhu griha proplaka suoga. Odgouorihumu oni, dà parui pristol od nyednoga nemore biti osuien: zato neka samsebe sudi. Ioschc rekosse, dà i Petar, ù slabosti, mestra zataya suoga, à ù sillah zayn karvu prolia suoiu.

Vratiussise Marcellin, idè k' Czesaru, ter od bezakona poçega karati niegoua: ki pun gniua, zapouida palicza miga protepsti, à potomu glavu odsichi.

Vmri, leta Isusoua 304. na 26. Aprila. Vlada Czrikuom sedam let, misecz yedanadeste, dàn duayset i tri: posueti 4. Cardinale, 5. Biskupov, i bi pokopan ù Vaticanu, vladaiuchi Diocletian.

Siuot S. Vitala Muçenika. Na 28. Apr.

VLadasse Rimskim Czesarastuom Neron, pod kim drugo bì S. matere Czrikue Catholiçanske vçinyeno progonstuo, i posuem Rimskom vladaniu bihu razaslani sudczi, Karschenike, dase Idolom poklone, silouati. Tada doyde ù Rauennu Szudacz niki, imenom Paulin, ki likara nikoga imenom Vrsiçina doznaussi, dayest Karschenik, çiniga pridase doiti, ter nikimi, dà veru zatay, raztezati konopi: koga stalna ù veri videchi, pouelimu izuau Rauenne glavu odsichi. mestrechise okol nyega hahar, vrsiçin kako çlouik, prestrassise.

Videchi to Vital, mux suete Valerie, i otacz suetih Geruasa, i Protasa: hotechi dussu sarçeno pomochi onu, priskoçi k' nyemu gouorechi: gleday dobro Vrsiçine, dà ti kisi drugih na suitu liçil, ù veçnu neupadess pogibel. Pritarpilsi yur dosta radi Isukarsta, à sada na suarhi pristrassilsise: primi radi Isusa to na kratko tarplenie, dà potle ù vike ù viçnomu snim budes Kralyeuati veseliu.

Vkripihu riçi oue sarcze Vrsiçina, dà dobrouolino vrat meçu podlosi, koga potle vital ù suoy pokopa vartal. Razumiussi to Paulin, sardit kruto, ù mistu onomu, gdi Vrsiçinu glavu odsikohu (napuchiuyuchiga Pop niki Idolski) yamu iednu zapouida izkopati, ter vniu Vitala polositi, i kameniem zasipati: tako bì i vçinieno. Vmri Vital, leta Gos. 60. na 28. Aprila. Vladaiuchi Neron Czesar pò smarti koga vlize bez ù Popa onoga, ki Paulina naputi: i sedam dan muçechise, i kriçechi daga Vital muçiti çini, ù nikoy sam po sebi zagutise vodi.

Poçina telo ouoga S. Muçenika ù Raueni ù Czriqui nyemu na çast vzidanoy.

Siuot

Siuot S. Petra Muçenika.
Na 29. Apr.

SZueti Petar, vere Catholiçanske branitely, dika Reda S. Dominika, bi royen ù Veroni, od roditelyov Manicheiskom Heresiom oskuarnyenih. ki imayuchi sedam let, dan bi ù nauk yednomu mestru Catholiçanskomu: koga on veche nego otcza, i mater slisiasse, buduchi, dà nyhov obiçay Manicheiski zloblyasse, à Catholiçansku pravu naslidouasse veru. Vpitaga yednoç otacz, çaseye ù skoli naucil, odgouori dà veru Catholiçansku. I pokle jur imi leta razborna, poslan bi ù Bolonu, duble iziskauati nauke. Nahayasse se tada S. Dominic. Sztalnik Reda Pripouidauacz, ù Bolony; ki suoymi Fratri ono mesto suetinye napuni. kih videchi Petar, osobitom miloschom taknut Bosyom, pusti suit, terse k'suetim otczem pridrusi, i od ruk S. Dominica Abit pria nyhov.

Buduchi yur ù Redu, dà zlamenye suetinye, skom siuot suarssi suoy, tako dà molyasse, poschasse, telo pokorasse, ik'tomu vech od drugih obchinskomu bi priprauan poslu: i kako suidoçe, ki snym stahu, nigdarga lina neuzrihu. Pokle ù Redu bi profes, zdrusi suetinyom i nauk pisma, i vçinise dumbol Theolog, Szpodoban stalacz, tanak pogouornik, i razboran pripouidauacz; tako dà kada pripouidasse, nyedna Czrikua puk priati nemogase, zato na polyah, i placzah çesto krat pripouidasse.

Pripouidayuch yednoç na plaçzu od Milana, suncze tako pripikasse, di puku poslussati krutose gruschasse. Selechi on dabi riç nebila zadarsana Bosya, pomolise, i tudye mèd sunczem, i pukom hladan oblak pripriçise, i tarpi dokle ondi pripouidanye suarssi.

Mladinacz niki ù Milanu, mater suoyu nogom vdri, doznaussi Petar, takoga pokara, dà skrussen dossadssi doma, sam sebi nogu odriza. Razumi to on, smilouase, terga poueli k'sebi ù Klostar doniti, i molechi zayn Boga (velika stuar) opet odsiçena noga pridrusimusse, i zdrav posta kako paruo.

Doyde glas Fratra ouoga Innocentiu çetartomu Papi, ki sue Lombardie postauiga Inquisiturom, à t.y. Iziskauçzem vire: pronassasse tako çast onu, daga Catholiczi kruto lyublyahu, à Hereticzi (naulastito Manichei) nenavyahu.

Hodechi yednoç iz Coma ù Milan, niki zasidemu Heretik imenom Sicario, terga pò glaui kruto rani meçem. Tada sueti Muçenik viru, ku od ditinstua naucj, zauetno moliti zaçe, i parsi ù Karv vmoçiussi poçe pisati: *Credo in*

vnum

vnum Deum, Patrem omnipotentem. Videchi to nemili Heretik, vdriga opet ù parſi, ki buduchi na ſuarhi, duſſu priporuçiuſſi, podayu ſtuoriteliu ſuomu: ku kako nyegoui priſchohu Iſpouidniki, nigdar ſmartnim neoskuarni grihō. Bi pokopan ù Milanu gdi i ſada nahodiſe leta Iſukarſtoua 1252. na 29. Aprila Miſecza.

Prilika.

Sena nika iz Coma, poimenu Arnalda, vnogo let beteſna, i Hydropika, buduchi, doyde na miſto ono, gdi ſueti Petar bi vbyen, ter zemlyom karuauom onom pomazauſſiſe, tudye od betega ozdraui ſuoga, kako dabi onda royena bila. V leg. *Ex.* 2.

Poçiua ù Czrikui Reda ſuoga, ù Milanu, kako zgora yeſt reçeno.

Od Litany ili Rogationov.

LItanye, Rogationi, ili proſnya dua krat na leto obchinskim çineſe naçimon: yednoç na blagdan S. Marka, à drugoç, tri dni paruo vzuiſſenya Iſuſoua. Parue zovuſe Litanye veche; zaſto od velikoga, i za veliku ſtuar bihu zaçete; à manye gouoreſe zaſto od manyega, i za manyu ſtuar.

Od veche Litanye.

Rimlyani nikada tim naçinom ù bludnomu razſirihuſe ſiulenyu, dà ù Korizmi poſtiuſſi, grih iſpouidauſſi, Sacramente pryamſſi, pò vazmu tudie opet na proſlaſtne grihe, paçe yoſs na vechę pourachahuſe. A to da ſuetu Korizmu, nè za pokoru, nego kako za niki obiçay da rſahu, toga radi razgnyuiſe Bogh, ter Leta. 579. pò Vazmu tudie, praudi ſuoyoy (ka nima opogouora) zadouolyno htechi vçiniti, propuſti varhu nyh kugu, ili naglu ſmart, dà neizbroyeno vnoſtuo naroda martuih padaſſe; zaſto Aer, ili zrak, varhu Rima, na priliku tamne magle otrouan ſtaſſe, tako dà kàd ki kahniſſe, ter dà zrak on vſu potegniſe, tudie marta v doli padiſſe.

Poſta Papom ſueti Gargur *Magnus* (ka bolia ſtuar Czrikui nebiſſe potribna) ki pogibel videchi tu, naiparuo k'velikomu Bogu z'molituom vteçeſe: à buduch dà ſui tarpliahu, hoti zato neka ſui molitui naſtoie. Toga rad odluçi Proceſſion, ù paruom Redu poloſi Pope, ù drugom Fratre, ù tretom Koludricze, ù çetartom Braſchine, ù petom diuicze, ù ſeſtom oſeniene, à ù ſedmom ſue ſene vkup: i tako pò Rimu hodechi od Czrikue, do Czrikue vzdiſuchi, plaçuchi, ſuze ronechi, ù parſaſe vdirayuchi, ruke gori vzduiſuchi, glaſom vçuchi, miloſardie Boſye, priskok Angelov,

gelov, i lyubav ſuetih na pomoch zaziuahu k'ſebi; tako dà zemlya kud hoyahu od ſuz mokra, i od glaſa buçaſſe nyhoua. A veliki Gargur, mèd nymi ù vrichi obuçen, lugom poſut, boſimi nogami, ſuze tariſſe, ruke otuaraſſe, u nebo gledaſſe, milo vzdihauaſſe, i ſarditoſt prauiçnoga tiſſaſſe Boga.

Tada veliki Bogh, ki pohaya, i pomiluye: poraſa, i ozdraulyuye: vbya, i oſiulyuye, ſmiliſe na nyh, terym Angela ozdrauitelya posla ſuoga. koga Gargur vgleda, na varhunczu Grada ſti Caſtella okruga Andreaçkoga, gdi karuav tare meç, poкom zlamenyu pozna dà Bogh ſmiliſe na puk ſuoy, komu ponizno zahualihu, i Caſtel on S. Angela prozuahu.

Vçiniena bì Proceſſia ona, i Angelsko vkazaſe videnye na 25. Aprila t.y. na dan S. Marka, i zato Czrikua Catholiçanska zapouida, dà i mì na dan oni, imamo Proceſſion çiniti, çinechi Litanye cantati, cantayuchi Boga, i ſuetih na pomoch zaziuati. A to neka pokoru, ù Korizmi vçinyenu, prime vgodno: Miloſt duſſi podade naſſoy: Telo od nagle, i nepripraune oguva ſmarti. Iſad, voche, ili plod zemaliski, ki tada poçinye raſzti, od zloga oguva vrimena, s'kimt t.y. ſadom mi teleſnim vkripliени naçinom, duhounim veſelo biſmomu rabotati mogli.

Od manye Litanye ili Rogationa.

Leta Goſpodinoua 1458. ù vrime Pia drugoga Pape, i Leona Czeſara, ù Beçkom meſtu, na Dunayu i onuda okolu takoſe narodi razſirihu oni, dà nè ſamo Korizmu poſchahu, dà yoſche oçitim naçinom, ſui ſplohyoy prigouarahu. Zato ſardit Bogh posla biç nanie à t.y dà videnim naçinom ogayn iz neba padaſſe, teryh skonçiuaſſe: od potreſa hiſe padahu: i Vuczi niki ſù kil Diauli Bihu poſvud teczihu; ter yedan i drugi ſpol grabechi poſirahu. Ku ſtuar plaçnu videchi Mamertus, Biskup od Beça, ſpraui takoyer i on Proceſſion, na priliku S. Gargura, i tri dni z'ſuim pukom poſtechi, mili Bogh od pogibeli oslobodiih one. Ku ſtuar reçeni Papa doznauſſi, zapouida pò ſuem Katſchanſtvu, ù dni one ù ke oua vçinyenu bihu, à t.y. tri dni paruo Vzuiſſenya Proceſſion çiniti: neka nas Bogh od Veçnoga ognya, Potreſa grihov, Palenih vukov, miloſchu oslobodi ſuoyu, pò kripoſti molitue ſuete. &c.

Molituom Abraham obechanya doſtignu.

Moyſes puku ſuomu miloſardye obdarſa.

Dauid naglu ſmart odtira.

Elia ogayn izneba doſegnu.

Ezechias od betega ozdraui.

Tobya ſuitloſt ogyu doſtignu.

Daniel od Lauov vbignu.

Sidrach Miſach i Abdenago od plamena pechi vtekohu.

Iudith Holoferna pridobi. Suſanna od nepraudeſe oslobodi: i Anna çedo iſproſi.

Zaſto molitua prauiçnoga gori leti, letechi nebo probya, probayayuchi prid Boga dohaya, dohodechi ù Knyge ſuota vpiſſeſe, i pò nyoy Bogh ili po-

da çaſe

da çase potribuye, ili odluçi ça yest za bolye.

Molytua yest sartua Bogu, Veselye Angelom, pomoch dussi, lagoda telu, i strah Dyaulom.

Molitua pamet çisti, volyu kripi, spomenutye lagodi, sarcze veseli, i kripost molechemu podaye.

Molitua odluçena yest neka sarditost Bosyu tissimo, milost yego zaziuamo, od grihov proschenye dobiuamo, od pakla vbignemo, Kralyestuo nebesko vtegnemo, napasti pridobimo, Angelomse pridrusimo, Dyaule zmutimo, i duhounu ter telesnu pomoch pridarsimo.

Paçe kako ono zlato bogati, Dragi kamik veseli, Biser krasoti, Plemenita suitta çasti, suitlinya suncza sad vzori, ogayn grie, zrak dihanye podaie, voda opira, zemlya vzdarsi, likarie suitoune prihranyuyu.

Tako molitua pamet nassu bogati, volyu veseli, spomenutie krasoti, dussu odiua, veru prosuitlyuye, vssanye zori, liubav grie, dellu dobromu dihanie podaie, grihe opira, ù Zakonu nas vzdarsuie, i od suakoga betega ozdrau lyuye.

A neznass dà Likari s'pineziše plachayu? à Bogh z'molituomse tisi: ka molitua imabiti suim sarczem vçiniena, à kakose su im sarczem moli? onda kadse moli, à drugose nemisli. Molimo tada, yernas sam Isus vçi; gouorechi: *Vigilate, & orate.*

Szuarha Misecza Aprila.

MAY.

Siuot S. Philippa Apostola. Na 1. Maya.

SZlauni S. Philip, bì rodom iz Betsaide, Galileiskoga vladanya mesta; i mlad yosche buduchi k'nauku, i slusbi pridrusise Bosyoy, tako dà u knigi razuman, à ù zakonu dobrohotan vçinise.

Vratiussise Isus iz pustinie, pò Galileiskoy ide zemly pripouidati, koga riçi Philip slissayuchi, i mirakule videchi, pozna stanouito dà yest on Messia, od Boga otzem obechan nassim. Dossaussi dakle k'niemu, poniznomuse priporuçi: koga çisto videchi sarcze Isus, ù broy suoih polosiga Apostolov. Duadeseti imaiuchi tada let, ki videchise yur ù zboru Apostolskom, çast tudyc suoiu verno vze pronassati, à t.y. i drugih na praui zakon putiti.

Imasse priatelia iednoga, kruto Bogaboiecha, imenom Nathanael, k'otomu dakle possaussi, k'Isukarstu donuka ga. Kàd Lazar, od dan çetirih martav, bi vskrissen; Pogani niki selechi Isusa

viditi, vprosihu Philippa, daimga vkase, i tako vçini. A kàd od pet hlib, i duih rib, pettisuch napita liudi, naparuo niega vpita gouorechi: Philippe, gdi hochemo kupiti kruha, dà budu oui blagouati? A na veçeri naizadnoi reçe Philip. Gospodine, vkasinam otcza, i zadouolino bude nam. Toliko ù Euangeliu od niega stemo: à sada od suarhe ochemo viditi niegoue.

Pokle Apostoli suit sebi razdilihu, kamo ki ima poiti pripouidati; dopade Philippa Asia gornya: ù ku dossausi dà poçetak dianiu suomu. Biskupe posuechiuasse, Misnike reiasse, Czrikue ziasse, Altare graiasse, Idole maruliasse, Beze tirasse, betesnike ozdrauliuasse, martue vskrissasse; tako dà nebeskim naukom, i suetiniom siuota svu Asiu gorniu prosuiti, i naprauí obrati zakon. Proide yosh ù Sichiu, ter ù nyoy veru vkoreni Isusovu.

Nakon let duanadeste', doide ù Hieropoli, Kralieftua Frigie mesto: i naide onde, gdi Pogani oni nikomu strupnomu klaniahuse Drakunu, i na vrime posuetilische, od liudi dauahamu. ku stuar videchi Apostol sueti, vzdignu ruke k'nebu molechi: zatim krisem suetim proti Drakunu zlamenouausi, tudie sui videchi, razpuknuse: na ki mirakul vnogi Narodi na veru obratihuse Isukarstovu.

A zasto stuar oua Idolskim Popom draga nebuduchi, nanukahu Pogane nike proti Philippu, ki zgrabiussiga ù tamniczu polosihu. A buduchi dà on propetoga nikoga, da yest Bogh, pripouida, nekase propne, med sobom rkosse: tako i vçinihu.

Sztoyechi S. Apostol na krisu, i pripouidaiuchi, vçinisc potres yedan, tak Velik, dà zemlya ottuoriussise su onih kiga propehu siue posri, à od osh lih ki ondi bihu niki bisahu, a niki Krisa osloboditiga nastoyahu.

Mèd tim sueti otacz zauetno pom liusisse prignu glavu, ter dussu po stuoriteliu suomu, ù Hieropoli od Frigie: paruidan Maya, leta Gos. 54. ù Vrme Claudia Czesara. Ibi pokopan suoih Vçenikov ù reçenomu Mestu.

Poçina telo ouoga S. Apostola ù Rim ukupsh telom S. Iakoua, ù Czrikui duanadeshte Apostolov gdi fratre S. Francisca pribiuayu.

Siuot S. Iakoua Apostola Manyega. Na 1. Maya.

SZueti Iakov Alphei, bi iz Cane Galileiske. Apostol oui çetirimi zauase imeni: pisese Iakov Alphei; zash tako Otcza yego ime bisse. Zouese Iakov mali, nè dabi ù suetiny, çasti, i sh

lah od

lah od drugih many bil Apoſtolov, nego kaſſnie, od vechega Iakoua, ù broy bi poloſen nyhov. Imenuieſſe brat Goſpodinov, za dua razloga. Parui zaſto bi rôyen od Marye Cleophe, ſeſtre Diuicze Marye, matere Iſukarſtoue: à royaka nà blizu, bratom Sidoui zouihu. Drugo zaç biſſe ù obliçiu tako prikladan Iſukarſtu, dà nego obçeni razaznatyh mogahu: toga radi Iuda izdauayuchi niega, poueli duoranom: koga ya czeluiem on yeſt, darſite nyega: à to izdauacz domisliſe, dà nebi Iakoua Iſukarſtu priliçna, ù ime niega, ki ſnym ù Vartlu biſſe, popali. Paçe i pò vzuiſſenyu, vnogi od obrachenih ù Ieruſolim prihayahu, Iakoua viditi; i va obliçyu nyegouom Iſuſa razmiſslyauati.

I ſueti Ignatio, ù yednoy knigi, ku Iuanu Euangeliſti piſſe, gouori: dà yeſt odluçil u Ieruſolim poiti Iakoua viditi, zaſto niega videchi, çinimuſe da Iſukarſta vidi.

Cetarto bi prozuan Iakov Pauiçan, za radi veliçanſtua ſuetinie niegoue: zaſto (kako Nauçitelii gouore) bi ù vtrobi matere poſuechen, i porodiſſiſe ù vike diuacz oſta, i ſiuota takoua, dà nè zemaliski, nego nebeski çlouik viaſſeſe.

Bihu oçi nyegoue ponizne, à ù vſtih vazda iſtina naydeſe: Meſa nigdar neblagoua, Vina nepi, ni oſtaloga ſoka, ſto opoyti more neokuſi. s'kruhom, ter Vodomſe vzdarſauaſſe, i ouo çeſtokrat ſuzami poliuaſſe, pò nochi, i pò dnevu, toliko molyaſſe, dà kako ono Cameli ſulyi tuardimu na kolinih ſtahu. Paçe od toga na çelu zlamenyemuſe vyaſſe; zaſto kada molaſe, çeſto krat k'zemly vpart ſtaſe.

Vlaſi nigdar neoſtriſſe, niſe maſtyu pomaza, kako ù vrimena ona obiçay biſſe: à u priproſti vazdaſe ſuitti vyaſſe, tako dà toliko bi ſuetinie niegoue ſumnya, dà iſti Sidoui skute ſuitte niegoue dotaknuti ſeliahu. I mèd oſtalimi Apoſtoli, ouomu ſamomu, bi dopuſcheno *in Sancta Sanctorum* vlizati, t.y. va ono skrouito miſto Templa, gdi Arca Boſya, z'daskami od zapouidi, ſpaliczu Moyſeſſa, i Mannom vzdarſauaſſeſe.

Pokle Apoſtoli darſaue obrahuſi, ſueti Petar kako glaua nyh, vçini Iakoua Biskupom ù Ieruſolimu: i kako piſſe Anacleto Papa, dà Petar, Iuan, i Iakov vechi poſuetihuga, i od oude S. mati Czrikua pria obiçay, dà tri Biskupi Biskupa poſuechuyu.

Noſſaſſe na glaui yednu zlatu daſchiczu, à to ù zlamenye çaſti nyegoue, i bi tolike oblaſti, dà kàd Petar bi pò Angelu iz Vuze oslòboyen, naiparuo dà naznanie niemu. Izaide vto doba niki od Sidov, gouorechi: da oni ki na Iſukarſtovu obrachaiuſe veru, potribno nim yeſt, i Sacrament od obrizouania vzdarſati.

Toga radi Petar ù Ieruſolimu Concily, varhu ouoga, hoti darſati: i pokle ſua ukup ſprauna bihu bratia, poſridu nih vſtauſſiſe Iakov, ouako gouorechi. Muſi bratia, sliſſaite mene, ya ſudim, dà liudi ki na veru obrachaiuſe, nimateih zakonom zabauliati Moyſeſouim, nego da od Idolov, bluda, i vboyſtua vzdarſetſe: bi Iakov takoue oblaſti, da

ſui ini k'niegouoy priuolyhu odluki.

Sivuchi ù Ieruſolimu, tolikom ſuetiniom da vnogi Sidov, i Poganov, na pravu Euangelia ſuitloſt obrati broy. Videchi to Anania, poglauicza Popouski, i oſtali niki Phariſei, i Saducei, iskahuga vmoriti: à zaſto radi puka, kiga za ſueta darſahu, odkritiſe neſmyahu, zato zlipimga nikako pritegnuti odluçihu.

Vidimo rekoſſe, oçe ſueti, dà u tebi bezakona ni, i puk ſuakoy riçi veruye tuoyoy. Nù dakle molimote, vlizi ù Tempal, i nauiſoko ſtupi miſto, gdi puk i viditi, i sliſſati bude: i ondi Moyſeſſov pohuali zakon, a Iſukarſtov obali: a mi okolo ſtoiechi reçemo, da ſui tebi, kako prauiçnomu, imaiu Verouati. Obecha Iakou uçiniti, i kako nadahnutga duh ſueti, gouoriti.

Buduchi na blagdan vazmeni, zbor ueliki Narodou, ù Ieruſolimu, ulize ù Tempal pripouidati: a za nym ſui Narodi (poimo rekoſſe prauiçnoga poſluſſati) zapouidahu i Popi, damu ſui imayu Verouati; zaſto ſtanouito darſahu da pò nihouoy (ato proti Iſukarſtu) voly, hoche pripouidati. Sztoyechi na Viſokom, Varhu puka miſtu ouako reçe: Muſi, i bratio, imate, znati, da Iſukarſt yeſt praui Meſſia, ki otczem naſſim bì od Boga obechan, i pokle na zẽly naſſe ſuarſſi ſpaſenie, uskarſnu treti dan, i ide na deſnu otcza ſiditi ſuoga, i od tuda ſiue, i martue ſuditi pridet. Szliſſaiuchi to Poglauicze Popouski, puni gniua: Zabludi prauiçan rekoſſe. A niki od nih doskoçiuſſi k'niemu, porinuga doli: a drugi nagrabihu kamenia, ter vain poriuahu: hukaſse od ſuih ſtran kamenie, Iakoua vdarayuchi, a on mèd nimi kleçechi, za nepriatelie moliaſſe ſuoie. Napokon doteçe k'niemu Vitez niki, ter paliczom iednom razbimu glauu; tako da ſui maſgiani proſuhuſe niegoui, a duſſa u Kralieſtuo ulize nebesko.

Vmri parui dan Maia ù Ieruſolimu, leta 63. a niega Biskupſtua 30. i bì pokopan blizu miſta onoga, gdi bì kamenouan.

Prilika.

Piſſe S. Hierolim, da Iakou S. na ueçeri ku z'Iſukarſtom obnoch blagoua naizada, zagouoriſe, da neche blagonati, dokle meſtra ſuoga neuidi uskarſnuta, i tako uçini. I od oude uzehu niki obiçay, tri dni oni, od ſuakoga uzdarſatiſe blagouania. Vpiſa takoier Knigu, da yeſt iedna, od ſedam Catholiçanskih u koi ſpaſitelnie nauke daie, ſuakomu Iſukarſta ſelechemu.

Poçina telo ouoga ſlaunoga Apoſtola, ù Rimu, vkup ſ telom S. Philippa, ù Czrikui duanade te Apoſtolov.

Sztuot S. Athanaſia Biskupa, i Iſpouidnika Na 2. Maya.

Szueti

SZueti Athanas, bì ù Alexandrij Egipta, od karſchenih poroyen ſtariih, kiga ù ſtrahu pomnyuo vzduignuhu Boſyem.

Biſſe vto doba ù Alexandrij, Biskup niki, poimenu Alexander: ki yednoç kroz okno od polaçe gledayuchi ſuoie, Vidi polag mora diçicze igrayuchiſe nikoliko. Biſſe igra nyhoua ouakoua: Biskupa yednoga izmèd ſebe vçinihu, terga na kamik ſiditi poloſihu, za tim Vodemu ù Klobuku donaſſahu, ter prid nym kleczahu: à on ſuakoga poſebi karſchaſe, gouorechi: Iate Karſtim, ù ime otcza, i ſina, i duha ſuetoga, Amen. (Naslidouahu to onda drobna diçicza ſalechi, ça nigdi paruo od ſtariih ù Czrikui vidihu çinechi.)

Vzriuſſi to Alexander Biskup, poueliim pridaſe doyti, i vpitayh gouorech: ki ono oduas Biskup Biſſe? tada ſui parſtom Athanaſia vkazahu. Pozna ondeka na ditichu S. Staracz, dà velik yoſs ù Czrikui izaydet ſuetoy. Zato otcza dozuauſſi nyegoua, zapouidamu, neka ſina knygi pridruſi, i nauçenoga damuga izruçi, neka Popom poſuetiga: bi tako i vçinyeno, zaſto ù kratko vrime, i Vçen ù knygi, i razboran ù gouorenyu vçiniſe, ter na ſuoye vrime od zgora reçenoga bì poſuechen Biskupa.

Izniku vto doba, propaſtnoga Ariana Hereſia, ku hotechi Sylueſtar Papa, i Conſtantin Czeſar vgaſiti, Szprauihu Concily yedan, od triſto i duadeſet Biskupov, ù Czarigradu. Mèd kimi Biſkup od Alexandrie, vkup z'Athanaſom naydeſe: ki (t.y. Athanas) veliku ù reçenomu Conciliu vkaza mudroſt: zaſto razumom piſma, i razborom gouorenya, ſue Arianoue odueza zaueze, i otuori himbe, tako dà dobro od ſebe oſtaui ſpomenutye.

Doſſadſſi doma, i videchiſe Alexander Biskup, yur na ſuarhi ſiuota, poueli Athanaſa pò ſmarti, za Biskupa obrati ſuoyoy: tako i bì vçinyeno.

Pokle poſta Biskupom, zdruſi trud s'çaſtyom ſuoyom, dà niſtare neoſtaui, kaſu odpotribe yednomu dobromu sliditi paſtiru. A mèd oſtalimi pohualenimi delli, tako ſarçeno proti Hereticom vpriſe Arianom, dayh veche, nego kuſne proganyaſſe lyude.

A zaſto iſtina zlobu poraya, zato Heretici zbuçihuſe protiua nyemu, ter yedan Concily, z'dopuſchenyem Czeſara, ſprauihu ù Tiru, i ſenu niku podmitihu ocitniczu, dà od bezakona obreçega. Ki izuidiuſſi to, posla Popa yednoga, poimenu Timothea, i on çinechiſe dayeſt Athanas, reçe ſeni. Iali tebi vçinih ſillu? (kaſe prihini, zaſto Athanaſa neznadiſſe) paçe ti reçemu. Tada okolu ſtoyechi, glauom krenuvſſi, prauiçan yeſt Athanas ſui rekoſſe.

A zaſto nebi doſta propaſtnim Heretikom, zato yoſche niku drugu, dò mislyahuſe hudobyu, ouako. Ruku deſnu vkazahu martuacza, gouorechi: ouo yeſt ruka Arſenya, koga Athanaſ ù Alexandrij zaguti, priko praude; nù dakle kako uboycza, dà tarpi muku. Biſse Arſenio Pop yedan, ki radi griha nikoga, iz Alexandrye od Athanaſa, bì prognan. Neznaduchiſe dakle gdi

bisse, toga radi, uzrok protiua nyemu naydohu ov. Azasto drugako vçinise stuar: buduchi, dà od nikuda izayde Arsenio, koga Athanas prid Concily dopelya, gouorech. Euo desna, euo liua Arsenia ruka: çase vam vidi? Tada zmucheni nepriatelyi ostahu nyegoui, ki videch, dà nistar na Concilyu proti nyemu neoprauihu, idohu ù Czarigrad, ter dà yest on Carounik, Czesaru napunihu glavu. Ki vech veruyuchi, negbi triba bilo, poueliga ù Franczu odkrayti, kadi sueti otacz vnogi trud, nadloge, suprotiuschine, i pagubi, radi vere pritarpi Catholiçanske. A zasto i ondika raba suogyega Bogh mili, nehti ostauiti: buduchi, dà reçenoga Czesara çuarstim yednim taknu betegom, ki domislyussise, dà to za grih proti Athanasiu, bimu nadloseno: toga radi, ù suoyu çiniga dozuati Czrikvu: ku nikoliko vrimena, z'veseliem vernih, suetim vlada naçinom.

Vmri dobri Constantin Czesar, za kim Constanco, sin nyegov, posta Czesarom. I ov buduchi Arianskom taknut Heresiom, zapouida ili siua, ili martua Athanasa k'sebi dopeliati. Doznaussi to: ù yednu suhu sakrise sternu, ù koypet let molyasse, ter pisasse, samo yedan priately nyegov to znasse, kimu skrouito na vrime, volya çesa blagouati, donassasse.

Vmri Constanco, tada Athanasio pride nasuoyu Biskupyu. A zasto posta Czesarom Iulian Apostata, ki bi Poganin, zato posla Athanasa vhititi, i trayuchiga pò riki od Nila, protiua suoym, kiga tirahu, z'barçiczom vratise nepryatelyom. Ki nepoznaussiga (zasto tako hoti Bogh) rekossemu, yeli daleko od ovuda Athanas? ni daleko reçeym on. Dossaussi dakle doma, ù yedan suoyh stariih, sakrise grob: i bi ondika 6. miseczi.

Vmrî Iulian Czesar, pò smarti koga posta Iouinian, à zaç bi Catholik, zato poçinu S. Athanas. Ki buduchi yur napunyen i let, i kriposti, na suoyoy postely, ù Alexandrij, zaspa ù Gospode. ue. Na 2. Maya, leto 371. buduchi V. ladal Biskupiom 46. let.

Poçiua telo ouoga ſuetoga Biskupa, ù Benetczih, ù Czrikui S. Krisa.

Nasaſtye S. Krisa. Na 3. Maya.

POkle Isukarst, na drivu Krisa, çlouiçansko suarssi spasenye: Veta yego, sillom duha suetoga, pò suem okrugu suita, vze prohod. Hotihu zlobni Sidoui, spominak ta, iz zemlye zdiggnuti: Kris on nokom bi propet zgrabisse, i ù mistu onom yamu veliku vçiniussi, z'duimi drugimi razboynikov

krisi,

krisi, zakopahu, i misto skamenyem pokrihu ono: à potom kip Idola, imenom Venere, od zgora polosihu, toga radi, dà spominak krisa suimi izgublen bude naçini.

Teçise let 306. pò roystvu Isukarstouom, dà Constantin Veliki proti Maxentiu, silniku Rimskomu, spraui Voysku. A zasto izuidi sillu Maxentia, pogleda ù neboʃ: i zauetno od zgora pomoch prossasse. Tada ù zraku vkazamuse krisi, is koga zlate iskakiuahu iskre, i slissa glas, kimu rece: *Constantine in hoc signe vinces* t. y. Constantine, cuom + zlamenyu dobudes.

Szlissayuchi to Constantin, Orloua zlamenya na nastauah tudie pomarsi suoyh, na misto kih, priliku suetoga krisa staui: sillom koga, sue nepriatelie zmuti suoye, pridkim isti Maxentio bisechi, ù riki Albine, blizu Rima, zagutise.

Vaze Constantin od tada tòlik suetomu Krisu zauet, dà i polak sebe, i na zastauah, i na pinezih zlamenye nyega çini vdriti: i od tada poueli, dà nyedan na kris nimase razpeti. Paçe i priliku suita zapouida pingati, ter varhu nyega kris polagati: à to hoti naznanye dati, dà sillom krisa suetoga, suit ov odkuplen yest; tako dà kris, ki paruo napogardu bisse, od tada pò suem suitu proslauise.

Nebi manye Helena mati Constantina S. Krisu zauetna zasto Bosanstuenim takuuta Vasganyem, ide ù Ieruso-lim, iskat onoga, na kom Isukarst vmitayuchi, siuot poda suitu. Dossadssi dakle Helena ù Ieruselim, sue starcze Sidouske, k'tretomu dnevu zapouida k'sebi doyti. Bisse mèd nymi staracz niki, imenom Iuda, ki pod tiho, zazuaussi druge, ouakoym rece. Bratyo Sidoui, menise vidi, dà Kralycza seli od nas izuiditi, gdi yest kris, nakom nikada bì propet Isus Nazaranin: zato imaite znati, dà ya od moga slissah dida gouorechi: dà kadase reçeni naide kris, tada Sidousko poginet Kralieſtuo; buduchi dà on ki naniem bì propet, stanouito bisse Messia. Zato, ako ki oduas zna, nimay do glaue pouidati: tako i ya, akoli rauno znam, obechiuam darsati.

Nakon treti dan, prid Kraliczu spraiuisise Sidoui: reçeim Helena. Akomi pò vazdan, misto krisa Isukarstoua nepokasete, siuih ù ogain suih pomechem. Pripadohuse Sidoui, ter rekosse: suitla kruno, etoti Iuda, ki zna misto, niega stiskay, nekati poui, a nas ù miru oslobodi. Szlissaiuchi to Kralicza, çini Iudu zgrabiti, ter ù yednu prezuodnu sternu polositi: Toti (reçemu) hochesʃ gladom vmriti, ako misto S. Krisa nebudeʃ pouidati. Napokon, sesti dan, isprosise Iuda izuaditi, da misto krisa hoche vkazatʃ.

Ide za Iudom Kralycza veselo, i vas duor snyom; i dossadsi na misto kose zoue Golgota, vkaza kadise imase kopati. I pokle dua deseti izuadihu zemlie, lakat, tri krise naidohu lesech: a od yame kruto vgodno izhaiasse miriſſnie. Posumnihu, kibi od onih trih Isukarstov bil: zasto daschicza, gdi yego Titul bisse, nyednogasse nedarsase.

Macarius Biſkup Ieruſolimſki, ſenu ſchit obchini: razum pripoſtih: ſloboniku, na ſmart beteſnu, uçini doneſti ſchina ſuſniev: i navuk Czeſarav.

ku yednim i drugim pritiſnuvſſi kriſem, miſtar neuidihu: à kàd tretimyu taknuhu, tudye ſena zdraua, i veſela gori uſta. Tada Kralycza, i ſui okol ſtoyechi, glaſe ù nebo uzdignuhu: (Huala tebi Iſuſe ſui rekoſſe) Cini Kralycza, na miſtu onomu, ſpodoban Tempal uzidati: i dil kriſa onoga, yedan ù ſrebro okouan, vayn polofiti: à drugi dil odneſe ù Rim; ki ù Czrikui, od Conſtantina Czeſara uzidanoy, bì poloſen. A çaule yednoga ù ſiſſak ſuoy Czeſar poſtaui: à od drugoga konyu çelniczu okruſi: à tretoga, ukup s'kriſem, poloſi ù Czrikvu. Da akoli (kako niki gouore) çetiri bihu, tada Helena çetartoga, ù niku propaſt morſku, gdi Naue pogibahu, varſe.

Toyeſt Naſſaſtye S. Kriſa, ko S. Mati Czrikua Catholiçanſka, da naſny dan poſtuye. Zaſto ù ouom i ſpaſenye, i mir, i ſloboſchina, i ſiuot, i miloſt, i prauicza, i poſuechenye, i napokon duhouna Likaria, od ſuih i proſſaſtnih, ſadaſſnih, i priſſaſtnih uzdarſiſſe vrimẽ.

Kriſ ſueti yeſt uffanye griſſnikov: Vſkriſſenye martuih: voyuoda ſliph: palicza hronnih: utiſſenye ubozih: raſap oholih: muka zalih: dobitye proti Dyaulom: pomoch putuyuchim: z'bramba' prohodechih: i bramba borechihſe.

Kriſ S. yeſt otacz ſirot: pomochnik udouicz: vichnik prauiçnih: pokoy ſkarbechih: ſtraſa malih: ſuitloſt ù tminy ſtoyechih: Veliçanſtuo kralyev:

Kriſ S. yeſt trublia Prorokov: Pripouidanie Apoſtolſko, ſlaua muçenikov: vtiſſenie puſtiniakov: çiſtocha diuicz: i veſelie Redounikov.

Kriſ S. yeſt ſtalnoſt Czrikue: raſap Idolov: zmutnia Sidov: pogibel zalih: tuardinya ſlabih: likarya beteſnih: kruh laçnih: zdenacz ſiuuchih: i odicha golih.

Vpiſſimo kriſ ſueti na naſſih çelih, na naſſih uſtih, na naſſih parſih, i na ſuih naſſih udih.

Zaſto kriſ yeſt pridobitak ſmarti: uſſanie Vernih: ſuitloſt ſuita: i klyuç Raya.

Ouim dakle oruſiem, i ponochi, i pod nevu, i ù ſuaku dobu, Karchenikſe brani.

Kada ſpiſs, kada bdiſs, kada hodiſs, kàd posluieſs, kàd blaguyeſs, kada pieſs, kada brodiſs, ouim ſiuim utuardiſe zlameniem.

Zaſto Bogh hochete pomilouati: Angel S. k'tebi priſtupiti: Diaual odbignuti: i tako budeſs ù miru ſiuiti.

Vnoge, i neizreçene uçini Bogh, kripoſtiu S. Kriſa, mirakule. Piſse S. Paulin, dà ondil ki ù Ieruſolimu oſta, takoſe dugo razdiliua, dà gdiſe urizaſſe, opet Boſiu kripoſtiu, naraſtiſſe: i zato, ù vnogo miſtih ſuita, nahodiſega.

Bì naſſaſt (kako piſse Euzeby) let, pò Iſukarſtu 326. ù Vrime Silueſtra Pape. Vladayuchi Conſtantin veliki Czeſar, leta 21. niegoua Czeſaraſtua od zgora reçene Helene Czeſarieze.

Nahodiſe S. kriſa ù Rimu, ù dubrouniku, i ù mogih miſtih ſuita.

Siuot

Siuot S. Alexandra Pape, i Muçenika. Na 4. Maja.

PO ſmarti Euariſta Pape, dan 25. ſkupiuſſiſe Popi, i Dia ki, obrahu Alexandra Rimlyanina za Papu, ki bì ſin nikoga drugoga Alexandra, vichnika Rimſkoga, ù Campidolij ſtoiechega. Biſſe Alexander mlad vrimenom, zaſto od let 30. ali zato ù pameti ſtar; ù viri ſtalan: ù knygi nauçen: ù dellu prauican; i ù pripouidaniu razboran vazda vkazaſe.

Zapouida, yednoç na dan maſſiti, i na miſi vode malo ù vino uliti: à tò ù ſpomenutie vode, ha iz pars izaide Iſukarſtouih. Ioſche ukaza, nekaprez kuaſa oſtia pechiſe ima: à to ù ſpomenutie çiſtoche, tela Iſukarſtoua. Ios vech poueli, vodù ù Czrikui ukup z'ſoliom blagosliuliati: ka yeſt protiua ſuakoy duſſe, i tila ſtuprotiuſchini ſpodobna.

Bì tako ù pripouidaniu, ſeſtok dà, kako piſſu od niega, polouiczu Senata, na veru obrati Iſukarſtovu: à mèd oſtalimi Ermes, i Quirina, naiparvu Goſpodu Rimſku, ſauſim duorom nihouim: kih biſſe 550. duſs yednoga, i drugoga ſpola. Zaſto Ermeſu ſina od martuih vſkriſi, à Quirinu kcher mutaſtu uçini progouoriti.

Doide ù Rim, ſudacz niki Poganin, namiſtnik Troiana Czeſara, poimenu Aurelian: ki sliſſauſſi glas Alexandra, uçiniga pridaſe doiti, termu reçe; tiliſi on Alexandro, ki Senat, i puk od slusbe Bogov odurachas naſſih, ter niki noui pò Meſtu pripouidaſs zakon? odgouori: ya prauiçni Veçnoga Boga, a nè noui pripouidam zakon: pò komu, a nè pò drugomu zueliçuiuſe liudi. A one, ke ti Bogoue zoueſs, pakleni yeſu bezi, ki tebe i oſtalih ki nim sluſe, ù veenomu budu muçiti ogniu. Sliſſaiuchi to Aurelian, yednu kruto, zapouida pech ogniem zapaliti, ter Alexandra ſiua vaniu porinuti. Bì dakle varſen, ukup zduimi niegouimi Popi; t.y. Euentiom, i Teodulom: leto 132. a deſeto niegoua Papinſtua.

Veſelechiſe Aurelian, da yeſt umoril Papu, tudie sliſſa glas iz neba, kimu reçe: Aureliane, ouim yeſt otuoren puç od Kralieſtua nebeſkoga a tebi oni od pakla; i to sliſſauſſi, pade doli, ter duſſu iſçeſnuvſſi podaiu Diaulu.

SZueta mati Czrikua Catholiçanska, darſi ſpominak zouimi muçeniki, na danaſſni dan, od ſuetoga Iuvenila, ki bì Biskup ù Narni, od Vmbrie. Ki pokle. Vas oni grad, na veru obrati Iſukarſtovu, buduchi yur ſtaracz od 80. let, pun mirakulov, poçinu ù miru, na on iſti dan, kad S. Alexandro bì muçen ù Rimu, i bì pokopan ù Narni gdi i ſada nahodiſe.

Siuot

Siuot S. Monice udouicze matere S. Augustina. Na 4. Maya.

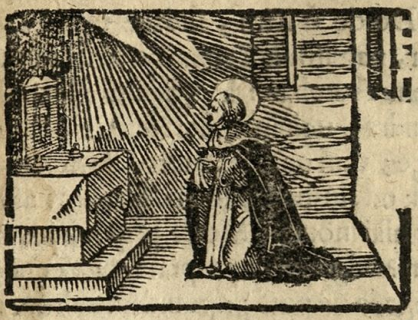

SZueta Monica, duakrat mati Ve koga Augustina : zasto yednoç naturom, dayest çlouik porodiga; a drugoç, dayest Karschenik, od Boga molechi isprosiga. Pace vnogo vechu pomniu uçini, Czrikui Catholiçanskoy, priuratitiga, nego na ouom suitu odhranitiga.

Bi sueta Monica, u Cartagini Africe, od Karschenih poroiena liudi, kiu u strahu Bosiemu pomniuo uzduignuhu, i na Vrime suoie (Akoli rauno proti voly nie) nikomu Poganinu, poimenu Patricio, u Sebaste stoiechemu, pozakonihu. Hoti tako Bogh, a to neka od dobra stabla, dobar plod izaide: kakono bi Augustin S. buduchi, da i musa Poganina, na veru obrati, i Augustina, bezakonom Manicheiskim taknuta, k' Catholiçanskoy priurati Czrikui.

Szkupihuse sen nikoliko, k' suetoy Monici gouorechi: çaima biti, da musi nasi umiru vazda nesivu znami; a tuoy ki yest od nasih sarditij, u liubaui vazda siue stobo? Odgouori Monica: posluh, i pokornost moia, musa çinimi Krotka.

Vmri Patricio, od let 63. po milosti Bosioy, i zauetu suete Monice dobar Catholik. Ka ostausi nym, suakomu dellu (kakono praua udouicza çiniti ima) od milosardia pridrusisse; a naulastito radi sina, da bude Catholik, sue udilie plakasse; tako da niki reçeioy Biskup, poidi slobodno seno, zasto ni moguche, da sin tolikih suz pogine.

Possausi Augustin u Milan, na prosnyu graianov onih, Retoriku stati, naslidouaga mati, ka polag Ambrosa Biskupa, i Simpliciana Opata, toliko nastoia, da miloschom Bosiom, Augustin bi Catholik, skim opet u Africu hotechise vratiti, doidohu u Hostiu Tiberinu, mily 12. daleko od Rima, i onde u beteg upade: ter pokle sue Sacramente Czrikue pria, poueliše ondi zakopati. Potom Bogu u milosti, a sinom, t.y. Augustinu, i drugomu bratu, u molituah, dussu priporuçiusi, podaiu stuoriteliu suomu; leta 319. na 4. Maia: u Vrime Teodosia Czesara.

Poçiua telo, oue S. Vdouicze, u Rimu u Czrikui S. Augustina.

Siuot S. Iuana pria Vrati Latinskimi Na 6. Maya.

Vladas-

VLadaſſe Rimskim Czeſaraſtuom Domician, duanadeſti Czeſar: ki napaſtiu Diaula, i oſobitom taknut zlobom, nemilim poçe naçinom Czrikvu proganiati Catholiçansku; i to treto bi ù poçetku nie progonſtuo. Posla pò ſuem vladanyu tuarde zapouidi, daſe ſui karſcheniczi Idolom pokloniti imayiu: dà akoli nehtit budu, neka ſue podloſnike razliçitimi umore mukami, à glauare nyh, tuardo vezane, ù Rim dovuku.

Biſſe to doba ù Epheſu, meſtu od Aſie, Iuan ſueti Apoſtol, i Euangeliſta. Ki naukom nebeskim, ſuetinyom ſiuota, i razlikom çudes, ſue Aſianske uladaſſe Czrikue.

Ki od Fabia, perfecta od Epheſa, bi prozuan: i po zapouidi Czeſarouoy, u tamniczu poloſen. A to, neka ondi çekati bude prigodu, dokle ù Rim bude odprachen: kako on, ki ſtanouit ſuim oſtalim Karſchenikom, bi naſſaſt glauar.

Pohayahu Iuana ſuetoga, ù perſunu ſtoyechega, vçeniczi, oſtali verni; à on ſuih liubezniuo, kako otacz pryemlyaſſe, kako meſtar vçaſſe, kako Biskup Czrikueym priporuçaſſe, i ſpaſitelyne zapouidi oſtaulyaſſe.

Bi napokon odpelyan, i nè z'malim ſtarcza ſuetoga trudom, ù Rim pridan: i ondika ù oçitu, od zloçinacz, opet tamniczu poloſen. Biſſe Iuan S. tada let oſamdeſet; i zato ù glaui, i ù bradi vas bel, à ù obrazu, kako nika ſuetinya. Vyaſſeſe, kako onomu, ukomu ubah miloſt pribiuaſſe Boſya. Toga radi, vnogi k'nyemu, toliko Karſcheniczi koliko Pogani, niki poklonitſe, a niki za çudo iditga prihayahu: zaſto kako piſſe Euſebio, dan 40. ondi zadarſan bi.

Bi Iuan ſueti, prid Lucia Szudcza Rimskoga pripelyan, i prid nym ſtoyechi, recemu ſudacz ouako. Vidiſs ſtarçe, da Isukarſt, koga ti, da yeſt on Bogh, pripouidaſs, ſenat Rimski niga ſpoznal, ni mèd ſuoye Bogoue pryal, zaſto, paruo hoti naſſim ù Ieruſolimu podloſnikom: nego nam, kiſmo Goſpoda ſuoya skazati çudeſa, kako nam Pilat piſſa. A dobro znaſs, dà nyedan nemore nikogare Bogom prozuati, nego Senat. Toga radi, neche Czeſar, dà yeſt on Bogh: nù dakle, i tiſse naſſim Bogom pokloni, ilitye ſmartyom umriti.

Odgouori Iuan: ya prauiçnomu klanyamſe ſinu Boſyemu, i nè pò oblaſti Senata, ter Czeſara: nego otcza Boga, ſpaſenya radi çlouika, na ſuit doyde, i poſrid puka ſuoga: kako bi od nyega prorokouano, tako i uçini. A ti imaſs znati, dà on ſada na deſnu ſidi Boga, i od tuda na skonçanyu ſuita doyder, ter Senat, Czeſsara, tebe, i kriue Bogoue vaſse, ſudil bude. Szliſsayuchi to ſudacz, tudye Czeſaru naznanye poda. Tada Domician, pun ſarditoſti, zapouida Iuana ù Kotlu velikomu, punu ulya, iskuhati.

Ondika meſtri, kotal pun uzduignuvſſi velik ulya, podayn ſerauicze nagarnuhu: Zuk ohu Iuana ſuetoga, terga nikimi iſtepohu biçi. Zaſto tako biſse Rimski obiçay, dà naſmart oſuyenoga,

zniki-

znikimi paruo promeſtrahu paliczami; potom vezanoga ù kipuche hitihu vlye. Tada spomenuſe od riçi, ke nikada nyemu, ter bratu Iakovu, obyaui Goſpodin, guorechi; *Mat. 23. Calicem quidem meum bibetis.* çaſsu ſtanouitò moyu piti budete. A zaſto razmiſsliaſse, dà vnogo lyucha biſse Iſukarſtoua, zato veſelechiſe ſuoyn podye. Cudna ſtuar ono vllye goruche, kako bladna roſa uçiniſe.

Nepriſtayahu zato nemili duorani, darv mechiuchi, i ogayn podnichuiuchi: Ki nazad skakuſſe, ter ù nih plamenom vdiraſſe, i vnogih vſigaſse (i ni çudo, zaſto prauomu slugi Boſyemu, ſuako slusi ſtuorenye) biſe okol ſtoyechi vas Senat, i vnogi z'bor narodov, çudo to gledayuchi. Pokuhaſe vlye, razaydeſe dim, zaſgaſſeſe darua, pogaſiſe ſaryauicza: à Iuan zdrav, i veſel, ſuital, çiſt, vech neg kada vlize, van izayde.

Videchi to Narodi, rekoſſe: ſtanouito prauiçau ieſt çlouik oui. Doznauſſi to Czeſar, neſmiga vech drugom na naſtouati ſmartyom, toliko radi Mirakula onoga, koliko radi puka, dà proti nyemu nezdigneſe: çiniga vbroditi, i na otok Pathmos odkrayti.

Sztoyechi Iuan ſueti, na Inſuli Pathmos, ka ni daleko od Candye; vpiſa knyge Apocalypſis, t.y. oçitouanya: vkih dumboka Boſanſtuena vzdarſuiuſe skrouiſcha.

Bì vbien Domician ù Rimu. A zaſto biſſe neprauiçan zato Senat ſue niegoue odluke, varſe doli, ke ù ſiuotu nikada vçini ſuomu; toga radi Iuan bì osloboyen, i k'ſuoym vratiſe Czrikuam, ter od ſuih bì priet z'veſelyem velikim, kako çlouik od Boga poslan.

Bì Iuan Apoſtol, Euangeliſta, Prorok, i Muçenik. Apoſtol; zaſto od Iſukarſta mèd duanadeſte nayuech polyublen. Euangeliſta, buduchi dà Euangelye vpiſa yego. Prorok; zaſto vnogatayna, ù knygah Apocalipſis, vpiſa proſſaſtna, ſadanya, i priſaſtna. Muçenik, buduchi dà na danaſni dan, na 6. Maya, leta 52. ù kotal vlya bì poloſen: i akoli rauno neumri, zato hotenye bì priprauno. I zato S. mati Czrikua, mèd ſuoye blagdane mirakul, yeſt poloſila oui.

Siuot S. Stanislaua Biſku. i Muçenika. Na 7 Maya.

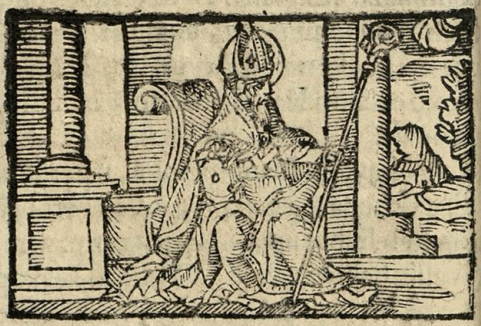

BLaſeni Stanislav, bì royen ù Cracouij, Lengelskoga, ili Poliskoga Kralyeſtua, çelnom meſtu. Koga roditelyi 30. let, prez poroda ſivuchi, zmoſituom, poſtom, i z'almuſtuom, kako dobri Karſcheniki, od Boga iſproſihu; ter iſproſſenoga, ù ſtrahu vzduignuſſe nyegouom; i k'nanku pridruſihu.

Pokle yur na leta od razbora ſtupi,

otacz

otacz nyegov; zasto plemenit, i bogat bisse, poslaga ù Paris od Francze, studiati. Kina suarhi, nikoliko let, tako varstan ù suih Bosanstuenih, i suitounih vçinise naukih; dà oçito od mestra ù Parisu pria krunu. Potom, vratise domov, i martue nassaussi roditelye, otaçanstuo, (koga vnogo bisse,) razdiliussi vbozim, posta Popom.

A zasto ù siuotu sueta, ù delih prauiçna, ù knygi nauçena, i ù priponidaniu slauna videchiga, toga radi, za Biskupa (akoli rauno proti voly niegouoy) pò smarti Lamberta, od Cracouie obrahuga. V koy çasti, suaku kruto liubliasse kripost, à naulastito milosar dye prema vbozim.

Vladasse to doba ù Polonij, Boleslauo Kry, ki bì ù nepraualdi, i bludu kruto vmissan. A zasto grihi Vladauacz, i drugih zmuchuiu; zato dobrom prilikom (kakose na Biskupa pristoyasse) pokaraga Stanislav: ko pokaranie za zlo pria Kraly, ter protiua S. Biskupu iskasse vzroka.

Bì ù Cracouij grayanin niki, poimenu Petar ki nikoliko let paruo, za Czrikvu sello suoye proda Biskupu. Pomisli Kraly, da yest to dobar vzrok; çiniga na sud pridase doiti, termu reçe Tise suet çinis, druge karayuch, à sillom Petru Vazelsi sello, ter rodbina sada tarpi niegoua, nimaiuchi varhu toga pisma. Biskup odgouori: dà do treti dan, hoche pripeliati Petra na sud, ki yur tri leta bisse martav. Nasniahuse tomu okolu stoiechi, termu bilis, ili termin vrimena, dopustihu.

Moli, i posti tri dni sueti otacz, i rekssi suetu Misu, çini grob Petrov otuoriti, terga paliczom taknvussi suoyom, reçemu: vstani barzo, ter hodi prid Kralya samnom na sud. (çudna stuar) tudie Petar skoçise gori, ter suetoga Biskupa poçe naslidouati. I buduchi na sudu reçeni Petar, od istine, dà prauiçno suidoçanstuo, velikim çudom, i strahom, toliko Kralya, koliko suih okolo stoyechih. Zatim reçe Petar Biskupu; prauiçan yesi ti, i tuoie molitue çinihu mene od martuih vstati. A zasto blizu yest vrime, dà u Purgatoriu pokoru suarssim moyu: moli dakle zame, neka Bogh oslobodi mene; terme opeta sprouodi do groba, zasto vech na suitu neselim siuiti. Tako bì i vçinieno, da Petar drugoç vmri, a Stanislav prauiçan osta.

Ne pobolssase krali, nego yos o[illegible]ornij vçinise, tako da bì vsilyen S. Biskup, pò razlogu çasti suoie, kako dobar pastir ima vçiniti, od opchine vernih odkraytiga. Szlissaiuchi to Boleslav, gniuan kruto, ter u grihu okoran, posla viteze suoie, neka suetoga Biskupa vbiu. Ki dossausi, pò trikrat od nike Bosanstuene bihu suitlosti odtirani: nato yos vechese razsardi Krali, ter dossausi, rukom suoiom suetoga Stanislaua, Misu slusechega, polak Oltara meçem porazi, ter glavu razczipi niegovu. Potom vitezi na kuse zmaruiussi, ter nekaga zuirie izì, napolye vargohu. Koga Orli niki çuvayuchi; doydohu Popi obnoch, ter suitlostyom nebeskom, dilke pobrahu one, ki tudye

vkup

vkup skupiſſeſe, ter telo czilo poſta-nyegouo, ko ù Czrikui ſuetoga Stephana, Biskupie nyegoue pokopahu; leta Iſukarſtoua 1079. na 7. Maya. A Innocentio çetarti papa, ù broy od ſuetih poloſiga, leta 1250. pokom Bogh vnoga skaza çudeſa.

Poçiua ù Cracouij.

Vkazanye S. Mihouila Archangela. Na 8. Maya.

KAko ono veliki Bogh dobrote ſuoye radi ù ſtara Vrimena ſuetoga Mihouila Archangela Sidouskoy poda Sinagogi: tako i ù nouom zakonu S. materi Czrikui Catholiçanskoy, za çyuara, i branitelya odluçiga Radi toga vnogokrat, i ù vnogih vkazaſe miſtih; à to neka poznadu verni, dà pod nyegouoy vzdarſeſe obrambi, i vzdarſechi, neka napomoch priziuayu nyega; kako onoga, ki pri Bogu ſpodoban yeſt priskoçiti, napomoch zaziuayuchim ſebe; i koga vteſanya na nebesih vmnoſilaſuſe kruto. Od koga vnoge, i çudne biſſe mogle vpiſati ſtuari, poſuim tim danaſſnye, na kratkom hoehu nazuiſtiti vkazanye: ine vnoge oſtauiuſſi.

Teczisse leto 495. Vladayuchi Czrikuom Pelagio, parui ouoga imena Papa. Vto vrime biſſe çlouik niki, kruto bogat, ù Kralyeſtvu od Napule, ù meſtu Simpontina, ki ſada Mafredonia zoueſe, pòimenu Gargan. Ki pod gorom Garganskom, vnogo glav ſiuine imaſſe, od ke yedan odiliſe Iunacz. koga kada zgriſſihu, nikoliko paſtirov gorom idohu iskatiga: hodechi oni tako, na niku kruga namirihuſe ſpilyu, na vratih ke reçenoga zagledahu Iuncza. A zaſto k'Spilynczi, garmya radi, teſak buduchi prihod; yedan paſtir nape luk, (hotechi reçenoga Iuncza ſplaſiti) opruſi vayn ſtrilom, i buduchi na pol puta ù zraku ſtrila, hukom nazad pouratiſe, ter ſtrilcza ù parſi kruto rani. Videchi to on, i okolu ſtoyechi, ſtrahom, ter çudom, Iuncza puſtiuſſi, pobignuhu, ter goſpodaru çudo to naznanie dahu.

Szliſſayuchi to Bikup, zapouida ſuemu puku Simpotinskomu, do tri dni poſtiti, i poſtechi ponizno Boga moliti dabijm skrouiſche to oçitoual. Na treti dan bì uçinyeno: dà ſueti Mihouil Arhangel, reçenomu ukazaſe Biskupu, i reçemu: dà miſto ono, pod niegovu yeſt podloſeno obranbu, i daie tako volya Boſia, neka ondi nyemu, i oſtalim na çaſt Angelom, Boſanſtuena budeſe obuarſſeuala slusba.

Zradouaſe glaſu Biskup ouomu: i tudye z'ſuim pukom k'reçenoy ide barzechi ſpilyi. Vku zauetno ulizu-

chi,

chi, naydohu misto, napriliku yedne okrusene Czrikue: ku precze na çast suetoga Mihouila Arhangela reçeni posueti Biskup; i zapouida ù nyoy. Bosie doparnassati slusbe: i totika vnoga i çesta potle, mili Bogh, pò utesanyu Arhangela suoga, ukaza çuda.

Bihu oua uçinyena, leta Isukarstoua, kako zgora, i pò tih dob Czrikue pò suem suitu pryahuse zidati na çastt voiuode S. Mihouila. Molimoga, dakle neka ù duhounomu braniti nas bude borenyu, dà ù strasnomu nepoginemo sudu.

Siuot S. Gargura Nazianzena Bis. 1.
Nauçitelya, S. Czrikue.
Na 9. Maya.

BI u Nazianzu, darsaui od Capadocie mestu, çlouik niki poimenu Gargur, ki ukup z'senom pozakonu, imenom Nonna, sivuchi suoyom, poroda imati nemogahu. Molechi dakle oni, kako dobri Catholiki, bihu uslissani. Terymse yedan porodi sin, koga imenom ocinim, t.y. Gargurom, prozuahu: à zasto bi od Boga isprossen, zato u strahu od roditelyov bi uzdignut nyegouih.

Dossausi na leta od razbora, poslahuga ù Atenne studiat. Gdi, ukup z'Basilyom, tim naçinom nastoyahu, dà Gargur bi prozuan *Thelogus*; à Basilio, *Magnus*. Hodechi yednoç od Nazianza ù Atenne pò motu, tako od huka vitrov, napuhnuse more, dà Nav posriti hotyasse. Tada pade na Kolina sueti mladinacz, ter çistochu, i redouniçtuo ubah zagouorise obdarsati Bogu: (velika stuar) tudye fortuna ona pristamora; à mornari ù mladinczu hualyahu Boga.

Vratiussise iz Athenne, na domouinu suoyu: spomenuse od zauita, ù moru uçinyenoga: Zato Karstise, tere suittu redounika pria nase. Ki studyaiuchi yednoç, ukazahumuse dui diuoike, ù belu obuçene; *Ke* Videchi reçeim. Ke yeste vi, i poç'ste dosle? odgouorihu: yedna od nas yest mudrost; à druga çistocha: i od Boga poslane yesmo tebe priati za nassega zaruçnika. *I* tako bi vçinyeno.

Zasto ù siuotu ubah bi çist, à ù nauku prez truhe. Zato Hierolim sueti, hualise, dà yest negov tri leta, ù Czarigradu bil vçenik; *i* kigodar (reçe) protiua nyegouomu suprotiuilbi nauku, nè Catholik, nego Heretik nazouese.

Vmri Biskup od Sasima, ù Garçkoy zemly. Na ku Biskupiu bi uprossen Gargur; à zasto malo poslia umri i on od Nazianza, gdi bi otaçanstuo nyegouo. Zato opeta na onu, grayani oni, prisilihuga doyti, skom Biskupiom,

piom, Veliki Theolog Gargur, ſuetim vladaſſe naçinom.

Izaydohu ù to doba niki propaſtni Hereticzi ù Czarigradu, poimenu Apolinari, à zaſto nebi ondeka takouoga çlouika, kibi ſarçeno uparlymſe: zato vas puk ù Czarigradu zmuchen ſtaſſe. Videchi to Theodoſio Czeſar, ki biſſe Spanyol, i dobar Catholik; posla pò Theologa Gargura, termu Biskupiu od Czarigrada izruçi, z'veſelyem ſuega puka Karſtyanskoga. Vlada Theolog Gargur, priſtolyem Czarigradske Czrikue, let 12. pripouidayuchi: Knyge piſſuchi, ſuet ſiuot çinechi, Heretike progonechi, Catholike kripechi, i ſuih na dobar vçechi put. K'nyemu Hyerolim ſueti k'nyemu Baſilio; k'nyemu Arſenio: k'nyemu Orſouio: i vnogi oſtali doſſa uſſi za Vçenika muſe podloſchu.

A i nyemu nebi skracheno, nenauiduih imati: zaſto skupiſſe Concilij yedan ù Czarigrad, od 105. Biskupov, ter niki od nyh rekoſſe: dà to eſt protiua Conciliu Nicenu; dà Gargur dui darſi Biskupij; t. y. Nazianzenu, i Czarigradsku. Szlyſſayuchi on to, ſta posridu nyh, gouorechi.

Akoli radi mene, ta zmutnya yeſt uzduignuta, Varzite mene ù more. Zatim uzamſſi slouo od Czeſara, priuoly k'ſuoyoy paruoy pouratitiſſe: ku napokon, Popu nikomu, poimenu Heulaliu priporuçiuſſi, pò fratarsku obuçen, molechi, poſtechi, piſſuchi, i telo pokorechi, duſſu ù miru poda ſpaſitelyu ſuomu, na 9. Maya: leta 390. V vrime Theodoſia Czeſara: pokom Bogh, vnoga skaza çudeſa.

Poçiua ù Rimu, ù Czrikui na çaſt nyegovu uzidanoy, od Gargura, 13. Pape.

Siuot SS. Gordiana, i Epimaca Muçenikov. Na 10. Maya.

VLadaſſe Rimskim Czeſaraſtuom Iulian Apoſtata. Ki paruo buduchi Karſchenik, za biti Czeſarom, oduratiſe od vere, ter Poganinom poſta, i polag toga Karſchenike neprauiçnim proganyaſſe naçinom. Buduchi dakle ù Rimu, bi pripelyan Pop niki, poimenu Ianuar, pridayn; koga ſtalna ù veti vzriuſſi, podaga Gordianu ſudczu: ato nekaga, ili Idolom çini poklonitiſe, ili daga umori. Dopelyauſſi Gordian S. Ianuara ù dom ſuoy, gdi yedan kip od nikoga Idola, poimenu Ioue biſſe, reçe ouomu poklouiſe, ter ſmarti ubiſiſs; i Czeſarov poſtaneſs priately. Tada Ianuar, zlamenye S. Kriſa uçiniuſſi, Idol on na male razdrobiſe marue. Videchi to ſudacz, reçe: ſilla Boſia, à nè drugo yeſt ù çlouiku ouomu. Potom hoti ve-

chom

chom pomnyom varhu zakona ſnym gouoriti, pripouidamu takouim duhom Ianuar ſueti, ter ſuetoga Troyſtua od krimu skrouiſcha: dà Gordiana, z'ſenom, po imenu Marya, i ſuim domom nyegouim, kih 53. biſſe, na veru obrati Iſukarſtovu; teryh ſuoyom karſti rukom.

Doyde ù vſſi to Czeſaru; ſardit kruto, zapouida Gordiana biçi nikimi, nakray kih olouo viſaſſe, y edali biſſe opet Idolom poklonil, kruto teſti. A zaſto ſtalna ù veri videchi, pouelimu glavu odſichi: ter telo daga pſi odneſu, prid Templom Poganskim o ſtauiti: Ki (Bogh tako hotechi) neſmi huga taknuti. Obnoch dakle doſſauſſi Karſcheniki, ù grob S. Epimaca pokopahuga.

Bi Epimac ù Alexandrij: i ondeka, vere radi, ù ogayn varſen. oſtanak koga Karſcheniki niki, ù Rim doneſohu, terga s'poſtenyem zakopahu. A buduchi dà oua dua, t.y. Gordian, i Epimac, ù yednom poçiuayu grobu: toga voliu S. Czrikua, vkup na danàſſny çaſtijh dan.

Vmri ſueti Gordian, na 10. Maya, leta 313. ù vrime reçenoga Iuliana Apoſtata.

Poçiuayu teleſa ouih SS. ù Benetzih, ù Czrikui S. Paterniana.

Od prineſſenya S. Hiſe Lauretanske iz Nazareta na Tarſat na 10. Maya.

LEto 1284. vmri Gulielmo Czeſar; pò ſmarti koga ſprauiuſſiſe *Electores*, ili izbirauczi Czeſaraſtua ù Francfordiu od Alemanie: Rudolpha paruoga Comeſa ili kneza od Aſpurg za Czeſara obrahu; (volya to Bosya biſse, kako onoga ki vladanya od ruk, do ruk podaye ſuita.) Ku ſtuar sliſayuchi Othocar, Kraly od Bohemie, ſalmu bi, kako onomu ki çaſt onu zaſe hotiaſſe: (zaſto lyubav teleſna, i vladanye ſuitouno drusbe nepodnaſſa.) Toga radi ganumu voysku: à buduchi dà yedno ſarcze plemenito ù skarbi nè izgubliaſe; zato i Rudolpho zdruge ſtrane nebi lin, i pomagayuchi niki Herczegi Othocaru, à niki Rudolphu, zato ſua Alemania, Auſtria, Stiria, Carintia, Carniola, i Vgarska zemlia ù oruſiu biſſe (zaſto kakoua yeſt glaua, takoui i podloſniki naſtoye dà budu) Benetçani

takoyer, i Genuesi; Fiorentini, i Pisani; Francze; i i Ciciliani; Aragonesi i Napolitani, med sobom boya byahu; tako da sue Karschanstuo zmucheno stasse: (zasto gdi ohol Kralyuye, vmilen pogiba.)

Ku stuar slisayuchi veliki Soltan od Egipta, pomisli, damu vrime slusi: i silnu sprauiussi voysku, naskoçi S. zemlyu, uze Tripuli, Tiro, i Sidone, ter podsede Tebaidu, Gdi Kraly od Cipra, i Patriarcha od Ieruzolima; z' vnogimi duhounimi, ter telesuimi priprauni stahu. I obsilyu, ter suih pod meç, i ogayn obrati: zatim Ieruzolim, Betlehem, Nazaret, i sua ina. S. zemlye mesta, pod suoyu podlosi oblast, podlosiussi Karschenike istira, ter Poganov naseli. A zasto Karscheniczi ù Europi mèd sobom byahuse, zato proti Poganom pomochi dati nehtyahu: i tako mèd duimi borechise, treti bi usiuayuchi.

Tada veliki Bogh suetu onu hisu od Nazareta, u koy nikada Diuicza Marya narodise, poroyena odhranise, od hranyena od Angela bì nauschena, i pò Duhu suetomu sina zaçe Bosyega, nehti dà u rukah ostane Poganskih; zasto suitlost stminami pribiuati nemore, porukah dakle Angelskih çinyu uzduignuti. A zasto vas suit tada (kako tekosmo) u ratu bisse, izuan onoga kraya, gdi. G. Frangepani vladahu: à to bì knesia Szenska, Karçka, i Modruska. Zato on ki yest poçetak miru, hoci dà hisicza ona u mirnomu do urimena bude poçinuti mistu. Zato leto tisucha, duisto, deuetdeset i yedno, vrime Nicole çetartoga Pape, Rudolpha paruoga Czesara, Ladislaua drugoga Kralya Vugarskoga, Nicolaa Frangepana, i D. Alexandra Plouana Tersatskoga, bì polosena u knesiu Modrusku, pol milye Latinske daleko od mora Andreanskoga, zovu stran proti istoku, blizu Grada, ili Mesta Rikè, na yedno berdo u misto imenouano Tarsat.

Iest Rika S. Vida, ka u prosasne vike Tarsia zuasese, od starine slauni grad, i mesto çelno od Liburnie, moremi kopnom obogacheno, slatkimi vodami okrusseno, tuerdimi zidmi opasano, z' Czrikuami, i klostri razliçitimi ukrasseno, kripostnimi Redovniki odiçeno, Catholiçanskom okripleno, Bogaboyechim pukom ustanyeno, obilyem suakim nasicheno, tergouinami naslidouano, putniczi proglaseno, i Principom od Austriæ podlosno.

A Tarsat yest Kastel dosta tuard, i varosacz polag nyega ne kruto velik, od suih kray otuoren: i ni zamira, zasto ubog çlouik, kadmu ki ça nima uzeti, i na srid puta more slobodno spati.

A Nicolaus bisse od onoga slaunoga pokolenya Anicij ili Frangepanov, ki nikada yosche z' Eneom iz Troye dossauffi Rim ukorenihu, ter leto tisucha duisto trideset i dua, pù naroyenyu Isukarstouom, silnom iz Rima dossauffi voyskom, Bellu çetartoga Kralya Budinskoga od Tatarov dari do Primorskih krayn protiranoga oslobodihu, i osloboyena Tatare pobiussi, opet na suoy pristol polosihu (kako ù nassih knygah *Manus Christi amoris* ù pretom

dilu,

dilu, na harti 349. vpisasmo) toga radi reçeni Bella, zgora one imenouane darouaym knesye: skimi kako dobri Catholiczi mirno vladahu.

Tada milla diuicza Marya, hisom suoyom yedne, drage, i trete pohodijh, i pohodechi ù takovu poçinu mistu, dà iz mora, ter iz kopna viditse mogasse. Ato neka pò moru brodechi, i kopnom hodechi, onu ka yest morska, i zemalyska Kralycza, napomoch budu zaziuati: i ù mestu onomu od nye posuechenomu budu moliti, i molechi razliçite milosti prijmati, kayh neskrachuye suakomu ù prauiczi (ka yest opchinska kripost) ischuchih.

Nakon treto leto, i sedmi misecz, buduchi yur Latinska pomirilasse zemlya: S. ona hisa opet uzduignuta na 10. Decembra, napokon ù Loret, gdi sadse nahaya bì polosena. Ostaui zato zlamenie, i misto posuecheno na Tarsattu, gdi potle reçeni Frangepan, s'podobnu yednu uzida Czrikvu, i D. Alexandru Plouanu Tersatskomu obslusenati priporuçyu. Bihu zato ù skarbi narodi oni, radi dilenia hise one; (zasto mania yest salost dobro neimiti, nego imayuchiga potle izgubitga.) Kih Papa Vrban peti htechi utissiti, leto tisucha, tristo sestdeset i dua, porukah otcza fra Basilia Napolitana, Reda S. Francisca, Apostolskoga pripouidaucza, poslaym priliku yednu diuicze Marie, od suetoga Luke, (kakose gouori) upinganu, gdi i danassny dan z'postenjem uzdersise.

Leto tisucha, çetiristo, pedeset i tri, Comes Martin Frangepan, çeterdeset let z'Vrsulom Senom pò zakonu sivuchi suoiom, poroda imati nemogasse, mislechi tada on, kogabi od blaga uçinil delnika suoga. Pademu upamet diuicza Maria, zato spodoban yedan ondi ukoreni Klostar, i obrussiga sprilikom nain pristoiechom, ter Redu suetoga Francisca Male bratie Obsluschih, (komu on kruto zauetan bisse) z'oblastiu Nicolaa Pape petoga izruçiga. Ondi yest pokopan, z'Senom suoiom, i z'vnogimi ostalimi od one slaune Familie Frangepanov. Blasen on koga dusa ù nebeskih usiua vissinah, telo ù onomu suetomu poçiua mistu: à ime slauno ù spomenutiu nahodise sivuchih: med kimi kako ono bì dostoian siuiti, tako i sada yest vridan spominan biti.

Iest takoier Capella ondika one spodobe na priliku hise S. Ku ya ù momu Guardianstvu, leto tisucha sesto çeternadeste çinih protegnuti, zasto parno mania bisse. I druga Capella hrabrenoga G. Crusich Petra Capitana Kliskoga. I treta takaise zauetnoga G. Stephana Barona od Rouore Capitana Riçkoga snihouimi grobi. Blaseni oni, ki od drugoga suita spominaiusse; zasto ça godir nà ouomu nahodise ni drugo, nego yedan kratak san.

Priliha.

A Buduchi dà Bogh, koga lyubi, toga pohaya, i vzrok vmerlim, dà knyemuse obrate, razliçit podaye, i obrachene dà oçisti, i oçischene dà proslaui. Zato leto tisucha i sesto, reçeno

mesto Rike, s'kugom taknu: kih tako zmete, dayh dobar dil od siuih razdrusiussi, k'martuim pridrusi. Bì milo viditi da zuoni vech nezuonyahu, slusba opchinska neçinyasese, sprauischa obiçaina neslihuse: placzi, i puti, gdi veseli paruo zbori çinyahuse zelenom trauom porastohu, drug, od drugoga bisasse, ter blednimi liczmi, i plaçnima oçima iedan drugomu saloston glas poui dasse. spomenuse zato zauetan puk, od mile diuicze Marye, i pogledaussi proti istoku na berdo, gdi Czrikua Tersatska yest polosena, milo vzdahnuhu, i vzdissuchi onoy, ka yest odvichnicza grisnikov ponizno priporuçihuse. I tudye ù sestu Vru dneua, kris yedan ù Aeru ili ù zraku varhu Czrikue one vgledahu. I onoym bi zlamenye, dà veliki Bogh (ki pohaya i opomina, porazi i ozdraulyuye, nuka i çeka, ubya i osiuluie) milost suoyu k'vtesanyu Mayke suoye, i k'veri zauetnoga puka pridrusi, i pridrusivssi oslobodi, i oslobodiussi paruim veselyem darouayh.

V çinihu zato oni dusnost suoyu, buduchi dà tudye sui vkup nayparvu stuar ku vçinihu z'proceſſionom zahualityoy gori doydohu: bismo i mi tada ondika.

Molimoyu dakle nekanam bude vbah pomochnicza. Amen.

Siuot SS. Nerea, Archilleia, Domitille Diuicze: Pangratia Muçe. Na 12. Maya.

MEd ostalimi vnogimi Pogani, od S. Petra Apostola na veru obrachenimi, bihu oui çetiri: t.y. Nerei, Archillei brata. Domitilla diuoyka, Czesara Domiciana rodicza; i Flauia mati nye, ka ù vrime Apostola od suoye vmri smarti. Bisse Domitilla, nikomu mladenczu plemenitomu, poimenu Aurelio, sinu sudcza Rimskoga zaruçena i od starijh obechana, samo prigoda dneua pirounoga çekassese.

Bihu Nerei, i Archillei komorniki, ili mladenczi reçene Domitille. Ku kàd yednoç vidihu glavu, ter suitte za biti draga Aurelianu, naçinyayuchi, rekosseyoy ouako: Dabi ti Domitilla, farcze tuoye tako pripauila Ifukaristu; kako telo naresuyess Aurelianu; vnogobi bolye vçinila: zasto ov yest zaruçnik telesin, à on duhouni: ov zemalyski, on nebeski: ov vrimeniti, on Viçni: od ouoga, akomuse pridrusiss, nè drugo, nego rasap priati budess, à od

onoga,

onoga, akomu çistochu obechaſs, krosotami od slaue, odiet dussiu tuoyu; ter raskoſse od viçnosti podadeyoy. Vasgahu riçi te ſarcze nie, (pomagayuchi yoſche onde miloſt Boſya) dà tudye pò Clementa Papu, reçena dua posla mladincza: ter ù rukah nyegouih, Isukarstu diuoyaçtuo obecha ſuoie.

Izuidi to Aurelian, i videchi ſuimi naçini diuoiku od ſebe odurachenu, i dà uffania ù nioy vech nimaſſe, ſardit kruto, uprosi od Czeſara, na niku Insulu, Kaſe zoue Poncia, odkraitiu. A dua ona, t.y. Nerea, i Archillea, ù Taracinu pripelia, teryh ſudzu nikomu imenom Minuciu Ruffu, neka Idolom poklonitſe, izruçi. Ki bezakon ta nehotechi vçiniti, pouelijh ſudacz biçi testi; à potle glaueym odſichi. Vmrihu dakle ſuèti mladinczi, za veru Isukarstovu, i od Karſchenikov ù meſtu onom pokopani bihu.

Vratiſe Aurelian na Isulu Ponciu, za uiditi, yeli Domitilla miſal prominila: ku ſtalnu naſſauſſi, poſili ù Taracinu dopelia, ter onde nikih, dayu nagouaraiu, za yedno ſpraui. A zaſto mili Bogh, hoti ſuetu diuiçiczu od ſille Poganina osloboditi, ù veçer skaçuchi Aurelian, od nagle izçesnu ſmarti.

Biſſe Aurelianu brat yedan, poimenu Oſorio, ki sliſſayuchi to: dà vzrok Domitille, gouorechi; dà çarnicza yeſt ona.

Gnyuan kruto, vaſga hiſu, gdi ſueta Domitilla zdrugimi duimi, t.y. Teodoru, i Eufroſinu molechi ſtahu: ke potle, prez nyednoga znamenya od ognia, na kolinih kleçechi, martue naidohuſe. Kih Czezario Dyak, ſpoſteniem zakopa velikim, na 12. Maya: leta Gos. 85.

CZrikua Catholiçanska, vkup z'ouimi muçeniki, ſpomenutie çini, od S. Pangracia. Ki bì mladinacz, od 14. let: ter ù vrime Diocletiana, za veru Karſchansku, bimu odſiçena glaua: na ov isti dan ali, nè ouo isto lèto, kada ſuetim Nereyu, i Archilleyu.

Pociua ù Benetczih ù Czrikui S. Zacharie.

Siuot S. Bonifacia Muçenika. Na 14. Maya.

BOnifacio S. bì graianin Rimski; koga goſpa nika bogata, i plemenita, poimenu Agles: razumna videchi, za ſuoga duorskoga od kiſe izabraga: i da imania nie vnutra, i van hiſe prigleda verno: tako i çiniaſſe.

A zaſto vzrok, kadagodir çini çlouika priſtupiti zakon: zato k'goſpi ſuoyoy pultenim, priko praude, priſtupi naçinom; à buduchi oba oua, i Karſchenika, i kruto na vbogè miloſtiuna, zato od griha pogouorihuſe nihouoga. Reçe dakle

dakle Agles, Bonifaciu: ako ono kako liudi ſagriſſihomo, zato nè kako Diauli okoritiſe: nego kako Angeli pokorotiſe imamo. Poidi dakle, termi telo koga Muçenika prineſi, ù Rim, rid kim molechi mi, proſtit Bogh nam grihe naſſe.

Ide Bonifacio ù Tarſiu, od Cilicie, i namiriſe; dà pò zapouidi Diocletiana, vnogi Karſcheniki naſrid placze razliçitimi muçahuſe naçini. Videchi to, poteçe onamo, ter zakriça, gouorechi. Sztalni budite ù Veri Karſcheniczi: zaſto Iſukarſt, ù ime kratkoga tarplenia ouoga, Veçnu na nebeſih podadet vam slavu. Szliſſaiuchi to Simplicio ſudacz; çiniga pridaſe doyti, i vpitaga: Kiſiti? odgouori Bonifacio Karſchenik yeſam ya. Doſtaie reçe ſudacz. Potom çiniga guozdenimi razdirati çeslij; à sliſſauchi dà Iſukarſta napomoch zaziua, zapouida ologa razczuiriti, termuga ù garlo vliuati: glavu ù pakal goruchi omakati: ter napokon odſichimuiu. Pò ſmarti koga, velik potres vçiniſe; tako, dà vnogi Pogani mirakul videchi on, na ueruſe obratihu: à telo S. Bonifacia, touariſſi za pedeſet pinez odkupihu, i ù Rim doneſoſſe, komu Agles Czrikuu uzidauſſi uaniu pokopa. Vmri dakle leto Isukarſta, 288. na 14. Maya. Va vrime Diocletiana.

Poçiua ù Rimu ù Czrikui nyemu na çaſt vzidanoy.

Siuot S. Pudentiane Diuicze. Na 19. Maya.

BVduchi S. Petar Apoſtol, iz Antiochie doſſal ù Rim: bì naſtanyen (tako Bogh niemu priprauiuſſi) od nikoga Rimlianina, plemenita, i bogata, poimenu Prudente. Koga ſuim domom ſuoim, Kih 96. duſs biſſe, na veru obrati Iſukarſtovu: ù ku hiſu, i Paual Apoſtol çeſtokrat prihaiaſſe.

Vmri Prudencio pò ſmarti Apoſtolov, ter dui kcheri, t.y. Pudentianu, i Praxidu, kruto ù ſtrahu Boſyem vzduignute oſtaui zaſobom.

Vladaſſe tada Rimskim Czeſarſtuom Antonino Pio, i ovzapouida, dà nigdire oçite Czrikue Karſcenicz imat nimaiu. Zato, toliko Papa Pio, ki to doba biſse: koliko oſtali verni, ù hiſu Pudentiane dohaiahu, i ondeka skrouito Miſu gouorahu, Karſchahu, pripouidahu, i oſtale vernim Sacramente razdilicuahu, tako dà ne kako hiſa, nego kako Czrikua biſſe ona. Kim ſuim, ſueta Pudentiana, z'ſiuotom verno sluſaſſe, i z'blagom liubezniuo hraniaſſe; tako dà ù ſuakoy Karſchanskoi prauiçno ſivuchi Kripoſti, ù di-

uoiaçtvu

uoiaçtvu ſuoiemu poçinu u miru, na 19. Maya: leta 168. u urime zgora reçenoga, Antonina Czeſara.

Poçiua telo oue S. ù Parmi od Lumbardie.

Siuot S. Bernardina od Siene Reda S. Franciſca. Na 20. Maya.

S. Bernardin od Siene, ſlaua Czrikue ſuete, dika Male bratie Obsluſechih, i otacz pripouidauacz, porodiſſe ù Maſſi, nè daleko od Siene: otacz Tullo, à materi Nera, obadua mèd ſuoimi grayani, i çaſni, i Bogaboyechi zuahuſe; ki od let. 6. ditticha, nikoy Bogaboyechoy ſeni, poimenu Diane ſeſtri matere yego priporuçiuſſi, priminuhu.

Biſſe Diana Bogaboyecha ſena, i Diuiczi Marij kruto zauetna, zato i Bernardina riçiom, i prilikom nato nukaſſe; i nebi teſsko vputitga, zaſto ſam poſebi S. ditich na dobro prignut biſſ, i zlamenie yoſche ù onih ſlabih let od priſſeſtne ſuetinie ù ſuih delih dauaſſe ſuoih. A naulaſtito ù gouorenyu bì tako razboran, dà luda od nyega riç vbalſe nasliſſa; paçe i taſcha gouore nya kruto naſtoraſſe: tako dà, gdi druga diçicza zlobno gouorahu, na priſſaſtye Bernardina ſui zamuknyahu gouorechi muçimo zaſto Bernardin gre.

Znadiſſe dobro dà, *mala colloquia corrumpunt bonos mores*: t. y. Zla gouorenya razbiaiu dobre chudi. Ana vbogoga bì tako miloſtiv, dà od vſt zahranyaſſe ſuoyh, ter rukami podauaſſe ſuoymi: volechi ſebi skratiti, nego Iſukarſtu, ù potribnomu zakratiti.

Biſſe nad vrati meſta onoga, prilika yedna diuicze Marye, kruto lipo vpingana: kamuſe tako vdraſi, dà ſuaki dan poduakrat knyoy dohayaſſe, i dohodechioiſe klaniaſſe, i klaniaiuchi zauetnoyu gledaſſe, i gledayuchi, pònoy ka bì vpingana, onu ka yeſt na nebeſih zauetno molyaſſe, i molechioiſe priporuçaſſe. Znadiſſe dobro, dà nè ona, ka yeſt na zidu, nego pò nyoy ona, ka yeſt na nebeſih zaziuatſe ima. Neznaduchi tò Diana, vpitaga zaſto na ona vrata çeſtokrat i haya: oduecha, dà zaruçniczu ondi kruto lipu ima. *Kù* ſtuar sliſayuchi ſlaba ſena poſumni çabi to bilo, dà pokle izuidi kako ſtuar prohaya razueſeliſe kruto.

Doyde ù Sienu ſtudiati, i takòue bi ſpodobe dà ù ſuitounih, i duhounih naukov ù kratko vrime ſlauan vçiniſe.

I yosche ditich buduchi, druge verſti ſuoie mladencze kupliaſſe, teryni Euangelie pripouidaſſe. I ono bì zlamenie dà ſlauan pripouidauacz hoche izaiti: zaſto iz mlada ternſe oſtri, ki hoche oſtar biti.

Izniknu od nikud ù Sieni kuga, od ke vnogi priko volye vmrihu ſuoie: htechi Bernardin tada Boghu vgoditi, ù nikom Hoſpitalu çetiri miſeczi kuſnim ſluſaſſe lyudem; vratiuſſiſe domov druge çetiri miſecze takoſe razboli, dà malo neumri. Ozdraui zato, (Bogh tako hotechi) kiga nadalie odluçi proslauiti, komu on zabiti haran vlize ù Kloſtar Male bratie Reda S. Franciſca Obluſechih, i vlizſſi od leta 22. poſta Fratrom. I kad O. Fra Iuan od Siene (ki bi redounik ſuetoga ſiuota) habitmu poloſi, taknut duhom S. okolu ſtoiechim progouori: raduiteſe bratio, zaſto dobra viteza Red pria ſada. I tako bi vçinieno, zaſto mèd vnogimi Reda Male bratie Fratar, Bernardin S. darſi miſto.

Buduchi jur Miſnik, i videchiga General ù knygi nauçena, ù opchini prikladna, i ù ſiulenyu priliçna, zapouidamu pripouidati. Nehtechi tada on posluhu privriditi, dobrouolino çaſt pria onu, i takoyu pronaſſaſſe; dà Papa Martin peti, sliſaiuchi glas yego, titulom ili çaſtiu pripouidaucza Apoſtolskoga odiçiga, i poſvud pripouidati odluçiga. Naſtoya zato S. Otacz velikim plodom duſs Karſchanskih, i onako kakomu Regula ili naredba zapouidaſſe, tako pripouidaſſe; à t. y. *annunciando vitia & virtutes, pœnam & gloriam.*

Nauiſcheuaſſe da oholacz ima biti ponizan: lakomacz miloſardan: bludnik çiſt: nenauidnik liubezniv: ſtun ſporan: ſarditacz krotak: lenacz poſpiſan.

Nauiſcheuaſſe, da oholi yeſt, bezredno poſelenie oſobite ſlaue: lakomia, neprauiçno ſelenie imania: blud, oſkuarnoſt duſſe: nenauidoſt, zloba ſlaue drugoga: glatonia, priko redno poſelenye blagouanya: ſarditoſt, nerasloſno zmuchenie pameti: lenobia, kripoſt pohualenih oſtaulenie.

Nauiſcheuaſſe, dà poniznoſt yeſt, kripoſt, skom Boga tiſimo; miloſardie, skim Bogu ù potribnomu vgodimo: çiſtocha yeſt, prauicza ſarcza: liubav, skom Boga radi Boga, à iskerniega takoier radi Boga liubimo: Spornoſt, pohualeno vzderſanie: krotkoſt, sloboſchina duſſe i tela: à poniznoſt odluka çlouiçanska.

Nauiſcheuaſſe, dà oholiu zlobi Bogh: lakomacz ù paklu bude gladouati: bludnik ogniem yego budeſe ſgati: nenauidcza, çerv pakleni bude griſti: glatun gniuſe niegoue hoche yſti: ſarditacz, ſam ſebe hriſti: à lenacz, priko volie ſuoie ù paklu od muk do muk, prid paklenimi bezi, kiga budu meſtrili, na priliku nemilih haharov, hoche skakati

Nauiſcheuaſſe, dà ponizan vzuiſſiſe: miloſardan miloſardie doztignet: çiſt ſarcza Boga vidit: liubezniv hochega vſiuat: ſporan picha nebesku doztignut: krotak zemliu veçnoſti primet: a ponizan razkoſſe nebeske doztignet, i doſtignute ù vike vſiuati budet.

Pripouidaiuchi yednoç ù Sieni, bimu vien uarhu glaue zrak yedan kruto ſuital: ù kom ime Iſuſouo zlatimi sloumi ſtaſſe upiſano. I zatoſe pinga ime Iſuſouo ù ruki derſechi.

Pripouidaiuchi tolikayſe ù Milanu,

Voyßoda ili Dux Mediolanski, poimenu Philip Marya, htechi izuiditi, obslusuyeli ono ça pripouida; yedan touar pinez poslamu na dar, ki tudye sue vuznike, ki duga radi bihu radarsani, oslobodi. I osloboyene z'reçenimi pinezi zanye plati duge. Ku stuar toliko Dux, koliko drugi puk videchi, sueta i razumna narekossega.

Bì uçinen Comissar General od Cismotane Familie, ku çast tako pronassasse, dà sue ça pò S. Franciscom razsirise, na tisnij spraui obraz, i nisto yosche prilosi ktomu; kako ono brade briti, i Czokule nositi, i tristo Klostar ù nyegouo uzidase vrime. Kih on Fratar napuni zadouolyno, kim on spasitelne poda nauke, kako ono ù Cronikah vzdarsise Reda, çabinam od vech dugo pisati bilo. Napokon stär, trudan, i pun sil Bosyh, dossaussi ù Aquilu, vpade ù beteg, i sue Sacramente Czrikue pryamssi, na Vigiliu Ascensiona ù vrime veçernye, kad Ftatri ù Choru Antiphonu Cantahu onu: *Pater manifestaui nomen tuum hominibus*, poçinu ù miru, od let 63. na 20. Maya. Let Gosp. 1443, Pokom Bogh vnoga stuori çudesa, ka izuidiussi Papa Nicolao V. u broy suetih polosiga. Telo koga u Aquili, u Crikui nyemu na çast vzidanoy, poçiua.

Siuot S. Helene Cżesaricże. Na 21. Maya.

S. Helena bì royena u Britanij, ka sada Ingilterra imenuyese. I ouabi Kralycza ona, ka suitu velikoga Constantina poda, ki veru priamssi Isusovu oçitim naçinom Siluester Papa karstiga, i karschen tudye poganske Temple razori: Idole razmerui: propasti nyhoue rasipa: Catholiçanske Czrikue vkoreni: Redounikom sloboschinù poda, i zbor vernih od progonstua oslobodiusijh: suetim mirom darouayh. A to sue tako Bogh hoti, u rukah koga yesu sui zakoni Kralyestui, i sua Kralyestua suita: i ki vrime k'vrimenu prilaga, vkom vrimenu volya izpunyase yego.

Bi tada S. Helena u Franczi, kada Constantin u Rimu karstise. Ku stuar slisayuchi (zasto i ona paruo Poganka bisse) zaçudise kruto, tèr duanadeste nai vçenij Rabinov, t.y. Docturov Sidouskih nassadssi, dopelyayh u Rim; à to neka z'Silueftrom disputayu: natu suarhu, dà ki goda dobude, konoy veri, i ona hochese pridrusiti. Bì parui Sidovin Abiathar: drugi Ionas: treti Godolias:

lias: çetarti Ana peti Dohet: sesti Chusi: sedmi Beniamin: osmi Aroel: deueti Iubal: deseti Tare: Iedanaysti Silion: duanadesti Zambri, Iz ouimi Rabini doyde 140. Sidov. Bì takoyer z'suetim Siluestrom. 75. Biskupov, z'vnogimi ostalimi Karscheniczi, ki sui zauetno Boga molyahu, neka i milost istine proti Sidouom, i ostalim poganom podade suoyu.

Doydohu na odluçeni dan prid Czesara, dà disputayu: i sidechi na stolih suoyh; à okolu, ter okolu Czesar, Helena, Czesaricza, Senat, i vas puk Rimski gledayuchi. Iedan pò yednom Arabin, razloge naparuo podauasse suoye. Proti kim Siluester suetim pismom, i razlogom stalnost, ter istinnu veru vkaza Catholicansku, i vkazaussi dobijh, i dobiussi zamuknuti vçinij, i za muknute na veru obrarijh, i obrachene vkup z'Helenom Czesariczom karstijh. Bì tako vçinyeno, zasto Bogh pamet vsigasse, i yezik obrachasse nyegovu.

Bisse takaysse blizu Rima ù nikoi yami Drakun yedan, Ki kruto narodom zabaulyasse onim, zasto na vrime izhayasse, ter lydi, i siuinu ke grabiti mogasse, posirasse. Tada reçe Helena Siluestru prosimte gouorenye tuoye z'miraculom potuerdi. Poydi dakle, ter ù ime Boga tuoga Drakuna zadussi onoga. Ki nadyamu dossadssi obuçen kako Papa, i z'vnogimi ostalimi reçe: ù kriposti Isukarsta, ki na desnu sidi otcza zapouidamti, dase razpukness, ter dà lyudem na priliku Bosyu stuorenim vech nenaudiss. I tudye sui videchi razpuknuse: na ki miracul vnogise na veru obratihu; à Helena tako zauetna vçinise, da ponochi Isusa vazda moliasse, à podnevu, lyubaui nyega radi, dello od milosardya nastoyasse.

Poda Bogh ouoy Czesariczi osobito selenye izuiditi, gdi yest kris, nakom Isukarst nasse suarssi spasenye. Zasto propastni Sidoui, ki Isukarsta propesse, kris nyegov duadeset lakat pod zemlyu zakopahu; uarhu koga kip Idola Venere polosihu, neka misto nè krisa, nego Idola imenuyese; i tako dà vbah spominak zatarese yego. Dilise dakle dobra Helena iz Rima z'slugami, kako ono na yednu pristoyassese Czesariczu. Koi sin nie Constantin, za dati uechu oblast çini, pineze ù nie ime ukouati kih pinez i danassni dan nahodisse, terse zouu Medalye S. Helene. I dossaussi ù Ierusolim, Sidoue one pristrassiussi, çinisi od yednoga imenom Iuda mesto krisa ukazati, kako ono upisasmo ù nasastiu S. Krisa, na 3. Maya.

Vratiussise z'ueselyem ù Rim; à od onde nè unogo potle, z'sinom Constantinom ide ù Czarigrad, gdi suakomu dellu od milosardya pridrusise. Vnoge Czrikue, Hospitale, i Klostre uzida, ke ona uelikim zauitom pohayasse, i kad godir ubozim sama suoimi slusasse rukami; a naulastito Klostre od koludricz, skimi uechi del urimena, na slusbi Bosyoy trossasse suoga. Izuidi gdi telesa ù Istoku trih Kralyeu, ki nikada Isukarsta zdari pohodihu, poçiuayu, teryh çini ù Czarigrad doprimiti, i ù Czrikuu ku ona nym na po-

stenye

ſtenye vzida, polositi.

Buduchi yur od let 80. puna kriposti, i milosti Bosye, poçinu ù miru, na 22. Maya, leto Isukarstouo 1330. vladayuchi Constantin nye sin.

Poçiua telo nye ßada ù Beneczih, ù Czrikui nyoy napostenye vzidanoi, na yednom od onih skolychev, ili insuli blizu.

Sinot S. Vrbana Pape. Na 25. Maya.

PO smarti Calista trideset dan, posta Papom Vrban, sin Potentiana, Rimskoga Vichnika. Bisse opchenie nyegouo tako spodobno, i siulenye prilicno, dà vnogih na veru obrati Isukarstovu; à mèd ostalemi, Valeriana S. Cecilie zarucnika, i Tiburtia brata nyegoua: pace istu hisu S. Cecilie, za Czrikvu obrati, i obratiussi posuetyu.

Zapouida oui Papa, dà blago Czrikuam prikazano, nimase od nyh vech vzimati; nego dohodak na tri dile razdilyeuat: t y. yedan dil, kiyoy sluse, drugi Czrikui, à treti vbozim. Ioschе poueli, od zlata, ali od srebra Kalise darsati. Yos vech vkaza, dà od prokletih, imayuse verni vzdarsati. Ki pokle 9. misnikov 5. Dyakov, i 8. Biskupov posueti, bimu dana kruna od Muçenika, ù vrime Alexandra Seuera Czesara, osmo leto yedanaysti misecz, i deseti dan nyegoua Paparstua, leto pò roystvu Isukarstouim 302. na 25. Maya.

Poçiua telo ouoga Pape ù Rimu.

Sinot S. Eleutera Pape, i Muçenika. Na 26. Maya.

PRossausi dan duadeseti, pò smarti suetoga Sotera, bì na misto nyegovo obran Eleutero, ù Nicopoli Garçkoga Vladanya mestu royen, à otacz Abundio zuasese.

Bisse paruo S. Eleutero, Aniceta Pape vçenik, i od nyega Pop, i Cardinal posuechen. I nebi zauman, zasto ù suakoy kriposti, verno suoga naslidoua mestra. V vrime ouoga Pape, vnogi Pogani, propasti Idolske ostauiussi, na suitlost prauoga doydohu zakona. A mèd ostalimi, Lucio Kraly od Ingilterre, reçenomu Papi, poklisare posla suoie, ponizno prosechiga nikoliko Redounikov, kiga na veru postaue Isukarstoyu. Posla dakle Fugatiua, i Domiana,

miana, z'vnogimi drugimi, i Kralya, Kralyczu, vas duor, i ſue Kralyeſtuo karſtiuſſi, na veru obratihu: i to bì paruo Kralyeſtuo na ſuitu, ko ſploh oçitim naçinom, veru pria Iſuſovu.

Zapouida oui Papa, dà nyedan Pop nima biti izuarſen, ako paruo ni oſuayen, gouorechi: dà ni Iudu neodtira Iſukarſt od Veçere, zaſto nebi nyedan Kibiga oſuadil.

Poſueti na trikrat 12. Popov, 8. Dyakou, 15. Biskupov, i bì okrunyen od muçenika; pokle yur ſuetim naçinom, petnadeſte let, i duadeſet, i tri dni vlada Czrikuom, i bì pokopan ù Vaticanu, leta 194. na 26. Maya. Vladayuchi Comodo Czeſar, ſin Marca Aurelia.

Poçiua ù Rimu ù Vaticanu.

Sivot S. Iuana Pape, i Muçenika. Na 27. Maya.

S Zueti Iuan parui, Papa, bì roien ù Toſcane, çigov otacz Conſtanco zuaſſeſe. I ov treti dan, za ſuetim Horniſtom poſta Papom; ù kom Papatſtuu, dua leta, i oſam miſeczi ſivuchi, kruto z'naukom, i ſuetiniom, Czrikuu Catholiçansku proſuitli. Biſſeſe ù nieg ouo urime, Arianska Hereſia kruto razſirila, zaſto Teodorico, Kraly od Longobardou, ki ù Rauene Vladaſſe, buduchi Arian, krotoyh branyaſſe.

Vpriſe zato S. Otacz, ſuim ſarczem, proti bezakonczem onim: i to ga radi, ide ù Czarigrad, od Iuſtiniana Czeſara, ki dobar Karſchenik biſſe, pomochi proſiti. Doſſauſſi dakle ù Corinty, u kup s'Teodonom, i Agapitom; grayanin niki plemenit, ſuetomu Iuanu, konya, nakom goſpa yahaſſe nyegoua poſudi donikle. koga opeta nazad uratiuſſi, nigdar uech, reçeni koin, ſeni neda uſeti naſe: kako ono daiuchi naznanie, dà ſenski ſpol, ni uridan, na miſtu ſiditi, Vicara Iſukarſtoua. Videchi to çudo. tudie opet onoga konia poslahu darouatmu.

Szliſſa Czeſar prihod Papin, kako dobar Catholik, ſuimi redi, i s'pukom izaide protiua nyemu: ter na kolina kleknuvſi predayn, nogu poliubimu; zatim na deſnu ruku, upeliaga ù Czarigrad. Doſſauſſi na urata gradska; na slipeza nikoga namirihuſe: koga S. Otacz prikriuſſi; bimu ſuitloſt od oçiu pourachena.

Sztoiechi nikoliko dan ù Czarigradu, ſue opraui, naſto doide: zaſto ſuih Hereticou Czrikue, çini raſipari. Potom okruniuſſi Czeſara, ter od niega zauitan dar priamſſi, z'veſeliem uratiſe ù Rim.

Szliſſaiuchi to Teodoric Arian, tuardomuſe uidi. Hotechi dakle oſuetitiſe nad Papom, ouako uçini. Liubezniue

od prau-

odprauimu posle, prosechiga, dà donyega ù Rauenu doyde. Nedomislisse S. otacz himbe Heretica, zato precze ide onamo, selechi ku hasan, suetoy materi Czrikui uçiniti. Vlizaussi dakle ù Rauenu: nemili Heretik zgrabiga, ter ù tamniczu polosi. Vkoy i od starosti, i od betega, i od truda, i od smrada, sedmi dan zaspa ù Gospodeue, na 27. Maya, leta Isusoua 526. i bì pokopan ù Rimu, ù Vaticanu.

Poçiua ù Rimu ù Vaticanu.

Siuot S. Felica Papei Muçenika.
Na 30. Maya.

SZueti Felix Papa, bì royen ù Rimu, koga otacz Costanco imenouase. Oui pò S. Dyonisom posta Popom, ter vlada Czrikuom leta dua, miseczi deuet, dan duadeset, i sedam.

Zapouida, dase nima izuan Czrikue, Misa gouoriti: ako nebi bila velika potrìba; i akoli nebise znalo, yeli ili ni, ka Czrikua posuechena, dase drugoç more posuetiti. Vzida yedan Czimitar, i yednu Czrikvu, kase isada naziua imenom nyegouim.

Vladasse to doba Aurelian Czesar, ki bì Poganin, i ov pridobiussi Gote, i nike Bifale, nepriatelye suoye: pomisli, damu Idoli milost uçinihu onu zato poçe, tuardim naçinom proganyati Karschenike, kako onih, ki Baluane pogardyahu nyegoue. I to bì deueto, pò Neronu Cztikue progonstuo. Vhiti dakle S. Otcza, ter izuan Rima, glavu odsichimu uçini. Ki paruo 9. Misnikov, 5. Dyakov, i 5. Biskupov posueti. Bì pokopan ù Czimitaru, koga on uzida, dui milyi daleko od Rima, leta 275. na 30. Maya. Vladayuchi zgora reçeni Aurelian Czesar.

Siuot S. Petronille diuicze.
Na 31. Maya.

SZueti Petar Apostol, paruo nego bì od Isukarsta zazuan, kcher imi yednu z'senom, poimenu perpetua, sebi pò zakonu Sidouskom zaruçenu, koy kcheri nareçe ime Petronilla. Da pokle yur, ù broy od Apostolov bì polosen, vechse k'nyoy nepridrusi. Zasto suaki posebi dobrouolyno, çistochu obslùseuahu; buduchi dà obadua duha bihu napunyena suetoga. Zasto i Perpetua bì muçenicza, kako ono ù drugom hochemo ukazati mistu.

Sztoye-

Sztoyechi Petar S.ù Rimu, doyde kchi nyegoua, z'vnogimi Boga boyechemi iz Ierusolima, pohoditiga ù Rim, i kako z'otczem, i z'mestrom, ù bah pribiuati sniym.

Bisse Petronilla vazdar bet esna, tako dà S. Timothei upita Petra yednoc gouorechi; Ca ima biti mestre: dà drugih sinczom ozdraulyass tuoyom, à Petronillu betesnu zapuschass. Odgouori Petar, tako hochu ya: neka tellom betesna, à dussom cista zarucniku Isukarstu, ù cistochi obechanoy, slusi suomu. Bi propet S. Petar u Rimu, za lyubav mestra suoga; tako dà S. diuoycicza, sirotom osta: plakasse, molyasse, grobe Mucenikov pohayasse, i u cistochi dusse, i tila, Isukarstu zarucniku slusasse suomu.

Bisse Petronilla spodobne lipote: zato niki mladinacz, plemenit, i bogat, u Rimu, pò imenu Flaco, ugledase Vanyu, ter za senu hotyu pozakoniti. Dossaussi dakle z'orusyem, i slugami u hisu nye, suoye otuoryoy shelenie. Ko kada slissa Petronilla, recemu: dobri mladince, diuoike z'orusiem, ter grosnyom nimaiuse straffiti: nego prosnyom, ter daroui potribouati. Nù dakle, Vratise doma, ter na treti dan, kako name, i nate pristoyse, posaly pome. Ide vesel, z'odgouorom takouim, tretoga cekati dneua. A Petronilla kleknu plakati, ter od sarcza vikati g'Bogu, dabi od napasti oslobodilyu one, onim putem, kim on obicuye, rzna may bolie, suoie oslobaiati Verue.

Vslissay u mili Bogh, zasto na treti dan, posla k'nioy Popa nikoga, poimenu Nicomeda; ki na priçu nie, suetu recemisu, ter pokle od niega bi priçeschena, na suoioy poçinuvssi postely, dussu poda Isukarstu, zarucniku suomu. Dossaussi Flaco, znikoliko vladikami: ke hotechiu do hise sprouoditi niegoue, ter sniom pirouati, plaçuchi, do groba sprouodihuiu. na 31. Maya, leta 98. u urime Domiciana Czesara.

Reliquie one S. diuicze poçiuayu ù Rimu ù Czrikui S. Petra.

Od Ascensiona ili Zasastia Isusseua.

POkle Isukarst treti dan od martuih uskarsnu, paruo nego na nebo stupi, çetardeset dan na suitu ukriplenya radi suoyh uzdarsase: inè prez prilike, zasto kako 40. Vr ù skarbi prez nyega, ki ù grobu lessasse stahu, tako neka çetardeset dan obnyem utisseni budu. Szuaku vru z'dneuom plati, za dati

nazna-

naznanye, dà vecha yeſt placha Boſya, od truda ſlouiçanskoga. Nè dà vazda Iſus ſnymi ſtaſſe, kako on ki yur naſſe ſuarſſi ſpaſenye, nego na vrimeyh pohayaſſe, gdì priliku, i potribu vyaſſe; nigdijh od neuere karaſſe, nigdijm pisma od vskarsnutya nyegouoga otuaraſſe, nigdi ſnymi blagouaſſe, nigdi Duhom ſuetim ù nyh dihaſſe, à nygdijm oblaſt podauaſſe, kripechijh, tuardechi, i ù ſtalnoſti vere, uffanya, ì Lyubaui nyegoue vçechijh.

Nakon dan çetardeſet, ſtoyechi Apoſtoli z'Diuiczom Maryom, i oſtalimi vnogimi, yednoga i drugoga ſpola vernimi, ù obiçaynoy hiſi Matka, gdi paruo nayzadnyu ſnymi uçini veçeru, i molechi; eto Iſus ſta posridu nyh gouorechi. Mir vam. Hoti posridu nyh ſtati, on ki yeſt posridnik mèd Bogom i çlouikom. Miromyh hoti pozdrauiti, on ki mir ſuitu doneſe. Zatim reçe Apoſtolom. Szinczi moyi, yur nereçem vam sluge, nego priateli, zaſto ſuaka, ukih volyu otcza iſpunih moga, vidili yeſte. Vidili, i sliſali rekoh yeſte nauk, koga izneba doneſoh, priliku ku ſuitu dan, della ka uçinih, pokoru ku naſtoyah, zlamenya ka taknuh, Cudeſa ka uçinih, progonſtuo ko podnih, nadloge ke priah, ſmart ku ſuarſih, i uskarsnutie ko uçinih, à ſada zaſaſtie moye na nebo vidit hochete.

Zaſto çaſze okom vidi, ſarczemſe neſumny: A ui Duha ſuetoga ù ſarcza hochete priati vaſſa, i hochete biti meni ſuidoczi, ù Ieruſolimu, pò ſuoy Galiley, ù Samarij, idari do Kralya zemlie: poite i pripouidayte ſua omu ſtuorenyu, vçiteyh veru moyu, tuarditeyh ù uffanyu, vruchiteyh ù Liubaui, nukayteyh na posluh, nauiſchuyteym prauiczu, kaſiteym çiſtochu, naputiteyh dà yeſt Ray, dà yeſt Pakal, i ſud Boſy nakom ſua i od dela ſuoyega razlog podade. A ui hochete imati oblaſt ſillom Duha ſuetoga Beze tirati, grihe praſchati, martue uskriſſati, Elemente prominyeuati, ſuitom ſuditi, ſuimi yeziki gouoriti, i ako ça otrouano popyete, neche vam nauditi.

Poydite, zaç kako ono mene posla Otacz, tako ya ſalyem vas: Posla mene otacz rekoh, grihe praſchati, i vi tako yer tu iſtu oblaſt hochete imiti: Zatim maiku za ruku priamſſi, izayde iz hiſe okoli pol dneua, i vas zbor Apoſtolov, i Vçenikov zanym, i doſſauſſi na goru Maslinsku, od Bethphage nè daleko od Ieruſolima. I buduchi na miſtu odluçenomu, reçe Diuiczi Marij. Oſtani ù miru maiko moia, dokleme budeſs naslidouati. Akoli rauno ugodnabimi bila drusba tuoia, oſtaulyamte zato, neka Apoſtole moie budeſs nukati, Euangeliſte vçiti. Muçenike kripiti, Iſpouidnike proslaulyuati, Diuicze vzdarſeuati, i ſuim na miſtu moiem pribiſiſche ſtanouito biti: Dà Kad Czrikvu moiu ukorenienu vidiſs, tada pote vratimſe. Zahuali mayka ſinu, ter volyu nye k'voly pridruſi niegouoy. Zatim Petru reçe Iſus: ti namiſtnik moy budeſs, çin dà gouorenye z'druſiſs z'dellom; ter od liubaui nediliſe moie. Potom Iuanu progouori: à ti Iuane mèd

ſuimi

ſuimi nay kaſnie k'meni doideſs, zaſto po tebi vnogiſe z'hrane. Biſse i Magdalena ondi, ka prid nogami meſtra obiçainim kleçaſe naçinom, à Iſuſ vzduignuvſſi ruke blagoslouijh, ter polagahno poçeſe uzduizati, ſui okolu gledaiuchi, i buduchi yur viſoko, oblak niki ſuital pod noge doide niegoue, dà od oçiu zakriega gledaiuchih: nè dabi oblak pomogal niemu, ki ſuoiom kriposliom hoiaſſe gori, nego hoti zlamenouati da ſuako ſtuorenie ſtuoriteliu sluſi ſuomu.

Hoiaſſe zanim neizbroieno vnoſtuo iz Limba, ter Purgatoria sloboienih, i Angelov ki na slusbu bihu doſsli niegovu, i proſſauſſi ſua nebeſa doidohu na naiuiſe, gdi Bogh z'ſuetimi poçiua ſuoimi, i vrata ona, kroz ka nyedan paruo umarli neulize, ſillom, kako Bogh razczipijh ſuoiom, i Angele slauom odiçi ſuoiom. Ki çudom rekoſse; *Quis eſt iſte Rex gloriæ?* Od gouoriha drugi; *Dominus fortis & potens, Dominus potens in prelio:* proſſauſſi ſue Chore ulize ù beznu od Veçnoſti, ter na deſnu otcza, ki paruo gol ſijaſſe, obuçen bì poloſen. Obuçen rekoh ù çlouiçanſtvu, i tako natura, koy nikada bì reçeno, prah yeſi i ù prah obratiſſe, ſada od praha uzuiſſena proide ſua nebeſa: i radi ke Cherubim z'meçem ù ruki çuvaſſe vrata Raya, dà neuliza, uzuiſſena yeſt varhu Cherubina.

Eto pet skokov Iſuſouih, iz neba ù vtrobu Diuicze.

Iz vtrobe na ſuit.

Iz ſuita na Krif.

Iz Krifa ù grob.

Iz groba opet na ſuit.

A iz ſuita na deſnu otcza. Ide Iſus na nebo, neka ſuoye ù veri potuardi.

Ide nekayh ù vffanyu vſtanouiti.

Ide nekayh ù Lyubaui vſge.

Ide neka ſelenye naslidouatga nym podade.

Ide neka prauiczu iſpuni Boſyu, dà kiſe ponizi taſe vzuiſſi.

Ide neka miſto, t. y. nebo ſtuari na miſchenoy, t.y. telu nyegouomu bude priliçno.

Ide od truda poçinuti ſuoga.

Ide za biti poſridnik mèd Bogom, i çlouikom.

Ide neka nam miſto pripraui.

Ide neka nam od onde miloſt razdilyeuati bude.

Ide napokon neka Duha ſuetoga ù ſarcza Vçenikov bude poslati ſuoyh.

A zaſto gdi ſarcze lyubi, oko poteſi; zato yoſche mayka niegoua, z'onim ſuetim zborom ù nebo gledahu, poslaym dua Angela, ù belo obuçena; kijm rekoſſe: Muſi Galilei ski, ſto ſtoite gledaiuchi ù nebo? Iſus ki yeſt vzet na nebo, opet na skonçaniu ſuita Vratiſe, ſuditi ſiue, i martue, kako ono yeſtega vidili hodechi na nebo.

I to sliſſaiuchi, ù dome Vratihuſe ſuoie, obechania niegoua çekayuchi, i zapouid obuarſuyuchi; à t.y. daſe nimaiu diliti iz Hieruſolima, dokle Duha ſuetoga neprimu.

Od

Od Prisaſtya Duha ſuetoga.

POſſauſſi Iſus na nebo, Apoſtoli, i Vçeniczi, z'Diuiczom Maryom vkup, kiga dò maslinske ſprouodihu gore, izke na nebo ſtupi, opet ù Hieruſolim vratihuſe, obechanie çekati yego: à t.y. Duha ſuetoga priſſaſtie, obechaymga poslati, alijm nereçe vrime, dan, vru, vku zaſto *ſecretum Regis in corde Regis*.

V çetartak biſſe, kada ide na nebo; zato oniga ù petak neçekahu, znaduchi dà della Boſya nè naglo, nego dobro çineſe.

Doſſadſſi ſubota rekoſse, iutri yeſt nedilia, dan uki Bogh uçini ſuitloſt, i razdili ſuitloſt od min, more biti danamga poſſalie, neka ſarcza bude proſuitlil naſſa, i od griha tmin oduratil.

Proſſadſſi nedilia, rekoſſe danaſie ponidiliak, ù ki dan Bogh vçini nebeſa, i zazuaih tuardiniom, more biti dà danaska namga poslie, neka ſarcza ù miloſti ſuoioi tuardi naſſa.

Proſſadſſi ponediliak rekoſſe; danaſie vtorak, ù ki Bogh uçini zemliu, i nakitiu liſtom, czuitom, i ſadom, morebiti danas danamga poſſalye, neka czuitiem vere, liſtom uſſania, i ſadom od Liubaui ſtarcza odici naſſa.

Proſſadſſi ùtorak, rekoſse, danaſie srida, dan uki Bogh vçini ſuncze, miſecz, i zuizde, morebiti danas, danamga poſſalie, neka ſunczem prauicze, Lunom posluha, i zuizdami od dobrih del duſſu ukraſoti naſſu.

Poſſadſſi ſrida rekoſse, danaſie çetartak, dan uki Bogh uçini pticze Leteche: paçe i na danaſsny dan ide na nebo, ternas oskarbi ſirote oſtauiuſſi, morebiti danas, danamga poſſalie, neka ſuit oſtauiuſſi, ſeleniem ù nebeska budemo letili: paçe i oskarblenie dà utiſſi naſſe.

Proſſadſſi çetartak rekoſſe, danaſie petak, uki Bogh vçini çlouika na ſuoiu priliku, morebiti danaska danamga poſſalie, neka ſtillom niegouom çlouika budemo Bogu obrachali.

Proſsadſſi Petak rekoſſe, danaſie ſubota, dan ù ki Bogh od della poçinu ſuoga, morebiti danas, danamga poſſalie, neka mi u miloſti budemo poçiuali niegouoy.

Proſſadſſi ſubota rekoſse, ouo opet nedilia, deſeti dan od niegoua proſſaſtia, à pedeſeti od uskarsnutia, çauamſe vidi bratio hocheli doiti, alli ne?

Tada Diuicza Marya, oſobitim obyaulenyem Boſim progouori. Raduiteſe ù Goſpodeue ſinczi, na danaſſni dan, à t.y. pedeſeti pò vazmu, Veliki Bogh, na gori Sinayskoy poda zakon, piſan ſinouom Izraelskim, zato na danaſſni dan, zakon od miloſti ù ſarcza

hoche podati naſſa, nù dakle kleknimo i zauetno pomolimoſe. Kleknuvſi tada oni, biſſeyh ſto i duadeſet, reçe Diuicza Marya na glas: *Veni Creator Spiritus, mentes tuorum viſita, imple ſuperna gratia, quæ tu creaſti pectora.*

Eto Vitar yedan velik, na priliku potreſa, nè ſtraſſan, nego vgodan vçiniſe. Zatim Duh ſueti, videnim naçinom vlize ù nih, i varhu ſuakoga c vçiniſe prilika od yednoga ognienoga yezika, tako dà ſua vda napuni nihoua; pamet napuni ſuetoga nauka, Volyu dobroga hotenia, ſpomenutie ſpodobnoga vzdarſania, yezik ſuakoga gouorenia, ruke mirakulov, noge pripraune k'hodu na pripouidanie, à ſarcze tako ymſe vaſga, dà kako ono Laui tudie iſtekohu pripouidati; dà oni iſti dan, ſam Petar, tri tiſuch liudi ù Ieruſolimu obrati na veru Iſukarſtovu, i ſuoyom rukomyh karſti; ini çudo, zaſto takoua meſtra imihu, Kikàd koga vçi barzoga navuçi.

Cetiri velike blagdane Sidoui ù ſtarom zakonu darſahu: Parui bì vazam, ù ſpomenutie kadih Bogh od zemlye Egipta, i od ruk Pharaunouih izbaui; à to bì Marça miſecza. Drugi bì pedeſet dan potle, ù ſpomenutie, kadim Bogh zakon na gori Sinaiskoy poda, i zuahuga Penticoſt. Treti bì miſecza Septembra, ù ſpomenutie kadih Bogh Mannom pita çetardeſet let ù puſtiny, i zuahuga Scenophegia. Cetarti bì Decembra, ù ſpomenutie poſuechenia Templa, i zuahuga Enceny. Na oue blagdane ſprauliahuſe ù Ieruſolim neizbroieno Vuoſtuo narodov. Buduchi tada, kàd Apoſtoli Duha ſuetoga priahu blagdan od Penticoſt, i naroda vnogo, ki sliſsaiuchi Apoſtole, ſuimi yeziczi, ki pod nebom bihu, gouorechi, krutoſe çudyahu, i rekoſſe. Nifuli ouo Galileani? kako yur gouore z'naſſimi yeziczi kako dabi vniem roieni bili?

I ni çudo, zaſto on ki ſuaka mogaſſe, pamet nihovu vſigaſſe, à yezikom obrachaſſe.

DOide Duh ſueti ù priliku vitra, ognia, i nè prez razloga. Vitar puſſe, treſe, tuardi, vzduiſe, i çiſti. Tako Duh ſueti nadahnulih yeſt ſuakoga razuma ſtreſal yeſt od nih ſtrah (Eto Petar ki paruo rabe yedne priſtraſſiſe ſada poſvud gre Viçuchi) potuardilih yeſt ù zakonu, Vzduignul u liubaui, i oçiſtil od ſuakoga bezakona.

Ogain ſuiti ù domu, çiſti od Arie, prihraniuie teleſa, zdi uſuie guozdia, i od darv popel çini. Tako Duh ſueti proſuitliuie dom duſſe, gdiſe nahaia, çiſti od arie griha, zdruſuie ù miru, prihraniuie ù miloſti, i od driua çini popel, t.y. od nepokornika pokornoga.

Duh ſueti protiua ludoſti podaie mudroſt, protiua ſumny pamet, protiua nagloſti viche, protiua ſtrahu yakoſt, protiua zahodu razum, protiua okornoſti miloſardie, i protiua oholij ſtrah Bosy.

Duh ſueti izneba dohaia, à na zemliſe daie; dohaia iz neba, da Boga imamo liubiti, podaieſe na zemli, dà iskarniega imamo liubiti, neka kako ono iedna liubav, a dui zapouidi: neka bude

iedan

iedan duh, à dua dara.

Duh ſueti podaieſe na delo, na mirakul, na ſpaſenie, na pomoch, na vtiſſenie, i na vſganie. Na dello rekoh dobroga ſiuota, na mirakul çudes, i zlamenia, na ſpaſenie neka ſuim ſarczem obratimoſe k'Goſpodinu, na pomoch zaſto naturu pomaſe naſſu, na vtiſſenie zaſto ſuidoçanſtuo podaie duhu naſſemu, dà yeſmo ſinoui Boſi, na vſganie liubaui, iego.

Duh ſueti jeſt duh dobar, duh prauiçan, duh çiſt, duh sladak, duh jak, duh kripak, duh vzmoſan, duh ſillan, duh ſuaka moguch, duh bezakone tiraiuchi, duh ſarcza kripechi, duh ukomu ſuaka nahaiaiuſe dobra.

Duh ſueti od Paſtirov vçini kralie, kako bi Dauid, i Saul. od dellopoliacz vçini Proroke, kako ono bi Amas, i Elizei. A od ribarov vçini Apoſtole, ki vas ſuit na veru obratihu, nè oni kako oni, nego kako orudie Duha ſuetoga. Budimomu zato, t. y. Duhu ſuetomu zauitni, ter proſimo neka ù ſarcza doide naſſa. Amen.

Od Blagdana S. Troyſtua.

KAko ono pticza nochna, ù ſunçenu nemore gledati ſuitloſt: nè dabi tomu ſuncze (ko od ſebe jeſt videche) vzrok bilo, nego zaſto ona slabe oçi ima. Tako çlouik, veliçanſtuo ſuetoga Troiſtua neizmireno, nemore doſechi: nè dà ono od pameti ſebi priliçne ni iſpoznano, nego zaſto çlouiçanska pamet yeſt izmirena; à ſtuar izmirena, k'neizmirenoi nima prilike. Zato reçe Veliki Auguſtin, dà nigdir barſe moreſe zaiti, niedna ſtuar teſa jeſt iskati, i koriſtnia Kaſe naide, od S. Troiſtua: dakle poznano jeſt ſuarſenim naçinom od pameti Boſanſtuene; à od Angelske, i çlouiçanske toliko, koliko on iſti (t.y. Bogh) hotilſe ieſt oçitouat. Zna çlouik oudi dà ſueto Troiſtuo ieſt, onamo vidi dà tako ieſt, i oude, i onde nezna çaieſt.

Pet ſtalnoſti ili fundamentov imamo S. Vere Catholiçanske.

Parui fundamenat, da Bogh iedan jeſt neizmirenoga bitia, ili eſentiæ, neizmirene volie, Ki jeſt Veçna ſtalnoſt, parua iſtina, i ſtuar potribna, od koga ſuaka, à on od niednoga, i ki na jednoç ſue vidi, zna, i hoche.

Drugi fundament, dà ù jednom iſtom bitiu, ili eſentij Boſanſtuenoi, tri jeſu ſobſtua ili perſone razbroiene, ali zato nerazluçene, t. y. Otacz, i Szin, i Duh ſueti.

Treti fundamenat, dà Otacz jeſt çelnik ſuetoga Troiſtua, od koga ſin, pò naçinbi pameti izhaia, Duh ſueti od Otcza, i Szina pò naredbi volie prohaia.

Cetarti fundamenat, dà Otacz ſinu, à Szin, i Otacz Duhu ſuetomu, ù iſtoy veçnoſti priçeſchuie, ili podaie ſue bitie, ili eſſentiu ſuoiu, pamet, Volyu, i ſue oſtale Boſanſtuene ſille.

Peti fundamenat, dà reçeno bitie ili eſſentia, kako ono neizmireni, i neizçarpani zdenacz, ſuaka oua vzdarſi.

Nemoy ti meni teleſni çlouiçe razumiti, dabi Bogh teleſnim naçinom ſina imal, nego ſtrahom, i zauetom razmiſslyay, daga ima kakoſe niemu priſtoy; à t.y. dà Bogh pametiom ſuoiom, ſuoie razumi Boſanſtuo, i ona razum, ka iz niegoue izhaia pameti, nemore biti pripadnoſt ili *accidens* nego ſuchanſtuo, ili *Subſtantia*, ka yeſt toliko ſuarſsena, koliko iſti on, t.y. Otacz, izkoga izhaia, i zato gouorimo da yeſt ſin.

Otacz z'ouom mudroſtiom, t.y. z'ſinom liubeſçu odgouoranom liubauiom ka takoier nemore biti pripadnoſt, i yeſt ſuarſsena, kako ono Otacz, i ſin, dakle yeſt ſuchanſtuo: à buduchi dà reçeno ſuchanſtuo pò naredbi volie izhaya, kayeſt vzrok dobroti, zato zouemoga Duhom ſuetim.

A zaſto yedno ieſt Bitic, i Boſanſtuo ſuih trih, zato yednoga Boga ù Veçnoſti, gdi ni paruo, ni poslia imamo, ù komu ſue çayeſt, Bogh yeſt, Ki i neuidieni, i neprominieni, i neobuimeni, i neizreçeni, i neizpiſani, i neizmireni yeſt, koga liubiti, i boiatiſe imaſs, ako slavu yego doſtignut hocheſs.

Tako on izti reçe: *Deu. 32.* Vidite, dà ya yedan yeſam, i ni drugoga Boga izuan mene. Ia vbiam, i ya ſtuiti çinim, porasuiem, i ya ozdrauliuiem, i niga ki ruke moie more vbignuti.

Trimi naçini kaſeſe ſueto Troiſtuo; Piſmom ſuetim. Prilikami, i ſtuoreniem. htechi Bogh ù poçetku ſtuoriti çlouika, reçe. *Faciamus hominem*, t.y. ſtuorimo çlouika; dakle z'ſinom, i Duhom ſuetim beſidiaſſe. Da akobi ti rekal, dà z'Angelom gouoraſſe, nè zaſtobi proti iſtomu piſmu bilo, gdi veli: *Quis conſiliarius eius fuit.*

Eſa. 6. Eſaia sliſſa Seraphina trikrat Sanctus kantaiuchi, ù zlamenie dayeſt, S. Otacz, S. Szin, S. Duh. I zato zauetni Dauid reçe ù Pſalmu: *Pſal. 66.* Blagosloui nas Bogh; Bogh naſs, blagoslouinas Bogh. Koga potuadi gouorenie veliki Apoſtol, kàd reçe: *Rom. 11.* I z'koga ſuaka, pokomu ſuaka, ù komu ſuaka, niemu slaua ù vike. Izkoga, eto Otacz, pokomu, eto Szin, ù komu eto Duh ſueti, niemu slaua ù vike, eto yedinſtuo Boſanſtna.

Gen. 18. Kaſeſe takoyer ù prilikah; tri Angele vidi Abraham, tri priatelij doidohu k'Iobu, *Iob. 6.* Tri parſte vidi piſſuchi Baltaſar, *Dan. 5.* Tri gradc prorokoua Ezechiel. *Eze. 58.*

Kaſeſe yoſche ù ſtuoreniu, zaſto ù Veliçanſtvu ſtuorenya razmiſslyamo ſuemoguchſtuo Oçino, ù Vladaniu, mudroſt ſina, à ù lipoti dobrotu Duha ſuetoga.

Angeli ù tri yeſu Hierarchie razdilieni, ù ſuakomu Angelu yeſt birie, moch, i dello.

V çlouiku yeſt pamet, volia, i ſpomenutie.

V ſunczu

V ſunczu yeſt bitie, ſuitlinia, i Vruchina, &c.

Vnogo biſe moglo yoſche od prohoda ouoga pouidati, A zaſto oudekani prilika predike piſati mèd Hiſtoriami, zato propuſchamo: doſta yeſt tebi, gdi pametiu nemoreſs doſechi, ſuetoga Troiſtua veliçanſtua verouati, prezke vere niedan nemore ſpaſen biti. &c.

Prilika.

AMberto Biskup od Colonie, od ſuetoga Troiſtua ſumnia obhaiaſſega, ki iednoç miſu sluſechi, iz neba na oltar tri kaplie, na priliku biſera, padohu doli, ke vkup zdruſiuſſiſe, ù yedan dragi kamik obratiſe, s'kim potlie od ſuakoga betega ozdrauliuaſſeſe, à Biskup veroua, i veruiuchi veliçanſtuo ſuetoga Troiſtua ide pripouidaiuchi. *Silbertus cap. 5.*

Zapouida Papa Iuan 22. leta Gos. 1320. pò ſuem ſuitu, oſmi dan pò priſſaſtiu Duha ſuetoga, blagdan oui poſtouati. Ki yeſt blagdan, nad ſuimi blagdani, kako on ki yeſt ſam ſuet, i ſam Goſpodin, nad ſimi ſuetimi, i nad ſuom Goſpodom, ki nam budi miloſtiu. Amẽ

Od Blagdan ſuetoga Sacramenta.

LIp odgouor ima ſtuorenie, s'pono uleniem ſuita, nu dà vkaſemo.

Hotechi Bogh ù poçetku ſuit ſazdati ov, ù parui dan vçini ſuitloſt, i razdili ſuitloſt od tmin: Tako Iſukarſt, htechiga ponouiti, parui Sacramenat vçini od karſchenia, pokom ſuitloſt od miloſti Bosie duſſi podayeſe naſſoy, i pokom ſuitloſt od tmin, t.y. verni od neuernih, razluçuiuſe.

V drugi dan, ſtuori Bogh nebeſa, i zazuaih tuardiniom: Tako Iſuzarſt vçini drugi Sacrament od potuarienia, ki tuardi, kripi, ſchiti, brani, i ſtanouiti duſſu, od Diaula, griha, pulti, i napaſti naſſu.

V Treti dan, ſtuori Bogh zemliu, i nakitiu liſtom, czuitom, i ſadom: Tako Iſukarſt vçini treti Sacrament od Pokore, ki ù tri dile razdiliuieſe, t.y. ù liſt od skruſſenia, ù czuit od Iſpouidi, i ù ſad zadouoliſchine.

Vçetarti dan, ſtuori Bogh ſuncze, miſecz, i zuizde: Tako Iſukarſt vçini çetarti Sacrament od Priçeſchenia, vkom ſuncze, t.y. iſti Iſukarſt vzdarſiſe, ki Lunu t.y. Czrikvu, i zuizde t.y. ſuete proſuitliuie.

V Peti dan, ſtuori Bogh pticze leteche: Tako Iſukarſt uçini peti Sacramenat od Reda, pokom Duhouni zemaliska oſtauiuſſi, ù nebeske ſeleniem lete viſſinie.

V ſeſti dan, ſtuori Bogh çlouika na ſuoiu priliku: Tako Iſukarſt uçini ſeſti Sacramenat od Matrimonia, pokom çlouik ù miloſti Bosioi zdruſitſe more.

V ſedmi dan, Bogh od della poçinu

ſuoga: Tako Iſukarſt uçini ſedmi Sacrament od Pomazanya vlia ſuetoga, pokom çlouik zemaliska ſuarſſiuſſi, ù nebeske poide poçiuati viſſinie.

Vçini Sacramenat od Karſchenya, kad reçe Apoſtolom: *Mar.6.* Poyte Karſtechi ù ime otcza, i Szina, i Duha ſuetoga. *Mat.18.* Potuaryenye, kad ruku na diticha poloſi. Iſpouid, kad oblaſt dà vezati, i odriſſeuati grihe. *Ioan.20.* Priçeſchenie, kad nay zadnyu z'Apoſtoli ſuoymi uçini veçeru. *Luc.22.* Rèd, kad poda oblaſt Apoſtolom. *Ioan.20* Matrimony potuardi, napiru nahodechiſe, i kad reçe: *Mat.5.* Oſtauit çlouik otcza, i mater, i pridruſiſe ſeni ſuoyoy. *Mar.16.* Pomazanye vlya, kada posla Apoſtole ozdraulyuati beteſne. A zaſto oduech dugobi od ſuih gouoriti, od ouoga ſamo danaſnyega hochemo taknuti, &c.

Bogoslouili Theologi, oſmimi imeni ov Sacrament zaziuayu. Nayparuo Euchariſtia, t.y. dobra miloſt: zaſto nè ſamo pò nyem dayeſe miloſt, kako pò drugih Sacramentih, dà yoſs yeſt on uzdarſitely tuorcza miloſti, t.y. Iſukarſta.

Drugo poſuechenye; ù ſpomenutye dà on ſam ſebe poſueti, na drivu Kriſa.

Treto priçeſchenye, zaſto Verni ponyem ù yedinſtvu Czrikue, k'Lyubaui pridruſuyuſe Boſyoy.

Cetarto Oſtia, t.y. ſartua, zaſto vgodi prauiczi Bogu otczu za grihe naſſe.

Peto Immolatio t.y. prineſsenye, zaſto ſuaki danſe prinaſſa za ſiue, i za martue.

Seſto skrouiſche, zaſto ù nyem skrouito ſtoy telo, i Karu Iſuſoua.

Szedmo Viatic, t.y. braſno, zaſtoſe podaye ù nayzadnyu Vru za braſno onim ki imaiu od ouoga ſuita putouati.

Napokon Oſmo imenuieſe Sacrament, zaſto mèd ſuimi oſtalimi Sacramenti yeſt nay plemenitij: buduchi dà uzdarſi tuorcza ſuih Sacramentov. I zato reçe Dauid: *Pſ.110.* ſpomenutie uçini Bogh çudeſs ſuoih; miloſtiui, i miloſardan Goſpodin, pichu poda boyechimſe yego.

Ima takoyer odgouor Sacrament ov ſtuorenyem çlouika nù dà vidiſs.

Kad ono Bogh ſtuori çlouika, nayzada uçiniga, kako ono nay plemenityega: *Simile* na priliku dobra meſtra, ki nayparuo parſten zlat ukuye, pak dragi kamik vayn poloſi: Tako Iſukarſt na ſuarhu ſuih çudes, ù nayzadnyoy veçeri Sacrament ſtuori ov.

Drugo, kada Bogh ſtuori çlouika, naiparuo uze zemliu martvu ù ruke ſuoie, ter uniu duhom dahnuvſſi ſuoim, bì uçinien çlouik ù duhu ſiuvch: Tako Iſukarſt, uze kruh zemalyski, bì martav, i blagoslouiuſsiga priſuchanſtuiga, i bì uçinyen ſiv.

Treto, pokle çlouik bì ſivuch, pet ſtuari ù nyem bihu; t.y. telo, Duſſa, pamet, volya, iſpomenutye: Tako u ouom Saramentu yeſu dui nature, Boſanſtuena, çlouiçanska, i triſuchanſtua, t.y. duſſa, telo i Boſanſtuo.

Cetarto Kada Bogh ſtuori çlouika, podamu oblaſt varhu ſuakoga ſtuorenya.

nya. Tako ouomu Sacramentu, ſua ko kolino klaniaſe, nebesko, zemalisko, i pakleno.

Da ako ti upitaſs, kako yedno ſuchanſtuo ili ſubſtantia tudye ù drugu obratiſe? Eto voda ù vino, ù Cani Galileiskoy obratiſe.

Ako pitaſs, kako pripadnoſt t. y. accidens, more ſtati prez ſuchanſtua ili ſubſtantie? Eto ſena Lotoua, kaſe obrati ù kip od ſoli, oſtauſſi prilika ſenska.

Ako pitaſs, kako telo Iſuſouo, ko yeſt veliko, ù maliahnoy Oſtij more biti? Eto duſſa naſſa, ka yeſt Velika, ù ſarczu Koieſt malo uzdarſiſſe.

Ako pitaſs, kako razlomiuſiſe oſtia, czelo oſtane telo? Eto zarczalo ko razbies, u ſuakom delku, vas obraz ocheſs viditi tuoy.

Ako pitaſs, kako iſakarſt na yednoç more biti i na nebu, i na zemli? Eto ſuncze, koga traki ieſu ſnieme gori na nebu, i znami doli na zemly.

Ako pitaſs, kako ono telo yednoç, u vnogihſe nahaia oſtiah? Eto glas moy yedan yeſt, ter u vnogih zuoni vſiu.

Ako pitaſs, kako od vnogihſe priemlie, à nè ſuarſſiſe? Eto ſuicha ka gori, od nie moreſsih, Kolikotie drago, usgati drugih.

Ako pitaſs, zaſto u duih ſaltah Popi, à ù yednoi ſuitouni priemliuga? Eto duſſa, ka ſua poſvuda yeſt, i ſua ù ſuakomu dilu tela, tako Iſukarſt vas yeſt u oſtij, ku kad primeſs, ſuega Iſukarſta primeſs.

A ti çuvay, ako pultenim naçinom budeſse k'niemu pridruſeuati, duhounimga nechesſ razumiti. Bogh duh yeſt, duhom imaſga verouati, veruiuchi uffati, uffaiuchi liubiti, i tako nè ſamo Sacramenat ni dillo prez Sacramenta, dà Sacramenat ukup z'ſuarhom yego, à t.y. miloſchom Boſiom hocheſs priati, i priamſſiga, tako hocheſs duana deſte dobrot priati.

Nayparuo, ù ſpomenutie Iſuſouo hocheſs ſiuiti. Drugo, duſſa tuoya hocheſe okripiti. Treto, k'telu Iſuſovu pridruſiti. Cetarto, pamet tuoya hocheſe proſuitliti: Peto, miloſt i zauet u tebi hocheſſe ù Vnoſiti: Seſto, poſelenya ſuitouna hoteſe ukrotiti: Szedmo, napaſti pobignuti; Oſmo, grihi oçiſtiti: Deueto, branba proti Dyaulu hocheti biti: Deſeto, ù liubaui Boſyoy hocheſſe ukripiti: Iedanadeſto, ù veri uſtanouititi: Dauanadeſto, Angelomſe pridruſiti, i ſuako dobro ponyem hocheſs dobiti, konam poday mili Bogh. Amen.

Od Poſuechenia Miſe.

TAkoua bihu dianya Iſuſoua, dà niſtrare neuçini, ka od nyega nebihu zlamenouana. Zato Czrikua Ca-

tholiçanska, Duhom ſuetim vladana, ù koy Iſus ù ſuetom Sacramentu vavike uzdarſiſe, ſuimi naçini sliditi naſtoiga, à naulaſtito ù ſuetoi miſi, ù koy Misnik ù ſpomenutie nyegouo trideſet ſtuari çini.

1. Nayparuo, Iſus iz neba doyde, doſſauſſi ulize ù utrobu Maryè, ulizſſi obuçce naturu çlouiçansku, i kako çlouik pria ſedam kripoſt, t.y. mudroſt, Pamet, Viche, Iakoſt, Razum, Miloſardie, i ſtrah Boſy. *Eſa.11. Et requieſcet ſuper eum ſpiritus Domini, ſpiritus ſapientiæ, & intellectus ſpiritus conſilij, & fortitudinis, ſpiritus ſcientię, & pietatis, & replebit eum ſpiritus timoris Domini.* Tako Misnik doyde, doſſadſſi vlize ù Sacriſtiu, ulizſſi ſedam varſt od ſuit obuce; t.y. Kotu, eto mudroſt: Naglaunik, eto pamet: *Koſſuliu*, eto Viche: Pas, eto yakoſt: Manipul, eto razum; Stola, eto miloſardye: Paramenat, eto ſtrah Boſy: *Mat.30. Iugum enim meum ſuaue, & onus meum leue.*

2. Iſus iz utrobe izayde matere, izaſſauſſi ſuitu ukazaſe, ukazauſſiſe ſuitlinya uçiniſe, Angeli zakantahu, i paſtiri dotekohu: *Pſ.18. Et tanquam ſponſus procedens de thalamo ſuo.* Tako Miſnik izayde iz Sacriſtie izaſſauſſi puku ukaſſeſe, ukazauſſiſe ſuiche vaſguſe, ù Chotu zakantayu, i zuoni na priliku paſtirov zazuone: *Eamus & videamus*

3. Iſus doide ù Tempal doſsauſſi bi obrizouan, i obrizauſſiſe, nebuduchi griſsnik napriliku griſsnika, ukazaſe. *Ro. 8. Miſit Deus Filium ſuum in ſimilitudinem carnis peccati.* Tako Misnik doyde ù Czrikvu, doſſauſſi pokloniſe, i pokloniuſsiſe, na priliku griſsnika, iſpouid gouori: *Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.*

4. Tri kralyi doidohu, doſſauſſi k'niemu priſtupihu, priſtupiuſſi tamnian kako Bogu, zlato kako kralyu, myru kako çlouiku prikazahu; *Mat.2. Et venimus cum munerimus adorare Dominum.* Tako Misnik k'oltaru priſtupi, priſtupiuſſi kako Bogu pomoliſe, kako Kraliu pokloniſe, kako çlouiku prikriſiſe: *Vt indulſeregdigneris omnia peccata mea.*

5. Opet doide ù Tempal, doſſauſſi Simeon Biskup priega, priamſſiga zakanta: *Can. Sim. Nunc dimittis ſeruum tuum Domine.* Tako Misnik priſtupi k'Knigam, i priſtupiuſſi poçne Introit.

6. Iſus zemliu oſtaui ſuoiu, oſtauiuſſi ide ù Egippat, i poſſauſſi nikoliko poſta let: *Baru.3. Poſt hæc in terris viſus eſt, & cum hominibus conuerſatus eſt.* Tako Misnik Oſtaui miſal, i oſtauiuſſi idè poſri d oltara, i poſſauſſi nikoliko krat reçe; *Kyrieeleiſon.*

7. Opet Iſus iz Egipta vratiſe, i vratiuſſiſe mir puku nauiſti ſuomu. Tako Misnik pokloniſe, i pokloniuſſiſe zakanta: *Gloria in excelſis Deo.*

8. Iſus idè ù Tempal, i poſſauſsi mèd Doctori od Meſsie priſsaſtr oga poçe prigouoratiſe: *Et videntes admirati ſunt.* Tako Misnik doyde na deſnu Oltara, i doſſauſſi Euangelie prauoga Meſſie, na glas ſtati poçne.

9. Iſus idè domov, i doſſauſſi materi, i

ri, i Iosephu bì podlosan; *Et erat subditus illis.* Tako Misnik, okol Oltie, ter Caleſa, poçne sluſiti, *ſuſcipè ſancte Pater, &c.*

10. Poide Iſus, i poſſauſſi od Iuana Karſtitelia na Vodi Karſtiſe Iordankoy: *Baptizato Ieſu aperti ſunt cœli.* Tako Misnik doide na Kray Oltara, i doſſauſſi ruke umie ſuoie. *Lauabo inter innocentes manus meas.*

11. Karſchen Iſus, idè ù puſtiniu, i poſſauſſi danam nauk od pokore, ter molitue: *Exemplum dedi vobis.* Tako Misnik obratiſe k'puku, i obratiuſſiſse nauiſti moliti; *Orate fratres.*

12. Vratiſe iz puſtinie, i vratiuſſiſe pokoru poçe priprouidati: *Agite pœnitentiam.* Tako Misnik obratiuſſiſe, na glas reçe prefation: *Per omnia ſęcula ſęculorum.*

13. Iſus ù Kripoſti ſuetoga Troyſtua, mirakule poçe çinit: *In digito Dei eiçio Demonia.* Tako Misnik trikrat zazoue, *Sanctus, Sanctus, Sanctus.*

14. Vçini Iſus naizadniu Veçeru, i uçiniuſſi z'ſuoimi razgouoriſe Vçenici: *Vos Vocatis me Dominus.* Tako Misnik pokloniuſſiſse reçe: *Te igitur.*

15. Ide Iſus s'trimi Vçeniki, u vartal trikrat moliti: *Pater ſi poſſibile eſt.* Tako Misnik, tri kriſe uçini gouorechi: *Benedictam, adſcriptam, ratam.*

16. Doidohu duorani, i doſſauſſi uhitihuga: *Ieſum quærimus.* Tako Misnik, vzme Oſtiu u ruke ſuoie: *Accepit panem in ſanctas ac venerabiles manus ſuas.*

17. Bì Iſus na kris poloſen, ter mèd duimi propet razboyniki: *Ecce homo.* Tako Misnik, duimi rukami uzduigne Oſtiu; *Adoramus te.*

18. Sztoyechi Iſus na Kriſu, otuorenimi rukami otcza moliaſſe ſuoga: *Deus meus.* Tako Misnik, otuoriuſſi ruke reçet: *Vnde & memores Domine.*

19. Imi Iſus pet ran na ſiuotu: *His plagatus ſum in domo eorum.* Tako Misnik, pet kriſi uçini: *Per ipſum, & cum ipſo, & in ipſo.*

20. Szedam riçi Iſus reçe na drivu Kriſa: Parua Oçe proſtijm, yer neznadu ſto çine: Druga, kad reçe razboyniku, ſtanouito gouorim tebi, danaska budeſs zmanom u Rayu: Treta, kad reçe materi i Vçeniku, Seno eto ſin tuoy, Eto mati tuoia: Cetarta, Kad reçe otczu, Hely, Hely: Peta, Kad reçe, ſeianſam: Seſta, Kad reçe, ſuarſeno yeſt: Szedma, Oçe u ruke tuoie priporuçam duh moy. Tako Misnik progouori. Otacz naſs u Kom ſedam proſni uzdarſiſe. Parua yeſt, (Otacz naſs ki yeſi na nebeſih) ſuetiſe ime tuoie. Druga, Pridi Kralieſtuo tuoie. Treta, Budi volia tuoia, Kako na nebu tako i na zemly. Cetarta, Kruh naſs vſagdany dainamga danas. Peta, Odpuſtinam duge naſſe, kako i mi odpuſchamo duſnikom naſſem. Seſta Neuedinas u napaſt. Szedma, izbaui nas od nepryazni.

21. Na smarti Iſus u tri dile razdiliſe, t.y. u telo, u duſſu, i u karv; à Boſanstua zato nistar neostaui: *Quod ſemel aſſumpſit nunquam dimiſit.* Tako Misnik u tri dile Ostiu razlomi: *Pax Domini ſit ſemper vobiſcum.*

22. Iſus

22. Isus na Krisu stoiechi trih obrati, Razboinika, Centuriona, i nikih udaraiuchihise: *Et percutiebant pectora sua*. Tako Misnik trikrat reçe, *Agnus Dei*.

23. Isus z'duhom ide u Limb, suete otcze osloboditi: *descendit ad inferos*. Tako misnik, treti dilak Ostie varse u Cales, gouorechi: *Hęc commixtio, etc.*

24. Telo Isusouo priahu iz krisa, i poklonihumuse: *Deposuerunt cum de Cruce*. Tako Misnik, opet prime Ostiu u ruke, gouorechi: *Domine non sum dignus*.

25. Bi poloseno telo u nov grob: *Et posuerunt eum in monumentum nouum*. Tako misnik prime Ostiu u telo, suoie, ki misnik ima biti nov, t.y, çist: *Vt in me non remaneat scelerum macula*.

26. Vskarsnu Isus, i çetiri ona pria blasenstua: t.y. suitlinu, laksinu, tançinu, i neumarlost: *Tertia die resurrexit à mortuis*. Tako Misnik Ostauiussi Cales, ide na desnu stran, ka stran blasenstuo zlamenuie: *Dextera Domini fecit virtutem*,

27. Vskarsnuvssi Isus vernim ukazase suoim, gouorechi: *Pax vobis*. Tako Misnik obratiussise k'puku, vernomu reçe: *Dominus Vobiscum*.

28; Posla Isus vçenike suoie, pò suem suitu priprovidati: *Ite in vniuersum mundum*. Tako Misnik obratiussise reçe puku; *Ite missa est*.

29. Poda Isus oblast vçenikom karstiti, gouorechi; *Baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*. Tako Misnik blagosloui puk, ù ime otcza, i Szina, i Duha suetoga.

30, Blagoslouiussi Isus vçenike suoie, iz gore Maslinske opet k'otczu, ù nebesa vratise suomu: *Vado ad Patrem*. Tako Misnik blagoslouiussi puk, opet ù sakristiu pouratise.

Eto trideset na kratko od suete mise prohod imas, ku zauetno seliti, seleniem poslussati, poslussaiuchi Bogoliubno uzdarsati imas, ako veçno Kralyestuo priati hochesh.

Szuarha Misecza Maya.

IVN.

Siuot suetih Marcellina, Petra, i Erasma Muçenikov.

Na 2. Iun.

VLadasse Rimskim Czesarastuom Diocletian: ki osobitom taknus zlobom, radi Idolov, vkih Diauli odgouore dauahu, verne proganiasse Isukarstoue. Zato posuem uladanyu suoyem poucli Szudczem, neka Karschenike, ili Idolom vçine poklonitise, ili razliçitimi dayh vmore mukami.

Vto doba bi ù Rimu dyak niki, imenom Petar: komu Bogh poda milost

izga-

izganyati Beze, i zatoga zuahu Exorcista. Koga Szudacz Rimski, poimenu Seuero, slissayuchi da yest Karschenik, çini pridase doyti; i ù veri stalna videchi, nikomu drugomu, imenom Artemio, daga ù tamniczi okuye, ter straſu nad nim pomniuo çini izruçi. Imasse Artemio, kcher yechu, kase zuase Paula, skom neçisti Vladasse duh. Cinechi dakle on straſu, reçemu Petar. O Artemio, dabi ti ù Isukarsta hotil verouati, i dussu zueliçilbi, i kcher od Beza oslobodil tuoyu. Szlissaiuchi to Artemio, krenu glauom, gouorechi. Tebe tuoy Isukarst, iz tamnicze oslobodit nemore: kakolibi dakle, od Beza kcher oçistil moiu? Reçe Petar: Veçeras doidem na dom tuoy, i tada poznades kripost Isukarsta, Boga moga.

Razumiussi Artemio to, nasmiase: potom vrata zatuoriussi, ide domov. Razgouaraiuchise na domu, z'senom suoiom Sabinom, varhu besid od Petra slissanih. Eto posrid nih sta Petar, ù belo obuçen, kris yedan ù ruki darsechi. Koga kàd ochuti Diaual, ki ù Paule bisse, rovuchi kruto pubignu, zdravu ostauiussi diuoiçiczu. Videchi to Artemio, i Sabina Sena niegoua, padohn prid Petra na kolina, glasom velikim, gouorechi: stanouito ni Boga nad Isukarsta. Szkupise i susedov drugih ondeka, ki videchi mirakul rekosse. Szui Karscheniczi hochemo biti. Tada Petar pò nikoga drugoga, imenom Marcellina, daih karsti posla Misnika, i Karschene, ça imaiu verouati, nauçi. Karsti dakle Marcellin z'Petrom, tristo dus.

Izuidi to Seuero Szudacz, razsardise kruto, ter marcellina, i Petra, çini pridase doiti. I hotechise nad Marcellinom osuetiti, ki toliko karsti lyudi, suoimi duorani çinimu nikoliko zauznicz dati. A Petra gola, na nika razbiena missati stakla. Potom zapouiday hu van Rima izpelyati, ter na mistu kose zuasse (Sylua nigra) glaueim odsichi. Kim kada odsiçe. hahar kise imenouasse (Teodor) Vidi dusse nyhoue suitle, kako suncze, od Angelov sprovoyene, ù beske letechi vissine. Toga radi karstise, i ù pokori siuot suarsi suoy. Vmrihu sueti Muçeniki, drugi dan Iania, leta Gos. 296. ù Vrime Diocletiana Czesara.

Poçiuayu tela ouih SS. Muçenikov ù Rimu ù Czimiteru Prisçille.

SZpomina S. Mati Czrikua, na danassni dan, z'ouimi muçeniki, S. Erasma Biskupa, od Campanie, Kraliestua Napole mesta. Ki pokle, pò zapouidi Maximina Czesara, bì i biçi tepen, i olouom zaliuan, i ù goruchi pakal metan; bì od Angela osloboyen. Napokon hotechi suidoçanstuo veri, ku pripouidasse, karvyu dati, podlosi vrat meçu, i zaspa ù Gos. on isti dan, vki Marcellin, i Petar ù Rimu.

Poçiua telo ouoga S. Biskupa ù Gaeti.

Sivot SS. Prima i Feliciana Mu-
çenikov. Na 9. Iun.

PRimo i Felician, bihu brati, i plemeniti Rimliani, à yoſs ù duhounih plemenitij Kripoſtah. Ki vnogo vrimena, kako dobri, i Bogaboyechi, ù Rimu ſivuch, Karſcheniki, nikomur zla, nego vnogim dobra çinyahu.

A zaſto Dyaual, ki yeſt çlouiçanskoy nepriatel slaui, ſuetacz onih, nemogaſſe tarpiti dobrotu. Ponuka dakle, nike Idolske Pope proti nym, ki prid Diocletianom Czeſárom obtuſihuyh, gouorechi: dà Bogoui Czeſaroui, dotih dob, ſarditi budu, dokleymſe Primo, i Felician, nepoklone. Szliſſayuchi to Czeſar, zapouida oba ù Tempal Hercule odpelyati, ter damuſe poklone, priſiliti. Nehotechi oni, bezakonom tim duſſu oskuarniti ſuoyu, ù kih duh pribiuaſſe ſueti, Zapouidayh ù tamniczu zatuoriti, gdi Angel pohodijh, i vkripi, dà ù veri ſtalni budu. Zatim Czeſar izruçijh Szudczu od Numentane, duanadeſte mily od Rima daleko, imenom Promoto, termu çuarſto zapouida, daih çini, ili Idolom poklonitiſe, ili daih razliçitimi vmori mukami. Cinijh reçeni Szudacz, yedan dan pridaſe doiti, i Czeſara zapouid odkrinym: i k'tomu nukaſſeyh lvubezniuo, dabiſe k'volyi pridruſili nyegouoy. Ali muçeniczi ſueti; kako tuardan turan, ù veri Iſukarſta ſtahu. Videchi to Szudacz, razluçijh; ter Primuſa ù tamiczu posla zatuoriti, à Felicianu, ki ſtarij biſſe, reçe. Cudimtiſe, dà pod ſtare dni tuoye, pametſi izgubil, i Czeſara necheſs posluſſati, ter vrime koti oſtaye, ù miru prez muke potroſſiti tuoye. Odgouori Felician. Iſtina yeſt, oſamdeſet imam godiſch, à trideſeti, pò miloſchi Boſyoy yeſt, daſam Karſchenik, ù kogaſe vffam, dà od ruk mene hoche oslooditi tuoih. Tada ſudacz çinigabiçi nikimi, na krayh olouo viſechi, prez ſuakoga teſti miloſardia: potom na niko razpega daruo, ruke i noge priguozdiuſſi. Molyaſſe ſuetacz, ù mukah onih, gouorechi. Goſpodin yeſt meni pomochnik, i ya neuzboymſe, ça ſtuorit meni çlouik.

Darſechiga onako tri dni, i tri nochi, opet ù tamniczu zatuoriga. Zatim çini doyti Primuſa pridaſe, i reçemu. Vidiſs, dà brat tuoy, Bogouom poklonise Czeſarouim: i zato ſada yeſt, kruto od nyega poſtouan; nù dakle vçini i ti ouako. Odgouori Primus: ſada Vidim dà Dyaula slidiſs, buduchi daſi laſacz, kako i on. Oçitoual yeſt meni dobro Angel, ù tamiczi ſtoyechi, ſuaka kaſſuſe bratu prigodila momu. Razſardiſe Szudacz, ter ſuim zapouida duoranom, damu nikimi ſuorlyuimi paliczami ko-

ſti tu-

sti tuku: Zatimga çini konopi raztezati, ter ognienimi sgati suichami.

Hualyasse S. Muçenik, ù ouom tarpleniu Boga, i gouorasse. Ognyem iskusil yesi mene Gospodine, i ù meni nenaydese bezakon.

Videchi nemili Poganin, dà snymi nistar neopraulya, çiniih nasrid placze Numentane odpelyati, i prid suim pukom, dua Laua, dayh razderu, nanye napustiti. Ki kada knym doydohu, kakono dua Iancza, ukrotihuse: zatim opet dua Meduida pusti, ki takoyer i oni uçinihu.

Videchi to çudo Pogani, petsto seyh na veru obrati, zausemi domoui suoymi: à Szudacz okoran stoyechi, poueliim glave odsichi. Vmrihu na 9. Iunia, leta 290. ù vrime Diocletiana Czesara.

Reliquie ouih suetacz poçiuayu ù Kamniku Carniole ù Klostru S. Iakoua Reda S. Francisca Obs. Prou intie Bosne Haruatske.

Siuot S. Barnabe Apostola.
Na 11. Iun.

BIse ù Ierusolimu çlovik niki, imenom Ioseph, od naroda Sidouskoga, i od kolina Leui, posten, i bogat. Ki suprotiuschin nikih radi, iz zemlye diliussise suoie, z'senom od istoga kolina, poimenu Lia, na Otok Cipra, (gdi blaga lesechega vnogo Kupiussi) uze pribiuati. Na kom otoku, yedan rodiusimuse sin; suoym, à t.y. (Ioseph) prozuaga imenom. Ki pokle na leta od razbora stupi, ù Ierusolim, zakon Moysessov vçiti, velikomu Gamalielu Rabinu priporuçiga: polag koga, ukup z'Saulom, ki potle bi Paual, i z'Stephanom, ki parui bi muçenik, spodobno naucen, i kruto zauetan uçinise.

Primirise, dà yednoç Isus doyde ù Ierusolim pripouidati, i nikoga od duadeset, i osam let betesnoga, polag Ierusolimske nassausi Piscine: ise çlouika, dà poganutyu vode, ù nyu porinetga, nimasse. Na koga smiliussise, ozdrauiga, i reçemu. Vstani, uzmi postelyu tuoyu, ter hodi. Na priçu koga çuda, naydese Ioseph; pokom dayest on praui Messia, poznaga stanouito: ter na kolina pridayn pausi, blagoslov zaprosiga. Ki çisto ssarcze videchi yego, blagoslouiga, i polag toga osobitom miloschom taknuga suoiom.

Imasse Ioseph tetu yednu, imenom Maryu, gdi na stanu pribiuasse, ka takoyer sina imasse yednoga, poimenu Iuana Marka, skim reçeni Ioseph, k'Gamalielu na skolu hoyasse: k'nyoy dakle tudye poteçe, gouorechi. Sztanouito znay, dà Prorok on, ki danaska betesnika ozdraui onoga, yest Messia, od Boga Otczem obechan nassim. Negote prosim, potecz i k'nyemu: i prid nym

na kolina padi tuoya, ter yedabi ù dom tuoy kruha blagouati, ter nas ſuih blagoslouiti raçil doyti, uproſiga. Vçini ſena, kakoyoy poueli Ioſeph: na proſsnu ke, nekratiſe Iſus doyti; i pokle kruh blagoua, dua oua, t.y. Ioſepha, i Marka, od ſedamdeſet i duih poloſi vçenikov. A zaſto bihu ondeka (teleſnim gouorechi naçinom) Vçeniki, ki z'Iſukarſtom bihu okripleni, prozuahu Ioſepha Barnabom: çache rechi ſin okriplenya. I to bi ona hiſa, ù ku çeſto krat Iſus, z'vçeniczi dohayaſſe ſuoymi: skimi i nayzadnyu uçini veçeru: i ù koy vçeniki duh priahu ſueti: i taſe zuaſſe Markoua hiſa.

Pokle Paual, na putu g'Damaſcu hodechi, bi obrachen; Krotakſe kazaſſe Vçenikom. Ki neznaduchi Vhlili ili ſpraue çini, od nyega biſahu: nego Barnaba oçito k'nyemu reçe.

Saule, prauiçno, ali Kriuſçno yeſt ſarçze tuoye prema Iſukarſtu? Ki, t.y. Paual, prid nyegoue padſſi noge, plaçuchi reçe. Brate Barnaba, imaſs znati, daſe kayem zlobe moye i onoga, Koga nikada proganyah, ſad iſpouidam, dayeſt ſin Boſy, ki na deſno ſidi yego; odkud na skonçaniu ſuita ouoga, doydet ſudit ſiue i martue. Kite yeſt to nauçil, reçe Barnaba? Iſukarſt, oduecha Paual. Na putu, g'Damaſcu hodechi, vkazamiſe: ter i ſada, ù Vſsyu zuonemi riçi nyegoue, kemi reçe: Saule, Saule, çame progoniſs?

Szhſſayuchi to Barnaba, zaruku zgrabiuſſi Saula k'Apoſtolom, ki ù hiſi Marka ſtahu odpelyaga: prid kimi, t.y. Paual, ponizno Veliçanſtuo od ri Iſukarſtouo.

Potom dua oua, t.y. Paual, ter Barnaba, zauezom od lyubaui zdruſihuſe, ter poſvud, ſillom duha ſuetoga, Euangelye idohu pripouidayuchi: i veru nauiſtuyuchi: Beze tiraiuchi: Pogane obrachayuchi: i ſuitloſtyu prauoga zakona, pameti Narodov proſuitlyuyuchi: ter ſarcza zahodechih obrachayuchi. A naulaſtito, ù Antiochiu, çeſto krat prihayahu; zaſto ondi parui priſtol poloſi S. Petar, i vçeniki prozuahuſe Karſcheniki.

Izayde pogouor mèd nikimi; yeli, ali nè Sacramenat od obrizouanya ſtaroga zakona, k'nouim Sacramentom pridruſiti potriban. Ku ſtuar razumiuſſi Petar, kako broya Apoſtolskoga çelnik, poueli ù Ieruſolimu Concily, ili zbor ſprauiti: naki zbor, Paual, i Barnaba doydohu, i pokle bi odluçeno, da reçeni ni potriban Sacrament, ſuaki opet na ſuoye vratiſe pripouidanye Paual, i Barnaba, (tako duh ſueti hoti) razdilihuſe, à to neka ſuaki poſebi, vechi plod uçiniti more. Paual dakle z'drugim nikim, poimenu Sila, ide ù Siriu: à Barnaba z'Markom, ubrodiſe proti Cipru; i ondi pripouidayuchi, vnoge na Veru obrati Iſuſovu. Zatim doyde ù Rim Petra pohoditi: à od ondeka doyde u Milan, od Lumbardie: i parui bi meſta onoga Biskup. Gdi ſedam let ſtoyechi, vnogih na prauu obrati zakon; napokon Czrikvu onu Anatalonu, ki bi drugi Miſanski Biskup, priporuçiuſſi, opet u Czipar,

Czri-

Czrikue pohoditi ſuoie, vratiſe.

Noſſahu Barnabi Narodi veliko poſtenye, zaſto obraz imaſſe çaſtan: pogled tih: hod Redouniçki; Siulenye priliçno: gouorenie liubezniuo à varhu ſuega, duha ſuetoga u parſih noſſaſſe ſuoyh: i ſuih na liubav, i ſtrah nukaſſe Iſuſovu. Ku ſtuar videchi zlobni Sidoui, iskahu prigodu, daga umore. Mèd ke, doſſaufſi yednoç u Sinagogu, od zlobe, i nevere, poçeyh karati nyhoue: ki puni gnyua, zaſtoyh çuda biſſe, kamenyem poſuhuga. A on paruo ſmarti, Verne ukripiufſi, i Marka k' Petru poslaufſi, duſſu poda ſtuoritelyu ſuomu u Cipru, na 11. Iunia; leta 62. u Vrime Nerona Czeſara, i bì pokopan, u reçenom meſtu.

Poçiua telo ouoga S. Apoſtola ù Rimu.

Siuot SS. Baſilida, Cirina, Nabora, i Nazaria, Muçenikov. Na 12. Iun.

SZueti Baſilid, Cirin, Nabor, i Nazary, bihu plemeniti Rimlyani; à ù Veri Iſukarſtouoy, yoſs plemenitij. Kivnogo vrimena, pod zaſtauom Rimskoga voyuyuch Czeſara, napokon pod ſtaroſt, yur hotechi ù miru, na domih duſſi sluſiti ſuoyoy, vratihuſe domom.

Izuidi Maximian Czeſar Poganin, i Czrikue progonitely: dà çetiri oui vitezi, yeſu Karſcheniczi, zapouida Aurelianu, Szudczu Rimskomu, dayh çini Idolom Sartvu prineſti. Nehotechi oni pogibel vçiniti ovu, çinijh Szudacz ù vzu poloſiti. Sztoyechi dakle oni ù tamniczi, vkazaſe ſuitloſt yedna ondeka, i Perſun proſuitli, i ſarcze nyhouo razueſeli; tako dà ù napridak neſelyahu drugo, nego radi lyubaui, vmriti Iſukarſtou.

Naydeſe ondi ſtraſacz niki, imenom Marcello, ki ſuitloſt videchi onu, na veru obratiſe Iſukarſtovu.

V yutro dan, dozuayh Szudacz pridaſe, dà vidi yeſul prominili miſal. A zaſto sliſſa, dà nè drugo, nego Iſukarſta napomoch k'ſebi zaziuahu razſardiſe, ter nikim guozdyem, koſe zoue ſcorpion (zaſto na priliku çarua onoga yeſt vkouano) Koſu, i meſo çini tarzati nyhouo. Zatimyh opet ù tamniczu poſtaui, ter ſedam dan, dà ù tamniczi gladom vmru, nedaym yſti. A zaſto, i ondi, od Angela bihu okripleni: ko çudo videchi Szudacz, Czeſaru Maximianu dà naznanye, ki daſeyh oſlobodi, reçeym izuan Rima glaue odſichi.

Vmrihu SS. Muçeniki, na 12. Iunia: leta Gos. 300. i bihu pokopani ù miſtu, izuan Rima, koſe zoue Cathacumbe. Poçiuayu ſada ù Francze, ù duih kloſtril-

ſtrih. Telo S. Nabora, ù Nouoçelu: S. Nazaria, ù Larazinu: à S. Cirina oſta ù Rimu.

Siuot S. Antona od Padue, Iſpouidnīka, Reda male bratye, S. Franciſca. Na 13. Iun.

BI ù Lisboni, Kralyeſtua od Portugalie, çelnom meſtu, çlouik niki plemenit, imenom Martin. Ki z'Tereſioni, ſenom ſebi pò zakonu zaruçenom, ù parua leta, ſina imi yednoga, komu ime Fernando nareçe, i ù nauku, ter ſtrahu vzdignuga Boſyem. Vkom, zauitni neprihinihuſe roditely; zaſto yoſs ù ſlabih letih, S. ditich, poçe dauati zlamenye ſuetinie vkoy ſlauno ſiuot ſuarffi ſuoy.

Buduchi dobe ſuoye petnadeſte let, kada drugi mladenczi, k'ſuitounomu otuore oçi naſtoyanyu; tadayh on, ù nebeska vzdignu poſelenya. Zato oſtauiuſſi ſuit, i zaveze yego, poſta Fratrom ù Lisboni, Reda S. Auguſtina: ù kom tri leta, ù çiſtoçhi, posluhu, i vboſtvu, zauetno Regulu obsluſeuaſſe onu.

Doyde glas u Lisbonu, dà ſedam Fratar Reda S. Franciſca: t.y. Daniel, Angel, Samuel, Donul, Leon, Hugolin, i Nicolao, od Kralya Maromolina, u Marocu, za veru bihu muçeni Iſukarſtovu, ter teleſa nyhoua prineſſena u Portugal: pò kih Bogh, vnoga kazaſſe çudeſa. Poſeli kruto S. Fernando, yedabi i on krunu od muçenika priati mogal.

Zato ide k'Fratrom reçenoga Reda, ter od nyh ponizno Habit proſi: i kad bude u Habitu, damu obechayu, mèd bezverne, pripouidati poslatga. Priuolyhu k'tomu dobri otczi, i z'oblaſtyu paruoga nyegouoga Priora, u Red, Fernanda pryahu; terga Fra Antonom prozuahu.

Dilechiſe iz Kloſtra S. Auguſtina, Fratar niki, komu ſal biſſe, dà odhaya, reçe. Poydi, yedali mliſs dà ſuet tamo budeſs?

Odgouori ponizno on, Kadame ſueta sliſſati budeſs, zaiſtinu Boga zahualiti ocheſs.

Buduchi yur Profes, opomenu ſuoga Guardiana dà n èd bezuerne pripouidati poſalyega dakle damu blagoslov. A zaç Bogh drugako hotiſe sluſiti ſnym, zato drugako obarnu: Yer brodechiſe proti Affrici, zavuſſi Vitar Nav, u Sicilii, Latinskih darſav Kralyeſtuo, priko Volye, doſilijh: Kadi Anton S. leto dan leſa bolan.

Szliſſa napokon, da S. Otacz Franciſco, u Aſſiſu Capitul ſpraulya, ide poklonitimuſe. Szuarſiuſſiſe Capitul, ſui Fratri, z'ſuoymi odluçeni bihu Guardiani, nego ſamoga Antona nigdor

dor neprossasse: zasto kako od suih neznan, tako i malo hasnouit. Vyassese. Domislise zato sam pò sebi, ter Ministru Rimske Prouincie, ponizno priporuçisse. Ki u suoiu priamssiga drusbu, u Klostar niki, ki yest u pustiny yednoy, imenom (Monte Paulo) za podlosnika postauiga: gdi on u molitui, postu, i u ostalih kripostah, dusse, i tela, vrime trossasse suoye.

Poslaga, z'drugimi nikimi, Ministar nyegov, g'Biskupu od Furli, Rede priati, kih nyhov od Klostra Guardian sprouodi. Szprauihuse dakle sui ukup, u misto yedno, on i ki Rede priati imahu, kih vnogo, i od razliçitih Regul bisse; à naulastito S. Dominica. Pogouorihuse dakle ukup bratya, dabi dobro bilo, nekabi yedan iz mèd nyh, na utissenye drugih, nikoliko Bosansstuenih progouoril befid. Nato sui rekohu, dà nyedan ni priprauan. Tada Guardian; Nu dakle, reczi Antone. Odgouori. Znass dobro oçe, dà navuk moy, yest dello opchinskoga posla, odkud bih ya mogal priprouidanye znati. Reçemu opet Guardian, (zasto Bogh tako hoti) zapouidamti, pod sueti posluh: dà ono ça znass, gouoriti nekratisse. Nehtechi Anton posluha priuriditi, stupi na visse, ter yedno prid nymi uçini gouorenye, dà ni dubliega, ni razbornyega, ni spasitelnyega, (sui rekosse) nigdar neslissahu.

Vratiusse doma Guardian, Antona kripost Ministru dà naznanye. Kimu poueli, pod S. Posluh, dà pousud idè riç pripouidati Bosyu, tako i vçini. Predikouasse Anton, nè samo z'besidom; dà yos i s'prilikom: zasto ono, ça gouorasse, suetinyom siuota, i Bosansstuenimi tuaryasse mirakuli. Imasse pamet pokoynu: gouorenye razborito: besidu ostru: glas çist: priliku spodobnu: i kako ono drugi Helia, u zakonu vasgan Bosyem, grisnike karasse: prauiçne kriplyasse; okorne umehçauasse; bezakoncze pourachasse; Heretike na veru obrachasse. Paçe, nikomur nepraschasse tim naçinom, dà i ostali, vrimena onoga pripouidauczi, od nyega priliku uzimahu.

Pripouidayuchi yednoç ù Rimu, prid Papom Honoriom; tolike naparuo dà odluke, ili Sententie, dà isti Papa reçe, okolu sidechim: *Vere, hæc est Arca Testamenti* t. y. stanouito, ouo yest skrinya od zakona. Potle, dausimu blagoslov, poslaga na dalye pripouidati.

Buduchi Guardian ù Pody, gdi niki nahayassese pisar; koga kàd vyasse Anton, do zemlyemuse klanyasse. Hoti reçeni pisacz to izuiditi, reçemu. Fra Antone, çase zmanom rugass, dase vech meni, nego drugim klanyass? Odgouori. Imass znati, datye kruna od muçenika pripraulena. Szlissayuchi to Notar, nasmyase; ter opet vratise natrag.

Neproyde vnogo dan dà Biskup mesta onoga, ide ù Ierusolim, sueta mista pohoditi; ter ù drusbi, reçenoga Vaze pisara. Ki yur onamo, mèd bezuernimi, branechi Veru Catholiçansku, za lyubav Isukarsta stalan ù nyoy, bi vbyen:

i tadaſe ispuni Antona Proroçanſtuo: od Kih dob yoſs, za Vechega poçehu darſati Narodi.

Stuchi Theologiu ù Bolonij, (zaſto bì parui Stalacz Theologie, ù Redu male bratye; i ſueti Franciſco, krutoga lyubliaſſe, ter Biskupom ſuoym zuaſſe) ſenu niku, beza ù ſebi imayuchi, zlamenyem ſuetoga Kriſa ozdraui. Zato Diaual, pryaga kruto napaſtouati, i doſſadſi obnoch k'nyemu, hotiga zadauiti. Tada Anton reçe onu pesam, diuicze Marie: *O glorioſa Domina, &c.* i tudye Bez izmaknuſe.

Kada pripouidaſſe, tako bì od Narodov naslidouan; dà nèù Czrikuah, nego na placzah, ter ù polyah, bì vſilien pripouidati: à kàd prediku ſuarſſaſſe, Vitezi çuvahuga, daga puk nezaduſſi; zaſto ſuaki, ſuknyu nyegovu, polyubiti Selyaſſe.

Pripouidayuch yednoç, u Bithuru od Francze, oblakiſe ſpraui hu, dà hoche dasgiti; pomoliſe on Bogu, i reçe puku dà od riçi diliti nimaiuſe Boſie, (çudna ſtuar) posuud okolo, velik proliuaſſese dasg, à onde lipo biſſe vrime. I akoli rauno, yednim priprouidaſſe yezikom; t.y. Latinskim, ſuaki narod, kiga poslusſaſe, razumlyaſſe zato nouim Apoſtolom bì prozuan.

Predikuyuch u Padvui, Heretiki niki, pyuchi vkup, reçe yedan; tolikoie iſtina, ſto on Fratar beſidi, koliko oui glas nechoſe razbiti. I tudye otuoriuſſi okno, ko viſoko biſſe, porinu glaſem u kamen. Odleti tuardoga kamika kus, à ſtaklo oſta czilo; nako çudo Heretiki, veru priahu Karſchansku.

Otacz nyegov, bì oglaſſen daye çloueka ubil yednoga. A zaſto Bogh, uſ- fayuchega vaſe, nigdar nezapuſcha, doyde Angel Goſpodinov, i na priliku Abachuca, zgrabiga, i ù yednu noch iz Latinske zemlye, doneſe ù Lisbonu, od Portugalæ: Buduchi dakle onde, çini martuaczà, pridaſe doneſti, ter od ſtrane zaklega Boſye, yeliga, ali ni otacz ubil nyegov: skoçiſe gori martuacz, i reçe ni, i opet Zaſpa, tako otacza prauda oslobodi. à Antona Angel ù Latinske opet doneſe darſaue.

Bì ù Rimanu Heretik niki, imenom Bondia, ki yednu mazgu imaſſe, trid ni zatuorenu, prez ydenya, i pitya, ki reçe Antonu. Doneſi ſimo Sacrament, ter ako paruo k'nyemu Mazga, nego k'reſetu ouſa, poyde: ya na veru obratimſe tuoyu. Bì uçinyeno tako, dà Mazga videchi S. Sacrament, oſtaui ouas, kim prid nyom ù reſſetu Skrabaſſe heretik; ter Sacramentu, kako ſtuoriteliu, na kolina padſſi, poklonise ſuomu.

Vnoga, i oſtala uçini ſucti Anton zlamenya, koya ù Cronikah male bratye uzdarſeſe: ka za nebiti dug, oudi oſtaulyam. Ki buduchi dobe ſuoye, let 36. doyde ù Padvu, i priamſſi S. Sacramente, ù rukah bratye ſuoye, zaſpa ù Goſpodinu, na 13. Iunia: leta 1237. à na drugo leto, Papa Gargur deueti, ù broy ſuetih poloſiga.

Potiua telo nyegouo ù Paduvi, ù Czrikui, na çaſt nyegovu uzidanoy. Pokom Bogh vnoga çini zlamenya à naulaſlito yezik nyegov ki i ſad nè kako martua, dà kako ſtua çlouika czel kaſeſe. i miga vidiſmo.

Siuot S. Basilia Magna Biskupa, i Isp ouidnika. Na 14. Iun.

POrodise S. Basilio ù Enipontu, od Asie. Koga otacz takoier Basilio, à mati Eumilia, (oba plemenita, i Karscheni a) zuahuse. Od kih tri Biskupi, t. y. Basilio, od koga sada gouorimo: Gargur Biskup, od Nisse: i Petar, Biskup Sebaste; ter Macrina, ka bi Koludricza, na suit porodihuse.

Sztupiussi Basilio na razborna leta; Videchiga roditelyi spodobna, k'nygi poslahuga, ù Athennu, Garçkoga Vladanya mesto, dublye izbirati nauke. Vçechise dakle onde let petnadeste, ù suakom nauku suarssen vçinise; ter sue druge, vrimena onoga, nadayde suoye. Paçe bimu dano ime *Magnus*, i to vbah ostalomu yest: zasto bi veliki ù pameti, i ù gouorenyu, i mudrosti, i ù çistochi, i ù suetiny, i ù suakoy kriposti.

Szlissayuchi dà ù yednom Klostru, niki vçen ù Theologij, i suet u siuleniu, (imenom Porphirio) nahayase Opat. Ide naytiga, ter za vçenika podlosimuse: sta dakle ondi leto yedno, z'kruhom, z'travom, z'korenyem, ter Vodom, samo zadouolyan. Potom opet vratie u Athennu, i vlizausti u Skolu, z'drugimi Philosophi razgouaratise. A zaçga ne poznahu, reçe niki drugim: ili yest ouo Angel, ili Basilio. Da pokle yur odkrijmse, tada postenye, kako vridan bi, skazahumu.

Imi Basilio paruo toga, u Athenne za mestra, nikoga slauna Philosopha, imenom Eubalo, ki Poganin bisse: i ouoga nagouori, dà sueti karst prime, ter snym mista suera, doyde pohoditi; i dà, u vodi Iordanskoy, oba hotese karstiti: zasto Basilio Cathecumen bisse, t.y. zapisan mèd verne.

Dilihuse iz Athenne, i doydohu u Antiochiu. I buduchi na stanu çlouika yednoga, ditich niki, u knyge gledayuch, plakasse se: koga kàd vidi Basilio, reçe. Zasto plaçes dobri ditichu? odgouori: mestar moy, ouo pismo Homera rekalmye istomaçiti, à zasto neznam, zato plaçem. Tada Basilio, zgrabiussi pero, istomaçi pismo ono: ko kàd mestru vkaza ditich reçemu, ouo ni çlouik, nego Angel istumaçil Bosy. Poteçe tamo, i s'postenyem Basilia, z'Eubalom, u dom pripelya suoy.

Dilihuse iz Antiochie, i doidohu u Ierusolim. Bisse vtodoba ondi Biskup, imenom Maximo, koga Basilio, z'Eubalom poyde nayti. Ki kripost duih ouih videchi Philosophov, na suaku prossinyu, lahko prignuse nihovu. A to naiparuo, dà u vodi Iordanskoy, sam bitiem, ideih karstiti. Karstech dakle Basilia, vkaase zrak suital, varhu glaue niegoue: ter yedna, iz Vissih nebeskih,

doleti golubicza; i prid obrazom Basilia, zmutiussi vodu, vechse neuzri, kamo ide. Videchi to Biskup, zakriça gouorechi: duha suetoga, mladenacz napunise ov.

Vtatiussise iz Ierusolima, doidohu u Antiochiu: i ondi Melicio Biskup, redi Basilia Diakom, i pouelimu pripouidati: Ku çast takouom pomniom pronassasse dà mnoge na suitlost Euangelia pripelia. A zasto u Czesaree Heretiki Arriani zdignuhuse; ide onamo, nikoliko, Czrikui Bosioy poslusiti vrimena. A buduchi pustiny vech prignut, nego halauaniam gradounim: potegnu u Klostar od Ponta, i ondi Fratarski poçe peliati sitak.

Pokle Basilio iz Czesaree dilise, yaki vçinihuse Arriani. Videchi to Catholiczi, poslahu ponizno; opet dase vrati prositiga Branechise dakle on, od S. Gargura Nazianzena, bì vprossen, ki vkup, z' Eubalom sprouodiga.

Pripouidaiuchi ondi, neproide veliko, dà Eusebio Biskup Czesaree, vmri. Na misto koga, sui yednim naçinom, viknuhu Basilia. Ki ako paruo vasgan; pokle bì Biskup yoss vasganij, ù zakonu pokazase Bosyemu; à naulastito proti Arrianom, kim Czrikue zaparussi, od mystayh istira onoga.

Vto vrime, Valente Czesar, ki bì Arrian, doyde ù Cesareu; i videchi progonstuo, ko Basilio uçini Arrianom, gnyuan Kruto, çiniga iz Cesaree odkrayti. I hotechi odluku, ili sententiu podpisati, stol nov nakom syasse, polomise pod nym. Nepristà zato sardit Czesar, nego stoyech poçe pisati: à zasto yedno, ni drugo nehte chi pustiti pero, vaze treto: Ko darsechi, takomu ruka utarnu; kako dabi suha bila. Tada yur pozna, dà neprauiczu Basiliu çiniasse, poslaga zuati, ter pokleknuvssi prid nyega, prosscheniaga prosi; i pò molituah, sina Czesaroua, ki beteshan bisse, ozdraui Basilio.

Vnoga i ostala uçini çudesa, buduchi, dà nyedne Kriposti neostaui, koyse nepridrusi: i od velikoga posta, nebissega nego kost, ter kosa. Ki yur punlet, i utesania; sue Sacramente priamssi, pogleda ù nebo; i dussu poda stuoriteliu suomu, ka ù Veçnu beznu ponessena, pria plachu od truda suoga. Telo bi pokopano ù Cesaree, na 14. Iunia: let Gos. 380. ù Vrime Valente Czesara.

Reliquie ouoga S Nauçitelya ù unogo mist nabodesse.

Siuot SS. Vita, Modesta, i Crescentie Muçenikov.
Na 15. Iun.

POrodisse Vid S. ù Masaru, kralie stua Sicilie mestu: Koga otacz Ilia, à mati

à mati Ediſſa, (oba plemenita, i bogata, ali Zato Poganina) zuahuſe.

Bi Vid, od ditinſtua yoſche ſuoga, k'nauku, i k'ſtrahu, kruto prignut Boſiemu; i buduch od duanadeſte let obratiſe na Veru Catholiçansku, i od Florida Biskupa, mista onoga, proti voly otcza, karst pria ſueti.

Biſſe ù onom gradu, Szudacz niki Poganin, imenom Valerian, ki krutim naçinom, Karſchenike proganiaſſe. Iov sliſſaiuchi, dà Vid yest Karſchenik, pouelimu ukup z'otczem pridaſe doiti. A zasto, priçaſſeſe otacz, dà ſniegouom voliom ni Karſchenik, nego ſam pò ſuoioy misli uçinil yest. Zato reçemu Szudacz. Kakoueſi ti ſille Vide, dà Czeſaroue, moie, i otcza tuoga, pogaryuyeſs zapouidi, i Bogouom necheſe pokloniti naſſim; nego nikoga, pò tuoioy glaui, slidiſs propetoga? Odgouori Vid; ſpodobnye yest, Nebeskoga Czeſara, Szudcza, i otcza poslusſati, nego zemalyskoga. A koga ti propetoga imenuyeſs, on yeſt praui Bogh, ki na deſnu ſidi otcza nebeskoga, i od tuda doyde, na skonçanyu ſuita; ter Czeſara, tebe, i otcza moiega, ukup z' Diauli, ke ui za Bogoue darſite, ubah ù muke oſudit paklene.

Szliſſaiuchi to ſzudacz, raſardiſe kruto, ter uçini Vida gola zvuchi, i ſpaliczami meſtritiga. Tepuchiga dakle drobanti, tudye ſudczu, i ostalim kiga biahu, utarnuliu ruke, kako dabi ſuhe bile. Videchi to Szudacz, Zakriça gouorechi. Carounik yeſt oui. Odgouori Vid; niſam ya Carounik, nego Iſukarst komu sluſim, boriſe zame. Reçe Szudacz: moliga dakle zame, neka zdrauie pourati rukam moym. Pomoliſe on, za nepriatelye ſuoie, i bi usliſſan. Videchiſe Valerian zdrav, uzboyaſe, dà ù napridak yoſs goremuſe neprimiri, dozuauſſi otcza nyegouoga, reçemu; ono ſin tuoy, çini ſnym kako znaſs, zasto ya u napridak, nepaçamſe u nyega.

Dopelyauſſiga domov Iotacz, nepristayaſſe nigda zlipimi, à nigda z'gardimi nukatiga, dabi veru oſtauil Iſukarstovu, ter Idolom poklonilſe. Sztaſſe S. Mladinacz, kakono, yedan turan tuard, ſue beſide, veri Iſukarstouoy ſuprotiune odbyayuch oçine: Komu napokon, hotechi misto dati, oſobitom taknut milostiom Boſyom, pria dua druga, t.y. Modesta, i Creſcentiu: i ſnymi ubrodiuſſiſe doyde u Napolu.

Brodechiſe pò moru, zavuſſijh vitar, ter k'krayu priſilijh, tri dni skratiuſſijm put. nimayuchi ça oni blagouati, pomoliſe S. Vid, i tudye Aquila hlib doneſeym yedan: i tako ſuaki dan, do tri dni çiniaſſe, (i ni çudo, zaſto rabu Boſyemu, ſuako ſtuorenie yeſt pokorno) Buduchi ù Napoli, odluçi poyti ù Rim, tela ſuetih Petra, i Paula, i oſtalih muçenikov pohoditi.

Vladaſſe, vtu dobu, Rimskim Czeſaraſtuom, Diocletian, tuardi nepriately vere Iſukarſtoue, i on kcher imaſſe yednu, skom neçiſti primitaſſe duh; ki ù nyoy ſtoyechi, reçe: ya neizaidem od oude, dokle Vid neiſtirame. Szliſſayuchi to Diocletian, çini Vida onamo

doyti: ki kada ruku ſuoyu na glauv poloſi diuoyke, tudye bez, ſtraſno rouvchi, izleti iſnye: i nike Pogane, kiſſe z'Vidom rugahu, pomlati, dò ſmarti. Videchi to Czeſar, veſel kruto reçe Vidu. Dragmi yeſi ti, i od ſada ù napridak velika vladanya moyega ſtuorimte ya: nego ſamo hochu, dà veru oſtauiſs Iſukarſtovu, terſe moym poklonis Bogouom. Odgouori Vid. Ia Dyaulom, ke ti za Bogoue darſiſs, klanyatiſe nechu; nego vbah Iſukarſtu, ki yeſt praui Bogh slusiti budem. Szliſſayuchi to neharni Czeſar, gnyuam kruto, zapouida Vida, Modeſta, i Creſcentia, ù tamniczu poloſiti; i ondi yedna ſuitloſt vkazaſe, ter glas sliſſaſe, kimu reçe. Sztoy kripko Vide, slugo moy, zaſto kruna na nebeſih pripraunati yeſt.

Vyutro çini, ſuete muçenike pridaſe doyti, i videchi ſtalnih ù veri ter dà volyu nete çiniti niegovu, zapouida iedan velik naſrid placze naloſiti ogain; i ſumpora, zemlie, ſmole, i oloua, vain namiſſati gouorechi. Ia hochu viditi moreli vas, Bogh vaſs od ognia osloboditi. Zatim ſue tri ù reçeni porinuhu ogain, (çudna ſtuar) raſtupiſe plamen ognia, dà ni vlaſa glaue netaknu nihoue: à oni ù niem ſtoiechi, hualiahu, i blagoslauliahu Goſpodina.

Tada Czeſar to videchi reçe: çarouniczi yeſu oui. I pun yaroſti, Laua çini iſpelyati yednoga proti Vidu, daga razdere. Koga kad S. Mladenacz prikriſi, kako yedno Iagnye vkrotiſe. Nato yoſs vech yadan Czeſar, pouelijh na Cataſtu poloſiti: à t.y. na yednu daſku razpeti, ter skonopi raztezati. Vezahuih nemili duorani, ter s'konopi na ſue ſtrane raztezahu, dà ſui vdi, yedan od drugoga raſtupihuſe. A Vid S. Boga na pomoch zaziuaſſe: zdruge kripliaſſe ſuoie: i videchiſe na ſuarhi, duſſu priporuçiuſſi, podayu ſtuoritelyu ſuomu, za koga karvu prolya ſuoyu.

Vmrihu SS. Mladinczi, na muki onoy: pò ſmarti kih, potres velik vçiniſe; tako dà ſui rekoſſe, prauiçni bihu oui, i tiſuche Poganov na veruſe obratihu. A Czeſar ſtrahom ù parſi vdarayuchiſe, pobignu domov. Tela nihoua, Bogaboiecha ſena Florencia: ù ſpodobno pokopa miſto, na 15. Iunia: leta Gos. 303. Vladaiuchi Diocletian Czeſar.

Reliquij ouih ſuetacz ù vnogih miſtih nahodiſse glauay zato S. Vida ù Maſaru gdi bì royen à yedna ruka ù Veroni Kaſuſse.

Siuot S. Marka i Marcellina Muçenikov. Na 18. Iun.

VVrime Diocletiana Czeſara, mèd oſtalimi Karſcheniki, bihu vhichena, dua brata bogata, i plemenita

Rim-

Rimlianina: poimenu Marko, i Marcellian; ter Cromatiu Szudczu Rimskomu, daih çini Idolom pokloniti izruçena. Tada reçeni Szudacz, odkraiyh ù polaçu, vlaſtelina nikoga, imenom Nicoſtrata, do 30. dan, neka odluçe: ili Idolomſe pokloniti, ili na smart oſuyeni biti.

Imahu dua oua ſueta mladencza, otcza Tarquillina, mater Marciu. Sene z'drobnu diçiczu, à zaſto Pogani bihu, zato k'nim dohaiahu, plaçuchi; neka miſal promine, ter k'voli pridruſeſe Czeſarouoy. Otacz belu glavu: mati otuorene parſi: à ſene ù rukah diçiczu: yauçuchi kazahu, yedalibijh, na voliu obratili ſuoiu. Primiriſe ondi slauni vitez Sebaſtian (kako ù ſiuotu nyegouom vpiſahmo) ki poſrid nih ſtoiechi, reçe. A kobi drugoga ſiuota nebilo, nego ov ſuitouni: razlogbi zainſe boriti. A buduchi drugi, koga slavu ſam Iſukarſt podaie, nili ſpodobnie, niemu sluſiti. Verni dakle budite vitezi, zaſto Iſukarſt, skrunom na vratih çekauas Raia. Tolike kripoſti bihu riçi Sebaſtiana, dà ſuih okolo ſtoiechih, v'kup s'Cromatiem Szudczem, na veru obrati Iſukarſtovu.

Poſta Szudacz drugi, imenom Fabian, ki bì çuarſt Poganin. I ov vçini Marka, i Marcelliana, pridaſe doiti, i Videchi dà Idolom neteſe pokloniti, çinijh k'yednomu darvu z'guozdiem prikouati. Sztahu dakle ondi priguozdieni, molechi, i Boga na pomoch zaziuaiuchi. Kih videchi ſudacz, dà neumiraiu, çiniih kopiem proboſti. Vmrihu, na 18. Iunia; leta Gos. 300. ù Vrime Diocletiana.

Poçiuayu ù Rimu in uia Ardeantina.

Siuot SS. Geruaſa, i Protaſa Muçenikov. Na 19. Iun.

VRauenne, Latinskih darſav meſtu, bì graianin niki, poimenu Vital, plemenit, bogati, dobar Karſchenik. Ki videchi Likara nikoga, imenom Vrſicina, na ſmart za voliu vere peliaiuchi, priſtupi k'niemu, ter ſarçeno prid Pogani, daſe neizgubi, ù Veri poçega kripiti.

Videchi to Paulin, Szudacz od Rauenne, ki bì Poganin: yamu çini yednu iskopati, ter ù nioi Vitala kameniem poſuti. Oſta zanim ſena, imenom Valeria, i z'duimi ſinmi, t.y. Geruaſiom, i Protaſiom. A zaſto, reçena ſena, bì iz Milana; zato prodauſſi imanie ù Rauenu, zduimi ſinmi, opet na otaçanſtuo vratiſe ſuoie, gdi na Kratkim i vmri vrimenu.

Pò ſmarti ke, dua oua, t.y. Geruaſ i Protaſio: k'ſuakomu dellu kripoſtnu, kako dobri, i Bogaboiechi Karſcheni-

ki, pridrusihuse; tako dà pò suem mestu dobar glas od nih tecziſſe. Vto doba, poslan bì od Nerona Czesara, Voiuoda niki z'Voiskom, proti Markomanom, imenom Astasio. Ki dossadssi ù Milan, vprosi Pope Poganske, dabise Idolom pomolili zain. Komu oni rekosse, ako hochesh ù Voiskah biti strichan, çini Geruasia i Protasia nassim poklonitse Bogouom. Szlissaiuchi to Astasio, çinijh pridase doiti, terim reçe. Nekami Bogoui, ù Voiski, proti nepriateliom dadu strichu; potribaie dà vi oba, z'manom nimse poklonite. Odgouorimu Geruasio. Ti Capitane, imash od Boga, ki yest stuoritely neba, i zemlie, pomoch prositi: à nè od nimih Bogov tuoih: Ki imaiu oçi, à neuide: Vssi, à nesliſſaiu: Vsta, à negouore: ruke, à nepossu: noge, à nehode: Siuot, à negibliuse. Nu dakle, ako sebi pomochi nemogu, kako hote tebi? Szlissaiuchi to Astasio, ù sarczu kruto vasgan, çini Geruasa olouenimi biçi biti; tako yako, dokle dussu ispusti. Zatim reçe Protasu. Vidiss brisan, brata tuoga? nu dakle, poklonise Bogom nassim, dà i ti onakouom neumress smartiom. Odgouori Protasio. Kakosam ya brisan, ako vech ti, nego ya, bossise? yase grosnie neboim tuoie, à ti voisku boisse izgubiti: zato Idolom tuoim ù vike nepoklonimse. Tada çini Poganin, i ouoga z'biçi promestriti, ter napokon glavumu odsichi.

Vmrihu, na 19. Iunia: leta Gos. 69, Tela nihoua bihu pokopana ù Milanu, ù domu Philippa graianina, od Milana. A poslia, pò Bosiem oçitouaniu, nassa-

sta od S. Ambrosa, Archibiskupa: tet ù Czrikvu, na çast nihovu vzidanu, poloſena ù reçenom mistu.

Poçinayu i ßada ù zgora reçenomu mistu.

Siuot S. Siluera Pape, i Muçenika. Na 20. Iun.

SZueti Siluer Papa, bì royen ù Campanij, od Napole mestu, od spodobnih lyudi: ki radi nauka, i dobrote siuota, od Popov, ter dyakov: bi obran za Papu.

Bisse ù Czarigradu ono vrime Archibiskup Heretik, imenom Antimio: koga Agapit, ki prid Silueriom bì Papa, izuarse, radi Heresie. Vime çesa, pisa Theodora, Czesaricza Czarigradska, prosechi Silueria, dà Antimia opet na Biskupyu poloſi suoyu. Ki nehotechi uçiniti prigouor ta S. Materi Czrikui, bì zapouidyu reçene Czesaricze, od Bellizaria voyuode Czesaroua, (ki onda ù Rimu proti Gothom, ù Latinskih voyevasse zemlyah) istiran iz Rima, i na Insulu Pontiu odkrayen.

Szta ondi sueti otacz, pokoru çinechi: ter posvud Biskupom liste pisuchi, Czrikue priporuçayuchi Catholiçanske: i

ke: i napokon od truda, i betega, zaſpa ù Goſpodeue, treto leto, nyegova Papatſtua, na 20. Iunia. leta Iſu. 540. Redi paruo Miſnikov 13. Dyakov 15. Biskupov 19. Azaſto Bogh pò ſmarti niegoui, vnoga skaza çudeſa: zato bì ù broy Muçenihov poloſen, Vladaiuchi Iuſtinian Czeſar.

Poçina telo ouoga Pape ù Rimu ù Vaticanu.

Siuot S. Paulina Biskupa, i Iſpo. Na 22. Iun.

SZueti Paulin bì Franczez, ù Burdeos, darſaue Guaſcone meſtu, od bogatih lyudi royen, i ù ſuitounomu, ter Boſanſtuenomu piſmu, dobro nauçen. Doſſadſſi yur na dobu, nagouorihuga rodbina: i priatelyj, dà yednu, ſebi priliçnu, imenom Thereſiu, pozakoni: skom nikoliko ù ſtrahu ſivuchi Boſyem, poroda imati nemogahu.

Stuchi yednoç Euangelie, ono S. Matthea, gdi gouori. Ako hocheſs ſuarſen biti, poydi: i proday ſue, ça imaſs, i razdili ubozim, i tada doydi naslidouati mene: Vdrihu riçi ouc, ſarcze niegouo, da ili ydiſse, ili piaſſe, ili poſal ki çinyaſſe, vazdarye ù pameti darſaſſe. A, znayuchi, da nè on ki poçne, nego *Ki* ſuarſſi, blaſen yeſt: zato z'volyom ſene ſuoie Tereſie, tako uçini. A za biti vech zuarſſen, diliſe iz zemlye ſuoie, i doide, ù Latinske kraie, ter ù Nole, od Campanie, Kralieſtua Napole meſtu, z'ſenom uſtanouitiſe ſuoyom. gdi tudie dobar puſti duh ſuetinie. Zaſto niedno dilo od miloſardya neoſtaulyaſſe, i graiani daie dobar, Bogaboyech, i ſuet, gouorahu.

Vmri Biskup od Nole, i ſui yedinim glaſom Paulina, na miſto zazuahu niegouo. *Ki* s'Tereſiom razdiliuſſiſe, nè vech za ſenu, nego za ſeſtru darſayu, Pria Rede od Lampja Biskupa, od Barcilone, i bì poſuechen: Naſtoya S. Otacz, ſuakom pomnyom, kako ima dobar paſtir ſtadu naſtoyati ſuomu; tako daga ſui za Biskupa, i otcza darſahu ſuoga.

Vz duignuhuſe Vvandali, iz Affrice, ter Latinske porobihu darſaue, mèd kimi i Nolu, gdi Paulin Biskup biſſe. Izke ſue graiane, ke zgrabiti mogahu, za ſuſnie odpeliahu: à meu oſtalimi, mladincza yednoga, ſina udouicze nike uboge, nioy kruto potribna. Ki na dil Affru, zetu Kralia od Vvandalov, dopade. Plakaſſe ſuaki dan, yadouita mati, prid Paulinom Biskupom. Na ku ſmilouaviſſiſe, ide bitiem ſuoim ù Affricu, ter uproſi Affra, ù ime ſebe, materi onoy pourariti ſina. Vçiniuſſi tako Kraliev Zet, Paulinu zapouida, Vartal çiſtiti. Naſtoiaſſe, tim naçinom, dà ſuaki dan, volia ça, zetu Kralievu, iz Vartla na ſtol, k'obedu donaſſaſſe, i zato krutoga liubliaſſe.

Doide

Doide ydan dan Paulin, k'Affru gouorechi. Imaſs znati, dà nochas taſt vmriti hoche tuoy; i buduchi; da ſina nima, priprauiſe ti, na miſtu niegovu budeſs Kralieuati. Szliſſaiuchi to Affer, nauiſti Kraliu, taſtu ſuomu, kimn reçe. Vkaſimi çlouika toga, ki to prorokova. I videchiga reçe. Sztanouito, noch proſſaſtnu, vidih çlouika ouoga, mèd duimi drugimi mene ſudechi, i izuidiuſſi podtanko, ki on biſſe, i poſto onamo doide, zaçudihuſe kruto. Zatim ſue grai ne od Nole, ki ſusny bihu ù Affrike, darouamu, i ſpoſteniem domov odprauiga.

Doſſadſſi liubezniui otacz, iz Affrike, u Nolu, od ſuoih z'veſeliem bì priet ouçicz, kim kako i paruo verno naſtoia. I buduch iur ſtar, i trudan, leſe na poſteliu, ter pouida dan, kadamu ieſt umriti, i doſſadſſi naizadnia vra; slauechi Boga, zaſpa u miru, na 22. Iunia, leta 422. u urime Honoria Czeſara.

Poçiua telo ouoga S. Biſkupa ù Nole.

Od Naroyenya S. Iuana Karſtitelya. Na 24. Iun.

BIſse, u Vrime Heruda Kralia Sidouskoga, Pop niki, imenom Zacharia, *Ki*, pò zakonu vrimena onoga, imaſſe ſenu imenom Elizabet. I oua oba, prid Bogom, i prid liudi, prauiçna bihu. Zaſto zakon obſluſauahu Boſy; a ij nimahu poroda, zaſto Elizabeta biſſe neplodna.

Primiriſe, da Zacharia, pò obiçayu Redouniçtua, vlize ù Tempal, i k'Altaru priſtupiuſſi, hoti tamnian, pò redu ſuomu, dati Bogu: à vas puk, ù tu doba, izuan ſtoiechi moliaſſe. Vkazamuſe Angel Gabriel, na deſnu Altara ſtoiechi: koga kadà vidi, zmutiſe kruto, i ſtraſna mislenia obhayahu niega: reçe mu tada Angel.

Neboiſe Zacharia. Zaſto vsliſſana yeſt molitua tuoia: i Elizabet porodit ſina, i zuatiſe bude Iuan, i bude tebi radoſt, i veſelie: i vnogi na poroienie razueſeletſe niegouo. Biti hoche ſtanouito velik, polag Goſpodina: Vino, i ça opoiti more, neche okuſiti: i duha S. yoſche ù vtrobi matere, napuniſe; i Vnogih ſinov ſarcza k'Goſpodinu Bogu obratit ni houomu. I on pride, prid Iſukarſtom ù duhu, i ſilli Helie: dà obrati ſarcza otacz, ù ſine: i neveruyuchih, na razum: priprauiti Goſpodinu puk ſtanouiti.

I reçe Zacharia: Kako to more biti, buduchi daſam yur ſtar, i ſeni moyoy proſsliſu yur dni od toga? Odgovori Angel. Iaſam Gabriel, ki prid liczem ſtoim Boſim, i poslanſam, to nauiſtiti tebi. A zaſto beſidam neveroua moim, hocheſs zamuknuti: I dokle neiſpuneſe oua, nechesſ gouoriti. Sztahu liudi, çekaiuchi Zachariu: i çudiahuſe dà Kaſni; i kad izaide, ter gouoriti nemogaſſe, poznahu, daie videnie vidil. Poide Zacharia doma, à pukſe razaide,

Potom

Potom nikoliko dan, zaçe Elizabet, i nosi skrouito miseczi sest. Zatim tudie, isti Angel, bi g'Diuiczi Marij poslan: à to, dà zaçetye nauistyoy sina Bosyega, i k'tomu reçeyoy, dà Elizabeta, ka nyoy bisse rodicza, yest prisobnaa ili nosecha.

Szlissayuchi to Marya, ka pò duhu suetomu, sina yur bisse zaçela, ide stariczu Elizabetu pohoditi. I vçinyeno bi, dà kàd slissa pozdravlenie Marijno Elizabet, zradouase ditich ù vtrobi nie: zasto slissa Isukarsta, kiga od griha narodnoga, ili istoçnoga ocisti, ocischena posucti, i posuechena duha S. napuni: Kako Angel Gabriel, Zacharij, paruo toga, nauisti.

Ispunise vrime Elizabete, i porodi sina: slissayuchi to rodbina, i priatelyi, dà yest Bogh milosardie suoye skazal sniom, veseliahuse kruto, i na osmi dan, pò obiçaiu Sidouskom, doydohu obrizati diticha; i zazualiuga oçinim imenom Zacharia. Odgouori mati niegoua, nè tako, nego Iuan zuatise bude: Rekosse oni, dà niedan ù rodbini niegouoy, imenuyese tim imenom.

Mahahu Zacharij (zasto gouoriti nemogasse) kako hoche sinu polositi ime. A on uprosi pero, i Calomar, ter upisa gouorechi: Iuan yest ime nyegouo, tako dà suise çudyahu, i tudie otuorise Garlo nyegouo, ter yezik oprostise, i gouoralle çisto, hualechi Boga, i ù starosti prorokuyuchi.

Zamuknu Zacharia, kad Angela vidi, za çetiri razloge. Paruo, dà muçechi razmisslya, ouo ça Angelu Verouati nechti. Drugo, dà Vechi mirakul ukasese, zasto i sin ù starosti porodimuse, i on deuet miseczi nim buduchi progouori. Treto, bi prilika dà on glas izgubi, zasto yos praui glas, ki yest Isukarst, na ouom suitu nebisse. Cetarto, zasto Zacharia od Angela zlamenie prossasse, zato od za muka zlamenie bimu dano.

Deuet yest osobitih sill ili kripos Iuana suetoga.

Parua, isti Angel, ki Gospodina, ta i nyega nazuisti.

Druga, ù vtrobi materinoy posuechen bi.

Treta, otcza nima progouoriti uçini.

Cetarta, mati Isukarstoua, kadase porodi, od zemlyega uzdignu.

Peta, ù vodi Karstiti nayparuo zaçe.

Sesta, Isukarsta rukom Karsti suoyom.

Szedma, parstom ukazaga suoym.

Osma, ù Limb dossadssi, prissastye otczem, ù tminyah sidechim, nauisti nyegouo.

Deueta, bi Prorok: paçe vech, nego Prorok. Zato parui iz daleka vidihu Proroki, à on i vidi, i parstom pokaza. Paçe Isus, od Iuana: à Iuan, od Isusa Prorokoua. Reçe Iuan. Ouo Iagnacz Bosy, ouo ki vzimle grihe suita. Reçen Isus. Meu royenimi od sen, neuzdignuse vechi, od Iuana Karstitelya.

Bi Iuan sprauische suih ripost. Naucitely siuota. Prilika suetinye. Naredba praunicze. Vzdarsanye çistoche. Pripouidauacz pokore. Put verni Euangelya. Glas Apostolski. Zauet

Pro-

Prorokov. Poçetak puſtinyakov. i Nauiſtnik Iſuſov.

Prorodiſe, 6. miſeczi paruo nyega; u vrime Octauiana Czeſara, leta pò ſtuoreniu ſuita 4540.

Siuot SS. Iuana, i Paula Muçenikov. Na 26. Iun.

VLadaſſe Rimskim Czefaraſtuom Conſtantin ve liki. V vrime koga, izayde veliki broy voyske Poganov, kako mrauov, iz Scithie, z'Kralyem nyhouim, ter ſue ù ogayn, i pod meç obrachahu: i yur ſvu Traciu bihu zauyeli.

Videchi to reçeni Conſtantin, nemoguchi bityem poyti ſuoym: Voyuodu nikoga imenom Gallicana, na ſuoye, protiua nepriateliom, od praui miſto: obechauſſimu kcher ſuoiu Conſtanciu, kadeſe pourati, za ſenu dati.

Diliſe dakle, i ukup ſnym dua Komornika reçene Conſtancie, t.y Iuan, i Paual. Ki kad z'voyskom ù Traciu doide, yaçega neg miſsliaſſe naide nepriatelya. Szkimi poklefe nikoliko krat pobi, napokon izgublien, obratimu plecha, ter ù Gallipoli zatuoriſe. Nepriſtaiahu Scithi izuan aruaiuchiga à Gallican ù gradu Idolu nikomu, imenom Marte, poſuetiliſscha dauaiuch: a to ſamo, dabi pobignut mogal, pridnym proſſaſſe.

Videchi to dua ſueta brata, t.y. Iuan i Paual, zakriçahu prid nym, gouorechi. Ne tako Gallicane, nego uçini zagouor, Bogu na nebeſih, ter budi Karſchenik: i tako nepriatelye hocheſi pridobiti tuoie.

Szliſſaiuchi to Gallican, ſuzami na oçiu reçe; hochu z'dobre volie. I to rekſſi, tudie znide Angel zneba k'niemu, kris ù ruki noſechi, termu reçe, Nasliduy mene, i nimaiſe boiati. Izaſauſſi van, ugleda voisku neznanih vitezov, s'kimi voisku nepriateliſku proſſauſſi, doide dari pod Sator Kralya. Ki videchiſe ù zlù, pade na kolina, miloſardie proſechiga, proſtimu on: i pokle pod oblaſt, Rimskomu podloſſe Czeſaru, ide domov. A Galliçan karſtiſe, i ſuim ſuoym podloſnikom poueli, to uçiniti, ter slauom velikom, vratiſe na trag.

Vlizſſi z'voyskom ù Rim, na yparvu ſtuar ku vçini, ù Czrikuu S. Petra, ideſe poklonit. Videchi to Conſtantin reçemu. Poſſauſſi na voysku, Idolom sluſaſſe: à vratiuſſiſe, S. Petru klanyaſſe. Tada Gallican pouidamu, vas prohod od voyske, i yoſmu reçe. Ia kcher izruçuyem tuoiu, zaſlo ù çiſtochi hochu sluſiti, Iſukarſtu momu, tako i vçini.

Vmri dobri Conſtantin, i ſin yego; pò ſmarti kih, zali Iulian Apoſtata, pre-

ſta,

sta Czesarom, ki kruto Karschenike proganyasse. A zasto mèd ostalimi, Iuan i Paual, na glasu bihu; zato posla Terentiana, komornika suoga, dà k'niemu doidu, i prid nim, neka on vidi, dase Idolom poklone: rekosse oni Terentianu. Ako Iulian yest tuoy Gospodin, vratise, ter miruy snim, zasto mi nimamo drugoga Gospodina, nego Isukarsta. Razsardise na odgouor ta, Czesar; ter opet posla Terentiana, daim kip od Ioue pokase, i akolimuse nepoklone, glaue ù hisi, daim odsiçe, nihoue: ter ondi ù skrouitu, dà nebude zmutnia ù puku, zakopa mistu. Vmrihu SS. Muçeniczi, na 26. Iunia, leta Gos. 304. Vladayuchi Iulian Apostata.

Neproide veliko vrimena, dà Bezi misto oçitouahu ono. Zasto sin, zgora reçenoga Terentiana, grob SS. Muçenikov taknvussi, bì od niega osloboien: i radi toga mirakula, na veruse obrati Isukarstovu.

Poçiuayu te la nyh ù Rimu, ù Czrikui od hise nyhoue uzidanoy.

Siuot S. Leona Pape i ispouidnika. Na 28. Iun.

LEon, drugi imena ouoga Papa, bì ù Sicilij royen, ter duadeseti, i drugi dan, za S. Agatonom posta Papom: ù vrime koga sesti Concily na suitu ù Czarigradu zuarisise, koga on potuardi, ter iz Garçkoga, na Latinski prinese yezik.

Zapouida *Agnus Dei*, ù Misi gouoriti: i *Pax tecum* dauati. Vkroti Biskupe iz Rauene, ki spomochu Exarkov, t. y. Czesarouih namistnikov, ki ondi stahu, Rimskomu Papi posluh nè çinechi. Vçini, dà niedan nemoxe biti Biskup, ù Rauenni, ako ni paruo od Pape potuaryen.

Bi oui Papa, ù Garçkom, i Latinskom kruto naucen pismusi k'tomu dobar peuaz, ili musik, i zato popiuanye ili Cant, od S. Gargura nassast bolymu poda obraz, à nisto i od suoie prilosi glaue. Bisse Bogaboyech, i kruto milostiv vbozim. Iednu ù Rimu vzida Czrikvu, koyoy S. Paual Apostol postaui ime, i ondi telesa SS. Simplicia, Faustina, i Beatrice, zauetno polosi. Posueti na yednoç Popov 9. Diake 3. ù razliçitih mistih Biskupov, 23.

Nebi oui Papa, ù sillah od prossatnih nistar many, nego to dà kratko siui vrime, samo deset miseczi i. 9. dan. Na suarhu kih, dussa ù Ray, telo ù vatican, à ime ù broy suetih bì polosseno: na 28. Iunia, leta 683. Vladayuchi Constantin çetarti.

Poçiua ù Rimu kako zgora rekoßmo.

Sivot S. Petra Apoſtola. Na 29. Iun.

PEtar S. bì Galileanin, ù Betſaidi roien; imi za ſenu Perpetvu, kcher Ariſtobula, arata Barnabe Apoſtola, à S. Andrei brat ſtarij biſſe yego: obadua riboloua, i ſarczem ſelecha biti ſpaſena.

Szliſlaiuchi Andrei, Iuana karſtitelia polag vode Iordanske pokoru pripouidaiuch, niemu za Vçenika podloſiſe, od koga bì napuchen k'Iſukarſtu poiti. I poſſauſſi, Petra donuka ſobom, od koga ſpaſiteline nauke priamſſi, opet na meſtriu hitoribsku, vratihuſe ſuoiu.

Hodechi Iſus polag mora Genazarethskoga. Vidi dui ribaricze, Petrovu, i duih ſinov Zebedeouih, ſtupiuſi ù parvu, uze Narodom, niega slidechim, pripouidati, i ſuarſſiuſſi reçe; imateli ça rib? Oduecha Petar: meſtre, ſvu noch trudechiſe niſtar neuhitiſmo: à on reçe, odpeliay viſe, i mriſe ù louinu rib varzi tuoie. Ki tako uçiniuſi, vnoſtuo toliko vhitihu, dà obedui one ribaricze, Velikih napunihu rib. Ku ſtuar Videchi Petar, kleknuvſi zakriça. Izaidi od mene Goſpodine, zaſto griſsnik çlouik yeſſam ya. Ku poniznoſt Videchi on: reçemu. Naslidui mene: Zaſto od ſada ù napridak Loucza od liudi ſtuorimte ya. Ki tudie, ſuaka oſtauiuſſi, naslidoua niega, i bì drugi Apoſtol, za S. Andriom, ter pri ſuih çudeſah naideſe niegouih. Paçe na oſobitiih izuan drugih, kako on ki namiſtnik, ù S. Czrikui imaſſe biti niegov.

Imi Petar ù Iſukarſtu ſivu veru; zaſto mèd oſtalimi okoluſtoiechemi, ù ſili zauiknu Boſioy, proti niemu gouorechi. Ti ieſi Karſt, ſin Boga ſiuoga. A on k'niemu. Tiſi Petar, i Varhu ouoga Kamika, (niega ukazauſi) vzidiu Czrikvu moiu: i tebi podam Kliuçe raia nebeskoga. I ça godar zaueſeſs na zemli, bude zauezano na nebeſih; i ça godar odriſſiſs na zemlij, bude odvezano i na nebeſih.

Imi ſtanouito uſtanie: buduchi, dà odhodechi drugi, on neodhaiaſſe od niega. Paçe reçemu, Goſpodine, kamo hochemo poiti, riçi ſiuota imaſs.

Liubaui bì uſgane: zaç trikrat upitan, liubiſsli ti mene, trikrat odgouori, liubim Goſpodine, i duſſu moiu polagam zate. A na gori nahodechiſe Taborskoi, tri poſeli uçiniti pribiualiſscha, hotechi ſnim zaiedno ubah pribiuati.

Vkaza umilienstuo na Veçeri, nehtechi damu meſtar noge umie niegove, i daga nepristraſſi, nigdar dopuſchaſse. Bì i ſarçen; zaſto kada slisſa, dà mestra, niki Vçenik hoche izdati, noſinom nikim, kimu pri paſu Viſaſſe, daga doznaſſe,

naſſe, ubiaſſega. Paçe i u vartlu, Malcuſu, ki naiuech zabauliaſse, htechiga pò Vratu, uhomu porazi: i yoſs na dali e bilbi mahal, damu iſukarst nezabrani. Zakim vàzda postupli uiuch, i akoli rauno za taiaga, bì od ſelie neka ſuarhu niegovu vidi: Zasto ako reçiſſe, vçenikſam niegov, van prez miloſardia, bilbi izagnan.

Iſtina yeſt, dà kruto ſagriſſi, ali zato ſpokorom grih opra on. Bihu pod ociu yego, pruti od ſuz; zaſto kadgodir peteha Cantati çuyaſſe, milo od ſarcza vazdar proplakaſſe. Pokle yur Apoſtoli, duh ſueti priahu, ſui niega za glauara darſahu, i nyedno prez niega neçinyahu viche. I almuſtuo koſe zbiraſſe, pò rukah nyegouih prohaiaſſe, kako pò onomi komu Iſukarſt ſtado priporuçi ſuoie. Bì tako ſillan ù priprouidanyu, dà vech nego nyedan drugi, na veruyh obrati: i kako piſſe, S. Luca, dà na yednoy prediki, pet tiſuch na veru obrati. A mirakulom, ke uçini ni broya, buduchi dà ſinya yego, kogaſe dotikaſſe beteſnika, tudye ozdraulyaſſe.

Kad Apoſtoli darſaue razdilihu ſuita, dopade Petru Ponto, Galatia, Capadotia, Bithinia, darſaue od Aſie: i onamo poſſadſſi, Czrikue grayaſſe, oltare zyaſſe, Beze tiraſse, i ſuih na ſuitloſt Euangelia nukaſſe; tako dà neizbroyeno Vnoſtuo na pravu dopelya veru: Vratiſe ù Ieruſolim mater Iſuſovu pohoditi, gdi nikoliko poſtauſſi vrimena, ide ù Antiochiu: i ondi priſtol poloſi ſuoy, skim vlada ſedam let (kako ù priſtolyu od Antiochie yeſt upiſano) Potom oſobitim taknut obiaulenyem Boſym, ide ù Rim, i ondi priſtol poloſi ſuoy, na 18. Ianuara, leto Gos. 44. ù vrime Claudia Czeſara, i vlada ſnym 25. let.

Izaydohu niki od Sidov, gouorechi: dà Karſcheniki, kiſe na veru obrachayu, potribno yeſt nym, i Sactament od obrizo vanya priimat. Zato Petar, nakon tri leta, vratiſe ù Ieruſolim, i ondi kako poglaunik, skupi ſue Apoſtole, viditi varhu riçi oue, (i to bì parui Concily, ili zbor Czrikue Catholiçanske) i pokle duhom ſuetim taknuti, odluçihu dà reçeni od Obrizouania ni potriban Sacramenat, ſuaki opet ù darſaue, na priprouidanye, vratiſe ſuoye.

A paruo toga Poglauicze Sidouske, ù Ieruſolimu ſtoiechi, prizuahu Petra, i Iuana, proſechijh, dà Iſukarſta za Meſſiu nepripouidaiu: na ku ſtuar odgouori Petar, daie bolie Bogu, nego liudem poſluh dati. Arabin niki, imenom Gamaliel, vſtauſſiſe poſrid okoli ſidechih, reçe. Bratio, imate znati, dà ako ouo, ça oui gouore od Boga yeſt, zaludoſcie nam protiua boriti: dà akoli ni, nego liudsko naſſa ſtye, prez naſſega razaydeſe truda. Szliſſaiuchi to Sidoui, puſtihuih slobodno odaiti.

Herud Kraly, pokle Iakovu vechemu, iz Hiſpanie pourachenu, çini glavu odſichi: Videchi daie drago Sidouom, poueli i Petra ù tamniczu poloſiti; ho techi i niemu, poblagdanu Vazmenom takoier vçiniti. Molechi ſua Czrikua zain, deide Angel Goſpodinov, ter od vze o lobodiga onc.

Szliſ-

Szlissaiuchi Apostoli, dà Samaria yest priela riç Bosyu, poslahu k'nim Petra, i Iuana: ki kad na koga ruku postauliahu, videnim naçinom duh S. vain prihayasse. Bisse ondi Carounik niki, imenom *Simon Magus:* ki stuar videchi tu, mosnyu pinez donese Petru, gouorechi. Pinezi oui buduti, a ti meni poday sillu, da nakoga ruku polosim, neka duh S. vain vlizet. Nato gniuan Petar, odtiraga gouorechi. Pinezi tuoy, budite tebi ù pogibel, zake dar duha suetoga mislis kupiti. I od oude, ki duhoune kupuyu stuari, imesu priali, t.y. Simoniaczi. Od tada reçeni Simon, toliko zloban vçinise Karschenikom, da Kud hoiasse, pousudih nastorouasse: zatoga Petar isprid sebe proganyasse. Ki nikoliko postausti ù Samarij, ide ù Alexandriu, a potle u Antiochiu, suoy pohoditi pristol, gdi verne blagosloviussi one, vkup z'Markom Euangelistom doide ù Rim: gdi zgora reçenoga Simona Maga nassaussi, sue zlobe odkri niegouc. A meu ostalimi, reçeni Simon, prid pukom Rimskim u Campidoliu stoie: hi, reçe: dayest on Bogh; ter ù Vissiniu od Diaula çinise nositi. Ku stuar videchi Paual, reçe Petru. Tebi yest zapouidati, a meni moliti: i to çinechi, tudie Simon pade doli, ter malo poslia isçesnu. I ki preuzetyem hoti Letiti, izgubi noge da ne more hoditi: Zasto paruo ponizna molitua Petra, proide oblak; nego oholia Simuna, do oblaka.

Potom S. Petar spomniom, i spripouidaniem, nè samo Rimsku Czrikvu, da yosche suim ostalim, kako glauar, pou sem suittu prigledasse. Dyake, Pope i Biskupe posuechiuyuchi, terih na su çetiri strane suita pripouidati saliasse Kako ono Marka ù Aquileu: Appolina ra u Rauennu: Marcialla u Siciliu, Ro mualda u Toschanu, Torquata u Hisp niu: a Valeria u Francu; i ostale ç niasse pokore staracz sueti. Zasto kr ha, vode, ter sirouih trav ubah blago uasse, i kad od mestra suoga spomina sese, kako zgora rekosmo, milose pla kasse.

Bihu Neronu Czesaru dui hotnici ke na Veru Petar obrati: zato kak Karschenicze, nehtihu vech k'niem pristupiti. Ku stuar videchi on, gniua kruto (zasto bludnik bisse) Petra, i Pau la, çini ù Tamniczu posositi; dokle vi che vçini, kom smartiom imayu vmi ti. Odluçi napokon, talnaçem Senata, neka Petar, kako Sidouin, imase pro peti: à Paulu, kako plemenitu Rimlya ninu, glavu odsichi.

Vodechyh dakle oba vkupa, na vra tih Ostyenskih (stalnike vere, branite lye zakona, vzdarsitelie praude, i po glaunike suita, Ki na skonçanie, z'me strom suoim, na pristoliu sidechi, sudi budu) yednoga od drugoga razdilihu. plaçuchi polyubihuse, zatim reçe Pa ual, Petru. Poydi ù dobar ças, stalnos S. Matere Czrikue, i pastiru stada Bo syega. Odgouori Petar: à ti poy ù mi ru, Nauçiteliu liudi, barzo ochemose oper viditi. Odpeliahu Petra na misto, kose zoue *Mons aureus*. Ki milo pro plakausti zahuali Bogu: ter nekaga do-

ſi, à nè gori glauom, dà nebude priliçan meſtru ſuomu propnu, vproſi duorane.

Vmri Petar, parui Papa (Linu Papi Czrikvu priporuçiuſſi) na 29. Iunia, leta Gos. 70. Vladaiuchi Neron Czeſar, i bì pokopan ù Vaticanu: gdi yeſt ſada Czrikua çaſtna, na poſtenye nyemu vzidana, budi nam dakle napomoch. Amen.

Sivot S. Paula Apoſtola. Na 30. Iun.

VEliki Paual bì Sidouin, od kolina Beniamina, ù Tarſij od Cilicie meſtu, Rimlianom podloſno royen: ù kom ſui royeni, pò miloſti Czeſara, grayani Rimski naziuahuſe. Koga ſtarij niegoui, biſtra ù pameti Videchi, ù Ieruſolim, velikomu Gamalielu, nekaſe piſma vçi, priporuçihu. Gdi vkup z' Stephanom paruim muçenikom, Barnabom Apoſtolom, z' Markom Euangeliſtom, i z' nikimi drugimi, ù zakonu Moyeſſa vçen poſta.

Dà pokle, na putu oſobitom od Isukarſta k' Damaſcu hodechi, dà grabi verne, ter ù Ieruſolim daſe zagute, bì priſtraſſen naçinom: tada od vka, Iagnye: od zabaunika, ù kripitely: od progonitelia, branitely: od bezakoncza, ſud izabrani, vçiniſe: i ù Ieruſolim doſadſſi, ſarçeno Apoſtolom, ter vçenikom pridruſiſe niegouim, ter ù Templu, Sinagogah, i placzah obcheno, i oſobito, prez ſtraha; ſrama, i ſmutinye ſuake, veſelim çelom, 'otuorenim glaſom, dà yeſt Iſukarſt ſin Boſy nauiſſcheuaſſe. Tako dà i verne kripliaſſe, bezakoncze obrachaſſe, Sidoue zmuchauaſſe, i ki malo paruo Iſukarſta proganiaſſe, tada ſillu nyegovu çudom, i ſtrahom ſuakoga odkriuaſſe.

Zdruſiſe z' ſuetim Barnabom, ter idohu ù Antiochiu, gdi od vernih, kih yur ondi velik broy biſſe, veſelo priati bihu, skimi nikoliko poſtauſſi vrimena, ù Cypar, gdi bì didiſtuo Barnabe, vbrodihuſe. Biſſe na Otoku od Cypra, meſto yedno imenom Papho; gdi niki vichnik Rimski plemenit, i bogat, imenom Paual vladaſſe, ki dobrouolyno Apoſtolov pripouidanye poslusſaſſe. Nego niki Carounik, poimenu Elimas, odurachaſſega: ku ſtuar videchi Paual Apoſtol, reçemu. O ſinu Diaula, i puu ſuake zledi, ki ſuprotiuiſs praudi Boſioi: zato od ſada ù napridak, uecheſs viditi: (çudna ſtuar) tudie reçeni Carounik oslipi. Videchi çin ta Paual, vichnik pade na kolina prid Apoſtola, terſe na veru obrati Iſukarſtovu. I takoui oua dua vçinihuſe priatelij, kako piſſe S. Hierolim, da Apoſtol, kiſe paruo zuaſſe Saual, zaliubav niegovu, poçeſe zuati Paual.

Doydohu Paual Apoſtol, i Barnaba ù Liſiu; i ondi slipe, i hromc nike ozdrauiuſti, rekoſſe oni Narodi. Da ono yeſu Bogoui, iz neba doſsli: Paual dà yeſt Mercurio, à Barnaba Ioue; ter potekohu, daih tamyanō pokade: ku ſtuar videchi oni, rekoſſe. Niſmo mi Bogoui, nego sluge Iſukarſta, na deſnu Boga ſidechega. I na dalie pripouid ù, velik broy na ſuitloſt Euangelia obratihuyh.

Biſſe zato ondi vnogo neuernih Sidov, ki naſtorechi Apoſtole, ſprauihuſe dayh kamenuiu. Ku ſtuar Videchi oni dilihuſe, ter ù Philipiu meſto od Macedonie doydoſſe: gdi ſenu yednu, Beza ù ſebi imiuchega iſtirahu, i veru ondi vkorenihu Iſukarſtovu. Od onde idohu ù Troiu, i pripouidaiuchi Paual na placzu Narodu, mladinacz niki, ſin voyuode gradskoga, na oknu poslu-ſſaiuch omaknuſe, i pade doli, ter iſçeſnu: radi çeſa buka velika ù puku vçiniſe Szliſſaiuchi to Apoſtol, pouelig pridaſe doniti: koga kàd ſuetim zlamenoua kriſem, tudie gori veſel skoçi: vapiuchi, ſtanouito ni Boga nad Iſukarſta. Ki mirakul videchi Narodi, vnogiſe na praui obratihu zakon.

Vçiniſe Concilij ù Ieruſolimu (kako ù ſiuotu S. Petra vpiſaſmo) naki Paual, i Barnaba bihu pozuani, ki ſuarſſiuſſiſe, dua oua razdilihuſe. Barnaba vze Marka, ter ide ù Cypar, i bimu ondi dana kruna od Muçenika, pò ſmarti koga, Marko P.tru pridruſiſe: à Paual zdrugim nikim, imenom Syla, u Siriu, Ciliciu, i u Liſiu, odprauihuſe: gdi Timothea, ki yur bì od Iuana Euangeliſta obrachen, na veru, za vernoga pridruſi Vçenika.

Zbuçihuſe proti Paulu Sidoui, te vezanoga pridahu Feſtu, Szudczu od Czeſaree, daga vmori proſechiga. ſto yechi dakle prid nim, reçe. Sidouom niſam kriv, zato k'Czeſaru ù Rim proziuamſe. Odgouori Feſtus, k'Czeſaruſſe prozual, k'Czeſaru ipoideſs: Ki zſtraſom ubrodiuſſiga proti Rimu o praui.

Idrechi oni, na otok od Malte dotegnuhu: â zaſto i laçni, i ſedni, trudni, mokri buduchi, polag yednoga velikoga kamika, ogain naloſihu Beruchi Paual darua, vipera yadouita uyga, zaparſt: ku ſtuar uidechi okolu ſtoyechi, zauiknuhu gouorechi. Martau yeſt, od uydenya utrouna guine, briſan çlouk oui. A on kaçkom hmuti u ogayn, ter parſtom prikriſſiuſſi pò kamiku, tudy ozdraui. Paçe u onom kamiku, oſta moch proti kaçkam; kiſe zoue, *Gratia S. Pauli*: t.y. miloſt S. Paula, i kigu pye, ali polag ſebe noſi, neboiſe otroui nie.

Doyde u Rim, i od ſtraſe yego Czeſaru bì izruçen, i pò zapouidi Nerona, u polaçi Fauſta Rimlianina leto dan zadarſan, odkle poſuud ſpaſiteline uernim piſaſe liſti. Na ſuarhu leta, od nikog Philoſopha, ki na uelikom glaſu biſſe, imenom Enea Seneca bì osloboien. Potle po ſuem ſuitu duadeſeti let umena, poide riçi pripouidati Bosie, ide u Spaniu, u Franczu, u Italiu, u Siriu, u Lidiu, ù Ciliciu, u Pamphiliu, u Pa-

phago-

phagoniu, ù Asiu, ù Macedoniu, u Dalmatiu, u Illyriu, u Candiu, u Cipar, i pò suih otokih od poldneua ; tako dà vnogo, i neizbroieno liudstuo, na suitlost Euãgelia obrati, i Isukarstu duhounim porodi naçinom. A mèd ostalimi, velikoga Szudcza od Athenne, Dionisia Areopagita; ki kad vidi suncze dà pomarknu, kada Isukarst tarplyasse, reçe. *Aut Deus naturæ patitur, aut machina mundi dißoluetur.*

Bì Paual ponizan ù sarczu: vbogù voly: tih ù Siuotu: Sporan ù blagouaniu: diuacz ù pulti: lyubezniv mèd bratyu: nastoyech ù molituah. A varhu suega, nigdar vrime negubliasse; zaç izuan Bosanstuenoga nauka, tri mestrye imasse znadisse Konope plesli, postole Siti, Czrikueno ruho suilom poplitati. A to yosche ù mladosti hoti nauçiti, akobiga gdi neuolya vhitila, dase more hraniti. Od glasa paruih nochnih petehov, do zore, rukami dilase: à od zore, do nochi, ù razdilènyu Sacramentov, vrime trosase suoye.

Vnoga reçe: vnoga vpisa: vnoga vkaza: i vnoga pritarpi: Ka ispisatise nemogu. Trikrat od Sidov bi tepen: i suaki krat pò trideseti, i deuet zamahov pria, takov obiçay bisse, grayane Rimske mestriti; t.y. çetardeset zamahov nepriskoçiti: à dabi smili, yosbimuyh bili vech prilosili. Iednoç bì kamenouan: à trikrat na pogibeli morskoy naidese: à yednoç niz zida bì od bratie, daga Sidoui neutuku, iz Damasca ù Konestri spuschen. Bì na pogibeli od Vod: od razboinikov: od Sidov: od Poganov: ù gradih ù pustiniah: na moru: na zemly. i mei hinbenom bratiom. vmartvulyen od truda: od glada: od seye: od zime: od betegov: i od skarbi.

Proklinia huga, à onih blagoslauliasse: proganya huga, à on zanie moliasse i suaka protiuna, liubaui onoga radi, kimuse na putu, hodechi g' Damascu vkaza, dobrouolno podnassasse. Napokon dossausi ù Rim, pò zapoui di Nerona Czesara, za Veru bimu glaua odsiçena, iz tela koga, Karui na misto, mliko isteçe, ù zlamenye praude yego. A glaua trikrat skoçiussi, zazua ime Isusouo: Ko ime petsto krat ù suoyh pismih zazua. i ondi tri zdenczi izurihu, ki i danassni dan videse. Vmri veliki Paual, suit'ost okruga zemlye na 29. Iunia, leta Gos. 70. ù vrime zgora reçenoga Nerona Czesara. Telo vkup S. Petrom, ù Rimu poçiua. Budinam dakle napomoch. Amen.

Szuarha Misecza Iunya.

IVL.

Od Pohoyenya Diuicze Marye. Na 2. Iulya.

POkle Angel Gabriel, bì od Boga k'Diuiczi Marij, ù grad Nazaret, dà ima pò duhu ſuetom ſina zaçeti Boſiega poslan: oçitouayoy polag toga, i ouo skrouiſche. A t. y. dà Eliſabeta, od ſeſt miſeczi, z'Kacharyom yeſt priſobna.

Buduchi dakle yur ù hiſi Ioſepha, zaruçnika ſuoiega, uproſiga gouorechi: dabiſe raçil ſnyom, ù gore Sidouske potruditi, ter ſtarcza Zacharyu, i Eliſabetu bliſniczu ſuoiu; pohoditi; à to hoti Duh ſueti, Diuiczu Maryu nadahnuti, neka s'prohodom Iſukarſt, ki yur ù ſarczu biſſe nye, Iuana ù utrobi matere (kako Angel reçe) poſueti.

Ide Oſip, ide Marya, petdeſet mily puta hodechi (neznam piſſicze, ali na konyu, piſmo negouori) i uçinyeno bì, dà kad ulize Marya ù hiſu, zagarli Eliſabetu, i polyubyu gouorechi. Bogh budi ſtobom, mayko draga. Bihu takoue ſille riçi one, ke iz vſt çiſte izay dohu diuicze, i ù Koy yur ſtuoritely pribiuaſſe ſuita, dà tudye ſarcze probihu Eliſabete, i duha napunyu ſuetoga. Paçe i Iuan, ù utrobi ſtoyech, sliſſa prihod ſtuoritelya ſuoga, i tudye razue ſeliſe, i bì od Iſukarſta, od griha narodnoga, ili iſtoçnoga oçiſchen, i poſuechen, i ù miloſti potuarien, i razbormu od parmeti, dan; zaſto ſmartno nigdar neſagriffi. Tako dà Iuan paruo vidi nebo, nego zemlyu paruo Iſukarſta, nego drugoga çlouika: paruo duhom ſuetim, nego duhom oſobitim na zemly dihati poçe. Paruo ochuti nebeska, nego zemalyska, i napokon paruo priorusye, nego ude, za oçiſtiti put prid Goſpodinom.

Szliſſayuchi to Eliſabet, ù ſilli Duha ſuetoga, Prorokoua gouorechi. Blaſena ti yeſi med ſenami, i blagoslouyen plod utrobe tuoye; i od kudouo meni yeſt, daye dosla mati Goſpodina moyega k'meni? zoueyu materom, à yoſ ni bila prodila. Zaſto to? nego dà yur verom biſſega rodila, zatoyoy reçe. Blaſena ka veroua, zaſto ſuarſſeſe ſuaka ù tebi, kaſu reçena od Goſpodina.

A zaſto bì obiçay Sidouski, dà kada ki, kakovu od Boga veliku prymlyaſſe miloſt; tada kakovu piſam, na slavu, ſpraulyaſſe niegovu: toga radi, reçe Marya. Veliçi duſſa moya Goſpodina,

I uzradouaſe duh moy, ù Bogu ſpatelyu momu.

Ier pogleda umilenſtuo, slusbenicze ſuoye: euo yer od ſada blaſenume rekut ſui Narodi.

Ierbo uçini meni vnoga; ki moguchi yeſt, i ſueto ime nyegouo.

I miloſt nyegoua od roda, do naroda, boyechjmſe nyega,

Poloſi dolu moguche z'ſtola, i uzuiſſi ponizne.

Laçne napuni dobrimi, i bogate odpuſti prazne.

Prie Iſrael dite ſuoye, ſpomenuchiſe od miloſche ſuoye.

Kako gouoril yeſt otczem naſſim, Abrahamu, i ſimenu nyegovu va vike.

Poſtahu malo mayn, tri miſecze, ù hiſi Zacharijnoy, dokleſe ditich porodi çekayuchi, Ioſeph z'Zacharyom naparſte gouorechi, (zaſto Zacharia mu-

cast bisse) à Marya z'Elisabetom, ricmise minyahu; sue zato od nebeskih skrouisch gouorenye bisse nyhouo.

Porodise ditich, i od Marye bi od zemlye uzdignut; potom nakon osam dan bi, pò obicayu Sidouskomu, obrizan: i narecese ime niemu Iuan. Zatim Marya, i Ioseph, lyubezniuo uzamssi proschenye, vratihuse ù dom suoy.

Blagdan pohoyenya Diuicze Marye, zapouida Vrban sesti; à Bonifacio deueti potuardiga, leto Isukarstouo 1389. Molimoiu dakle, dà miloschu suoyu, sarcza pohodi nassa, z'Isukarstom sinom suoim: ki siue, i Czesaruye, va Vike vikov. Amen.

Siuor SS. Processa, i Martiniana Mucseni. Na 2. Iul.

VVrime Nerona Czesara, SS. Apostoli Petar, i Paual, bihu poloseni ù tamiczu: à to, neka ondeka cekaiu, dokle Czesar odluci, kom imaiu smartiom vmriti: i bihu izrucseni duim Vitezom, poimenu Processu, i Martinianu, dai h cvuayu.

Dohayahu k'suetim Apostolom vnogi betesniki; kih oni zlamenyem S. Krisa, suih ozdrauliahu. Videchi dakle to recseni Processo, i Martinian, prid Petra, na Kolina padohu suoya; ter ponizno, daih Karsti, prossahuga. Nebuduchi ondi Vode, prikrisi Petar stinu yednu, izke tudye siua skoci voda: skom nyh, i cetardeset drugih Karsti Szoldatov. I oui sui prossahu, dabi pobignuli Apostoli SS. Kim oni odgouorihu: dà nè bisechim, nego borechim, krunase daye.

Izuiduissi to Paulin Szudacz, cini Processa, i Martiniana pridase doyti: i slissayuchi dà ime zaziuaiu Isuukarstouo, s'Kamikom vcinijm sue zube istuchi, zatim na Aculeu mucitijh. Bisse Aculei, kolo yedno, gdi suete polagahu Mucenike, ter Konopi nikimijh raztezahu, tako dà sui udi tela rastuplyahuse. Mucechijh tako on, ulize Bez vayn, ter malo Kasnie, dussu izdri niegovu.

A sin niegov, poimenu Pompinio, suete mucenike ù tamniczu cini zatuoriti, terih obtusi prid Czesarom: dà kako Carouniki, vbili yesu otcza niegoua. Ki gnyuan Kruto, zapouidaym glaue izuan Rima, odsichi.

Vmrihu sueti Mucseniki, na 2. Iulia, leta Gos. 70. ù vrime Nerona, kih telesa Lucina ù suoyem pokopa Vartlu.

Pocinayu ssàda ù Rimu, ù Czrikui S. Petra.

Sivot SS. ſedam bratov. Muçenikov. Na 10. Iul.

VLadaſſe ù Rimu Marco Aurelio Pio, ki kako ono Poganin, za vgoditi Idolom, Karſchenike proganiaſſe. Nahaiaſſeſe uto doba, udouicza nika, imenom Felicita, Karſchenicza, i Kruto Bogaboiecha: ka ſedam imaſſe ſinou, kih ukup zmlikom u ueri, i u ſtrahu uzdignu Boſyem.

Izuidiuſſi Idolski Popi, dàyeſt Karſchenicza, obtuſihuyu polag Czeſara, gouorechi: dà akoli Felicita, ukup z'ſinoui, Bogouom nepokloniſe ſuoymi, raſarditbiſe mogli, ter ko zlo, Rimskomu uçiniti Czeſaraſtuu. Szliſſayuchi to Marco Aurelio; Szudczu nikomu, imenom Publio poueli, vzrok viditi ta Dozua dakle reçeni Szudacz Felicitu pridaſe, koy ouako, od ſtrane reçe Czeſaroue. Ti, kako ſlaba ſena, dalaſiſe zapeliati: nu dakle, ako ſamoy ſebe niti milo, buditi zato ſinov tuoih; ter Czeſarovu obuarſſi zapouid. Odgouori ona ouako: akoli ya yeſam ſlaba ſena, duh ſueti mene Kripku çini; à ſini moy, dobroga Czeſara, à t.y. Iſukarſta, obuarſſuyu zapouidi.

V yutrodan ſidechi Publio na ſudu, prid Templom od Idola Marte: çini Filicitu, vkup ſnimi pridaſe doiti. I videchi onu kittu mladih bratov, ſmiliſe nanye, potom reçe materi. Seno, primi moie viche, i vçini, neka oui mladenczi Czeſarovu obuarſſe zapouid. Odgouori ona: tuoye viche, yeſt nam pogibel; i tuoia miloſt, yeſt nam nemiloſt. Zatim obratiuſſiſe, reçe ſinom. Pogleite ſinczi moy nebo, gdi Iſukarſt, za priati, çekaias: boriteſe dakle, ter verni ù liubaui budite niegouoy. Iſſaiuchi to Szudacz, reçeioi. Bezſramz, i prez obraza, takoli ſmiſs prid manom govoriti? i vçiniuſſyoy nikoliko zauſnicz dati, od ondika porinuiu. Zatim yednoga, pò yednom iskuſi brata, i ſtalne videchi, ù tamniczu zatuorijh; ter Czeſaru dà naznauie, neka odluçi, ça od nih ima vçiniti.

Zapouida Czeſar, daſe imayu razliçitimi umoriti naçini: i tako bì uçinyeno. Ianuar, pod bati od oloua; Felix i Philip, pod paliczami puſtihu duſſu. Siluan, bì porinut izuſokoga. Alexandru, Vitalu, i Martialu, bì odsiçena glaua. A Feliciti, çetarti miſecz potle, bì dana kruna od Archimuçenicze: zaſto ſebe, i ſinoue, za lyubav poda Iſukarſtovu. Vmrihu ſueti muçeniczi, na 10. Iulia, leta Gos. 173. Vladayuchi zgora reçeni Marco Aurelio.

SZueta Czrikua, ſpomenutye çini ukup, ſouimi zgora reçenimi ſueczi, od S. Rufine, i Secunde diuicz, i ſeſtar: ke ſuitoune oſtauiuſſi zaruçnike, Iſukarſtu çiſtochu obechahu ſuoyu.

Lyubaui

Lyubaui koga radi, ne ono leto, ali on isti dan zato, kada i sedmim bratom, bihu glaue odsiçene, leto Gos. 252. ù Vrime Valeriana, i Galiera Czesarov.

Poçinayu telesa nyh ù Rimu, ù Czrikui Constantiane.

Siuot S. Pia Pape, i Muçenika. Na 11. Iul.

MEd ostalimi, ù stara vrimena, slaunimi gradi suita', bì Aquilea, ù Friulu, Latinskih zemaly darsaui. Ku nikada silom, *Atilla Flagellum Dei*, porobi, razori, posga, i slavu ù nistar obrati yego. V ouoy, paruo toga, S. Pio, parui imena ouoga Papa, od Ruffina plemenita Aquileana porodise, i pò smarti Igina, 24. dan, kriposti nyegoue radi, za obchinskoga bì obran pastira.

Zapouida oui Papa, dà Vazam ù nedilyu imase darsati. I Koludricze od 25. let proffesion çiniti. I od Czrikue imanya, Kayoyse daruyu, nimayu vech odbyatse. Iosche polosi pokore Misnikom ù Canonu, akobi ki ù suetoi misi, malom pomnyom kakov uçinil zahod.

Darsa Rede petkrat: ukih 10. Misnikov, 8. Dyakov, 21. Biskupa, ù razliçitih mistih posueti. I pokle vlada Papatstuom 9, let, 5. Miseczi, 27. dan, bimu dana Kruna od Muçenika: na 11. Iulia, Leta Gos. 167. ù vrime Marka Aurelia.

Poçiua telo nyegouo ù Rimu ù Vaticanu.

Siuot SS. Nabora i Felica Muçen. Na 12. Iul.

NAhodeucise Maximian Czesar ù Milanu, bimu dano naznanye, od Popov I dolskih, dase nahayayu dua, ù mestu onomu, poimenu Nabor, i Felix; ki Bogouepogariuiu nyegoue, ter Isukarstu klaniaiuse. Tada Poganin, ki kruto Karschenike nastoraise çinijh pridase doyti, terym reçe. Iesteli vi Karscheniki? Odgouorihu. Iesmo, i hochemo biti', dokle budemo siui. Reçe Czesar: Nechete biti dugo siui, ako misal neprominite. Zatim çinijh neka gladom umru: gdi Angel Gospodinov, u vzi stoiechi, vzdarsauasseyh.

Videchi Czesar, dà neumirayu, yedan velik zapouida naloziti ogayn, ter

vayn porinuti uçinijh. A zasto milostiuij ogayn, nego on uçinise: buduchi dà ni vlas od glaue netaknu nyhoue. Reçe tada Czesar: Negromanti yesu oui; ter izuan Milana, na vratih od Lodi, pouelijm glaue odsichi.

Vmrihu SS. Nabor, i Felix, dan 12. Iulia, leto 397. Vladaiuchi zgora reçeni Maximian Czesar.

Poçiuayu telessa ssuetih ouih, ù Colonij Agripine.

Siuot S. Iuana Gualberta Opata, i çelnika Reda Valumbrose. Na 12. Iul.

V Fiorenczi od Toscane, bisse Vlastelin yedan, imenom Gualberto: komu drugi niki grayaniu, rodiaka ubi yednoga. Hotechise dakle osuetiti, sina naputi suoga, poimenu Iuana Gualberta, dà nepriatelya utuçe onoga, Poyde mladinacz, pò zapouidi oçinoy oborusan, ter na reçenoga namirise nepriatelya. Ki nazlu videchise, padssi nakolina, ouako reçe. Brate Iuane, za liubavu Isukarstovu, oprostimi siuot. Szlissaiuchi to Iuan, zahrani meç, ter nepriatelia zagarliussi, reçemu: ya u ime Isukarsta praschamti u vike.

Molechi reçeni Iuan ù Czrikui, Propelo niko, ko ondi a bisze, prignumu glavu. Domislise tudye S. Mladinacz, dà dillo nyegouo, Isukarst za dobro pria. Miloschu dakle udren nyegovu. odlucimu nigdi ù drugom ugoditi. Zato (akoli rauno proti voly oçinoy) posta Fratrom Reda S. Benedicta, ù kom nikoliko vrimena, suarssenim oblusevasse naçinom Regulu onu.

Buduchi yur misnikom, radi dobrote i suetinye yego, hotihuga opatom uçiniti ù Klostru od Fiorencze. Videchi to on, znikim drugim touarissem, pobignu od onde, ter ù pustinyu niku od Valombrose, pobignussi, nastanise, i ondika suemi naçini, telo pokorasse suoie.

Hoti Bogh, dà suicha oua, drugim suiti: zato oçitouaga tako dà od vnogih stran k'nyemu dohayahu, ter nyega gledaiuchi, suit ostaulyahu, i za vçenike podlagahuse nyemu. Vzida dakle ondi Klostar yedan, uki vnogoyh buduchise sprauilo: yednu varhu suetoga Euangelia, upisaym Regulu; ter Fratar od Valombrose bì Fundator. Ki yur pun let, i suetinye, (à naulastito buduchi vazda betesan) ù rukah bratye suoye, (kih on na oblusze uanye Regule ponuka) suetimi uressen Sacramenti, onomu, kimu glavu u Czrikui prignu, dussu poda suoyu. na 12. Iulia, leta Isusoua 1073.

Poçiua telo ouoga Opata ù Pasinyanu.

Siuot

Siuot S. Anacleta Pape, i Mucenika. Na 13. Iul.

SZueti Anacleto bì Gark, ſin nikoga Philoſopha poimenu Denoclio, ù Athenne roien. I doſſauſſi ù Rim, ù vrime Petra Apoſtola, bì od niega i karſchen, i ù zakonu naucen, i dyakom reyen. Ouo ni Cleto, kakoſe niki prihinyhu: zaſto on bì ù Rimu royen, i treti Papa, za ſuetim Petrom; à Anacleto. kako rekoſmo, bì Gark, ter peti za S. Petrom Czrikuom vlada ſuetom.

Zapouida oui Papa, neka Biskup ocito ima Rede dauati: i paruo nego koga Redi, dà ima nauk izuiditi, ili examinati nyegov: i akobi koga nenaucna, ili truhom kakouom oskuarnyena naſſal, daga nima rediti. Ioſs vech zapouida: dà Popi nimanyu brade, ni dugih vlaſi goyti; i na taſche daſe ima miſa gouoriti. Grob S. Petra ureſſi, i drugi grob ucini, gdiſe Pape imayu pokopauati.

Darſa Rede duakrat, ù kih 5. Misnikov, 3. dyake, 6. Biskupov poſueti. Szidi na priſtolyu Petra 9. let 6. miſeczi, i 9. dan. I za veru bimu glaua odſiçena, na 13. Iulia, leta 1 P2. i bi pokopan u Vaticanu, u urime Traiana Czeſara.

Pocina ù Rimu ù Vaticanu.

Siuot S. Bonauenture Cardinali, i Iſpouid. Na 14 Iul.

SZueti Bonauentura, Seraph, ili vſgani Nauçitely Czrikue Catholiçanske: çaſt, i dika Reda S. Franciſca: porodiſe u Balnareù od Toſcane, leta Gos. 1221. otacz Iuan Fidanco, à mati Riſella, obadua Karſchenika, i Bogaboyecha znahuſe. Buduchi Ioſche Bonauentura ditichem, u yedan velik pade beteg, dà likari za martua odluçihuga. Videchi to zauitni roditelyi, ſuetomu otczu Franciſcu zagouorihuga, ako ozdraui, Redu ubah naslusbu datiga nyegovu. Ozdraui ditich, pò molituah Franciſca ſuetoga: koga tudye k'nauku pridruſihu. Vçiſe ù vnohih miſtih, à naulaſtito u Fiorenci, nikoliko let, tako dà i Rethorik, i Philoſoph dobar uçiniſe.

Buduchi yur, od let 22. ſpomenuſe od ſuetoga piſma, gdi veli: *vouete, & reddite Domino Deo veſtro*: t.y. zagouarayteſe, i podauayte, Goſpodinu Bogu Vaſſemu.

Ide

Ide dakle, ter ponizno habit ſuetoga Franciſca uproſi, i uproſſen, zanitno pria. Vkom buduchi Nouicz, poda zlamenye od nauka, i ſuetinye: u Koy ſiuot ſuarſſi ſuoy. Buduchi yur Profeſs, Videchiga otacz Fra Iuan. Kiu to doba Reda, General biſſe, poslaga u Paris, od France, ſtudiati. Biſſe u Pariſu Nauçitely yedan, kruto slauan, otacz Fra Alexandro od Ales, iſtoga Reda; i ouomu podloſiſe za Vçenika. Ki videchi Bonauenturu, u oçiu ponizna: u gouorenyu razumna: u pameti slauna; ú ſiuleniu çiſta: u dillih prauiçna; u hodu krotka: u opchenyu priliçna: u obliçyu ſpodobna; guſto krat gouoraſſe. *Vere Adam in iſto homine non peccauit:* t.y. Sztanouito Adam u çlouiku ouomu neſagriſſi.

Nakon let ſedam, takoſe izvuçi, dà ſtol od Meſtra u opchenye od Pariſa bimu podan; i u yedan iſti dan, ukup z'ſuctim Tomaſem od Aquina, pria krunu od Nauçitelya, skim dò ſmarti velik bì priately zaſto oua dua, kako ono dui vlike, dui ſuiche ke vlyem od zaueta, i ſuitloſtiu od nauka, Czrikvu proslauihu Catholiçansku.

Doyde Thomas yednoç pohoditi Bonauenturu, i u Czelli malo knyg videchi nyegouoy, reçemu. Moy Bonauentura, ukaſimi one knyge, izkih tako domboke odluke, ili ſententiæ vadiſs. Tada on propelo odkrimu yedno: Veruimi brate Thome (reçemu) dà vech od ondeka, nego od drugud, nauke vadim moye.

Doyde i drugoç reçeni Thomas pohoditiga, i naſſauſſi vrata od Czele zatuorena, kroz ſuplinu ugledaga prid propelom uzdignuta od zemlye, na kris molechi. Vratiuſſiſe nazad, reçe okolo ſtoyechim. *Sinamus ſanctum, quia pro ſancto laborat;* t. y. puſtimo ſueta, zaç za ſuetcza trudiſe. Tada ſiuot ſpraulyaſſe ſuetoga Franciſca.

Biſse Bonauentura tako razuman, dà u Capitulih General niſtar neodluçaſſe, ako paruo viche neizuiaſſe niegouo. Bì i liubezniv, zaſto ako koga Fratra bolezniua dà yeſt u Redu, vyaſſe, takoga utiſaſſe, dà u napridak veſelo Redu ſlusaſſe. Szprauiſe Capitul Reda oſmi u Rimu, gdi otacz Fra Iuan od Parme Generalſtuo izruçi ſuoie; na miſto koga, ſui yedinim glaſom obrahu Fra Bonauenturu, ki oſamnadeſte let, ſuetim vladaga naçinom.

Reçeni Red u Prouincie razdili, Capuçu boly obraz poda, i Statute ſpaſiteline upiſa. Dobre liubliaſſe: okorne karaſſe: nerazumne uçaſſe, ponizne na pokoru pryemliaſse, iſuim kako Otacz, brat, i sluga biaſſe.

Vçiniſe Concily, ili zbor yedan, u Leonu od Francze, pò zapouidi Gargura 10. Pape: à to, za sloſiti Czrikvu Garcku, z'Latinskom. Pomisli dakle reçeni Papa, dà Bonauentura, kako onò kruto potriban, tako i koriſtan, hoche biti ondi. Poslaga zmati, à neka vechu oblaſt bude imitiuçiniga, Cardinalom, i Biskupóm od Albana. Doſlauſſi dakle u Concily S. Otacz, on bì naparui, ki uçini prid ſuimi pripouidanie, pryamſſi onu ſententiu Barucha, gdi veli;

veli; *Exurge Hierusalem, & circumspice ad orientem, & vide collectos filios tuos ab oriente, vsque ad occidentem.* t.y. Vstani Ieruſolime, i krugogledai k'iſtoku, i uij skuplene ſine tuoie, od iſtoka, tia do zapada.

I ondika veliku mudroſt, vkup z'ſuetiniom, vkaza, ſuoiom, ter pod posluh Rimske, Garçku podloſiſe Czrikvu. Malo poslia, vpade ù beteg, i poznauſſi damuie vmriti, ſue Sacramente pria Catholiçanske, ter ù nebo gledaiuchi, molechi, i zdiſſuchi, poda duſſu ſpaſiteliu ſuomu, z'velikim plaçem ſuega Karſchanſtua. bì pokopan ù Auinionu, ù Czrikui ſuetoga Franciſca, niegoua Reda, na 14. Iulia, leta 1275. à. 53. niegoua ſiuota, pokom Bogh vnoga vçini çudeſa. Ka Sixto, 4. Papa, poznauſſi, ù broy, od ſuetih poloſiga.

Poçina ù Zgora recenom miſtu.

Od Razdilenya Apoſtolov. Na 15. Iul.

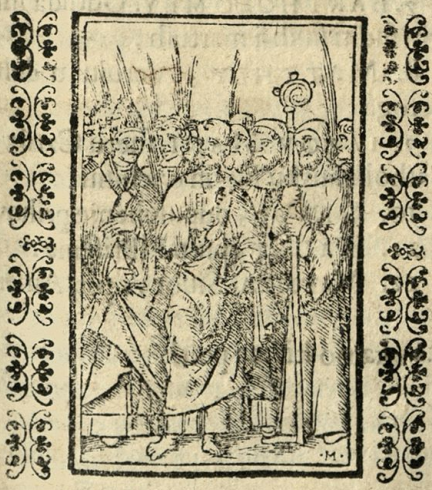

KAko ono ſuncze na nebu ſtoiechi, trake verhu licza zemlie proſtira ſuoie, skimi i ſuiti, i veſeli, i grie, i vzderſuie, i ploditi çini mater zemliu. Tako Iſukarſt, ſuncze od prauicze, trake ſuoie, t.y. Apoſtole, pò ſuem okrugu posla ſuita; ki proſuitihu verom, razueſelihu vſaniem, ogriahu liubuiom, vzdarſahu pripouidaniem, i ù dobrih dilih zbor vernih ploditi vçinihu.

I kako od duanadeſte ſinov Iſraela, nikada ſinagoga vplodiſe; tako od ouih duanadeſte Czrikua vnoſiſe. Paç kako od duanadeſte kamikov, kih Ioſue iz vode vze Iordanske, èi vikouno od nih vzida oltar ſpomenutie; tako od ouih, kih mili Iſukarſt, iz vod drugih narodov zazuauſſi, Catholiçansku vkoreni Czrikvu, ku vbah vrata paklena neobſile.

Obraih rekoh, i ſile Duha ſuetoga napunivſih, daim oblaſt varhu neba, neka imaiu ſnim ſuditi: uarhu Elementov, nekaih imaiu prominieuati: varhu nature, nekaiu mogu ozdrauliuati: varhu Angelov, telo Iſuſeuo poſueçiuati: varhu diaulov, nekaih mogu tirati: varhu ſmarti, neka zaniu nimaiuſe mariti.

I takoue na ſue çetiri ſtrane posla ſuita, razliçitimi yaziczi pripouidati ſuakomu ſtuorceniu: t.y. çlouiku, ki dil ſuakoga ſtaorenia ima ù ſebi; zaſto yeſt s'kamikom, raſte z'driuom, ochuchuie ſiuinom, i razumi z'Angelom.

I ako rauno, ſuih duanadeſte Duha S. Bihu napunjeni; ſuaki zato oſobitu

vſebi

vsebi volia kakovu imaffe kripoſt.

PETAR, bi vsgan ù liubaui, zaſto meſtra ſuoga radi, Malcuſa porazi.

IVAN, bi diuacz, zatomu Iſus mater priporuçi ſuoiu.

IAKOV VECHI, imi ſelenie veçnoga raia, zaſto vproſi pomateri na deſnu ſiditi niegovu.

ANDREY, bi ſeſtok ù bratinskoy liubaui, zaſto Petra zanuka k'Iſuſu.

PHILIP, poſeli viditi Boga, zaſto reçe; Goſpodine vkaſinam otcza, i zadouolino bude nam.

THOMAS, bi ſarçen, zaſto poſeli vmriti za Iſuſa kada reçe: poimo, i mi vmrimo ſnim.

BARTHOLOMEY, bi pogarditely ſuita, zaſto buduchi od poroda Kraliev Sirie, vbog ſiuot hoti sliditi.

MATTEY, bi poslusan, zaſto na yednu riç Iſuſovu, ſuaka oſtauiuſſi, idega sliditi.

IAKOV MANY, bi ſuet, zato brat Goſpodinov naziuaſſeſe.

SIMON, bi pospiſan, zaſto naipartui ide u daleke pripouidati zemlie.

THADEY, bi praniçan, zaſto u ſuomu piſmu kruto prauiczom groziſe Boſyom.

MATTHIA, bi ponizan, zaſto ſuakomu od nih sluſaſe verno. Eto dnanadeſte vrat raia, ke vidi Iuan u knigah oçitouanya, t.y. Apoſtolov; à na ſuakih vratih biſſe biſer yedan: eto kripoſti nihoue.

Oui dakle pò priatiu duha ſuetoga u Ieruſolimu, u obiçainu Marka ſprauihuſe hiſu: i naiparvu ſtuar sloſihu veruà to neka ſui iednako budu pripouidali.

1. PETAR, reçe parui çlan, i kako çelnik, u ſtalnoſt ili fundamenat Czrikue hiti parui kami: t.y. Veruiu u Boga, ocza ſuemoguchega, tuorcza nebai zemlie.

2. IVAN, I u Iſukarſta ſina niegova yedinoga Goſpodina naſſega.

3. IAKOV VECHI, ki zaçet yeſt pò duhu ſuetu, roien od Marie diue.

4. ANDREY, muçen pod Ponciom Pilatom, kriſu pribien, martav, i pogreben.

5. PHILIP, znidc vad, treti dan vzkarſnu od mattuih.

6. THOMAS, i vzide na nebo, ſidi ob deſnu Boga ocza ſuemoguchega.

7. BARTHOLOMEY. Odtuda ima priti ſuditi ſiuih, i martuih.

8. MATTHEY, Veruiu u duha ſuetoga.

9. IAKOV MANI, ſuetu Czrikvu Catholiçansku ſuetih opchinu.

10. SIMON, odpuſchenie grihov.

11. TADEY, pulti vzkriſenie.

12. MATTHIA, Siuot veçni, Amen.

Zatim razdilihu derſaue ſuita, kamo ki ima poiti.

PETAR,

PETAR, ide ù Latinsku zemlyu.
IVAN, ù Frigiu.
IAKOV vechi, ù Spanyu,
ANDREY, ù Greciu,
PHILIP, ù Galaciu,
THOMAS, ù Indiu,
BARTHOLOMEY, ù Britanyu.
MATTHEY, ù Ethiopiu,
IAKOV many, ù Palestinu.
SIMON, ù Egipat.
TADEY, ù Persiu.
MATTHIA, ù Caldeu.

I poliubiusise vkup, razdilihuse pò suem suitu, i karuyom suoiom dahu suidoçanstuo Isukarstu.

PETAR bì propet doli glauom ù Rimu leto 70. ù vrime Nerona, i ondi sada nahodise.

IVAN vmri ù Ephesu, leto 100. ù vrime Traiana, i nenahodise; zasto prinese niega Bogh, ili ù Zemaliski, ili nebeski Ray, neznamo.

IAKOV vechi, bimu glaua odsçena, u Ieroselimu, leto 44. u vrime Claudia, poçiua u Galicij od Spanye.

ANDREY, bì propet u Akaiu, leto 62. u vrime Nerona: poçiua u Amalfi blizu Napole.

PHILIP, bì propet u Ieropoli od Asie, leto 53. u vrime Claudia, poçiua u Rimu.

THOMAS, bì kopiem probodem u Calamini u Indiah, leto 75. u vrime Vespasiana, poçiua u Misij od Syrie.

BARTHOLOMEY, bì odart u Abany od Armenie, leto 74. u vrime Vespesiana, poçiua u Rimu.

MATTHEY bì posiçen pò glaui u Nadaueru od Etiopie, leto 90. u urime Domiciana, poçiua u Salermu.

IAKOV many bì kamenouan u Ieruselimu, leto 63. u vrime Nerona, poçiua u Rimu.

SIMON i Thadey, bihu rasiçeni u Samiru od Babilonie, leto 64. u vrime Nerona, poçiuaiu u Rimu.

MATTHIA bì kamenouan u Ieroselimu, leto 66. u vrime Nerona, poçiua u Agustе od Germanie.

A velikoga Paula, kise grozi da hoche Angele suditi: *nescitis quia Angelos iudicabimus?* à kakoue Angele? nè druge, nego Apostate Angele gdismo ostauili?

Imas znati dà onda nebisega snymi, zasto pokle k'Damasku hodechi bì obrachen, i duha S. napunyen, bimu dana oblast, pò svud pripouidati, tako dà ide u Syriu, u Lidiu, u Ciliciu, u Pamphiliu, u Paphagoniu, u Asiu, u Macedoniu, u Dalmaciu, u Illirik, u Candiu, u Cypar, i posuih Otokih od poldneua, na pokon i on karviu, (na misto ke mlikomu izteçe u zlamenie çistoche yego. Pripouidanie potuerdi suoie u Rimu, leto 70. u vrime Nerona, i poçiua vkup z'suetim Petrom, zasto ako vsiuotu liubihuse, tako i pò smarti nerazdilihuse.

Buduchi dà nadanasny dan, à t.y.na 15. Iulia, peti misecz pò Vskarsnutyu Isukarstouom, razdilihuse Apostoli; razdiliusise idohu pò suem suitu pripouidati: ko pripouidanie bi vzrok od

nassega

naſſega ſpaſenia; zato Czrikua Catholiçanska razdilenie ſtuye nyhouo. Molimoih tada imi, dà kàd naskonçanyu ſuita, z'Iſukarſtom ſudit doidu, nekabi zanas polag niega pomochniki bili.

Siuot S. Alexia Iſpouidnika. Na 17. Iul.

VLadaſſe ſuetom Czrikuom Innocentio Parui Papa, à Rimskim Czeſarastuom Honorio, velikoga Theodoſta ſin. V vrime kih, nahayaſſeſe ù Rimu Goſpodin niki, poimenu Eufemian, ki ukup z'ſenom, imenom Agles, nikoliko ſivuchi vrimena, poroda imati nemogahu. Zato kako dobri Karſcheniczi, molechi, poſtechi, i almuſtuo çinechi ù ime toga, Boguſe priporuçahu. Kih nadſtoyeche ù dobromu videchijh dellu, ſina podaym yednoga, komu Alexio ime narekohu; ter ù ſtrahu, i nauku uzduignuhuga nyegouomu.

Doſſauſſi yur na leta od razbora, odluçi otacz oſenitiga: ki akoli rauno ù farczu drugo imaſse, radi dobrote ſuoye, neſini otczu priuriditi. Buduchi iur, nayzadny veçer, ù komori z'zaruçniczom ſuoyom; izuadi parſten, i pas yedan, bogat zlata, i biſera; tere poda zaruçniczi, gouorechi. Darſi to, ter hrani, dokle Bogh od nas drugo odluçi. I tudye izaſſauſſi, na brod ù portu Teueri, namiriſe yedan: ù ki ubrodiuſſiſe, ide protiua iſtoku, ter priſſauſſi ù Laudiciu, od Aſie, ſtupi na kray.

Buduchi yur S. Mladinacz, izuan zemlye ſuoie, ide pò ſvud Czrikue zauitno, i miſta pohayayuchi ſueta: pohodi Ieruſolim, Bethlem, Nazaret, goru od Siona, i ſua miſta, kuda Iſukarſt ſpaſitely hodi naſs: i to Alexio S. çinyaſſe tolikim zauetom, dà vazda Iſukarſta prid oçima darſaſse. Cetarnadeſte let, ù ſuetih potroſiuſſi putih, doyde ù Ediſſu od Mezopotamiæ, i ulizſſi ù Czrikvu zagleda kip yedan diuiczc Marye: ki tolikomuſe udraſa, dà odluçi ubah ondeka Czrikui sluſiti onoy. Naſtoyaſſe dakle S. i Bogaboyechi çlouik, molechi, poſtechi, i almuſtuo od onoga çanyemu dauahu çinechi.

Oçitoua Diuieza Marya vrataru od Crikue: dà Alexio yeſt rab nye: pouidauſſi to on puku, ſui kako ſuetczu klanya, umuſe. Hotechi dakle on tu taſchu odbignuti slavu, nakon 3. leta, izayde iz Ediſſe, ter ù niku, opet ù Iſtok poyti, ubrodiſe barku. Ka ù moru buduchi, zauarnuhuyu vitri (Bogh tako hotechi) teryu dohuknuhu ù porat od Oſtie, blizu Rima, mily duanayſt, i ondi izbrodiſe. Biſſe yur Alexio, let 17. vani izdoma ſuoga: tako, dà nyedan poznatga nemogaſſe: zaſto obraz çarn, od puta: telo garbauo, od pokore: ſuittu raz-

razdartu; od uboſtua: pult neſnaſnu, od neuolye, dobrouolyan imaſſe pokornik.

Bihu zgora reçeni roditelyi nyegoui Bogaboiechi, i zato vnoge uboge, ù domu hranyahu ſuomu. Znadiſse to Alexio: tako za nebiti tuym zabauan, ù broy onih poloſiſe: termu pod ſtupi, ili skalami, yednu malyahnu, i tamnu kuchiczu dahu. I ako kada od kuhinye, ke yuhe oſtayaſſe, ukup s'çarnim kruſczem metahumu. A on ù onih tminiah, tisnoga miſta, na goloy zemly punoy praha (zaç pod skalami biſſe) ù ſarczu veſelechiſe, Iſukarſtu sluſaſſe ſpaſitelyu ſuomu.

Biſſe blizu Czrikuicza yedna, ukoy ſuaki dan miſu posluſſaſſe, i ſuaku nedilyu iſpouidaſsese, ter velikim zauetom, telo priemaſſe Iſukarſtouo. Guſto krat tuſna otcza, i mater, ù çarno obuçenih, plaçuchi sliſſaſſe, gdi Alexia ſina zaziuahu ſuoga. A yoſs vech zaruçnicza, ka na priliku garlicze, yuchuchi çekaſſega, Vernoſt obdarſuyuchi nyemu.

Razbeteſaſe çlouik Boſy, i beteſan leſechi, prez nyednoga prigleda; uproſi od sluge nikoga Kalamar, ter harte, na koy vas prohod ſiuota upiſa ſuoga.

Sztoiechi Papa, Czeſar, i vas puk Rimski, u yedan perak, Miſu posluſſayuchi, u Czrikui S. Petra, gdi i otacz biſſe Alexiov; glas iz neba sliſſaſſe yedan, ki reçe. Teczite u dom Eufemiana, i raba Boſyega, ki ſada umri, nayti hochete. Zmutihuſe ſui u Czrikui, glas sliſſayuchi ov, i tudie Papa, i Czeſar, z'duorom ſuoym, ide onamo, kih pritekuchi, Eufemian poçe iskati: nayde pod Skalami ubogoga martua leſechi, ki obraz ſuknyom pokriuen darſaſſe ſuoy; i hartu u ruki upiſanu, kruto ſtisnutu.

Videchi to Eufemian, zaſto yur Papa, i Czeſar blizu bihu; iſteçe proti nym, ſtuar tu dà naznanye. Doſſauſſi dakle Papa, vkup z'Czeſarom, hartu onu iz rukemu izuadihu, ter piſaru, neka na glas proſtenyu, zapouida. Stuchi dakle on, doyde na one riçi, dà yeſt on Alexio, ſin Eufemiana; ſui kako ono nimi, zamuknuhu, i opomenuvſſiſe, glauami poçehu kretati. A otacz rukom u parſi vdiraſſeſe, pade na obraz ſinu, glaſom velikim plaçuchiga. Zatim, mati, zaruçniczom doteçe nyegouom, i plaç ki uçinihu, izrechiſe nemore. Bì dakle ſedmi dan Alexio ſueti u Czrikui S. Bonifacia pokopan, leta 410. Vladaiuchi, zgora reçeni Innocentio Papa, i Honorio Czeſar.

Poçiua ù Rimu kako zgora yeſt reçeno.

Siuot S. Simphoroſe, Z'ſſedmimi ſſinmi. Na 18. Iul.

V vrime

VVrime progonstua Andreana Czesara, bisse Rimlyanin niki Karschenik, poimenu Getulio; ki nehotechi Idolom poklonitse, bimu glaua odsiçena. I ov senu, imenom Simphorosa, vkup sedmimi sinmi, t.y. Crescentia, Nemesia, Primitiua, Iustina, Statea, Eugenia, i Iuliana, ostaui zasobom.

Imasse Simphorosa brata yednoga u Tiuoli, nè daleko od Rima, imenom Eugenio; k'nyemu dakle, vkup sedmimi sinmi, ide pribiuati: gdi napokon bì oçitouana, ter na sud dopeliana prid Czesara. Ki videchi, dà ni zlipimi, ni zgardimi riçimi k'suoyoy nemoreyu priprauiti voly, za vlase poueliu vzdignuti. Visechi dakle ona, ouako protiua sinom reçe. Ako ya, sinczi moy, kasam slaba sena, tarplenia podnassam oua, za liubav Isukarstovu: Koliko veche, vi imate, kiste muski spol? Nu dakle, stalni u veri budite Isukarstouoy, od koga veçnu plachu priati hochete. Szlissaiuchi to Czesar, gniuan kruto, kamik nà garlo priuezaussi, u Teuer Rihu, çiniu porinuti: ku potle nassaussi Eugenio bratnie, u posteno pokopayu misto. Vyutrodan zapouida, dà sini razliçitimi budu vmoreni naçini. Crescentiu garlo: Iulianu parsi: Nemesiu sarcze: Primitivu prisob, kopiem bì probodeno. Iustin na kuse: Stater na marue: à Eugeny napol razsiçeni bihu; tako dà osã sartui Bogu vgodnih, prenesohuse: na 18. Iulia, leta Gospodinova, 136. Vvrime zgora reçenoga Adriana Czesara.

Poçiuayu telanyhoua ù Rimu, ù Czrikui suetoga Mihalya, in foro piscario.

Siuot S. Margarite Diue, i Muçe. Na 20. Iul.

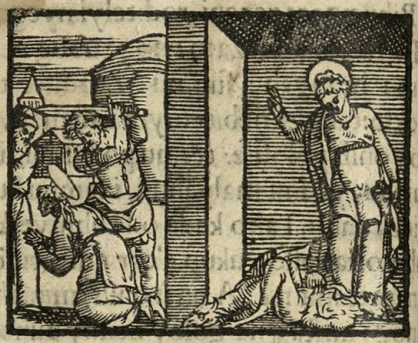

POrodise blasena S. Margarita ù Antiochij, Garçkoga vladania mestu: ke otac Esedio, Idolski çastnik, a mati Eudulia, (obadua Poganina) zuahuse. A zasto buduchi yosche Margarita maliahna, mati vmri nie: zato otacz, nikoy drugoy seni, poimenu Safiri, u grad Pisidie, 15. mily od Antiochie daleko, doiti, i vzdignuti podayu.

Bisse Safira Karschenicza, i Kruto Bogaboyecha sena; tako dà i Margaritu: ukup z'mlikom u veri, ù Lyubaui, i u strahu uzdignu Isukarstouom. I neuçini zaludo, zasto yoss u mladosti: dobra diuiçicza, dà zlamenie od suetinye; u koy siuot suarssi suoy.

Dà kad yur na leta od razbora doyde, tada suom sillom, Karschanske poçe sliditi zapouidi. Bì u oçiu ponizna: u gouoreniu razborna: u hodu mirna; u Czrikui zauirna; u hisi poslussna: u dyaniu prauiçna; à u pameri, i siuotu diuicza. Nikogar nezmuchiuasse, nego suakomu dobru dauasse priliku; tako dà sui, daiest sueta, naziuahuyu. Bisse (ka-

ko

ko rekoſmo) Otacz nie Poganin, à ona Karſchenicza. Zato ni ona niega, ni on niu, veſelim negledaſse okom. toga radi, veche polag Safire, kaiu u veri porodi Iſukarſtouoy, nego ù domu pribiuaſſe oçinu, zaſto kruto Pogane naſtoraſſe; i dabiſe obratili, zanie Boga molliaſſe. Paçe i kad Karſchenike, chicha vere, tarpit sliſſaſse Iſukarſtoue, Krutoſe plakaſse.

Vladaſſe vto doba Rimskim Czeſaraſtuom, Aurelian Czeſar: i ov Szudcza u Antiochiu posla iednoga, poimenu Olibrio, i pouelimu, dà ſue Karſchenike, ili Idolom uçini poklonitiſe, ili daih razliçitimi umori mukami. Izdechi dakle on kroz Piſidsko meſto, proti Antiochij: namiriſe na Margaritu. Ku kad vidi radi lipote (biſse tada od 15. let) vgledaſe vaniu; potom zapouida slugam, gouorechi: reczite diuoiki onoi doyti pridame, zasto, ako ieſt slobodna za ſenu: akolie rabinia za sluſsbeniczu vazmemi u ia.

Doſſauſſi dakle pridayn, upitayu ſudacz, od imena, od lyudi, i od zakona nye. Kamu oduecha gouorechi. Rodõſam plemenita, imenom Margarita, a' zakonom Karſchenicza. Reçcioy Szudacz: dua zgora reçena tiſe priſtoie imena, ali daſi Karſchenicza, niti ſpodobno: buduchi dà Bogoue oſtaulyaſs Czeſaroue, ter nikomu propetomu klanaiſse Iſukarſtu. Reçe Margarita. Kako ti znaſs dà Iſukarſt yeſt propet? V knigah Karſchanskih nahodiſe, (reçe Szudacz) Ondika (reçe Margarita) Kadiſi ſtal, dà yeſt propet Iſukarſt, hocheſs naiti dayeſt i vskarſnul, i dà ſidi na deſnoy Otcza, odkuda hoche doiti, ſue Pogane (kakouſi ti) na skonçanyu obſuditi ſuita. Szliſſayuchi to Olibrio, ſvu liubav kuyoy noſſaſſe ù ſarditoſt, obratiuſſi, çinyu ù tamniczu od Antiochie odpeliati.

Vyutro ſpomenuvſſiſe od nſe, çinyu pridaſe doyti, ter zlipimi dayu hoche za druga vazeti, nekaſe Idolom poklonі proſſaſſeyu. A zaſto Margarita u ſarczu, ke yur duh pribiuaſſe ſueti, k'nyednoy niegouoy riçi, vho nehti prikloniti, tada Szudacz pun gniua, çinyu zvuchi; ter nikimi kruto ſeliznimi teſti paliczami. A zaç sliſſa, dà Iſukarſta napomoch zaziua, zato çiniu na yedno kolo poloſiti, ter çuarſtimi raztezati konopi: dà ſui vdi tela, yedan od drugoga raſtupihuſe nie. Zatim nikimi nohti guozdenimi koſu, ter meſo razdiraſſe nie: dà od ſuih ſtran, kako ono yedan vrutak vodeni, karv iz ſuete izuiraſſe muçenicze; tako dà ſui okolo ſtoiechi, kruto plakahu. Paçe, iſti Poganin, obraz za neuiditi karv toliku, plaſchem pokriuaſſe ſuoy. Ku videchi ù veri ſtalnu, poueli opet ù tamniczu poloſitiiu.

Sztoiechi S. Margarita ù parſunu, doide knioi Diaual, ù priliki ſtraſnoga drakuna: à to hotechiu priſtraſſiti, nekabi Idolom poklonilaſe, ter prauoga Boga zataiala. Videchiga Margarita, pozna daie Diaual, i pokle S. Zlamenouauſſiſe kriſom, yunaçkim zgrabiga ſarczem; ter nogu na vrat, daga zaduſſi, poloſimu. Tada drakun, yezik iſplaziuſſi, poçeſe moliti, gouorechi: nè

ti Margarita, nego ti kako ono vkoy ſilla pribiua Iſukarſtoua pridobime: proſimte zato, oproſtime. Puſtiuſſiga dakle ona, poleti drakun ſtraſno rovuch; zatim doide Angel yedan, ter ſue rane iſczeli nie.

Vyutro çiniu opet ſudacz pridaſe doiti, i videchi daie Zdraua, kruto zaçudiſe. Potom vezanu rukami, i nogami, ù yednu mlaku daſe vtopi, varſciu vode. Stoiechi dakle onde doide yedna ſuitlinia iz neba, ruke, i noge odriſſi nie, tako dà zdraua iz miſta izaide onoga. Ki mirakul videchi Pogani, vnogi broijhſe na veru obrati Iſukarſtovu. Vzboiaſe ſudacz, daihſe veche nebi obratilo, poueli izuan meſta glavuyoy odſichi: tada vkazayoyſe Angel yedan, gouorechi. Neboiſe Margarita, zaſto vteſania tuoia, velika yeſu polag Boga. Paçe za onih, zakih ti budeſs moliti, hocheſs vsliſſana biti. Zahuali tada Boga, ù ruke komu duſſu priporuçiuſſi, prauiçnu glavu nepraudenomu meçu podloſi ſuoiu; na 20. Iulia, leta Gos. 278. Vladaiuchi zgora reçeni Aurelian Czeſar.

Prilika.

VOdà, ili mlaka ona polag Antiochie, gdi S. Margarita, daſe vtopi, bi poloſena, takovu vze kripoſt, dà ki godir ſniomſe opiraſſe, od ſuakoga betega osdrauliuaſſe. Toga radi Karſcheniczi Czrikvu jednu ſpodobnu ondika nanie slavu vzidahu; ka i danaſsni dan nahodiſe. I zato Ambros ſueti reçe od nie ouako: ſueta Margarita bi ſtraha Bosiega napuniena, prauiczom okripliena, zakonom vtueriena, çiſtochom odiçena, ſterpleniem vtueriena, ſilam Bosimi ogratena, mirakuli nauiſchena i od Iſuſa poliubliena. *Ambroſ. in Xan c. 23.*

Reliquij oue ſueticze nahodiſse ù vnogi miſtih, à ruka liua yeſt ù Bakru, Knesye Vinodolske gradu, ù ſtolnoy Czrikui S. Andria

Siuot S. Praxide diuicze. Na 21. Iul.

SZueta Praxida diuicza, bi kchi Prudenca, plemenita Rimlianina, (na ſtan koga, Petar Apoſtol nayparuo doide; od koga i karſchen, i na veru obrachen bi) à ſeſtra Nouata, Timothea, i Pudentiane diuicze, ki ſui ù broiu ſuetih poloſeni yeſu.

Oſta za ſuimi Praxida S. zaſto nay mlaia biſſe; i oua hiſu za Czrikvu obrati ſuoiu. Vku i Papu, i Redounike, i oſtale priemliaſſe verne: ter ſuim, tolikom sluſaſſe liubauiom, dà niednu Karſchansku neoſtauliaſſe kripoſt. Proganianie, od Poganov primliaſſe: Karſchenike beteſne liçaſſe. raniene cziliaſſe: priſtraſſene kripliaſſe: vrachajuchim putnikom na dom, pinez bogay ire da-

uaſſe:

uasse: i kako praua Isukarstoua zaruçnicza, ù ime niegouo, suim slusasse.

Buduchi yur vrimenita, hotioy Bogh od truda, na nebesih plachu dati, zazuaiu k'sebi, na 21. Iulia, leta Gos. 164. Vladaiuchi Marco Aurelio; i bì pokopana, od Pastora Popa, ù grobu otcza yego.

Poçiua ù Rimu ù Czrikui nyoy na çast vzidanoy.

Siuot S. Marye Mandalene. Na 22. Iul.

BIse ù Ieruſolimu, Sidouin niki plemenit, i kruto bogat, imenom Siro; à seni nyegouoy bì ime Euchari. Ki yednoga sina, dui kcheri, t.y. Lazara, Marthu, i Mandalenu ostauiussi primi nuhu. I oui tri, pò smarrti otcza, i matere blago razdilihu: tako, dà Lazara vnoga imanya okol Ieruſolima: Marthi ù Bethanij, à Marij grad od Mandala, dopade; od koga, i poçese zuati Mandalena.

Pisse *Ioseph de Bello Iudaico*. Dà on ki ù Ieruſolimu hise nimasse, plemenit zuatise nemogasse. Imyu dakle Mandalenc; ka ù Ieruſolimu stoyechi, gdi propasti vnoge bihu: i ona od nyh, kako mlada, slodobna, çista nebi: tako dà grisniczom obchinayu zaziuasse. I kako pisse Luca S. dà sedam Diaulov, isnye Isukarst izagna: à t.y. (kako tomaçe Nauçitelyi) suaku varst grihov.

Szlissa yednoç, da Prorok niki, kruto spodoban, pò Ieruſolimu gre pripouidayuch. Ka Selechi viditiga, i od nyega Vyena biti, ù plemenitu obuçena suittu, idega poslusat. Ku kad, i gizdavu, i slobodnyu od drugih ugleda Isus, sarditim okom upri vanyu. Bì takoue sille Bosanstueni pogled oni, dà tudye sarcze vasganye: Ka vratiussse domov, prosastni sitak poçe plakati suoy. Potom doznaussi, dayest na obidu, pri Simunu Fariseu; Skrabliczu yednu plemenite popausi masli, kako ono ranye na Szarna, ide zdenacz iscuch siue vode. Ka ù hisu sidechih ulizssi, sramna prid oçiu ukazatise onoga, ki malo paruo sardito, bezakona nye radi, pogledayu. Sztupi zada, tere noge zgrabi yego, ke i suzami umiuati, i vlasi otirati, i mastyu mazati poçe zauitno. Opramu ncge suzami, neka on grihe opere nye; plemenitom mastyom pomazayh, neka on milost ù dusu ulye nye: znadise dobro, dà sarcze skruseno, i ponizno nezlobi Bogh.

Veliko skrusenye bì grisnicze oue; zasto neprossasse zakchier, kako Cananea. Nè za slugu, kako Centurion. Nè za sina, kako Regulus. Nè za blago, kako mati sinov Zebedeouih; nego za osobite, dabyoy prostil, plakasse grihe;

i zato reçeyoy. O ſeno praſchaiuſe tebi grihi tuoy, poydi, u miru, i vech nimay ſagriſeuati.

Oſta kruto darſana, i Vezana ù lyubaui Iſukarſtouoy Mandalena: od koga takovu i toliku pria miloſt, dà duſſu, ſilu, i imanye na slusbu nyegovu, i vçenikov odluçi nyegouih; Paçe vnogo ona zayn, à on zanyu uçini.

Ouo yeſt ona ſena, ku miloſtyu ſuoyu, priteçe Iſukarſt.

Ouo yeſt ona, iske izagna, paruo u nyu miloſt uliuſſi ſuoiu, ſedam bezov.

Ouo yeſt ona, ku prid Phariſeom izpriça razumno.

Ouo yeſt ona ku prid, Lakomim Iudom, radi maſti plemenite, pohuali zauitno.

Ouo yeſt ona, na proſnyu ke, Marthu ſeſtru, od betega Karui, ozdraui.

Ouo yeſt ona, lyubaui ke radi, Lazara mortua, i od dan çetirih u grobu ſmardechega, uskarſnu od martuih.

Ouo yeſt ona, ka çeſto krat na ſtan meſtra prymlyaſe ſuoga; i polag nog ſidech, riç veſelo, posluſſaſſe yego.

Ouo yeſt ona, ka pod kriſom, z'diuiczom Maryom, materom plakaſe niegouom.

Ouo yeſt ona, ka od groba, akoli rauno vçeniczi odhayahu, neodhayaſſe: toga radi, naiparuo pò uskarsnutiu, obraz utegnut viditi niegov.

Ouo yeſt napokon ona, ka naslidyuchi, u liubaui do ſuarhe, uzdarſaſe nyegouoy.

Pokle Sidoui Stephana paruoga Muçenika kamenyem pobihu, i oſtale vçenike Iſukarſtoue protirahu iz Ieruſolimu, vlouihu Lazara, Maximina: ki bì yedan od ſedamdeſet, i duih vçenikov: Celdonia, ki bì slip roien, ter od Iſukarſta ozdraulien: Mandalenu; Marthu: i Marcellu: ka bi slusbenicza Marthe: i kako piſſu, da ona reçe riçi one: *Beatus venter qui te portauit, & ubera quæ ſuxiſti*. I ouih ſeſt u iednu prez veſal, timuna, i iadra, ubrodihu barku, i puſtihuih u morsku puçinu, daih potopi na igru vitra.

Vçinieno bì, Bogh z'barkom vladaiuchi, dà priſtahu u Marſiliu, Kraliestua Francze meſto. Biſſe ondi Goſpodin grada, imenom Emilian: Ki vnogo vrimena z'ſenom ſivuchi ſuoiom, poroda imati nemogaſſe.

Szliſſaiuchi ouih, novu veru pripouidaiuchi (Biſſe Poganin) dozuaih pridaſe, i reçe. Ako vi iſproſite meni porod od Boga toga propetoga, koga nauiſchtuiete, ochu i ia u niega verouati: obecha Mandalena, i z'drusbom, zain moliti.

Vçinieno bì, dà zaçe goſpa gradouna: i nakom 9 Miſeczi porodi ſina. Videchi to Goſpodin, vkup s'pukom od Marſilie veru pria Iſukarſtovu: ter ide ù Rim Petra naiti, i od niega kakomu poueli Mandalina, karſt priati.

Potom Lazar bì vçinien Biskup od Marſilie: Maximin od Axa: à Celdonio ù Ingilterru: Martha ù Kloſtar, zuikimi zatuoriſe diuoykami: à Mandalena, ù Spilyu gore nike zakriſe, i ondi nebeska vſiuaſſe naslayenya. Pribiuà Mandalena, ù onoy puſtiny let 30.

travu,

travu, ter korenye; à nè drugo blaguyuchi: à vlasi za odichu tela nye (gola) bihu.

Primirise, dà pustinyak niki, ù gori onoy pokoru çinechi, vzdignu oko, i vidi: dà vnostuo veliko Angelov senu niku, k'nebu vzduise; i nakon vre, popiuayuch, opet na zemliu, postaulyayu. Poyde tamo, çudo viditi ono; i buduchi blizu, poçelumu noge od strahadarhtati: i potom pozna, dà yest ondi nikakouo skrouische Bosye: prekrisise, i zakriça gouorechi. Zaklinamte Bogom siuim, kisi ti utoy Spilyi; kasimise. Nato slisa glas kimu reçe: Hodi blise Procopio, (takomu ime bisse) terse nimagboiati. Zaçudise Procopio, zastoga imenom zazua, ter strahom k'Spilyi pristupi: potom slissa glas, kako Angelski, kimu reçe, Iesili slissal pominak, od nike Marye Mandalene, ka nikada bi grisnicza? Iesam reçe. Paçe i ù Euangeliu steše od nye, dà Isukarstu suzami noge opra: ali yurye 30. let daye nasuitu ni, i neznase gdibi bila. Odgouori, yasam sena ona, i 30. let oudi pokoru çinih, i sedam krat od Angelov na dan, bih ù nebo vzduisana, Rayske poslusati pisme: poidi dakle k'suetomu Maximinu, ter dami telo Isukarstouo donese pouelimu.

Doyde Maximin S. Biskup, spukom vnogim, i zagleda Mandalenu, dua lakta od zemlye vzdignutu, Boga molechi; i boiechise pristupiti, reçemu ona. Nemoyse boiati, kchi yesam tuoya oçe: priçestiu, à potom malo poslya, duh suoy prida Bogu; à iz tela vgodno slisase mirissanie. Ko telo spostenyem velikim pokopa S. Maximin: i sebe polagnie, pò smarti polositi zapouida. Vmri sueta pokornicza, na 22. Iulia, leta Gos. 84. I yasam vidil glavu nye ù Marsily, i na çelise yos vidi znamenye, duih parstovu Isukarstouih, skimiu taknu pokle vskarsnu, gouorechi. *Nolime tangere*. Budinam tada pri Bogu pomochnicza Ameu.

Poçiua telo ouc S. Pokornicze ù Massimi od Francze: d glaua ù Marsily kako zgora yest reçeno.

Siuot S. Apollinara Biskupa, i Muç. Na 23. Iul.

MEu ostalimi, ke Petar S. Apostol, iz Antiochi ù Rim pripelia vçenike, bisse Appollinar Gark, koga nikoliko polag sebe ù Rimu podarsaussi, i spodobna videchiga, Biskupom posueti, ter ù Rauennu, Latinskih darsav mesto odpraui.

Dossiussi dakle onamo, naiparuo ù hisu Vitecza, ili soldata nikoga doyde, poimenu Treneo. *Ki* sina od poroda, imase slipa: koga kad suetim *Krison* zlamenouaga Appollinar, tudie pro-

gleda. Videchi çudo to ſoldat oni, ſuim domom Karſtiſe ſuoim. Zatim idẽ k'Tribunu, ili voyuodi ſuomu, zaſto i on ſenu, imenom Tecla, beteſnu imaſe, ternu çudo nauiſti ouo. Razueſeliſe Tribun, terga çini ù dom priti ſuoy, ki kad doide, reçe: Tecla, u ime Iſukarſta Nazarenina, ki yeſt praui Bogh, i çlouſk, vſtani gori, (çudna ſtuar) onu, ku niedne ſuitoune nemogohu ozdrauiti Likarie, na ſamu yednu riç raba Boſyega, skoçiſe gori, ter tudie okolu ſidechim sluſiti pria. Videchi to Tribun reçe, ſtanouito ſillan jeſt Bogh Iſukarſt, i nad nime ni Boga, ya dakle vain hochu verouati, zaſto ù voyskah pomoch nikmi bude.

Karſtiſe dakle, i on vkup z'obiteliu ſuoiu, i z'vnogimi ki mirakul vidihu oui, ter ſuetomu Biskupu Apollinaru, hiſiczu daroua yednu, ù Rauenne, gdi i bibiuaſſe, Miſu gouoraſſe, Karſchaſe, pripouidaſſe, i verne ù zakonu vçaſe Iſukarſtovu. Szta ondeka ù miru let 12. vko vrime, vnogih od tmin Poganskih oçiſti, ter na ſuitlost Euangelia pripelia. Ku ſtuar videchi Popi baluanski, z'buçih ſe protiua niemu, ter s'pomochyu Saturnina Szudcza, od Rauenne, tepera kruto, iſtirahu vã iz meſta. Ki doſaui ù Chiuſu grad od Lũbardie, grayana nikoga plemenita, imenom Bonifacio, çaſto mutaſt biſſe, çiniga progouoriti; i polag toga, slusbeniczu nyegovu, bezom obſyenu, ozdraui zayedno: ki mirat ul videchi Pogani, 500. ſeyh na Veru obrati Iſukarſtovu. Napoken, Idolatri zgrabihuga, ter pokle, znogami boſimi, pò ſeraviczi çiniga hoditi, iz meſta izagnahuga onoga, ki çetira leta ù Lumbardij pripouidayuchi; ù Eimilij od Lumbardie, kcher Ruffina, od martuih uskrifi; ter na veru obratiuſſiga pouratiſe ù Rauennu. Biſſe uto doba, ſudacz niki, namiſtnik Nerona Czeſara, poimenu Meſalino: polag koga buduchi obtuſen, çiniga paliczami teſti, na yednom Kolu raztezati, i kamikom (zaſto Iſuſa zaziuaſe) ù zube udirati. Potom ubrodiga, ter ù Szlouinsku odpraui zemliu, proide Dalmatiu, ulize ù Miſiu, kaſe ſad Raſſia zoue: gdi yedan buduchi Idol, kiga oçitoua. Zato opeta Narodi oni ubrodihuga, terga ù Latinsku odprauiſſe zemliu, gouorechi: odkudaſi doſal, poy opet nazad.

Hoti S. Biskup; i ù napridak ouçicze pohoditi ſuoie ù Rauenne, bì od Poganov ubichen ondeka, ter nikomu glauaru, daga çuva podan. A zaſto reçeni glauar, ili Kapitan, bì Karſchenik, zato puſtiga slobodna izayti: Ku ſtuar videchi Pogani, uprihu nayn z'oruſyem, tako dà malo ſiua oſtauihu. Koga vçeniczi Videchi niegoui, u yednu hiſiczu, blizu ondeka, odneſohuga. Ki yur ſtar, trudan, i ranyen, ſedmi dan poçinu ù miru, buduchi Vladal 20 let Rauenskom Biskupiom; i bì pokopan blizu zidi meſta onoga, na 23. Iulia, leta 81. u vrime Veſpeſiana Czeſara.

Poçiua ù Rauenne, ù Czrikui nyemu na çaſt uzidanoy.

Sinot S. Cristine Diuicze, i Mucen. Na 24. Iul.

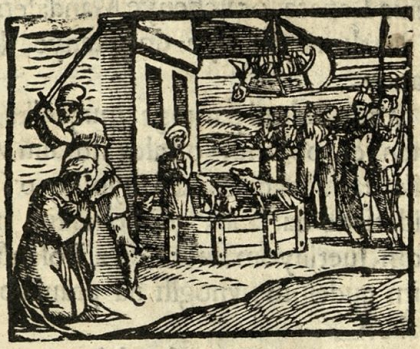

BIse nikada u Toscane, zovu stran Rima, 18. mily, polag lezera Titia, Mesto yedno, kruto slauno, kose zuasse Tiro (ko yest sada razoreno) u kom vladasse sudacz yedan, od Diocletiana poslan, poimenu Vrban, od one slaune Familie Anicij, ili Frangepanov. Ki kcher yednu imasse, imenom Cristina: protiua voly niegouoy (zasto bisse Poganin) Karschenicziu, i pravu naslidniczu Isukarstovu. Ku vnogo krat Otacz Karasse, neka propetoga ostaui Boga, ter Idolom, kako ono i on poklonise; Komu Diuicza bezakonu, nehti ubah prignutise.

Possauffi reçeni sudacz yednoç na put, ulize Cristina u komoru nyegovu, ter sue Idole od zlata, i od srebra, kimse Klanyase pobrausi, razmarui na kuse, ter ubogim razdili pò gradu. Ku stuar, kad izuidi otacz, yadan kruto, golu çiniu zvuchi, ter nikimi kruto testi paliczami dokle trudni bihu, kyu tepihu; zatim u tamniczu cinyu posositi.

V yutrodan, sidechi na sudu, çinyu pridase doiti, terioi, reçe: nè kako kcher nego kako nepriateliczu, akose Bogouom nepokloniss moym, hochute muçiti. Odgouori ona. A ya liubaui radi Isukarstoue od tebe, i od tuoih odmichemse Bogov; ter muk neboymse tuoih. Szlissaiuchi to Vrban, çiniu golu na iedno dignuti kolo, ter nikimi guozdenimi çesly, meso tarzati nie, dà od suih stran karv, iz suete teczisse mucenicze; potom opet çiniu, u vzu zatuoriti: gdi od Angela bi pohoiena, i ozdraulena.

Onu istu noch, bi od Diaula zadusen otacz nie (hotechi tako Bogh) za voliu neprauicze, ku suetoi çiniasse diuiczi. Na mistu koga doide drugi, imenom Dione, i ov izuidiussi uzrok muçenicze, çiniu u Tempal od Idola Ioue, damuse pokloni dopelyati: proti komu kad krisc S. Diuicza uçini, tudie Idol razmaruise, i Dione Szudacz martav dolika pade; ko çudo videchi Narodi, vnogoseih na veru obrati Isukarstovu.

Doide i treti Szudacz, poimenu Iulian, i ov poueli suetoi Cristini, glavu odsichi na 24. Iulia, leta Gos. 295. Vladaiuchi Diocletian Czesar.

Poçiua telo oue sueticze ù Palermu, od Sicilie.

Siuot S. Iakoua Veloga. Na 25. Iul.

SZueti Iakov bì Galileanin, i na blizu pò pulti Isusu: zasto od Marie Salome, tete iego roien: i akoli rauno ribar, zato kako pisse Hierolim sueti, od starinie plemenit. Trimi zaziuasse imeni, t.y. sin Zebedea, zasto tako otczu bì ime niegouomu. Vechi, zaç paruo od maniega, u broy bì polosen Apostolski. Boanerges, zasto tako mestar zazuaga niegov, ki trim, (kako stemo) à nè vech Apostolom promini ime: Petru t.y. glaua, ki paruo Simun zuassese; Iuanu, i onomu Boanerges, çachie rechi, sini garmliauine; zasto pismom, ter besidom tako zagarmihu, dà i mudre za sobom pameti podrihu.

Pripouidayuchi Isus polag mora Galileiskoga, uzri dua brata, t.y. Iakoua, i Iuana, z'Zebedeom otczem suoim, ribe louechi, ili kako drugi rekose, mrise karpayuchi Pouelijm gouorechi; hodite zamanom, zasto sada ne od rib, nego od lyudi budete louczi. Bì takoue sille glas on, dà otcza, barku, i mrise ostau ussi, naslidouahu nyega. Kih razuman, razumne: prauiçan, prauiçne: i diuacz, diucze videchi, krutoyh polyubi: paçe i osobita nika ukazaym çudesa, kako ono priobrasenye Taborsko, vskrissenie Lazara, oçischenye Mandalene, i ù vartlu nayzadnye doçakanye duoranov.

Kada Sidoui paruoga muçenika kamenyem posuhu, i ostale rastirahu vçenike, tada Iakov S. ù Spanyolske pripouidati ide darsaue, gdi nebeskim naukom, suetinyom siuota; i z'Bosanstuenim çudesom, vnogih na praui obrati zakon.

Molechi ù Siragose, od Aragone, ù Spanyi, polag Rike Ebro, ukazamuse diuicza Marya, gouorechi. Mir tebi Iakoue poblyubleni moy; imass znati, dà, darsaue oue Spanyolske, branbi hote biti priporuçene moyoy, à ti oudi na çast moyu, Czrikvu ukoreni yedno. I tako bì uçinyeno: i ta bì parua Czrikua Catholiçanska ù Spany, kase zouela Madona di Pilar. Ku mi ù Spanyu hodechi, kako Haruatski Prouincial: ù Salamancu na Capitul Generalski, pohodismo leta 1618. i mirakul ov upingan vidismo.

Imi Iakov S. deuet vçenikov Spaniolov: t.y. Torquata, Isicia, Eufrasia, Celicia, Secunda, Indaleta, Tesifona, Anastasia, i Teodora. Od kih Anastasia, posueti Biskupom od Siragose: à Teodora Popom, kim verne priporuçiussi vratise ù Ierusolim. Gdi pripouidayuchi, vnogih na veru obrati Isusovu, à meu ostalimi Hermogena, i Fileta Negromante. Ku stuar zlobni videchi Sidoui, prid Herudom Kralyem obtusihuga:

ſihuga: ki zaugoditym pouelimu glavu odſichi. I to bi, mèd Apoſtoli, parul Mučenik, ki skaruvyu pripouidanye potuardi ſuomu: koga telo včeniczi vbrodiuſi; ù Kralyeſtuo od Galicie, ù meſto od Compoſtele poloſihuga, gdi i ſada ſpoſtenyem uzdarſiſe. Pače nè ſamo od Spanye, koy yeſt *protector*, dà i od dalekih ſtran k'nyemuſe zagouoraiu. K'oga i ya leta 1618. po miloſti pohodih Boſyoy, ki nam budi napomoch. Amen.

Počiua ù zgora rečenom miſtu.

Sinot S. Chriſtophora Mučenika. Na 25. Iul.

SZueti Chriſtophor bi Cananeanin: ki pokle bi na veru obrachen Iſuſovu, nyednu Kripoſt neoſtaui k'koyſe, za lyubav nyegovu nepridruſi: à naulaſtito k'miloſardiu. Chicha koga, polag yedne rike ſtoyechi, Bogayme liude, da nepoginu prinaſſaſſe, pače i iſtoga Iſukarſta utegnu viditi, vidiuſiga priko vode preneſti, i prineſena od nyega blagoslov priati.

Doyde yednoč ù Liciu, od Aſie, i ondika paliczu, ku imi, kàd Iſukarſta priko vode preneſe, poſadi ù zemlyu ka tudie i liſt, i czuit, i voche včini. Ki mirakul videchi Pogani, vnogi broy na veruſeyh obrati. Videchi to Szudacz od Licie, činiga pridaſe doiti, à zaſto Chriſtophor biſſe ſpodobna kipa, na priliku yednoga Siganta, ali Oriaſſa, zato ſui vayn oko metahu, ter dobro uolino gouorenie poslusahu niegouo.

Sztoyechi prid Szudczem, od imena, i od kolina vpitaga niegoua, kimu odgouori dayeſt Cananei, i dà ime čnoga, ù koga veruye, i komu sluſi, noſi. Tada Szudacz činiga ù tamniczu odpelyati, ter k'niemu dui ſeni očitniczi, t. y. Anicetu, i Aquilinu, čyedabiga zmutile poloſiti. Kih on na veru obrati Iſukarſtovu, i bihu obaduim, zaſto ſtalne ù veri ſtahu, glaue odſičene, vkup z'drugimi 40. ki na pripouidanie obratihuſe niegouo.

Zatim rečeni ſudacz, hoti nagloſt, varhu niega iſprazniti, činiga kruto z'biči teſti, ter yedan goruch ſisak na glavu poloſiti. I sliſechi Poganin, dà ime zaziua Iſuſouo, yoſs vech razſardiſe. ter na yedan guozden poloſiga ſtolacz, à podayn ſeriauicze, ku vliem, paklom, i maſtiu, dà bolie gori politi zapouida. Tada rečе ſueti mučenik veſelo, ſtoiechim okolu, ya pomiloſti Iſukarſtouoy, niednu muku nečuyem ovu.

Opet Szudacz činiga, k'yednomu priuezati ſtupu: ter neka vitezi vayn hitaiu ſtrile. Ke ù Aeru, ili ù zraku oſtayuchi, niednaga nedotaknu, à nikoga nay zledniega duorana, vratiuſſiſe yedna, oko izbimu niegouo. Ko potle, on

kan-

karuvyu S. Chriſtophora pomazauſi veroua, i bi ozdraulien. Ka i oſtala videchi Narodi, S. Chriſtophora çuda, çetardeſet i oſam tiſuch, na veru obratihuſe Iſukarſtovu, t.y. ſue ono Kralieſtuo od Licie.

Bimu napokon glaua odſiçena: à paruo toga, pomoliſe Bogu, dà ime niegouo zaziuayuchi, od kuge, i tuçe budu osloboieni. I zato pò vnogih Czrikuah, daſe od niega ſpominamo, pingayuga. Vmri dakle S. Muçenik, ù Sarmone od Licie, na 25. Iulia, leta Gos. 364. Vladaiuchi Iulian Apoſtata.

Poçina telo ouoga S. Muçenika ù Meſini od Sicilie.

Siuot S. Anne, matere diuicze Marye. Na 26. Iul.

I Eſt ù Sidouskoy zemly, grad niki, kiſe zoue Bethlehem, ù komu nikada dua, kruto Bogaboiecha, od kolina Dauidoua nahayahuſe druga: t.y. Stolan, i Emerentia, ki vkup pò zakonu ſivuchi nyhouom, diuiçiczu porodihu yednu, koy Anna ime narekohu, i ù ſtrahu uzdignuſeyu Boſiemu.

Pokle yur na leta ſtupi ſuoya, çlouiku nikomu, nè manie od nih Bogabo-iechemu, poimenu Ioachimu, u gradu Nazaretu ſtoiechemu, pozakonu zaruçihuiu Sidouskomu. Siuihu oni u kup let 20. ali zato nè kruto veſelo, zaſo plod, ili ſad od farcza, skrachen biſſe nim. Poſuim tim, iedno od miloſardia neoſtauliahu dillo. Zaſto prihod imania nihouoga, na tri razdilie vahu dille: iedno Czriknam, ter Reduo unikom: drugo ubozim: à treto ſebi, za ſpodobno, uzdarſati ſiulenie.

Vsliſa Bogh molenia, i almuſtua prinihoua, ter Angela iednomu, i drugomu dà diuiçiezu ote zaçeti iednu, pokoi hocheſe ſuit odkupiti, poslaim nauiſliti. Porodi maika Anna, mat u Boſiu, ter ime Maria, kakono Angel poueli, narekoſeioi. Koi drugo niſtar nebi potriba, nego roditiu, zaſto Bogh od nie pomniu uze, ukoi hoti ſuoie uçiniti pribiualiſche Siui S. Anna nikoliko let potle, i ſuetim naçinom ſuarſi u miru leta ſuoia, na 26. Iulia, u Vrime Otauiana Czeſara, i bi pokopana ù Nazaretu u grobih muſa ſuoga Ioachima.

Nahodiſe yedna ruka S. Anne ù Malti-

Siuot S. Pantaleona Muçenika. Na 27. Iul.

Szue-

SZueti Pantaleon bì iz Nicomedie, darſaue od Bitinie Aſianske meſta, ſin nikoga plemenita, ali zato Poganina, imenom Euſtornia grayanina, ki yoſche ù mladoſti, ſina k'nauku odluçi ſuoga, i pokle dobar Retorik, i Philoſoph vçiniſe, za biti vech ſlauan na ſuitu, pria likarie vçitiſe.

Biſſe ù Nicomedij Pop niki, poimenu Ermelao, kruto Bogaboyech Redounik: i ov yednoç k'ſebi Pantaleona dozuauſi, reçemu ouako. Ako ti prauì ſeliſ biti medic, Karſtiſe, i veru Iſukarſtovu ù ſarcze primi tuoie: i tako ſilom niegouom lagle, nego naukom tuoim, ſuake hocheſs ozdrauliati betege. Vaze ù ſarcze gouorenie to mladinacz, i vratiſe na trag. Primiriſe, dà yednoç ditich niki, od Kaçke ùyden bì martav, ſpomenuvſſiſe Pantaleon, od beſid Ermolaua, reçe. Ditich ù ime Iſukarſta, koga Ermolao pripouida, vſtani gori: bì tako vçinieno, dà ditich oſiui, à zmiaſe razpuknu. Videchi to on, k'ſuetomu miſniku poteçe, i od niega bì i Karſchen, i na dobro napuchen.

Szlipacz niki, komu Doctori likarie naiti nemogahu, kriſem ſuetim ozdrauiga:na ki mirakul, otacz niegov, i vnogi oſtali Pogani na veru obratihuſe Iſukarſtovu.

Ku ſtuar izuidiuſſi Maximian Czeſar, çiniga pridaſe doiti, i pokle vnogimi iskuſiga mukami, napokon k'yednoy priuezaga vliki, çinimu glavu odſichi, ka (t.y. vlika) tudie proczuate, i vçini plod, ili ſad, à ù ime katui mliko iſteçe iz tela ù zlamenie çiſtoche yego.

Vmri S. Muçenik na 27. Iulia, ù Nicomedij, leta Goſpo. 301. u vrime zgora reçenoga Maximiana Czeſara.

Nahodiſe Reliquij ouoga S. Muç. ù Benetczih ù Czrikui S. Marye Mandalene.

Siuot SS. Nazaria i Celſa Muçenikov. Na 28. Iul.

SZueti Nazario bì roien u Rimu, od otcza Africana, à matere Rimkinie, i bì Petra Apoſtola vçenik, â od Lina pomochnika niegoua Karſchen. Bì toliko ſueti mladinacz na dobro prignut, dà ukup z'urimenom, raſtiſſe i u kripoſti. Sztoiechi ù Rimu, vnogi k'niemu dohaiahu, kim on ſuim ſpaſiteline, nauke dauaſſe.

Sueti Lino Papa, Videchiga ſpodobna, poslaga u Franczu, riç pripouidati Iſukarſtouu. Ki doſſauſſi u Emiliu od Francze, unogih karſti, à naulaſtito ſenu niku, ka ſina izruçiuſſimu ſuoga, poimenu Celſa, reçemu. Ouotie ſin moy, yatiga dariuam, dokle ſtobom, prid licze Boga, koga ti pripouidaſs, doydem.

Bì dano naznanie Neronu Czeſaru, dà niki u Franczi, noui pripouida zakon,

kon, poimenu Nazario Rimlyanin. Zato çiniga ù Rim doyti, i ſtalna ukup s' Celſom ù zakonu videchyh, zapouida (yednim kamenom na vrat vezanim) ù more porinuti. Kih Angel oslobodiuſſi, pò moru, kako pò zemlij idohu putuyuchi; na ko çudo ſui mornari, kijh vargohu, na veru obratihuſe Iſukarſtovu.

Vratihuſe ù Milan, gdi opeta od Aulina Szudaeza bihu vhicheni, ter pò zapouidi nyegouoy, bijm glaua odſiçena, na 28. Iulia, ù vrime zgora reçenoga Czeſara.

SZueta mati Czrikua, çini ſpomenutye, na danaſsni dan, od ſuetih Victora, i Innocentia Pap: ki akoli nè ono leto, zato ono iſti dan, kad i ſueti Nazor, i Celſo, priminuhu ù Rimu, gdi S. Victor bi muçen leta 206. ù vrime Seuera Czeſara, à Innocentio parui, ù miru od ſuoye ſmarti poçinu, leta Goſpodinoua 407. ù Vrime Herachlia, i Honoria Czeſarov.

Poçinayu teloſsa cuih SS. Muçenikov ù Milanu.

Siuot S. Marthe Diuicze. Na 29. Iul.

NAhayaſſeſe ù Ieruſolimu, Sidouin niki, kruto bogat, poimenu Syro, ki z' ſenom Euchariom, pozakonu ſivuchi Sidouskomu, pria od nye yednoga ſina, i due kchere; t.y. Lazara, Marthu, i Mandalenu. Pò ſmarti kih, tri oui razdilihu blago, Lazara imanie ù Ieruſolimu, Mandalenu grad Mandalo, à Marthu Bethanya dopade na dil. Szui tri oui ù Iſukarſta verouahu; zaſto Lazar od nyega bi opet oſiulyen; Mandalena od griha oçiſchena: à Marthi, za zgora reçenih, daſe, uproſiti onda, kadamu reçe. *Domine ſi fuiſſes hic frater meus non fuiſſet mortuus.*

Deueti miſecz pò ſmarti Iſukarſtouoy, bi kamenouan S. Stephan, parui muçenik: i tada Sidoui uzehu uzrok, Vçenike proganyati Iſukarſtoue. Z grabihu dakle 6. od nyh, t.y. Lazara, Maximina, ki bi yedan od 72. Vçenikov, Celdonia, ki slip royen, bi od Iſukarſta ozdraulien, Mandalenu, Marthu, i Marcellu, slusbeniczu yego: ka nikada reçe; *Beatus venter qui te portauit, & vbera quæ ſuxiſti.*

Iouih ù yedan, prez timuna veſal, i yadra polosihu brod, ter ù more, na igru vitra, dà poginu, pomuhuga. A zaſto Bogh, ki ù potribi ſuoye nezapuſcha verne, çini reçeni brod, pod Marſiliu od Francoze, zdrauo priſtati.

Bi ù Marſily vladaucz niki komu Mandalena, od Boga iſprosi porod, kako u ſuotu nye upiſasmo: i to bi uzrok, dà on, i ſuim pukom, veru pria Iſukarſtovu: ter Lazar od Marſilie, à Maximina od Axa Biskupi poſtahu, à Mandalena,

lena, *quę meliorem partem elegit*, u yednu ſpilyu od nike gore, 30. let zatuorena, meſtra razmiſslyauaſſe ſuoga.

Doplazi od nikuda, u yedno yezero, koſe zoue Taraſcon, yedan ſtraſſan drakun: ki u vodi, i na krayu lyude, i ſiuinu poſiraſſe, proti komu, niedna meſtria. dabiga utukli, nayti nemogaſſeſe. Tada Martha, u Kripoſti Vere, yedan kris u ruci noſechi ide protiua nyemu, ter kad vodom pokropiga ſuetom, drakun na male razpuknuſe marue. I ta mirakul videchi narodi, Vnogoyhſe na veru obarnu. A ona Kloſtar uzidauſſi yedan, nè daleko od ondeka, z'nikoliko ſuetimi diuoykami zatuoriſe, s'kimi u ciſtochi, pò miloſti Boſyoy, ſivuchi, ſitak zuarſſi ſuoy, na 29. Iulia, leta 84. u Vrime Domiciana Czeſara. Bi pokopano telo nye, u onom iſtom Kloſtru: à duſſa naſtaniena od onoga, koga ona nikada, u dom naſtani ſuoy.

Poçiua telo oue ſueticze ù Rimu ù Czrikui S. Adriana.

Siuot SS. Simplicia, Faustina, i Beatricze Mucen. Na 30. Iul.

Vrime Diocletiana, i Maximiana Czeſarov, vzduignuſe progonſtuo yedno S. Matere Czrikue, ko vnogo dan tarpi. I mèd oſtalimi, za Veru uhichenimi, bihu oua dua t.y. Simplicio, i Fauſtino brati. Ki pokle, zapouidyom Lucrecia Szudcza, paliczami nikimi bihu pokarani, glauaym bi odſiçena, kih Beatrice ſeſtra. *In via portuenſi.* pokopa s'poſtenyem. Ku ſtuar, zgora reçeni, izuidiuſſi Szudacz, i nyu u hiſi ſuoyoy posla zagutiti, na 29. Iulia, leta Gos. 300. u vrime zgora reçenih Czeſarov.

SZpomina Czrikua Catholiçanska, S. Felica, drugoga Papu ouoga imena, ki ù vrime Conſtanca bi, od Arianov vmoren, na danaſſni dan, i pokopan ù Czrikui, in via Aurelia ù Rimu, od niega vzidanoy pokle vlada Papatſtuom leto yedno, Miſecze tri.

Poçinayu teleſa onih ſuetacz ù Rimu.

Siuot SS. Abdon, i Sennon Muceni. Na 30. Iul.

NAhodechiſe Decio Czeſar ù Babilonij, Voyuyuchi proti Per-

ſa-

fianom, bimu dano naznanie, dà dua plemenita Babiloncza, poimenu Abdon, i Sen, martuih Karſchenikov pokapaiu teleſa. Ku ſtuar sliſſayuchi, vratiuſiſe nazad, vkup ſobom vezana dua oua, dopelya ù Rim, prid kih, od ſuncza priliku poloſi, dayoyſe poklone. Ku ſtuar videchi ſueti muçeniczi, rekoſſe. Mi Iſukarſtu, ki yeſt ſtuoritely neba, i zemlye: ſuncza, i zuizd klanyamoſe, à nè takouim prilikam, keſu dillo ruk çlouiçanskih. Ku ſtuar sliſayuchi Czeſar, ſardit kruto, çini nanye dua Laua, i çeti ri medtude, dayh tudye razderu napuſtiti. Ki kàd k'nym doydohu, kako ono Yanyeta, vkrotihuſe, na ki mirakul, vnogiſe na veru obratihu Iſukarſtovu.

Bì napokon, ſuetim muçenikom glaua odſiçena, na 30. Iulia, leta Gos. 253. ù vrime, zgora reçenoga Decia Czeſara.

Poçinayu ouih ſſuetih muçenikov teleſa, ù Parme, od Lumbardye.

Siuot S. Ignatia Fundatora ili çelnika Reda drusbe Ieſuvitov. Na 30. Iul.

TAko, i tim naçinom velika yeſt lyubav miloga Boga, verhu çlouika ouoga, dà htechiga zazuati, zazuauſſi oprauiçiti prauiçna proslauiti, od iſtoga naroda çlouiçanskoga na vrime nikih çini porayati, pokih vnogi drugi zhranyuyuſe, kako ono oſobitim proskarblenyem ù oui nayzadny vik hoti podati ſuitu S. Ignatia voyuodu, i çelnika Reda drusbe imena Iſuſoua, ki opchinim naçinom zouuſe O. Ieſuuitæ.

Porodiſe S. Ignatio leto Gos. 1421. ù Guipuchoi derſav Spanyolskih meſtu, ù Kralyeſtvu Catalonie, blizu gor Perineskih, od ſlauuoga pokolenia Loiol, Otczu Beltrande Loiola, à materi Marina, Sonen (obadua Boga boyecha Karſchenika) ime biſſe. Ki mèd petimi kçerami, i oſmiimi ſinmi, trinadeſtoga yur ù ſtarosti, na priliku Iakoua Patriarche, imihu Ignatia. I nebi prez prilike trinadeſtoga vernim sidi naçinom, bì roien ù ſtarotti iske mudroſt izkaya, zaſto vnogih mudroſtyu proslaui ſuoyu.

Sztupiuſſi na leta od razbora, roditelyj ù duor Kralya Fernanda Spanolyskoga za mladencza podahuga: à to yedalibi ſuitoune çaſti, i duoranske nau e doſtignut mogal. Ki ù duoru, ſuitounomu slusechi Kralyu, nebeskoga neoſtauliaſſe zapouidi, i mèd duorani opçechi, gdi propaſti çeſtokrat nahodeſe, nè kako duoranin, nego kako redounik derſaſſeſe: i ù onih yoſche mladih let, dobar mladinacz niko zla-

menye

menye ſuetinye podauaſſe, ù koy potle ſiuot zuerſſi ſuoy.

Poſſauſſi zdrugimi vitezi na voysku ù Kralyeſtuo Nauare, i branechi Grad Pompolenu, bì vdren iz Lumbardee ù ù nogu deſinu, tako dà vdaracz on krutoga oskerbi, ki doma vratiuſſiſe teleſnim likariam pridruſiſe: ù kom leſechi betegu, ſue vdily, ſiuot od ſuetih ſtaſſe zauetno. Ki yur (Bogh tako htechi) ozdrauiuſſi drugi odluçi pelyati ſitak, i miſlechi naçin, pademu ù pamet, ù Ieroſolim poyti miſta ſueta pohoditi. Ide nayparuo k'diuiczi Marij *in Mons ferato*, dan hoda od ſuoye Domouine, gdi yeſt kloſtar Reda S. Benedicta. I doſſauſſi tri dni poſta, i poſtauſſi opchinsku vçini izpouid, ter zauetno telo pria Iſuſouo: zatim meç ù Czrikui oſtauiuſſi, i plemenite zvuçe ſuitte, ù niku çernu dugu ter priproſlu obuçeſe. I obhodechiga napaſti nike, diuiczi Marij pomoliſe, i molechi zaſpa: komu na ſpechi mila mayka (ka ù potribi verna neoſtaulya ſuoyc) vkazaſe, ter oſobitim okripiga naçinom, tako dà potle vbah napaſti neimi pultene.

Diliſe proti Barcelone onoga Kralieſtua meſtu, na kray mora poloſeno, yedalibi brod naiti mogal proti Ieroſolimu: i nenahodechi prigodu, ù niki Hoſpital poimenu Moreſa ide zauetno ſluſiti vbozim. Gdi çetiri miſecze ſtoyechi, vnogo priliçan peliaſſe ſitak, vas taiedan poſchaſſe, à ù nediliu Sacramẽt od priçeſchenia zauetno primlyaſſe, bos hoyaſſe, trikrat na dan, à trikrat na noch diſciplinom telo pokoraſſe ſuoiç à kàd potriban ſiliaſſega ſan, na geloy poçiuaſſe zemly, paçe nebi kripoſti koiſe nepridruſi.

Na pokon vbrodiuſſiſe doyde ù Genvu, à iz Genue ſue piſſicze ù Rim, gdi ſueta pohodiuſſi velikim zauetom miſta, ter blagoslov priamſſi Papin, dotegnu do Benetak, gdi z'Andreom Griti (ki potle bì Dux Benetaçki) vbrodiuſſiſe doide ù Cypar, odkle zatim ù niku drugu ſtupiuſſi Nav, ide proti Ieruſolimu.

Bihu mornari bezduſſni niki u Naui onoy, ki Bogom kriuo kunyahuſe, kako yeſt obiçay od vnogih çiniti onih, kih on karaiuchi raſerdihuſe (zaſto iſtina zlobu poraya) toga radi odluçihu na niki Ottok izurichiga; à on Bogu pomoliuſſiſe ſuprot obrati vitar, dà oni zlobu nè izpunihu, a on ſelenie doſligu ſuoie.

Doſauſſi ù Ieroſolim, od Fratar reda ſuetoga Françeſca, (ki grob obsluſuiu Iſuſov) bì dobrovolino priat, ski mi nikoliko poſtauſſi vrimena, i ſua miſta ſueta velikim pohodiuſſi deuotionom, odluçi nazad vratitiſe. Bihu dui Naui, ù ku htechi vliſti, Mornari nehtihuga: vlize zato u drugu, ter idohu putuiuchi. I puduchi na ſrid puçine ſinia mora, hùknuhu vitri, ſmutihu more, i probudihu valoue, dà z'Nauami onimi priko volie mornarov igrahu, kako hotiahu. Ku ſluar videchi Ignatio pomoliſe, i bi vçinieno, da ona Nau, kaga nehti priati, na niki udriuſſi skoly, na male razbiſe kuſe, à ona u koy biſſe on, zdraua doide ù Benetke, ka ſtuar

pò vte-

pò vteſanyu Ignatia ſuc toga bì vçinie-na, ku izuidiuſſi Mornari, Bogu ter Ignatiu zahualihu.

Diliſe iz Benetak proti Spany, i naputu od Francezov bi vhichen, ter ù tamniczu, mlechi dà yeſt vhoda poloſen, ku nadlogu dobrovolino ſueti Otacz podnaſſaſſe, razmislayuchi dà blaſeni oni, ki progonſtuo praude radi dobrouolino podnaſſayu. Napokon puſchen doyde ù Barcelonu, i ne abi mogal Czrikui Catholiçanskoy hrabrenie poslusiti, knauku pridruſiſe. Gdi ſuarſiuſſi Grammaticu, ide Alchala ù kralyeſtuo Caſtilie Philoſophiu poslusſati. Ku uçechi, slusbu Bosyu nezapuſchaſſe, paçe knyge yedne ſuoyom vpiſarukom, ù kih od pogerde ſuita, ſtraha ſuda Bosyega, od pakla, i od Raya ſpaſitelne podaye nauke.

Doyde glas ſuetinye yego pri Archibiſcupa od Toleda, zato ù Salamancu dublye nauke poslaga ſtudiati. Gdi ſtoyechi, z'yedne ſtrane ſtudiaſſe, à zdruge riç pripouidaſſe Boſyu, tako dà z'yednim, i z'drugim vgodnu Bogu slusbu, i ſuittu priliku podauaſſe.

Szloulyahu tada ſui nauki ſuita ù Pariſu od Francze, à buduchi dà yedno ſercze plemenito nauiſſe poteſe, zato odluçi onamo poyti, gdi nikoliko uçechiſe vrimena, doſtignu krunu od Meſtra. skom dobrotu ſnota zdruſſiuſſi, poda vzrok, daſe vnogi knyemu pridruſihu, i pridruſiuſſi niega slyahu, slidechi zapouidi obderſauahu, i obderſuyuchi ù zakonu Bosyemu yedno hotenie imahu. Mèd kimi bì, naiparui, Petar Fabro: drugi, Franceſco Xauier: treti, Diego Lainecz: çetarti, Alfonſo Samerone: peti, Simon Roduigecz: ſeſti, Nicolao Bouadalio: ſedmi, Claudio Iaio: oſmi, Paſcuale Broiet: deueti, Iuan Coduri: à deſeti bì Ignatio çelnik, i glauar nyh; i toſu tih deſet, ki na priliku deſet ſtupov templa Salamunoua, Tempal Catholiçanski verno pomogohu, i vkup zauete, ili zagouore vçinivſſi, vkup pribiuati odluçihu, leto 1505. ù Pariſu ù Czrikui S. Vincencza.

Bì u Pariſu çlouik niki, ki bludnim griſſaſſe naçinom, ku ſtuar izuidiuſſi Ignatio, polag puta kud reçeni bludnik poyti ſagriſſiti imaſſe, u niku do gerla vrime zime ugazi vodu gouorechi, poidi bludniçe, i neukrochenu voliu iſpuni tuoyu: à ya oudika u vodi ouoy çekatte budem. Ku ſtuar sliſauſſi reçeni çlouik pokayaſe, i pokayauſſiſe nazad vratiſe, i vratiuſſiſe, u grih vech on nepouratiſe.

Razboliſe Ignatio chicha çeſa od Likarov tako nagouoren, u Spaniu Aer prominiti vratiſe, uçiniuſſi dogouor ſtouariſſi na drugo leto u Benetczih naitiſe, i na didinu doſſauſſi ſuoyu, u niki Hoſpital dobrouolyno zatuoriſe, izkoga na vrime izhodechi pò ſuoy Spany pripouidaſſe, dobru priliku dauaſſe, i nauk Kerſchanski diçiczu uçaſſe; à to na priliku mladoga ſtabla na dobro prignuti, u ſtaroſti moglibi Bogu prauiçno slusiti.

Szpomenuſe od drugov ſuoih, kih ſelechi viditi, ide u Benetke piſicze hodech; gdi napokom naſſauſijh krutoſe razueſeli. Skimi profeſſion poruerdiuſ-

ſi, dua

si, dua leta vkup u Benetczih stoiechi, Bosyoy slusbi, i dobroy priliki tako nastoiahu, da od nih povsud dobar slouliasse glas. I ondi rede priahu od Misnikov porukah Biskupa Rabskoga. I htechi drugim mestom poslusiti razdilihuse: Ignatio, Petar, i Diego idohu u Rim; à ostali dua nadua po Latinskih idohu zemliah.

Buduchi Ignatio bliczu Rima, u niku Czrikvu vlize moliti, i goruchim molechi naçinom, vzduignuse verhu sebe, vzdignutu vkazamuse Isus gouorechi, neboise Ignatio, ya tuoi i drusbe tuoie serçen hochu biti pomochnik. Ku stuar slissaiuchi pouida touarisem, kise kruto razueselihu, i oudika uzehu ime od naslidnikov Isusouih.

Dossaussi u Rim obiçainomu od milosardia delu dahu poçetak, skim vnoge obratihu, i zboru suomu pridrusihu. Imi zato Ignatio sueti nike zlobne, i nenauidne, kih on prauiczo m(ka suaka nadhaia) pridobi, i pridobiussi çistochu praude vkaza suoie. Kih napokon sueti Otacz Papa Paual treti videchi stalnost vere, usganie liubaui Bosie, selenie spasenia duss, posluh Czrikui zadouolian, çistochu nepogouorenu, ubostuo o sebi dobro volino, i prauiczu suakoyaku, siulenie potuardi nihouo: i glas redu podadeim, ki ubroi mendicantov iest polosen, i delnik suih milosch ostalih Redov vçinien, iz'vnogimi miloschami ili priuilegij od ostalih SS. O. Papov odiçen: à Ignatio od sue drusbe (akoli rauno priko volie niegoue) bi za Generala obran: i opet tretiç professiom potuerdihu suoiu.

Kim on suete poda na redbe, à naulastito dà mladencze budu uçiti: à zasto reçeni Ignatio pò naukih hodechi, radi ubostua vnoga priterpi: zato, *domus professa* od Collegia poueli, dà razliçita ima biti: à to neka Colegy za uzdersanye nauçitelyov lesechega opchinskim naçinom bude blaga imiti *à domus professa* ù sazdaniu yego uzdarsitse. I dostoyno yest neka oni, ki za vnogihse trude, od vnogih budu pomoch imiti: i ki kripostam nastoye, radi kripost imaymse prigledati, pismo tako gouori: *non occludatur os boui trituranti*.

D. Iuan treti Kraly od Portugale, posla k'Papi, prosech, damu koga od drusbe Ignatia possalye; koga bi on mogal ù Indie (nouiç nasaste poslat bezuernim riç pripouidati Bosyu.

Poslamu tada S. Françesca Xauiera: i Simuna Roduigecz. Osta Simun ù Portugalu: à Frãcesco ide ù Indie, gdi na priliku nouoga Apostola s'nebeskim naukom, s'suetinyom siuota, i z'Bosanstuenimi mirakuli neizbroyeno vnostuo, na veru obrati Isusovu. Kako ù Crunikah reda nassega nahayamo. Onamo i umri, na 3. Septembra, leto 1559. I bi telo prenesseno yego ù Portugal, pokom Bogh unoga skaza çudesa. A Ignatio stoyechi ù Rimu, i okolo pripouidayuchi, suetinyom siuota, i sprilikom suita, nastoya dari do suarhe. I buduchi pun milosti Bosye, vpade u beteg: i poznaussi damu yest umriti, od Pape proschenie suih grihov uprosi suoyh: ter od let 65, à 35. od nyegouoga obrachenia zaspa ù

Gospodeue na 30. Iulia, let Gos. 1556.

Pokom Bogh vnoga skaza çudesa, ke izuidiussi Gregur Papa petnadesti, vkup suetim Françescom Xauer, ù broy suetih polosijh. Leto 1622. na 12. Marça.

Szuarha Misecza Iulya.

AGVST.

Blagdau S. Petra ù Vuzah. Na 1. Agu.

BVduchi Herud Agripa, nouiç iz Rima, od Caia poslan Czesara, ù Sidousku Kralyeuati zemlyu; hotechi Sidouom dragse vçiniti, Vçenike Isusoue, ke oni zlobly ahu, vze proganyati.

Iakovu vechemu glavu odsiçe, ù koy stuari Videchi daim ugodi, poueli i Petra kako glauara ù tamniczu polossiti. Sztasse Apostol Verugom guozdenom, mèd dumi Vitezi, kruto Vezan: à molitua od vernih: pò suih Czrikuah, zayn çiniasseše. Kih dobri Bogh uslissaussi, Angela yednoga posla oslobodititiga, kako u pismu stemo suetom. Ki mirakul videchi strasczi, na Veru obratihusse, ter verugu onu, Biskupu od Ierusolima, dayu zahrani, odnesohu. A Herud malo poslia, od çaruov raztoçen isçesnu, tako dà verni, u miru poçinuhu.

Vladasse u Czarigradu Teodosio mlay, à ù Rimu Valentinian, leta 969. Eudoxia, reçenoga Teodossia sena; Kako dobra Karschenicza, ide u Ierusolim, sueta mista pohoditi. koi od Iuuenala Biskupa, dui Veruge Petra Apostola, bihu dane, od kih yednu, z'veseliemu Czarigrad donese: à drugu kcheri u Rim takoyer Teodosij, za Valentinianom osenyenoy, posla suoyoy. ka tudie, Papi Xistu tretomu, ukazayu. ki niku drugu Verugu s'kom u vrime Nerona bi Apostol vezan izuadiussi prilossi k'ouoy, (çudna stuar) dui oue Veruge, same posebi, ne kako dui, nego kako dabi yedna bila slosihule. ki mirakul videchi; zapouida reçeni Papa, dan uki oua bihu uçiniena, à t. y. parui Augusta, postouati.

Prilika.

Leta 969. knez niki Otona Czesara, skim bez primitasse, bi od Iuana Pape XIII. z'reçenom verugom okolo guta opasan, i tudye neçisti duh izleti iznyega. Radi çesa, yosi vech reçenoy Verugi, priahu postenie odlagati; ka sada u Rimu, u Czrikui Vaticana nahayase.

Sinot SS Machabeov Muçenikov.
Na 2. Agu.

VParui dan Agusta, Czrikua Catholiçanska, sedam bratov Sidov Machabeov sponina. kih Antioch kraly od Egipta, tuardih u zakonu nasausti suoiemu, razliçitimi çinijh pomoriti mukami.

Daim Bogh milost pridobiti, po sinu suomu Isukarstu, zasto *omnia per ipsum facta sunt.* Da ako pridobihu silnika u ime Isusouo, paruo prissastia niegouoga, i pu prissastiu, sillom pridobilibiga niegouom. Zato u Czrikui Catholiçanskoy, od Sidov prenessenoi, spominak yest od nyh.

Bihu muçeni, ù vrime zgora reçenoga Antiocha Kralya, ù Ierusolimu, paruo roystua Gospodinoua.

Od proschenya Porciuncule.
Na 2. Agu.

MOlyasse S. Franciscо, goruchim naçinom ù czeli suoyoy, polag Czrikue S. Marye od Porciuncule, za spasenye suih dus. A buduchi dà molitua prauiçnoga nebesa probya, i opet k'nyemu praznase ne viacha, zato bi vslissan.

Iednu noch, vkazamuse Angel na molitui stoyechemu, termu reçe: teczi doli ù Czrikvu, zasto Isukarst z'diuiczom Maryom, i vnostuom Angelov çekate ù Czrikui. Ki dossausti, i na oltaru sidechega ù slaui suoyoy Isusa, à na desnu Mater yego z'vnostuom Angelov vgledausti; straha ràdi, ter postenia, na obraz pade suoy: i tad Isus reçemu. Vidimte Franciscо, s'Fratri tuoimi, kruto skarbechega za spasenye dus, karuyom moyom odkuplenih: zato od mene prosi, çati yest vgodno. Tada on vkriplien ù sarczu, reçe. Gospodine Isukarste, ponizno molimte, dà suakomu ù Czrikvu ovu prihodechemu, kise ispoui, od suih grihov proschenye podades. I tebe prosim B. Dino Marye,

Kasi naroda çlouiçanskoga oduichnicza, dà polag sina tuoyega milost ovu, raçisʃ uprositi. Tada Diuicza Marya, k'Isukarstu obratiusise, dabi raba uslisal suogiega, prossasega.

Odgouori Isukarst, Veliku stuar zaprosi Francisco, da yos ueche uridan yesi, imatyu budes, primlem dakle prosnyu tuoiu. Ali hochu, neka ides k'Vicaru momu, na zemly stoiechemu, dà od straue moye proschenie potuardi ouo. Duanadeste Fratar, ù Klostru stoyechi, ù Czrikui ueliku suitlinyu uyahu, i oua kase çiniahu poslusahu, ali straha radi, i poniznosti, nyedan ulisti nesmiasse.

Vyutro Françisco, z'suoimi Fratri, Papu Honoria, ki ù Perusi tada bisse, ide naiti: i prohod stuari nauistiusimu oue, za reçeno proschenie prossassega, kiga upita do koliko let, radbiga imiti? komu on odgouori, dà nè leta, nego dusse potribuye.

Taknuth tada Papa osobitim Bosim obiaulenyem, zdogouorom bratye suoye Cardinalou, yedan dan ù letu, za reçeno proschenye dopustimu, dà ki godar ispouidan ù Czrikuu ulize onu, od parue do druge ueçernye, od suih suoyh grihou, kako dabi onda karschen bil, ima proschenye, kako na dalye ù Cronikah Reda uzdarsise.

Izhodechi Francisco iz komore, reçemu Papa. Priprosti çlouiçe, zasto neuzmes pismo, od isprosene milosti? Szueti oçe (odgouori Francisco) pisma drugoga nepotribuyem, zastoie karta Diuicza Marya, Pisar Isukarst, à suidoczi Angeli dellu budu ouomu, ko Bosanstueno buduchi, Bogh stuar proglasi suoiu, i tako yest vçinyeno.

Nebi odluçen yosche dan, zato stoyechi S. Francisco ù Czeli, doide k'niemu Diaual gouorechi. Zasto toliko Francisco telo pokoris tuoye, buduchi yosche mlad, dà i ù napridak pokoru çiniti mores? Tada on skoçiusise, ù niko ostro zapletese tarnie, gdi obrachaiuchise, vas se iskaruaui, à naulastito zima buduchi, zasto Ianuara misecza, Iskoga tarnia izniknuhu rosicze bile, i çarlene, ù zlamenye, dà pokora niegoua, prid liczem bisse priata Isusouim. I malo poslia, slissa glas, kiga zazua, dà ù Czrikvu doiti ima, gdi takoyer, kako i paruo, Isukarsta nassausi, na obraz pade suoy, pokloniussise, tadamu reçe Isus. Poidi Francisco, i reczi namistniku moiemu, komu podah oblast vezati, i odveseuati: dà hochu, necha proschenye to bude, parui dan Agusta, od veçernie, do drugoga dneua takoier do veçernye; i t.y. dan, ù ki bì Apostol moi Petar, od vuze osloboien.

V yutro, vzamssi Franceseo duanadeste ros çarlenih, i duanadeste belih, ide k'Papi. Ki mirakul od ros ta videchi, pozna dayest zlamenie Bosye. Ki tudie, sedmim Biskupom vpisa, da proschenie to nauiste; t.y. Biskupu od Assisi, Perusi, Fulina, Spoleta, Tuderta, Eugubia, i Nocera: ki odluçihu mèd sobom, dà nete ù vike, nego do vrimena nauistitiu. I buduchi na pulpitu, Dùh sueti, yezikom giblyuchi nyhouim, sui rekosse (*In perpetuum*) t.y. ù vike, &c.

Pros-

Proſchenie oùo Porciuncule, veche yeſt, od drugih, za pet (izmed inih) razlogov.

Paruo, druga proſchenia podaiuſe od Pape na zemly kako od namiſtnika Iſuſoua, à ouo, iſti Iſukarſt vſtmi podal yeſt ſuoimi.

Drugo, ina proſchenia: izproſeſe od kakouoga ſuitounoga, ter vmarloga çlouika: à ouo od Diuicze Marie yeſt izproſeno.

Treto, Drugim proſcheniem, ſuidoczi yeſu liudi, à ouomu Angeli Boſy.

Cetarto, druga proſchenia do vrimena podayuſe, à ouo vbah tarpiti hoche.

Peta, druga proſchenia na harti vpiſuſe, à ouo z'mirakulih pò ſuem ſuitu razglaſiloſe yeſt.

A zaſto, od ſuih kray ſuita, ni moguche ſuim narodom, k'Czrikui od Porciuncule doiti; zato dopuſcheno yeſt, od ſuetih otacz Papov, pò ſuem ſuitu, daſe more priati ù Czrikuah, ili Kloſtrih, gdi Fratri, Reda ſuetoga Franciſca, pribiuaiu.

Moreſe rekoh priati, za onih kiſu ù Purgatoriu, *per modum ſuffragij*: i za onih, ki niſu na priçu, i takoyer *toties quoties*, t. y. koliko krat vlizeſs, ù onih duadeſet i çetiri vre, toliko kratiu primeſs. A imaſs znati, da toliko on, kyu primlie, koliko on zakogaſe priemlie, imaiu biti ù miloſti boſyoy.

Siuot S. Stephana Pape, i Muçenika. Na 2. Agu.

VLadaiuchi ù Rimu Valerian, i Galiero Czeſari, vzdignuſe takouo progonſtuo, da vnogi od Karſchenikov, niki slaboſti radi, od vere odſtupliahu, niki muçechi skrouito ſtahu, niki biſahu, à niki pò ſpiliah zakrivieni, vtiſſenie od Boga çekahu. Zaſto zgora reçeni Czeſari, otuorena pouſud poslahu pisma, da kibi Karſchenika oçitoual yednoga, neka od blaga goſpodar oſtane niegouoga.

Videchi to Stephan, parui ouoga imena Papa, ki bi Rimlianin, kako ono dobri paſtir, i podnevu, pò nochi, gredisſe pò hiſah, pò ſpiliah i pò Czimitarih, iſchuchi Karſchenike, i naſſaſte kripliaſſe, i hraniaſſe.

Izuidiuſſi to, zgora reçeni Czeſari, çinihuga pridaſe doiti: potom vitezi, pò zapouidi nihouoy, ù Tempal Idola Marte, damuſe pokloni, dopeliaſſega. Sztoiechi dakle on prid Templom, vzduignu oçi ù nebo gouorechi. Boſe oçe nebeski, ki Babiloniu zazidaiuchie, ſilom zmutil yeſi tuoiom, proſimte, razori

zori Tempalov, ù komu toliko oçito bezakonczi klaniaiuſe oui. I to rekſſi, tudie iz vedra triſnu neba, ter poloüiczu razmaruiga, ter Idola ù pepel obrati. Videchi to duorani, priſtraſeni pobignuhu, i slobodna Papu oſtauihu, ki tudie ù Czimitaru od Lucine, ſuetu Muſu pria gouoriti. Zakim drugi potekſſi duorani, polag Oltara odſikohumu glavu.

Vmri S. Otacz, na 2. Aguſta, leta 260.

Siui ù Papatſtuo, 3. leta 3. miſecze i 23. dni. Darſa duokrat Rede, i poſueti Popov ſeſt, Diakov pet, i tri Biskupe, i ù onom iſtom bi pokopan miſtu.

Poçina ù Rimu ù Vaticanu.

Naſaſtye tela S. Stephana paruoga Muçen. Na 3. Agu.

TElo blaſſenoga Stephana paruoga Muçenika, ſtalo ieſt vnogo vrimena skrouito, do tih dob, dokle bi ugodno milomu Bogu oçitouatiga, ouako.

Vladayuchi Honorio, i Teodoſio Çeſari, biſſe ù Dioceſi Ieruſolimskoy ſtu, koſe zuaſe Çafargamalla, Pop niki poimenu Lucian, ki ù Karſtilniku poçiuayuchi yedan petak obnoch, na 3. Nouembra, ukazamuſe yedan ſtaracz poſtouani, ù tretu uru nochi, belimi vlaſi, dugom bradom: pokriuen ſtollom yednom, dragim kamenyem u zlato zaplitano, na priliku krisa poſipano; z'yednom paliczom od zlata ù ruki darſechi. Ki doſſauſſi blizu nyega, reçenom od deſne ſtrane, taknuga paliczom Garçki gouorechi. Lucian, Lucian, poslusſayme Lucian, poydi ù Ieruſolim, i reczi Iuanu Biskupu, neka teleſa naſſa, u ſpodobnye poloſi miſto: à mi za ſuit, ki na pogibel od grihov ſtoy, moliti budemo. Vpita Lucian, kiſi ti Goſpodine, i kiſu oni u drusbi tuoyoy? Oduecha ſtaracz, ya yeſam Gamaliel, ki nikada Paula Apoſtola bih meſtar. On, ki yeſt ſamnom u grobu od iſtoka, yeſt S. Stephan, parui Muçenik, ki bi kamenouan od Sidov, i neſmechi drugi nyedan, ſtraha radi Sidouskoga taknutiga, ya smilouauſiſe, ù moyu pokopahga nyvu. On u drugom grobu polag mene yeſt Nicodem, ki ponochi doyde k'Iſukarſtu, i od vçenikov potle bi karſchen nyegouih. Za voliu çeſa, Sidoui imanie vzamſimu, iſtirahuga: i ya do ſmarti dohraniuſſiga, ondi pokopahga. V tretom grobu malo viſſe yeſt ſin moy Abilon, ki paruo mene karſchen buduch, od 20. let vmri, i ondi ya zapouidah, dà pò smarti telo poloſe moye. Odgouori Lucian, Goſpodine, kadi hochemo nayti miſto ono; reçemu Gamaliel, nasrid niue, kaſe zoue dellagabri. Probudiuſſiſe Lucian, videnie to poçe razumeliati,

liati, potom vas tyedan posti, prosechi Boga, dà ako to yest niegoua volia, neka drugoç, i tretiç obiauimu, ako i paruo, tako bì i vçinieno. I dossausi na ono misto, nasrid niue, namirisse se na yedan kup kamenia, i kopaiuchi ondi, dotecçe Fratar niki poimenu Neguario, gouorechi dà i niemu noch prossasnu, S. Gamaliel oznani, ter dà nisu pod onom gramaçom, nego malo visse, u Mistu kose zuasse da Batallia: i ondi kopaiuchi naidohu tri grobe, suaki suoim pokriuen kamikom, od zgora kih tri bihu vpisana imena, t.y. Celiel, Apan, i Dardan, to hoche rechi, Stephan, Nicodem, i Gamaliel.

Odtu oriusijh oni, takouo iedno ugodno slissase mirissanie, dà suih okripi, kako ono dabi u raiu bili, potom tela ona izuadiussi, 73. kih taknuhu bihu ozdrauleni betesniki, terih ù Czrikvu Sionsku, u posteno polosihu misto, à z'vrimenom suetoga Stephana, telo bì prineseno u Rim, i poçiua u Czrikui S. Lourencza, pokom Bogh vnoga ukaza çudesa. Bihu nassasta leto Gos. 405. u vrime zgora recenih Honoria, i Teodosia Czesarov.

Siuot S. Dominica çelnika Reda pripouidanacz. Na 4. Agu.

VEliki Dominic, suitlost suita, stup Czrikue, Otacz i çelnik Reda pripouidanacz, bì roien u Calarogi, Spaniolskih darsauah mestu, od slaunih i suitlih Knezov Gusmanouichev: otczu Felix, à materi Ioana ime bisse. Ka Buduchi snim prisobna, videchioisse u pokoiu iedne nochi, dà u utrobi psicha suichu u zubeh darsechega nosi suoioi, à na karstu kuma zuizdu na çelu vidimu iednu, i u zibelli roi pçelicz, kako ono suetomu Ambrosu, na obraz pade niegov. I to vienie nebi zaludo; zasto suichom od nauka, suetinom od Siuota, i razborom od pripouidania, i prosuitli, i proslaui, i obrati nei broieno vnostuo narodov. Paçe i suaki dan t.y. od Fratar Reda çinise niegouoga.

Bihu niega roditelij, i kripostni, i Bogaboiechi Karschenik i, zato i niega kripostam: i strahu pridrusihuga Bosiemu,

komu tim naçinom S.Ditich naſtoiaſſe, dà ioſche ſedam let imiuchi priko volie materine, na goloi hoti ſpauati zemli, ter molituom, i poſtom telo pokoriti ſuoie. Sztupiuſſi na leta od razbora, poslaga otacz u Paleneu Studiati, gdi u kratko vrime Retoric, Logic, i Philoſoph ſpodoban uçiniſe. Zatim ſtupi na Theologiu, u koi tako zuarſen bi, da nè ſamo druge ſuoie, dà ioſche i meſtre nike nadaide. Neoſtauliaſſe zato ſtudiaiuch niedno dello od miloſardia, tako dà ne ſamo vçena, dà ioſs i kako ſueta darſahuga.

Vçiniſe uto doba, pò ſuoi Spani iedan çuarſt glad, dà vnogi od niega umirahu, pomagaſſe uboge ſuim çim mogaſſe, i nimaiuchi iur drugo, ſue knige proda ſuoie, ter pineze razdili potribnim.

Biſſe u Oſmu Biskup niki, imenom D. Diego, ſuetoga ſiuota: i ov sliſſaiuchi glas Dominica, uproſiga, da k'niemu doide, i doſſiuauſſi rediga, (zaſto od Dioceſe niegoue biſſe) ter na slusbu Czrikue obratiga ſuoie, sluſechi dakle ondi Canonic Regular uçiniſe, ki Regulu S.Auguſtina ob sluſuiu. Mèd kimi nikoliko ſivuchi vrimena, ſuetinie, i nauka radi niegoua, za Priura obrahuga.

Szpotribiſe D. Alfonſo Kraliu od Caſtilie, poklisara k'kraliu od Francze poslati vernoga. Odluçi dakle zgora reçenoga D.Diega Biskupa, ki u drusbi vaze z'ſobom Dominica: zasto vazda od niegoua vicha, u velikih sluſaſſeſe ſtuarah. Bihu tada pò ſuoi Franci, à naulaſtito u Toloſe, nike noue proſute Hereſie; ke kada sliſſa S.Dominic, velikim vaſganiem protiua nim upriſe. Zuarſſiuſſi ſuoi poſal, u Franczi Biskup, posla liſte Kraliu od Caſtilie, à on ukup z'Dominicom ide u Rim. Vladaſſe tada Innocentio Papa, komuſe obadua, t. y. Biskup, i Dominic poklonihu, i pokle ſueta pohodihu miſta, opet z'blagosloуom zgora reçenoga Pape, vratihuſe natrag.

Malo poslia, vmri D. Diego, tako da ſui niegoui priatelyi S. Dominicu pridruſiti raçihuſe. A on nikoliko bolyh, i vçenjh vzamſſi ſobom, kako ono noui Apoſtol, ide pò ſuoy Franczi, opeta riç nauiſcheuati Bosiu. Bihu niegoue riçi razumne: razborne: pokoine: i ſpaſiteline, da na ſtrah, i na Liubav tirahu Boſiu, tim naçinom, da ù 7. let, ke pripouida ù Francze (kako) piſſu ù niegouih Cronikah) ſto tiſuch liudi na veru obrati Catholiçanſku, i ſue niegouo pripouidanie ſuetiniom ſiuota, i z'mirakuli tuariaſſe Bosimi: ke oduech dugo bì bilo piſati, nego ſamo jedan hochemo taknuti.

Bihu niki Heretiki ù Toloſe, kiſe zuahu Albienſi: i oui kruto naſtorouahu Dominica; tako, da ù vnogih daga zagute zaſidahumu miſtih: koga od ſuih pagub nihouih, osloboiaſſe Bogh. Pogodihuſe zato neka jedna, i druga ſtran ù knige ſuoie vpiſſe razloge, ter da reçene Knige hiteſe ù ogain. Ke izgore, neka kriuiçne: a ke neizgore, neka prauiçne zazouuſe. Naloſihu dakle naſrid placze od Toloſe uelik ogain: okoli

koga

koga uas narod biſſe gledaiuchi kako bude. Varſe Heretik ſuoie, ke tudie ù plamen obratihuſe: hiti Dominic ſuoſe, ke precze opet iz ognia van skoçihu, i do trikrat tako vçinihu; ko çudo videchi, vnogiſe na veru obratihu Iſukarſtovu.

Biſſe ù Toloſe Biskup niki, poimenu Fuleone, i ov videchi plod veliki, ki S. Dominic vkup z'ſuoim Fratri çiniaſſe, darouamu yednu Czrikvu, i yedan kloſtar vzidamu, ter deſeti del od niegoua prihodiſcha, odluçimu. Vidi potle S. Dominic, dà vnogi Karſcheniki kchere ſuoie na slusbu, zauoly vboſtua hereticom dayu; zato i drugi vzida Kloſtar, gdiſe Bogu zaruçene zdarſauahu diuoyke.

Cinechiſe yedan Concily ù Rimu, na ki reçeni Biskup imaſſe poyti, ſuetoga Dominica Vaze ſobom. Ki ù Rimu buduchi, vproſi Papu neka ſiulenye potuardi nyegouo. Ki yednu noch razmislyayuchi varhu proſnye nyegoue, Vidi vſnu çlouika nyemu priliçnoga, gdi Czrikvu od Laterana, plechi dà neupade podpira ſuoymi.

Priloſſiuſſi dakle S. Dominic, yoſs nikoliko riçi, k'Reguli S. Auguſtina, podanyu z'bratyom ſuoyom, dobrovolyno podloſiſe: i Papa Honorio potuardimuyu, kako ono ù nyegouih vzdarſiſe Cronikah.

Bi S. Dominic ponizan: tih: darouliu: çiſt: miloſardan: prauiçan: Diuacz: Sporan: Bogaboyech: i Velik priately S. Franciſca. Trikrat na dan, à trikrat na noch, zuerugami telo pokoraſſe ſuoie. Yednoç zaſe: Drugoç za vas ſuit: à tretiç za ſue martue od Purgatoria. Nigdar meſa neydiſſe, zaſto vbah poſchaſe: à çaye vech od ſuoga Karſchenya dò ſmarti, griha ſmartnoga neuçini. Tri martuacze vskriſi ù Rimu, izuan oſtalih vnogih çudes, ka vçini.

Pokle yur S. Otacz vnoga reçe, i vnoga vçini, ka na slavu Boſyu, i na ſpaſenye duſs bi hu: vſade ù beteg, ù Bolonij nahodechiſe, i ù rukah bratye ſuoie, Kantayuchi oni polag niega, on Veras: *Subuenite ſancti Dei*: poçinu ù miru od let 51. Duſſa niegoua, prez poçeka niednoga, vlize ù beznu Veçnoſti, à telo, ù reçenomu od Bolonie kloſtra ſuoga, bì pokopano miſtu: na 4. Aguſta, leta 1223.

Imi Red S. Dominica Papov, Cardinalov, Patriarchov, Archibiskupov, Biskupov, Generalov, à Prouincialom ni broya, ki ſui ſuetim naçinom ſiuot ſuarſſihu ſuoy.

Poçiua telo S. Dominica ù Bolony ù kloſtru kako zgora rekoſsmo.

Od blagdana D. Marye od Sniga. Na 5. Agu.

Vlada-

VLadaiuchi Czrikuom Tiberio, parui imena ouoga Papa. Bisse to doba ù Rimu vlastelin niki, poimenu Iuan Patricio, kruto bogat. Ki vnogo vrimena, z'senom po zakonu sivuchi suoyom, poroda imati nemogahu. Mislechi od blaga, ça hote vçiniti suoga, padeym napamet: à to neka diuicza Maria heres, ili delnicza imaniu bude nihouomu. Ku zauetno, naçin dabijm oçitouala, kogabi darsatise mogli molyahu.

Iednu noch, na 5. Augusta, kàd naiueche ù Rimu zabaulyayu vruchine, milla diuicza Marya, ka vbah verne nezapusca suoie, yauijmise gonorechi. V yutro rano, na bardo kose zoue, *Mons Exquilinus* poteczite ter na mistu, gdi snigom pokriueno naydete, Czrikvu na çast vzidayte moiu, gdi verni, ime na pomoch budu zaziuali moie. V yutro tudie, reçeni Patricio, stuar ovu nauisti Papi, ki potuardi, dà i on vsnu imi videnie ouo. Zatim s'Processionom possaussi zauetno, naydohu misto snigom posuto, koliko yedna spodobna morese vzidati Czrikua. Ko misto posuctiussi, dahuioj poçetak, ter ù kratko suarsihuiu vrime, i to bì parua ù Rimu, na slavu diuicze Marye, vzidana.

Ka poçese zuati S. Marya od sniga, mirakula radi zgora reçenoga. Potom Czrikua Tiberia, zastoyu on posueti. Zatim Tempal Xista tretoga, zastoyu on ponoui. Prozuase yoss S. Marya od yasal: zasto yasalcza ona, vkih Isukarst narodise, iz Bethlema do nesena, ondi bihu polosena. A buduchi yur, vnoge Czrikue ù Rimu, u ime diuicze Marie vzidane, ouoy kako nay paruoy, dahu titul *Sancta Maria Maior* t. y. S. Maria Vecha; tim i sada zaziuase imenom.

Zapouida reçeni Papa Tiberio, radi mirakula, zgora reçenoga, dan ov, t.y. Peti Agusta, ù kinçinyen bì postouati.

Od Preobrasenya Isukarstova. Na 6. Agu.

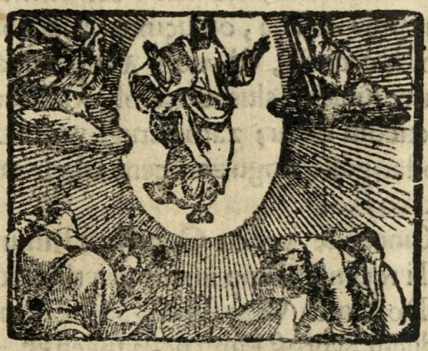

NAuisti Isus, dà ki ù slavu hoche uisti, pokorom imaga naslidouati. A buduchi, dà niki od slaue, mèd Vçeniki, poçehu misliti nyegoue; tada on, ki sarcza suih znadise, reçeym: stanouito gouorimvam; dà niki izmeu vas, smarti nehte okusiti, dokle ù slaui nebudu sina viditi çlouiçanskoga. Ku stuar htechi potuarditi, na sesti dan, poya tri od Vçenikov, t.y. Petra, Iakova, i Iuana; kih na goru pripelyaussi Taborsku, kako ù Euangelyu pisese, priobrazise prid nymi.

Obraz sui tal kako suncze, à suitte bele kako snig uçinihuse yego. Moyses, ter Elia doydohu, à Petar, tri dase uçine

pribi-

pribiualiſcha ondi Poſeli. Dà kad glas Apoſtoli, dà yeſt on ſin Boſy, koga imamo naslidouati sliſahu: padohu doli, kih on dotaknuvſſi, uztahuſe, ter od tarplenya pogouoriuſſiſe, dilihuſe, kim on dà nikomure do uskarſnutya nepouidayu videnie ono, zapouida kruto &c.

Hoti tri odpelyati, neka ſuidoki dellu ouomu budu, ko ù duih, ali ù trih, kako piſmo beſidi, nahodiſe. Obraz k'ſunczu, ko yeſt na nebu: à ſuitte k'snigu, ki yeſt na zemly, priloſi: nekaſe domisliſs, da yeſt on nebeski, i zemalyski: t.y. Bogh, i çlouik. Ki teplinom od miloſardya, i belinom od praude, çlouika od bezakona oçiſti nyegouà Piſmo gouori, miloſardan, i prauiçan yeſt Goſpod. Elia, ki yeſt ſiu iz Raya: à Moyſes iz Limba, ki bì martav, Paruoga Proroka, i daynika zakona, hotihu pohoditi; kako onoga, ki nad ſiuimi, i nad martuimi, ù vike hoche Kralyeuati; ku ſtuar otacz iz neba potuardi, ſui sliſayuchi glaſom ...,

Petar yedno Moyſeſu, ter Iuanu: Drugo Elij, i Iakovu: à Treto Iſukarſtu, ter ſebi, pribiualiſche ukoreniti poſeli, Od tarplenya gouorahu Iſukarſtoua, zaſto od ondeka naſſe izhaya ſpaſenye. Padohu dolika vçeniki; Eto slaboſt çlouiçanska. Vzduignuyh on; Eto miloſardie Boſanſtueno. Pouelijm, dà nepouidu do Vskarſnutya nyegouoga: daſe ſpaſenye nezakrati naſſe ...

Buduchi dakle, ù ouom dianiu, vnoga tayna, odluçi Czrikua dan on ù ki oua uçiniena bihu, à t. y. na 6. Aguſta, poſtouati.

Siuot SS. Xiſta Pape, Feliciſſima, i Agapita Muçen. Na 6. Agu.

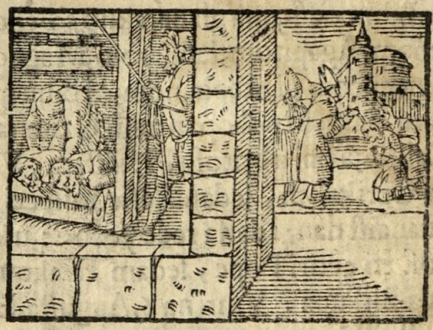

CZeſar Galiero, od nikih Popov Idolskih bì prihinien, dà ſue voyske, ke on dobiuaſe: ſpomochiom Idolov çinyaſſe. Hotechijmſe zato ukazati haran, Karſchenike, kijh pogaryauahu, ſiuom zlobom poçe proganyati. A mèd oſtalimi, Xiſta Papu Atenieſa, (ki od Philoſopha poſta Karſchenik, i Papom) posla uhititi, ter Valerianu ſidczu, ili daga çini Idolom pokloniti, ili vmoriti, izruçiga ...

Pripelyaſſega vitezi, ukup s'Feliciſſimom, i Agapitom, u Tempal Baluana Marte, dahumu tamnyana, i ognya, gouorechi. Pokadi Boga Marte, ternuſe pokloni. Tada S. Papa vzdignuvſſi oçi ù nebo, reçe. *Deſtruat te Chriſtus*, t.y. Razorite Iſukarſt; à Feliciſſim, i Agapit rekoſse; Amen, i tudye Idol ù prahſe razmarui. Videchi to Szudacz, pun gnyua, zapouidaym glaue odſichi. Peliaiuchiga tada hahari, priteçe k'nyemu. S. Lourenacz, gouorechi. Kamo prohayaſs prez ſina oçe? kamo S. Rcdouniçe prez dyaka nagliſs? Odgouori

Xiſto:

Xisto: neostauliamte ya sinko, i nezapuscham, zasto do tri dni hochesme naslidouati, prid tim ako imas ça Tesora razdili ubogim, tako i uçini.

Bimu odsiçena glaua, vkup s' Felicissimom, Agapitom, Ianuarom, Magnom Vincencom, i Stephanom, ki bihu niegoui diaki; bì pokopan on, ù Czimitaru Calista, à oni ù britofu Pretestata, Vlada Czrikuom, jedanadeste miseczi, i duanaist dan; i darsa rede yednoç, ù kih posueti çetiri Pope, sedam Diakou, i dua Bskupa. Vmri na 6. Augusta, leta 258. ù Vrime zgora reçenoga Galiera Czesara.

Poçiua telo ouoga Pape ù Rimu.

Sivot S. Donata Biskupa, i Muçenika. Na 7. Agu.

I Vlian Czesar, bì paruo Karschenik, i od Euangelia reyen, da za biti Czesarom, i od redou, i od uere oduarsese. Za toga pisiu *Iulianus Apostata* i ou nesamo bì Apostata, dà yosche tuardnim naçinom sue Karschenike poçe proganyati. Prid kim progonstuom, S. Donat, za mochi ù miru Bogu slusiti, dilise iz Rima i doyde ù Arez od Lumbardie. Gdi yednoga Bogaboyechega nassausi Fratra, k'nyemuse pridrusi, i ù molitui, postu, i pokori, nastoyasse spasitelyu slusiti suomu. Bisse ù Arezu sena nika, imenom Sirana, neçistoga imaiuchi ù sebi beza, koga kada suetim krisom istira, kriçasse Diaual, gouorechi: Donat mene, iz moie izagna hise.

Nahaiasese uto doba çastnik niki u Toscane, ki dohodke pobirasse Czesaroue, imenom Eustasio, i ou na niki possausi put, Eufrosini seni suoioy, yedan kup, daih çuua, ostaui pinez. Boiechise strasliua sena, daioi ki reçene ugrabi pineze, u yedno, hise suoie, skrouito zakrijh nisto. Primirise da malo poslia, naglom vmri smartiom, misto od pinez osta skrouito. Videchise na zlumus, kada doma pourátise ide S. Donata obnaiti: ki na grob dosaussi nie, imenom zazuaiu gouorechi. Eufrosina, ù ime Isukarstouo, kasimi gdi jesu pinezi. Odgouori, na desnom uglu od hise, zakopane naideteie.

Vmri Satir Biskup od Resa: pò smarti koga, vas puk, yedinim glasom, obra Donata. Ki yednoç slusechi Misu, Pogani niki dotekosse, termu vas, na kuse razbihu Kales. Videchi to on, pomolise prid oltarom, ter opet czel vçinise; ku stuar videchi Pogani, na veru obratihuse Isukarstovu.

Doyde Szudacz niki ù Arez Poganin, poimenu Quatdralian: i ov S. Biskupu, chicha vere, zapouida glavu odsichi. Vmri dakle na 7. Agusta, leta Gospodinoua, 365.

Poçiua telo ouoga S. Bis. ù Benet kih ù Muranu ù Czrikui S. Marye.

Sivot

Siuot SS. Cyriaca, Larga, i Smaragda Muçen. Na 8. Agu.

VRatiuſſiſe Maximian, iz Affrice ù Rim, hotechi haran Diocletianu raſtu ſuomu vkazatiſe, na çaſt nyemu, nike polaçe poçe zidati, keſe zuahu, Terme Diocletianoue: od kih ſada, kloſtar Cartuſianov yeſt vzidan.

Zapouida dakle reçeni Maximian, neka ſui Karſcheniki, za pokoru, trudeſe ondi. Biſſe tada ù Rimu, niki Karſchenik, kruto bogat, imenom Traſon: ki çetiri sluge imaſſe Karſchenike; t. y. Ciriaca, Siſinia, Larga, i Smaragda, pokih obnoch bogayme, zidaiuchim Karſchenikom, poſſilyaſſe blagouati: à neka bolye volye to çine, S. Marcello Papa, Cyriaca redi Dyakom. Izuidiuſſito Pogani, ù tamniczuyh zaklopihu: gdi, kako ono zablene oſtauihu.

Diocletian Czeſar imaſſe kcher iednu, imenom Artemia, ù koy neçiſti duh kriçaſſe, dà neche izaiti, ako Cyriacga neizrene, tako bi vçinieno.

Neproide vnogo vrimena, dà on iſti bez, ù Iobyv, Sapora kralya od Perſie kcher vlize, izke kriçaſſe, dà neche izayti, dokle Cyriac Rimlyanin neiſtiraga. Piſa reçeni Kraly Diocletianu, damuga poſalye: ide dakle ſueti redounik, ter Kraliçnu ozdraui onu; na ki mirakul, Kraly, z'duorom niegouim, na veru obratiſe Iſukarſtovu. Vratiuſſiſe ù Rim, i nebuduchi Diocletiana ondeka, vhitiga Maximian, ter vkup z'Largom, Smaragdom, i z'druginni ſto, çinijm glaue odſichi, kih teleſa Marcello Papa, s'poſteniem pokopa, na 8. Aguſta, leta 307. Vladayuchi zgora reçeni Diocletian; i Maximian Czeſari.

Poçiuaiu ù Rimu ù Czrikui S. Martina In monte.

Siuot S. Romana Muçenika. Na 9. Agu.

NA dan Vigilie S. Laurencia, Czrikua Catholiçanska, çini ſpomenutye od S. Romana. Ki nahodechiſe, gdi S. Laurencio one çuarſte, veſelim, ſarczem, i obrazom, za lyubav Iſukarſtovu, podnaſſaſſe muke: krutoſe çuiaſſe, i ondi ſtoiechi, vgleda Angela, ù priliki yednoga lipa mladincza, ki rubon

rane

rane otirasse yego, i zato yednu posudu vode donese, prid Laurencia, gouorechi. Vidih ya prid tobom, yednoga lipa mladincza: nu dakle prosimte: raçime Karstiti, i tako vçini S. Laurenacz. Ku stuar Videchi Valerian sudacz, çinimu glavu na 9. Agusta odsichi, i bì pokopan ù Rimu, polag vrat, in via Salaria. Leto Gos. 261. ù vrime Galiera, i Valeriana Czesarov.

Nahodeße reliquie ouoga S. ù vnogih mißtih ßvita.

Siuot S. Laurenca Muçenika. Na 10. Agu.

SZueti Laurenc, dika, i kruna muçenikov, porodise ù Oschi od Aragone, darsav Spanyolskih mestu, koga otacz Orensio, à mati Pacienca (obadua sueta) zuahuse.

Pripouidayuchi Xisto Papa, ù Siragosi od Spanye, na dua mladincza, t.y. Laurenca, i Vincenca namirise. Kih ù knygi nauçene, u pameti razumne, i g'dobru prignute videchi, sobom u Rim doprimijh. Od kih yednoga, t.y. Vicenca, diakom rediussi, u Spaniu opeta pripouidati odprauiga: à Laurenca, za suoga, u Rimu, polossi Archidiacona.

Vladasse to doba Rimskim Czesarastuom Decio, tuardi vere Catholiçanske progonitely. Ki izuidiussi, dà Xisto Papa vnogih na veru obracha, poueliga u tamniczu polositi, ter dà u yutro glaua imamuse odsichi.

Postupasse Laurencio za Papom, kako ono Sakan, za Misnikom. I videchiga od nemillih u tamiczu pelyati duoranov, kruto proplaka, gouorechi. Kamo prohayass, prez sina oçe? ili kud missniçe, prez Dyaka naglis? ti nigdar prez slusbenika posuechenye neprinese, à sad telo htechi Bogu posueti tuoie, mene poniznoga raba ostaulyass tuoiega? yedalisse boyss, da stanouit nechu vmriti stobom? nu izuidi, ter hochess nayti.

Imasse Czrikua nikoliko blaga, ili tezora, nyoy od vernih Karschenikov prikazanoga, à naulastito od Philipa, ki paruo Decia Czesar Karschenik bisse: od koga Xisto spomenuvssise, reçe Laurencu. Neboyse sinko, krunu nechess od muçenika izgubiti; poydi paruo, ter blago Czrikueno, dà ù ruke Poganom neupade, vbozim razdili, ter potleme hochess naslidouati. Nereçe Linu, zasto tudye kinç Czrikueni pograbiussi, potribnim uzega razdilyeuati.

Vllze ù hisu udouicze nike Karschenicze, poimenu Ciriache, ka yedan glauni tarplase beteg, i kako Bogaboyecha, vnogo redounikov, i ostalih, skrouito ù hisi darsasse suoyoy, karschenikov.

nikov. Ku kad rukom prikrisi Laurenac, tudye zdrauie pria, potom suim onim zauetno opra noge, i suakoga veselo darouausi dilise.

Zatim, ù niku drugu, Karschenika yednoga, imenom Marcella ulizsi kuchu, gdi Velik broy pribiuasse nischih; mèd kimi yedan slipacz stasse, koga kad prikrisi, videnie, prie, i takoyer, kako i paruim, noge oprausi, darouaih, ter otide.

Napokon, ù spilyu niku, kase zuasse Pontana, zateçese; gdi 70. karschenikov sabranih nayde, mèd kimi Iustina Popa, od Xista reyenoga, skim zagarliusise, mestra oplakahu suoga, potom i ouim, kako i paruim uçiniusi, vratise na trag.

V yutro rano ide k'tamniczi, i uzriusi dà vitezi Xista, damu glavu odsiku, nemilo vezihu, prid kim plaçuchi, na kolina padsi suoya, progouori. Nemoyme ostauiti oçe: zasto tesor yur razdilih, koga izruçil yesi meni. Odgouorimu: nezapuscham ya tebe sinko, nite ostauliam, nego tuarya, liubaui radi Isusoue, tarplenya çekayute. Ia, kako staracz, laglim prohayam; à ti, kako mlay, slauniu od silnika hoches priati krunu. Od danaska dakle do treti dan, ti kisi dyak, mene misnika, hoches naslidouati.

A zasto duorani slisahu, tesor niki dà spomina, zgrabihuga, ter k'Czesaru odpelyahu. Kiga vitezu nikomu, poimenu Hippolyto, daga ù tamniczu polossi, ter od blaga Czrikuenoga pomniuo upita, izruçiga. Mèd vnogimi, ki ù tamniczi bihu, slip niki imenom Lucilo nahayasseše, koga kad S. krisem Laurencio prikrisi, tudye ozdraui. Ku stuar videchi Hippolyt, çudom velikim progouori. Velike yest sille çlouik oui, ki mas suchi rukom, slipa more ozdrauiti. Za to zauetno upitaga, damu poui, gdi yest tesor Czrikue, kimu oduecha ouako. C Hippolyte, ako budes ù Isukarsta verouati, i kinç hochiut ukazati, i siuot Viçni ti obechiuam. Veroua on, i suim domom karstise suoym.

Szudacz niki drugi, imenom Valeriã, pò zapouidi Czesarouoi, çiniusiga pridase doytj, od blaga upitaga czrikuenoga. Kimu oduechia: ako toliko blago seIs Czrikueno, pustime, k'tretomu dnevu vkasemtiga; komu priuolyusi, pustiga: tada on sue vboge skupiusi pridain, gouorechi. Oudi yest tesor, ò Valeriane, koga ti toliko viditi seliss. Szlissayuchi to Szudacz, sardit kruto, çiniga gola zvuchi, i nikimi guozdenimi çesli, kosu, i meso razdirati nyegovu: potom opeta, Verugom vezana pridase çini doyti, termu reçe. Ilitye tesor ukazati, ter Bogouom poklonitse nassim: ilitye razliçitimi biti muçenu naçini, odgouori. Vsanie moye polosih ù Isukarsta, ise yest praui tesor, à Bogouom tuoym, ki yesu dyauli, nepoklonimse ù vike, ni muk tuoyh, ubah nepristrassimse.

Opet gnyuan Szudacz, biçi, na kraiu kih olouo vissase, çiniga mestriti: zatim gori vzdignuta, ognyeno guozdie prilipliati, ukih mukah, kako ono na yednom piru, S. Muçenik ime Isusouo zaziuasse. A vitez niki, imenom Hippolit, Angela vgledausi, gdi ranc otira yego, zauiknu gouorechi. Vidim polag tebe

Lau-

Laurence, mladincza lipoga; ouoti yeſt vode oudika, poday dame Karſtiſs. Szudacz ruke Lomechi od ſaloſti, obnaide Czeſara, komu çudo nauiſti ouo, ki pun yaroſti, gradelu yednu poueli ukouati, varhu ke çini Laurenca poloſiti, ter neka vitezi ſeriauiczu garnu podayn, ku ulyem, i paklom, daga bolye ſge, ukaza poliuati.

Teçiſe od ſuih ſtran tela karvu, kako ono Vodeni vrutak; à on ſelechi liubaui Boſye radi, yoſs vech tarpiti, reçe ſilniku. Sztran yedna yur yeſt peçena, na drugu obarni, ter blagui, ako hocheſs. Plakahu okolo ſtoiechi nemiloſt ſilnikovu, i tarplenye videchi niegouo; à on zauetno pomoliſe, gouorechi. Izuidilſi ognyem ſarcze moye Goſpodine, i naſſalſi, dà ù meni ni bezakona; à ſada, u ruke tuoie, duſſu priporuçam moiu. I to rekſſi, hrabreni, i nepridobiti Vitez Iſukarſtov, ſtuoriteliu podaiu ſuomu, na 10. Aguſta, leta 249. pokom Bogh vnoga ſtuori çudeſa.

Prilika.

Leto tiſucha, duadeſet i çetiri, ù Franconij od Alemanie razboliſe Czeſar Enrico, mus S. Amigunde: i beteſan leſechi, Eremita niki ù Celli molechi ſuoioi, vgleda z'kroz okno vnoſtuo Diaual proti gradu tekuchi. (dano ieſt to ſuetim liudem viditi) kih on zakle damu pouidu kamo gredu. Odgouori iedan, ouo nas yeſt ondika yedna legion, to yeſt ſeſt tiſuch, ſeſt ſto, ſeſtdeſet, i ſeſt; ter gremo yedabiſmo ſto oprauili polag Enrica ki vmira. Tada Heremita opetyh zakle, daſe pourate onud kad nazad idu: malo poslia vratihuſe ſui ſaloſtni gouorechi. Niſtar ne oprauiſmo, zaſto oni peçeni Laurenc, priskoçi ondi ternas protira, i protirane otenamga, terga ſobom odneſe; a to zaſtomu niku kotlinu vkoua, ter daroua. A ono biſſe kalis, ça Diauli za pogerdu kotlinu zuahu: ki kalis Enrico na çaſt S. Lourencu vçini, i zato u naiuechoy potribi bimu pomochnik. V His. *Lu. Ex. 9.*

Poçina telo ouoga ſlaunoga muçenika ù Rimu ù Czrikui nyemu na çaſt vzidanoy.

Sivot S. Tiburtia, i Suſane Muçenikov. Na 11. Agu.

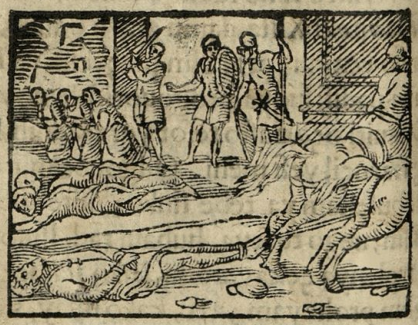

MEd drugimi, kih ſarçeni vitez Iſukarſtov Sebaſtian, na veru obrati, bi Cromatio Szudacz Rimski. Ki videchi mirakule, ke reçeni çiniaſſe Sebaſtian, çaſt oſtauiuſſi ſuitoumu, za dobiti nebesku; blago razdi li vbozim ſuoye, ter vbogo, bogatoga, na nebeſih poçe sliditi Iſukarſta.

Imaſſe reçeni Cromatio ſina yednoga, imenom Tiburtia ki ù veri pridruſſe k'otczu, i ſuim ſarczem slusbi naſto-

yaſe

yase Bosioi. Mista, gdi karscheniki moiahu, çesto polaiasse, druge na slusbu nukasse Bosyu, line karasse, vboge pomagasse, vznike pohayasse, martue pokopasse, i ostala od milosardia della çinyasse: napokon, da yest Karschenik, prid Fabyanom Szudczem bì osuayen. Ki pridase vçiniga doyti, seravicze polosi pridayn gouorechi. Ili tamnyana na ogayn varzi ov, ter Boga pokadi Ioue, ili smartyutye umriti: à on tudye zbosimi nogami pò sarauiczi vze hoditi gouorechi. Vidissli silu Boga moga, oui ogayn, yest meni kako czuitye: polosi iti, ù ime Boga tuoga Ioue ruku oudi, ter hochess viditi, hochelite mochi oslobodi ti. Rasardise nato Fabian, termu reçe: çarounik yesi ti. Potom pouelimu izuan Rima glavu odsichi, na 11. Agusta, leta Gos. 295.

V oui isti dan, Susanna diuicza, kchi Gabiana, brata S. Caia Pape, i rodicza Diocletiana: nehtechi Maximiana Czesara za Musa vazeti: zasto çistochu Isukarstu bisse obechala, u domu chicha toga, bì zadaulyena suomu. Ku sueta Serena, sena Diocletiana, plemenitom pomazaussi mastyom, pokopayu ù czimitar Alexandra, ù yednu spilyu: dan, i leta, koko zgora.

Poçiuayu ù Rimu.

Siuot S. Clare Diuicze, Na 12. Agu.

CLara, imenom, i z'dilom suitla, porodise ù Asisu, od vmbrie, Latinskih darsav mestu, od plemenitih, i Bogaboyechih karschenikov: materi Hortolana ime bisse. I nè izuan prilike, zasto iz onoga vartla izayde ouo stablo, ili driuo, ko vochyem, ili sadom, vnogih napita spasitelynih kriposti. Bi Hortolana tako zauetna, dà bityem, sua mista sueta ù Ierusolimu, pohodi suoym, Paçe i ona ù Rimu, ter od Gargana neostaui. Dà akoli tolik trud, izuan doma vçini; koliko vech, ù domu imala yest çiniti suomu?

Ka buduchi s'Clarom prisobna, prid propelom kleçechi, pomolise ù Czrikui, à tò dabyu Bogh od paguba oslobodil rodnoga: slissa glas, kyoy reçe. Neboyse seno, zasto rodiss yednu suitlost, ka suitlostiom, suit prosuitlit suoyom. Royena dakle diuiçicza, narekoseyoy ime Clara, ter vkup z'mlikom, ù strahu vzduignuhuyu Bosyemu. I nebi zaludo, zasto ù onih yosche slabih letih, dobrim prignutiem, od naraui, i miloschu priteçenom, poda zlamenye od kriposti s imi siulen ie suarssi suoye. I

ku godar, dobru mater, vyaſſe çiniti ſillu, i onayu naslidouaſſe. A varhu toga, bi tako na vbogih miloſtiuna, dà S. Diuiçicza, obrok skrachiuaſſe ſebi, ter veſelechiſe vbogomuga poriuaſſe.

Doſſ[illegible]ſſi yur na leta od razbora, z'yedne ſtrane otacz, i mati, miſslyahu oſenityu: à z'drnge, ona ſuitom razdilitiſe, ter nigdi na miru ù çiſtochi ſuim ſarczem, çiſtomu sluſiti Iſukarſtu. sloniaſſe tada glas velikoga Franciſca, Reda male bratye çelnika, skim kruto poſely gouoriti, i naſſauſſi prigodu, krosuiſche ſarcza otuorimu ſuoyega. Ki dobru nye videchi odluku, ſpaſitelyno dayoy viche, kako na tolikoga priſtoyaſeſe otcza, i na czuitnu iz doma ſuoyega; neznaduchi otacz, ni mati; diliſe nedilyu, ter ù Czrikvu, od Portiuncule, ſpodobnom vlize druſinom, koy ſuoymi rukami S. Frane koſe odſtriſe, à druga bratya, okolu ſtoyecha, ſuichami ù rukah zakantahu *Veni Creator Spiritus* zatim ù kloſtar S. Paula, Reda S. Benedicta koludriczam, priporuçyu.

Izuidiuſſi to otacz, i mati, glauom krenuhu, çudechiſe; ter na vrata od kloſtra koludricz, yedabyu van iztargnuli, dotekohu. Kim kada, noua Iſukarſtoua zaruçnicza, oſtriſenu vkaza glavu, na trag vratihuſe.

Poslya nigdi (hotechiu Bogh naviſſe proslauiti) pouelyoy S. Frane, ù Czrikvu S. Domiana priti, i ondika ù niku poniznu, znikoliko drugimi diuoikami, zatuoryu hiſiczu: dauſijm poſebi Regulu, od Pape potuarienu, pokoy duſu bi mogle zueliçiti ſuoyu, Od ke (t.y. Regule) S. Clara vbah naymaniu nepriſtupi brazgotinu. Paçe iſti Papa Innocentio, hotechiu nikoliko, zgora reçenu razſiriti Regulu, reçemu dobra pokornicza, S. Oçe neſiru Regulu, nego proſchenye od grihov, ſelim priati moyh.

Proyde glas poſvud ſuetinye yego, dà ù kratko vrime, pedeſet diuoyakſe plemenite karui, knyoy ſprauihu, terſe slaulyahu vçenicze biti nye: à mèd oſtalimi Agneſa ſeſtra nye.

Biſſe S. Clara u obliçyu veſela: ù pogledu tiha: ù hodu pokoyna: u posluhu ſuarſſena: u vboſtvu dobrouolyna: u drusbi priliçna: u odluki ſtalna: u liubaui vaſgana: u pameti, i u pulti diuicza: i u ſuih dilih prauiçna ſuoih. A varhu ſuega bi ponizna, dà Abadeſa buduchi, drugim sluſaſſe, nogeym periſſe; g'beteſnim prigledaſſe: ſuiteym periſſe: zdile umiuaſſe: i nyednu kripoſt neoſtaui, k'koyſe nepridruſi; ſto krat na dan, i ſto krat na noch molyaſſe: nayparuo ù Chor: à nayzadnya van izhayaſſe: ſama pol nochi zuonyaſſe: ako nebi od betega zabaulyena bila: ter kchericze ſuoye duhoune, na slusbu nukaſſe Boſyu. A mirakule ke vçini, ya za nebiti dug, propuſcham: nego ſamo yednoga taknuti odluçih, à t.y. oui.

Prohodechi Frederico Czeſar, z'voyskom velikom skroz Aſis, vnogo zaſtav bezuernih ù ſuoyoy imaſſe Voiski. Ki izuidiuſſi dà zbor diuoyak, na ſamu izuan grada, u kloſtru S. Damiana nahodiſe, pomislihu obſilitijh.

Priſtauiuſſi dakle skale k'zidom, po-

nihſe

nihſe zaganyahu: ku ſtuar videchi Koludricze, (kih 53. biſſe) dotekohu k' Clari ſuetoy, plaçuchi, yedabi zanie Boga vmolila. Ka t.y. Clara) u veri ſarçena (na priliku Ioſue, ki verom ſuncze od hoda çini ſtati ſuoga) skoçiſe, ter kazilnik, ili Monſtranczu, z'ſuetim Sacramentom zgrabiuſſi, proti Poganom, ki yur na varh zida bihu vkazaga. Ki videchiga, od nike Boſanſtuene preſtraſſeni, i zaslipleni ſuitloſti; niz zid doli, niki na vrat, niki na harbat, à niki na bok bubnuhu doli. Malo poslia opametiuſiſe, ſuaki ſebi, obziraiuchiſe, biſati nagliſſe; rane pod ſatore liçiti ſuoye. Od kih mislechi diuoike, z'mirom oſtauiſſe, kih ſila Boſia, pò molitui rabe ſuoie Clare, od bezakonczev oslobodi onih.

Toga radi, reçena Clara polag ſebe, z'ſuetim Sacramentom pinguyeſe. Ka od onih dob, tako zauitna vçinimuſe, dà neſamo Czrikui ſuoyoy, dà yoſche ſuim oſtalim od Aſiſa, rubcze, ter Corporale, rukami prediſe, pripraulyaſſe, i periſſe ſuoymi. Ka yur puna miloſti Boſye, od let 63. à çetardeſet i dua, od nye obrachenia: upade ù beteg. I priamſſi Sacramente Czrikuene, bì pohoyena od diuicze Marye, i doſſauſſi nay zadnya vra, pouelise na zemlyu poloſiti, ter na priçu Innocentia Pape, kyu doyde pohoditi, mèd rukami, i ſuzami ſuoyh kchericz, duſu poda ſtuoriteliu ſuomu: na 12. Aguſta, leta 1253. Ka pò rukah Angelskih, tudye bì uneſſena, i poloſena, gdi yeſt. S. Frane. Telo nye ù reçenomu kloſtru oſta pokopano, pokom Bogh, vnoga skaza çudeſa, Koya izuidiuſſi Alexander Papa çetarti, na drugo leto, ù broy ſuetih poloſyu: budinam dakle na pomoch. Amen.

Spominak SS. Hippolyta, i Caſſiana Muçen. Na 13. Agu.

KAd ono, neptidobiti Muçenik Laurencio S.bì vhichen, podahuga vitezu nikomu, poimenu Hippolito, daga çuva. Ki videchi mirakule ke çinyaſe, à naulaſtito; dà zlamenyem kriſa slipe ozdraulyaſſe, na veru obratiſe, i od niega, ſauſim domom ſuoym bì karſchen: i pò ſmarti telo, reçenoga Laurenca, ù ſpodobno pokopa miſto. Ku ſtuar izuidiuſſi Valerian Czeſar, çiniga pridaſe doyti, ter mu reçe. Ieſili ti Negromant, ili çarounik, kako ono bì Laurencio, daſi poſſal telo pokopati niegouo? Odgouori Hippolit: ya, nè kako çarounik, nego kako karſchenik, dello od miloſardya vçinih ono.

Razſardiſe nato Czeſar, ter çini z'iednim kamikom zubi izbijati niegoui. Zatim obitel pridaſe dozuauſſi niegou, kih oſamnadeſte biſſe, i ſtalnih ù veri naſſadſſi, ſuim izuan Rima glaue vçini odſichi. A Hippolita k'repom çini priuezati koinskim, daga vku, i onako duſu ſtuoriteliu poda ſuomu, na 13. Aguſta, leta Gos. 261. Vladaiuchi Valerian, i Galiero ſin yego, Czeſari.

Szueti Caſſian Muçenik, buduchi meſtar od diçicze ù Immoli, od Romanie, i nehotechiſe Idolom pokloniti. Szudacz od meſta, çinimu ruke zada vezati, ter diçiczi, ku on vçaſe zapoui-

Aa, dà kako neuernika Czesaroua umorega, i peliahuga priprosta dişicza izuan mesta, ter niki niçim, à niki niçim ranechiga; ù oni isti dan, i leto kad ù Rimu S. Hippolit, zaspaù Gospodeue.

Poçiuayu ù Immoli o d Romanye.

Spominak S. Eusebia Ispouid. Na 14. Agu.

VLadaiuchi Constanco, sin Velikoga Cõstantina Czesara, ki bisse oskuarnien Arianskom Heresiom, Czrikua Catholiçanska veliko tarpi progonstuo: tako dà vnogi Szueti Biskupi, Popi, i Fratri, bihu prognani, i umoreni: hotechi tako zgora reçeni Constanco Czesar. Ki S. Eusebia Popa, nemoguchi na' suoiu priprauiti voliu, çiniga mèd dua zida, kakono u iedan grob zazidati siua: gdi sedam miseczi stoiechi, napokon poçinu u miru, i bi pokopan od Gargura, i od Orosia Popov, u Czimiteru Calistouom, na 14. Agusta, leto Gos. 357.

Poçiua ßada ù Czrikui, na çast nyegouu uzidanoy, ù Rimu.

Od Vznesenya Diuiçe Marye. Na 15. Agu.

POkle Isukarst, osobitom na nebo stupi sillom, Diuiczu Maryu mater suoiu, hoti na zemly do vrimena ostauiti. A to, neka Apostole bude vichila: Euangeliste vçila: Muçenike kripila: ispouidnike prosuitliuala: diuicze vzdarseuala: vdouicze tissila: i kako ono sunçeni trak, suim u suetoy materi Czrikui, vernim suitila.

Od petnadeste let zaçe Isusa: siui sinime trideseti i tri: à prez niega duadeset, i çetiri. Tako dà sua leta nie bihu 72. tako vechi del od Nauçiteliov pissu.

Vtegnuvssi mati Bosya, na zemly stoiechi, po suem suitu razsirenu slisati veru, poseli onoga, koga u zatuore suoie, pria na zemly, pribiualisscha pohoditi na nebu. Toga radi, obiçainim pomolise vmilienstuom; ki matere prosniu nehtechi od biti suoie, tudie Gabriela, i otto nauistioj posla Veselie. Ki Palmom u ruki, poklonijoise ouako reçe: mir tebi mila maiko. Imass znati, dà od danas na treti dan, k sinu hochess doiti tuomu; i u zlamenie, dà Diaula, grih, suit, i pult pridobila jesi: Etoti Palma.

Ku stuar slissaiuchi reçe. Euo raba Gospodinoua, budi meni pò riçi tuoioj. Od koga dui stuari felim imiti; parua, neka sui vçeniczi, sinczi moj, na priminutiu naidutse moiemu: drugo, dà bez pakleni nenaidetse ondi. Odgouori Angel, tako bude, ter otide.

Bihu Apostoli posuem suitu razstarkani, riç pripouidaiuchi Bosiu. Kih oblak niki, iz neba suital, sua koga po-

sebi

ſebi, Boſyom ſillom vzdignuvſſi, prid vrata nye doprimijh. Ki vkup ſprauni videchiſe, domislihuſe; dayeſt niko veliko skrouiſche Boſye: ko kàd ù hiſu vlizohu, tudye izuidihu. Biſſe i Paual ondi, koga kruto mayka polyubi Boſia: kako onoga, ki od progonitelya ſinanye, tuardi bi vçinien branitely. Bi i veliki Dyoniſio Areopagita, z'vnogimi oſtalimi, kih broy okoli 120. biſſe; zaſto yur ſtuar pouſud odkriſe oua.

Doſſauſſi vrime, mèd rukami, i ſuzami ſinoy ſuoyh; ona ka nyednim vbah nebi taknuta bezakonom, paçe varhu ſuakoga pametnoga, i razboritoga ſtuorenya napunyena miloſti, duſſu ſinu poda ſuomu, ù Ieruſolimu, ù hiſi onoy, ka bi Marka Euangeliſte: gdi nay zadnyu z'vçeniczi ſuoymi vçini Iſus veçeru, i gdi potle duh priahu ſueti; ſilom koga ſua oua çinyahu.

Szliſſayuchi to, propaſtni Sidoui, rekoſſe mèd ſobom: pazimo kadyu izneſu, i tada zgrabimoyu, ter ù ogayu porinimo.

Szprauihu Apoſtoli proceſſion: Iuã prid nyom z'Palmom hoyaſe: à Petar, Paual, Andrei, Iakov many, noſahuyu: à oſtali verni zauetno duhoune pisme poiahu. Cinechiſe oua, Abia poglauicza Sidouski, z'nikolikimi oboruſanimi, priskoçiuſſi popade noſiliſcha, (çudna ſtuar) tudye, obedui odpadohumu ruke, à ki ſnym bihu oslipihu. Tada zauiknu gouorechi: ſagriſſih, molite zame. Petar reçe. Ako hocheſs verouati, hochemo zate moliti. Veruyem odgouori, ù Iſukarſta ſina Boſyega: i dà to yeſt praua mati nyegoua. I to rekſſi opet ozdraui: à Petar podamu palmu gouorechi; dotakni osliplene, ki bude verouati, ozdrauit, i tako bi vçinyeno.

Poçekahu ſtelom Apoſtoli, ù dohu Ietſemani, do tretoga dneua, kakoym poueli Iſus, piſme duhoune Kantayuchi. Treti danù zoru, duhounu onu zoru, mili Iſukarſt, ſuim duorom nebeskim doyde priati: i opet duſſu pridruſiuſſi k'telu, ù beznu veçne vneſeiu slaue, i varhu ſuakoga ſtuorenya okrunyenu, na deſnu ſuoyu poloſi ſiditi. Tako dàiſti Angeli, çudyahuſe gouorechi, *Quæ eſt iſta?* nè dahyu neznali, koyſu paruo slusili, nego Veſelyem, od nyeſuſe pogouarali, &c.

Eto ona, ka ù veçnoſti yoſche, ù paruom zlamenyu, bi od Boga priobrana.

V Rayu zemalyskomu, pò drivù ſiuota zlamenouana.

Dyauluſe ſnyom na groſeno.

Pò Prorokih, i Sibilah nauiſchena.

Od ſuetih otacz kruto ſelyena.

V napunyenyu Vrimena ſuitu podana.

Prez narodnoga, ili iſtoçnoga griha zaçeta.

Od velikoga Gabriela nauiſchena.

Szuake miloſche napunyena.

Pò Duhu ſuetom, ſinom Boſym priſobna.

Prez truda porodiga.

Porodiuſſi diuicza oſta.

Mati Boga, i çlouika nareçeſe.

Prez taknutya ſuakoga griha, ſuiu na ſuitu.

Szua ganutya pameti, volye, i spomenutya nye, bihu Bogu ubah prieta.

Dussu nye prisueta, bi çistya od suih d uss, razgouitoga stuorenya.

Szue dare imi Bosanstuene.

Szuaka varst od naukov imi zadouolyno, i kako more izmirit nemoresse, tako veliçanstua nye pribroiti. Zato, zasto suih staroga, i nouoga zakona suetacz, nadayde silami.

Ouo yest ona, ku Bogh okruni: Ray postoua: Seraphinyu zovu prisuetu; Cherubini razumnu: Troni prauiçnu: Dominationi moguchu; Principati milostivu; Potestati silnu: Virtutes Kripku: Archangeli Vernu: Angeli çistu; Patriarcheyoy zahualyuyu: Prorokyu nauischuyu: Apostoli vzuissuiu Muçeniczi pohualyuiu; Ispouidniki blagoslauliaiu: Diuicze ioise klaniaiu, Vdouicze yu çaste, i sui suetiu proslauliuiu.

Ouoye ona, ka yest slaua Seraphinom: Lipota Cherubinom: Cistocha Tronov: Postenie Dominationov: kruna Principatov; Dika Potestatov: Cast virtut: Naredba Archangelov: i raskosa Angelov.

Ouoie ona, ka yest Gospoia Patriarchov. Glas Prorokov: skrouische Apostolov: suicha Muçenikov: Zarczalo Diuicz: Naredba Vdouicz; Kralycza suih suetacz.

Ouoye ona, ka yest Diuicza nad Diuiczami: mati od milosardia: pribissische snih vernih; i vrata nebeska.

Klyuecz zatuoren: Zdenacz zlamenouan: Cinamom obrani: i rosicza mirisna.

Mira vgodna, Balsam çist: plemenita mast; i gilyu od polia.

Rosa od Ierika: siba czuitna: Cipres vzuisen: i Palma plodna.

Vlika zelena. Cedar iz Libania: Turan Dauida: i gora Sionska.

Luk nebeski: Zarczalo prez truhe: Skala Vernik: i pribissische grisnikov.

Kchi otcza nebeskoga: Zaruçnicza duha suetoga: mati sina Bosiega; i oduitnicza nassa.

Zato mayko Bosia, one tuoie oçi milosardne, k'nam grisnikom obrati, ter od pristolia onoga, koga ti nablise stoiis, raçinam izprositi, stalnost vere pokoino vsanie, i suarsenu Liubav.

Szuitlost pameti, dobrotu voli, i mir spomenutiu.

Szkrussenie sarcza: çistu ispouidi i prosschenie grihov.

Iedali k'tebi doslibisimo, dossausi Videlite, videchi usinali, vsiuaiuchi u vike blagoslulialite. Amen.

Siuot S. Rocha Ispouidnika. Na 16. Agu.

BLaseni S. Roch bi Francess, i Mompolieru blizu Narbone, od suitlih, ibo-

i bogatih liudi roien: otczu Iuan, à materi Librera ime bisse.

Buduchi iosche S. Roch od let duanadeste, pridrusi voliu zakonu Bosiemu, tako dà niednu zapouid nepristupi iego; A polag toga, sue udili moliasse, poschasse, i na golù telu Cilici, t. y. sukniu koiskih spletenu nossase; à to neka telo, ubah duhu slusiti bude.

Pokle yur otacz, i mati vmrihumu, ganutie blaga razdili vbogim: à leseche striczu suomu priporuçi, ter ù suittu od Pelegrina: ili putnika, paliczom ù ruki, ide ù Latinske zemlye, sueta mista pohoditi. Bi tada Latinska zemlya, naglom smartiom, ili kugom otrouana, Varhu ke, poda Bogh suetomu Rochu milost suoyu, dà koga godar on zlamenouasse, tudie od nye ozdrauliuasse. Dossaussi, ù Piaçencu od Lumbardie, gdi pun yedan hospital tih betesnikov bisse, ondi vlize, i suim, zauitnim slussasse naçinom. A zasto hoti nyega iskusiti Bogh, zato bì reçenim taknut betegom: ù komu nepristrassise, nego stuoriteliu hualyasse suomu; od koga napokon ozdrauiussi betega, na misto royenya pouratise suoyega. Vkomu mlechi grayani, dà yest vhoda zgrabihuga, ter ù tamniczu polosihu: ki nehtechise oçitouati, nego ondi ù zatuoru nasamu, pet let, u tuardnoy pokori, zauitno spasiteliu slusasse suomu. I buduchi yur let 32. pun sil, i milosti Bosye, zaspa ù ù Gospodoue, na 16. Agusta, leta Gospodinoua 1307. Vladayuchi Ludouic Czesar. Pò smarti koga, naydohumu daschiczu yednu naparsih, gdi bì vpissano ouako: Ki hoche od Kuge ozdrauiti, na pomoch ima suetoga Rocha zaziuati.

Bì sueti Roch ponizan, milosardan, zauetan, tarpech, i velik pokornik. Bì rekoh ponizan, zasto suittu plemenitu zvuçe, u Putnika ili Pelegrina obuçesze. Znadise dobro, dà kako telesna suitta, golo pokriua telo, tako vmilienstuo dussu, miloschom Bosyom krasoti nassu; pismo gouori, humilyenim stanouito dayese milost.

Bì milosardan, buduchi dà blago razdiliussi, Isukarstu u ubozih podaga, neka pokle na skonçanyu suita, od niega slissat bude. Pridite blagoslouleni otcza moga, laçan bih, i napitaste mene.

Bì zauitan, jer mista sueta pohaiasse, pohodecha klaniassese, i klaniaiuchi moliasse, razmislaiuchi, dà molitua zauetnoga, nebesa probia, i prazna neurachase.

Bì tarpech, zasto g'betesnikom prigledasse, i betegom taknut u betegu tarpechi, Bogu zahualiuasse: znadisse dà prez guozdia, i plamena muçeniczi moremose narechi, ako dobrouolino tarplenie u sarczu budemo nositi.

Napokon bì pokornik, zasto u pet let u zatuoru stoiechi, dobrouolian pokornik, sue bezakone, pokorom opra suoie, i varhu toga u vnosi utesania, pokih Bogh milost zauitnim razdiliuie yego.

Vrime poniznosti na nebesa jest vzuissen: u ime milosardie jest dostignul: u ime zauitnosti Boga vsiua: u ime tar-

plenia jeſt olagodien: à u ime pokore Angelom pridruſen. Nu dakle, ouimi ſtimi sliditiga imamo ſillami, neka pò molituah niegouih, miloſti Boſie doſtignemo. A naulastito od nagle ſmarti, na ouom ſuitu osloboieni budemo, à na onom ſuitu, Kralieſtuo nebesko primemo, konam podai Goſpodin Bogh. Amen.

Poçiua telo nyegouo ù Benetkih, ù Czrikui nyemu na çaſt vzidanoy.

SZpominak S. Agapita Muçenika. Na 18. Agu.

POrodiſe Agapit S. u Paleſtini miſtu, nè daleko od Rima: i buduchi od let petnadeſte, doide u Rim, ter gdi drugi Karſchenıki muçahu, on oçitim glaſom, dà jeſt Karſchenik gouoraſſe. Szliſſaiuchi to Aurelian Czeſar, çiniga kako diticha, znikimi ſibami teſti; potō Anthiochu Szudczu izruçiga, neka Idoſom çiniga poklonitiſe. Ki nchtechi bezakon vçiniti ta, u tamniczu, dà gladom umre, zatuoriga. Nakon dan 7. videchiga daie joſs ſiv, za noge vzdignuvſſiga, ognia nekamu dimi, pod glavu niegovu podloſi, hualiaſſe, i blagosliuliaſſe Iſukarſta, mladinacz ſueti. Ku ſtuar sliſſaiuchi Anthioch, kako ono iur nè protiua niemu, nego proti Iſukarſtu daga zaziua, ſardit, kameniem çinimu zubetuchi. I to çinechiſe, hiti Diaual Antiochom, ter duſſu iſtargnuvſſimu, u pakalodneſe. Ku ſtuar sliſſaiuchi Aureliā, zapouida S. Agapitu, izuan Rima glavu odſichi, na 18. Agu. leto Gos. 275.

Poçinayu Reliquiæ niegoue ù Paleſtini.

Siuot S. Bernarda Opata. Na 20. Agu.

SZueti Barnardo, put, i prilika ſuih Redounikov, bi Franczes, ù Fontani od Burgundie, od poſtenih i Bogaboiechih roien Karſchenikov. Otacz Teſelino, à mati Aleta zuahuſe. Ka ſt. y. mati) buduchi ſnim priſobna, vidioiſe vſsznu, dà iednoga beloga ù vtrobi noſi pſicha. Ku ſtuar iednomu Bogaboiechemu pouidauſſi çlouiku, duhom S. nadahnut reçeioi, dà iednoga hoche poroditi diticha, ki z'glaſom od pripouidania, Kruto bude i braniti, i ſtraſiti Czrikvu Catholiçansku. I zato kadaſe porodi, vechom od drugih ſinov, pomniom, i g'bolim pridruſihuga kripoſtam, ù kih ù kratko vrime ſpodoban vçiniſe.

Buduchi iur na dobi, radi kraſotę obraza iego, kruto bi od oçitnicz napoſtuan. Tako dà poçiuaiuchi iednoç ù komori pò nochi, hotechiſe iedna k'niegouoi pribliſati poſteli, zapapi gouorechi: tati i Lupeſi gredu. Ku ſtuar neſramna sliſſaiuchi ſena, vratiſe nazad: ù iutro rano od ſuoih bi vpitan, kakoue onu noch vpazi tate. Odgouori, da ioſche

ſche gore, nego tate; zaſtomu hotihu vazeti ono, ça nigdar nebi vech dobiti mogal, à t.y. diuſtuo.

Vaſgamuſe iednoç pult na blud; ku hotechi umartuiti, ù iednu skoçi vodu, izke napol martua iztegnuhuga, chicha ke ſtuari, podamu Bogh miloſt, ù uike mochi çiſtochu obsluſeuati.

Vmrimu mati, pò ſmarti ke, odluçi nigdi na tiſnu Bogu sluſiti, i molechi ù iedn oi Czrikui, bi nadahnut z'Duhom ſuetim, ù Red ulisti. Biſſe ondika, nè daleko Loza nika, kaſe zuaſſe Ciſter; ù koi niki ſueti Opat, poimenu Ruberto, duanadeſte let paruo Kloſtar uzida iedan, u ki nikoliko ſprauiuſſi Fratar, pod Regulu *S. Benedicta* ſiuliaſſe ſnimi. Siuleuie kih od Pape bi potuarieno leto Goſpodina 1198. i prozuahuſe *Ordo Ciſtercienſis*. ki ſamo on iedan kloſtar, à nè Vech imahu, uki S. Bernardo, ukup z'ſeſtimi brati, ki niega gledaiuchi ulize; t.y. Vlderico, Bartholomeo, Andrea, Guidone, Ierardo, i Neuardo, kih napokon i Otacz naslidoua, i ſui ſtalno ù Redu, ſuetim naçinom, ſiuote ſuarſihu ſuoie.

Bi tada Bernardo od 23. leta kada vlize ù Red, ukomu yur buduchi, dà poçetak od takouoga ſiulenia, dà Vech razmiſsliati, nego sliditi moreſe. Zaſto tim naçinom, ſuakoi iznutra, i izuan pridruſiſe kripoſti, dà u ſuih slauan vçiniſe: i Vech Angelski, nego zemalyski, ù pulti çlouika, pelyaſſe ſitak. Bi ù obrazu poſtouan, ù hodu miran, ù dilih ſillan, ù beſidah oſtar, ù pulti diuacz, ù truda nepridobit, ù pokorah çudan, ù molituah naſtoiechi, ù posluhu barz, ù uboſtvu Veſel, ù ſuittah ſnaſan, ù pogledu krotak: ù poniznoſti dumbok; i napokon ù ſuakih ſillah ſuarſſen. Ki yednoç polag yednoga yczera dobar dil dneua hodechi, tako bi ù razmislieniu Boſanſtuenomu uzdignut, daga neuidi: paçe buduchi yoſs Nouicz, i leto dan ù Czeliczi ſtoyechi ſuoioy, neuidi biſeli kamikom, ali daruom okruſeua.

A zaſto ù kup ſnym trideſetijh vlize ù Red, i na priprouidanie niegouo, ſuaki danih dohaiaſſe, zato Stephan Opat poslaga, ù niku Lozu, kaſe zuaſſe Chairaualle, znikoliko Fratri, yedan drugi uzidati Kloſtar. Ki u puſtini buduchi, vnogo ſueti otczi tarpihu, zaſto ſamo liſtye od dubov kuhane ydihu, i Vodiczu piahu. I ſueto dobrouolino, Bernard S. podnaſſaſſe, paçe kada uſilien biſſe yſti, tako zle volie, kako ono k'ſmarti priſtupliaſſe. A linobij tako nepriateli biſſe, dà zaſpane kruto karaſſe, à ón nigdarſe lin neuidiaſſe ſtoiechi. I çeſto krat od Iſukarſta bi okriplien, i od diuicze Marie pohoien, ké iednoç nie ſuetim iz pars okropiga mlikom. I zato bi, i u gouoreniu, i ù piſmu toliko zauetan, kako more ſuaki viditi, ki niegoue knyge ſte.

Vzdignuſe protiua Innocentiu Papi III. Pier Leon Rimlyanin, ki od nikih, niega nasliduiuchih (zaſto biſſe moguch) çiniſe Papom zuati. Radi çeſa vçiniſe Sciſma, ili razduoyenye ù S. Czrikui: zaſto yedni yednoga, à drugi drugoga naslidouahu. Zato Kraly od Francze, z'oſtalimi kralieſtua Poglauniki,

niki, Concily çini ſprauiti yedan: na ki vmolieu bì i Bernardo doyti. I toliku oblaſt imi ondi, dà ſui odluçihu, ça on reçe, dà tako bude, ki praudu slidechi, z'razlogom vkaza, dà Innocentio yeſt praui paſtir S. Matere Czrikue. I toy odluki ſui, toliko duhouni, koliko teleſni priuolyhu, tako dà vnogo ù onoy potribi, oui duhouni pſich, posluſi Czrikui Catholiçanskoy. A mirakule ke vçini, nàd slipimi, hromimi, gluhimi, gubauimi, i martuimi: ke i viditi, i hoditi, i sliſſati, i oçiſtiti, i vskarſnuti vçini, nemoguſe izpiſati. Nego to ſamo gouorim, vko miſto dohaiaſſe, ſui bezi biſechi Kriçahu. Bernardo gre, biſimo, zaſto Bernardo gre.

Ki pokle ſto i deſet, ù Vnogih miſtih, vzida Kloſtrov, ter vnogi broy poloſi Fratrov, kim ſpaſiteline naredbe oſtaui, od let 63. trudan, ſtar, i beteſan, na 20. Aguſta, leta Goſpod. 1053. mèd rukami, i ſuzami ſuoyh Vçenikov puſti duſſu. Ka ſilami vreſſena Boſymi, prez zabaui ſuake, u beznu vlize veçnoſti: à od Alexandra tretoga, ù broy ſuetih bì poloſen.

Poçiua ù Franczi ù Charaualle.

Siuot S. Stephana paruoga Kralya Vgarskoga. Na 20. Agu.

TEgiſſe leto 9080. pò royſtvu Iſuſovu, kàd Vgri Voyuodu imihu yednoga, poimenu Gyeyſe. I to bì çetarti pokle narod on iz Siehicizayde. Bì reçeni Gyeyſe Poganin, ali zato dobre nature, zaſto kmiru, i k'miloſardiu kruto prignut: toga radi, ſaſuimi okol ſebe poglauniki, mir darſaſſe, i Popom, Fratrom, ter oſtalim Karſchenikom slobodno ſtati, i pripouidati ù vladanyu dopuſchaſſe ſuomu.

Seliaſſe yoſsche kruto duſſu s'hraniti ſuoyu, zato od zakonov z'razumnimi çeſto krat pogouaraſſeſe: napokon miloſt Bosia, k'niegouomu dobru z'druſiuſſiſe ſeleniu, pozna himbu Poganov, i iſtiau Karſchenikov, ter z'suim domom Karſtiſe ſuoym.

Mislechi yednoç, Kakobi mogal ſue poganſtuo, iz vladania zdignuti ſuoga, ter veru ſuimi naçini vkoreniti Iſuſouo. Eto Angel Goſpodinov, ù priliki Kraſotnoga mladincza, u pokoiu nochnomu, vkazamuſe gouorechi. Mir tebi poliubleni od Boga, to ça ti misliſs, nechesſ

chess mochi dostiguuti, zasto ruke ; karuiom liudskom, oskuarniene imass. Ali sin yedan od tebe rodise, komu sua oua, ka ti seliss, nakloni Bogh, i on bude iedan od izabranih od Boga Kraliev, ki krunu suitounu, z'Vecnom promini. I yutri doide k'tebi çlouik, poslan od Boga, koga vichi dobrouolino hochess slissati, i pouelenia obdarssati.

Probudiussise voiuoda, hualu vzda Bogu suomu: i malo poslia slissa glas, dà S. Adalberto, Biskup od Praga, ide k'niemu. Ki tudie skoçiussise, izaide proti niemu, i spostenicm u duor priga suoy, pripouidanie koga, nè samo on, dà yoss i ostalemu zapouida puku posslussati, i tada vera Catholiçanska, vze poçetak ù Vgarskoy zemly.

Buduchi scna voiuode, z'ditichem prisobna, vkazaioise S. Stephan parui muçenik, gouorechi. Vesela budi seno, zasto ça nosiss, ditich bude, i prez poguba porodisga. Komu naiparuo kruna, i Kraliestuo, mèd narodom ouim pristoise, à ti Bogu hochess zahualiti, i moimga imenom prozuati. Tada sena ù strahu, i veseliu progouori. Kisi ti Gospodine. Ia yesam Stephan parui Muçenik, ki za liubav Iusovu, karv prolih moiu, i to reksi dilise.

Porodise ditichij, ù Ostrogomu, od suetoga Adalberta bi karschen, i narecenomu ime Stephan. Ki t.y. S. Adalberto) vratiussise idè ù Prusiu pripouidati, i ondika ono isto leto, bimu dana kruna od muçenika. A ditich rastuchi, z'mlikom vkup, dobri roditelyj strah, i naukmu pridrussiuahu Bosy: komu etacz, od let sestnadeste, izruçiussi Vladanie, poçinu ù miru, leto 997. pò smarti koga, Stephan suim sarczem, k'zakonu pridrusise Bosyemu, i mislechi nepoçiuasse, kakobi mogal, vas puk nyemu podlosan, na veru obratiti Isukarstovu.

A zasto Diaual, ki yest nepriately slaui çlouicanskoy, zabauimu: zasto nanuka nikih, ki veru nehtyahu priati, damuse uzdignuhu suprotiua. Proti kim on tesku sprauiussi voisku, sillom, Bosyom zmutijh, ter *In pœnam peccati, & exemplum aliorum*; imania vaze nihoua, ter Cztikuam odluçi Catholiçanskim. Zatim desct Biskupov, ù Vladaniu ustanouiti, à yedanadesti dà bude Archibiskup od Ostrogoma, ki k'ostalim bude prigledati; i to bi S. Anastasio, parui Archibiskup Ostrogomski, koga reçeni Stephan posla k'Papi Iuanu XVIII. prosechiga blagosloua, i dà reçene potuardi Biskupe, ter niega krunom od Kralia daruie: skom utuarien bi mogal, poçeto dobro dello napridouati, i napriduiuchi slauno suarssiti.

Vto isto vrime voiuoda Legelski: ili Polski: suoimi podlosniki pria veru, ter posla k'reçenomu Papi, krunu ponizno potribouati. Komu Papa pripraui, yednu spodobne lipote, mèd tim reçenomu Papi, vkazase Angel Gospodinov, gouorechi. Iutri izdaleke zemlye, od neznanih liudi doidu posli k'tebi, suomu voiuodi od tebe krunu zaprose: ovu dakle pripraunu niemu podadess, zasto radi siuota suetinie, i utesania volie, niemuse pristoy.

V iutrodan, Anastasio Biskup dossadssi

ssi k' Papi, prohod della Stephana. Voiuode nauistimu; ki, t.y. Papa, slissaiuchi, vesel kruto Bogu zahuali, i dopusti suaka zaprossena, krunu posla, kakomu Angel zapouida, i yoss k'tomu odluçi, prid nym kris nositi, ù zlamenie Apostolsko. Vratiussise posli iz Rima, zazua Stephã spodlosuenike, i ù stolnomu Belgradu prid nimi, z' veseliem suakoga, bì pomazan, i okrunien za Kralia Leto pò roystvu Issusa 1000. I ni prez prilike, i osobitoga Bosyega proskarblenia, dà na suarhu let tisuche, ki yest broy suarsen, suarssenoga hoti dati Kralya suitu. Ki bì ù suih kripostah tako suarsen, dà ù niemu onih statih Prorokov ponouihuse oçitouanya: Apostolov pripouidanya: Muçenikov vera: Ispouidnikov Lyubav: Nauçiteliov mudrost: diuacz çistocha: i Bogaboyechih milosardye.

Oduech dugo binam bilo, sua diania niegoua ispisati; paçe i ni moguche: to samo gouorimo, dà ù vrime nyegouo, tretim dilom Kralyestua, duhouni vladahu, kih suih on vkoreni. A diuiczi Marij, tako bì zauetan, dà na pinezih zapouida priliku nie vdarati i nyu *Patronom* istoga Kralyestua zaziuati, i nebi dosta suetomu Kraliu, u suomu vladaniu samo to çiniti, dà yosche i vani. Zasto ù Ierusolimu vzidà Klostar iedan, ù Rimu Czrikvu suetoga Stephana; i ù Czarigradu drugu Czrikvu, ke on z' bogatim daroua, ili orusi imanyem.

Imasse obiçay ponochi; nekaga nepoznayu, almustuo diliti, ki yednoç vrichiczu pinez nosechi, nagnuhu vbogi nayn, radi pinez, ki neznaduchi da-

yest Kraly, sue vlasi i bradumu oskubohu: tada on vesel, doma vratiussise progouori, huala tebi Gospodine, oui kìmi ouako vçinihu, tuoy yesu.

Bì tako prauiçan, dà Kralieztuo nyegouo, na priliku Salamona ù praudi, i ù miru poçiuasse: yer znadise dobro, dà i niemu yest, prid prauoga sudcza doiti, ki suakomu plachu, pò dellili, razdiliuye suoyu. Buduchi yur od let 54. vpade ù beteg, i osobitim obiauleniem poznausshi dàmu yest vmriti, sue poglaunike duhoune, i telesne dozua k'sebi, terym branbu Vere Catholiçanske tuardo priporuçi. Zatim Sacramente S. pryamssi, pun sil Bosyh, kako dabi zaspal, dussu poda stuoriteliu suomu, ù Belgradu, na 20. Agusta, leta Isusoua 1038. i bì pokopan ù onom isstom mistu, pokom Bogh vnoga skaza çudesa.

Nakon let 30. grob bi otuoren nyegov, i od tela nyegouoga, takouo vgodno slissasse mirissanie, dà suih okripi, kako dabi ù Rayu bili. A ruku desnu takovu naydohu, kako dabi siua bila: à to ùzlamenie Almustua, ko çiniasse, molimoga dakle, neka zanas polag Boga bude oduitnik.

Szpomina Z SS. Timothea, Hippolyta, i Symphoriana Muçen. Na 22. Agu.

SZueti Timothei Gark, iz Antiochie ù Rim, ù vrime Melchiada Pape dossaussi, czelo leto nadstoya, vdilye riç pripõuidati Bosyu, uzniike pohayayuchi, martue pokapayuchi, ter ina od mi-

losardià

losardia della nastoyechi. Ku stuar, Tarquinio Szudacz izuidiussi, ciniga ù vzu polositi, izke izuadiussiga, hoti dà Idolomse pokloni. Ku zlobu nehtechi vçiniti, grebeni seliznimi ciniga razdirati, ter siuim yapnom, nekamuie vecha muka, posipati. A zasto S. Muçenik, buduchi ù veri stalan, çinimu glavu odsichi, na 22. Agusta, leto Gos. 311. Vki dan i suetoga Hippolita, Biskupa od Porta blizu Rima, rukami i nogami vezana, ù niku punu vode barknuhuga yamu.

I Symphoryana Francesca, ù Attumu mestu, Vere Catholiçanske radi, van izpelyaussi mesta, odsikohu glavu; koga mati ukripi: i pokopa niegoua, na isti dan, i leto kako zgora.

A neka znades, dà tri Hippolyti muçeniki bihu: yedan soldat, ki telo pokopa Laurencza suetoga; Drugi niki Pop iz Antiochie, koga Martirology Rimski spomina: à Treti yest oui danassny.

Reliquy ouih Suetacz ù Vnogo mistih nahodise.

Sinot S. Bartholomea Apostola. Na 24. Agu.

SZueti Bartholomei Apostol, bi Galileanin, i kako vnogi pissu, od kolina Kralyev Sirye, izhodechi. Ki vçen, i Bogaboyechi buduchi, çesto krat na pripouidanie Isusouo prihayasse, koga k'dobru prignuta, (kako on ki sarcza suih znadisse) videchi, ù zbor suoy poloziga Apostolov, ter sesto mèd nymi obdarsa misto.

Pò priatyu duha S. idè ù Likonyu, i Capadociu od Asie, Euangelye Isusouo priprouidati, gdi vnogih na veru obrati, ke nakon lèt nikoliko, Popom ter dyakom, izruçiussi, idè ù Armeniu gdi bi i muçen.

Bisse ù Armenij misto yedno, gdi nikomu Pogani klanyahusse Idolu, ukom Diaual stoyechi, na vrime odgouore dauasse: ù Tempal komu, vnoge donassahu betesnike, kadechiga tamyanom, ter dabijh ozdrauil, prosechiga. Dossaussi Bartolomei ù misto ono, tudye Idol zamukuu. Ku stuar Popi Idolski videchi, k'nikomu drugomu na dalye, daym odgouori, idohu. Reçeym Berith (takomu ime bisse Bartolomei Apostol, ù misto vasse dossal yest, ter ognyenimi verugimi, Boga sklopi vassega. Kakov yest Apostol ta (rekosse oni) kasinam? odgduori Berith, sridny yest çlouik, vlas çarni, oçi sridnie, nos yednak, bradu prosidu ima, u suittah bilih hodi, ke yur duadest ima, na nyemse nerazdrihu, sto krat na dan, à sto na noch moli, sue zna gdise ka çine, i ouo çaya. Vam gouorim doznal yest, sakryese, i oçituyese komu, i od koga kada hoche; prosimuas, akoga naydete, simomu nedayte,

dayte, dà i meni kako i vaſſemu, neuçini Bogu.

Szliſſaiuchi to Popi Idolski, vracihuſe iskatga, kim hotechiſe oçitouati, beteſnika nikoga, beza u ſebi imiuchega, ſuetim ozdraui kriſom.

Imaſſe kraly imenom Polemon, kcher yednu, ukoy takoyer biſſe bez, ki Apoſtola pridaſe uçiniuſſi doyti, za zdrauie uprofiga nie, ku ſtuar videchi, Bogu i Apoſtolu zahuali kruto, potom zlata vnogo poslamu darouati, iſe opet pouratiuſſiga reçe; ya kraliu, nè u ſuitouno, nego u nebesko vſſanie imam blago, od koga i tebe, ako hocheſs; dilnika vçiniti mogu. kaſimi (reçe kraly) çlouiçe Boſy, ya dobrouolino hochiute poslusati: tada on reçemu, hodi zmanom ù Tempal, nekati Boga vkaſem tuoyega.

Vçinieno bi, dà kàd Bartolomei s'Kraliem, vlize ù tempal, Idol ſtraſsno poçe ruti, gouorechi: niſam ya Bogh, nego Diaual; à Bartolomei yeſt Apoſtol prauoga Boga Iſukarſta. Zatim izleti van ſui videchi, ù priliki diticha yednoga Arapina, rogmi na glaui, bradom dugom, à iz oçiu iskre ogniene Laskahumu. Videchi to Kraly, i Kralicza, z'oſtalim pukom, i ſuim Kralyeſtuom veru pria Iſukarſtovu. Kih Apoſtol ſueti, pokle Karſti, vnogo vrimena vzdarſa ù ſuetom zakonu.

A zaſto Popi Idolski vech dobitka nimaiuchi, raſapa radi od Idolov, Aſtrayu bratu Kralievu, na dalie ſtoiechemu, obtuſihuga. ki pridaſe vçiniuſiga doyti, reçe, yeſili ti on, ki brata moga zmuti, Temple razori, i Bogoue protira naſſe. Odgouori Bartholomei: ya brata nezmutih, nego prosuitlih tuoga: Temple na slusbu prauoga obratih Boga: à ke ti imenuyeſs Bogoue, Diauli yeſu, zaſto dabi bili Bogoui, vmarlomu çlouiku tiratſe nebi dali. Zatim ù nikoga, ki ondi blizu biſſe puhnuvſſi Idola, razmaruiſe. ku ſtuar Videchi Aſtrayes, gniuan kruto çini Bartholomeu koſu zvuchi. Iſe tarplenye, z'lyubayu z'druſiuſſi Iſuſouom, ide ſnym ù nebeske pribiuati viſine: à telo ſad ù Rimu, ù Czrikui, na çaſt niegovu vzidanoy, gdi Fratri S. Franciſca male bratie ſtoie, pripoçiua. Pokom Bogh, na vtiſſenye uernih ſuoyh, skaza çudeſa, vteſania koga budite i nam na pomoch. Amen.

Siuot S. Ludouica Kralya od Francze. Na 25. Agu.

SZueti Ludouic, deueti imena ouoga Kraly od Francze, zarczal Kralicv, i kruna Kralieſtua od Francze bi ſin Ludouica Oſmoga, takoier Kralia od Francze, i od Bianche, kchere Don Anfonſa, Kralia od Caſtilie: ka obadua budu-

buduchi Bogaboiecha Catholika, zato i niega vtom, kako ono yednomu sinu kralievu pristoiase, vzdignuhu.

Buduchi od let 12. vmrimu otacz: na misto koga, pò obiçaiu od Francze, z'veseliem suakoga, bì okrunien za kralia: a od let osamnadest, zaruçi Margaritu, kcher kneza od Prouence.

Buduchi od let duadeseti, ù niki telak pade beteg, ù komu Lesechi zagouorise. kris od Cruciate priati, kise onda pripouidasse, ter poiti suetu zemliu od Morov osloboditi. Ozdrauiussi dakle, pria kris pò rukah Biskupa od Parisi, ter z'voiskom, od duadeset i tri tisucha, vbrodiussise, vlize ù Egipat, ter mesto yedno, poimenu Damiata, silnom vze rukom. V kom vitezov, zadouolino na strasi pustiussi, ide proti Ierusolimu: à zasto hotechiga Bogh izuiditi, bì vçinieno, dà i od glada, i od kuge, i od nepriately, od sue voiske niegoue sest tisuch siuih osta. I on zduimi brati, ki snim bihu, u ruke Soldana upade od Egipta, s'kim napokon pogodisese, za osam tisueh libricz zlata, bì slobodan suoiom puschen Vojskom.

Pet let ù onih vzdarsase Krayh, unoga dobra karschenikom çinechi, i Pogane na ueru obrachayuch, na suarhu kih, opet ù kraliestuo uratise suoye. Gdi stoyechi, k'suakomu dellu od milosardya pridrusise, trikrat na tyedan suho poschasse, Cilicy od zdola nossase, klostre grayasse, Hospitale zidasse, uboge pomagasse, kih duisto, i duadeset ù duoru nyegouõ suaki dan blagouahu, i kadagodar bityem slusasseym suoym.

Doydemu glas, dà oni karscheniki, ki u suetoy zemly ostahu, unogo Progonstua, od Poganou tarpliahu, selechijh osloboditi, opeta tesku spraui Voysku, i ukup s'kralyem od Nauare, i s'kralyem od Napoli, i s'sinom suoim Philipom, parui dan Marça ubrodise pod Marsiliom, i otuoriussi yadra, doidohu ù Affricu, ter Tunisi Misto podlegohu. Gdi S. kraly upade u beteg, i uidechise yur na suarhi, prizua sina suoga, paruo roienoga Philipa, i poklemu (na priliku drugoga Tobye) spasitelyne dà nauke, prid Gospodom od Francze, izruçimu kralieStuo, ter malo poslia zaspa ù Gospodeue. Leto tisucha duisto i sedamdeset, pokom Bogh unoga skaza çudesa, kih Bonifacio osmi izuidiussi, trideset let potle, ù broy suetih polosiga.

Poçiua telo ouoga S. Kralya ò Parisu ù Czrikui S. Dionysa.

Spominak S. Zephyrina Pape i Muçenika. Na 26. Agu.

SZueti Zephyrin Papa, i Muçenik, bì Rimlianin, sin Abundia, i pò smarti S. Victora posta Papom. ku çast tako pronassasse, dà stanouit Czrikue bratitely, i vsgan Heretikov progonitely, vkazase. Zapouida da kalesi od darua nimaiu vech biti, kako ono u poçetku obiçai darsahu verni, nego ili od zlata, ili od srebra, ili konçi od mida. I ki imaiu Popi biti, neka oçito, dà sui vide, Rede od Biskupa primu: à Biskup, misu gouorechi, damu tri Popi, imaiu slusiti.

Siui

Siui u Papatſtvu 18.let, i 18. dan, darſa Rede ſetirikrat Decembra Miſecza, ukih 13 Popov, 7. Diakov, 13. Biskupov, u razliſitih poſucti miſtih. V vrime Antonina Eleugabala, za veru Catholiſansku, yeſtmu glaua odſiſena: i bi pokopan, in via Apia, na 26. Aguſta, leta Iſuſoua 221.

Poſiua u Rimu u Czimitaru Calixta.

Siuot S. Auguſtina Biskupa, i Czrikue Nauſitelya. Na 28. Agu.

SZlauni Auguſtin, branitely Czrikuc, Nauſitely zakona, i prilika Redounikov, porodiſe u Tegaſte, od Affrice, leto Goſpodina 355. na 13. Nouembra, u vrime Conſtanca Ceſara: koga otacz Patricio, à mati Monacha zuahuſe, kiga na vrime ſuoie, k'knigi odluſihu: à to ne neka mèd lyudmi, na ſuitu ſivuchi, poſtenie, i blago ſuitouno mogalbi dobiti.

Vſiſe u Tegaſte, i u Madomeno nikoliko vrimena, potom od let 15. u Cartagine, ſelnomu kralieſtua onoga meſtu slobodne, ide uſitiſe nauke.

Biſſe Auguſtin ſpodobnoga oblisya; viſoke pameti; dumbokoga razbora; vgodnoga proczinſtua; Lahkoga nauka: i lipoga gouorenya; tako dà u kratko vrime, ſuakimi kripoſtimi, ſue druge nadaide ſuoie; toga radi Cartagenesi, za plachnoga od Retorice, obrahuga meſtra.

Nisaſſe to doba, poſuih onih krayh kruto Manichciska Hereſia, skom i on bi potruſſen. A zaſto reſena Hereſia, slobodno liudem propuſchaſſe ſiulenie, zato i drugim bi taknut bezakonom, à t.y. dà ſina ponaturi imi jednoga, komu Adeodato poloſi ime.

Plakaſſe S. Monacha, mati niegoua, ter nepriſtanym, velikoga Boga, moliaſſe naſinom, nekabi oſobitom ſina taknul miloſchom, ter dabi pravu ſpoznal veru. Hoiaſſe, i podrugih zauetna mati, molituamga priporuſuiuchi, tako dà niki ſueti reſeioi Biskup, neboiſe ſeno, zaſto ni moguche, dà ſin tolikih luz pogine.

Hoti Auguſtin, i dalie pripad mudi roſti protegnuti ſuoie, (akoli rauno priko volye matere, zaſto, yur otacz martav biſſe) ubrodiſe, ter doide ù Rim. ki (t.y. Rimljani) mudroſt izuidiuſſi niegóvu, za meſtra od Retoriche obrahuga; gdi slauom velikom yedno vſi leto. Zatim, pò zapouidi Valentina Czeſara, bi poslan ù Milan takoier za meſtra; koga dobra naslidoua Monacha, veche duſſe, nego tela pomniu imaiuchi niegoue.

Biſſe to doba ù Milanu S. Ambros Archibiskup, ki zuiſſinom nauka, ſuetiniom ſiuota, i z'mirakuli, Milanskom

vladaſſe

vladaſſe Czrikuom. Na pripouidanye koga, ſeſtokrat Auguſtin dohayaſſe, paçe toliko ſnyme, koliko zdrugimi Nauçitelyi, takoſe od zakona Zauito prigouaraſſe, dà yur ù Czrikui Dyaki Cantahu: *à Logica Auguſtini Libera nos Domine*, t. y. od Logice Auguſtina oslobodinas Goſpodine.

Bihu tada ù Milanu yoſche s'Ambroſom, dua velika raba Boſya: t.y. Simplician Opat, i Pontian Affrican. Ki iz Egipta doſſauſſi, vpiſan doneſe ſiuot S. Antona Opata Velikoga pokornika, terga poda Auguſtinu: ki ſtuchiga progouori, *Surgent indocti in die Iudicij, & condemnabunt nos doctos.* Zatim na priliku ouih, pomagayuchi yoſche matere molenya doyde vſe, ter liubauiom vdren Boſiom, ide ù Vartal, i ondi pod yednom liſtatom proplaka ſmokuom, gouorechi. Dokle Goſpodine: Dokle ſardit hocheſs biti name? Oproſti Goſpodine bezakone moye, i miloſt tuoiu ſuetu poday meni, kaſnote poznah dobroto moya, à ſada ſpoznanoga duſſa ſelite moya, nu dakle pomiſui mene, i oçiſti ſarcze moie, ter put ſueti tuoy vkaſi meni, yako rab tuoy hoche naslidouat niega.

Zatim ide k'Ambroſiu karſt potribouati, ki veſel kruto, vkup z'Adeodatom, i z'nikimi drugimi, k'sdenczu na veliku ſobotu dopeliaga, i poklega karſti, zacanta Ambroſ: *Te Deum Laudamus.* Odgouori Auguſtin: *Te Dominum confitemur*, i tako do ſuarhe peſan onu ſloſihu, ku ſueta mati Czrikua, na priatiu kakoue miloſti, obiçai ima popiuati.

Karſchen Auguſtin, ſuittu niku çarnu obuçe naſe, ter paſom koſnim, na priliku pokornika opaſaſe: ki obiçay Fratrom Reda koga on zaçe, poueli darſati, i poſtauſſi nikoliko z'Simplicianom Opatom ù Kloſtru, na proſnyu koga, Fratrom Regulu vpiſa onim, potom ù Affricu z'materiom vratiſe ſuoyom, i doſſauſſi ù Toſcanu, ondeka Eremite ù nikoy gori naſſadſſi, daim Regulu, i to bi druga ku vpiſa: z atim putem ide ſuoim.

Doſſauſſi ù Oſtiu Tiberinu, Monacha S. od ouoga priminu ſuita, kako ù ſiuotu nie vpiſaſmo. Ki bolezniv pokleiu zakopa, ide ù meſto koſe zoue *Cento celle*, ne daleko od Rima, i ondeka s'puſtinyaki pokoru çini, i knyge *de Trinitate* vpiſa, ter mirakul od diticha, polag mora ſidechega vidi ondi: à to bi Angel, kimu oponaſſaſſe, dà hitrie hoche on sliczom ù yamiczu ſue more izliti, nego on dubinu S. Troiſtua izuiditi.

Nakon dua leta ide ù Cartagine, i ondika nikoga od neizliçenoga betega molituom ozdraui çlouika. Od ondi ide ù Tegaſte, ter otaçanſtua prodauſſi ſuoya, ù puſtiny od onoga yedan ſpodoban, nè daleko od Tegaſte vzida Kloſtar, vkomu z'bratom Nouatom, i ſinom Adeodatom, i z'nikimi drugimi, ſitak vze peliati Apoſtolski, i ondi poçe slauni Rèd Heremitarum, leta 391. à t.y. ù puſtiny od Tegaſte.

Biſſe ù Ipone Biskup niki, imenom Valerio, ki guſtokrat Fratre one pohayaſſe; kih ſivu veru, ſtanouito uſtanye,

uſganu lyubav, dobrouolyno vboſtuo, posluh ſuarſeni, i çiſtochu nepogouorenu, videchi; blagosloui Auguſtina, terga k'ſebi uproſi doyti. ki priſſauſſi, à neznaduchi ſuarhu, na proſniu Biskupa, vas puk zgrabi Auguſtina, ter priko volie niegoue, viknuhuga Biskupom A to dà bude Valeriu pomochnik, ki malo poslia vmaruſſi, ſue brime na Auguſtina oſta. Ki i pope, kako ono i Fratre, pod posluh, uboſtuo, i çiſtochu dotira, i ondi poçehu *Canonicki Regulares*: kim ſuete podauſi zakone: Red vkoreni nyhov, paçe ondeka drugi *Eremitarum* uzida kloſtar.

Nebi kripoſti ku neslidi, ter nenauçi, ke oduech dugobi piſati, à varhu ſuega, ù lyubaui Boſyoy, i bratinskoy ſarçenſe ukaza, paçe pri mizi ſuoioy, riçi darſaſſe upiſane oue. *Quis quis amat dictis, abſentum rodere vitam. Hanc menſam indignam nouerit eſſe ſibi.*

Iedno çna dan ydiſe, i to kruha, ter vodicze, à nè drugo kad ſam biſſe ſi prirauliaſſe; Cilicij pod ſuittom skrouut noſſaſſe: à çiſtochu tako lyubliaſſe, dà pò obrachaniu nyegov, ubah na ſamu z'ſenom neprogouori.

Proti Heretikom takoſe boraſſe, dà *Maleus Hereticorum*; t.y. bat hererikov zuaſſeſe; paçe Hyeronim; i Gargur Papa, nukayu verne dabi Auguſtina knyge ſtali. ki pun ſil Boſyh, videchiſe damu yeſt vmriti, Pſalme pokorne çini pridaſe, i, i ſuzami na oçiu zauetno molechih, leta 433. oſam dan, parno nego vandali meſto podſidoſſe ono, çà to hoti Bogh, neka raſap grada neuidi ſuoga) Triſto, i trideſet knyg vpiſane, i punu Dioceſu Kloſtar, yednoga i drugoga ſpola, Popov, i Dyakov, ſuetimi naredbami vſtanyene oſtauiuſſi, i Iponi od Affrice, duſſu poda ſtuoriteliu ſuomu, od let 76. à çetardeſet niegoue Biskupie: ù vrime Teodoſia Czeſara, pokom Bogh vnoga ſtuori çudeſa, koga duſſa ù uebeskih pribiua Viſſnah, telo ù Pauij od Lumbardie, ime u broyu od ſuetih, à slaua neizgouorna pò ſuem ſuitu, ki nam budi na pomoch. Amen.

Szpominak S. Hermeta Muçenika. Na 28. Agu.

VElik slusbenik Bosy, i Nauçitely zakona yego, bi S. Alexandro, parui Papa, i Muçenik. Zaſto vnogih na veru obrati Iſukarſtovu, à mèd oſtalimi S. Hermeta Szudcza Rimskoga. Komu buduchi ſina od ſmarti vskriſil, ſuimi podloſniki karſtiſe ſuoymi, kih biſſe broy tiſuche, duiſto, i pedeſet, yednoga i drugoga ſpola, ku ſtuar sliſſayuchi Aurelian zaçudiſe. Potom daga ù ruke yednomu tribunu, poimenu Quirino, yedalibiga ſpeta Idolom poklonitiſe nagouoril; ali drugako izaide ſtuar, zaſto iſti Hermeta ſueti, toliko uçini, dà reçenoga Quirina pravim proſuitli zakonom, ter od zgora reçenoga Alexandra Pape, ſueti karſt pria. ku ſtuar videchi Aurelian Szudacz, buduchi oni velika Goſpoda, nehti drugo vçiniti, nego pod tiho çinijm glaue odſichi, na 28. Aguſta, leto Goſpod. 131. ù vrime Adriana Czeſara; i bihu pokopani od

ſuoyh

ſuoyh lyudi, ù Czimiteru zgora reçenoga ſuetoga Hermeta.

Od vſikouanya glaue S. Iuana Karſtitelya. Na 29. Agu.

VLadaſſe Galileiskom Tetrarchiom (t. y. çetartim dilom Sidouskoga Kralyeſtua) Herud Antipa, ſin onoga paruoga Heruda Antipe, ki nikada drobnu vçini pomorit, diçiczu, ki z'Philipa, mlayega brata, dogouoriuſiſe ſenom, za hotniczu K'ſebi pridruſi, à Philipa buduchi mlayi, manye oblaſti, kad oſtuetitſe nemogaſſe, ù zemliu gledaiuchi, framom podnaſſaſſe.

Ku ſtuar Iuan ſueti videchi, çaſti radi kamu bi dana od pripouidaucza, pokaraga gouorechi. Ni tebi slobodno Kraliu, imiti ſenu brata tuoyega ſiuchega. Nato akoli on, yoſs veche ona raſardiſe, ter ù tamniczu çinihuga poloſiti.

Primiriſe dan od naroyenya Herudoua, ù ki ſtouanye uçini vladania onoga poglaunikom. Prid kih veçerayuchih, ulize diuiçicza, kchi Herodiade, reçenoga Philipa ſene, ter nike skaçuchi pridnimi, ſmiſſne uçini igre. Ke toliko ſidechim bihu drage, dayoy reçe Kraly, neka od niega proſi çayoy yeſt vgodno; i akoli polouiczu zaproſi Kralieſtua, priſegomyoyga obeeha dati. Izaide propaſno dite, ter matere opita viche kayoy poueli, nè drugo, nego glavu ù skledi Iuana Karſtitelia proſiti.

Ku ſtuar kad sliſſa Herud razſaloſtiſe, i nehti toliko priſege radi, koliko okolu ſidechih, riçi namanye doyti ſuoyoy. Posla Czoczana, ili Hahara, ù tamniczi Iuanu glavu odſichi. ku kada zlobna Herodiana pria, ù koſu, skom Iuan bi obuçen, zanyu ter ù dumboko polaçe ſuoie, miſto (boiechiſe dà opet neuskarsne) çiniu zakopati. Ka potle leta Goſpod. 60. bi oçitouana duim Fratrom, à ſada ù Rimu nahaiaſe, à telo od vçenikov yego, ù Sebaſte od Paleſtine meſtu, polag drugih duih Prorokov, t.y. Elisea, i Abdie, bi pokopano.

Vnoga çiniahuſe çudeſa, na grobu tela niegoua, ke kàd sliſſà Iulianus Apoſtata Czeſar, çiniga izkopati, ki ogain velik halosiuſſi, vaynga potinu. Vko ſpomenutie, i danaſſni dan, na vigiliu Iuanye, Karſcheniki kriſe nalagayu, ter okolo nih veſeleſe.

A parſt on, skim Iſukarſta vkaz ,gouorechi: *Ecce Agnus Dei:* Euo iag.iacz Boſy, ne moſe izgoriti, zato bi od vernih zahranyen, i ſad ù Dubrounikuſe nahodi. molimoga dakle, neka zanas, prid onim, koga vkaza, raçilſe bude moliti. Vmri Iuan ſueti ſeſt miſeczi paruo Iſukarſta, zaſto i toliko bi paruo od nyega zaçet. A Herud neoſta prez oſuete, zaſto od Czeſara prognan, ù Franczu ù tugi z'Herodianom, zlom

vmri ſmartiom, à diuiçicza ona poledu hodechi, vayn propade, ter led odpili glavu onoy, ka bi vzrok vſikouanya glaue Proroka.

Glaua nyegoua poçiua ù Rimu ù Czrikui S. Sylueſtra.

SZpominak S. Sabine Muçenicze. Na 29. Agu.

SZueta Sabina, bi plemenita Rimſkyanka, kchi Eruda Metalara, i ſena Valentina, Rimskoga Vlaſtelina. Ka pò ſmarti muſa, pria ù hiſu, diuoyku niku Karſcheniczu, poimenu Seraphiu, ka toliko vçini, dà goſpodariczu na veru obrati Iſukarſtovu. Ku ſtuar doznauſſi Elpidio Szudacz, çinyu pridaſe doiti, teryoy reçe. Ieſili ti ona Sabina, pò otczu, i pò muſu plemenita? Odgouori yeſam, ali Goſpodinu momu Iſukarſtu hualu zdayem, ki mene pò molituah Seraphi rabe ſuoye, od oblaſti Dyaula oslobodil yeſt. Ku razliçitimi napaſtoua naçini, dabi miſal prominila, i ſtalnu videchi, çinyoy glavu odſichi, i bi pokopana, vkup z'ſuetom Seraphiom, na 29. Aguſta, leta Iſukarſtoua 122. ù vrime Adriana Czeſara.

Poçiua ù Benetkih ù Czrikui S. Zacharie.

Siuot SS. Felica, i Adaucta. Muçenikov. Na 30. Agu.

VVrime progonſtua Diocletiana, i Maximiniana Czeſarov, bi vhichen Pop niki poimenu Felix, ter ù Tempal Idola Seraphis, damuſe pokloni, pripelian. Ki prid nym ſtoyechi, puhnu vayn, i tudye, akoli rauno od mida buduchi, na male razdrobiſe marue: i to iſto, duim drugim Idolom Marti, i Diane vçini. videchi to Pogani, rekoſſe: Negromant yeſt ov, zato odluçihu, damuſe glaua odſiçe. Pelyayuchiye dakle oni izuan grada, vſritiga znanacz niki, ki videchiga na ſmart pelyati, reçe çiſtim glaſom. Ia ù ouom iſtom ſiuem zakonu, i onoga iſtoga, koga i on, çaſtim Iſukarſta. Ku ſtuar slisſayuchi duorani, obim duim in via Salaria, pokleſe zayedno polyubihu, glaue odſikohu, na 30. Aguſta, leta Goſpodina 302. komu Karſcheniki, neznaduchi ime, zazuahuga Adaucto, ça che

rechi,

rechi, pridrusenik; zasto S. Felicu ù Lyubaui, i ù muki pridrusise.

Poçinayu tela ouih suetih muçenikov ù Rimu.

Szuarha Miseczа Agusta.

SEPTEMBER.

Siuot S. Egidya Opata. Na 1. Septemb.

BI royen sueti Egidio ù Athenne, od Teodora otcza, i Pelagie matere Karschenikov, kiga ù nauku, i ù zakonu Karschanskom vzdignuhu: à on miloschom taknut Bosyom, i dobrom odlukom, u yednomu, i drugomu çestit vçinise.

Zato pò smarti roditelyov blago prodaussi suoie, razdili ubozim; à to neka prez zabaui, Bogu slobodnye bude mogàl slusiti suomu, Hodechi yednoç ù Czrikvu: ubog niki ter betesan, Almostuo zaprosiga: komu on suoyu poda kapu, Ku kada reçeni ogarnu nischi, tudye od betega ozdraui suoga.

Buduchise ime posuih onih krayh proslauilo niegouo, za pobignuti taschu slavu, doide ù Franczu, ter ù mestu od Arli polag Biskupa Cesaria, dua leta vzdarsase, potom ide ù pustiniu, ter gdi rika Rodan vdara ù more na niku namirise Spiliu, u koy korenyem od trav, i mlikom od kosute, sitak pelyase suoy.

Izhodechi yednoç kraly od Francze u Lou, na reçenoga namirise pustiniaka, koga sueta videchi, klostar vzidamu yedan, od koga (akoli rauno protiua Voly niegouoi) vçiniga Opaton. Vkom vnogo let sivuchi, napokon pun mirakulov, i vtesania, dussom poleti u nebesa, i od Ispouidnika pria krunu na parui dan Septembra, leto Gos. 500.

Poçiua ù Franczi ù zgora reçenomu klostru.

NA danasny dan, spomina S. mati Czrikua, vkup z'suetim Egidiom duanadeste bratov muçenikov: t. y. Donato, Felice, Aconsio Honorat, Fortunat, Sabin, Setimio, Ganur, Felic, Vital, Saltir, i Reposit. ki buduchi u Affrichi roieni, u mesto kose koue Adrumentum, bihu dopeliani u Latinsku zemliu ter u mestu od Beneuenta, u vrime Valeriana Czesara, razliçitimi radi vere Isukarstoue, vmoreni naçini, parui dan Septembra, Leta 500.

Kosti ouih suetacz Poçinayu ù Beneuentu.

Od Naroyenya Diuicze Marye. Na 8. Septem.

BIſse u Nazaretu Galileiske Tetrarchie gradu, çlouik niki od kolina Dauidoua kruto bogat, i Bogaboyech: poimenu Ioachim. I ov pridruſi kſebi ſenu od iſtoga kolina, pò zakonu Sidouskom u Bethlehemu roienu, takoyer Bogaboiechu, poimenu Annu. Szkom vkup duadeſet let ſivuchi, poroda imati nemogahu, tega radi moliahu, poſſchahu, Almoſtuo çiniahu, i velikoga Boga Sabaotha, dabi ſelenie usliſſal nihouo, napomoch zaziualu.

Daiuch yednoç Ioachim dar na oltar u Ieruſolimu na dan blagdana Encenie, pò obiçaiu Sidouskom: Pop niki imenom Iſachar, odtiraga gouorechi. Tiſi proklet, odſtupi: zaſto poroda imati nemoreſs. Zmutiſe kruto Ioachim, ſtuar tu sliſſaiuch, ter ni doma zauratitſe nehti, nego u goru k'ſtadu ide ſuomu, komu prigledaiuchi, milo vzdiſſuchi, Boga na pomoch zaziuaſſe ſuoga.

Molechi yedno yutro na ſamu, polag ſtada ſuoga, Angel Gabriel vkazamuſe, gouorechi. Neboiſe Ioachim, zaſto almoſtuo i molitua tuoia, usliſſana yeſt polag Boga; poidi dakle doma, zaſto Anna zaçnet, i porodit diçiczu, koy ime nareçete Maria, i ona pò Duhu ſuetu zaçne, i porodi Meſiu, toliko od otacz ſelien vaſſih. I toti bude zlamenie, dà na vratih od grada, naydeſs ſenu tuoyu; potom ouo iſto reçeni Angel, i Anni nauiſti.

Tada Ioachim, veſel kruto, nikoliko u grad dopuia ovçicz, ke na tri dile razdili, parui na poſuetiliſche, drugi Popom, à treti vbozim, zatim ide veſelo u dom pribiuati ſuoy.

Zaçe Anna, i na oſam Septembra, porodi diuiçiczu, i kakoyna poueli Angel, narekoſeyoy ime, ka u ucſelyu (t.y. Anna) zahuali Bogu gouorechi. Vzradouaſe ſarcze moye u Goſpodinu, i vzuiſſena yeſt çaſt moya, u Bogu momu. Razſſirilaſuſe vſta moya, varhu nepriately moih, zaſto zradouahſe u ſpaſiteliu momu.

Bi skrouit dan naroienia nye, dokle nikomu Bogaboyechemu bi oçitouan Redovniku. ouako, molechi yednoç, reçeni Redounik, na oſam Septembra, vzdignutbi varhu ſebe, i sliſſa vnoſtuo Angelov, na nebu kantaiuchi. Tada pònizno zaproſi obiaulenie veſelia onoga, i bimu reçeno, dà na oni dan, mati porodiſe Boſia. Ku ſtuar on poniidauſſi, vpiſahu niki, ali zato, Czrikua yoſche blagdan neçinyaſſe oni.

Prilika.

Teçiſe leto 1250. pò ſmarti Celeſtina Pape ſeſtoga, dà Cardinali leto, i oſam miſeczi, za drugoga Papu pogoditiſe

ditise nemogahu; tada zagouor vçinihu, dan poroienia çastiti nie. I tudi obrahu Sinibolda Cardinala, ki bi Innocentio çetarti, i videchi ta mirakul, sui vkup zakantahu. *Natiuitas tua Dei genitrix Virgo gaudium annunciauit vniuerso mundo, exte enim ortus est sol iustitiæ, Christus Deus noster: qui soluens maledictionem, dedit benedictionem, & confundens mortem, donauit nobis vitam sempiternam.* t.y. Naroienie tuoie, Bogorodicze Diuo, radost nauisti suemu suitu, iztebe stanovito isteklo yest smucze praude, Karst Bogh nass, ki oduezausti prokletstuo, poda blagoslov, i smutiussi smart, darova nam suot vecni.

Szpominak S. Adriana Mucenika. Na 8. Septem.

NAhodechise Maximian Czesar u Nicomedij, darsaue od Bitinie mestu, i ondi stoiechi, poueli pisaru suoiemu: neka sue Karschenike, kisu u Nicomedij zapisse; potom dase çine ali vmoriti, ili Baluanom poklonitise. Pissuchi dakle pisar, na sudu sidechi, pristupi k'niemu vitez niki, plemenit, i bogat poimenu Adrian, gouorechi. Zapissi i mene snimi, zasto i ya yesam Karschenik, ku stuar razumiussi Maximian, çiniga vkup, z'drugimi u Vzu polositi, gdi od sene suoie Natalie, Karschenicze, bi pohoyen, i vkriplen.

Drugi dan çiniga Czesar pridase doiti, termu rece. Cudimse ya tebi Adriane, dài ti vkup z'ouimi drugimi, u yednoy istoy nahodisse norçij. Odgouorimu Adrian. Istina yest, dà paruo kàd Idolom klaniahse, kako ono ti, noracz bih; dà sàda, pokle milostiom Bosiom jesam Karschenik, mudar nahaiamse.

Szlissaiuchi to Maximian, çiniga paliczami toliko testi, damu nutarnia niegoua Viahuse. Zatim, vkup z'duadeset, i trimi drugimi, çinijm kosti polomiti, i tako dussu pridahu, stuoriteliu suomu, na osam Septembra, leto Gos. 306. u vrime zgora recenoga Maximiana Czesara.

Posiua à Rimu à Czrikui nyemu na çast vzidanoy.

Szpominak S. Gorgonia Mucenika. Na 9. Septem.

BVduchi Diocletian Czesar u Nicomedij, zapouida sue Czrikue Catholiçanske razoriti, knige posgati, suitoune od çasti doli vrichi, a duhoune pomoriti: i tu zapouid na pismu nasrid Placze od Nicomedie prilipi. Videch bezakonta, graianin niki posten i karschenik, poimenu Petar, zgrabi pismo ono, terga na male razdri kuse. ku stuar slissaussi Diocletian, pun gniua, çiniga prid oçima suoima, grozno mestriti.

Nahaiahuse ondika dua komornika Czesaroua, poimenu Gorgonio, i Teodoro. ki stuar videchi onu, rekosse Diocletianu, ça ima biti Czesaru, dà ouoga mucis, à nas u miru puschais, ki one iste, ke i on vere yesmo? Tada

Czesar pun yarosti, çinijh testi, da sua na nih razpuknuse kosa, rane, kih, soliom ter ostom zaliuasse, ter na seraiczuih polagasse, napokon çinijh zagutiti, na 9. Septembra, leta 302. Vladaiuchi zgora reçeni Diocletian Czesar.

Poçiua ù Mecij od Francze.

Siuot S. Nicole od Tolentina Isspouidinika. Na 10. *Septem.*

SZueti Nicola od Tolentina, Fratar Reda suetoga Augustina, rodise u mestu *Sanct Angela*, u Marchi od Anchone: Otacz Campaniano, à materi Amatta ime bisse. ki ukup vnogo vrimena sivuchi, poroda imati nemogahu: zato, kako zauitni karscheniki, idohu u Bari, mesto od Pulle, telo suetoga Nicole Biskupa pohoditi. Od koga, za prisastno buduchi ukripleni çedo, z'veseliem doma pouratihuse.

Porodise ditich, komu Nicola ime narekose, ter u nauku, i strahu uzdignuse Bosyem. V komu takov uçinise, dà od sedam let, onoga drugoga zgora reçenoga S. Nicole, spokorom poçe nasliduati: trikrat na tyedan poçe postiti, kruha i vodicze samo blaguiuchi, ita vbah dokle siui vzdarsa obiçay.

Sztupiussi na leta od razbora, pria Red od Misnika, i Canonicom posta, u Czrikui od Tolentina. Poslusaiuchi iednoç prediku, nikoga Fratra, Reda S. Augustina, *de mundi vanitate*. Odluçi u Red vlisti, on, i nebiga tesko naputiti, kako onoga, u parsih koga iur duh pribiuasse sueti. Nebi kriposti, k'koise nepridrusi, i u koi zuarssen neuçinise: tako, dà u niemu onih starih suetih otacz ponouihuse sille. A meu ostalimi bi takov pokornik, dà u vike, ni zdrav, ni betesan, mesa, ni rib neokusi. ki pokle vnoge Diaula napasti pridobi, pun mirakulov, i utesania, u klostru od Tolentina, u rukah bratie Reda suoga, kris prid sobom darsechi; riçi one gouorechi, *In manus tuas Domine, commendo spiritum meum.* Zaspa u Gospodeue, na 10. Septembra, leta 1036.

Poçiua ù reçenom, od Tolentina kloštru. koga mi ù Rim hodechi pohodismo.

Siuot SS. *Prota, i Hyacintha Muçenikov. Na* 11. *Sep.*

Szueti

SZueti Proto, i Hyacintho, bihu Eunuchy, ter Komorniki, nike Gospodiçne, poimenu Eugenye, kchere Philipa Senatura, ili vichnika Rimskoga. Ki buduchi poslan od Senata, ù Alexandriu za sudcza, odpelya z'sobom Claudiu senu suoyu, i Eugeniu kcher, z'ostalimi duorani suoimi.

Czuatihu vto doba, razliçiti ù Alexandrij nauki, kim Eugenia, Proto, i Hyacintho pridrusihuse, i vçechise pismo: izuidihu dà Idoli, kim Pogani klaniahuse, Dyauli yesu, ter dà samo yedan nahodise Bogh, kie stuoril nebo, i zemlyu: zasto tako gouori Dauid. *Omnes Dij Gentium Dęmonia, Dominus autem cælos fecit.* Zato postahu Karschenicziz, à zamochi yosche bolye Bogu slusiti, skriussi prid otczem, i materiom, ù niki idohu Klostar, vkom Eugenia çinechise dà yest ditich, posta Fratrom: gdi tolikom siulyasse suetinyom, dà suakoga çuditi çinyasse.

Vmri Opat Klostra onoga, poimeno Eleno: na mistu koga obrahu Eugeniu, ù koy çasti, nè kako sena, nego kako sarçen darsassese çlouik.

Bì ù mistu onomu sena nika, poimenu Malancia ka ù Eugeniu (mlechi daie çlouik) vgledase, ter skrouito ù Komoru dozuayu suoyu, i ondeka na samu selenya sarcza, otuoryoy suoyega. Szlissaiuchi to Eugenia, pokarayu, ter ù Klostar vratise suoy. Videchise Malancia pogaryena, obtusi Eugeniu, prid Szudczem Philipom, gouorechi. Dà Opat od Klostra, siluyoy hoti vçinit, ki tudye çiniga pridase doyti.

Sztoyechi dakle Eugenia prid Szudczem, gdi vnogo Karschenikov, i Poganov bisse, reçeyoy ouako. Vi Karschenicziz, kise slauite dà çistochu obdarsuyete, à sad nahayam daste hinczi. Nut Fratra ouoga, ki vçera Malantiu, vladiku od Alexandrie, ù domu hoti obsiliti nie. Nehti sueta Diuicza, dà ime Karschenikov, nye radi pogardise: zato habit sprida z'rukami razdriussi, gole parsi na sudu vkaza suoye, poçem dayest senski spol poznahuyu. ku stuar videchi priatelyi, okriplyeni: à nepriately, zmucheni ostahu kruto.

A otacz izuidiussi, dà yest kchi nyegoua, opeta ù dom priayu suoy, i vçiniussise Karschenikom, ostauiussi sudçyu, ù Rim pouratise. Gdi sueta Eugenia, vkup Sprotom, i Hyacinthom bì oglasena, dà yest Karschenicza: i pò zapouidi Galiera, suim trim, za veru Catholiçansku, bì glaua odsiçena, na 11. Sempt. leta 263.

Poçinayu ù Rimu.

Od vZuisenia S. Krisa. Na 14. Septem

VLadasse Rimskim Czesarastuom Phoca, sesdeset i treti Czesar, proti

proti komu Cosroa, Kraly Persie vzdignu voysku. A zasto reçeni Phoca, i nepraviçan ù zakonu, i len va orosyu buduchi, zato odolitimu nemogase.

Porobi Cosroa svu Palestinu, rasipa varose, razori grade, razstarka voysku; a varhu suega, polouiczu krisa, koga Helena mati Constantina, na goru Caluarie polosi, sobom ù Persiu odnese; i Zachariu Patriarcha Ierusolimskoga, z'sobom vezanoga odpelya.

Vmri Phoca silnom smartyom, na misto koga, bi dobri polosen Herachlio, i uidechi silu Cosroa, ponizno mira od nyega prossasse. Szlissayuchi to silnik, odgouori: dà mira drugako vçiniti neche, nego dà Herachlio veru zatayi Isukarstovu, ter sunczu, i miseczu, Klanyatise bude: kako i on çinyasse.

Szlissayuchi bezakon ta Herachlio, milo od sarcza vzdahnu velikomu Bogu, ter posuem suoyem Vladanyu, Boga ponizno moliti zapouida. Potom tesku proti Cosroe spraui voysku, i damu Bogh srichu, dà trikrat razbi Persiane, i tri voyuode vhiti nyegoue.

Imi Cosroa dua sina, t.y. Sinaka i Medarsena, tako dà staryega odtira, à mlayemu Kralyestuo obecha. Videchi to paruoroyeni sin, vteçese k'Herachliu gouorechi. Dà, ako nyega proti Otczu i bratu pomose, çetiri stuari datimu hoche: paruo, sue susnye pouratiti: Drugo, vas Thesor oçin izruçiti: Treto sue gradoue od Persiana vazete, pourati: A çetarto, kris Isukarstovu nazad dati, tako i vçinyeno bi.

Pokle Herachlio slauom velikom kris pria Isukarstov, okrunien, i u zlato obuçen, uzega na rame, ter na misto od Caluarie nossassega. I buduchi na vratih od Ierusolima, izayti van nemogasse, tako dà sui, ça bito bilo, çuiahuse. Videchi to Zacharia Patriarca Ierusolimski reçe.

Vidisli Czesaru, dà Isukarst, nè kako ti, u zlatu obuçen, nego ponizuo odiuen, ovud kris pronese oui. Vçini tako i Czesar, ter kris namisto pronese odluçeno, i polosiussiga kleknu gouorechi. O krisu suitlij, od suih zuizd, na suitu postouan, od liudi poliublen, i od suih suetij; ki sam iesi dostoyan odkuplenie nositi suita, slatko driuo, slatki çauli, zlatko brime nosechim, z'hrani zbor ov, na tuoiu danaska slavu sabran.

Spominak S. Nicomeda Muçenika.
Na 15. Septem.

SZueta Petronilla, Petra Apostola kchi, nehtechi (kako ono Isukarstoua zaruçnicza) kneza nikoga, poimenu Flaco, za musa vazeti, kako u nie siuotu vpisasmo: nego u çistochi siuot suarssi suoi. I pò smarti ostaui diuoyçiczu yednu, nè manie suetiu, i lipyu od sebe, poimenu Feliculla: ù ku zgora reçeni vgledase knez; i daioi naznanie, ili Idolom dase ima pokloniti, ili nyega za musa vazeti. Ku stuar slissaiuchi sueta diuiçicza. Odgouori, dà ni niega nemore za musa vzeti, zasto yest Isukarstu zaruçena, ni Idolomse pokloniti, zastole Kaschenicza. Ku stuar slisayuchi Fla-

co,

co, ſardit kruto, çiniu umoriti, ter ù niko neçiſto vriçhi miſto.

Izuidiuſſi to S. Nicomed Pop, ide obnoch, i na ſuoyh plechih noſechi pokopayu, in *via Ardentina*, miliu daleko izuan Rima: sliſaiuchi to, zgora reçeni knez, reçemu dà Idolom pokloniſe. Ku ſtuar nehtechi vçiniti, toliko biçi çiniga teſti, dokle duſſu poda Goſpodinu, na 15. Septembra, leta 70. ù Vrime Nerona Czeſara.

Oſtanak nyegov yeſt preneßen ù Padvu ù Czrikvu S. Iuſtine.

Szpominak S. Cornelia Pape, i Muçenika. Na 16. Septem.

PO ſmarti S. Fabiana, bì obran Cornelio Rimlianin, od Popov, i Diakov na Papu. V koy çaſti, nà manie ſuetim, koliko pomniuim, ſtado ſuoie vladaſſe naçinom. Teleſa ſuetih Apoſtolov Petra i Paula, ka ù Catechumbah, ù neſpodobnomu leſahu miſtu, rukami preneſe ſuoimi. Paula, ù vartal ſuete Lucine, à Petra, malo dalie od ondeka, gdi bì propet, zauetno poloſi. Ku ſtuar Galo, i Vuloſian Czeſari, sliſſaiuchi, iſtirahuga iz Rima, ter ù miſto malo dalie, koſe zuaſſe *ad centum cellas*, odkrayhuga.

A zaſto vnogi, ù miſto ono, Papu ſuetoga hoyahu pohoditi, zato opeta ù Rim, daſe Idolom pokloni, zgora reçeni Czeſari dozuahuga. Ki zlobu tu, nehtechi vçiniti, zapouidahumu glavu odſichi, na 16. Septembra, leta Iſuſona 255. Vladaiuchi zgora reçeni Czeſari.

Poçiua ù Rimu.

Szpominak S. Cypriana Biſ. i Muçen. Na 16. Septem.

SZueti Cyprian Biskup, bì Affrichan, i mèd Pogani naiparui Vichnik. ki bì, od ſuetoga Cecilia Popa, obrachen na Veru, i niegouim imenom otiſe zuati, i bi naiparui Biskup, ki karv proli, za voliu Iſukarſtovu, ù meſtu, gdi bì roien, à t. y. Cartagine. I ov bì kruto nauçen, kakoga piſma oçituiu niegoua: ka hotechi naparuo dati, od vech dugo binam bilo piſati, to ſamo gouorim, dà karvyom ſuoiom S. Biskup poda ſuidoçanſtuo, Veri Catholiçanskoi ù Cartagine od Affriche: oni iſti dan, kada Cornelio Papa u Rimu, ali nè ono iſto leto. Vmri dakle u vrime Valeriana Czeſara, leta 261.

Poçiuayu ù Cartagine.

Siuot ſuete Euphemie Diui. i Muçen. Na 16. Septem.

EVphemia ſueta bì roiena u Calcedonij, od plemenitih: i bogatih liudi:

liudi; otczu Tiloflorio, à materi Teodora ime bisse. Kyu u suih potribnih, yednoy Diuoyki, kripostah, uzdignuhu.

Cinechise u Calcedonij blagdan yedan, na çast Idola marte, zapouida Szudacz poimenu Prisco, dà sui Idolu onomu, u Tempal doidu poklonitse. Doydohu dakle gràiani, izuan Eusemie ka bezakonom onim, nehti dussu oskuarniti suoiu. Izuidiussi to Szudacz, reçeyoy pridase doyti, i vzrok toga upitayu: kamu odgouori, dà buduchi karschenicza, ka yedinomu klaniase Bogu, zatoioise nepristoy Idolom Poganskim klaniatise.

Tada Szudacz, kruto sardit, ukazayu znikimi paliczami kruto testi, ter nayedno raztezatiu kolo; dà sui vdi, yedan od drugoga, odstuplahu nie. Sztoiechi sueta Muçenicza, u tuardih mukah onih; Eto Angel Gospodinov, znide z'nebes, teriu oslobodi, i od suih nie ozdrauiu ran. A Szudacz, jos vech okornij, opet u jednu goruchu, çinju porinuti pech, izke takoyer zdraua izide.

Napokon, duim Lauom, ter meduidom, odluçyu: ki knyoy nehotechi pristupiti, ona ista, kako yur trudna (paçe selecha) k'Isukarstu zaruçniku doyti suomu, pomolise: neka oblast reçeno zuirye vzme nad nyom. Tada oni pristupiussi vdrihuyu, ali zato neokusihu: ka malo poslya, dusu spasitelyu poda suomu, na ki mirakul vnogise obratihu. A Szudacz, kayuchise od zlobe suoye, reçe telo nye ù posteno pokopati misto. Vmri na 16. Septembra, leta Isukarstoua 303. ù vrime Diocletiana Czesara. Bi prineseno Bosyom odlukom telo nye, ù Rouin, od Istrie, ouim naçinom.

Vladayuchi Domician Czesar, osobitim obyaulenyem Bosym vdouicza yedna Bogaboyecha, telo suete Euphemie nayde ondi, gdi od Karschenikov bi pokopano, i nassaussiga yednu od mramora spodobnu, i Krasotnu vçiniussi skrinyu, polosiga vanyu. A zasto vto doba yosche, nebi slobodno Karschenikom, progonstua radi Poganov, oçito zidati Czrikue, zato na yedan skolich, blizu Calcedonie, reçenu skriniu ili rakvu, polosi gdi vnogo vrimena stoiechi, Czrikue, suiche, i postenia nioi dostoina neimasse. Zato Bogh, ki ù suetih çudan, i dilih suet suoih yest, hotiu proslauiti ouako.

More napuhnuse, i napuhnuto skolich pokri on, i pokriussiga, rakvu od kamika vzdignu onu, çudom i strahom suih gledaiuchi, i pò moru, na priliku lahkoga driua plauaiuchi, doide ù Istriu, i pod Mesto Rouin prista, blizu Kraia. Ku stuar graiani videchi zaçudihuse, dà kamik tako Velik i tesak, mèd Valoui stoy Morskimi, ki okol niega igraiuchi, zlamenie niko podauahu, dà suetinia nika vzdarsise ondi. Szkupihu zauitni liudi mestrie suoie, yedalibiu mogli na kray pritegnuti, i trudechise pò vasdan Vnostuo veliko, suom silom nihouom nistar neoprauihu.

Bisse takoier vdouicza nika ù Rouiniu, dui krauicze imaiuchi, kruto Bogaboiecha, poimenu Praxida, koy obnoch

noch mèd ſnom, i badrinom, diuoyka yedna ù belom obuçena, na priliku ſuncza ſuitechiſe, ukazayoyſe gouorechi. Praxide, ù yutro skoçi gori, i dui one tuoye upregni Krauicze, ter Korablyu od kamika, na moru uzdarſechu, iſtegni na kray. Tada ona ſtrahom odgouori, kaſi ti koyami gouoriſs? tada ona: Ia yeſam Euphemia Calcedonenska, ka karuyom moyom zaruçih Iſukarſta, i ſnym ubah pribiuati hochu, zato reczi i drugim, dà ki nyega t.y. Iſukarſta, ù ime bude molil moye, uslisſatga.

V yutro rano dobra ſena, uçini kako ſueta Euphemia pouelioi, ter dui reçene upregnyuſſi Krauicze, skonopom yednim vezahu Rakvu, i podahu oblaſt, neka reçene vuku krauicze, kamoym drago.

Bì vçinieno dà oui veliki Krug, ki i danaſsny dan ù Rouinyu vidiſe, vkom ſueta poçiuaſſe muçenicza, dui drobne ſiuinicze, ke joſsche nebihu plodile (hoti tako ona t.y. Euphemia, neka çiſte çiſtu Vuku) prez pomochi çlouiçanske, dari na bardo Rouinskoga skolya doukohu, i ondi gdi volya Boſya biſſe, poçinuhu, ku t.y. rakvu Otuoriuſſi Redouniczi; telo çiſto, i friske ſuete Muçenicze naydohu, kako dabi ſiuo bilo, i polag nie piſmo, od pokolenia, naroda, ſiulenia, i ſuarhe naydohu, i vnogi k'nioj dohodechi beteſniki, ozdrauliuahuſe.

Szliſſayuchi to od ſue Iſtrie narodi, teczihu od ſuih ſtran, ça naybarſe mogahu, cudo viditi one (i danaſsni dan, od vnogih gradov Iſtrie, skriſi dohode ù niko doba lita) à ſtari Rouinczi, na reçenom bardu yednu ſpodobnu poçehuyoy zidati Czrikvu (vidiſs kakoſu bili ſtari lyudi Bogaboyechi) gdi i danaſsny dan ſpoſtenyem vzdarſiſe, i yaz'moymi vidihuyu oçima, i na oltaru nye nikoliko krat ſuetu ſlusih Miſu. Mollimoiu dakle neka polag Boga bude nam pomochnicza Amen.

Sivot S. Ianuara Biskupa, i Muçenika. Na 19. Septem.

SZueti Ianuar biſſe Biskup od Beneuenta, Kralyeſtua od Napole meſtu. Koga Timothei Szudacz çini uhititi, i vhichena pridaſe, nekaſe Idolom pokloni, pripelyati. Ki nehtechi to uçiniti, ù yednu goruchu pech, reçega porinuti: izke pò miloſti Boſyoy, tako zdrav izayde, dà ogayn ni vlas yedan nezaſga niegov. Ku ſtuar videchi Szudacz, vkup z'Feſtom, i Deſiderion, ù Pocol meſto od Napole, çiniga dopelyati, i ondeka z'Oſiſom i s'Proculom Diakom, i z'duimi drugimi, t.y. Eutichom, i Acutiom ù Parſun poloſiti.

V yutro dan bihu Lauom, dayh razderu Varſeni. Ki prid nyimi, kako ono

yanczi

yanczi vkrotihuſe ; à Szudacz , kijh na ſmart odluçij; tudye oslipi; za koga molechiſe Ianuar, opeta progleda. Ki mirakul videchi Pogani, pet tiſuch ſeyh obrati na Veru Iſukarſtovu. Pò ſuim tim , neharni Szudacz , boyechiſe Czeſara , çinijm glaue odſichi , na 19. Septembra, leta 305. Vladaiuchi Diocletian Czeſar.

Nabayaſe telo S. Ianuara u Napoli , i yedno ſtaklo karui, ko kadaſe k'glaui priſtaui, tudye zakuha, kako dabi ſada iſnye iſtekla, ki mirakul, i ù ſadaſnya vidiſe vrimena.

Sivot S. Euſtachia Muçenika. Na 20. Septem.

VVrime Traiana Czeſara , biſſe ù Rima voyuoda niki, nad voyskom Czeſarouom, poimenu Placid : ki akoli rauno Poganin , g'dilu zato miloſardia (ko ù ſebi dobro yeſt) kruto naſtoyaſſe.

Buduchi yednoç na lovu , yelen niki od niega tiran , obratiſe k'nyemu ; mèd rogmi komur propelo ugleda, kako ſunçe ſuitlo, i sliſa glas , kimu reçe. Placide , zaçme progoniſs? odgouori on, kiſi ti, kimo gouoriſs ? Tada glas k'nyemu : ya yeſam Iſukarſt, ki Kralyeſtuo pripra uih nebesko, ſuim nasliduiuchim mene, Tada on z'ſtrahom, i çudom opet reçe. Ca chefs dà uçinim Goſp. ?à Goſpodin k'niemu . Poydi , i karſtiſe, ter na priliku Ioba priprauiſe tarpiti , akoli Ray ocheſs priati nebeski .

Karſtiſe vkup z'ſenom , poimenu Theopiſtom , i z'duimi ſinmi , Agapitom, i Theoſpitom ; à ſebi prominiuſſi ime nareçeſe Euſtachio. koga malo poslya , na priliku Ioba, taknu napaſt, dà ſue blago izgubi ſuoie . A on kakono sraman. mèd drugom Goſpodom, vbrodiſe vkup z'ſenom , i ſinmi protiua Egiptu, i izhodechi oni van iz Naui , Mornari ſenu, plache radi, zadarſaſſe nyegovu ; prihranyu zato ù vike Bogh, dà bezakon neuçini muſu ſuoyemu . Potom ù niko poloſihuyu ſelo , gdi z rukami mèd drugimi delaſſe ſuoymi , zaſto kripoſtna biſe : à Euſtachio, na drugu ſtran ſaloſtan preſnie , ukup z'ſinmi malyahnimi, ide putuyuchi.

Hotechi niku pigaziti Vodu, ſina mlayega prineſe nayparuo : Vratiuſſiſe pò drugoga , i buduchi naſrid vode , doyde vuk, z'yedne ſtrane : à Lav z'druge: ter zgrabiuſſi obadua ditichka , idohu biſechi : à on pomochijm nemoguchi , doſſauſſi na kray, kruto pria plakati .

Paſtiri niki paſuchi vkup, zapſi otchu Lavu yednoga ; à telaki vuku drugoga diticha: ter ù jedno ſelo hranitijh podahu, neznaduchi daſu brati : à Otacz nyh darſechi, daſu poſarti: ide na dalye , ter nikomu kmetu za raba podloſſen pri komu let 15. sluſi verno.

Szpomenusse Czesar Trayan od Eustachia, yermu potriban ù voyski bisse, zato posla pousem suitu Viteze iskatika, koga napokon ù Egipta nassausi, dopratihuga: à Trayan, çast parvu pouratiusimu, na Voysku odprauiga. Doidohu i sini nyegoui ù Rim, za viteze pod zastavu vpisatise niegovu, kih on sarçene videchi, zeznaduchi zato kibi bili, dobru odluçijm plachu.

Doyde z'voyskom, gdi Theophista sena yego nahayasese, i ondeka nikoliko poçinu vrimena: primirise dà dua ona brata na stan Theopiste vlizohu, i sidechi za tarpezom, vpita yedan drugoga, od kuda yest. Progouori starij, ya ù Rimu rodihse, i otacz moy Placido, à mati Theopista zuassese; imih iosche manyega brata, poimenu Theospit, i mi sui vbrodismose, neznam kamo htechi poiti. osta mati moia ù Naui, à neznam zasto: à otacz mlayega prinese brata priko vode nike, i vrachayuchise pome, Lav zgrabi mene, à Vuk niega: mene pastiri vkup zapsi otchu Lavu, ter ù onom selu odhranihse: potle ni za Otcza, ni za mater, ni za brata nigdare vech neslissah: tolikoie: çase mogu spomenuti od moyega ditinstua. Szlissayuchi to Theospit reçe. Bogomse kunem, brat moy yesi ti, zasto mene od vuka, kako tebe od Laua, tesaki na poliu delaiuchi oslobodihu niki: mati sue to poslussasse, ali zato plaçuchi mugasse.

V yutro dan, ide k'voiuodi mati, i reçemu. Gospodine, Rimlanka yesam ya, prosimte çinime opeta ù moyu domouinu dopratiti. Vpitayu, on, kim putem doide ouamo, pouidamu ona prohod vrimena prosastnoga. Ki slissayuchi to, proplakase, gouorechi: sena yesi moya ti.

A zasto ranu yednu, ù Voiski dobitu, imasse na çelu Eustachio, zato pò nyoy sena poznaga; ter plaçuchi vpita: gdisu sini tuoy Gospodine? Odgouori on, yednoga Lav, à drugoga Vuk posarli yesu. Navisti ona, od onih duih, ka sinochka slissa: kih pridase çinyussi doiti, pozna dà sini bihu yego; tada sui çetiri plaçuchi, milomu zahualihu Boghu, ki ù potribi verne neostaulya suoye.

Bi obiçay Rimlianov, dà kàd ki voiuoda, z'dobichkom vrachassese iz Voiske, neka Idolu Marte prinese sartvu. Nehtechi to Eustachio vçiniti, gouorechi: dà yest Karschenik, Adrian Czesar, (zasto yur Traian martav bisse) htechi Idolom zadouolyti, çiniga Lauom polositi, ki prid nyme, kako ona lançichi, vkrotissese: à Czesar nistar boly, pace yos sarditij, ù nikoga od mida, pò mestrij vkouanoga, çini zatuoriti vola, à podain ogain nalositi. I ondika sui çetiri, t.y. Eustachio, Theopista, Agapit, i Theospit, za veru Isukarsta, dussù podahu spasitelyu suomu: na 20. Septembra, leta Gospodinoua 119. Vladayuchi Adrian Czesar.

Ostanki ouih suetacz poçiuayu ù Rimu ù Czrikui S. Eustachia.

Od ſſuetoga Matthea Apoſtola, i Euangeliſte. Na 21. Sept.

MAtthei S. Kiſe drugim imenom zoue Leui, bi ù Cani, vladania Galileiskoga meſtu roien : i ov biſſe glauar nad onimi, ki na vratih, Daciu Czeſarovu zbirahu; i zato zuahuga Sidoui, dà yeſt publican: t.y. oçiti griſnik. Zaſto çaſt onu, ku Matthei imaſſe, zlobliahu Sidoui kruto, buduchi dà od nih, ki bihu puk obrani, pineze tiraſſe, terih Poganom ù Rim poſſiliaſſe.

Szidechi Matthei na vratih Capharnava, proide Iſus onuda, ter oçi vpri ù niega, po tommu reçe. Nasliduj mene. Bi takoue kripoſti pogled, i glas Iſuſov, dà Mattheouo vſga ſarcze, i tudie oſtaniuſſi ſuaka, verno ide Iſuſa naslidouati, i bi nazoçi ſuih mirakulov niegouih.

Pokle Apoſtoli Duh S. priahu, nay parvu ſtuar, ku vçini Matthei, ſide Euangelie piſati, ter pò Sidouskoy zemly veru pripouidati. Dà pokle darſaue od ſuita razdilihu Apoſtoli, dopade Mattheu Ethiopia; i proſſauſſi priko Egipta, riç pripouidaiuchi Boſyu, napokon vlize ù Ethiopiu : i doſſauſſi ù meſto koſe zuaſſe Nadaber, vlize ù hiſu onoga Eunucha, koga Philip na veru obrati, kako ſtemo ù knigah od Diani Apoſtolskih: *Actum* 8. cap.

Bihu ù miſtu onom çarounika dua, imenom Zaroes, i Arphaxad: ki himbom Diaula, vnoga zla ù puku çiniahu. Videchi to Matthei, otuori ſvu himbu nyhovu, ter ozdraui ſuih onih, ke çarouniki beteſne vçinihu. Hotechi reçeni Negromanti, i Matthea priſtraſſiti, çinihu iz puſtinye, dua velika Dracuna doiti, ter proti Apoſtolu nauczkahu. Tada Matthei S. Zdignu ruku, teryh prikriſi, ki tudye varnuhuſe, i ù puſtinyu pobignuhu. Videchi to puk, çarovnike iſtirahu one; à Matthea, daie ſuet rekoſſe.

Biſſe ù gradu onom *Kraly*, imenom Egippo, komu yedini, koga imaſſe, vmri ſin: izuidi to Matthei, i pomoliſe Bogu, ter ſina Kralyeua vskarſnu od martuih. Videchi to *Kraly*, zapouida tudye, daſe Matthei tamyanom pokadi, ter dà yeſt on Bogh, neka ſuaki Vikne. Szliſſayuchi to Matthei, zakriça gouorechi: neçini toga *Kralyu*, zaſto niſam ya Bogh, nego sluga Iſukarſtov, ki yeſt praui Bogh, i çlouik. Onda *Kraly*, Kralycza, i oſtali puk, na veru obratiſe Iſuſov, ter yedan velik Tempal, na çaſt vzidahu niegovu.

Biſſe *Kralyu* kchi yedna, imenom Effenia, ka sliſſayuchi Apoſtola çiſtochu hualechi, vçini kloſtar vzidati, i onde z'duiſto diuoikami, poſuechena ù çiſtochi od S. Matthea, ſtuoritelyu sluſaſſe ſuomu.

Vmri

Vmri Kraly Egippo, i na nyegouo miſto, ſtupi brat niegov imenom Hirtaco, i oui poſeli Effeniu za ſenu priati: toga radi dozua Apoſtola, dayu nato nagouori. Odvecha Matthei, dà ù nediliu doide na prediku, ter gouorenye sliſſati bude, tako i vçini.

Pripouidaiuchi Matthei, pohuali Effenie odluku; à pogardi Hirtaca ſelenie, buduchi dà zaruçniczu Iſukarſta naſtoiaſſe zmutiti. Szliſſayuchi to Hirtaco, ſardit ide doma. Potom duorane posla, neka pri oltaru Miſu sluſecha vbiu Matthea, tako i vçiniſe.

Zapouida potom kloſtar, gdi Effenia biſſe, z'ogniem poſgati. Varhu koga vkazaſe Matthei ſueti, ogain on gasechi: à Bogh taknu gutbom Hirtaca, i treti dan ſuoyom vbiſe rukom, na miſto koga ſtupi brat Effenie.

Vmri Matthei S. Apoſtol, Euangeliſta, i Muçenik, ù Nadaberu Kralyeſtua od Ethiopie meſtu, leta Iſukarſtoua 90. na 21. Septembra, i ſpoſteniem velikim bi ù meſtu pokopan onomu.

Poçinayu ù Salernu.

Siuot S. Mauritia i drugov nyegouih Muç. Na 22. Sept.

HOtechi Maximian Czeſar vkrotiti nike nepokorne ù Francze Narode, zapouida pò ſuem Ladanyu ſuomu, ſoldatom ù Rim doiti. Toga radi, meſto od Tebe, koyeſt ù Egiptu, poslamu yednu Legion ſoldatov: t.y. ſeſt tiſuch, ſeſto, ſeſdeſet, i ſeſt, nad kimi bì voyuoda Mauritio: à pod nim Eſuperio, i Candido, zaſtauniki, i oui ſui bihu Karſcheniczi.

Diliuſſiſe iz Rima, i doſſadſſi na gore ke Latinsku, od Franaçke razdiliuiu zemliu: zapouida Czeſar, neka ondeka ſui ſoldati poſuetiliſche Bogouom vçine ſuoim, na ko poſuetiliſche, i Mauritio, z'ſuoimi bì zazuan ſoldati. ki odgouoriuſſi, dà yeſu karſcheniczi, kruto razſardihu Czeſara, i hotechijh priſtraſiti, ſuakoga deſetoga vçini vmoriti: dà nebuduchi i to doſta, ſvu drugu voisku napuſti na nih, ki dobrouolino za liubav vmrihu Iſukarſtovu, na 22. Septembra, leta 297. Vkom miſtu potle, niki S. Biskup, poimenu Teodor, yednu çaſtnu vzida Czrikuu, ukoy teleſa

skupiusi SS.Mucenikou, s'posteniem pokopayh, gdi potle unoge ucini Bogh mirakule.

Posinuayu ù Zgora resenomu mistu.

Siuot S.Lina Pape i Mucenika. Na 23.Septem.

LIno Papa bi Latin, ù Volteri od Toscane rojen od plemenitih Knezov Mauritanskih, koga otacz poimenu Hercolan, buduchi od duadeseti let posla ù Rim studiati.

Pripouidasse to doba ù Rimu Petar Apostol, koga on slissayuchi, na veru obratise Isukarstov: i tako stalan ù veri, i Vasgan ù lyubaui ucinise: dà sueti Petar rediga Popom. i na misto suoye, vnoge posle oprauiti possilyassega, Ke on tako opraulyasse, dà nyedan prigouor imati nemogahu.

Vmri S.Petar, pò smarti koga, S.Lino posta Papom, i to bi nayparui, za Petrom, Vicar, ili namistnik Isukarstov: koga prestol let 11. misecza 2. dan 23. suetim vzdarsa naginom. Zapouida dà sne gologlaue nimayu stati ù Czrikui, vpisa siuot S. Petra, i Paula: i darsa Rede duakrat Decembra Misecza, i posueti 15. Popov, 18. Biskupov. Napokon, od neharnoga Saturnina Szudcza, komu on kcher od Beza oslobodi, bimu glaua odsiçena, na 23. Septembra, Leta Gosp. 80. ù Vrime Vespesiana Czesata.

Bi pokopan ù Vaticanu.

VOvisti dan, S. mati Czrikua, çini spomenutie, od S.Tecle diuicze; ka od S.Paula Apostola, ù Iconij od Cilicie, na Veru bi obrachena Isukarstovu: komu vbah çistochu obecha, suoyu. Ka puna mirakulov, od 90.let, od suoye vmri smarti, na 23.Septembra ù Iconij: leta Gos. 90. ù Vrime Domiciana Czesara.

Po,iua telo nye, ù Taragone od Spanye.

Siuot SS.Cipriana i Iustine Mucenikov. Na 26.Septem.

BI ù Antiochij, diuoyka nika, poimenu Iustina, karschenica. Zpodobu Ke uidechi yedan mladinacz, ki ù onom istom royen bi mestu, imenom Ciprian, kruto ugledase uanyu. I hotechiu za senu uazeti, çesto krat selyasseioy, ingda

nigda skrouito, à nigda oçito, ſelenye oçitouati ſuoye: ku ſtuar ona (buduchi Karſchenicza) ſuimi odbyaſſe naçini.

Biſſe Ciprian Negromant, ili çarounik: tako dà yednoga dozua diaula, terga proſi gouorechi. Ako on Iuſtinu, na voliu pripraui niegovu, vbah ochemu veran biti. Ide napaſtnik, teryu nikimi, kako ono znadiſſe nukaſſe meſtriami; à zaſto S. Diuiçicza, i molyaſſe, i poſchaſſe, ter Bogu, i diuiczi Marij, dayu çiſtu prihrane, ſe priporuçiuaſſe: proti koy nemoguchi bez niſtar vçiniti, reçe Ciprianu. Diuoiku onu, tebi ugodnu. (buduchi Karſchenicza) nemogu obladati.

Ku ſtuar sliſſayuchi Ciprian, ſiuot ſuoy poçe razmislyati, i tudye Biskupu od meſta onoga, poimenu Amandio, ſtuar oçitoua ov: ki knyge zaſgati çiniuſſi nyegoue, na veru obratiga Iſukarſtovu.

Doyde ù Antiochyu Szudacz niki, poimenu Aurelian Poganin, ki vçini Cipriana i Iuſtinu, zaſto bihu Karſcheniki, z'biçi nikimi kruto teſti, ter ù perſun, yedalibi miſal prominili, poloſiti: kih ſtalne naſſauſſi, ù yedan Kotal, pun pakla, Loya, i voyska, goruchega poloſi, i napokon pripeliauſijh ù Nicomediu, çinijm glaue odſichi, na 26. Septembra, leta 272. ù Vrime Claudia Czeſara.

Poçiuayu tela nyh ù Piacenci, od Lumbardie.

Siuot SS. Coſme, i Damiana Muçenikov. Na 27. Septem.

COſma, i Damian bihu brati, i porodihuſe ù Egey, meſtu od Arabie, od karſchenih roditelyov. Buduch yoſche mladi, umrijm otacz, à mati Teodora naſtoja, u ſtrahu vzduignutijh Boſyem, ter i nauku od Likarye pridruſijh. Vkomu toliko varſtni izaydohu, dà miloſchom Boſjom, i nyhouim naukom, one beteſnike, ke drugi likari za martue oſtaulyahu, onijh ozdrauljahu.

Bihu tako prignuti na della od miloſardya, dà za trud nyednu neuzimahu, i zatoyh zuahu *Anargiri* Garçki. t.y. prez pinez. Doyde ù meſto ono niki Szudacz, iz Rima poslan, nemil i Poganin, ki kruto karſchenike proganiaſſe, poimenu Liſſia, i oui ſuete brate çini pridaſe dojti, teryh upita od imena, meſta, i vere. Odgouorihu: Ime nam yeſt Coſma, i Damian, ù ouomu meſtu royeni, i pomiloſchi Boſyoy karſchenıczi yeſmo.

Ku ſtuar sliſſaiuchi, ruke i noge vezauſſi nyhoue, biçi nikimi kruto çinijh teſti, i videchijh ſtalnih ù veri, reçeyh ù

more, dase utopehititi: kih Angel Gospodinov oslobodiussi, zdraui ostahu.

Videchi to Lissia resse sarouniki yesu oui, ter ù yednu goruchu pech sinijh porinuti, Izke zdraui izaydohu, à ogajn razasgaussise, vnoge Pogane okolo stoyeche srasga tudje, pristrassen Szudacz od toga, pouelijm izuan mesta glaue odsichi, na 27. Septembra, leta Gos. 285. Pò kih Bogh vnoga vsini sudesa.

Posiua à Rimu à Czrikui na sast nym uzidanoy.

Od Posuechenya Czrikue S. Mihouila Archangela. Na 29. Sept.

SZrasse veliki Bogh u Trojstvu jedan, paruo stuorenia suoiega, u bezni Vesnosti suoie, szebi sam zadouoljan. Hotechi zato dobrotu suoju, i pametnomu t.y. Angelu, i razgouitomu, t y. slouiku, stuoreniu prisestiti, i medanje pripadnu razsiriti slavu, dà posetak dilu suomu, à najparuo Angelom.

Sztuorijh u suchanstvu pametne: vosjom gibuche: Odlukom slobodne: prez tela sivuche: pò milosti à nè pò naturi neumarle: isebi na slusbu odluzene: kih izhod, prohod, bitje, suarhu, i broj, on kijh stuori zna, à nè drugi. I tako stuorene, u tri Hierarchie, ili naredbe razdilijh, Parua Hierarchia, tri Chore ili slosnosti: Druga druge tri; à Treta trete tri uzdarsuje.

Parui jesu *Seraphini*, t.y Vasgani: drugi *Cherubini*, t.y. mudri; treti *Troni*, t.y. prauizni; setarti, *Dominationes*, t.y. Cospodstua: peti *Principatus*, t.y. Poglauniki: sesti *Potestates*, t.y. mogutchi: sedmi *Virtutes*, t.y. Kripostni: osmi *Archangeli*, t.y. poglauniki sastnikov: Deueti *Angeli*, t.y. sastniki: i zato rese Gargur sueti, *Angelus est nomen officij, & non naturæ.*

Seraphini nastoiechim nasinom liube Boga, i drugih na ljubav zaziuaju niegovu: nè dà i ostali neliube, pase sui Liube, nego oui vsganijm nasinom, napriliku Komornikov, Liubega: zasto sumu nay blise, i zato zovuse Seraphini, t y. goruchi u liubaui. Cherubini mudrost, à Troni praudu niegovu razmisliaju, i nato drugih zaziuaju. Dominationes, ocitouania Bosia dolinim nauischuiu, tako dà od ouih setirih Chorov, knam dolika nedohaiuu: i akoli rauno u pismu stemo, dà yedan Seraphin doleti, ter Isaij Proroku ognjem taknu Vsta, ni ono bil Seraphin, nego drugi Angel, ki officij, ili sast Seraphinov oprauliasse, à t.y. na liubav Bosyu zaziuati.

Peti yessu Principatus, oui z'nebesi obrachaiu, i gorinyoy strani suita prigledaiu. Sesti Potestates, oui proti Diaulom boresе, i tiraiuih dà neuzine toliko zla kolikobi hotili, i mogli. Szedmi

Vir-

Virtutes, oui mirakule pò zapouidi çine Bosioy. Osmi Archangeli, oui k'Kralieſtuom prigledaiu ſuita, i pò voly Bosioi od ruk do ru podauuih liudem. Deueti yeſu Angeli, i oui k'liudem prigledaiu, tako dà ſuaki çlouik, od poroda ſuoga, Angela ima yednoga, kiga do ſuarhe neoſtaui: tako da çetiri Chori negibliuſe, nego prid liczem ſtoie Boga: a pet Chorov posle oprauliaiu niegoue, i t.y. ça gouori Daniel Prorok: *Millia millium miniſtrabant ei, & decies centena millia aſiſtebant ei.* Tiſucha tiſuchmu sluſahu, i deſet ſtotin tiſuch ſtahu prid nim.

Nù yur ſueti Mihouil yeſt od petoga Chora t.y. od Principatov çelnik, i poglaunik od ſuih onih, ki na ouom ſuitu posle Bosie oprauliaiu, od koga ſtemo deſet ſtuari u ſuetom piſmu.

Paruo, daſe z'Luciferom bori, borechi dobiga, dobiuſſi iſtiraga, iſtirauſſi ù beznu pakla okouaga.

Drugo, kad Bogh Moiſeſa posla ù Egipat, ouòga Angela pridruſimu, ki prid ſinmi Izraelskimi tolika vçini zlamenia, ſue vode Egipta ù karv obrati, vnoſtuo sab nakoti, ſtiniczamijh poſipa, muhanijh zabaui, ſiuinuim porazi, ranamijh oskarbi, tuçomih poſia, kobiliczamijh oſcheti, tmniyamijh oslipi, i paruo roieneim pobi: a od ſuih onih ſinoue Iſraelske oslobodi, pridkimi i more çarleno otuori, Pharaona z'Egiptiani potopi, ù puſtiniuih dopelia, Mannomih vzdarſa çetardeſet let, i ſuitte nihoue prihrani, da ù toliko Vrimena nerazdrihuſe; napokon ù zemliu od obechaniaih vpelia. Prid kimi razſtarka voiske, trideſet i dua vbiuſſi kralia, raſipa Kralieſtua, razori grade, z'muti ſilnike, priſtraſſi ſuit, propuya ſuprotiunike, i vnoga ostala pò zapouidi vçini Bosioi, u kih verno i ſarçeno Voly iſpuniaſſe yego.

Treto, buduchi Sidoui prignuti na baluanſtuo, ili Idolatriu, a t.y. kriuim Bogom klaniatiſe, hotijm Diaual vkazati tilo Moiſeſa gdi bi pokopano, a to yedabiſe niemu klaniali, kako Bogu. Priskoçi ondi Voiuoda S. Mihouil, terga odtira Bosim imenom nagroziuſſimu, da bezakon ta neuçini.

Cetarto, odluçiga Bogh k'Sinagogi, t.y. Czrikui Sidouskoy, dokle yoſs bi ù miloſti Bosioi prigledati, i to naſtoia, dari do priſaſtia Iſukarſtoua.

Peto, kada Antikarſt doide ſuitu zabauliati, i çinechiſe da jeſt Bogh, na viſoku poloſit preſtol ſuoi, i nakon leta tri, i pol, ſardit Bogh, ouoga poſalic Angela ki obiçainim posluhom priſkoçiuſſi, napolu razſiçega.

Seſto, na ſudniem dnevu, s'Trumbitom na ſud Iſukarſtov pozoue narode.

Szedmo, zlamenia tarplenia Iſukarſtoua, kako ono kriſ, i oſtalu pripravu, vkaſet na ſudu.

Osmo, duſſe naſſe prinaſſa ù Ray, nè daih i drugi nenoſe Angeli, nego zaſtoihov slaunijm prinaſſa naçinom.

Deucto, pokle Iſukarſt na skonçaniu ſuita Mihouil oblaſtiom niegouom, ù beznu propuiaih pakla, i vrata Spilie paklene, rukami zatuori ſuoimi, i zatuoriuſſi peçatom zapeçati Iſuſouim,

dà Vech nigdar, ki vayn t.y. ù pakal vlizu, isniega izlisti nebudu.

Deseto, kako ono bì odluçen na prigledbu Sinagoge, takoye i sada suetoy Materi Czrikui: zato ù vnogih vkazase mistih, à naulastito na gori Gorgonskoy, Kako na vkazaniu niegouomu, osmi dan Maya, vpisasmo gdimu na on isti dan poçehu Tempal zidati, i suarssiussiga, na danassny dan bì posuechen: à neka spominaiuse Narodi, dà pod obranbu yesmo niegovu, Papa Bonifacio zapouida, na danassny dan, reçenoga Templa posuechenie blagdanouati.

Nù dakle budimo priliçni Seraphinom ù liubaui, Bosioi i bratinskoy. Cherubinom ù Mudrosti: Tronom ù prauiczi: Dominationom ù posluhu: Principatom ù strahu: Potestatom ù pridobitiu napasti: Virtutom ù milosardiu: Archangelom ù Nauku: Angelom ù slusbi: i tako od Velikoga Principa Mihouila, ochemo biti preneseni onamo, kadi suakomu placha po dilih podadese suoili.

Od Angela çuvara.

KAko ono çlouik mèd duhounim, i telesnim stuoreniem, sridnie misto dersi: buduchi dà duhouni, i telesni yest; tako od suakoga stuorenia pomoch ima. I nè prez razloga hoti Bogh, neka onoy naturi, suaka slusi natura, ku naturu on hoti ù yedinstvu sobstua, ili persone pridrusiti suoie, i nè posramitise sniom naziuatse, zasto kako ono praui Bogh, tako i praui çlouik yest. Ki t.y. çlouik, ima del suakoga ù sebi stuorenia.

Iest s'kamikom, raste z'driuom, ochuchuye siuinçetom, i razumi z'Angelom. Paçe istoga stuoritelia priliku ù sebi nosi, ki t.y. Bogh, suakomu sivuchemu ù naturi poda brambu, ù versti suoioi stuoreniu. Nikomu tuerdinu ù zubih, nikomu yakost ù rogih, nikomu letenyei ù kreliutih, nikomu berzinu ù nogah: à çlouika hoti gola stuoriti, neka poznade dà Bogh yest bramba yego.

Nezapustiga zato vbah, i selechiga polag sebe imiti, Angela suoga na brambu niegovu odluçimu, ki t.y. Angel prosuitliuie, opomina, nuka, tuardi, schiti, kripi, i stanouiti.

Prosuitliuie pamet, opomina spomenutie, nuka voliu, tuerdi prauiczu, schiti vzdarsanie, kripi yakost, stanouiti mudrost.

Prosuitliuie pamet ù veri, opomina spomenutye ù vsaniu, nuka voliu ù liubaui, tuerdi prauiczu neka suakomu ça yest niegouo podademu, schiti vzdarsanie neka od bezakona pobignemo, kripi yakost, neka protiua duhounim

nepria-

nepriateliem borimose, ſtanouiti mudroſt, neka diania naſſa razlogom çinimo.

V ime vere na nebeſih videnie podadeſe Boſye: ù ime vſania tuardo derſanie: ù ime liubaui ſtanouito vſiuanye: ù ime prauicze ſuitlina ſpodobna: ù ime vzderſania tançina zadouolina: ù ime yakoſti lakſſina vgodna: u ime mudroſti veſelya ſuakoyako.

Toſu kripoſti, ù ime kih Angelski raſap ponauliaſe: zaſto koliko zlih Angelov od zgora proſipaſe, toliko dobrih liudi napunitſe: zaſto veçna ona slaua ka izrechſe nemore, od Angelov, i liudi ſloſena yeſt.

Angel pridruſiſe çlouiku onda kadſe porodi, à nè paruo: zaſto dokle yeſt ù vtrobi matere, materinga çuva Angel: tako razlog hoche, dà ki çuva ſad, ili voche, on driuo ili ſtablo çuvati ima; dà pokleſe vtergne, tada pod brambu drugomu podaſe çuvaru.

Oni nas na rukah priderſuiu ſuoih, daſe nezapletemu: putnam kaſu, dà nezaidemo: kad ſpimo prigledayunam: kàd delamo pomagaiunam: oni dela prijmliu naſſa: Boguih prinaſſaiu, i za nas mole: oni duſſi naſſoy verno prigledaiu: na ſmartiu od nepriatelia brane: ù Ray, i Purgatori ſprouaiaiu: oni napokon od ſuake neuolie, napaſti, truda, skarbi, pagub, nagloſti, pogibeli, ſuprotiuſchin, i zla ſuakoyaka brane nas. i zato reçe zauetni Bernardo, u ſuakom meſtu poſtenie odlagay Angelu çuvaru tuomu, i neçini pridnim ono, ça tiebi ſmil vçinit prid manom. Zaſto nè ſamo polag tebe yeſu, dà i zate yeſu, i ponyh Bogh skrouiſcha opraulia ſuoia: zato niemu, radi ſlusbe nih, hualu podauati; à nim, radi potribe naſſe, poſtenie odlagati imamo, neka potlie ſnimi, polag niega u vike kralieuati budemo.

Papa Paual peti zapouida. Officy Angela çuvara derſat, parui dan za ſuetim Mihouilom, od drugoga blagdana z'deuet lectioni nezaderſan, leto tiſucha, ſeſto, i oſam.

Sinot S. Hieronyma Nauçitelya Czrikue. Na 30. Sept.

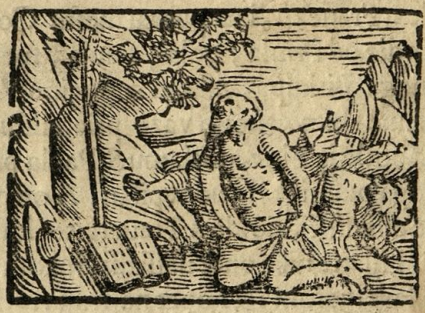

SZlauni Hieronim, Czrikue Nauçitely, vere branitely, kruna Redounikov, i dika slouinskoga yezika, porodiſe u Stridone, mèd Dalmatiom, i Vgarskom zemliom, bliſu rike draue, dui milij Vgarski zonu ſtran, proti iſtoku, ko ſada Strigouo zoueſe, (kako u naſſih latinskih rekoſmo Hiſtoriah:) od poſtenih roditeliov, koga Euzebi otacz yego, ſiue Videchi pameti, vkup z'Paulinom bratom, i Bonoſiom mladenczem, u Rim Garçko, ter Latinsko odprauijh vçitiſe piſmo.

Biſſe tada u Rimu Donat, i Victorin,

na velikom u pismu glasu: ouim dakle za Vçenika podlosise, tako dà u kratko vrime, znaukom sue druge nadaide suoie, i neostaui nauk kogase nepopade, ni knige ke rukom neotuori suoyom, i takov razborit vçinise Retorik, ili besidnik, dà Cicerona u niemu vskarsnuta razmisliahu.

A buduchi da yedno sarcze plemenito i na visse potesi, toga radi Hieronim, kakono parui çiniahu Philosophi, odluçi pò suitu poiti, ter glubše, i razliçnie izuiditi nauke. Karstise dakle, ter belu suittu. Kakono onda obiçay bisse, nase priamssi, s'Paulinom i Bonosiom ide u Franczu, i na putu u mestu Concordie od Friula, polag Paula, mesta onoga Biskupa, nikoliko poçinu Vrimena: skim takouo vaze priatelistuo, da potle iz Sirie, poslamu S. Paula paruoga pustniaka, siuot vpisan. A od onde diliussise, doide u Treueri, ter knige S. Hilaria nike ondi nassadsi, rukom izpisaih suoiom: ter opet na trag vratiussise, doide u Aquileu. Potom prossaussi gore, ke Latinsku zemliu, od Panonie ili Banouine razdiliuiu, na didinsto doide suoie: i ondi sestru suoiu, nikim Boga boiechim priporuçiussi senam, zasto yur otacz i mati martui bihu, ide hodech proti Garçkoy zemly: i otacz proide Traciu, Missiu, Bithiniu, Galatiu, Capadociu, Ciliciu, Siriu, i vlize u Antiochiu, gdi z'suetim Agariom Biskupom posta nikoliko Vrimena.

Czuatise vto doba kruto naredba Heremitov, ili pustiniakov, tako da puna Sirie pustinia pokornikov bisse, kih suet sitak videchi Hieronim, Duhom suetim nadahnut, suim sarczem odluçi naslidouatijh. Ide dakle vkup s'tremi, t.y. Innocentio, Illa, i Eliodor, od kih dua oua parua u kratko vmrihu vrime: à Eliodor samoga ostauiussi Hieronima, vratise na trag. *Ki*, t.y. Hieronim, osta leta çetiri u onoy pustiny vzdissuchi, i suze ronechi, u parsi kamikomse vdaraiuchi, korenie i travu yduchi, ter vodu piuchi, zemlia gola postelia, nebo pokriualo, zuirenie, siuina, ter Scorpioni drusba bisse niegoua, kosti samo ter kosa çarna, i gola na niemse vyasse, i ono komay vkup zdarsauasese, pò suim tim, kako on isti pisse, daga ganutia pultena, bludom u apastouahu.

Nakon çetiri leta, posli sueta mista (Bogh tako hotechi) u Ieruzolimu pohoditi, ide dakle, i pokle zauet obuarsi suoy, doidemu volia Sidousko nauçitise pismo, ko u kratko vrime (Akoli rauno kako on pise velikim trudom) dobro nauçi. A zasto oduech nikako u suitovnom naslaieuase pismu, zato jednoç pokaraga Bogh, çiniussiga od Angela kruto izbiti, gouorechimu, da vech Ciceranin, nego *Karschenik* yest. *Ki* od tada Poganske oduargssi knige, suimi naçini k'suetomu pismu pridrusise, toga radi ide u Antiochiu, gdi od Paulina Biskupa pria rede od misnika, let 30. tada imaiuchi.

Szlissà glas velikoga Gargura Nazianzena, Biskupa Czarigradskoga, ide k'niemu, i za vçenika podlosimuse, i vnogo u pismih diçise suoih, da yest bil vçenik niegov. Vto doba nike Heresie,

na

na suit izniknuhu, ke Damaso Papa htechi obaliti, suim Biskupom od istoka zapouida u Rim doiti, mèd kimi i Hieronima dozua k'sebi, koga z'velikim pria posteniem, kako onoga koga yur pò pismih, dobro znadisse. Ki, t.y. Hieronim, u onom Conciliu nay Vuçenij, meu suimi izuidise, çisto uçasse, siuo nukasse, razumno odgouarasse, dumbokose prigouarasse, razborno gouorasse, tako dà ouo yest nebeski, à nè zemalyski sui gouorahu.

Szuarssiussise Concilij, obdarsa Damasco Hieronyma polag sebe, termu yednu poda Parochiu, kakono Cardinali sad imaiu, i zatose sklobukom pisse Cardinalskim. Szta ù Rimu leta 3. pisuchi, i pripouidayuchi ondika: Bosanstueno pogodi officie, i suakomu odluçi dneue, kakoui, i ki imaiuse Psalmi gouoriti, i suakomu na suarhi Zlaua otczu, i Sinu, i Duhu suetomu, pridrusi. Paçe i sua dyanya muçenikov, z'vnogimi ostalimi pismi, prinese, skimi Czrikvu prosuitli Catholiçansku.

A buduchi, dà drugo prid oçima nistare, nego kripost i slusbu Bosiu, imasse zato pò smarti Damasa, Vnogiga nenauyàhu, ki hotechijm misto dati, ter nigdi ù miru, kako ono ù pustinj navuchise Bogu slusiti, dilise iz Rima, i doyde ù Ierusolim, ter poli yasal, gdise nikada Isus narodi, Klostar uzidaussi yedan, z'nikoliko Fratrov, vze ù nyem pribiuati. çetardeset let ù visini takoue pokore siui, kakouase nemore izpisati. Posilyahu k'nyemu od suih kray suita; dubinye pisma tomaçiti, mèd ostalimi veliki Augustin, Orosio, Theophil, i vnogi ini, kim suim on zadouolyno odluke dauasse, paçe i sue Heretiche vrimena onoga razumom zmuti, i hrabreno protira.

Doyde i sueta Paula iz Rima, i ondeka çetiri Klostre vzidaussi, tri Koludriczam, à iednoga Fratrom, hoti ù vike blizu suetoga Hieronyma pribiuati, zastomu yosche ù Rimu zauitna bisse.

Molechi yednoç doyde k'nyemu Lav yedan, ter nogu, ukoymu bisse tarn yedan, ukazamu: ki beteg poznaussi nyegov, ozdrauiga, tako dà potle Oroslan vazda na slusbu bisse klostra onoga, i zato blizu S. Hieronjma zuire pissese ouo.

Bì vnogim podlosan Hieronym S. betegom, dà kadgodar poleto dan na postely lesasse, pò suim tim nigdar zaludo nestasse. Bibliu prenese iz Sidouskoga, à noui zakon iz Garçkoga, na Dyaçki yezik, i varhu suih nauçitelyov pohuallienye iztomaçiga.

Heretik niki poimenu Philipont, z'razlogom nemoguchi dobitiga, oçito od niegadayest hinyacz, morgouasse: ukoga ulize Diaual: sam zubi meso targasse suoye gouorechi. Hieronym muçime, i tako kriçechi pusti dussu.

Pokle yur vnoga reçe, vnoga pisa, i vnoga vçini, â naulastito materinskim yezikom, missal, i Beruiar, i yoss nike druge (kakose gouori) vpisa knyge, s'kimi i prosuitli, i proslaui, i odiçi, i obogati: i vzuisi yezik suoy slouinski, ukom ili skim, à nè zdrugim, izuan Diaçkoga Czrikua Catholiçanska dopuscha misu slusiti, i Bosanstuena ponaulyati officia, ke Papa Damaso z'zborom Cardina-

lov

Jov hocheli, ali nè potuarditijh, slissa glas iz neba, ki reçe *Omnis spiritus laudet Dominum*.

Zatim bi vgodno milomu Bogu, od truda suoiega datimu plachu, kako onomu ki suetim naçinom sue vrime prinese suoie, i Ki Czrikvu Catholiçanku suetim obogati pismom, ter priliku siulenya suemu suitu poda, buduchi od let 86. suetimi vressen Sacramenti, ù rukah bratie suoye, kih on na sueto ponuka siulenye: pourati dussu stuoritelyu suomu na 30. Septembra leta 422. Vladayuchi Honorio Czesar, i bi pokopan polag yasal Gospodinouih, à potle yest prenesen ù Rim, *ad Sanctam Mariam Maiorem:* pò kom Bogh vnoga vkaza çudesa, budinam dakle polag nyega napomoch. Amen.

Prilika.

Diuoyka nika S. Hieronymu kruto zauetna, priliku nyegovu upinganu ù komori derssasse, i suaki danmuse priporuçiuasse. Bi takoyer mladinacz niki, kise ù niu vgleda: i selechyu ide k'çarouniku nikomu, prosechiga dayu zmuti. *Ki* çarounik Dyaula zakantaussi, knyoy odluçiga; ki dossaussi vratise krizechi, daga S. Hieronym istepe, i onako ssardit Dyaual, istoga Negromanta nemilo poçe testi. Tada Negromant zazua napomoch S. Hieronima, ter Beza odtira od sebe. Tada on, i mladinacz oni bezakon ostauihu suoy, i ostauiussi pokoru vçinihu, i vçiniussi sui tri vkup, to yest Negromant, mladinacz, i diuoyka, zauetni Hieronymu S. vçinihusse, i çudo nyegovo nauisscheuahu: ter ona dua postahu fratra, à ona Coludricza. V knyg. Apum. *Ex.* 33.

Szuarha Misecza Septembra.

OCTOBER.

Siuot S. Remigia Biskupa, i Ispouidnika. Na 1. *Octob.*

BIhu ù Vremes mestu od Francze, dua druga Bogaboyecha ù zakonu z'drusena karschenika, poimenu Emilio, i Cilinya: *Ki* dugo vrimena sivuchi, poroda imati nemogahu. Selechi zato blagoslov priati Matrimonia, molituom, ka nebo probya; postom, ki pamet uzuissa: i almostuom, ko grihe opira, velikomuse priporuçiuahu Bogu, ki vernih çisto selenie suoyh, nehtechi odbiti, ù staresti yur, na priliku Abrahama, odluçi podatijm sina.

Bi takoyer ondi blizu pustinyak niki, poimenu Monton, ki suoye, i puka od Francze, plaçuchi grihe, od tolikih suz, yur neuyasse. Ov dakle od Boga poslan, zgora reçenim doyde na uistiti diticha yednoga porod, i yos na dalie

reçe,

reçe, dà mati reçenoga diticha kad mlikom oçi poskropi nyegoue, tada progledat. I bì tako vçinieno: zasto ditich ù starosti porodise, i kako ono sarczu Zacharii, na porodu Velikoga Iuana, garlo otuorise, i çisto gouorasse, tako ouomu starczu Eremiti, oçi odprihuse, i çisto gledasse. Bi nareçeno ditichu ime Remigio, koga zauetni roditelyi, pomnyuo ù strahu Bosyemu, i nauku uzduignuti nastoyahu, i nebi jm kruto tesko, Zasto sueti ditich, znaduchi dà osobitim bì od Boga podan na svit naçinom, zakon nyegov obsluguyuchi, otcza i matere zapouidi neostaulyasse.

Vmri Begnadio Biskup od Remes, pò smarti koga, yednom Volyom vas puk Remigia, od let 22. za Biskupa obrahu, i nebi çudo, zasto ono çà Bogh hoche, i volye puka prigiblyuse; tako pismo gouori. *Vox populi vox Dei.*

Obran pokle bì, kako onda obiçay bisse, trak yedan suital izneba doletiussi, na glaui poçinu nyegouoy: ka, t.y. glaua, vlyem nikim osta pomazana, od koga takouo izhayasse mirissanye, dà suih okolu stoicchih kriplyasse.

Nastoya S. Pastir takouom vernostyom Czrikui Bosyoy, na priliku onih paruih Apostolov, kih ni smart, ni siuot nemogasse od liubaui razdiliti Isusoue. I spraulyasse kripost na *Kripost*, yedalibi mogal z'pukom suoym obechanya dostignuti Bosanstuena.

Vladasse uto doba Clodouel Kraly ù Franczi, ki bì Poganin, komu Remigio sueti pripouidayuchi, na veru obratiga, i hotechi Karstitga, odluçi misto, i dan dà sui vide. I bi vçinieno, dà Karstechiga nasrid polya, blizu Parisa, Popi vlie sueto doniti zabihu, à buduchi okolo neizbroyeno vnostuo naroda, pò reçeno vlje vratiti nemogassese. Tada sueti otacz Bogu pomolise, i tudye golubicza yedna iz neba doletiussi staklo puno donese vlia, skim Biskup glavu Kralia pomazaussi, pò suoj voiski takouo slissase mirissanie, dà suih obueseli, kako ono dabi ù Raiu bili.

Zapouida S. Remigio ù yednom selu, nikoliko pò letu sprauiti pscnicze, neka ù zimi mogalbi (kako ono njegov obiçai bisse) vboge prihraniti. Ku t.y. pseniczu, nenauidni niki ognicm usgahu: ù yutro dossauussi sueti Remigio reçe. Bogh hoche zloçincze pokarati oue, ki vbozim skratihu miloserdie. bì uçinieno: dà sui oni garbaui, ili gobasti postahu, i nihouo pokolinie, i danasnì dan reçenoga ù Franczi iest pokolenia, hotijh Bogh tim zlameniem vriditi, kako onih ki niega vridihu ù niegouih: i ù pokoleniu hoti zlamenie ostauiti, neka si mi od bezakona takoua imamose stiditi.

Pokle iur slauni Remigio, sedamdeset i çeti ri leta, suetim naçinom, Czrikvu od vremes vlada, bì vgodno prauiçnomu Bogu, od truda suoiega podatimu plachu. Vmri dakle od let 92. na 10. Ianuara, leta 545. à zasto telo iegobì prinesseno parui dan Octobra, u Czrikvu niemu na postenie uzidanu, zato Czrikua, ta isti dan odluçi çastitiga. *Kì polag Boga Budinam pomochnik.*

chnik. Amen.

Poçiuayu kosti nyegoue ù Franczi ù Czrikui kako zgora rekosmo.

Siuot S. Francisca, Reda male bratye çelnika, i voyuode Na 4. Octob.

VEliki Seraphie (t. y) ù lyubaui Bosyoy vasgani Francisco, vzdarsitely Czrikue, prilika pokornikov, Isukarsta sliditely, i Reda male bratye Patriarcha; porodise ù Asisu, od vmbrie, Latinskih darsav mistu, leta Gospodinoua 1182. Otacz Bernardo, à mati Vica (oba postena i Bogaboyecha) zuahuse. Ka (t. y. Vica) buduchi snym prisobna, na vrime suoie roditi nemogasse: trudechise dakle, putnik niki na vratih hisse vkazase, gouorechi; senu tu ù porodu skuçechu, ù staliczu popelyaite, i tudye sina porodì: tako i vçinyeno bì: Koga na karstu Iuanom, à na Krizmi Franciscom prozuahu, i pomnyuo odhranihu.

Dossaussi yur na leta priliçna, Latinsko, i Franaçko pismo vçiti otacz podaga nyegovu, ter neka targouacz bude (kako ono bisse i on) odluçiga: nastoya zato zapouid oçinu, ali yoss vech na slusbu bisse prignut Bosiu, i na dello dobrohotan milosardia.

Sztoyechi yednoç, obnikom zabaulyen poslu, ubog niki od nyega prazan dilise: zakim Francisco (nikoliko pinez vzamssi) poteçe, termuyh poda; i zagouorise, nigdare vboga prazna pustiti: od tada podamu Bogh, ù sarcze niku miloschu, dà kad ime Isusouo slissasse, millo uzdihauasse.

Voyuyuchi Perusini, i Asisiani ukup, nigdi ù busij, z'nikoliko drugi, zgrabihu Francisca, ter ù tamniczu polosihu; gdi leto dan stoiechi, nyedno dobro dilo moguch vçiniti neostaui: à naulastito takouom dragotom slusasse drugim, dà sui ù nyem velikoga blagosliuliahu Boga. Ki i ù drugomu htechiga izuiditi, pokle bì yur osloboyen, yednim taknuga betegom: u kom zagouorise suit ov ostauiti, ter suim sarczem milomu slusiti Bogu: i suakidanga molyasse, nekamu obyaui, vçem najvech bimu vgodit mogal. Poçiuaiuchi obnoch, vidimuse dayest ù rayu, i slissa glas, kimu reçe. Veselye ouo yest priprauno moym vitezom, ki probudiussise pomisli soldat biti, ter proti bezuernim, z'orusyem suitovnim, veru braniti Isusov. Kupi konya, vaze orusye, ter proti napoli idè barzechi za soldata upisatse; gdi stoiechi ukazamuse Isukarst gouorechi. Nè kako telesni, nego kako duhouni soldat,

hochu

hochu dame budeſs naslidouati; ku ſtuar sliſſayuchi, vratiſe domov.

Yzdechi Rimskim polyem, na yednoga namiriſe ubogoga, koga kad vidi, iz konia izjzdi, i podauſſimu almuſtuo poljubiga, malo poslia ogledauſſiſse, reçenoga neuidi niſcza; s'çudom dakle iz'ſtrahom domisliſe, dà ono biſſe Iſukarſt: ù ljubaui koga joſs bolje vaſgaſe, ter miſta ù Rimu ſueta zauetno pohodiuſſi, vratiſe u Aſis.

Molechi jednoç, u Czrikui ſuetoga Domiana blizu Aſiſa, yedno propelo ouako progouorimu. Poydi Franciſco, popraui Czrikvu moju, ka pada: Pomisli on, da to od teleſne jeſt njemu reçeno Czrikue; poteçe doma, ter moſnju zgrabiuſſi pinez, varſeju prid Popa Czrikue one, gouorechi: Na Goſpodine, Czrikvu popraui ovu. Ku ſtuar izuidiuſſi Bernardo, Otacz jego, gniuan kruto za pinezi, otejh Popu, à njega. t.y. Franciſca, u guozdje okoua u hiſi ſuojoj. Ki na ſuarhu nikoliko dan odkouan, vproſi otcza, dabi ſnjm prid Biskupa doſſal; prid koga oçima, zvuçe ſukaju, gouorechi. Eto tuoja ſuitta, i blaga odmichemſe tuoga, i pò rukah reçenoga Biskupa, u yedno priproſtu obuçeſe ſuittu, ter koſnjm paſom opaſan, vechſe vbah doma nepourati, imaſſe tada 22. leta.

Biſſe u Aſiſu hoſpital yedan pun beteſnikov, vki vlizſſi, tolikom ljubaujom poçejm sluſiti, dà ſui rekoſe; ono ni çlouik, nego Angel iznesla doſſal. I on iſti potle ù Teſtamentu ypiſa ſuomu gouorechi: *Quod fuit mihi amarum, conuerſum fuit mihi in dulcedinem animæ & corporis.* t.y. da paruo obrachanya gubaucza ni mogal viditi, à potle obratiloſe yeſt niemu ù naslayenye duſſe i tela.

Posluſſauſſi yednoç miſu, sliſſa Euãgelie, gdi Iſus gouori ſuoijm Vçenikom: *Nolite portare aurum, neque argentum, neque duas tunicas, neque calceamenta.* t.y. nimaite noſiti, zlata ni ſrebra, ni dui tuniki, ni obuche. Vaſgahu riçi oueſarcze yego, dà tudie zavarſe pinezi, iſu obuchu, Konopomſe opaſa, i tako vbog bogatomu poçe sluſiti, ſtuoriteliu.

Biſſe Czrikua yedna polag Aſiſa zapuſchena, kaſe zuaſſe S. Marya od Angelov, ili Porciuncula, k'ouoy dakle dotegnu, ter kloſtrich od Almuſtua vzidauſſi, ù gniem pribiuanye vkoreni ſuoye. Koga ſueti ſitak videchi, vnogiſe k'niemu pridruſihu, à nayparui bì Bernardo Quintaualle, kih yur duanadeſte buduchi, naredbu ſiulenia vpiſaym, ter k'Papi daym potuardi, odneſeiu.

Poçiuaiuchi Innocentio Papa: Vidimuſe, dà çlouik niki vbog, zramenom Czrikvu, dà nepade, podpira Lateransku, koga ù yutro videchi domisliſe, dà vnogo Catholiçanskoy, Redom ſuoim hoche posluſiti Czrikui: Regulu dobrouolyno potuardimu.

Vratiuſſiſe k'Porciunculi, ondika dà poçetak Redu ſuomu: ki, ù kratko vrime tako ù vnoſiſe, dà nè ſamo pò Latinskih, dà yoſche i pò vnogih ſtranah ſuita, dua nadua, razaydohuſe pripouidati, i Rèd razſſiriuati ſuoy. Kih, naro-

di,

di videchi ſivu veru: ſtanouito vſanye: vſganu liubav: dobrouolino vboſtuo: nepogouorenu çiſtochu: ſuarſſen posluh: pogaryenye ſuita: i ſelenie nebeskoga Raya: vnogi bezakone oſtauiuſſi, na praui obratihuſe put. Vçaſſeyh nato Franciſco, General nihov, i gouoraſſe *Iacta in Domino cogitatum tuum, & ipſe te enutriet.*

Dà akoli ſinoui to çinyahu, vnogo vech Franciſco, ſueti otacz nih, koga diania izpiſati nemoguſe. Paçe ſiulenie niegouo, nebi drugo, nego yedno çudo na ſuitu: buduchi dà neoſta naçin slusbe Boſie: razlika pokore: naredba praude: ni dilo od miloſardia ko neuçini, i drugih nenauçi vſgani Franciſco: i nebi na ſuitu drugoga, ki toliko feliaſſe za veru vmriti, koliko on, Zato proyde Spaniu, ide ù Siriu, yedalibi mogal muçen biti: à zaſto Bogh od niega drugako odluçi, zato opeta u Latinsku, vratiſe zemlyu.

Neizbroieni yeſu mirakuli, ke vçini, kako ù niegouih piſſeſe krunikah, zatoih i mi propuſchamo, ſamo yednoga taknuti hochemo: à t.y.

Dua leta, paruo ſmarti, ide na goru Aluerne, na çaſt ſueromu Mihouilu, pò obiçayu nyegovu Korizmu poſtiti, i molechi na varh gore, yedo yutro, na 14. Septembra, na Vzuiſſenye S. Kriſa, vidi yednoga Seraphina kſebi vlakom, ſeſtimi Kreliuti letechega, dua Kreliuta varhu glaue darſaſſe, z'duimi telo pokriuaſſe, à zduimi letiaſſe, ter poſridu propelo vyaſſeſe yedno. videchi to Franciſco, od veſelia, ſtraha, i çuda, izuanſebe izaide, probatriuſſiſe, pet ran ochiuti na ſebi: t.y. na rukah, na nogah, i na parſih: ù priliku ran Iſukarſtouih, kiga hoti ſuoimi zlamenouati peçati, i pò ſuem ſuitu proslauiti.

Videchiſe yur blizu ſmarti çiniſe k'ſuetoy Marij od Porciuncule doneſli, ter gol na golu polofiti zemlyu, i prikriſſiuſſi ruke (zaſto zlamenye to vbah liubliaſſe) fratre ſuoye, ki na blizu, i na daleko bihu, ù ſilli ſuetoga blagosloui kriſa, i gouorechi Pſalam Dauidov: *Voce mea ad Dominum clamaui*: i doſſauſſi na oni Veraſ, ki gouori: *Educ de cuſtodia animam meam, ad confitendum nomini tuo: me expectant iuſti donec retribuas mihi* t.y. Izpeliai od ſtraſe duſſu moyu, daſe iſpouim imenu tuoyemu; mene çekayu prauiçni, dokle podadeſs meni. I to rekſſi, poda duſſu ſtuoriteliu ſuomu, ka ù priliku ſuitle zuizde bi vijena, ù nebeske letechi viſſinye, i yeſt mèd Seraphine, ù onoy bezni od slaue poloſena veçnoſti.

Vmri dakle veliki Franciſco, na 4. Octobra, ù yednu ſobotu veçer, leto Iſukarſta 1226. à çetardeſet i pet ſiulenia niegoua: ſarcze ù reçenoy od Porciuncule pribiua Czriſtui: à telo ù drugoy na çaſt nyemu vzidanoy, na nogah ſtoy, ù nebo gledaiuchi, pokom Bogh nei broyene vçini mirakule.

ETo slauni Franciſco, od koga Iuan S. ù knigh Oçitouanya prorokoua, gouorechi. *Apocal. 7. Vidi alterum Angelum aſcendentem ab ortu ſolis habentem ſignum Dei viui.* t.y. Vidih drugoga Angela, izhodecha od

iſtoka

istoka sunçenoga, imayucha zlamenie Boga siuoga.

Parui Angel yest Isukarst; Angel rekoh, ù çistochi ponaturi: à Francisco pò milosti niegouoy, ki takoue imi milosti, dà suih staroga, i nouoga zakona pograbi kriposti; nu dà vidis.

Imi ù vnosenie duhounih sinov, na priliku starih Patriarchov, Oçitouania Bosanstuena: na priliku Prorokov, Duha suetoga: na priliku Apostolov, Sztalnost vere: na priliku muçenikov, Selenie spasenia dus: napriliku Ispouidnikov, Cistochu na priliku Diuaczi, i tuardinyu pokornikov, na priliku pustinyakov.

Imi oblast varhu suakoga stuorenia, kako ono imi Adam, paruo nego sagrissi, kako ù nyegouih krunikah na dalye stese,

Bi prauiçan, kako Abel: veran, kako Enoch: zauetan, kako Enos: Vkoreni Red, pokom vnogi zueliçese, kako Noe Koraabliu, ù koy narod prihranise çlouiçanski: bi veran, kako Abraham: poslusan, kako Isach: plodan, ù duhounih sinouih, kako Iakov: Razuman, kako Ioseph: polyublen od Boga, kako Moises: sestok ù zakonu, kako Phines: goruch ù Liubaui Bosioy, kako Elia: mudar kako Dauid: Priteçe drugi prihod Isusov, kako Iuan Karstitely parui: i Duha S. bi napunien kako Apostoli.

Imi liubav k' Isukarstu Petrovu: çistochu Iuana: selenie nebeskoga Raya, lakoua Vechega, bratinsku lyubav, Andrea; selenye viditi Boga Philippa: sarçenost Tomasa: pogaryenye suita Bartolomea: posluh Matthea: suetinyu Iakoua maniega: pospisnost Simona: praudu Tadea: poniznost Matthia; i zato mèd nymi yest gorika, ù paruom Choru od Seraphinov polosen.

Dà yos visse, bi priliçan Isukarstu. Isukarst porodise ù staliczi, i Francisco takoyer: Isukarst imi duanadeste Apostolov, od kih yedan bi odmitnik, i obisise: i Francisco, imi duanadeste paruih touarissev, od kih yedan bi Apostata, terse obisi.

Isukarst, za spasenie doyde suih narodov, Francisco pripouida suim narodom. Isukarst Apostole pò suem suitu pripouidati posla suoye: Tako Francisco Fratre suoye. Isukarst vçini od vode vino, i Francisco tako isto. Isukarst otczu suomu bi poslussan, posluha koga radi tarpi muku: à Francisco tako bi poslussan Isukarstu, dà za liubav niegovu vbah tarpiti selyasse; i zato damu peçate od ran, na telu nositi suomu: i tako praui naslidnik, bi snymi zlamenouan, i zato reçe Iuan: *Vidi alterum Angelum habentem signum Dei viui.*

Ki sàda ù nebeskih stoyechi vissiniah, raduiese od reçenih ran, ke chicha Isusa, od suih blasenih yesu poliublene. Drugo raduyese od Vtesanya, ka suaki dàn pò Fratrih od reda çinese niegouoga. Nepristaye zato sueti otacz, onom istom liubauyom, ku na suitu imisse; paçe yos stuarssenyom, za verne moliti suoye Boga, i diuiczu Maryu, od kih ni daleko sidechi, ki na suitu blizu bi slusechi.

Imi S. Francisco od Isukarsta Osam

Priuile-

Priuilegiov, ili milosti osobitih. Parvo, dà Red hoche do suda tarpiti nyegov: i Fratri niegou i, na skonçaniu suita, proti Antikristu sarçenim, i vsganim hotesce boriti naçinom.

Drugo, ki godar Red bude lyubiti nyegov, zlom neche poginuti smartyom.

Treto, ki bude zlobiti Red nyegov, suarhu neche vçiniti dobru.

Cetarto, ako nebudu lyudi hotili ù Red dohoditi nyegov, Bogh od Kamenya hoche vzduizati Fratre; à to, neka vbah, Red bude vzdarsatse nyegov.

Peto, ako na suitu suem, nebi bila nego dua hliba kruha: yednoga hoche Bogh suemu suitu; à drugoga, Redu podati niegouomu: ù zlamenie da gladom nchte vmriti.

Sesto, dà ù Redu, nyedan nepokornik, neche mochi dugo siuiti, nego ili od griha pokayese suoga, ili iz Reda Apostatom pobigne.

Szedmo, dà pò suem suitu Red hoche biti razsiren niegov.

Osmo, dà nigdar Red niegov neche biti prez kakoua suetcza, ù siuotu mirakule çinecha.

Ouo yesu osobiti dari sloboschine ili Priuilegij, ke Gospodin Isukarst Szuetomu Franciscu obecha, od kih suih spodobnu vidimo priliku.

Imi Red S. Franciscа, Pape çetiri: t.y. Nicolu IIII. Alexandra V. Xista IIII. Xista V.

Imi Cardinalov 38.

Patriarchov 18.

Archibiskupov 80.

Biskupov 1530. kim smo mogli broi znati.

Generalov Reda 64.

Prouincialom nemorese broy znati.

Ima suetacz Canonizanih 22. t.y.

S. Bernardus.	S. Daniel.
S. Petar.	S. Angel.
S. Accursius.	S. Samuel.
S. Adiutus.	S. Donul.
S. Othon.	S. Leo.
S. Nicola.	S. Bernardinus.
S. Eugolin.	S. Iuo.
S. Bonauentura.	S. Ludouic.
S. Didac.	S. Elzearij.
S. Ludouic.	S. Clara.
S. Anton.	S. Elizabet.

Ima Blasenih tisucha, i pet sto: izuan drugih vnogih, kim broya neznamo. Molimoyh tada suih, neka za nas, prid Bogom, paçe i za vas suit, budu oduichniczi.

Poçiua telo S. Franciscа ù Asisu ù Czrikui nyemu na çast vzidanoy kako zgora rekosmo.

Szpominak S. Placida i nyegouih drugov Mucen. Na 5. Octob.

VVrime suetoga Benedicta Opata, nahayasse se ù Rimu Senatur, ili Vichnik yedan, suital, i bogat, poimenu Tertulio. Ki slissayuchi suetinyu nyegovu, poslamu sina yednoga, od let sedam, poimenu Placido, nekaga ù pismu, i ù strahu vzdigne Bosyemu. I neprihinyse Otacz; zasto sueti mladinacz, tim naçinom nastoya, dà bi yedan od

od paruih ù ſuetiny, ù pismu Vçenik nyegov.

Buduchi yur od duadeſet i dua leta, poslaga ſueti Benedict, ù Meſſinu, Kralyeſtua od Sicilie, kloſtar vzidati yedan. Koga on ù çetiri zuarſſiuſſi leta, naſtoya vnutra, z'trideſet drugimi, ki k'nyemu doydohu habit prieti, kakono meſtar nauçiga niegov. Doydohu k'Placidu dua brata, i yedna ſeſtra, ki ù Rimu ſtahu pohoditiga: t.y. *Euticius, Victorinus*, i Flauia Diuoika. I ſtoyechi ſnym nikoliko dan, primiriſe rauno vto doba, dà niki Pirata, ili razboynik od mora Poganin, imenom Manuca, obnoch Kloſtar naskoçi on (zaſto biſſe blizu porta van izgrada) ter ſuih, vnutra nahodeche, pograbiuſſi odbrodi ù Affricu. Kih dugimi, i razliçitimi muçi naçini, à to yedalibi Veru zatayali Iſukarſtovu. I videchijh ſtalne (zaſto nato ſueti Placidyh Kriplyaſſe) napokon çinijm glaue odſichi, na 5. Octobra, leta Gos. 530. Vladayuchi Iuſtinian Czeſar.

Poçiuayu koſti S. Placidà ù Napoli.

SZpominak S. Marka Pape i Iſpo. Na 7. Octob.

PO ſmarti S. Sylueſtra Pape, ki velikoga Conſtantina na veru obrati Iſukarſtov, bi obran Marko Rimlyanin, ſin Priſcha, takoyer Rimlyanina, za Papu. I ov poda plaſch Biskupu od Oſtie, i damu oblaſt, neka more Papu kadſe obere poſuetiti.

Vlada dui Czrikui, yednu izuan Rima, tri milye, daleko, in via Ardeatina: à drugu ùnutra ù Rimu, ke reçeni Conſtantin z'lipimi prikaza darmi.

Darſa rede duakrat; i poſueti oſam Biskupov; duadeſet, i pet Popov; i ſeſt dyakov. Siui ù Papatſtvu, kako ono piſſe ſueti Hieronym, oſam miſeczi: à kako ono Petrarcha, dua leta; i zaſpa ù Goſpodeue, na ſedam Octobra, leta 336. ù Vrime Conſtantina velikoga: i bi pokopan ù Czimitaru Balbine.

SZpomina takoyer S. mati Czrikua, na danaſſni dan SS. Muçenikov, Seria, Baccha, Marcella, i Apulea Sergio, i Baccho, bihu duorani Maximiana Czeſara, Ki nehtechiſe vkup ſnymi, Idolu Ioue pokloniti, çinijm glaue odſichi, na danaſſny dan, leto 306.

Marcello i Apuleo bihu nikoga Simuna Maga sluge, koga ſueti Petar zmuti ù prigouaranyu, terga çini iz oblaka, gdiga Dyauli noſahu, doli vrichi; videchi dakle oua mladincza reçenoga Maga himbu, ſuetomu Petru pridruſihuſe, i napokon na ov iſti dan, bihu muçeni, leto Gos. 93. ù Vrime Domitiana Czeſara.

Nahodiſſe ù vnogih miſtih Reliquy ouih ſuetacz.

Siuoi SS. Dionyſa, Ruſtica, i Eleutherа Muçen. Na 9. Octob.

MEſto ili grad od Athenne, ù Garçkoy zemly, bi vazda slauan: zaſto ù nyemu gnyzdo od ſuih nauk ov ſuitounih, nikada nahayaſſeſe. Vouomu dakle veliki Dioniſio Areopagita, od nay plemenitijh, miſta onoga, porodiſe lyudi: ki tako mèd nymi slauan vçiniſe naukom, i dobrotom, dà od 25. let za Philoſopha, i paruoga Szudcza od Athenne bi poloſen.

Kàd ono Iſukarſt, na drivu tarpi kriſa, tada ſuncze proti naturi ſuoyoy, od ſeſte do deuete pomarknu vre. Videchi to on, reçe: *Aut Deus naturę patitur, aut machina mundi diſoluetur.* t.y. Ili Bogh od nature tarpi, ili sloſnoſt ſuita razoriſe. i to vazda ù pameti darſſaſſe ſuoyoy, prigodu çabi bila mislechi onu.

Doſſauſſi Paual Apoſtol ù Athennu, vskarſnutye Iſukarſtouo nauiſtiti, i da mi ſui naskonçanyu ſuita ouoga hochemo vskarſnuti, ter od del naſſih nyemu razlog dati: Dionyſ, buduchi viſok ù pameti, i dumbok ù nauku, taknuta nyegoua dobra volya iskrom miloſti Boſye, i veroua, i Pauluſe za Vçenika podloſi: koga od miſta onoga Paual ſueti, vçini Biskupom, i verne priporuçimu Iſukarſtoue.

Doyde Dionyſ ſueti ù Rim, ù Vrime Clementa Pape paruoga. Koga videchi ù ſuih dillih ſuarſſena, poslaga ù Franczu, z'Ruſticom Popom, i Eleutherom dyakom pripouidati, ki vnogih na ſuitloſt ſuetoga Euangelia pripelya. I buduchi ù Pariſu Szudacz niki, imenom Feſcerio, çinijh uhititi ter nikimi biçi kruto teſti: à videchiga ſtalna ù veri, na yednoy gradeli çiniga pechi, ter napokon damuſe glaua odſiçe zapouida. Ku kadmuyu odſikohu, rukami vzeyu ſuoymi, ter dui milye puta noſiu, i ondi gdyu poloſi, ſpodobna yeſt Czrikua vzidana, ù koy telo poçiua nyegouo.

Vmri velik Theolog, i Philoſoph Dionyſ S. Ki vnoge vpiſa knyge od Boſih imen, od nebeske i Czrikuene Hierarchie, iliti naredbe, i od duhoune; na 9. Octobra, leta Iſuſoua 96. u Vrime Domitiana Czeſara, buduchi od let ſto, i yedno.

Poçiua telo nyegouo ù Franczi blizu Parigia ù Czrikui nyemu na çaſt uzidanoy.

Szpominak S. Callista Pape, i Muçenika. Na 14. Octob.

PO ſmarti S. Zepheryna, Callisto Rimlyanin ſin Domitia, poſta Papom: i vlada pet let, yedan miſecz, i duanadeſte dan. Vzida yednu Czrikvu, à t.y. ſuetu Maryu tranſ Tiberim, i yedan Czimiter ponoui, in via Apia, kiſe zoue Czimiter Callisti: zapouida Quatre çetiri krat na leto obdarſeuati.

Darſa Rede petkrat, Decembra miſecza, i Poſueti ſeſnadeſte Popov, pet Dyakov, i oſam Biskupov. Potom bì Okrunyen za muçenika, na 14. Octobra, leta 224. ù Vrime Alexandra Czeſara.

Poçiua ù Rimu ù Czimitern Calipodia.

Siuot S. Luce Euangeliſte. Na 18. Octob.

SZueti Luca Euangeliſta, bì Gark, u Antiochij reyen, i u trih dobro upuchen naukih: t.y. Philoſophij, Likarij, i Picturij.

Doyde glas u Antiochiu, dà çlouik niki u Sidouskih ſtranah, poimenu Iſus Nazaranin, i slipim videnye: i gluhim sliſſanye: i hromim hodenye: i gubauim oçiſchenye: i martuim podaye ſiuot: odluçi *Lucas Medicus* poytiga viditi; yedalibi mogal od nyega Kripoſt ku nauçiti: doſſauſſi u Ieruſolim, i videchi, yoſs vech negomu bì potuidano, reçe. Ouo ni çlouik, nego yoſs niſto vech od çlouika: nyegov dakle rab budem ya, i tako vçini. Koga videchi Iſus u pameti razumna: u piſmu nauçena: i u dilih prauicna, u broy od ſedamdeſet i dua poloſiga vçenikov. Kàd ono Iſukarſt na drivu vmri kriſa, bì ondi Luca, ter ſe treti, yedali vskarſne kako obecha, poçeka dan, koga ne uidechi, ukup s' Cleophom diliſe iz Ieruſolima proti Emauſu gradu: htechi od ondeka opeta u Garçku otaçanſtua ſuoyega vratitiſe zemliu, à zaſto kiga obra nehtiga zapuſtiti, nego na putu vkazamuſe, ter od male vere pokarayh. Koga kàd u razlomlenyu hliba poznahu, z' veſelyem opet u Ieruſolim pouratihuſe, kako u niegouom ſteſe Euangelyu.

Kada Apoſtoli duh ſueti priahu, bì i on ſnymi, ter kàd oni pò ſuitu razdilihuſe pripouidati, tada on g' Diuiczi Marij pridruſiſe, i bì nie veran piſar, dari do obrachanya Paula Apoſtola: k' komu potle pridruſiſe, ter u ſuih neuolyah, potribah, pagubah, i nadlogah, ſarçen bimu pomochnik, i veran drug, kako u piſmih nahayaſe niegotuih. Koga u Rim uezanoga (t.y. Paula) od Sidov ſprouodiuſſi, bì ſnym dua godiſcha: gdi Euangelie, i diania ſuarſſi (vçechiga

Pauai) vpisati Apostolska. Nakon dua leta ide ù Affrichu, gdi vnogih na veru obrati; zatim ide ù Egipat, i ù Thebaidi gorinyoy, Biskupij suoyoy, polosi pristol. Ku vkup z'darsauami, okoli nye, suitloshyu suetoga Euangelia prosuitli, i na praui obrati zakon. Vnoge Czrikue Karschanske ugradi, Temple Idolske razori, Baluane razmarui, Pogane obrati, Redounike, i verne ù vnosi, i neosta kriposti ku neslidi, i nenauçi.

Buduchi dakle yur od osamdeset, i çetiri leta; vkih vazda diuacz siui, bi vgodno milomu Bogu, od truda nyegouoga datimu plachu.

Vmri ù Bithinij, na 18. Octobra, leta Gos. 353. koga telo ù Benetczih poçiua, ù Czrikui suetoga Ioba, gdi Fratri Reda S. Franciska, male bratye, pribiuayu.

Vpinga Luca sueti nikoliko prilik diuicze Marye, kih ù vnogo mist nahayase, kako ono ù Rimu, ù Bolony, i kakose gouori na Tarsatu, od ke na dalye rekosmo, kàd prihod hise Diuicze Marye na Tarsat vpisasmo. Vidi na 10. Maya.

Po iua ù Benetczih kako zgora rekosmo.

Szpomenutye S. Hilariona Opata. Na 21. Octob.

SZueti Hilarion Opat, bi royen ù Palati Palestinskoy, od Poganskih roditelyov: od kih kako ono rosicza proczuate, od tarnya. Studiayuchi ù Alexandrij od Egipta: vçinise razboran Retorik, i slauan Philosoph, i ondeka veru pozna Isukarstovu, i bi karschen.

Szlissayuchi glas velikoga Antona Opata, ki to doba z'suetinyom, i zmirakuli czuatisse ù pustini od Egipta; ide viditiga, i polag nyega dua misecza stoyechi, navuçise praui put slidit od spasenya. Opet doma zauratiusise, martui buduchi yur roditelyi, sue blago vbogim razdili suoie, ter opet ù pustiniu pourâtise, gdi yednu malyahnu vgradiussi Czellu, dà komay niega priti mogasse, dà poçetak na zemly nebesko pelyati siulenie. Molyasse, razmisliasse i telo pokorasse suimi naçini suoye: Malyahno korenia, tarku smokvu kadakoli; i to ù veçer okussasse: Czilicy, ki yednoç obuçe, nigdar veche nezuvçe: i vnoge napasti, Dyaula pridobi; ki samo ime nyegouo slissayuchi, iz teles bisahu çlouiçanskih.

Pokle yur vnoge klostre pozida, Fratre ù Red pria, mirakule vçini, pun sil Bosih, sueti otacz vpade ù beteg, ki yur na suarhi buduchi, reçe proti dussi suoyoy, ouako. Izaidi dusso moya, çase boyss? ça sumnyss? sedamdeset blizu let Isukarstu ti yesi slusila, terse smarti boyss? I ouo gouorechi; zaspa ù Gospodeue, na duadeset, i yedan Octobra: leta Gos. 376. ù vrime Valentiniana Czesara.

Siuot S. Vrſule Zyedanadeſte tiſuch Diuicz. Na 22. Octo.

VLadaſſe Rimskim Czeſaraſtuom Gratian, ſin Valentnyana Czeſara; proti komu Ingles niki, ſarçen i moguch, poimenu Maximo, Voyuoda nyegov, taknut dùhom oholye (ka yeſt mati ſuim bezakonom) Vzdignuſe, i Czeſarom viknuti vçiniſe: ter tesku ſprauyuſſi voysku Franczu, Ingilterru, Zelandu i Holandu obſilimuyu, i pod ſuoyu, priko praude, podloſi zapouid: zaſto zakon pogiba, gdi ſila pridobiua.

Ieſt mèd Franczom, ter Ingilterom, otok yedan, doſta Velik, pichan, i pribiuayuchim kruto ſpodoban, kiſe zoue Britania. Ki otok videchi Maximo, k'brambi i k'pomochi priliçan ſuoyoy, Vitezov, ili ſoldatov naſeliga: Zaſto nanyem nebiſſe pribiuayuchih, ter nikomu nikoliko, à nikomu nikoliko, pò miri razdili zemlje (buduchi dà prauiçno razdilenye, nezmuchuye drusbu) Varhu kih voyuodu jednoga plemenita, i razumna, poimenu Gonano, poloſi ſuoga, à to neka Otokom bude vladati oni.

Nebiſſe varhu reçenoga otoka ſenzato Maximo, çuarſte pò ſuoy Ingilterri, Holandi, i Zelandi posla zapouidi, dà koliko nayuech moreſe ſprauiti Diuoyak, vbrodeſe: i na reçeni dopelyayu Otok, ter z'ſoldati udomoue onimi: à to neka vbah otok. Oni narodom bude napunyen. Zaſto slaua kralya, yeſt imati unoſtuo narodov.

Biſſe takoyer ondeka, blizu na Otoku od Carneualle, Kraly yedan Karſchenik, poimenu Donagio, ki yednu razumnu, Kraſotnu, i kruto Bogaboyechu kcher imaſſe, poimenu Vrſula; ku reçeni Voyuoda Gonano za ſenu izproſi. Ka, t.y. Vrſula, yur izproſena, ſue diuoyke, ke na zgora reçeni bihu odluçene poyti Otok, zapouida k'ſebi doyti; kako ono ka ſuim glauaricza biti imaſſe. Kih, t.y. diuoyak, yedanadeſte tiſuch biſſe, od kih nika pò ſili, à nika dobre doyde volye, zaſto tako Maximo zapouidaſſe, ki Czeſarom zuatiſe çinyaſſe.

Vbrodiſe oni ſueti zbor diuoyak ù Naue k'tomu pripraune, kim nikoliko Biskupov, ter Redounikov pridruſiſſe, zaſto ſue Karſchenicze bihu, à mèd ſuimi nay bolya Vrſula, buduchi dà Ingilterra yeſt, nayparuo Kralyeſtuo na ſuitu, ko obchinskim naçinom, ù vrime Lucia kralya nyhouoga, Veru pria Catholiçansku, kako ono ù ſiuotu ſuetoga Euariſta Pape upiſaſmo. Vbrodyene yur, otuoribu ydra, ter proti Begonij odprauihuſe, ki yur naſrid pùçine buduchi mora (hotechi tako on, ki ſuaka

more: i ki broy vlasom zna nassim: prez volye koga nyedan na zemliu more pasti) tada sprida yak huknu vitar, i silna mora valoue probudiussi, ki znauami igrayuchi, priko volje mornarov, na vsta velike rike Renoyh dosili.

Bisse ondika velika Voyska Gratiana Czesara, Gottov, Ostrogottov, Vnnov, Dannov, i ostalih Poganov od Aquilona, à nad njmi voyuoda niki poimenu Gauno, vere Isusoue nepriately. Ki, t.y. soldati, videchi Naue proti Kraju vukuchise, pomislihu, dà nebi ono voyska Maximoua bila: zasto kako rekosmo, oua dua, t.y. Gratian i Maximo. mèd sobom Vojeuahu; zato suaki suoje popade orusye, pripasa meç, nape luvk, uzduignu Kopie, natisnu sisak, i kako Vuk prezasse çekayuchi, dokle vidi ça ono bude. Da kàd izuidihu kako stuar prohaya, tada reçene diuoyke hotihu obsiliti, ter k'suoioj bludnoi priprauiti voly. Ke od suete Vrsule ponukane, i od Reedounikov okriplene, k'bezakonu nihouomu nehtihu pristati. Tada oni, puni gniua, liubav ù sarditost obratiussi, zasto orusie priprauno imahu, sue pod meç obratihu, izuan iedne imenom Cornula, ka strahom senskim, ù dnu Naui sakrise prid nymi; ku obnoch Angel vkripiussi, ù yutro sama dobrouolino vkazase, ter z'drugimi za veru pria muku. Kih suih, kako rekosmo, jedanadeste bisse tisuch, ke stalnost vere: stuar senost vsania; sestochu liubaui; prauiczu dusse: i çistochu diuoiactua; s'krunom od muçenicz zdrusiussi, ù nebeske poletihu, z'zarugnikom suoim, vsiuati razkosse. Reliquie tel nyhouih, ù vnogih suita mistih nahodese. Kih utesania takoua iesu; dà, kako pissu niki, kim bi od Boga oçitouano, ako ki bude zauetan ouomu suetomu broiu od iedanadeste tisuch; tada na smarti niegouoi, kadamu naiuecha bude potriba, doidut sue pomochiga. Molimoih tada nekase raçit budu prikloniti.

Prilika.

Fratar niki Reda S. Franciska suetoi Vrsuli kruto deuot buduchi, doide na smart, i umiraiuchi veselim obrazom zakrica gouorechi; dobro dosle, dobro dosle Gospoie moie. Vpitahuga okolu stoiechi, s'kim ono gouorasse, reçe dà sueta Vrsula suom drusbom suoiom doide pohoditga. Vpitahuga opet, zasto to vçinihu. Odgouori, dà suako leto jedannadeste tisuch oçenassi, i zdrauih Mari, na çast drusbe nie izmoliasse, à to suaki dan pò nikoliko razdiliussi. I to suako leto çinechi napokon ù nai vek soi potribi pomochi doidohuga. V hist Czriku. c. 18.

SZpominak SS. Chrisanthia i Darye. Muçenikov. Na 25. Octo.

CHrisanthi bi iz Alexandrie, sin jednoga Vlastelin, Poganina, poimenu Polomio, ki z'suom drusinom suoiom doide ù Rim pribiuati, i od Senata bi dobre volie priet. Buduchi Chrisantho ditich, priko volie oçine karstise, ter ù veri, i nauku rastise ukup, Dossaussi iur na leta od razbora, priko volie,

ivolye nyegoue, otacz oſeniga z'diuoykom nikom, nè manje ſuetom, i kripoſtnom od niega, poimenu Daria. Ki vkup ſtoiechi, yedan drugomu vernoſt, i mèd ſobom çiſtochu obsluſeuahu: i polag toga, riç pripouidahu Iſukarſtovu. Tako dà vnogih, on muski: à ona ſenski ſpol, na veru obratihu Iſuſovu.

Ku ſtuar Celerin Szudacz izuidiuſſi, vhitijh, ter Claudiu Tribunu, ili Voinodi, dayh çini Idolom pokloniti, izruçih. Ku ſtuar nehtechi uçiniti Chryſantha, ù yednu telechu zaſſi koſu, ter naſuncze poloſi, neka umre: à Dariu, mèd uçitnicze poſtauiti, zapouida. Bi vçinyeno dà Angel oslobodi nyega: à yedan Lav doſſauſſi od nikuda, ſta na vratih, çuvayuchi niu. *Ku* ſtuar videchi Claudio, i vnogi oſtali, na veru obratihuſe Catholiçanshu.

Napokon, pò zapouidi Numeriana Czeſara, bihu poſuti kamenyem, na duadeſet i pet Octobra, leta pò diuoyaçkom porodu, 287.

Poçiuayu ù Rimu.

Spominak S. Euariſta Pape, i Muçenika. Na 26. Octob.

TRinadeſti dan, pò priminutyu S. Anacleta, bì obran Euariſto za Papu. *Ki* ù Garçkoy rodiſe zemly, ſin nikoga Sidouina, poimenu Iuda, ù Bethlemu royen, à materi ſara ime biſſe.

Oui Papa bì kruto nauçen: i zapouida, oçito Matrimonium çiniti. Razdili ù Rimu Popom Parochie, i toſu one, ke ſada darſe Cardinali. Vlada s'Papatſtuom deuet let, i tri miſecze. Ceti krat miſecza Decembra darſa Rede, kih ſedamnadeſte miſnikov, dua dyaka, petnadeſte Biskupov poſueti, i napokon za veru Catholiçansku bì vmoren, (nemogoſmo zato nayti kom ſmartiom) na 26. Octobra, leta 121. Vladaiuchi Adrian Czeſar.

Poçiuayu reliquie ouoga S. Pape ù Rimu.

Sinot SS. Simuna, i Iuda Apoſtolov. Na 28. Octob.

SZueti Simun, i Iuda bihu brati: ſini Aphea, i Marye Cleophe, ſeſtre diuicze Marye matere Iſuſoue. Simunu bi pridiuak Cananei, zaſto ù Cani Galileiskoy bi royen; a Iudi Thadei, zauoly Iude Skariotha izdaucza. Bihu obaod Iſuſa zazuana, i ù deſeti broy Apoſtolski poloſena: ter nazoçi ſuih mirakulov, naidohuſe nyegouih.

Pò priatiu Duha ſſuetoga, ide Simun ù Egipat: à Iuda, ù Mezopotamiu. ter nikoliko let, ſuaki poſebi, pripouidaiuch, vnogih na put od ſpaſenya dopeliahu. Potom ù Perſij zdruſihuſe, ter vkup, kako ono teleſni, tako i duhouni brati, çaſt pronaſſahu Apoſtol-

sku. Vçahu, nukahu, karahu, Baluane razbiahu, Diaule tirahu, beteſnike ozdrauliahu, i ſuih na praui put ſuetoga Euangelia zaziuahu.

Biſſe ù Perſij, Voiuoda Kralia Babilonskoga, i menom Baradach, ki hotechi proti Indianom na Voisku poiti, ide paruo ſue Idole, Vladania onoga, od ſuarhe voiske, kakoua hoche biti, vpitati. Bimu reçeno od yednoga Idola, damu nemogu odgouor dati, dakle dua Apoſtola Iſukarſtoua, Simun, i Iuda, kiſu yaçi od nih, ù onihſe nahaiahu darſauah.

Szliſſaiuchi to Baradach, çini Apoſtole iskati; i naſſadſſi pridaſe doiti, potomim reçe. Buduchi dà vi od naſſih Bogov (kako oni gouore) yaçi yeſte; Kaſitemi, hochuli ali nè ya Voisku pridobiti Indiansku. Odgouorihu Apoſtoli; neka znaſs Voiuoda, dà Bogoui tuoy, hinczi ieſu, dopuſchamoim dà gouore: dà potom poznaſs çati velimo.

Rekoſſe Idoli Baradachu, da z'iedne i z'druge ſtrane uoiske, vnogi hote poginuti. Szliſſaiuchi to Apoſtoli, rekoſſe. Vidiſs kako himbeno gouore. Imaſs znati, dà ziutra u ovu vru, hote doiti od Indianov posli, mirate proſiti, i ù ſuem çaim ti poueliſs podloſetſe: tako i uçinieno bì. Videchi to Baradach, pokloniſe Apoſtolom, i veru Iſukarſta od nih pria: potom k'Kraliu od Babilonie, imenom Xerxeſ, odpeliaih, ter dà ono ieſu nebeski Proroki, nazuiſtimu.

Bihu ondi dua çarouknika, imenom Zaroes i Arphaxad, kih S. Matthei Apoſtol iz Indie iſtira: ki proti Apoſtolom vnogo kaçak çinihu doiti; ke kàd prikriſihu, protiua iſtim Negromantom obratihuſe, tako, dà zmutniom od Babilonie izaidoſſe. Videchi to Krali, obratiſe na veru, i vas niega dom.

Porodi ù Babilonij nika Vladika, priko zakona: ter iednoga diaka Apoſtolov, daie on vzrok, potuori. Znaiuchi Apoſtoli, dà to iſtina ni: çinihu diticha prid Kralia doneſti, i diak na priçu ſtoiechi, rekoſſe. Zapouidamoti od ſtrane Iſukarſta, dà kaſeſs ieli, ali ni, diak oui otacz tuoi? (çudna ſtuar) ditich od dneua iednoga, progouori. Nè, paçe od ſuakoga bluda çiſt ieſt on. Zaproſihu opet okolu ſtoiechi, dabi ioſs Apoſtoli pitali, tko ieſt otacz dakle: Odgouorihu oni. Mi imamo prauiçne oslobodiți, à niednoga neſuditi,

Dilihuſe Apoſtoli iz Babilonie ter zaiedno, u miſto niko imenom Samir, doidoſſe, i ondi dua zgora reçena Negromanta, puk protiua nim pobuçihu, tako dà zgrabiuſſi Apoſtole: ter Simuna ù Tempal od ſuncza; à Thadea od Lune; daſe poklone odpeliahu: nehtechi to oni uçiniti, na kuſeih raſikohu.

Biſſe tada na nebu uedro, ko tudie zmutiſe, i treſnu doli iſniega, ter ſuih zloçinacz, i z'onimi çarniki ubiuſſi trisk, ù prah obrati. Vmri Simun, i Thadei, ù Samiru, darſaue Babilonske Varoſſu: Leta naſſega ſpaſenia, 64. ù urime Nerona Czeſara. I bihu pokopani u Babilonij, od Xerxe Kralia, u Templu na çaſt nihouu uzidanomu.

Sàda ù Czrikui S. Petra, ù Rimu poçinayu.

Sivot

Sivot S. Vuolfganga Biskupa i Isspo. Na 31. Octob.

SZueti Vuolfgango bi Aleman, od plemenita, i Karschanskoga roien pokolinia: ki ù mladosti yoschе suoioy, suakoyake poçe zbirati kriposti, dà duhounu plemenschinu telesnoy pridrusiussi slauan vçinise. Znadisse dobro, dà polag Boga blasen nenareçetse, on ki ù suitounomu slauise pokolenyu; nego on koga stalnost vere, i suetinya suota proslaulyuye. Takoy niki poeta reçe. *Ille vere nobilis est, quem sua nobilitat virtus.* On stanouito plemenit yest, koga nyegoua kripost çini plemenita.

Dossaussi S. Vuolfgango yur na leta od razbora, pomniuo poçe razmisliati dà *Falax est hic mundus; finis dubius; exitus horribilis, iudex terribilis, & pœna infinibilis.* toyest Hinben yest suit ov suarha yego neznana; izhod strahlyv; sudacz strasan, à muka nesuarssena zato suimi naçini odluçi uklonitmuse, i vklonyussise nigdi na miru onomu ki mir donese suitu slusiti mirno.

Istina yest, dà ù telu sivuchi çlouik nemore biti dà nè liubi, dase neboy, i dase netrudi ali zato triba viditi koga, imamo lyubiti, kogase imamo boyati, i ù ime koga imamose truditi.

Ima stanouito çlouik Boga lyubiti, zasto kiga liubi, i zapouidi obslusuie niegoue ù sarcze yego Gospodin doyde, i pribualische vkoreni. Tako Iuan S. gouori Bogh yest liubav, i ki pribiua ù liubaui, u Bogu pribiua, i Bogh ù niemu Imase takoier çlouik boyatiga zasto ise Boga boy terga liubi, i kiga liubi tersega boy nebesko sebi vnasa vselye Tako reçe *Salomon Timenti Domino non occurrunt mala sed in tentatione Deus illum conseruabit & liberabit à malis.* Boiechemuse Gospodina nepriteku zla; dà ù napasti Bogh niega priderssi, i oslobodi od zla.

Ima takayssе za nebeska truditise. Tako reçe Hieronim. *Nullus labor durus, nullum tempus longum videri debet, quo gloria æternitatis acquiritur.* Niedan trud tuard, niedno vrime vidtise nima dugo, pokom slaua veçnosti dobiuase. Ke stuari Vuolfgango razmissliaiuchi ostaui suit, i posta Redounik, i mèd Canoniczi pod naredbom sivuchi ù çistochi, posluhu, i vbostvu slauan, i prez suake truhe, ter prigouora siuot peliasse suoy: na priliku koga vnogise obrachachu, i uniemse gouorenye spuni Isusouo gdi veli *Sic luceat lux vestra coram hominibus, & videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.* t.y., neka bude suititi suitlost vassa prid liudi, dà budu

budu viditi della vassa dobra, i dà prosaue otcza vassega ki yest na nebesih.

A buduchi dà yedno plemenito, i zauetno sarcze, vazda na visse paschise: zato htechi on yos visse Bogu vgoditi; promini stanie, ter od Canonica posta fratrom Reda samostanih, ki Latinski zuahuse solitarij; vkom Redu tako yako zagarli pokoru, dà ù niemu onih starih pustiniakov suakoyake probudihuse kriposti; à mèd ostalimi tako vasgano spasenie suih dus seliasse, dà na priliku Elie sestokse kazasse, i sarczem seliasse yedalibise sui narodi, g'Bogu obratili, i obracheni niemu slussli, i slusechi veçni Ray dostignuli.

Poçiuaiuchi yednoç ù pokoiu nochnomu, obiauimuse S. Othmar Ispouidnik gouorechi: mir tebi Vuolfgango zasto prossen od tebe, ya Boga prosih zate, ki dobro hotenye videchi tuoye, na milost prijmliete, i ouoti na znanie bude; da izoue izassausti darsaue ù drugu vlizes, gdi Biskupyu priati oches; ù koy ako verno nastoyat budes na suarhu let 22. suitouna z'nebeskimi, telesna z'duohohunimi, veçna z'vrimenitimi, i gibucha z'stalnimi prominit oches: à ya na smarti tuoyoy tebi ukasemse, i ù mirnost vigne slaue vpeliamte.

Ku stuar razumiussi Vuolfgango S. Okripise, i kako ono goriniega napoien duha, yur nè suoy nego vas Bosy; Bosastuena suimi naçini sliasse zauetno.

Nè vnogo potlie z'blagoslouom stariffine suoga ide pò Alemany, i Panonij riç pripouidati Bosiu; i dossausti ù Patauiu, od Biskupa dobrouolino bì priat onoga, na prosniu koga ondi pripouidaiuchi zmirakuli, i suetiniõ siuota vnogih prosuitli, j prosuitliene na praui put pripelia. Ku stuar razumiussi Otton Czesar drugi, Duhom S. nadahnut (ki sarcza obracha vmarlih) ponudimu Biskupiu Radisbone: Ku çast znaduchi on damu yest od Boga nakloniena komu priuriti nchtechi podlosi vrat pod iaram Gopodinov gouorechi. Ouo rab Gospodinov budi meni po riçi niegouoi, i tada dobro hotenie niegouo zdrusise z'moguchstuom. Buduchi dà suakoiakoy pridrusise kriposti à naulastito k'milosardiu razmisliaiuchi dà milosardni milosardie dostignut ote Bosie, i nih Iskarst na sudniem dnevu na desnu posit, i reçetim. Pridite blaseni otcza moga primite Kralicstuo vam priprauno od poçetka suita. Gladan bih napitaste mene; seian bih napoiste mene, &c.

Nastoia slauni Vuolfgango dari do suarhe, i buduchi od let 63. vpade u beteg, i osobitim Bosym obiauleniem poznausti dàmu iest umriti, Redounike dozua suoie, i pokleim spasiteline ostaui nauke, zaspa u Gospodeue, na 31. Octobra leta Isusoua 984.

Bì pokopan ù Radisboni. Kadi ſtada nahodiſe.

Szuarha Miſſecza Octobra.

NO-

NOVEMBER.

Od Blagdana ſuih ſuetih.
Na 1. Nouembra.

KAko ono ù vladaniu ſuitounoga *Kralia*, deſet varſti podloſnikov nahodiſe. Parui ieſu *Komorniki*: Drugi vichniki: Treti Szudczi: Cetarti Voiuode: Peti Glauari: Seſti Vitezi: Szedmi Plachniki: Oſmi Gradouni: Deueti plachu zbiraiuchi: Deſeti Rodiaki. Tako polag ſuih Kralieu *Kralia*, u nebeskih uiſſiniah, deſet yeſt uarſt pribiuaiuchih. Parui yeſu *Seraphini*, ki na priliku komornikou u liubaui naibliſe sluſe Bogu: Drugi *Cherubini*, ki mudroſt napriliku uichnikou razmisliaiu niegouu. Treti *Troni*, ki praudu napriliku Szudacz procziniuiu, i drugih nanyu zaziuaiu: Cetarti *Dominationes*, ki na priliku Voiuod dolinim Angelom uoliu oçituiu Boſiu: Peti *Principatus*, ki na priliku glauarou ili Capitanou nebeſa obrachaiu: Seſti *Poteſtates*, ki na priliku Vitezou ili ſoldatou protiua Diaulu ſarçeno boreſe, à to neka neuaude kolikobi hotili i mogli: Szedmi *Virtutes*, ki na priliku plachnikou mirakule çine: Oſmi *Archangeli*, ki na priliku gradounih darſauami uladaiu: Deueti *Angeli*, ki na priliku çaſtnikou k'ſuakomu prigledaiu çlouiku, i od niega dachu, t.y. dobra zbiraiu deſna, i prid licze Boſie prinaſſaiu; i zato reçe Gargur ſueti: *Angelus eſt nomen officij, non naturæ.* Deſeta ieſt natura çlouiçanska, na priliku rodbine, k'koiſe pridruſi Bogh. I kako ù Vrime Ezechiela, ſuncze nazad ſtupi deuet ſtupou, à ù deſetomſe uſtaui: Tako Iſukarſt, ſuncze praude, deuet proſſauſſi Chorou Angelskih, u deſetomu, t.y. ù naturi çlouiçanskoi, zadarſaſe. I zato reçe Paual *Non Angelos ſed ſemen Abrahę aſſumpſit*. Buduchi dà nebeska ona slaua od Angelov, i od liudi vnoſena yeſt, vku toliko liudi ulize, koliko zlih Angelov propade. Piſmo tako gouori. *Statuit terminos gentium, iuxta numerum Angelorum Dei*.

Od rodiakov Iſukarſtouih deuet varſti nahodiſe. Parua varſt jeſt diuicza Marya, mati yego, ka yeſt pò miloſti varhu ſuakoga ſtuoreaya, ù beznu veçnoſti poloſena, krunom Kralycze odiçena, Iſukarſtu pò miloſti priliçna, prez griha zaçeta, griſnikov oduitnicza, mati miloſti, Meſtricza naukov, podatelicza miloſti, çelnicza ſuetih, i lipota Raya; i kako reçe Bernardo, ſuih mati ſtuorena yeſt, zaſto od napunenya yego ſuaki prijmlye; t.y. Vznik osloboyenie, beteſnik zdrauye, skarbnik utiſſenie, griſniz pomilouanie, prauiçan miloſt,

Angel

Angel radoſt, ſueto Troiſtuo slavu, i ſin Boſy ſuchanſtuo.

Drugi yeſu Apoſtoli, kih Iſukarſt posla, kako ſuncze ſalye zrake ſuoje, kako roſa miriſanie ſuoie, i kako ogain iskre ſuoye. ſuncze ù Zraku *K*aſeſe, roſa u miriſaniu sliſſiſſe. Ogayn ù iskrah vidiſe, Tako ù *K*ripoſtah nyhouih ſilla Iſukarſtoua poznauaſe. Oui ſille i ſilnike pridobihu, beze protirahu, ſuit na veru obratihu, ſmart pogardihu; u Chor Seraphinov vlizohu, i ſnim na skonçayu ſudit doydu.

Treti yeſu muçeniczi, ù kih Iſukarſt, i ki za Iſukarſta razliçitimi bihu muçeni naçini, ter veri i zakonu karvuyom ſuidocanſtuo podahu ſuoyom. Varhu ke liubaui, ni veche liubaui, tako reçe Iſus: *Maiorem charitatem nemo habet vt animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis.* I oui kako ù izuijeniu skarbi verni naſſaſti bihu, zato gori u viſſiniah slaue poloſeni yeſu.

Cetarti yeſu Nauçitelyi, ki veru proſuitliuiu, vſanie lagode, I iubavu vſiſu, prauiczu kaſu, mudroſt vuçe, ya oſt nauiſſchuiu, razabranie çiſte zahode otuaraiu, i z'dellom ter z'beſidom potuariuiu, i oui veliki u Raiu narekuſe.

Peti yeſu Iſpouidniki, ki ime Iſuſouo pronaſſanyu, i neſramuiuſe veſelim çelom, otuorenim glaſom, i slobodnim yezikom nauiſcheuatiga, i od ouih reçe Iſus; K i budet mene iſpouidati prid liudi, iſpouim ia niega prid otczem moim.

Seſti ieſu diuczi, ki u pulti ſiuuchi, pulti napaſti pridobihu, i na zemli ſtoiechi, nebeska razmiſsliahu, i mèd liudi nakodechiſe Angele sliahu, od kih reçe Iſus; Biti ote kako ono Angeli Boſi na nebeſih.

Szedmi ieſu puſtniaki, ki s'telom od obchine liudi biſechi, nebeska nigdi naslaienia, na ſamom ſamomu sluſechi Bogu, uſiuaiu.

Oſmi ieſu odouiczi, ki u çiſtochi praude zauitno veçna slide obechania.

Deueti ieſu zdruſeni, ki u ſtalnosti zakona, drug drugu veru vbdarſuie, i radi çeda, a nè radi poſelenia ſuito vnoga, u zakonu pribiuaiu.

Eto deuet varſt slugov, i deuet varſt rodiakov nebeskoga Kralia, ki gori ſuakomu po dilih daie plachu: i u razliçita od onih iſtih Angelov polaga pribiuania, od kih on iſti reçe: *In domo Patris meis manſiones multæ ſunt.*

A ſad na kratkom posluſai Hiſtoriu. Vladaiuchi Octauian Czeſar, vas ſuit u miru nahaiaſſeſe, (huala buduchi Iſukarſtu, ki u vrimena ona porodiſe.) Bihu Pogani Rimliani, i zato pomislihu dà to Idoli ili Baluani, kimſe oni klaniahu, miloſt tuym vçinihu. Zato Marco Agrippa Senatur, velik mogoch, naputi Czeſara, i Senat, na çaſt reçenih Idolov Tempal vgraditi, iedan, biſse reçeni Tempal okrug, ili obal, za dati naznanie, dà vladanie nihouo ieſt pò ſuem okrugu ſuita. Imaſſe okno iedno od zgora, u zlamenie, dà pomoch nihoua iz nebes dohaia, ter koliko darſav imahu reçeni Rimliani, toli o Idolov u reçeni poloſihu Tempal, i prozuahuga Pantheos, t.y. Tempal ſuih Bogov. Koga propaſt tarpi dari do Boniface çe-

tar-

tartoga Pape, ki spominak Poganov htechi doli obaliti, s'pomochiu Phoce Czesara, reçeni Tempal izçisti, Idole razmarui, prilike obali, pisma pomarsi, zide pobili, i na çast diuicze Marye, ter suih mucenikov posuetiga, imenouausiga, *Sancta Maria ad Martyres*, na 13. Maya.

Posta Gargur çetarti Papa, leto 844. ki reçenoga Templa posuechenye, prinese ù parui dan Nouembra, à to buduchi yur sua litina sprauna, neka prihodechim ù Rim na blagdan, vecha obilnost bude. I zapouida, dà pò suem suitu, dan ta, na çast suih suetih, imase stouati, za tri razloge. Parui buduchi dà suakomu pò sebi nemoremo çast vçiniti, neka suim ukup tada çinimo.

Drugi zasto primirise, i onomu komu çinimo posebi, da leni budemo, zato nekamu oude zadouolymo.

Treti razlog, neka sarçenie za nas budu moliti, i zato Czrikua polaga molitvu na danasny dan, gouorechi: *Multiplicatis intercessoribus Largiaris.*

Od spomenutya suih uernih martuih. Na 2. Noue.

V Prohodu spomenutia suih vernih martuih, sedam stuari hochemo viditi. Nayparuo, kamo dusse gredu kad iz teles izhayayu. Drugo, kijh sprouaya. Treto ça tamo çine, Cetarto, mogulise k'nam vratiti. Peto, znayuli çase oudi çini. Sesto, poznauayulisse mèd sobom: Szedmo, zasto danaska od suih nyh spominak çinimo.

K'paruomu, ù sadanye vrime, pokle Isus Kralyestuo, otuori nebesko, çetiri mista na onom suitusе nahayayu: paruo yest Kralieстuo nebesko: Drugo Purgatory; Treto Limb; à Cetarto pakal.

V Kralyestuo nebesko gredu sue one dusse, ke ù milosti umirayu Bosyoy; prez griha suakoga: i z'suarsenom pokorom, prez zabaui suake, od kih reçe Isukarst: Blaseni oçista sarcza, zasto oni hote Boga viditi.

V Purgatory ili Oçistilnik, vlizayu sue one dusse, ke ù milosti umirayu Bosyoy, prez smartnoga griha, ter ke s'pokorom na ouom suitu, prauiczi nisu zadouolyle Bosyoy, od kih gouori Isukarst: Sztanouito, neizaydes od ondika, dokle neplatis dari do nay zadnie mire.

V Limb, idu sue dusse ditinske suih Narodov, ke prez smartnoga griha, samo z'narodnim, ili istoçnim umirayu grihom, od kih veli Isus: ako ki nepriporodise Vodom, i duhom, i neulize ù Kralyestuo Bosye.

V Pakal, gredu sue one dusse, ke ù nemilosti umirayu Bosyoy, smartnim grihom, i prez pokore suake, od kih reçe Isus: I vargutse ù pech ognia goruche-

ga,

ga, i ondi bude plaç: i skripanie zubi. Eto Korablya Noie, ka çetiri uſebi miſta imaſſe, Paruo, gdi lyudi: Eto Kralieſtuo nebesko. Drugo, gdi ſiuina pitoma: Eto Purgatory. Treto, gdi Zuirenye: Eto Limb. Cetarto gdiſe ſmrad metaſe: Eto Pakal ſtahu.

Drugo, kiih ſprouaya? Onih ke ù Rai, i ù Purgatori gredu, Angel, çuvaih, i ſprouaya: à ke ù Limb, i Pakal, one Dyaual vuçe,

Treto, ça onaimo çine? One keſu ù Kralieſtvu nebeskom, vide Boga, ſivu z'Bogom, i ſivu ob Bogu, i yeſu z'Bogom, i Bogh ſnimi: à gdye Bogh, ondye ſuako dobro, ſuako blaſenſtuo, ſuaka slaua, ſuako veſelie, ſuaka sloboſchina, ſuarſſena lyubav, veçno darſanye. Ondi yeſt praniçno veſelye, praniçan nauk, ſnaga, lipota, radoſt, Ondi mir, tiſſina, dobrota, ſuitloſt, kripoſt, çiſtocha, veſelie, slatkoſt, ſiuot, slaua, çaſt, pokoy, ſilla, miloſt, sloſnoſt, i ſuako dobro.

Keſu ù Purgatoriu, tarpe muku od neuidenya Boſyega, i od praude yego oçhiuchenia. ka, t. y. praniçza Boſya, ogniem onim teleſnim gibliuchi, ſgeyh do vrimena, dokle zadouolyno reçenoj çine praniczi. *Veruntamen non exibis inde donec reddes vſque ad vltimum quadrantem.*

One keſu u Limbu, tarpe muku, od neuidenia Boſyega, ali zato nimaiu niedne zabaui od ochuchenia.

Napokon, keſu ù Paklu, ſue muke, ke izrechſe nemogu, ù vike hote tarpiti, ondi ſmart prez ſmarti, ſuarha prez ſuarhe, skonçaye prez skonçanya, zaſto ſmart vazda ſiue, ſuarha vazda poçinie, i skonçanie skonçati nezna: ſmart umara, à neumori; Muka muçi, à ſtrah netira: ogain ſge, à tmainie neizgoni.

Cetarto, mogüli duſſe doyti k'nam? One keſu u Purgatoriu: Limbu, i Paklu. Nemogu doyti, buduchi daſu praniczom zadarſane, akoym nebi dopuſtil Bogh: dà one keſu ù Raiu, slobodne yeſu, zato mogu doyti, kadaim drago: iſtina ieſt, dà i one voliu ſuoiu k'voly pridruſuyu Boſyoy.

Peto znaiuli duſſe çaſe oudi çini? One keſu ù Raiu, znaiu, zaſtoim Bogh oçituie, ki ieſt kako yedno zarczalo dobrouolino, ù komu ſuaka: videſe zato reçe Bernardo, Da ſuaka Vide oni, ki ſtuoritelia ſuakoga ſtuorenia Vide.

Seſto poznauaiuliſe mèd ſobom ſue duſſe? Poznauaiuſe, buduchi, dà one iſte pameti, ke ondika bihu, i tamo yeſu: i zato Epulon pozna Lazara, ù Krilu Abrahama ſtoiechega, od koga kapliu vode iſprositi nemogaſſe: i razlog bi, dà ki potribnomu ù potribi zataya, vprotibi od niega zatayan bude. Tako dà ù Kralieſtvu nebeskomu Boghſe vidi, ù Purgatoriu ſtoiechi, vfayuſe vidiga, ù Limbu nenadyuſe, ù paklu ne çekayuga. V Kralyeſtvu nebeskomu ſtoyechi dobiliſuga, u Purgatoriu zaliniliſuga, ù Limbu nepriſtoyimſe, ù Paklu izgubiliſuga.

Za onih, kiſu ù Kralieſtvu nebeſkom, ni potribno moliti, zaſtoſu ù slaui potuarieni Boſyoy: za one, kiſu, ù Limbu, i Paklu, takoyer, zaſto varſeni yeſu ù veçno zablenye: nego ſamo za onih,

kiſu

kisu ù Purgatoriu, sueta mati Czrikua, liubauiom taknuta, na plaç nyhov pomisliussi, gdi viçu: *Miseremini mei saltem vos amici mei*. Odgouara: Gospodine Isukarste Kralyu slaue, izbaui dusse suih vernih vmarssih, od muk Vada, i od dubinye roua, izbaui nyh od vust Laua, dà neposret nyh strah, i dà nepadu ù tminie, nego dà sueti Mihouil prikaseye, ù suitlost suetu, ku pria Abrahamu obecha, i simenu yego.

Petimi imeni, ù suetom pismu, misto ono od Purgatoria zaziuasse. Nayparuo *Infernus*, t. y. Vad ili Pakal, ça chie echi nisinya: zasto dolika yest ù sarczu polosen zemaliskomu.

Drugo zouese Rov, ili yama, na priliku yame one Lauov, ù ku bì polosen Daniel, i opet osloboien: tako duse ke onamose polagayu, opetse vade. Treto imenuyese glubinya: zasto yest spodoban Vnogo duss prieti.

Cetarto Vsta Laua, à nè tarbuh Laua: zasto ono ça yest ù Vstih morese izuaditi; à ça yest ù tarbuhu nemorese dosechi: tako kisu ù Purgatoriu izuadese, à ki ù Paklu nigdar neoslobodese: i akoli ratuno, sue yest ogayn yedan, zato Pakleni yest viçni, à ù Purgatoriu vrimeniti.

Peto Zouese *Tartar* Garçki, t.y. strah: zasto ondeka od muk strassese ognya.

Imenutie rekoh S. mati Czrikua, ouimi strassnimi imeni misto ono, neka nas barse, na milosardye pripraui, za onih kisu ùnutri moliti: i zato veli; *Ne cadant in obscurum, scilicet obliuionis*, t. y. Da neupadu u tminye, ù kakoue tminye, rekoh od zablenia pameti nasse, dabismose nezabili od nih, spominati, ki na pomoch k'sebi nas zaziuaiu.

Szedmo od Historie hochemo taknuti, &c.

Fratar Giulelmo, iz Borgone, z'oblastiu Opata suoga, Cluniacense Klostra, ù Franczi, diliussise ide mista sueta ù Ierusolimu pohoditi, i vrachayuchise pomoru, dotiraih fortuna na yedan pust otok, kise zoue Vlcan, ù Kralyestuo od Sicilie, i stupiussi na kray reçeni Fratar, na nikoga pustiniaka namirise. *Ki*, t.y. pustiniak, vpita fratra, yedali zna nikoga opata, ù Klostru Cluniacense, poimenu Odilion, oduecha daga dobro zna, paçe dayest opat nyegov. Poydi (reçe Heremita) termu povy, dà na ouom otoku vnogo duss ù ogniu çistese, i kàd izaidu krutose huale z'reçenim Opatom, dà zanye moli: à Diaulise tuse, zato ako do sada dobro, neka od sada yoss bolye, bude nastoiati.

Ku stuar slissaiuchi reçeni Opat, ide Papu Iuana sestnaistoga obnaiti, ki razumiussi to, duhom suetim nadahnut, zapouida pò suem suitu, drugi dan Nouembra, za suimi suetimi, spominak od suih martuih darsati. Vçinyena bihu oua leta Gospodinoua. 986.

SZpominak SS. Vitala i Agricole Muçe. Na 4. Noue.

BOlonia, yeſt slauno miſto, u Latinskih darſauah, na kraih ili confinih od Romanie, i Lumbardie: i ù nioi porodiſe S. Agricola, i Vital rab nyegov, oba zauetna, i Bogaboiecha Karſchenika. Vto doba bì Szudacz niki u Bolonij, imenom Protho, Poganin, ki izuidiuſſi dua oua daſu Karſcheniczi, vçini pridaſe doiti, i htechi priſtraſſiti Agricolu goſpodara, çini nayparuo Vitala slugu, s'paliczami, ili Czipmi toliko tepſti, dokle duſſu molechi poda Bogu ſuomu.

Ku ſtuar gledaiuchi Agricola, nè ſamo priſtraſſen, dà yoſche ſarçenii uçiniſe, zato çiniga Szudacz na kriſ propeti. Vmrihu Vitez i Iſukarſta na 4. Nouembra, leta Goſp. 303. ù vrime Diocletiana Czeſara, kih teleſa ù Czimiteru Sidouskomu buduchi pokopana, potle od S. Ambroſa bihu naſaſta, i u ſpodobno miſto poloſena.

Poçinayu ſada ù Bolony, ù Czrikui na nyhouu çaſt uzidanoy.

Sivot S. Leonarda Iſpovidnika. Na 6. Nouembra.

S. Leonard bì Franczez, od ſuitloga roien pokolenia, koga Otacz bi iedan od paruih vichnikov kralia Franaçkoga. Ki htechi ſina ſuoga Leonarda ù imaniu obogatiti, i u ſuitounoi çaſti vzuiſſiti, ù duor kralia za mladencza poloſiga. A buduchi Leonard yoſche u mladoſti vech duhounomu, nego teleſnomu prignut ſiuleniu: toga radi i za yedno, i za drugo maloſe hayaſse: paçe mèd duorani, nè kako duoranin, nego kako redounik derſaſſeſe. Iz yedne ſtrane telo pokoraſſe ſuoie, à zdruge dobru od ſebe priliku podauaſſe: à naulaſtito tako bì miloſardan, dà vuznike pogaiaſſe, pohodechi kripliaſſeih, kriplechi pomagaſſeih, i vnoge od kralia izproſiuſſi, sloboſchinõ darouaih. Znadiſſe dobro, dà na skonçaniu ſuita, kada Iſus doide ſiue i martue ſuditi, zouim proklete hoche prikoriti, à blagosloulene pohualiti.

Reçet prokletim: *Ite maledicti, in carcere fui, & non viſitaſtis me*: à blagousloulenim reçet: *Venite benedicti, in carcere fui, & veniſtis ad me.*

Vide-

Videchiga kraly Bogoliubna, Biskupiu ponudimu iednu: zasto u niemu kriposti prauomu Biskupu pristoieche razmislasse. Ki volechi spomniom dussi suoioi nastoyati, nego z'pagubom mèd druge umissatse, çast onu nehti priati, i natisnie nigdi u miru samomu nasamu htechi slusiti Bogu, u iednu pustiniu blizu mesta Leonice u Franczi, dobrouolino odprauise, u koy yednu spodobnu nassausti Spiliu, uze u nioi pribiuati, i pribiuaiuchi suimi naçini telo pokorasse suoie, ter pod posluh dussi, i na slusbu Boga obrachassega.

Primirise yednoç, dà Kraly, kraliczа, i vas duor, u reçenu pustiniu izaidohu na lov. I buduchi pod Satorom, obuia Kraliczu trud dà porodi, i muçechise u prisobe yuryoy dà umre suichu darsahu: ka stuar Kralia i vas duor kruto zmuti. Bimu zato pouidano, dà u onoy gori nahodise Leonard, od koga yest sumnia dabi suet bil. Ki tudie çiniga iskati, i nassasta k'sebi doiti, i dossasta zauetno uprosi, dà za Kraliczu pomolise.

Molechi tada bì vçinieno, dà tudye oprostise Shena, oproschena sina porodi, i porodiussi, ona i on zdraua ostasse. Ini çudo, zasto molitua prauiçnoga nebo prohaya, i opet prazna nè pourachase. Ku stuar videchi kraly, vnogo zlata i zrebra ponudimu, komu on odgouoriussi, dà nè on ki blago suita seli, nego on kiga pogeriuie çestit nareçetse, toga radi vzet nehtiga. Tada kraly u onom istom mistu spodoban yedan vkoreni klostar, i nazuaga Nobiliaco. V kom S. Leonard vlizssi, ostanak siuota suoga z'vnogimi drugimi, ki kniemu pokore radi doidohu u çistochi, posluhu, i vbostvu zuarssiti nastoyasse.

Nimahu rabi Bosy blizu klostra vode, tako dà u skarbi velikoy stahu. ku stuar videchi Leonard, nè radi pokoya, (koga Isusoui naslidniczi. na ouom suitu nimaiu iskati) neg potribe velike vkoyse nimaiu zapustiti) çini malo odgarnuti zemlie, i pomoliussise prikrisiu, i prikrisenu paliçiczom udri suoiom. I tudye bistra i ugodna izteçe voda; tako dà ça pustinia ona nepodauasse, vtesanya S. Otcza doztignuhu. ka voda i danassni dan blizu reçenoga Nobiliaca klostra nahodise, ter za vnoge spodobna yest betege. Vnoge i ostale uçini mirakule toliko paruo smarti, koliko pò smarti: a naulastito u onih, ki u sisanstvu bihu; da ki godir niemuse zagouarahu, Bogh pò utesaniu yegoyh oslobaiasse, çabinam od vech nadugo bilo pisati.

Siui slauni Leonard osamdeset let u velikoy suetini, i napokom sil napunien Bosih zaspa u Gospodeue na 6. Nouembra, leto Gospodina 546. u vrime Clodouea kralija od Franeze. I bi pokopan u recenomu Nobiliacu klostru, u Franczi, nè daleko od Leonice.

Szpominak SS. Cetirih okrunyenih Muçen. Na 8. Nouemb.

NAhayahuse u Rimu çetiri brati, imenom Seuero, Seueriano,

Carphoro, i Vitturino, kih Diocletian zapouida ù Tempal Idola Esculapia odpelyati, ter toliko daih tepu, dokle onomu poklonese Baluanu, ili Idolu. Ki nehtechi bezakon ta vçiniti, pod paliczami pustihu dussu, kih telesa bihu varsena, daih zuirina izy, nehtechijh niedno taknuti, od Karschenikov bihu pokopani, *in via Lauicana*, tri milye daleko od Rima, blizu groba suetih muçenikov Claudia, Nicostrata, Simphoriana, Castora, i Simpliciana. Ki nehtechi, priliki sunçenoy po lonitse, gouorechi, dà Isukarstu, à nè dellu ruk çlouiçanskih, hotese klaniati, zato od reçenoga Czesara Diocletiana bihu umoreni.

Iest ù Rimu Czrikua na çast suetih çetirih okrunienih vzidana, kim imena vnogo vrimena nisuse znala, da potle bihu nikomu suetu çlouiku ocitouana. Vmrihu na 8. Nouembra, leta Isukarstoua 200.

Poçiuayu ù Rimu, ù Czrikui kako zgora.

Od Possuechenya Czrikue Szpassitelya ù Rimu. Na 9. Noue.

AKo rauno, u vrime Apostolov, imahu Karscheniki mista nika, gdise zbirahu moliti, i slusbu Bosiu posslussati; zato radi straha Poganskoga, nigdir ocite nimahu Czrikue.

Dà pokle mili Bogh velikoga Constantina Czesara Rimskoga, osobitom taknuti hoti milostiom, i ù dussi prosuitiga, â ù telu od gube ozdrauiga (kada od suetoga Silueſtra Pape bì karschen) tada isti Constantin, ù polaçi suoyoy od Laterana, spodobnu vzida Czrikvu, na çast Isukarsta Szpasitelia. A zasto ondi bì Karschen, prozuahu Czrikvu onu, suetoga Iuana Karstutelya od Laterana. Ki pokleiu zuarssi, doide S. Sylueſter Papa posuctitiu, i gouorechi misu, vkazase na zidu, varhu Oltara (Czesar, i vas puk gledaiuchi Rimski) prilika glaue Isukarstoue, i slissahu glas, kijm reçe: *Pax vobis*, t.y. mir vam. I ondi bì poloſen oltar driueni, na kom Petar sueti, misu slusasse: i ni çudo, dà od driua bisse, zasto Perar sueti, nigda ouamo, nigda onamo nositiga çinyasse.

Zapouida zato Sylueſter Papa, dà nigdor na nyem nego Rimski Papa, moxe misu gouoriti; ter dà ù napridak Oltari, od kamika zidatise buduu, tako i bì vçinieno.

Potom dopusti Czesar, dà pò suem suitu karscheniki, ocitim naçinom, Czrikue zidati mogu: à buduchi oua, nayparua Czrikua karschanska na suitu, ocito vzidana, i posuechena; Zato poueli Sylueſter, dan on, t.y. deueti Nouembra, na ki oua uçinyena bihu, od suih vernih karschenikov postouati, i obslu-

obslusenati, na çast Bosyu: komu budi slaua, ù vike vikov. Amen.

Szpominak S. Theodora Muçenika. Na 9. Nouemb.

BVduch Theodor, soldat Czesara Diocletiana; à yoss vechi nebeskoga Czesara, i nahodechise reçeni Czesar, ù mestu kosezoue Amasea, ù darsaui od Ponta, vpisa zapouid, dà sui karschenicz, ili Idolom poklonetse ili vmoriti imayuse. ku zlobu slissayuchi Theodor, ide pò svud, dà yest on karschenik, oçitim glasom kriçechi, zatoga vhitihu: a zasto i dobar Vitez, i plemenit bisse, zato na samuga pokarahu, dà to vech negouori, terga slobodna pustihu. A on nè samo besidom, dà joss z'delom, stalnost vere hoti vkazati Isukarstoue, Ouako.

Bisse Tempal ondi, vnogo çastan, Idolu Cibali odluçen, ù ki obnoch dossadssi, podamu ogain, à zato vitar yak puhasse, zato ù popel vas on Tempal obratise: à to hoti uçiniti, neka Pogani nimayu uzrok, bezakon on sliditi, à t.y dyaulom klanyatise.

V yutro rano, nehti pobignuti Theodor, pagè dà naznanie, dà on dello dobro uçini ono. ki zgrabiussiga, dà od glada umre, ù tamniczu polosihu: bì ondi od Angela pohoyen, i okriplyen. Napokon izuadiussiga, u ogayn porinuhu, ki ù plamenu Boga hualechi, podamu dussu, na 8. Nouembra, leta Isusoua 200. pokom Bogh vnoga çini çudesa.

Kossti ouoga S. Muç. poçiuayu ù Rimu ù Czrikui S. Sabine.

Szpominak SS. Triphona, Respicia, i Nimphe Muçeni. Na 10. Nouem.

TRiphon bì royen ù Saxonij, u yednom mestu, kose zoue Absade, i buduch yoss mladinacz, nastoiasse tako zakonu Bosiemu, dà ni za muke ni za odluke, vere radi, marasse Czesaroue. I podamu Bogh toliku milost, da vnoge mirakule çiniasse, slipim videnie, hromim hodenie, od beza oçischenie podauasse, i to bì vzrok, da unogih na ueru Isukarsta, obrachasse.

ku stuar videch Zuilino, Szudacz Rimski, çiniga muçiti: nayparuo na Eqvulei polosiga, à to bì tarplenye, dà na yednu dasku polosiussi, skonopi raztezahu, dà sui vdi yedan od drugoga razdrusahuse. Drugo çiniga çesly grozdenimi razdirati.

Treto paliczami pò podplatih biti. Cetarto suichami boke sgati nyegoue, i sue ouo sueti mladinacz, kako dabi meu rosami bil, veselechise podnassasse.

Ku stuar videchi Respicio Tribunè reçe. Sztanouito silla Bosia yest ù çloueku ouom; potom glasom zakriça velikim gouorech. Neka sui znate, dà i ya yesam Karschenik. Razumiussi to duorani, yednoga i drugoga zgrabihu, ter ù Tempal Idola Ioue udirayuchijh,

damuſe poklone odvukohu : V koga kàd puhnuhu ſueti Muçeniki, tudye na male marue Idol razdrobiſe on . ſto videch Diuoika, imenom Nimpha, zauiknu gouorechi. Sztanouito ni Boga nad Iſukarſta, zato i yaſam Karſchenicza. Tada i nyu reçeni Vitezi zgrabihu, ter ſuih trih z'nikimi biçi, na krayu kih olouo viſaſſe, toliko meſtrihu, dokle duſſu ſtuoritelyu podahu ſuomu, na 10. Nouembra, leta pò diuoyaçkom porodu 252.

Koſti ouih ſuetacz ù unogih miſtih poçiuayu.

Sivot S. Martina Biskupa, i Iſpouidnika. Na 11. Noue.

MArtin ſueti Biskup, Vgarskomu Kralyeſtvu dika, Iſuſov naſlidnik, i duhounim paſtirom prilika, bi royen ù Sabarij ili Sambotelu od viteskih i poſtenih (akoli rauno poganskih) roditelov: protiua voly kih, let ſeſt imyuchi, poſta Cathecumen 5 à to bi, vpiſatiſe ù broy onih, kiſe Karſtiti imahu, kàd zapouidi karſchanske od Czrikue nauçit mogahu.

Biſſe Otacz yego Voynik Conſtanca Czeſara, iſe ſtar yur buduchi, na dom ſuoi doyde poçinuti: à Martina 16. let imiuchega, z'rabom yednim, ù Pauiu Latinskih darſav meſtu, ù ime posla ſuoye. Zaſto tako Czeſar zapouidaſſe, dà ſini, ù ime varih otacz, Voyeuati imahu: ki, t.y. Martin, mèd Vitezi, nè kako ſoldat, nego kako Bogaboyech, Paçe kako Redounik, ſitak pelyaſſe.

Biſſe ù ſarrzu ponizan, ù almoſtvu darouolyv, ù Pulti çiſt, ù ſiuleniu pokoran, ù blagouanyu ſporan, mèd bratyu lyubezniv, à ù zakonu Boſiemu naſtoyech. Znadiſſe dobro dà poniznoſt vzuiſſuye, almoſtuo grihe opira: Ciſtocha Angelom priklada, Krotkoſt, pokoy veçni podaye, ſpornoſt pamet çiſti, Lyubav zakon napunyuye, à ù zakonu miloſt Boſyaſe dobiua.

Hodechi yednoç, z'drugimi vitezi, ù Amiens, od Francze, niſcza yednoga polag puta na ſnigu, od zime ugleda treſuchiſe, i ſui oſtali mimo proſſauſſi, on ſam, Kripoſtyu taknut miloſardia (skom douka Boga naslidoua) iſtargnu meç, ter polouiczu plaſcha razriza veſelo; od koga dil yedan, poda Colduſſu, gouorechi, Nà, ogarniſe: i moli zame. Onu iſtunoch, vkazamuſe Iſus z'vſtuom Angelov, proti kim ouako reçe, Martin yoſche Cathecumen, ouom ſuitom ogarnume.

Buduchi yur od let 18. Karſtiſe; i Karſchen poſeli ſuim ſarczem, izuan voyske nigdi na miru, ſluſiti Bogu. Zato voyuodu, daſe dili zaproſi ſuoga, ki ſardit odgouorimu: nè daſi Karſchenik, nego

go zastosi straslyv, iz voiske selis pobiguuti. Odgouori Martin: ni to tako, Pase s'krisem suetim zlamenouan, yutri prez Orusia, skroz Voysku nepryately: slobodno hochu proyti. ku stuar htechi vçiniti, doydahu posli mira potribouati; tada voiuoda, osobitim obyauleniem Bosim, pozna dà pò utesanyu mirnoga Martina, mir vernim Bogh poda suoim.

Pokle yur razpuschena bì voiska, ide Martin k'suetomu Hylariu Biskupu od Pictauie, i od niega rede pria, potom k'domu vratise suomu, i putuyuchi gorom nikom, vkoy na dua razboynika namirise, od kih yedan htechiga meçem poraziti, podbimu drugi ruku, ter Martina oslobodi: zatim reçemu, yesili bil ù strahu Vitese? Odgouori Martin: Nè zasto znam, dà u potribi Bogh verne nezapuscha suoie, i na dalie pripouidaiuchijm, na veru obratijh.

Dossaussi domov, takoyer pripouidaniem vnogih na veru obrati Isusovu, à mèd ostalimi, mater suoyu, ku napokon ù miru pokopaussi, blago prodaussi suoie, vratisze ù Pictauiu, kadi klostar spodoban uzida yedan, u komu nikoliko Fratar, u posluhu hotechemu, u çistochi neprigouornoi, i vbostvu dobrouolinomu, stuoritelyu slusasse suomu: i nebeska, yos na zemly stoiechi, vsiuasse naslayenya, zasto verno nastoiasse onomu, komu slusiti kralieuati yest.

Bisse ù klostru onomu mladinacz niki, iosche Chatecumen, poimenu Melchior kruto od niega polublen, ki od nikoga razboliussise betega umri. ku stuar videchi Martin, kako milostiu, milostiuomu za dussu onu pomollisse Bogu, i dui vre, u zatuoru snym stoiechi, uskrisga. ku stuar videchi ostali, Martin yest suet, sui tekosse.

Bì i drugi mladinacz, ù Pictauy mestu, poimenu Lupicin, ki tuge nike radi, sam konopom zagutise. Ku stuar slisaiuchi sueti otacz, vech na plaç rodbine, i na dussu zmisliussise onu, opet od Boga, neka siue, izprosiga. ki mirakul posvud bì proglassen.

Vmri Biskup od Turona, ki za drugoga mislechi, padeym u pamet sueti Martin, koga iz klostra pò sili zgrabiussi, na prestol Turonske Czrikue poloshu. ki, t. y. Martin, voliu poznaussi Bosyu, nehtioi suprotiuiti, nego ponizno vrat pod yaram podlosi suoy, i ako rauno promini stanie, nepromini sitak, nego z'dobrim hoteniem zdrusiussiga nastoiatim naçinom, dà u niemu ponouihuse onih starih Prokov obiaulenia, Patriarchov oçitouania, Apostolov pripouidanie, Muçenikou vera, Ispouidnikov Liubav, pokornikov suetinia, i diuacz çistocha i zato dostoino Czrikua od nyega Canta gouorechi. *Ecce Sacerdos Magnus, qui in diebus suis placuit Deo.* t. y. Euo Pop veliki, ki u dneuih suoih vgodan bì Bogu.

Vzida dui milie od Turona daleko, klostar iedan, u ki osamdeset nastani Fratrov, skimi çesto krat, obiçainu slisasse pokoru: à pod suittom vainskom, vbah Cilicij na suomu golu nossasse telu, ko pod posluh duhu vazdar podbyase, à to neka umartelno, suomu slusi Bogu, skim u vike siuiti seliasse.

Dossaussi yednoç u Paris od Francze, mèd vrati, na nikoga namirise gubaucza, koga krisem zlamenouaussi ozdrauiga: ki mirakul pò suem Parisu razglasise, ter ime Bosie, i silla ki krisa suetoga, pò niemu proslauise.

Hotechi yednoç massiti, i molechi u Sacristij, doide k'niemu ubogi yedan, napol, razdart, golotu kasuchi suoiu, nakoga smiliussise, sukniu suoiu podamu. Malo poslia, Archidiakon dossaussi niegov, i videchiga prez suknie gola, narugamuse, i sardit kruto krechuchi glauom, niku priprostu nassavssi, prid noge varsemuiu: ukoi sueti otacz Sacrament pozduisuchi zasto kratke imasse rukaue gole ruke odkrihumuse. ke Angel iz neba doletiussi, zlatom ogarnuih. I od oude na massne kossulje kray rukauov, zlatom ili suilom, uzehu obiçay poplitati.

Sena nika ù Pictauij, diticha martua, uarse predayn gouorechi. Sueti Oçe, dite ouo ni karscheno, prosimte osiuiga, terga karsti; ako potle umre, kakoti drago. Pomolise sueti Biskup, i taki ditich skoçi gori. Eto martuaczi tri, ke ù kriposti suetoga Troystua, Martin sueti vskrisi.

Grobu nikomu, milyu daleko od Turona, priprosti Narodi klanyahuse. Htechi izuiditi Martin S. ki yest ondi pokopan, i molechi, strassan niki kaz, vkazamuse gouorechi. Iasam ù paklu, à nè ù rayu, ki bih oudi pokopan. Ku stuar razumiussi S. Martin, grob s'Capellom onom, çini razoriti. Doyde Valentiniana pohoditi Czesara, ki buduchi Heretik, nehtimuse krenuti, i tudye (Bogh tako hotechi) stol, na kom syasse, siuom vsgamuse ognyem: ku stuar uidechi Czesar, vdrise ù parsa, gouorechi. Grissan yesam ya, à ti prauiçan, zato moli zame S. Oçe; komu on pripouidaiuchi, na veru obratiga.

Ta, i ostala vnoga, kebi dugo bilo pisati, vçini zlamenya, komu Bogh htechi, od truda yur dati plachu, dan nayzadny obyauimu, vki Vçenike dozuaussi suoie, preminutie nauistijm. Ki to slissaiuchi, plaçuchi rekosse. Zaç nas oçe ostaulyass? i komu nas sirote priporuçass? ulizut za tobom ù stado tuoye vuczy razdartni; à on ni smarti boyechse, ni za siuot marechise, u nebo gledasse; Paçe reçe. Gospodine akosam puku tuomu yoss potriban, nekratimse truda, budi volya tuoia (vidiss kakosu stari pastiri siuili) malo poslya uzriussi Dyaula reçemu. Ca toti stoyss karuaua Bestia? ù meni nikakoua bezakona nenaydess, potom pun sil, i milosti Bosye, od let 81. mèd rukami, i suzami suoyh Vçenikov, zaspa u Gospodeue, na 11. Nouembra, leta pò diuoyaçkom porodu 392. dussu koga vnogi vidihu na priliku suitle zuizde (à mèd ostalimi S. Ambros Biskup od Milana, i S. Seuerin Biskup od Colonie) po rukah Angelskih mèd kore Angelov, i Prorokov, z'veseliem polagaiuchi: à telo bì pokopano ù Turonu.

Spominak S. Menne Viteza, i Muçenika. Na 11. Noue.

SZueti Menna, 'dosſadſſi iz Egipta u Rim, pod zaſtavu Diocletiana Czeſara, za Viteza upiſaſe, i nahodechiſe z'voysku Czeſarovu, ù Phrigij od Aſie; ter videchi progonſtuo koſe od Karſchenikov çinyaſſe, vgnuſe u puſtiniu, gdi pet let czilih poſtechi, molechi, korenie grizuchi, telo pokoraſſe ſuoie.

Minuvſſi pet let, vratiſe u Phrigiu: i videchi da Pogani na yedan blagdan, poſtenye Idolom çine ſuoym: ſarçenim i slobodnim glaſom, poſrid nih ſtoiechi, propaſt karaſſe nyhovu. Ku ſtuar ſudacz Piro sliſſayuchi, çiniga zgrabiti, i za nezmutiti blagdan, u tamniczu poloſiti. Iutrodan, yoſs ſarçenyega u pripouidaniu vere Iſukarſtoue uidechi, çiniga biçi teſti, na Equlei z'konopi raztezati ſuichami boke ſgati, vezanimi rukami, i nogami pò tarniu vuchi, i oloſuom zaliuat. A zaſto veche oni, nego on trudan, ki ſillom Boſiom biſſe okriplien, glavumu, çinihu odſichi: Leta Gos. 296, na 11. Nouembra, u Vrime Diocletiana Czeſara.

Poçiua telo ouoga S. Muç. ù Rimu.

Sinot S. Martina Pape i Muçenika. Na 12. Now.

SZueti Martin, Parui imena ouoga Papa, rodiſe u Todij od Toſcane, od Fabricia kripoſtnoga, i Bogabojecha Karſchenika; poſta Papom pò ſmarti S. Theodora, u koi çaſti nè manie ſuet, koliko pomniu vkazaſe.

Bì u Czarigradu, Patriarcha niki, imenom Paual, Ariansku Hereſiu taknut, i toliko uçini ſuoiom propaſtiom, da i Conſtanca Czeſara, ſina velikoga Conſtantina, u Hereſiu uputi, od kih dob Conſtanco, tuardnim naçinom Catholike proganyaſſe liudi. Ku ſtuar S. Martin sliſſaiuchi, priazniue Paulu piſa liſte, dà Hereſiu oſtaui: ki yoſs zlobnij uçiniuſſiſe, zaſto oltar, nakom Catholici u Czarigradu sluſahu, rukami razori ſuoimi, i posle Papine, z'malim poſteniem odprauí na trag. Tada Papa, od 105. Biskupov, Concily ſprauí, ter Paula, i ſue naslidnike prokle jego, i od dohodkov izbaui Czrikuenih.

Ku ſtuar razumiuſſi Czeſar Conſtanco, zapouida Olimpiu Exarchu, namiſtniku ſuomu, u Rauenni ſtoiechemu, dà poſtiaki put ubie Papu. Ki u Czrikui od Laterana, gdi ſueti otacz miſu sluſaſſe, ubojſtuo hoti uçiniti, ki tudie osliplusſi, i tako pokoran, vratiſe nazad.

Posla i drugoga, imenom Theodora Calipola, ki hinbeno vbitiuſſi Papu, pod tiho naglechi, u Czarigradga dopelia k'Czeſaru, ki Martina u Cherſniera darſavu odkraj, ili odtira: gdi S. Otacz na kratkom i od glada, i od zime, i ſtaroſti, i truda, i betegov zaſpa, u Goſpodeue: zato doſtoino piſu daieſt Muçenik.

Vlada Czrikuom ſeſt let, jedan mi ſecz, duadeſeti i ſeſt dan. Duakra ſecza Decembra darſa rede, i p

Popov deſet. Diakov pet, i Biskupov trideſeti. Vmri na 12. Nouembra, leta 564.

Poçiua ù Rimu ù Czrikui B. Marye in Monte.

Sivot S. Gargura Thaumaturga Biſ. i Iſpo. Na 13. Nouem.

SZueti Gargur Thaumaturg, *ideſt operator miraculorum:* t.y. delanacz çudes: porodiſe u Neocesaræe, od Eniponta, u Aſij, od ſpodobnih, ali zato Poganskih liudi. Od kih kako ſuitloſt od tmin, i roſicza iz tarnia, izniknuvſſi ſuitliniom nauvka, i z'mirisaniem ſuetinie, vnogih proſuitli, i na praui obrati zakon. Ki buduchi yoſche drobnih let, roditelj ſiue videchiga pameti, u Alexandriu od Egipta, gdi vto doba nauki Czuatihu, ſtudiati poslahuga: i u kratko vrime, razboran Retorik, i dumbok Philoſoph uçiniſe.

Czuatiſſe tada veliki Origenes, zakona Nauçitelj, ki dui tiſucha knjg ſuojom zloſi pametiom, i piſane za ſobom oſtaui. K' ouomu dakle razumni Gargur pridruſiſe, i pridruſen za Vçenika pod-loſiſe, i podloſen karſtiſe, i Karſchen Theolog vçiniſe, i kako razuman z'razumnim, dobar z'dobrim, dobrotu razuma u zakonu poraiaſſe.

Imi Gargur nikoliko nenauidnikovi ki z'naukon pridobitga nemoguchi, ſarczemga zlobljahu, (zaſto nenauidoſt, dabi Febra bila, malo kje nebi imal) zato ſenu niku oçitniczu, daga ozloglaſi podmitihu, ka doſſauſſi gdi on u opchini z'Philoſophi deſputaſſe, zakriça gouorechi: dajoj plati noch proſſaſtnu. ku ſtuar sliſſajuchi okolu ſtojechi, zaçudihuſe, buduchi dà od niega ubah to neslisſahu, à on veſelim obrazom, slugi ſuomu zapouida. dajoj, poda ça potribuie. ka, t.y. ſena priemliuchi pineze, tudie bez skoçi u niu, ter ſniom poçe primitati, i onde poznahu praui czu Gargura.

Vratiſe u Neocesareu, gdi ſuetinie, nauka, i dobrote radi, bì obran za Biskupa, gdi ſesnadeſte, à nè vech karſchenikov naide, a oſtali ſui bihu Pogani; ke ſueti Otacz z'naukom Boſanſtuenim, i ſuetiniom ſiuota, na veru pria obrachati, i zakoneim ſpaſiteline podauati.

Hodechi yednoç putem, na yedan Idolski namiriſe Tempal, ukom Diaual na vrime, Poganom odgouore dauaſſe: vlize vain Gargur, radi daſgnia: dà poçeka; à zaſto vrime ubah negubliaſſe, zato poçe moliti, i vçiniuſſiſe vrime, ide putuiuchi, Malo poslia ulize Pop Idolski u Tempal, i sliſſaiuchi Diaula, dà izuan Templa kriçi, tuſechiſe: dà Gargur iz doma izagnaga ſuoga. Zaçudiſe Pop, ter za Gargurom poteçe, daga

vpita,

vpita, u ku kripoſt on Boga iſtira niegouoga; tada Gargur priprouidamu, pripouidaiuchi naputiga, napuchena na veru, ſuim domom obratiga ſuoim.

Bihu dua brata, ka za yedan praudahuſe ribnyak, kih on dozuauſſi, daih pomiri: nehtihumu priuolyti, tada on pomoliſe Bogu, i tudye voda poginu, dà ſuh oſta ribnyak, i bì razlog, dà prez koriſti oſtanu, oni ki Koriſtnomu nehtihu priklonitiſe viclu.

Zidayuchi Czrikvu yednu, gora nika zabaulyaſſemu, ki pomoliuſſiſe, tudye reçena odſtupi gora, dà zadouolyan oſtaui proſtor.

Oua i oſtala vnoga vçini zlamenya, ki pun vteſanya, i ſil Boſih, yur ſtar, i trudan, vpade ù beteg, i poznauſſi damu yeſt vmriti, upita okolu ſtoyechih: koliko yeſt Poganov ù Neoceſaræe, odgouorihumu, dà nè vech, nego 16. Huala Bogu reçe on, toliko ſamo biſſe Karſchenikov, kàd ya priah Biskupyu ovu. Vmri ſueti Otacz, na 17. Nouembra, leta Goſpo. 267. ù Vrime Galiera Czeſara, i bi pokopan ù Neoceſaree.

A ſàd poçiua ù Rimu polag S. Martina in monte.

Od Poſſuechenia Czrikav S. Petra, i Paula. Na 18. Nouem.

BIſſe obiçay, ù poçetku ſazdanya vere, ili Czrikue Catholiçanske, ſprauliatiſe vernim, ù miſta nika moliti, ter Boſie ſlusbe poslusſati, a mèd oſtalimi, bì najueche miſto onò, od Vaticana ù Rimu naslidouano, zaſto ondi telo S. Petra Poglaunika Apoſtolskoga, bì poloſeno.

Pokle Conſtantin Czeſar, od ſuetoga Sylueſtra bì Karſchen, oſam dan zatim, Duhom ſuetim nadahnut, okrunien, i ſuittu obuçen Czeſaraſtua; s' ſuim Senatom, poklisari ſuita, i s' pukom Rimskim, ono miſto doide pohoditi: i prid ſuimi, ſuarſe z' glaue Krunu, zvuçe çaſti ſuoye ſuknie; vzamſſi motiku, ter duanadeſte kofanov vkopa zemlye, i ſam na ſuojh doneſe ramenih, ter na çaſt S. Petra zaçe Czrikvu zidati; ku ukratko çini ſuarſſiti vrime: A ſueti Sylueſter Papa poſuetiu, i zapouida, da oltari kameni, a nè driueni, ù napridak zidatiſe imayu.

Zatim iſti Conſtantin, Czrikvu S. Paula, *in via Oſtienſi* ſpodobnu vgraditi poueli, i vnoge oſtale, toliko ù Riomu, kliko van iz Rima, ſueti Czeſar vgradi.

Buduchi zato ouo parue Czrikue, na çaſt poglaunikom Apoſtolskim, t.y. Petru i Paulu, ſazidane odluçi ſueti Otacz Papa: da ta dan, a to na 18. Nouembra, na ki poçetak bijm dan imaſe poſtouati, na slavu Boſiu, i nejgouih ſuetih, kinam budju pomochniki. Amen.

Szpominak S. Pontiana Pape i Muçenika. Na 19. Nouemb.

PO ſmarti Vrbana Pape, bì poloſen na preſtol Petra, S. Pontian Rimlianin, ſin Galfurina Senatura, ili Vichnika

nika Rimskoga, ki vlada Czrikvu ſpartinie nikoliko let, dobrom ſnagom, i zadouoljſchinom, toliko redounih, koliko ſuitounih liudi. Napokon poſta C eſarom Alexander Seuero, ki bi imena Karſchanskoga progonitelj, ki slissaiuchi da Pontiau, od slusbe Bogov odvracha narode, çiniga na Otok, ili Inſulu Sardenie odkraiti, z'nikim drugim Popom, imenom Hipolito, ili kako Martirologium gouori Philippom, i pò ſuim tim ſtojechi ondi neoſta, skarbechiſe za ſtado ſuoye, buduchi da gdi kipom nemogaſſe doſechi, piſmonçini.

Vlada çetiri leta, miſecze çetiri, duadeſet i pet dan. Poſueti ù duakrat miſecza Decembra, pet Diakov, ſeſt Popov, Biskupov ù vnogih miſtih ſeſt, i napokon ù vnogih tugah, i neuoljah, puſti duſſi: ka nebeske ide uſiuati raſkoſſe, na 19. Nouembra, leta Iſuſoua 237. ù Vrime Maximiana Czeſara.

Poçina telo ù Rimu nyegouo.

Siuot S. Eliſabethe Kralycze. Na 19. Nouemb.

S. Eliſabeth bi Andrea drugoga kralja Vgarskoga kchi, ka joſche ù mladosti oſobitom bi taknuta liubauiu Boſiu, i podano nioj veçnoga raia ſelenie, da zemaliska pogarduiuchi, nebeska sliaſſe, i ù telu raztuchi, u duſſi ſillami raztiſſe Boſanſtuenimi, ke zbirayuchi na veçno odluçeuaſeyh blaſenſtuo.

Doſſadſſi na vrime dobe ſpodobne, Otaez priko volie nie, komu priuriditi grihioiſe viaſſe, Ludouicu Langrauiu Voiuodi ili Duki od Turinie pozakoniu. I ako rauno ſuitounomu pridruſiſe muſu, nebeskoga zato vbah neoſtaui zaruçnika ſuoga. Tako da od vrimenitoga obnoch na vrime uſtaiaſſe, ter veçnomu na molitvu sluſiti tecziſſe, i bdechemu bdecha ugodno duſſe ſuoie miriſſanie podauaſſe; a pò dnevu u ubozih niegouih zauernomu sluſaſſe: vainsku ſuittu, za neuriditi okomuſa, naniu ſpodobnu noſſaſſe, a podniom zaugoditi nebeskomu kraliu, Cilicj darſaſſe.

Pokle jur od zakona bi osloboſena muſa, ki ù Paleſtini S. zemliu htechi od Poganov osloboditi, od ſuoie umri ſmarti: tada ona od dila blaga nioi priſtoiechega Hoſpital ukoreni jedan, i zbogatim daroua prihodiſchem. Zatim koludricza S. Françeſca poſta, i od kralycze prominiuſſi ſuittu, ù onu k'popelu, priliçnu obuçeſe, Regulu onu, prez ſuakoga opogouora obsluſuyuchi, i posluh ſuakoy aki, ki proti duſi i reguli nebiſi onoy podauayuchi. Rukami ſiuaſſe, i prediſſe ſuoymi, ter od della ruk ſuoyh vboge vzderſauaſſe: kimona ta-

ko

ko pomnyuo prigledaſſe, dà i merske rane rubom od glaue ſuoye tariſſeym.

Diuoyka nika kruto gizdaua, ù Hoſpital prihayaſse, ku ona htechi ukrotiti, koſe glaue nye odſtriſeyoy. Tadamalo poslya reçena diuoyka progouori, huala tebi goſpe; zaſto dabih oue koſe paruo neimila, od zdaunabih yur kolúdricza bila. Ka ſuit oſtauiuſſi za vçeniczu podlosyoyſe.

Molechi yednoç, vkazayoyſe Iſus gouorechi: ako ti hoches biti zmanom, i ya od tebe nikakore nerazdilimſe. Ka ponizno zahualiuſſi, zauetno priporuçimuſe, ù miloſti koga od poçetka, dari do ſuarhe naſtoyechi, takouih bi, vnoſena kripoſt, dà izpiſatſe ne moglo.

Napokon oſobitim obyaulenyem Bosym poznauſi, dayoy yeſt vmriti ù druſinu dozuauſſi ſuoyu, na obsluſenie zakona ponukayh Boſiega, ter mèd rukami nyhouimi, kako dabi zaſpala duſſu izdahne ſtuoriteliu ſuomu, (koga vbah ſmartnim neuridi grihom,) na 20. Nouembra, leto 1231.

Prilika.

Sena nika iz Treuera, poimenu Helibingis leto czelo slipa buduchi, ſuete Eliſabethe grob pohoditi zagouoriſſe. Komu doſlauſſi, i polag nyega molechi, vkazayoyſe S. Eliſabetha gouorechi: poydi k'oltaru, ter neka miſnik Corporalom oçi otare tuoye; ka to vçiniuſſi tudie pogleda, i Bogu ter ſuetoy Eliſabethi zahualiuſſi zdraua domov pouratiſe. Vleg. *Ex.*

Od Prikazanya D. Maryeù Tempal. Na 21. Nou.

POkle Ioachim, i Anna Angelsko prihahu Nauiſchenye, dà çedo hote zaçeti, zagouor vçinihu, ù Tempal ù vike, na slusbu prikazatga Bogu: à to, neka kako ono yeſt od Boga dano, dà bude Bogu poſuechen. Porodiſe diuiçicza, i narekoſſeyoy ime Marya, kakoym Angel poueli, i nè prez prilike hoti Bogh, dà bude noſſiti ime od mora, ona ka ſue vode od miloſti skupi u ſe. Darſahuyu ù domu ſuomu leta tri, napokon ſpomenuhuſe, dà obet ili zagouor, komu prauicza neſuprotiui, bezakon yeſt nedouarſitiga: Paçe bolye yeſt nezagouoritiſe, nego po zagouoru obechanya nedo parneſti. Toga radi diuiçicze ſuittom plemenitom obukſi telo (zaſto duſſa yur kraſotami biſſe odiçena Boſymi (ù Ieruſolim odpelyahu, i na vratih od Templa, pò obiçayu Sidouskomu, redouniku iztuçihu. Biſſe prid vrati templa, petnadeſte ſtupov, ili skalinov, ke ſueta diuiçicza, prez pomochi niedne, ſama uçini; i nebi çudo, dà ſeſtoka biſſe ona, skom yur Duh ſueti vladaſſe, i nepogledauſſi vech na

rodi-

roditelie, veselechſe u Tempal ulize, ka potle Tempal ſuakoga veſelia vçiniſe.

Bilſe takoier, blizu Templa polaça yedna, u vrime yoſche mudroga Salamuna uzidana; gdi diuoyke Bogu poſuechene, zatuarahuſe, ke k'molitui, ter slusbi Templa, t.y ruho ſiti, i poplitati naſloyahu, à nè drugamo. Mèd oue tada, pokle bì u Tempal prikazana, poloſihuiu, gdi od Angelov çeſto krat bì pohoiena, kako ona, ka ſtuoritelia Angelskoga utegnu roditi, &c.

Papa Pio drugi, dan ov, vki bi prikazana, t.y. 21. Nouembra, poueli çaſtiti, i ſuakomu grihe iſpouidauſſi, ſuoie 300. dan proſchenia imiti.

Siuot S. Cecilie Diuiçe i Muçenicze. Na 22. Nouemb.

SZueta Cecilia, diuicza, i Muçenicza, bì plemenita Rimlianka, ka ù mladoſti ioſche ſuoioi ſuom pametiom Iſuſa razmisliaſſe, razmisliaiuchi voliomga liubliaſſe, liubechi ſuimi kripoſtamiga sliaſſe, Euangelie vazdar u nidrih noſſaſſe ſuoih; ko çeſto krat ſtaſſe, i nigdar od molitue, ter od gouorenia nepriſtaiaſſe Boſanſtuenoga.

Doſſauſſi jur na dobu, roditelyi, priko volie nie, mladinczu nikomu, poimenu Valerianu, u plemenſchini nioi priliçnomu, zaruçihuiu. Ki kad pirouahu, Cecilia pod plemenitom ſuittō, cilicy skrouito na golu noſſaſſe telu: a kad drugi igrahu, ona pod tiho u ſarczu napomoch Bogh zaziuaſſe ſuoga; nekaiu ubah u çiſtochi, ter miloſti pridarſſi ſuoioi.

Buduchi iur, u naizadnie vrime, oba zaruçnika u komori, reçe Cecilia: yeli skrouito Valeriane, ça chuti rechi? Bitiche skrouito, odgouori on. Tada ona: Angela Goſpodinoua imam, ki ſeſtoko telo çuva moye, zato gleday, dame nedotakneſs, zaſto tudye porazitte, i umreſs. Sliſſayuchi to Valerian, priſtraſſiſe: teryoy reçe: vkaſimi Angela toga, ako hocheſs dati varo ual budem: tada ona: Angela Goſpodinoua vidit nemore, ki paruo grih bezakona neopere ſuoga, poydi tada k'Vrbanu Papi, i od nyega karſt, i viche ſpaſitelyno primi, i tada Angela viditi utegneſs.

Selechi Valerian Angela viditi, ide tudye, i naſſauſſi Vrbana, ſelenie otuorimu ſuoye, tada ſueti Otacz sliſſaiuchi to, vzduignu ruke k'nebu, gouorechi: Goſpodine Iſukarſte, darouitelyu, çiſtoga vika, primi ſad ſimena, ko ù Ceciliu rabiniu tuoyu posal yeſi: ka na prilixu skarbne pçelicze, tebi rabotuye. I to gouorechi, ukazaſe ſtaracz yedan poſtouani, knyge yedne odtuorene darſechi, vkih biſſe vpiſano: *Vnus Deus, vna Fides,*

des, vnum Baptisma; t.y. yedan Bogh, yedna vera, i yedno Karschenie.

Karstise Valerian, i nauk vere priamssi, vratise domov, i ulizuchi ù komoru, nayde Ceciliu molechi, à polag nyega Angela, z'duimi Krunami, neizmirene lipote, i mirissania, razliçitoga Czuitya: ù rukah darsechi: od kih yednu Valerianu, à drugu Cecilij poda gouorechi. Eto jedna yednomu: à druga drugomu, pò meni od Boga poslana kruna: ke nè drugim, neg çisto sivuchim podayuse. A varh toga ti Valeriane zasto spasitelynomu priuoly vichu, prosi od Boga, çati yest vgodno. Tada on z'strahom, i veselyem, progouori. Gospodine, brata imam Tiburtia, koga liubim kako samsebe, prosimte, i nyemu tretu ouakouv poday krunu. Hoche biti reçe Angel, i otide.

Malo poslya, doyde Tiburtio brata, i neuistu pohoditi, i ulizssi ù Komoru, reçe: nè kako ù hisu, nego kako ù ray, dà vlizoh, vidimise, i sue sarczè od ugodnoga miriss ania razueselise moye, zaklinamuas kasitemi çabi to bilo. Tada oni nazuistihumu stuar kako prohaiasse: i Valerian odpeliaga Vrbanu Papi, od koga *Karst*, i nauk pria Catholiçanski, Zatim oua dua brata, tim naçinom ù liubaui vsgahuse Isusouoy, dà oçitim naçinom, mèd Pogani, dà yest on sin Bosy pripouidahu. *Ku* stuar slissayuchi Almachio Szudacz, çinijm glauc odschi, ki dobrouolino za lyubav umrihu onoga, od koga veçnu priahu plachu

Zatim reçeni Almachio, çini Ceciliu pridase doyti, teryoy reçe. Iesili ti ona Cecilia, ka musa, ter diuera prihinj, dà nikoga propetoga slide Boga, radi çesa siuot izgubihu? Odgouori ona: yayh neprihinih, nego sueto dahijm viche, pokom siuot neizgubihu, nego vrimeniti, za veçni prominihu, od Issusanym podan, *Ki* htechi neprauiçnoga çlouika, prauiçna vçiniti, on prauiçan buduchi, hoti na drivu krisa tarpiti. Nato reçe Szudacz: Ia hochu, dase ti nassim poklonis Bogouom, akoli nè, imass znati, dà imam oblast, i tebi smart, i siuot dati. Odgouori Cecilia: oblast tuoya yest, kako ono mih pun vitra, ki kadse oduese, ù nistarse razayde: à Isukarst ima oblast veçnu smart, i siuot podati umarlim: ki tebe, i Bogouetuoie, osudit ù vike.

Ku stuar slissayuch Almachio, gniuan kruto, çiniu ù domu suomu (t.y. Cecilie) ù nikih svu noch kuhati kotlih: ù kih stoiechi, nè kako ù ogniu, nego kako dabi ù hladnoy bila rosi, vjasse se. Ku stuar, slissayuchi Szudacz, posla hahara glavuyoy odschi. *Ki*, t.y. hahar, trikrat zamahnu, odschi nemogasse: à zasto bisse zapouid starih Rimlianov, dà çetarti zamah, plemenitu Rimlianu hahar nimasse dati, zato napol sivu ostauiussi dilise. *Ka* na treti dan, diuoyaçtuo s'krunom od muçenicze zdrusiussi, dussu stuoriteliu poda suomu, na 22. Nouembra leta Gos. 225. ù Vrime Marca Aurelia Czesara. Ke telo Vrban Papa, ù Czimiter Calista pokopa, à sad ù Czrikui, od hise nie vzidanoy, ukup z'S. Vrbanom Papom, Tiburtiem, Valerianom, i Maximom poçiua, i ù takouom,

reçena

reçena Czrikua vzdarſiſe poſteniu, dà ondeka yeſt titul yednoga Cardinala.

Sivot S. Clementa Pape, i Muçenika. Na 23. Nouemb.

SZueti Clement bì Rimlyanin, ſin Faustina tokoyer Rimlyanina: ki diticha, ù mladoſti dobro videchi prignuta, k'nauku pridruſiga, ukom tako naſtoja, dà ù Rimu diſputaiuchi, ſue Phiſiſophe dobiuaſſe.

Primiriſe dà Paual, i Barnaba doydohu ù Rim, kih ou od yedinſtua ù Troyſtvu Boſyega, od prihoda Iſuſoua, od neumarnoſti duſſe, od prihinbe Idolov, i od zauez Phiſoſophov sliſſayuchi pripouidanye, taknut iſtinom oſtaui Poganſtuo, i napriliku ranyenoga yelena, doyde k'zdeneczu ſiue vode ter od Paula ſuetoga karſt prianſſi, za Vçenika podſoſimuſe: ibi tako ù veri ſtalan, ù lyubaui Boſyoy vaſgan, ù pripouidaniu feſtok, ù piſmu razboran, dà iſti Paual od niega piſſe k'Philipianom, gouorechi: *Qui mecum laborauerunt in Euangelio cum Clemente, quorum nomina ſunt in libro vitæ:*

Bì obyaulyeno oſobitõ miloſchom velikomu Paulu, dà ime dobroga Clementa yeſt upiſano ù knygah ſiuota, à keſu ono knyge? nè drugo, nego ſpomenutie Boſye, gdiſe zapiſuyu ſui oni kiſe zueliçuyu, i ſui zueliçeni zapiſſuiuſe, à ki drugiſe zuçliçuiu? nego oni ki Boga razmiſslyayu, razmiſslyuyuchi lyubega, liubechi za lyubav trudeſe nyegovu kako ono Clement çiniaſſe.

Pò ſmarti S. Cleta skupinſſiſe verni, ſuetinye, nauka, i dobrote radi, obrahu Clementa za Papu. I bì parui ouoga imena, à za Petrom çetarti: i vlada Czrikuom 9. let 6. miſeczi, i dan 16. Zapouida dà kiſu Karſchenicziz, Sacrament od potuarienia neka priemlyu. Ioſche poueli, dà ſtol Biskupa, viſſe od drugih ù Crikui imaſe poloſiti, à to neka on, ki yeſt ſuih paſtir, od ſua koga moreſe vidit. Odluçi ſedam Diakov, naſedam kraiev Rima, neka diauia muçenikov izpiſſuiu, à to neka mi, kih ſitak imamo naslidouati, ſiulenie nyhouo budemo znati. Obrati ſuetu Domitillu, rodiczu Domiciana Czeſara, i z'vnogimi oſtalimi na veru. Kù ſtuar razumiuſſi Trayan Czeſar, od krayga priko mora, na Otok Gharſonadski, gdi dui tiſucha Karſchenikov takoier radi vere biſſe odkrayenih, ter kamenye lomlyahu, ko Czeſar na ſuoiu obrachaſse slusbu.

Nimahu vode liudi, i zato kruto tarplyahu, ko tarplenye videchi ſueti Clement, pomoliſe gouorechi. Boſe mili, ki ù puſtiny ſinom Iſraelskim, iz kamika vodu otuori, poday vernim tuoim molimote, zdenacz ſiue vode, neka te-

leſnim

Iesnim okripeni naçinom, duhounim tebi slusiti budemo mogli.

Tudie vidi yaucza yednoga, na bardu stoiechega, i nogom misto doli Kasuchi, na ko misto dossadsi S. Clement, poçe kopati, i tudie zdenacz siue vode Otuorise: ka ù riku obratiussise, suih napoyi zadouolyno: na ki mirakul, sui Pogani okolò stoiechi, veru priahu Isusovu. Ku stuar razumiussi Czesar, gniuan kruto, Zapouida, Anchoru na vratmu priuezati, terga ù more potinuti.

Moliahu verni polag mora, i tudie reçeno more, tri milie odstupi od kraya, i naidohu Capeliczu, na priliku Czrikue, pò rukah Angelskih vzidanu, i unutra S. Clementa, z'Anchorom, ili sidrom na vratu priuezanu.

Paçe suako leto, na oni isti dan, odstupliasse more, i onako 24. vre;t. y. od yedne, do druge vechernie, dokle Bosia zuarslauassese slusba, stasse, i to tarpi, dari dokle telo yego preneschu ù Rim, gdi sada ù Czrikui, niemu na çast vzidanoi poçiua. Vmri na 23. Nouembra, leta, pò diuoyaçkom porodu 102. ù Vrime zgora reçenoga Traiana Czesara.

Reliquie ouoga S. Pape i Muç. Poçiuayu ù Rimu ù Czrikui nyemu na çast vzidanoy.

Siuot ssuete Felicite vidi. Na 10. Iunya.

Szpominak S. Chrysogona Muçenika. Na 24. Noue.

MEd ostalimi Muçeniki, ki za liubav Isusovu karv suoiu proliasse, bi S. Chrysogon, plemenit Rimlianin, koga pò zapouidi Diocletiana, ù tamniczu polosihu, vkoy dua leta stoiechi, od suete Anastasie bi pohaian, pomagan, i pò listih vkriplen, çicha çesa ista sueta Anastasia bi vmorena, gladom od Publia musa suoga, kako ono ù siuotu nie na 25. Decembra viditi hochemo.

Nahodechise reçeni Diocletian, ù Aquilei, zapouida; neka ù Rimu, tamniczah nahodeche vmore Karschenike, a Chrisogona k'niemu da dopeliaiu: tako i vçinihu.

Sztoiechi dakle prid nim reçemu Czesar. Odluçilsã tebe Chrisogone, Szudeçẽ Rimskim, razuma, i plemenschine tuoye radi vçiniti, ali dobro znass, dà Karschenikom çasti takoue nemoremo dati: nu dakle, Bogouom poklonise nassim, ter reçeno hochess possenye priati. Oduecha Chrysogon: ya yedinomu, ki yest na nebesih Isukarstu, z'molituom, i sarcem klanyamse moyemu; à Dyaulom, ke ti za Boge darsiss, za nyednu suitounu nechuse klanyati çast. Ku stuar slissayuchi Czesar, çiniga van iz Aquilæe, *ad aquas gradatas* ispelyati; i glavumu odsichi, na 24.

No-

Nouembra, leta 302. Vladayuchi zgora, rezeni Diocletian.

Tozina telo yego ù Rimu ù Czrikui vyemu na postenye vzidanoy.

Siuet S. Catharine diuicze i Mucenicze. Na 25. Nouemb.

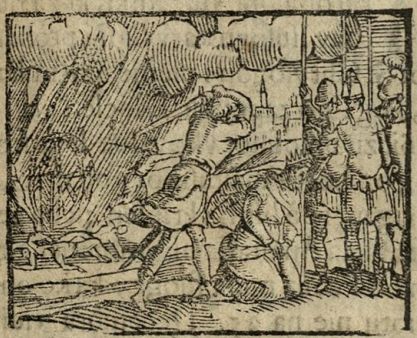

SZueta Catharina, Czrikue Catholiçanske dika, muçeniczam kruna, diuiczam prilika, zakona naslidnicza, i verna Isukarstoua zaruçnicza, porodise u Alexandrij, od Egipta, od slaunoga pokolinya, i bi kchi Costa Kralya à materi Aura ime bisse. Ku otacz nye, ù mladosti yosche priliçnoga videchi izhoda, k'nauku priklonyu: kako obiçay vrimena onoga Kralyeue kchere bisse uçiti. *K*a t.y. Catharina, ù kratko vrime, razumna ù Philosophij, i razborna ù Retoriki vçinise, i polag toga *K*arschanske naslidouasse Kriposti, dà niedsiu nepriuridi; tako dà slauan glas, ki od nye teçisse, çistoy conscientij nye suidoçanstuo podauasse.

Ku otacz od let 18. i yedinu, i slobodnu, i Krasotnu, i bogatu ostauiussi, priminu, tad ona yedinstuo suoie, znikimi Bogaboyechemi zdrusi diuoykami: Szloboschinu ukroti sillami: *K*rasotu posueti Isukarstu: à bogastuo na dello odluçi od milosardia: ter ù polaçi zatuorena suoyoy, samomu na samu (i ako ka druga bisse niu sliasse) Isukarstu zaruçniku draga biti, à nè drugomu nastoyasse suomu.

Primirise dà Maxentio Czesar doide ù Alexandriu, i dobitka nikoga radi protiua nepriatelyom, haran htechise Idolom vkazati, kih on Bogoue zuasse: odluçi ù dan yedan, podatijm sartvu; zato poueli, suim niega slidechim tako vçiniti.

Dossaussi dan odluçeni prid Tempal Idolski ù Alexandrij, neizbroieno naroda skupise vnostuo, niki Iuncze peliasse: niki telcze goniasse: niki skopcze tirasse: niki oucze nukasse: niki Koliase: niki derisse: niki na ogain polagasse. A Czesar, zlatom krunom okruniem, i ù çastnoy Czesarastua suitti obuçen, Idolu ili Baluanu Marte, tamnyan podacasse: *K*u stuar, kad slissa Catharina, milo proplaka, i suzami licza opra suoimi, razmisliaiuchi dà Dyauli postenye grabe Bosie, i dà od nih toliki prihinyeni; ù vik pogibayu. Zato sestoka Duhom suetim vçiniussise, obiçainom mudrostiom, pokoynim obrazom, i veselim çelom, vlize ù Tempal: i reçe Maxentiu ouako. Szuaka oblast od Gospodina Boga yest, ki stuori nebo, i zemliu; izuan niega ni drugoga Boga, i ako ki çinise, on hiniacz yest. Zato ti kisi Czesar, buduchi prial od niega oblast, nè Diaulom, ke ti sad kadiss, nego niemu hualu imass podati.

Ku

Ku ſtuar sliſſaiuchi Czeſar, zmutiſe i reçe: kad iz Templa izaidem, beſidam odgouor podadem tuoym. Ki, t. y. Czeſar, naſtan vratiuſſiſe ſuoy, reçe Catharini pridaſe doyti; i videchyu u pokolenyu plemenitu, ù obliçu Kraſſotnu, ù ſobſtvu ili perſoni pokoynu, ù ſuitah ſloſenu, ù hodu mirnu, ù drusbi poſtenu, ù razumu dumboku, ù pameti viſoku: ù mudroſti razbornu, i ù gouoreniu nepridobitu, zaçudiſe: i çudechiſe zamuknu, i muçechi domov odprauyu. Zatim pò ſuoy Garçkoy zemly 50. naymudrijh zapouida ù Alexandriu doyti Philoſophov, i odluçi dan, neka s' Catharinom imaiuſe deſputati ili prigouorati.

Pripraulyahu Philoſophi, ziedne ſtrane zaueze od Argumentov, ili pregouaranya: à z' druge ſtrane Catharina ù zatuoru dobrouolynomu ſtoyechi napomoch Boga zaziuaſſe ſuoga.

Doſſauſſi dan odluçeni, na placzi od Alexandrie, ſidechi Czeſar na priſtolyu ſuomu, i vas czuit vichia yego ſnym, i okolo, ter okolo vnoſtuo naroda yednoga i drugoga ſpola neizbroyeno, à prid nymi ù okrugu, na pripraunih nym ſtolih, ſyahu oni poſtouani ſtarczi Philoſophi, belimi bradami, viſokimi kapami, dugimi ſuitami, i ſtolom okol vrata, ù zlamenie poznanoga Philoſophie nauka; ki u nyh pribiuaſſe; yerbo tako obiçay Garçkim Philoſophom neſſitiſe biſſe.

Doyde i velika Catharina, i na ſtol nyoy pripraulien bì poloſena: na kom ſidechi, poſrid onih ſuita Vladauacz, buduchioy dopuſcheno, ſloſenimi vdi; pokoy iim ſiuorom vgod nim glaſom, progouori: ter zuiſſiniom Theologie, z' dubinyom Philoſophie, ſprohodom Rectorike, z' naviſchenyem Patriarkov, z' broyem Prorokov, i s' protreſom Sibil (çabi oduech na dugom bilo piſati) vkaza dà Iſukarſt yeſt ſin Boſy, ù veçnoſti od otcza izhodechi, i vrimenu od diuicze narodechſe. Ki ſpaſenia radi çloueika, na oui ſuit hoti doyti, doſſauſſi poroditſe, porodiuſſiſſe tarpiti, tarpechi umriti, martav treti dan uſkarsnuti, vskarsnuvſſi na nebo poyti poſſauſſi na deſnu otcza ſiſti, i od tuda na skonçaniu ſuita, ſiue i martue ſuditi doydet.

Sztahu Narodi vſti odtuorenimi, çudechiſe, à Philoſophi zamuknuhu: i ranyeni iſtinom u ſarczu, (ka aſua ka nadhaya) obratihuſe, Tada Czeſar, ognyenimi ù nih pogledauſſi oçima, ku moye vaſſa mudroſt (reçe) ò Philoſophi? tada oni rekoſſe. Ako Czeſaru od Bogov tuoih ti, ki drugi neznaſs razlogmiga neznamo, zaſto za prauiczu moremo, ali proti prauiczi nemoremoſe boriti, toga radi Iſukarſta zaprauoga ſpoznauamo Boga, i mi Karſcheniki biti hochemo. Ku ſtuar Czeſar razumiuſſi, pun gnjua, vçini yedan velik naſrid placze od Alexandrie, naloſiti ogayn, ter reçene vayn porinuti Philoſophe: ki od Catharine okriplyeni, i ù ſuoyoy karui Karſcheni, duſſu ſtuoritelyu podahu ſuomu.

Zatim Catharinu z' nikimi tuardimi çini promeſtriti biçi, ter ù tamniczu, neka od glada umre, zaklopityu: gdi dua nadeſte dan, ù zatuoru ſtoyechi, bì od

Angela prihranyena, dà nè vmre, i okriplena. A buduchi pouidano Czesaru, dà yoſche ſiue, çinyu pridaſe doyti, i videchyu ſuitlu, ù obliçyu, i ſpodobnu, zaçudiſe kruto, teryoy reçe. Illiti yeſt moym poklonitiſe Bogouom, ili razliçitimi biti umorenoy mukami. Komu ona oduecha: Kakoue godir, moreſse domisliti muke, nekratimijh podati, zaſto radi Iſukarſta, ki yeſt Bogh moy polyubleni, i yedini zaruçnik moy, dobrouolyno hochuih podnieti. Tada on ſardit kruto, uçini yedno veliko umeſtriti kolo, ter oſtrih od nada nakititi britav: varhu kih tuardimi Catharinu priuezati konopi, i obrachayuchi ſnyom, znide Angel znebes, i nagloſtyu ſuoyom, meſtryu kola raſipa onoga, ko na male razletiuſſiſe martue, petſto Poganov, ki veſelechiſe okol ſtahu, do ſmarti potaži.

Ku ſtuar videchi Czeſaricza s' Porfiriom voyuodom od voyske, na veru obratihuſe, i pò zapouidi Czeſarouoi, bijm glaua odſiçena. Zatim opet dozuaviſſi Catharinu reçeyoy. Nè za slusbeniczu, nego za druga vzmemte ya, ako Bogom pokloniſſe moym: komu ona oduecha. Ni priliçno. Nebeskoga i veçnoga oſtauiti zaruçnika, ki yeſt Iſukarſt, ter ſuitounomu, i raſapnomu, pridruſitiſe? kakoſ ti. Tada Czeſar pun yaroſti, reçeyoy glavu odſichi, Ka klecechi: paruo nego Czoczan rukom mahnu, pomoliſe gouorechi; Goſpodine Boſe ſtuoritelyu ſuita, izkoga, pokomu, i ù komu, ſuaka ſut, primi molimte duſſu moyu, ù pribiuanya tuoya, i ki tebe, ù ime moye molit bude, usliſſiga. I to reksi, sliſſaſe glas iz neba, ki reçe. Neboyſe Catharina: zaſto kruna vrimemta, ù veçnu ti yeſt prominyena, i molitua polag Boga usliſſana.

Bioi glaua odſiçena, na 25. Nouembra leta 307. ù vrime zgora reçenoga Maxentia. A ù ime karui mliko iſteçejoj, ù zlamenie praude, i çiſtoche yegotelo ke tudje Angeli zgrabihu, i na goru Sinajsku od Arabie, gdi Bogh Moiſeſu zakon poda preneſohu: ter z' poſteniem poloſihu, izkoga t.y. tela vliçizticza; ko za vnoge jeſt ſpodobno betege. Molimoju zato, dà polag Boga za nas bude oduichnicza, ù vike. Amen.

Spominak S. Petra Alexandrina. Biſ. i Muçe. Na 26. Nou.

POrodiſe ſueti Petar, ù Alexandrij od Egipta, i pò ſmarti ſuetoga Teoma, od reçenoga meſta: poſta Patriarkom i bì çetarnadeſti pò ſuetim Markom.

Vladaſſe ù ono doba Diocletian, i Maximian, tuardi nepriatelij vere Catholiçanske. ki sliſſaiuchi, Petra ſuetoga crikvu od Alexandrie hrabreno branechi, puni gnjua, rekoſſe ù tamniczu poloſitga. Biſſe ondika bezduſni Ario heretik, ki i ohol i nepokojan pò naturi buduchi, poſeli Patriarchat od Alexandrie, i ù ime toga dua nika Popa t.y. Achilla, i Alexandria k' ſuetomu Petru, ù Parſunu ſtojechemu posla: à to nekabiga na miloſt, i ù broj vernih, raçil priati; kim on odgouori ouako.

Mo-

Molechi ya noch prosastnu; vkazamise Isukarst, suknyom razdartom, koga kad, ça ono zlamenuye, upitah, ponizno odgouorimi. Ario heretich suittu moyu, çayest Czrikvu, razderal yest, zato buduchi yur on martav na nebu, nemoguga ya osiuiti na zemly.

Doydohu duorani Czesaroui, ter suetoga Biskupa, obnoch iz persuna iztegnuhu; zasto obdan pukase boyahu, ter izuã mesta glavumu odsikohu. ki çasti suoyoy, i veri Isusouoy karuvyom suidoçanstuo poda suoyom, na 26. Nouembra. Leta Gospodinoua 312. ù Vrime zgora reçenih Czesarov.

Poçiua telo nyegouo ù Padvui ù Czrizui S. Iustine.

Szpominak S. Saturnina Muçenika. Na 29. Nouemb.

VIdechi Maximian Czesar, dà koliko veche Karschenikov umarasse, tolikoseih vech oçitouasse, â to bi uzrok, zasto mirakule ke oni çinyahu, videchi Pogani, Isukarsta za prauoga poznauahu Boga; odluçi zato, kako ono dabi susny bili, neka zidaiu, gdi ono yest potribno bilo ù Rimskom mestu.

Gradechise dakle Ternie, ili polaçe Diocletiana, bisseyh ondeka vnogi broj â mèd ostalimi dua kruto Bogaboyecha Karschenika: t.y. Saturnin, i Sisinio: Bisse reçeni Saturnin star, i slab, â Sisinio mlad, i yak: tako dà gdi S. staracz brime vzdignuti nemogasse, blaseni mladinacz veselomu pomagasse. Videchi to Pogani upitahu zasto toçine? odgouorihu, dà zakon Karschanski, liubav bratinsku zapouida.

Bi dana naznanie riç oua Czesaru: zato çinih ù tamniczu polositi, i yednoga Idola pridanie, damuse poklone postauiti: Koga kad pri risihu, na kuse razmaruise, ko çudo videchi dua Viteza, poimenu Papio, i Mauro zakriçahu: stanouito ni Boga nad Bogom Karschanskim.

Nehti Czesar, dà stuar na dalie ide: poueli suim çetirim, izuan Rima dui milje daleko, *in via Nomentana*: glaue odsichi na 29. Nouembra, leta Gos. 303. ù vrime zgora reçenoga Maximiana Czesara.

Ostatanak ù unogih mistih nahodise ouoga suetcza.

Siuot S. Andrea Apostola, Na 30. Nouemb.

SZueti Andrei Apostol, bi ù Bethsaidi Galileiskoj Tetrarchie mestu posteno rojen, i podamu Bogh takov razbor, dà suim sarczem seliase biti zueliçen, toga radi velikomu Iuanu karstiteliu polag vode Iordanske pokoru pri-

pouidaiuchi, zadobrouolynoga podlo-
ſſe vçenika.

Videchi yednoç da Iuan parſtom
vkaza Iſuſa gouorechi, *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi*, t. y. Ouo Agniacz Boſi, Ouo ki odnimlye grihe ſuita, z'voliom iſtoga Iuana ide k'Iſuſu, i dan ye dan ſnym poſtauſſi, pozna ſtanouito da yeſt on Meſſia od Boga otczem obechan naſſim, zato Petra brata ide naiti, ter k'Iſuſu dopeliaga, i ſnym tri dni poſtauſſi, opet na meſtriu ribolousku vratiſe.

Pripouidaiuchi yednoç Iſus polag mora Galileiskoga, vidi Andrea, i Petra brata niegoua ù barçiczi ribe Louech, i pouelijm gouorechi, hodite ſamnom vçinim ya vas ribare od liudi; à oni tudie barku i mriſe oſtauiuſſi, naslidouahu niega: tako dà Andrey bì naiparui Apoſtol Iſukarſtov, i pri ſuih çudeſih ke vçini naydeſe niegouih.

Pokle Apoſtoli Duh ſueti priahu, i dà ſebi (mechuchi ſdribe) ſuit razdilihu, dopade Andreu Sichia od Europe, ù ku doſſauſſi veru ukoreni Iſuſovu; zatim let nikoliko doyde ù Patras Kralieſtua Antiochie meſto, i narode one na dobro prignute videch, odluçi ſnimi pribiuati: i nè ſamo one, dà yoſs okolo ſtoyeche, razbornim gouoreniem, ſuetim ſiuleniem, nebeskim naukom, i zdianiem çudeſs, obrati na veru, i obrachene vladaſſe; tako dà yur nigdir ù Kralieſtvu onomu, Idolskoga nebiſſe Templa.

Bì poslan od Rimskoga Czeſara Szudacz niki poimenu Egeas vladati ù Achayu, ki buduchi Poganin kruto poçe Karſchenike proganiati, i Czrikue nyhouc ù Poganske obrachati Temple, Szliſſayuchi to Andrei, obnaydega gouorechi, dobrobi bilo Egea dà ti kiſi nad liudi do vrimena poloſen Szudacz, Iſukarſta za prauoga tuoga ter veçnoga poznadeſs Szudcza: razumiuſſi to Egea reçe, Tiliſi on Andrei ki Temple razori, i Bogoue razmarui naſſe, ter nikoga propetoga dayeſt Bogh nukaſs sliditi, komu Rimlyani ſuprotiue? Odgouori Andrei, yoſche Rimlyani nepoznahu ça potle poznat budu, à to dà Iſukarſt yeſt praui Bogh, i çlouik; i skim ſada ſramuyuſe, ſtim potle budu diçiliſe. Kako to more biti reçe Egea, akoſuga Sidoui na kriſ propeli? Iſtinaye (reçe Andrei) ali imaſs znati dà ya bih Vçenik niegov, i ſadaſam, ter na ſuakom dianiu primirihſe niegouomu, ter izuidih dà ſuaka ka tarpi, dobrouolino, i znaduchi tarpit hoti; zaſto tako od niega piſana bihu; Adam ſagriſſi protegnvuſſi ruku na driuo ſada, à Iſukarſt hoti protegnuti ruke na driuo Kriſa, dà nas od griha oslobodi Adamoua.

Odgouori Egea, akomi toliko kriſ budeſs hualiti, ter naſſimſe Bogouom nepokloniti, na kriſ hochute poloſiti. Oduecha Andrei, Nemoy ti meni s'kriſem prititi zaſto dabihſega Boyal, slavu nyegovu nebih pripouidal, à ke ti za Bogoue darſiſs, dyauli yeſu, i ya vbah imſe nepoklonim: zaſto ſuaki dan ſiuomu Bogu ſartvu na oltaru prinaſſam, ki tuard tuoy, i Bogov toyh Szudacz bude.

Szliſſa-

Szliſſayuchi to Egea, gnyuan kruto, zapouidaga ù tamniczu porinut: ki ſtoyechi ù parſiznu, doyde unoſtuo k'nyemu naroda daga oslobode, à Egea protirayu: kih on molyaſe gouorechi, nehtite to bratyo draga vçiniti, zaſto tarplenye moye yeſt vrimenito, à nyegouo veçno, ki nè nad duſſom, nego nad telom oblaſtima. V yutro çiniga Szudacz pridaſe doyti, termu reçe. Vidisli Andrea dà ù ſuem Kralyeſtvu ouō Templi yeſu razoreni, i Bogoui pogaryeni, i ſuemu tomu vzrok yeſi ti, nu zato Bogouom poklonise naſſim i ſiuot oslobodimti, ako nè, ſtraſſno vmorimte: odgouori Andrei, Ia mislyah da çlouik od razloga yeſiti, à ſad vidim daſi ſin od pogibeli, i nemisli dame hocheſs tuoymi priſtraſiti beſidami, buduchi da za meſtra tarpiti ſelim moga, ko tarplenye ù veçne raskoſſe hochemiſe prominiti, i ſiuot viçni podati, koga ti vbah nedoſtignes. Tada Szudacz yaroſtan kruto, zapouida ſedmim Vitezom biçiga teſti dà karv iz tela nyegouoga kako iz zdencza vodenoga pò ſvud teçiſſe, i ſtalna ù veri, vaſgana ù lyubaui, i neprominyenoga ù beſidah videch, reçega na Kriſ propeti.

Pelyayuchi Andria ſuetoga drobanti, ſprauiſe vnoſtuo veliko gouorechi; çajeſt vçinil çlouik oui prauiçan, i priately Bosy; daga hote propeti? zagledauſſi Andrei kriſ reçe zauetno. Ia tiſe klanyam, o liubezniui Kriſu, kifi s'telom Iſukarſtouim poſuechen, ſnyegouimi vdi okraſen, paruo neg na tebi Iſukarſt poçinu ſtraſan biſſe, à potle ſuakomu vgodan vçiniſe; ya k'tebi dobrouolino grem: à ti mene veſelo primi, dugote iskah, i vnogote ſelih, à ſada od lyudi vazimime, ter meſtru podayme momu; dame potebi prime, kimeye po tebi odkupil. Doſſauſſi blizu kriſa, zvuçe ſam ſuitte ſuoye, i bì nayn od czoczanov, ili haharov priguozdyen.

Sztà Andrei ſueti, dua dni na drivu kriſa, nepreſtannim naçinom riç pripouidayuchi Boſym mèd tim ſprauihuſe narodi oslobodítga, à Egea protirati: sliſſayuchi to Szudacz zapouidaga izkriſa poloſiti: Videchi to Andrei poçe moliti; Goſpodine Iſukarſte ya tebe molim, za ſueto ime tuoye, nepuſtime s'kriſa zneti, i primime meſtre moy koga lyubih, pripouidah, iſpouidah, i od koga uffam plachu ù nebeſih priati veçnu, i to gouorechi zlize zneba ſuitlinia, ter telo obſinu niegouo, i tada duſſu meſtru poda ſuomu. Bì ondi ſena nika Bogaboiecha, imenom, Maximilla, i oua telo Andrea ſuetoga vze, ter plemenitu pomazavſſiga maſtiu, ù ſpodobno pòkopa meſto; a Dyaual vlize ù Egea Szudcza, ki kriçechi, i rovuchi, duſſu poda nyemu, kyu ù muke povuçe paklene.

Vmri Veliki Andrei na 30. Nouembra, ù Achayu, leto Iſukarſta 62. a ſada telo nyegouo poçiua ù Amalfi, Kralies tua od napole meſtu, a glauaye ù Rimu ù Czrikui ſuetoga Petra.

Od Aduenta ili prihoda Isusseua.

CEtiri Aduente, ili prihode Isusoue, Czrikua stuye Catholiçanska.

Parui ù Pulti.

Drugi pò milosti.

Treti pò razdilenyu na smarti.

Cetarti na skonçanyu suita ù sudu.

PERVI rekoh prihod, vkaza onda, kadase uputli, upultiusse porodi, porodiusse suitu vkaza. *Baru. 3. Post hęc in terris visus est: & cum hominibus conuersatus est.*

DRVGI Kad milost ù dussu vlye nassu, vliussi grih istira, istirausi della na spasenie prijmlje çlouiçanska: *Pauli. Gratia Dei vita æterna.*

TRETI kàd çlouika zazoue, zazuausi dussu od tela ra dilimu, razdilisi pò dellih plachu podademu: *Opera enim illorum sequuntur illos.*

CETARTI kàd na skonçanyu suita suditi doyde, dossausi prauiçne od nepraviçnih razdili, razdilisi yedne na liuo, à druge na desno polosi. *Statuet quidem oues à dexteris, hœdos autem à sinistris.*

Od paruoga Prihoda.

Ei parui Isusov prihod na sest naçinov.

1. Moguch. 4. Plodan.
2. Milostiv. 5. Cudan.
3. Razuman. 6. Ponizan.

1. *Simile.* Moguch. kako suncze posrid leta, z'moguchstuom trakov kriposne vruchine suoie, okrug ogrye suita; Tako Isukarst ù napunieniu vrimena, z'vruchinom yakosti prihoda suoga, okrug sarcza razuesseli nassega. Prissastie koga Angel nauisti, Diuiczaga prie, Duh obsinu, Diuicza porodi, Angeli proglasihu, pastiri dotekohu, kralyi od istoka dare douesohu, i suako stuorenie stuoritelya pozna suoga.

2. *Simile.* Milostiu. kako iz tuardoga kamika, marzlim Selizom ogain izkressese, ki potle telo zagrie nasse: Tako griha marsloga radi ogayn Isus dobrote ukaza suoye, sktm dussù ognia nassu, koga t.y. Isukarsta, vas siuot na suitu prilika bisse nassa.

3. *Simile.* Razuman. Kako driuo hladom zemliu od suncza nakoy raste brani suoim: Tako Isus hladom mudrosti naturu ku pria obraui suoiom, ki t.y. Isus, narav çlouiçansku priamssi, i od Diuicze porodiussise, oba spola t.y. senski i muski, razumno hoti vzduignuti.

4. *Simile.* Plodan. kako pçela mèd sebi, i drugomu plodno zbira: Tako Isukarst mèd nebeskoga Raia, sebi kako çlouiku, i dussiczam pripaui nassim, zasto od ondeka pria ime, ko yest varhu suakoga imena, komu imenu nebesko, zemalisko, i Adouo klaniasse kolino.

5. *Simile.* Cudan. kako mestar on jest çudan, ki od staroga nouo zna okrusati. Tako Isukarst çlouika ù grihu staroga, çudnim hoti ponouit naçinom. ki t.y. Isus, kako ono veliki likar, k'velikomu ki lesasse betesniku dossausi, çudnim od betega suoiega ozdrauiga naçinom.

6. *Simile.* Ponizan. kako driuo, kad

kad puno yeſt ſada, doli k'zemly prigiblyeſe: Tako Iſus pun ſada ſpaſitel vnoga, k'nam doli umilyenſtuom htiſſe prignuti.

Prignu glavu, z'vuçe telo raztegnu ruke, otuori vſta, zaproſi piti, otuori parſi, priloſi noge.

Prignu glavu na drivu kriſa, proti oholij; z'vuçe ſuitte, proti Lakomij. Otuori ruke, proti bludu: Moli za nepriatuori ruke, proti bludu: Moli za ucpriatelye, proti farditoſti. Bi napoyen ſuçi, proti glatonij: Otuori parſi, proti nenauidoſti: Prikoua noge, proti Linobi.

Eto parui yego prihod, kim ſuit hoti ponouiti: *Bar. 3. Poſt hæc in terris viſus eſt, & cum hominibus conuerſatus eſt, &c.*

Od Drugoga Prihoda, t.y. milosti nyegove.

Miloſt Boſya yeſt poçetak slaue ù nas, i pomoch, prez ke çlouik nayzadnie nemore doſtignuti blaſenſtuo, i oua priliçna yeſt.

1. Roſi.
2. Czuitu.
3. Zdenczu.
4. Moſtu.
5. Klyçu.
6. Simenu.

1. *Simile.* Roſi. Kako Oſtriga, kad iz mora izayde, izaſſauſſi proti nebu otuoriſe, otuoriuſſiſe roſu iz neba prime uſe, tada biſer ù ſebi ukoti. Tako kada çlouik iz mora grihov izayde, izaſſadſſi proti Bogu obratiſe, obrachen od pomochi prime roſu yego; tada biſer od miloſti ù ſarczu vkoti ſuomu. Ka t.y. miloſt, podayeſe neka zakon obsluſiſe: à zakon podauaſe, neka miloſt dobiuaſſe.

2. *Simile.* Czuit. Kako czuit driuo ù nakom yeſt kraſoti, i zlamenye ſada podaye: Tako miloſt duſſi lipotu podaye naſſoy, i zlamenye veçnoga ſada, ka miloſt prauiçnih neprauiçnih, i obrane od neobranih razdilyuye.

3. *Simile.* Zdenacz. Kako zdenacz ima kripoſt ſednoga napoyti; Tako miloſt ſeinu duſſu napoy naſſu, ke ki kad napiyeſe ù vike nè oſeya.

4. *Simile.* Moſt. kako moſt uzdarſi çlouika, dà ù vodu neupade: Tako milott çlouika pridruſuye, dà ù paklenih nepogine vodah, izke uban izayti mogal nebi.

5. *Simile.* kluç. kako s'klyuçem vrata otuarayuſe. Tako s'klyuçem od miloſti, kralyeſtuo otuaraſe nebesko, ka zatoſe daie, nekaſe zakon napunia, natura pomaſe, i grih izgania.

6. *Simile.* Szuitloſt. kako ſuitloſt u tmini ſtoyechega veſeli, i proſuitlyuye: Tako miloſt veſeli, i duſſu proſuitliuie naſſu, ku za imiti tri ſtuari obsluſiti imamo, t.y. Boga liubiti, grih zlobiti, i veçna ſeliti.

Od Tretoga Prihoda t.y. naſmart.

Szmart yeſt razdilenie duſe z'telom, ko prihodom çiniſſe Iſuſouim, prez koga vlas od glaue naſſe z'ginut nemore: I oua ima imiti ſeſt razlogov.

1. Mudroſtiu imaſe razmiſlyati.
2. Szpodobnoyoyſe priprauiti.
3. Szarçenoyeſe neboyati.
4. Sztarpleniem podniti.
5. Szuetim naçinom uçiniti.
6. Od nye hualu Bogu dati.

1. *Simile.* Razmislyati. kako ſoldat Voyſku vpiſan, proti nepriatelyu

htechiſe boriti, izhod borenya razumno ima procziniti. Tako mi ſuita ouoga ſoldati yeſmo, izhod na ſmarti pomniuo imamo kakov bude razmislyati, zaſto nam yeſt ſakriuen, dà neznamo ſmarti dan, à to nekaiu razmiſlyamo ſuaki dan.

2, *Simile*. Priprauiti. kako Nau, kà valoue puczine ſilna Mora gre probiayuchi, kako hoche ù porat doiti, pomnyuo imaſe priprauiti. Tako mi, ki valoue od ſuprotiuſchin mora, ſuita ouoga, prohodimo; kako k'portu ſmarti doiti hochemo, pomnyom priprauitiſe imamo, neka ono ça neznamo kada pride, pripraune nas nayde kada doyde.

3. Neboyati. kako ſoldat, ako dobru od kralya, ſuoga plachu ſeli priati, ſarçeno proti nepriateliem, za vernoſt ſuoga kralia, boritiſe ima. Tako mi, ki na ſuarhi plachu od nebeskoga kralia imati ſelimo, proti napaſti boritiſe imamo, i ſmarti ſtraſſitiſe nimamo, ka od ſuih pagub ſuita ouoga çlouika izbaulia.

4. *Simile*. Podniti. kako more, ko ſue vode ſubke i slatke prijmlie vaſe: Tako ſmart, ſue narode dobre, i zle grabi zayedno, od ke zaſto nemoremo vbignuti, dobrouolino imamo podniti, ka prauiçnim yeſt slauna, à griſsnim çemerna.

5. *Simile*. Vçiniti, kako Pavun çarne ſuoie kad pogleda noge, oholo doli i ſpuſti perie, Tako mi izhod ſmarti razmiſslyayuchi, naſſe perie grihov imamo odvrichi, ako ſuetu ſmart hochemo vçiniti, pokoy veçna podaieſe plácha.

6. *Simile*. Hualu. kako ſinoui Iſraelski, izhodechi iz Egipta, kad more proydohu çarleno, iz Egipta izhodechi, Bogu hualu od osloboienia podahu ſuoga. Tako mi na moru ſmarti, od Egipta ſuita ouoga izhodechi, hualu ſtuoriteliu imamo podati naſſemu, ki nam poda ſiuot, ù kom ſtoiechi, veçni moremo ſiuot dobiti, i zato reçe. Salamun. *Memorare nouiſſima tua*, ſpomeniſe od poslidnih tuoyh: t.y. datye vmriti, Martvu pokopanu biti; blago i priatelie oſtauiti, çaruom picha da hochesi biti: prid ſtraſſnoga ſudcza doyti: razlog od del podati tuoih: i od niega odluku, ili ſententiu ſtraſsnu priati.

Od Cetartoga Aduenta ſuda Boſyega.

Szud obchinski hoche biti, razdilenie zlih od dobrih od koga ſeſt ſtuari razmiſslyamo.

1. Prozuanie dneua.
2. Odluku miſta.
3. Sazuanie ſuita.
4. Prihod Szudcza.
5. Odſuadnike tuarde.
6. Odluku ſtraſnu.

1. *Simile*. Dan. kako driuo, kad uzori, ſad od niega pade doli. Tako ſuit na skonçaniu kad vzrya, tada dan obechani od ſuda vkaſeſe oni, ù Ki i miſslenia, i dyanya, i gouorenia o çituiuſe naſſa, od kih ſuaki pò vridnoſti plachu prime.

2. *Simile*. Miſto kako teleſni Szudacz, na viſoku daga vide, kada ſudi poloſi ſtol ſuoi. Tako Iſukarſt, veçni Szudacz, ù oblaku nad dolom Ioſephata, preſtol poloſi ſuoi.

3. *Simile*. Suit. Kako kamik Calamite, ſuako ſelezo poteſi k'ſebi: Tako oni veçni kamik, t. y. Iſukarſt, ſuako pametno i razgouito, na ſud dotegne ſtuorenye, i tada vech budu pruditi çiſta ſarcza, nego propaſtne riçi: vech dobra Conſcientia, nego moſſnya pinez: zaſto Szudacz oni, ni na beſide prihiniſe, ni na dare prigneſe.

4. *Simile*. Szudacz. Kako munya laskne ù iſtoku, i dari do zapada ukaſeſe: Tako prihod ſina Boſyega naglo bude. Blaſeni zato oni yeſu, kih naidet pripraune.

5. *Simile*. Oſuadniczi. ako yes, ki tarnatu yabukami koſu nakiti ſuoyu, tada nay barſe pſi (zaſto biſati nemore) zgrabega. Tako griſsnika grihi napuniena, oſuadit ſtuorenye, prid kim pobignuti nemoſe. zaſto na deſnu hote biti grihi, ne livu Dyauli, Odzdola propaſt ognyena, od zgora Szudacz ſarditi, izuan ſuit gorechi, iznutra conſcientia vſgana, pobignut neche bit kamo, à tarpiti nechese mochi.

6 *Simile*. Odluka. Kako lyulka iz pſenicze izbereſe, ter ù ogayn poloſi; à pſenicza ù dom zahraniſe Goſpodara: Tako na onoy odluki, ili ſententij, lyulka t. y. griſniki, ù ogayn pakla; à pſenicza, t. y. prauiçni, ù dom pribiualiſch zahranetſe: Tako dà prauiçni, gori, griſniki doli, prauiçni ù Ray, kriuiçni ſui ù pakal, prauiçni çiſto vyenye hote priati Boſie, priamſſi vzdarſatga, vzdarſechi ù vike vſiuatga, à griſniki hote vidit Dyaula, videchi priatiga, priamſſi vbah ſnym tarpiti. Od koga tarplenya, mili oslobodinas Bogh, i osloiene k'vernim pridruſi ſuoym. Amen.

Szuarha Miſsecza Nouembra.

DECEMBER.

Siuot ſsuete Bibiane Diuicze, i Muç. Na 2. Decemb.

SZueta Bibiana, bì roiena ù Rimu od Fauſta, i Drafoſe roditeliov, ki buduchi karſchenicziçi niu, vkup z'mlikom, ù veri vzduignuhu Iſuſouoj: i neuçinijm prigouor, zaſto, kako ono dobar ſad, ki iz dobroga driua izhaia, ſuimi ſillami karſchanske sliaſſe zapouidi.

Vladaſſe ù Rimu Iulian Apoſtata Czeſar, ki razumiuſſi, dà Bibiana jeſt karſchenicza: Szudczu nikomu, poimenu Fauſto, daju priſilli, nekaſe Idolom pokloni, izruçiju. Prid kim S. Bibiana ſtoiechi, podaioi Bogh takovu miloſt ù razboru gouorenja, dà iſtoga Szudcza Fauſta, na veru obrati, i obrachen karſtiſe, i karſchen dobrouolino pria krunu od muçenika. I tadaſe iſpuni ono, ça Iſus u Euangeliu reçe ſuoim. *Non vos qui loquimini, ſed ſpiritus patris*

patris vestri, qui loquitur in vobis:t.y. Niste vi ki gouorite, nego duh otcza vassega, ki gouori u vas.

Doznaussi to reçeni Iulian, çinju pridase doiti, i nemoguchiu, ni z'lipimi, ni zgardimi od stalnosti vere oduratiti:(zasto jur ù nioi milost Duha S. pribiuasse:) z'nikimi paliczami, ili Czipi, tolikoiu çini testi, dokle dussu isnie istira. Ka diuiçanstuo skrunom od Muçenicze zdrusiussi, u nebeske poleti, z'Zaruçnikom suoim, Isusom pribiuati vissinje, na dua Decembra, leta Gos. 203. u Vrime zgora reçenoga Iuliana.

Poçiua ù Rimu.

Siuot S. Barbare diuicze, i Muçenicze. Na 4. Decemb.

VVrime ko Maximian Czesar vladasse u Istoku, bì u Nicomedij od Asie, çlouik niki poimenu Dioschor, plemenit, i bogat; ali zato Poganin, ki kcher imasse iednu krasotnu, i mudru, imenom Barbaru, Ka (neznaduchi on) karschenicza, i kruto Bogabojecha bisse.

Imasse otacz (buduchi ona jedina) varhu nie pomniu kruto, zato turan jedan u domu suomu odluçjoj, gdi z'domachimi samo, a nè z'drugimi, opcheuasse: à ona u zatuoru dobrouolina, napriliku çiste golubicze, suitouno veselie u plaç prominiuasse, i vzdahom, plaçõ, ter molituom napomoch Boga zaziuasse suoga, neka putioi siulenia ukase, pokom on poliublene polia suoie, kim potle na suarhu veçnoga podaie stanie.

Primirise, dà otacz na niki odprauise put, i diliussise, Barbari priporuçi hisu, ter mestrom nikim, komoru, zidayuchi yednu, dua zapouida vçiniti okna. Zidayuchi dakle oni, doide Barbara, ter zapouida, treto probiti, i pod nym ù Kamiku Kris yedan rukom vçini suoyom. Vratiussise otacz, ter od mestar izuidiussi da odlu. om Barbare, treto bì vçinyeno okno, dozuayu gouorechi: çabi ono zlamenoualo. Kamu oduecha, dà tri ona okna, sueto Troystuo zlamenuiu, à Kris Isukarsta, ù komu iest suako dobro, à izuan niega ni spasenya. Ku stuar slissayuchi Poganin, sardit, kruto, podri meç, daiu probode, ka vgnuvssise, ù turan zatuorise suoy.

Pomisli zato Dioscor, da nebi prilika samomu vbityu, ide k'Szudzu, poimenu Martinianu obtusityu, ki tudye pridase çiniu doiti, i videchiu ù bityu spodobnu, ù vrimenu mladu, obliçyu priliçnu, à ùgouoreniu razumnu, poçeiu z'lipimi, dase Idolom pokloni, nagouarati. Ka nehtechi propastnomu vichu priuolyti niegouomu, çinyu spaliczami nikimi promestriti, ter ù tamiczu, yedalibi misal prominila, zatuoriti.

Vyu-

Vyutro opet pridaſe çiniju dovti, i ſtalnu ù veri, kako i paruo naſſauſſyu, z'grebeni guozdenimi koſu, i meſo nie çini razdirati, ſuichami ſgati, ter opet biçi meſtriti, à videchi dà ſniom vrime gubi, odluçioi glavu obſichi.

Buduchi yur na miſtu odluçenomu, gdi hahar okol nie obtikaſſe, ńemilli otacz, htechiſe ſeſtok ù Poganſtvu ukazati, ter polag Czeſara glas dobiti priskoçi onamo, ter iz ruk hahara iſtargnu meç, i ſnim na miſto niega, t.y. hahara, onu ku rodi, nemilo porazi, i poraſenu, rukami glavu odſiçe ſuoimi. i hualechiſe dà yunaçtuo uçini, tudie izuedra neba triſnu vain, i taki izçeſnu: tako dà u iednu iſtu vru, otacz, i kchi razliçitu vçinihu ſuarhu.

On gromom bì vtuçen, a ona dobroiolinom vmri ſmartiom: on pun griha napunien ſmartnoga, a ona miloſchom odiçena Boſiom: on u beznu propade pakla, a ona u viſſinai u odleti raia: On u gniuſe vmiſſaſe paklene, a ona Agelom pridruſiſe nebeskim: On veçnoga ognia dobauiſe tarplenia, a ona nebeskih raskoſs vſiuanim: On napokon marsko videnie tarpi Diaula, a ona videnie pokoino slaunoga vſiua Boga, za liubav koga karv proli ſuoiu, i z'duimi krunami, t.y. diuicze, i muçenicze odiçena, poçiua u miru.

Vmri u Nicomedij, na 4. Decembra, leto Goſpodina 288. Vladaiuchi zgora reçeni Maximian. Ima kripoſt, varhu groma, kiſe nioi priporuça.

Poçiua ù Benetczih ù Kloſtru Fratrou Creſitierou.

SZpominak S. Sabbe Opata. Na 5. Decemb.

POrodiſe S. Sabba, u Mutulaſchi darſaue Capadocie meſtu, otczu Iuan, a materi Sophia (obadua Karſchenika, i Bogaboiecha) ime biſſe; ki niega u nauku, i ſtrahu v zduignuhu Boſiemu.

Vladaſſe Rimskim Czeſaraſtuom Teodoſio drugi, ki zazua na voisku u Egippat, ſue iz Capadocie viteze, tada Iuan Sabbu bratu ſuomu, i neuiſti preporuçiuſſi hiſu, na reçenu odprauiſe voisku.

Malo poslia, reçeni Sabba, miloſchu taknut Boſiu, vlize u kloſtar iedan od Capadocie, i ulizſi poſta Fratrom. Mèd kimi ſtoiechi, poda zlamenye ſuetinye ſuoye, à mèd oſtalimi Kripoſtami, tako biſſe ù blagouanyu vzdarſech, dà kada godir pò tri dni poſtechi, niſtar neokuſſaſſe. Znadiſſe dobro, dà poſt pamet çiſti volyu na dobro prigiba, ſpomenutia lagodi, telo ù çiſtochi vzdarſuye, Diaula tira, Angele veſeli, i miloſt Boſyu donaſſa.

Szluga niki Kloſtra onoga, gdi S. Sabba ſtaſſe, ſuitte nike daſe ſuſſe, poloſi vpechſke zabiuſſi, malo poslia ù reçenu pech porinu ognya, i videchi dà ſuitte gore, poçe vikati: tada Sabba prikriſi ogain, tudye vgaſi, paçe i ſuitte czile oſtahu.

Nahodechiſe yednoç ù Ieruſolimu, gdi ſueta ide pohoditi miſta, i buduchi ſeſt miſeczi nè daſgylo, puk ù velikoy

ſtaſſe

ſtaſſe skarbi. Ku ſtuar on videchi, prignut na proſſnyu reçenoga puka, vzduignu ruke, ter plaçom pomoliſe; i bì vçinieno, dà paruo nego on iz molitue vſtaſe, Bogh od zgora na zemlyu tih, i zadouolyan poda daſg. I ni çudo, zaſto molitua prauiçnoga nebo probya, i opet nazad prazna nepourachaſe.

I kako roſicza, ſuoym miriſſanyem kripi, tako molitua Bogu vgaya, i Angele veſeli.

Pokle yur i nika oſtala vçini zlamenya, yur ſtar, i pun miloſti Boſie, poçinu ù miru, ù Ieruſolimu, na 5. Decembra, i pria krunu od Iſpouidnika, leta 424.

Poçiua telo yego, ù Benetkih, ù Czrikui S. Antonina Muçenika.

Siuot S. Nicule Biskupa i Iſpouid. Na 6. Decemb.

SZueti Nicula, Redounikom nareda, pokornikom naçin, i duhounim paſtirom prilika, porodiſſe ù Patari, darſaue od Licie meſtu, od Bogaboyechih roditelyov. Ki vnogo vrimena ù Zakonu ſiuuchi, plod ili ſad Matrimonia imati nemogahu, napokon z'molituom, ka Boga tiſſi: s'poſtom, ki ſarcze çiſti: i z'almuſtuom, ko bezakon tira: ù ſtaroſti yur, na priliku velikoga Abrahama, od milloga Boga iſproſihuga: ki zauitnim, zauitnoga podauſſi, zauitnoſt ſuitu oſtaui ù vike.

Bì Nicula S. yoſche ù poroyenyu ſuomu, oſobitom miloſchom preteçen Boſiom, i podan nyemu *Vſus liberi arbitrij*: à t.y. prohod odluke ili volye slobodne. Zato yoſs ondika zaçe poſtiti, à t.y mlika matere, ni druge ſene, trikrat na tayedan okuſſati.

Kakobi poſtil, ako nebi *diſcurſum*, ili razlog imil? A kakobi razlog mogal imiti, ako nebi odluku, ili voliu slobodnu imal? A kakobi volyu slobodnu mogal razluçeuati, nebuduch yoſs nauçilſe? Zato i poſti, i razlog imi, i volyu slobodnu vzdarſa, zaſto miloſchom bì priskoçen Boſiom, ka vkup z'nyegouõ dobrom volyom; i zauitnim dellom zdruſena, ù vnaſaſe plod ili ſad ſpaſenia na nebeſih, gdi ſuakomu po dellu podayeſe placha.

Buduchi od pet let, dobri roditelyi k'nauku pridruſihuga, ki ù *ſkoli* mèd diçiczom ſtoyechi, nè kako dite, nego kako ſtaracz, darſaſſeſe (i bi razlog, dà on ki za ſtariega od Boga ù Czrikui iur biſſe odluçen, zlamenya od ſtarcza dà podaye) à kàd druga diçicza igratiſe berzihu, ſucti ditich ù Czrikvu teçiſſe, ter prid Oltarom zauitno napomoch Boga zaziuaſſe ſuoga. Ku ſtuar Biskup od Patere, ki takoyer Nicula zuaſſeſe, izuidiuſſi: pouelimu, dà popom poſta-

ne,

ne, k'koy zapouidi dobrouolyno mati, i otacz priſtahu, à to neka on, kibi od Boga na ſuit izproſen, opet za ſuit ù Czrikui molil budet.

Redechiga Biskup Miſom, trak yedan iz neba ſuital doletiuſſi, na glaui poçinu nyegouoy. Ku ſtuar videchi Biskup, duhom taknut ſuetim, reçe okolu ſtoyechim. Veſeliteſe bratyo, doſta dobra vlteza ù Czrikui Boſioi hochemo imiti, ki ouçicze duhoune, od vuka bude braniti paklenoga.

Biſſe ù miſtu onomu grayanin niki, ki tri kchere imijuchi, ke vboſtua radi, vdati nemogaſſe, tako dà mèd oçitnicze jurih misliaſſe poloſiti. Ku ſtuar Nicula izuidiuſſi, ù yedom rubczu, zauezanoga po trikrat zlata, toliko varſemu, dà diuoyke one ſpodobnim bihu dane muſem.

Odluçi ù Ieruſolim zaueta radi poyti, i poſlauſſi ſueta pohoditi miſta, ter ù yednu veliku ubrodiſe Nauki yur naſrid morske buduchi puçine, puknuhu vitri, zmutiſe more, zmeteſe vrime, garmliaſſe izneba, laskataſſe iz oblaka, à valoui ſilna mora nadhaiahu nav, i ſnyom priko volye igrahu mornarov, kako oni hotiahu: tako dà briſni mornari, ſuze ronechi, drug drugu martui glas pouidaſſe. Ku ſtuar videchi Nicula, izpod kroua izaide tudie, ter na kolina kleknvuſſi, oçi i ruke milo vzdiſſuchi, vzduignu gori, zatim na ſue çetiri prikriſi ſtrane, ku ſtuar vçiniuſſi (velika riç) tudye vtiſſihuſe vitri, vkrotiſe more, razaideſe oblak, razuedriſe nebo, à mornari, ki malo paruo u moru groba plaçuchi çekahu, tada ſuze taruchi, veſelo Bogu, i Niculi hualiahu ſuetomu

Od plazi mornar niki, na varh Arbora, dà Idro priueſe, komu omaknuſſiſe noga, yeknu doli, i tudie izçeſnu. Znadihu dobro mornari, dà yeſt Nicula ſuet, doneſohuga pridayn, kih on veru videchi, prikriſſiuſſi martuacza, i tudye oſiui.

Vratiuſiſe iz Ieruſolima, doide u Mirnu, çelno meſto od Liſie, gdi puk ſelechi drugoga Biskupa, dobra, pò ſmarti drugoga dobroga imiti: bijm oçitouano od Boga, dà u yutro rano, ki parui, imenom Nicola vlize u Czrikvu, toga oberu. Vlize tada Nicola, i tako z'voliom ſuega puka, od Mirne poſta Biskupom. Ku çaſt, takouom prauiczom noſſaſſe, dà u niemu bezakon neodkriſe: zaſto dan na ſlusbu Czrikue, à noch na molitvu, i oſobitu tela pokoru, troſſaſſe zauetno. I tri one dni, ke u ditinſtvu poſtiti zaçe, do ſmarti obdarſayh: i çiſtochi tako naſtoia, dà ubah diuacz oſta: i varh toga nigdar ſmartnim neſagriſſi grihom (ſtanouito ſuet, ſtanouito blaſen) toga radi, i danaſſny dan, iz tela niegoua ſuetoga, Manna izhaia, ka ieſt protiua vnogim priliçna betegom. A mirakule ke uçini, oduech binam bilo piſati.

Buduch yur S. Otacz pun let, i ſil Boſih, pozna damu ieſt umriti, i ſue Czrikue ſuete priamſſi Sacramente, ter u rukah ſuoih Redounikov, kih on na praui nauçi zakon, poçinu u miru: i zduimi Krunami odiçen, t y. Iſpouidnika, i diuicza, u beznu veçnoſti poleti

leti prez pristanka, gdi od truda plachu pria suoga, na 6. Decembra, leta Isusoua 323. Telo koga poçiua ù Barij, kralyestua od Pulie, mestu, pokom Bogh isada, vnoga çini zlamenia, budi nam vpomoch. Amen.

Siuot S. Ambrosa Bisi. Czrikue Naucitelya. Na 7. Dec.

BI ù Rimu, vichnik niki plemenit, i moguch, poimenu Ambros, koga razuma radi, Valentinian Czesar, s'titulom od præfecta, posla ù Franczu, z'darsauami vladati onimi. Gdi z'seuom pozakonu stoyechi suciom, ditich yedan narodimusc, koga takoyer imenom çazua suoym, t.y. Ambros. *Ki* yednoç buduchi ù zibeli, roy pçel side na obraz nyegou, i malo postaussi, vzduignuvssise poletihu, i od oçiu sakrihuse Ku stuar videchi okolo stoychi, rekosse; Ditich ov, ako suuet, velik yosche ù Czrikui budet Bosyoy.

Nè vnogo posla, otacz ù Franczi vmri nyegov, tada mati z'ditichem, i yos z'sestrom, od nyega vechom, (ka vbah çistochu obecha Bogu) vratise ù Rim ter Ambrosa diticha poda k'nauku. *Ki* yos malyahan podauasse ruku sestri, gouorechi, poliubimi, ruku, zasto yesam Biskup, à to onda drobno dite sebi prorokouasse, ça potle vçinise.

Dossaussi yur na leta od razbora, tako strahu Bosyemu, i nauka pismu nastoyase: dà suih oko k'sebi obrachasse, i suih dobre prilike napuniuasse. A kàd drugi mladinczi igram suitounim nastoyahu, tada on ù zatuorih kripostam slusasse, i opchenie nyegouo nebi z'drugimi, neg z'Bogahoyechimi, ter razumnimi lyudi. Zato i dobar Philosoph, i razboran Retorik vçinise, ter çast besidnika, ù Rimu pronassasse: Zaç Rectorom, ù ono vrime tose pristoyase.

Bisse ù Rimu, vichnik niki, imenom Probo, ki pod Czesarom suim Rimom vladasse, i ov Ambrosa za suoga pria vichnika, termu nike ù Rimu nakloni çasti: vkih tako se razumno ponassasse, dà nè vnogo poslia, isti Czesar Valentinian, za gubernatura, ili Vladaucza od Milana, vçiniga. I kad reçeni Probo, od strane Czesaroue podamu liste reçe. Poydi Ambros, i pronasay çast, nè kako Szudacz, nego kako Biskup. Bì tako i vçinieno; zasto sui Milanczi Boga, i Czesara hualyahu, daym tako dobra poda vladaucza.

Prigodise dà Absenio, Archibiskup od Milana, (ki bì Arian:) umri: tada vas puk ù Czrikvu sprauise, dà drugoga, kako onda obiçai bisse, oberu. A buduchi dà Ariani hotyahu Ariana, à Catholiki Catholika: zato zmutnya mèd nymi stasse velika. Ku stuar S. Ambros slissaussi, doyde i on ù Czrikvu: yedalibi mogal zmutnyu vgasiti onu, i gouore-

rechi mèd pukom, slissasse glas diticha nikoga, ki zakriça gouorechi Ambros yest Biskup. Ku stuar puk slissayuchi, poznahu dà ono Bosy bisse glas, ki pò ditichu slissatise hoti, sui zauik nuhu, neka bude Biskup.

Kad to razumi Ambros, vmilyenstua radi (ko yest stalnost suim kripostam) pomisli, dà çasti ni vridan one, pobignu iz Czrikue, ter ù dom zatuorise suoi, i ù veçer skriussi, izayde iz Milana, ide proti Pauij putuyuchi. A zasto, ça iz vust Bosyh izhodi namanye doyti nemore. Zato, suv noch hodechi, i mlechi dà yest daleko, kada ù yutro, tot na vratih od Milana, naydese. Koga videchi puk zgrabihuga, i yednim glasom, daye Biskup, zakriçahu. Ku stuar videchi Ambros, pozna dayest volya Bosya, koy nehtechi suprotiuit, pod yaram vrat podlosi suoy, i priamssi Rede od Misnika, z'veleljem Czesara, i suega puka, na pristol Milanske bi polosen Czrikue. Ku çast, tako verno ù Czrikui Catholiçanskoj pronassasse, dà kako pisse S. Paulin, ki bì nyegov pisar, Dà ono ça Ambros çinyasse, petim Biskupom zadouolyno çinitbi bilo.

Posuechnyuchi yednoç, Biskupa nikoga od Smirne: koga on priliçna znadisse, poimenu Anania: Posla k'njemu Czesaricza Iustina, gouorechi. Dà ona neche imiti onoga, à on dello slidechi suoye, za riçi lahke sene nemarechi. Nika vladika od duora, htechi, ugoditi Czesariczi, maknu Ambrosa, ù Czrikui sidechega, daga izstola varse suoga: tada on krotko reçe. Poydi seno, zasto ako rauno mista nisam vridan ouoga, nimass zato ti oblasti isnyega maknutime (çudna stuar) malo poslya, reçena sena, od nagle, i nepripraune izçesnu smarti; i bì razlog, dà onoy, ka nepraudu prauiçnomu hoti vçiniti, neka prauiçno za grih bude tarpiti.

Bì poslan veliki Augustin, od Czesara Valentiniana, ù Milan, Retorichu stati, i bì tak oue visoke pameti, damu nyedan odoliti mogasse, nego samo Ambrosu vkrotiga: ukrotiussi, na veru obratiga, obratiussi, Karstiga: i Karstechga zacanta. *Te Deum laudamus*, Odgouori Augustin. *Te Dominum Confitemur.* I tako do suarhe pisam suarshihu onu, i tosu ta dua stupa, t.y. Ambros, i Augustin, i dui suiche, ke Czrikvu z'naukom vzdarsahu, i suitlostyu suetinye Prosuitlihu.

Hodechi jednoç Ambros ù Rim, blizu Rezza, ù Lumbardij, polag nikoga bogata poçinu çlouika. Ki taschom napuhnen slauom, prid suetim Biskupom poçese hualiti, dà vbah nyedne neymi suprotiuschine, neg dà suaka suitouna dobromu proydohu. Tada sueti otacz, Duhom takuut suetim, reçe slugam. Bisimo, zasto oudeka ni Boga (çudna stuar) malo dalye buduchi, vidihu dà zemlya otuoriussise, hisu z'gospodarom posri onu. I ni çudo, dà nepokoyno pogine on, ki ù pokoyu stoyechi, radi pokoya, stuoritelyu neche slusiti suomu.

Nahodechise Theodosio Czesar ù Tesalonice, grayani oni, z'slugami suadiussise nyegouimi pobihuyh nikoliko. Tada Czesar, pun gnyua, spraui voysku,

ter

ter ſue grayane od maloga dari, do velikoga, prauiçnoga, i kriuiçnoga, kih ſuih ſeſt tiſuch biſſe, çini pod meç obratiti. Zatim doyde ù Milan, i zato vech nemarechi, krunom na glaui, i ſuittom Czeſarskom odiuen, ide na dan vazmeni, z'duorom ſuoym, dà ù Czrikvu hoche vliſti. Ku ſtuar videchi Ambros Biskup, vſganim dobra paſtira ſarczem, poteçe na vrata, i rukami ſuoymi, proti obrazu Czeſara zatuori Czrikvu; tada Czeſar, od bezakona domisliu ſſiſe ſuoga reçe. Dà i Dauid ſagriſſi nikada. Odgouori Ambros. Ako yeſi (reçemu) grihom naslidoual Dauida, nasliduiga i pokorom, i tad Czrikua otuoritiſe.

Tada Czeſar ù parſi vdriuſſiſe, ter plaçnima oçima, od Boga, ter od Ambroſa zaproſi pokoru. Ki, t.y. Ambroſ, podademuyu, i varhu toga pouelimu, dà paruo 30. dan prez odluke ili Sententiæ, nemozi nyednoga na ſmart oſuditi: i tako Czeſar obecha vçiniti. (vidis kako parui Biskupi Czrikue ſtado branyahu ſuoye.)

Poda Bogh miloſt Ambroſu, damu oçitoua teleſa ſuetih Geruaſa, Protaſa: Nabora, i Felicita; kim on ſpodobne vzida Czrikue, i s'poſtenyem u nie poloſiſh, pokih Bogh potle vnoga ſtuori çudeſa.

Bì Heretik niki Arian, doſta moguch, ki pò Milanu hodechi gouoraſſe: Da Ambros yeſt hinyacz, i bezakonacz, i to gouorechi, nafrid placze ſut videchi, vlize vayn bez, i poçe ſnym primitati, i ſam ſuoy grizuchi yezik malo poslia izçeſnu. I Dyaual iſtargnumu duſſu, Ki noſechyu pò zraku, Kriçiſſe: Ouako yeſt ſuakomu neprauiczu çinechemu. I to bì vzrok dà skoro ſui Heretiki ù Milanu, ſuetomu Ambroſu podloſihuſe.

Cantayuchi yednoç Miſu, dokle ù Choru popiuahu, pò obiçayu misnika, ide ſiditi, i ſidechi, zaſpa tuardo, dà pokle ù Choru ſuarſihu Cantati, takuuga niki, nekaſe probadri, tada on reçe, okolo ſtoyechim. Imate znati ſinczi, daſam bil na pokopu, brata moyega ù Iſukarſtu, S. Martina Biskupa od Turona, koga duſſu Angeli, ù Chor mèd Apoſtole poloſihu, à ya telo pokopati pomogoh niegouo, i takoſe nayde dà bì vçinieno.

Vçiniſe glad ù Milanu, dà vnogi od niega pogibahu: tada on ſue ſuoie proda ota çanſtuo, koga vnogo biſſe, i ſue pohiſtuo doma ſuoga, ter pineze razdili vbozim: i vnogih dà nè ponru prihrani od glada (nut kako miloſardni onda bihu vladauczi.

Pokle ſueti otacz vnoga vçini, vnoga vpiſa, vnoga reçe, ka na vzniſſanye Czrikue Catholiçanske, i na ſpaſenye duſ bihu. A naulaſtito Czrikvu Milansku oſobitim obogati officiem, ko i ſada Czrikua obdarſi ona, vpade ù beteg, i oſobitim obyaulenyem poznauſſi damu yeſt umriti, ſuetomu Simplicianu Opatu, priporuçi Czrikvu, ki potle za nym bì Biskup. Pria Sacramente, i mèd rukami Redounikov, na 4. Aprila poda duſſu odkupitelyu ſuomu. Leta 400. ù Vrime Teodoſia, i bì pokopan, ù Czrikui od Milana. Pokom Bogh vnoga ſtuori çudeſa.

Czri-

Czrikua darsi blagdàn nyegov na 7. Decembra, zasto ù oni dan bì posuechen za Biskupa. Molimoga dakle, nekanam bude u pomoch. Amen.

Poçiua ù Milanu kakozgora rekoßmo.

Od Zaçetia diuicze Marye. Na 8. Decemb.

BIvgodno velikomu, veçnomu, i ù Troystvu yedinomu Bogu Sabaothu, onoga na suoyu stvoriti priliku çlouika, i tako stuorena, ù zemalyski poloſiti Rai: à dà isti çlouik pozna, varhu sebe imat gospodara, zato nike podamu zapouidi, ke akobi obslusil, mogalbi neumriti. A zasto napastniku, t.j. Diaulu, poda vho, polag vha posluh, polag posluha voliu, skom od zapouidi oduratise Bosie, Oduratiussise vpade ù grih, iskoga griha izniknu smart, takomu reçe Bogh; *In quacunque hora comederis morte morieris.*

A buduchi, dà sua natura çlouiçanska, kripostnim u niem uzdarsasse se naçinom; zato sui ki od niega izhaiaiu u zaçetiu, t.y. u pridruseniu dusse k'telu, josche u prisobi matere nahodechse, u grih upadaiù: ki zouese narodni ili istoçni grih. Od koga reçe Dauid: *Et in peccatis concepit me mater mea.* Vki grih sui upadohu iz uan Isusa, i Diuicze Marie; i to razliçitim naçinom. Zasto Isus, pò naturi prez griha, à diuicza Maria pò milosti niegouoi, ku htechi prihraniti, na priliku onoga, ki iabuke trese, od kih iednu lipliu, od drugih videchi, rukom utargne suoiom, i utargnutu, u nidra polosi suoia; à to neka zdrugimi na zemliu letechemi nenatukneſe. &c.

Hoti Isus mater, od griha narodnoga prihraniti suoiu, za tri razloge. Parui, Dobri Isus, svu dobrotu kuie mogal, hotilie i materi vkazati. naiuecha dobrota bisse, od grihaiu uçuvati, i obçuvanu u milosti Bosioi obdarsatiu; Zato utom hotioi priuoliti.

Drugi razlog, suaka stuar ka jest marska Bogu, od matere iego imalseie odtirati. Ni marse stuari Bogu od griha, Zato od Diuicze Marie imalseie odagnati.

Treti razlog, on ki yest ù narodnomu grihu, yest ù smartnomu grihu; ki yest ù smartnomu grihu, yest ù nemilosti Bosioi; kye ù nemilosti Bosioi, yest ù sarditosti nyegouoy; kye ù sarditosti niegouoy, ye nepriately yego; à ki iest nepriately Bosy, on yest podlosan Diaulu. Nù yur, dabi Diuicza Marya bila, u yednom hipu pod smartnim grihom, kako bi bilo to? dà isti Diaual bisse hualil gouorechi. Ona ka yest mati Bosia, bisse nikada u smartnom grihu, u nemilosti Bosioi, u sarditosti niegouoi,

nepriatelicza yego, i napokon rabinya moya. (Vidiss)ah nemisli toga çlouiçe, nego maiku slaui Bosiu, ka prez griha yest zaçeta, skom istomu Diaulu, prauiçni Bogh, u zemalyskomu nagrozise Raiu, gouorechi. *Ipsa conteret caput tuum.* Ke Zaçetie na danassny dan S. mati Czrikua stuie, Catholiçanska, u ki dan od suetih otacz Papov, vnoga yesu proschenya darouana, onim kise ispovidu, i priçeste. Vnoga od Saçetia nye, bise mogla ispisati, à Zasto ya ondika nepissem predike, nego samo Historie suetih, na kratko Zbiram, à ti verui, ter budess spasen.

Szpominak S. Melchiada Pape, Muçenika. Na 10. Decemb.

SZueti Melchiad, bì African: i pò smarti S. Eusebia 16. dan posta Papom, i vlada Czrikuom suetom, kako ono dobar ima vladati pastir. Zapouida Karschenikom, da u Nediliu nimaiu postiti, à to za nebiti priliçni Poganom, ki u suoie poschahu blagdane.

Bisse kruto nauçen, i vnoge suprotiuschine, radi liubaui Bosie, i branbe Czrikue Catholiçanske, toliko od Poganov, koliko od Heretikov, podnese dobrouolino, i zato Czrikua u broy muçenikov polasega.

Vlada Czrikuom dua leta, sest miseczi, i osam dan. Darsa Rede yednoç Decembra, u kih posueti 11. Biskupov, 6. Popou i. 5. Diakov. napokon pun let, i sil Bosih, poçinu u miru: na 10. Decembra, leta 313. i bì pokopan u Vaticanu.

Siuot S. Damasa Pape, i Isspouidnika. Na 11. Decem.

SZueti Damaso Papa, bì Spaniol, u Madridu od Castilie roien; ter od vernih, radi nauka, i suetinie yego, trideset i yedan dan, za S. Felicom, bì Za Papu obran. Ki z'drobom pametiom, z'duhounim naukom, i suetiniom siuota, vnogih prosuitli, nauçi, i na veru obrati: kim prosuitleni, nauçeni, i obracheni, nebesku potle snim vkup priahu veselie.

Bì tako sestok u Czrikui, i vere branitely, daga verni zuahu Adant, ili Diamant. Adamant, yest dragi kamen, pò naturi maliahan, u priliki suital, i u sebi tuar, dà niedno guozdie nepridobiga; à on suakomu odoliti more, nego u teploy yancza Karui omehça. Tako bisse sueti Damas maliahan, u vmilenstvu suital, u prauiczi tuard, u stalnosti vere i karovuyu duhounoga Iancza, t.y. Isusa, umehçan zauetom.

Szlissa oui Papa, mudrost, suetiniu, i razbor Velikoga Hieronima Szlouinianina: zato kako mudar mudroga, S. sueto-

ſuetoga, raẑboran razbornoga, çini u Rim doiti, i doſſauſſi Parochiom iednom u Rimu od 72. od kih ſada Cardinali piſſuſe, odiçiga; i odiçena çaſt od pripouidaucẑa oçitnoga u Vaticanu podamu, i polag toga varhu piſam duhounih odluçiga, nekaim prigleda, prigledaiuchi kara, karaiuchih raẑdiliuie, razdiliuiuchi lagodi, i kaſu na priliku Czrikue tomaçi i obracha. Tako dà Hieronim S.imi çaſt od Cardinala, obchinskoga priprouidaucẑa, Papinoga Piſara, i piſam iẑis aucẑa ili Inquiſitura. ki pò ſmarti reçenoga Pape (kako on ki z'ſuitom niednu opchinu nimaſſe) opet u puſtiniu zavratiſe, kako ono u legendi upiſah niegouoi.

A Damaſo Vladaiuchi oſamnadeſte let preſtoliem Papinskim, Rediuſſi 30. Cardinalov. 60. Biskupov 11. Diakov, od let 80. dobe ſuoie, poçiua ù miru, na 11. Decembra, leta pò Iſuſouom roiſtvu, 384. u Vrime Teodoſia paruoga. I bì pokopan u Vaticanu.

Sinot S. Lucie Diuicẑe i Muçenicẑe. Na 13. Decemb.

SZueta Lucia, Diuoyaçka dika, vernim prilika, i ſtanouita Iſuſoua Zaruçnicza, porodiſe, ù Siragoſe Kralyeſtua Sicilie meſtu, od Kripoſtnih roditelyov; kyu ù zakonu, i nauku pomnyuo Boſyemu vzduignuhu, ù kih ona, kako dobar ſad, ki iz dobroga izhaya driua, ſuarſſena vçiniſe. Koy pokle otacz umri, mati poimenu Eutichia, nikomu mladenczu plemenitu, i bogatu, ali zato Poganinu zaruçiti obechayu. A zaſto Bogh, (ki yeſt çudan ù ſuetih ſuoyh, i ſuet u ſuih dilih ſuoyh) ſnyom drugako htechi obratiti, Mater Eutichiu z'betegom prohoda karti takoyu taknu; u kom vnogo leſechi vrimena ſuitoune likarie nenahayaſſe.

Szloulyaſſe vto doba glas S. Agathe, ka u Cataneæ gradu, mily 12. od Siragoſe daleko, vnoge çinyaſſe mirakule, Zato Lucia mater nagouori ſuoiu, nekabi poſsli, i poſſauſſi telo nye pohodili, i pohodechi miloſt od Bogha, pò vteſanyu Agathe S. za zdrauie nye vprofili: k'koy ſtuari Eutichia priuolyuſſi odprauihuſe.

Mollechi Lucia na grobu, vkazayoſe Agata ſueta, na priliku ſuncza ſuitechi, terioy reçe. Lucia ſeſtro, to çà ti od mene za zdrauie proſſis matere, ti ſama od Boga iſproſiti mogla. Zaſto, koga Bogh liubi, onoga i proſſiniu vazda priemlie ſpodobnu, pò ſuim tim tuoye volie radi, Eto materi zdrauie od Boga uproſih tuoioj, à ti neka znaſs, dà kako pò meni grad Cataneæ jeſt proglaſſen, tako pò tebi Siragoſa proslauitſe: poidi u mi ru

Vratiusſiſe Eutichia, zdraua i veſela domov, reçeioi Lucia. Imaſs znati dà ja çiſtochu ubah Iſukarſtu zaruçniku obechah moiu, od koga ni ſmart, ni ſiuot razdilime ù vike. Zato dotu meni doſtoiechu podaimi, neka ubozim, liubaui niegoue: radi, podademiu. Ku ſtuar mati vçiniuſſi, tudie Lucia, Iſukarſtu ù ubozih razdili niegouih, neka ſtokrat zayedno na nebeſih priatbi mogla.

Kad to sliſſa mladinacz on, komu nikada Lucia biſſe obechana, ſardit kruto, ide k'Szudczu, poimenu Paſcaſio, obtuſitiu. Ki, t.y. Szudacz, zaſto i on Poganin biſſe, tudie çiniu pridaſe doiti, terioi reçe. Ieſili ti Lucia ona, ka Otaçanſtuo raſipliuieſs tuoie, prid zaruçnikom zakriuaſſe, ter nikoga propetoga nasliduieſs Boga? Odgouori ona. Ia otaçanſtuo neraſipliuiem; à zaruçnika drugoga izuan Iſukarſta nepoznauam; ki akoli rauno propet ieſt za ſpaſenie naſſe, za Boga i ſpaſitelia poznauamga moga, i ki na skonçaniu ſuita doide ſuditi ſiue i martue. Tada Szudacz opet reçe: ti vnogo gouoriſs: dà akote teſti poçnem, riçi skratetſe tuoie. Oduecha Lucia; slugam Boſim beſide nemogu priſtati; zaſto duh ſueti ù nih beſidi. Opet Szudacz. Dakle u tebi ieſt duh ſueti? Ciſto ſivuchi (odgouori Lucia) pribiualiſche ſam duha ſuetoga ia (reçe ſudacz) çinimte mèd bludnicze odpeliati, neka budeſs oskuarniena, i tada Duh ſueti pobignet od tebe. Odgouori Lucia; ako ti meni ſilu vçiniſs, nechu biti oskuarniena, nego u vnoſitmiſe kruna, zaſto grih ni, nego on, koga zdobrom çlouik vçini voliom. Tada Paſchaſio iadan kruto, reçeiu mèd oçitnicze zapeliati.

Cudna ſtuar vçiniſe, zaſto mili Bogh (ki verne u potribi pomaſe ſuoie,) Juçini Luciu tako tuardu, ſtalnu, i neganutudà triſto liudi skonopi vezauſſi, poteſuchiu od meſta onoga, ganuti nemogahuyu, i yoſs nikoliko parov priuezauſſi volov, ſue dello nihouo zaludo biſſe. Videchi to Szudacz reçe: çarovnicza yeſt oua, i Diauli pomaſuioi. Odgouori Lucia. Ni to tako, paçe Diaual; koga ti nasliduyeſs, hotilbi kako ono i ti, dà duſſu bezakonom oskuarni moyu, ku Bogh miloſchom vzdarſi ſuoim. Tada Szudacz, pun gniua, zapouida okoly nye darv naniti, ka z'ulyem, paklom, ter ſmolom polyauſſi, podloſi ogayn.

Sztaſſe ſueta muçenicza, mèd plamenom ſiuoga ognya, kako ono mèd roſiczami od prolitia, hualechi, i ſtuoritelia blagoslauliaiuchi ſuoga, ter Karſchenike okol ſtoieche, ù zakonu kriplechi yego. Na ki mirakul vnogi na veru obratihuſe Iſuſovu, à Szudacz niſtar boly, nego od yada bradu tarzayuchi, kako pomamlien, z'grabi meç, ter ù garlo porazi ſuetu muçeniczu. Ka videchiſe yur na ſuarhi, uproſi telo Iſuſouo: ko od yednoga priamſſi Redounika, malo poslia, duſſu Iſukarſtu zaruçniku poda ſuomu: Ka na priliku ſuitle zuizde, bì vyena ù nebeske letechi viſſinyc.

I tako razum pameti, poniznoſt ſarcza, çiſtochu pulti, obraznoſt vere, ſtalnoſt lyubaui, skrunom od muçe-

nicze

nicze zdrusiussi; vlize ù veçna pribivalischa, neizmirene Zaruçnikom suoym Isusom (kamu karuyom suoyom poda suidoçanstuo) usiuati raskosse.

Vmri velika Luçia, rabinia Bosya, na 13. Decembra. Leta Gos. 305. ù Vrime Diocletiana Czesara.

Poçiua ù Benetczih, ù Czrikui nyoy na çast vzidanoy. Ima milost polag Boga, za vid oçyu pomagati, kisse nyoy priporuçe. Kako ono i ya po nyoy milost yessam prial, od Boga molimoyu zato, neka nam bude na pomoch.

Szpominak S. Eusebia Biskod Vercelli, i Muçenika. Na 15. Decem.

VLadayuchi Czrikuom suetom Eusebio Gark, doyde ù Rim, sena nika iz sardenie, zaueta radi, termu diticha poda yednoga, gouorechi. Nà sueti oçe diticha ouoga, dariuamti ya, à ti od nyega uçini kako znass. Videchi Papa zauet sene, pria diticha, priamssi imenom suoim Karstiga, (nebisse yoss Karschen) karschena k'nauku odluçiga. Ki nauçen, pò smarti Pape, posta Fra. trom Reda S. Benedicta, i tako Redu nastoyasse onomu, dà od nyega posvud dobar slouliassese glas.

Posta Papom Liberio, ki htechi zbor ili Concily yedan, ù Milanu sprauiti; vçini Eusebia Biskupa od Vercelli, terga ù Czarigrad posla, ù ime toga Constanca Czesara obnayti.

Buduchi yur u Milanu, hoti reçeni Czesar, dà Arianska Heresia, ima slobod. Proti komu bezakonu, z'sestokim naçinom uprise Eusebio, à Czesar nain sardit, çiniga dari ù Egipat protirati: gdi S. Otacz vnoge nadloge, radi vere Catholiçanske, podnese dobrouolyno.

Vmri Constanco Czesar, pò smarti koga, na suoyu vratise Biskupyu, i malo posiuiussi, trudan, star, i betesan, poçinu ù miru, 15. Decembra, leta 371. ù Vrime Valentiniana. I bi pokopan ù reçenom mistu. A zasto kako rekosmo, vnoga radi vere, i Czrikue pritarpi dobrouolyno, zato ù broy Muçenikov yest polosen.

Siuot S. Tomasa Apostola. Na 21. Decem.

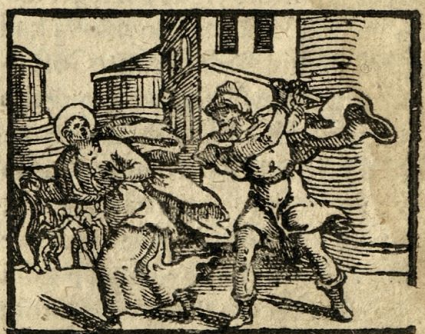

THomas Apostol, bi Galileanim, i ribolov, kako i drugi Apostoli, koga na dobro prignuta videchi Isus, zazuaga, i ù broy suoyh Apostolov posliga, i sesto misto mèd nymi vzdarsuye: Zasto takoga i ù Canonu od Mise postaulyayu, I bi dilnik od videnia mirakulov niegouih.

Hodechi Isus u Galileu, dà Lazara, od

dan çetirih martua, vskrisi: rekoſſemu Apoſtoli Meſtre nehodi tamo, zaſto Sidoui iskahu vmoritte, à Thomas ſarçenij, i liubezniuij od drugih progouori. Nè tako, paçe poydimo i mi, i ako bude tribi, z'meſtrom hochemo vmriti naſſim. A ù nayzadnoy veçeri, kad reçe vçenikom ſuoim. Ia grem vam pripraviti miſto, i vi yur put znate kamo grem tada Thomas: ſelechi blizu meſtra ſuoga biti, reçemu. Goſpodine, neznamo kamo gres, kako hochemo put znati? à Iſus k'niemu. Iaſam put, iſtina, i ſiuot. (Ieſt Iſus put od prilike, iſtina od nauka, i ſiuot od plache.)

A pokle Iſus od martuih vskarſnu, mèd ſuoie, ki zatuoreni, ſtraha radi Sidouskoga, u obiçaynoy hiſi Marka ſtahu, doyde Apoſtole, igdaym reçe: miruam, nebiſſe Thomaſa ſnymi, dà kad doyde, rekoſſemu. Vidili yeſmo Goſpodina: à on mahnu vſſi glauom reçe. Ako neuidim u rukah niegouih zlamenye çaual, i dà neſtauim parſt moy ù miſto çaulov, i ruke moye na parſi niegoue, neueruyem. Nakon dan oſam, doyde opet Iſus, i ſtoyechi poſrid nyh, gdi i Thoma biſſe, rece. Miruam. Potom poueli Thomaſu, poloſi parſt tuoy ovdi, i vidi ruke moye, doneſi ruku tuoiu, i poloſi na parſi moie, ter nimai biti neueran, dà veran. Odgouori: Goſpodin moy, i Bogh moy; reçemu Iſus. Zaſto ieſi vidil Thoma, Verovalſi, dà blaſeni ki neuide, j veruyu, toliko u Euangeliu ſtemo od niega, à ſad od ſuarhe viditi chemo iego.

Pokle Apoſtoli darſaue ſuita, kamo ki ima poiti, po Duhu ſuetom razdilihu, ide Thomas u iſtok, i tri one Kralie, t.y. Gaſpara, Melchiora, i Boltiſara, ki nikada Iſuſa pohodihu, i pohodechga Zlatom, Tamianom, i Mirom darouahu, na veru obrati, i obrachene Karſti, Karſchene Biskupe poſueti, ter verneim priporuçiuſſi one, ide na dalie, Perſianom, Medianom. Hirchanom, i Branchomanom, pripouidati; tako dà neizbroieno vnoſtuo, nebeskim naukom, ſuetiniom ſiuota, i z'mirakuli proſuitli, i na put praude dopelia. Napokon doide u Indie, i ulizauſſi u meſto Calamine, naide Kralia, poimenu Gundefor, i oſtale niemu podloſne, ſunczu na miſto Boga (ter Boga neznadihu) klaniaiuchſe, i podamu Bogh takovu miloſt, dà reçenoga kralia, s'pukom iego, takoier na veru obrati, i obrachenim duanadeſte poda zapouidi.

Parua zapouid, dà Boga u Troiſtuo iedinoga, kie ſtuoril nebo i zemliu, i ſuaka ka u nihſe vzdarſuiu, imaiu verovati, veruiuchi çaſtitga, çaſtechi hualitiga.

Druga zapouid, da Iſukarſta ſina iego, u veçnoſti od otcza, prez matere, i u vrimenu, od matere prez otcza roienoga, ter zanas tarpechega, takoier imaiu verovati.

Treta, da kako ono ieſt Bogh iedan, tako i vera, i Karſchenie iedno ieſt, ko ſuaki ima priati, ako hoche s'hranien biti.

Cetarta da riç Boſiu dobrouolino imaiu poslusſati.

Peta dà Pokoru imaiu sliditi

Seſta

Sesta dà od bluda imaiuse vzdarsati.
Szedma dà vboystuo imayu bisati.
Osma dà ù dobru dellu imaiu nastoyati.
Deueta dà putnike imaiu prijmati.
Deseta da ù suakoy stuari Boga na pomoch imaiu zaziuati.
Iedanadesta dà iskarnyega suoiega imayu liubiti.
Duanadesta dà voliu nyhovu k'voly Bosyoy ù suakoy skarbi imaiu pridruseuati.

Bì Tempal ù Calamini, na çast sunczu vzidan, vkom prilika reçenoga suncza stasse, komu Popi Idolski, na vrime tamnyan podauahu. Ovu dakle, t.y. suncza priliku razmarui, i Tempal ù Czrikvu Karschansku obrati, ù koy Sacramente Catholiçanske razdilyeuasse. Ka stuar nebisse draga reçenim Popom Baluanskim, zasto çast i placha nihoua skrachiuassese, toga radi gnyuni kruto, iskahu prigodu vmoritga; à on selechi z'suitom razdilitse, ter z'Isukarstom pribiuati, na Boga suako dyanie puschasse suoie.

Molechi zato, ù nikoy spilyi, blizu grada Calamine, ko misto znaduchi reçeni Popi, zasto çesto krat ondi dohayasse, skupijhse vnogo, i kako vuczi iãcza zgrabiussi, niki z'nikim, à niki z'nikim, ranihuga Orusyem, à ycdan sarçenij od drugih, suliczom maknuvssi probodega, tada veliki Thomas, ruke k'nebu vzduignuvssi, za nepriatelye pomolise suoye, i Czrikvu z'vernimi Bogu priporuçiussi, dussu mestru poda suomu: koga nikada rukom ta nuvssi reçe, *Dominus meus & Deus meus*.

Bì pokopan ù reçenomu od Calamine mestu, à sad poçiua, ù Misij od Syrie.

Od Naroyenya Isukarstoua. Na 25. Decemb.

NEiz mireno, i goruche bì selenye onih SS. staroga Zakona otacz, sina Bosyega ù pulti çlouiçanskoy doçekati: i zato prossahu gouorechi; *Vtinam dirumperet cœlos, vt nomen tuum notum fieret*; t.y. Iedalibi razbil nebesa, dabi ime tuoye poznano bilo. A to zastoimga Bogh ù poçetku yosche suita zlamenoua poslati.

Zlamenoua rekoh ù Rayu *Gen. 3.* zemalyskomu, kada reçe Dyaulu, (Maryu nauistiussi,) ona chie potarti glavu tuoiu.

Oçitouaga ù Abelu: *Gen. 3.* drugomu çlouiku, na suit poroyenomu, ki na priliku nyegovu, ugodnu Bogu poda sartvu, i praviçan buduchi bì umoren nepraviçno.

Zlamenouaga, ù prinessenyu Enocha,

Gen.18. neka drugi prihod nyegov, ù Rayu zemalyskomu çekati bude.

Zlamenouaga, otczu Noè: *Gen.9.* ù Luku nebeskomu, ki bì ſuitu podan na ſuarhi potopa, ù ſpomenutye veçnoga mira.

Zlamenouaga otczu Abrahamu, *Gen.12.* kadmu reçe, ù ſimenu tuoicmu blagoslouetſe ſui yaziczi zemlye.

Zlamenouaga Otczu Iakovu, *Gen.3.* ù onoy skali, ka izneba do zemlye doſizaſſe, pokoy Angeli doli ter gori prohayahu.

Zlamenouaga Patriarchi Iudi, *Gen.* 49. kadamu reçe. Neuzmetſe Kralieſtuo Iudino, ni voyuoda od kolina yego dokle nedoyde on ki poslatſe ima.

Zlamenouaga Voyuodi Moyſeſu, kadmu reçe: *Deuter.18.* Proroka vzduignem nym od poſtrid brat nyhouih, na priliku tuoyu, i poloſim riçi moje ù vſta nyegoua.

Zlamenouaga Kralyu Dauidu, *Pſal.* 131. kadmu reçe: od ſada ili ploda ſarcza tuoyega, poloſim varhu priſtolya tuoyega.

Zlamenouaga Iſaij Proroku, *Eſai.7.* ù onih riçah: Diuicza zaçnet i porodit ſina, i nareçetſe nyemu Emanuel.

Zlamenouaga Ieremij: *Ier.4.* Sztuorit Goſpodin novu ſtuar varhu zemlie, ſena odkruſit muſa.

Zlamenouaga Ezechij: *Ezec.44.* Vrata oua (t.y. diuicza Marya) neotuoretſe, yako Goſpodin Bogh Iſraelski vlizal yeſt Krozanya.

Zlamenouaga Danielu, *Dan.14.* ù onih ſedamdeſet tyednov, ki varhu puka nyegouoga skratihuſe.

Zlamenouaga Abacucu *Abac.3.* Vkaſetſe na ſuarhi, i neslaſet dà ako poçeka nadygaſe.

Zlamenouaga Zacharij; *Zac.2.* Raduiſe kruto kchere Sionska, i veſeliſe kchi keruſolimska; Ouo Kraly tuoy doyde k'tebi prauiçni ſpaſitely.

Da yoſs na dalie pò Sibilah ke taknute duhom Proroçanſtua. *Quod eſt gratia gratis data, & non gratum faciens*, t.y. dà z'ſmartnim grihom more biti, ke izdaleka, i vnogo paruo priſaſtie prorokouahu niegouo razliçitim zato naçinom.

Sibylla Perſica prorokoua gouorechi: Neuidena riç, taknuta vçinitſe.

Sibylla Libica: I darſat bude nyega diuoyka ù krilu.

Sibylla Chinica: I podade nyemu diuoyka mliko iznebes poslano.

Sibylla Erithea, ù nayzadnem viku Bogh ponizitſe, ſin Boſy upultiſe, çlouiçanſtuo Boſanſtvu pridruſiſe, na ſeno yanyacz poloſitſe, i diuoyaçkom çaſtiu odhraniſe.

Sibylla Samia: Doydet bogat, i porodiſe ubog, i zuirenie zemalysko poklonitmuſe, i rekuthualite niega ù duorih nebeskih.

Sibylla Cumana: Nouo poroyenye izuiſſin poſſalyeſe nebeskih.

Sibilla Eleſpontina: V dni nayzadnie od Diuicze Sidouske poroditſe.

Sibylla Phrigia; Pokarat Bogh ſilnike zemalyske, od zgora viſoki doydet, i vtuardiſe viche na nebeſih, i nauiſtiſe diuicza ù dolih puſtih.

Sibyl-

Sibylla Tybertina: Naroditſe karſt ù Bethlemu, nauiſtiſe ù Nazaretu, i kralieuat bude u miru. O çeſtita ona mati ke ſaſczi budu doylega.

Sibylla Europpa; kralieuatiche u vboſtvu, i vladatiche pod tiho, i porodiſe od vtrobe diuicze.

Sibylla Agrippa: Poroditſe od matere kako Bogh, i obcheuati hoche kako griſſaik.

V Diraſſe ſarcze otcza nebeskoga z'jedne ſtrane miloſardie: à zdruge prauicza: gouoraſſe miloſardie, Goſpodine vpiſano ieſt od mene, *Pſal.* dà miloſardie tuoie ieſt varhu ſuakoga della tuoiega: Zato çlouiku mene ſelechemu, odprauime. Prauicza zdruge ſtrane reçe; I od mene takoier piſmo gouori, *Idem* dà prauicza niegoua ſiue ù vike: Zato neka Adam s'porodom ù vike griha radi tarpi ſuoga. Tada otacz nebesk., ſinu ſuomu; kako Veçnoi mudroſti, poda varhu toga dà odgouori. ki reçe: nekaſe naide iedan prauçian, ki umre za neprauiçnoga, i tada neprauiçan, skroz onoga ubignet prauiçnoga. Iskahu iedalibi ki prauiçan naſſalſe, i izuidihu, dà: *Non eſt qui faciat bonum non eſt vſque ad unum.* Tada opet reçe otacz: *Qui dedit conſilium præbeat & auxilium.* Tada ſin opet reçe: *Pœnitet me hominem feciſſe;* T.y. tarplenie imã za çlouika priati: i tudie Velikoga dozuauſſi Gabriela pouelimu gouorechi. Poidi i reçzi kaheri Sionskoi, t.y. Diuiczi Marij: Eto krali tuoj doide k'tebi: ka priuoliuſſi odgouori. Ouo raba Goſpodinoua, budi meni pò riçi tuoioi. I tudie veçna ona mudroſt, tri ſtuari vçini: t.y. Boſanſtuo zdruſi s'çlouiçanſtuom; materinſtuo z'diuoiaçtuom, i veru z'ſarczem çlouiçanskim.

Ki ù napuneniu vrimena, leto od ſtuorenia ſuita, pet tiſuch, ſto, i deuetdeſet i deueto, ù vrime Octauiana Czeſara, vas ſuit ù miru nahodechiſe, u Bethlemu gradu Sidouskomu, (zaſto tako bi prorokouano) opol nochi petka iednoga porodiſe, ter naiparuo, praui paſtir duſs naſſih, bi paſtirom nauiſchen: i veçni, vrimeniti, tarpechi, i netarpechi, vmarli, i neumarli vkazaſe. I kako u iednom ſtablu, dui kiticze razliçitoga ſada moguſe uçzipiti: ko ſuako poſebi rodi na vrime, i ako vſahne iedno, ſiue drugo, à koren li neoſtaulia niedno: tako ù iednoi perſoni Boſanſtuenoi, dui nature mogleſuſe uzdarſati, i ſuaka ſuoi prohod imiti, i ako çlouiçanska ieſt vmarla Boſanſtuena, ubah ſiue: ka t.y. Boſanſtuena, onoça pria vazda vzdarſa.

Eto Naroienie Iſuſouo, ko bi plemenito u diuoiaçtvu, i diuiçanſtuo u Boſanſtvu, i bi varhu nature, i nè izuan nature. Zaſto ieſt varhu nature, imamo verouati: à zaſto u naturi liubitiga; onoga rekoh ki ſuaka dobra zemaliska pogardi, à ſuitouna pritarpi. Pogardi zemaliska nekaih mi neslidimo, pritarpi ſuitouna daſe od nih nepriſtraſſimo.

V poniznu bi roien miſtu, koga otaçanſtuo bi na nebu, neka mi poniznoſt liubimo: V bog bi roien, koga ſuaka ſut, neka mi u bogatſtuvſe nezoholimo. Bi gladã, on ki ſuakoga naſichuie, ſeian ki ſuakoga napaia, trudan ki ſuakoga

La-

Lagodi . i vmri ki ſmartiom ſuoiom ſmart naſſu razori. A to neka mi vnamo gladouati, i ſeliati praude, tarpiti niega slidechi, i tako ſmart slauu hochemo vçiniti, pokoi miloſt hochemo prieti, a po miloſti ubah ſnim u nebeskih viſſiniah pribiuati.

Siuot S. Stephana paruoga Muçenika. Na 26. Decemb.

KAd Apoſtoli Duha ſuetoga Parachlita na dan Penthecoſt u ſarcza priahu ſuoia, tada Stephan biſſe ſnimi Koga Duh ſueti çiſta naſſauſſi, i priprauna, tim u vruchiga naçinom, da tudie poçe nebeska sliditi, zemaliska pogarieuati, riç Boſiu pripouidati, i Iſuſa naüiſchenati, dubinie piſma odtuarati, i zlamenia u puku çiniti. A to zaſto meſtra dobra imaſſe, ki pamet vſigaſſe, volyu nukaſſe, i yezikom obrachaſſe nyegouim, Paçe kadkoga vçi ſuarſſeno, i dobroga nauçi.

Raſtiſſe ſuaki dan vechi broy vernih, ki ſui Vçeniki zuahuſe, i kadſe obrachahu, blago nym priſtoyeche prodauahu, ter pridnoge Apoſtolske donaſſahu. ki k'potribi drugim prigledahu, tako dà uonom ſuetom broyu ſuih biſſe ſarcze yedno, i blago obcheno, yedino rekoh ù liubaui, à obcheno ù potribi.

Htechi zato Apoſtoli: dà ſuaka razlogom prohayayu: (Zaſto kadi ni naredbe ondi yeſt zmutnya) rekoſſe mèd ſobom. Ni priliçno dà mi riç oſtauliamo Boſiu, ter g'dellu od ruk naſtoimo, buduchi dà vecha yeſt picha duhouna, nego teleſna, izberimo dakle, iz mèd vernih nikoliko prauiçnih, Bogaboyechih, i pomniuih, kih varhu slusbe obrachenim poloſimo. Bi ugodno ſuoi braty gouorenie ouo, ki iz mèd ſebe izabrahu ſedam, dobroga ſuidoçanſtua vçenikov, t. y. Stephana, puna vere, i Duha ſuetoga, Philippa, Procora, Nicacora, Timona, Parmena, Nikolu priſſalcza iz Antiochie, kih prid Apoſtole dopelyauſſi, mokechi poloſihu varhu nih ruke, blagoslouihu ter Euangelyem redihuyh.

Videchi Sidoui çudeſa, ka Stephan çiniaſſe, vzduigouhuſe protiua nyemu, à naulaſtito oni, kiſe zuahu Libertini, i Cirinenſi, i ki bihu od Cecilie, i Aſie, ſelechi viditi kakouom kripoſtiom reçene mirakule çini: i prigouarayuchſe ii diſputayuch ſnymi, Duhu i mudroſti nemogahu odoliti, ka biſſe ù nyem: (i nebi çudo, zaſto nebi on ki gouoraſſe, nego Duh ſueti kimu ſillu podauaſſe.) Tada oni puni nenauidoſti, ka naiparuo onoga ù kom yeſt grize, i dà prauiczu nepoznade zasliplyuye, obtuſihuga prid vichem Sidouskim, gouorechi: daſu sliſſali Stephana pſuyuchi, Boga, Moyſeſa, zakon, i Tempal.

Ta

Tada çinihuga pridaſe doyti, mèd kimi ſtoiechi, vidihu obraz niegov kako ono obraz Angela yednoga (i nè prez prilike Angelski imi obraz on, ki na zemly ſtoiechi Angelski peliaſſe ſitak) Vpitaga poglauicza Popouski, yeli tako kako proti niemu ſuidokuyu: tada on ukom duh od iſtine pribiuaſſe, kako pripouidauacz, (zaſto Euangeliem biſſe reyen) iſtinu reçeim ouako. Tuardo vratni, i nemilla ſarcza, vi vazda Duhu ſuetomu ſuprotiuiſte, kako ono otczi vaſſi, tako i vi. koga od Prorokov niſu proganiali otczi vaſſi? ki Prorokouahu od prauiçnoga, koga vi ſada izdaſte, i ubiſte, vi zekoh ki priaſte zakon na priliku Angelov, i neobsluſiſtega. Szliſſaiuchi to Sidoui, ſuſſahuſe ù ſarczih ſuoih, i skargatahu zubi nain: à Stephan pogleda ù nebeſa, i reçe. Ouo vidim nebo otuoreno, i ſina çlouiçanſka ſidechi, na deſnu ſille Boſie. sliſſayuchi to Sidoui zatiſnuhu vſſi ſuoie, i nagloſt uçiniuſſi proti niemu, iſtirahugaizuan grada, i puk pobuçihu kriçechi, dà Boga opſoua, zapouidahu kamenouatga.

Biſſe mladinacz niki, poimenu Saul (ki potle bi Paual) i ov ù zakonu htechiſe vkazati ſeſtok, ſuitte çvuaſſe onih kiga kamenouahu: zvukohu oni ſuitte, neka laglye mogu rukami mahati, à onih çvuaſſe, nekabi ù rukah ſuih mogal biti.

Hukaſſe od ſuih ſtran pò zraku kamik letechi, ter ſuetoga muçenika vdarayuchi, à on duſſu priporuçi ſuoyu, kleknu na kolina, pomoliſe za nepriatelye, i zaſpa ù Goſpodeue.

Priporuçi duſſu onomu kimuiu poda: kleknu na kolina, nekamuſe poklони: pomoliſe za nepriatelie, neka zakon obuarſi: i Zaſpa ù miloſti niegouoy.

Priporuçi duſſu, Eto humilienſtuo, ko çlouika vzuiſſuye Kleknu, Eto zauet, bogoliubſtuo, ili deuotion, ka Boga na miloſardie pripraulia: Pomoliſe za nepriatelye, Eto liubav, ka ſuaku ſtuar primaſe: Zaſpa, Eto pokoy veçni, ù komu raskoſſe nayde nebeske.

Priporuçi duſſu, neka bude prieta: Kleknu doli, neka bude vzuiſſen gori: pomoliſe, neka Euangelie obsluſi, gdi gouori, I yubite nepriatelie vaſſe: Zazpa ù Goſpodinu, neka opeta ſnymi na skonçanyu ſuita probudiſe, i probuyen doyde ſuditi onih ki nyega oſudihu. Zato nè prez razloga gouori piſmo: *Obdormiuit in Domino*.

Zaſpa dakle veliki Stephan, i za Iſukarſtom parui bi muçenik; ki mukom ſuoyom odiçi Ieruſolim, i karvuyom ſuoyom meſtru ſuidoçanſtuo poda ſuomu, ſeſti miſecz za nym, t.y. na 3 Auguſta, onda kàd Czrikua ſtuye naſſaſtie tela yego.

A preneſſen yeſt nyegov blagdan na danaſſny dan, za dua razloga. Parui, kako ono bi naiparui muçenik za Iſuſom, neka i naibliſe naroienia bude poloſen.

Drugi razlog. Tri varſte muçenikov nahayaſe. Iedni yeſu muçeniczi voliom, i dellom. Drugi ieſu voliom, à nè dellom. Treti jeſu dellom, à nè voliom.

Szue-

Szueti Stephan, bì muçenik voliom, i dellom. S. Iuan Apoſtol, bì voliom à nè dellom, zaſto od ſuoie umri ſmarti. Mladẽcz bihu muçeniczi dellõ, à nè voliõ; zaſto ioſs nimahu leta od razbora. A ſad ſueta mati Czrikua Catholiçanska, htechi Iſuſa, ſuih muçenikov muçenika ſuetacz ſuetcza odiçiti, blizu naroienia nicgouoga, ſua oua tri naiparuo poloſi; i zato reçena Czrikua, kako zaruçnicza, od niega ſpiua gouorechi. *Dilectus meus candidus, & rubicundus, electus ex militibus*, t.y. Poliublieni moi bel, i çarſtlen, i obran od vitezov. Bel Eto Iuan, çarlien, Eto Stephan, obran od vitezov, Eto mladenczi,

Poçiua ù Rimu vkup s'telom S. Lourencza.

Siuot S. Iuana Apoſtola, i Euangeliſte. Na 27. Decemb.

SZueti Iuan Apoſtol, bì Galileaniu, ſin Zebedea, i brat Iakoua vechega; i ako rauno ribolov, zato kako piſſe S. Hiçronim, od ſtarine plemenit.

Pripouidaiuchi Iſus polag mora Galileiskoga, vgledauſſi dua brata, t.y. Iuana i Iakoua, s'Zebedeom Otczem ſuoim, ribe louechi, zazuayh gouorechi. Hodite zamanom, zaſto ſtuorym vas ribare od liudi. Bì takoue Kripoſti riç ona Iſuſoua, pokoy ſuaka ſtuorena ſut, dà ſarcze vſga nhiouo, ki tudie oſtauiuſſi otcza, barçiczu, i mriſe naslidouahu nyega.

Bì Iuan S. ù pameti ponizan, ù ſarczu çiſt, ù misli i telu diuacz, i ù ſuih dellih prauiçan ſuoyh, zato od Iſukarſta bì kruto poliublien, i od ſuih skrouiſch delnik bì vçinyen nyegouih, kako ù Euangeliu ſteſe od niega: à naulaſtito ù nayzadnoy veçeri, tayne oçitouamu Boſanſtuene, ke potle ſuitu podauſſi ſuitſe zaçudi. napokon htechi lyubav ſuoyu ù niem potuarditi, pod kriſem ſtoyechimu mater ſuoyu (kako ono diuiczu, diuczu) priporuçi.

Pò priatiu Duha ſuetoga, ide ù Aſiu, Euangelie pripouidati, i veru meſtra nauiſcheuati ſuoga, i podamu Bogh takovu ſillu, dà ſvu Aſiu dolinyu, profuitli: i ù nyoy ſedam ſtolnih vkoreni Czrikav, ſuakoy ſuoga Biskupa podauſſi; t.y. Epheſo, Smyrna Pergamo, Theatira, Philadelfia, Saulo, i Lauodicea. Szuih zato Apoſtol ſueti pomnyuo pohaiaſſe, ſarçeno braniaſſe, ſpaſitelino uçaſſe, i lyubezniuo nukaſſe.

Vladayuchi Domician Czeſar u Rimu, zapouida ſue glauare Karſchenikov, u Vladaniu nahodeche ſuoiem, u Rim vezane, daſe vmore, pripeliati. Zato bì doprimlien i on, ter u tamniczu poloſen, koga ſtalna u zakonu nahodechi Boſiemu, u yedan Kotal, pun vlya goruchega, za priſtraſſit, i drugih poloſihuga. Bì vçinieno, daſe vlie pokuha,

dim

dim razaide darua saſgahu, ogaim pogaſi, à on ſuitlij, çiſtuj, i veſelii izlize, nego vlize, s'çudom i ſtrahom ſuega Senata, i puka Rimskoga. Ki çudo gledahu ouo, Paçe ſui kretahu glauami gouorechi: Prauiçan ieſt çlouik ſye. koga neſmiuſſi vech Czeſar napaſtouati, podt iho çiniga vbroditi, ter na Otok Pathmos odkraiti, na kom Otoku neizbroiena vidi skrouiſcha, videcha upiſa, upiſana poda ſuitu, tako dà i nauçeni ſuita trude glavu, yedalibi mogli razumiti, i ioſs naprauí razum, od nyh niſu dosli, à t.y. Apocalypſis, çache rechi oçitouany.

Vmoren Domician Czeſar, vratiſe Iuan ù Ephes, na ſuoyu Biskupiu, i s'kolikim plaçem bì puſchen od Patmanitov, tolikim veſeliem bì priet od Epheſianov. Vlizuchi ù miſto, namiriſe na vratih, gdi martvu niku noſſahu pokopati ſenu, i rekoſſemu. Oçe ſueti, ſena oua ſiua buduchi, kruto prihod viditi ſelyaſſe tuoy; tada on vçiniuſyu doli poloſiti, reçeyoy. Druſila vſtani, i ù dom tuoy poydi priprauitmi miſto. (çudna ſtuar) martua ka biſſe, kako dabi ſpala, veſelim çelom skoçiuſſiſe, posluh Iuana ide obuarſiti.

Bihu dua mladencza ù Epheſu, ki blago, pripouidanie sliſſayuchi nyegouo, ubozim razdilihu, ter potle od della dobroga pokayahuſe ſuoga. Ku ſtuar razumyuſſi Iuan, granov od driua i kamenya vçini pridaſe doniti, i blagosloviuſiih reçene grane ù slato, à ſtine ù drago obrati kamenie, terim poda gouorechi; eto blago vaſſe na ouom ſuitu, budiuam na vzdarſanye.

Pop niki Idolski, poimenu Ariſthodemo, zlobechiga ukupi yednoy namiſſa ſtrupa, i podamu yedabi popil. Ku ſtuar Duhom ſuetim izudiuſſi Apoſtol, reçenu prikriſiuſſi kupu, otrov nenaudimu: toga voliu tako i pingaſe, Kupom ù ruki, izke kaçka van izgleda.

Vproſihuga Karſcheniczi, nekada ono ça pripouida, ù piſmo poloſi, zato poueli tri dni ſuemu puku poſtiti, zatim z'yednim Vçenikom poimenu Prokoro, na yednu viſoku ide goru, i onde molechi, oblak goru obſinu, i garmlyauina sliſſaſe ſtraſſna: i tada zaçe: *In principio erat verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum, &c.*

Imaſſe obiçay mèd oſtalim naukom, ouo ſuoym zapouidati Vçenikom; t.y. dà mèd ſobom imaiuſe liubiti. Ki zato rekoſſemu yednoç: Meſtre, zaſto nato vazda nas nukaſs, kim on oduecha, da Goſpodinoua zapouid yeſt, i akobi ſama bila zadouolino yeſt.

Buduchi yur pun ſil Boſyh, dozuauſſi vçenike ſuoie, grob prid nymi vçiniſi otuoriti, i kad vayn vlize, ſuitlinika obſinu grob, i niega, i vech neuidiſe, nego iz groba vgodno izhayaſſe miriſſanie, na ko oçhuchenie vnogi beteſniki ozdraulyuahu, i od toga Nauçitelij prigouaraiuſe, yeli ù nebeski, yeli ù Zemalyski preneſſen Ray.

Bì Iuan ſueti Apoſtol, Euangeliſta, Muçenik, Diuacz, i mèd oſtalemi nay veche, od Iſuſa polyublen, i bì nayzadnj za ſuimi Apoſtoli, ù veçne vneſſen raskoſſe, komu budi slaua ù vike. Amen.

Od

Od Blagdana SS. Mladenacz. Na 28. Decemb.

POklese rodi Isus ù Bethlemu gradu Sidousko mu, ù Vrime Heruda Aschalonite Kralia, trinadesti dan potle tri Kralyj od istoka dossaussi, pelyayuchi nih zuizda, kako ono Balam prorokoua, vlizohu ù Ierusolim, kako ù misto paruo vladania onoga, gdi Kralyj pribiuahu i vlizsi upitahu, Gdi jest noui Kraly, kaseye narodil: Kad to Herud slissa, nepria ù salu, (zasto lyuba u telesna, i Vladanie suitouno, drusbe nepodnasa) Zato pod tiho vprosi Kralye, dà pomniuo od diticha izuide, i izuidiussi naznanye podadumu: zasto i ya reçeym, doydem poklonitmuse. Reçe hinyacz dà chese pokloniti onomu, koga is asse vmoriti: Nehti sam snymi poyti, boyechise daga prid nym nebi zakrili hod nyegov slissaiuchi: Drugoga nehti poslati, zasto on buduchi Idumei, ù Sidouinase neusasse; i zato trim kralyem posal naruçi suoy.

Videchi Herud dase Kralij k'niemu nepouratihu, pomisli dà nistar nenaydohu, i kako sramni dà drugim putem obratihu: zato izmisli sumniu izuarse onu. Mèd tim bi zazuan ù Rim, od octauiana Czesara, dà na nike odgouori tusbe, ke proti nyemu bihu porinute. Gdi, t.y. ù Rimu, Leto dan postaussi, osloboyen opet na zapouratise, à mèd tim Angel Gospodinov ukazase Iosephu gouorechi. Dà vazme diticha, i mater yego, ter dà ù Egipat ugnese, zasto doydet vrime, (reçemu) dà Herud bude iskati diticha vmoriti.

Mogasse Isus, i drugako sebe zahraniti, kako ono Iuana Karstitelya, ki sest miseçzi paruo nyega starij bisse, ù yednoy gori vzdarsaga, Angel pitayuchga: hoti zato ù Egidat poyti, Proroçanstuo ispuniti, ko od niega gouori: *Ex Aegypto vocaui Filium meum*.

Dossaussi Herud, kako rekosmo, opet nazad, bimu pouidano, dà lani tri oni kralyi ki snym besidihu, ù Bethlem doidohu, i dossaussi diticha yeduoga nouiç royenoga naydohu, nassaussi poklonihumuse, pokloniussimuse bogatemu prikazahu dare, prikazaussi u nike naui od Tarsie vbrodiussise, opet u darsaue vratihuse suoye.

I yoss nadalye rekossemu, dà reçeni ditich opol nochi narodise, i porodiussise kako opoldan suitlinya vçinise, Angeli Cantayuchi slissahuse, ipastiri poklonitmuse dotekohu.

I yoss vech, dà isti ditich, osmi dan bi u Templu obrizouan, i Simeon Biskup, i Anne proroçicza rekosse, dà velik yosche u puku ditich oni vçinise.

Kàd Herud slissa, te nedrage niemu

stuari,

ſtuari, od ſtraha i yada ſtreſe ſobom, ter bradu poge tarzati ſuoyu, zubi skripati, yadnimi oçima obrachati, i kako rany en meduid marmlyati, i takov zakriça, da one naui ke odbrodihu tri one kralie imayuſe ſaſgati: i tadaſe iſpuni ono proroçanſtuo, Dauida: *In ſpiritu vehemente conteres naues Tarſis.*

Zatim ſina yednoga malyahnoga, koga imaſſe zgrabi, i ſui videchi (daſe nyedan netuſi) zaklaga; potom zapouida, pò ſuem vladanyu Bethlehemskomu, ſvu diçiczu od leta i pol podauiti.

Teczihu nemilli hahari, kako ono Vuczi gladni, od pars materinih drobnu diçiczu tarzayuchi, i ſnymi razdiliuiuchi. Negledahu naçin kakoih umore, nego liho daih umore: nikomu vrat prilomliahu: nikomu glauom obarnuhu: nikomu gutſtiskahu: nikoga za noge darſechi obzid udirahu: znikim u zemliu bubahu, a nikoga ſelizom probadahu: plakaſſe mati: plakaſſe otacz: i rodbina ukup: i akoli hotiahu diçiczu zakriti, nemogahu; zaſto ſam ditich plaçuchi oçitouaſe; neznadiſſe muçati, zaſto yoſs nebi nauçen boyatſe.

Terzahu matere vlaſi ſuoie, raſtargano prid ſobom dite videchi; Nikakriçaſſe, ubyte i mene ſnym; nika odgouaraſſe, ça yeſt kriuo dite, ouo ko neſagriſſi? à nika reçiſſe, yednoga iſschete ter ſuih pomoriti hochete; à nika molyaſſe, daſe on ukaſe koga iſchu, yedabi drugi ù miru oſtali. Miſſaſſeſe plaç mater, à ſartua od diçicze prid licze velikoga prinaſſaſeſe Boga. Ki t.y. diçicza, çiſti çiſtoga t.y. Iſuſa, Diuczi diucza, prauiçni pò miloſti, prauiçnoga pò naturi, pritekohu; i ſnym ſad radi koga vmrihu, neumarloſt ù bezni nebeskoga kralyeſtua, veſelechiſe vſiuayu.

Vidiſs, kako ſilnik, nebijm mogal lyubauiu toliko dobra vçiniti, koliko progonſtuom vçinijm, ki t.y. Herud, neoſta prez oſvete, zaſto ſam ſebe vbiuſſi izçeſnu.

V unogih miſtih nahodiſe ouih ſuetih mladinacz à ù Zagrebu yeſt yedno czilo ù ſtolnoy Czrikui S. Kralya, à na Tarſatu yeſt noga yedna ù Czrikui Fratar S. Franciſca.

Siuot S. Thomaſa Biskupa od Cantuarie, i Muç. Na 29. Decemb.

SZueti Thomas, vſgani ſuete Czrkue paſtir, i vere Catholiçanske braniteli, porodiſe ù Londrij meſtu paruomu od Ingilterre: otczu Gilberto, à materi Matilda (obadua Catholika) ime biſſe. Kiga na dobro videchi prignuta, k' ſtrahu Boſiemu, i k' nauku pridruſihuga; à on ù jednomu i drugomu takov izaide, dà poſvud dobar glas (kieſt zlamenie çiſte conſcientie) teçiſſe od nyega. Paçe iſti krali Enrico od Ingilterre,

terre, za ſuoga velikoga vzega piſara, ili Canciliera: ù koy çasti takoue bì oblasti, dà ça godar çinyasse, ali razbiasse, dello ono od ſuihse hualiasse.

Vmri Teobal Biskup od Cantuarie, pò ſmarti koga Tomaſ od reçenoga miſta poſta Biskupom, vkoy pomny, nè manye skarbno, koliko ſueto, ſtado nyemu priporuçeno vladasse ſuoye.

Bisse reçeni Enrico mlad, i ohol; zato vpisa zapouid yednu; à to bì dà Pope, i Fratre, kako ono ſuitoune, on na ſuomu priſtolyu ima, i more ſuditi. I skupiuſſi ſue poglaunike, toliko duhovne, koliko telesne, proſtaym reçenu zapouid, i proſtanu otuorenima oçima, oholim glasom, i ſarditom groſnyom zapouida, okol ſtoyechim, podpiſſayu, ki (briſni) ſtraha radi prignuvſſi glavu podpiſahuſe. Ki bezakon videchi Thomaſ, ſestok ù branbi matere Czrikue, poſtid ſidechih vſtase gori, i ſtoyechi proti Kralyu sloboſchinu branyasse Czrikuenu, i branechi neprauiçnu zapouid opogouaraſſe Kralyevu. Ki t.y. Kraly, pun gniua, Thomaſa, rodbinu, i priatelye yego, iz Ingilterre çini protirati: ki dobrouolino progonſtuo radi vtiſſenia Czrikue, podneſe ono, i poſſausi ù Rim, bì od Pape Alexandra dobrouolino priat, ter ù Kloſtar Pontane ù Franczu poslausſiga, Fratrom priporuçiga onim. Ku ſtuar doznausſi zgora reçeni Kraly, opet od onde iſtiraga, dà malo puslia, na proſniu Kralia od Francze, opet ù miloſt priaga, i priamſſi Biſkupyu vratimu nyegovu.

Hotechi nike lotrene pokoriti diake, potekohu k'Kralyu, prid kim zlobne nike tusbe rekohu, kim Kraly veeh veruyuchi negbi tribi bilo, ſardit reçe. Cudo veliko dà yoſs s'popom yednim, ù Kralyeſtvu momu, nemogu imat mira? proklet on ki kruh moy yi dame neoſueti. Szliſſayuchi to duorani niki, potekohu i naſſauſſi Biskupa ù Czrikui, gdi ukup s'Popi veçernyu molyasse, izuadihu oruſie, ſakni niki, htechi zatuoriti vrata, reçeym on. Nehtite to uçiniti, zaſto Czrikua nè z'voyskom, nego sloboſchinom imaſe braniti, ka koliko vechſe bude progoniti, toliko veche budeſe ù vnoſiti. (A ui reçe duoranom) çvuayte, dà komu ouomu od moyh nenaudite. Zatim Bogu, diuiczi Marij, S. Dionyſiu, i oſtalim Czrikue one ſuetim, duſſu priporuçiuſſi kleknu, i glavu nepraudenomu guozdiu podloſi ſuoiu, koga moſyani pò ſuem hodu Czrikue razlihuſe, i tako ù ſtalnoſti vere, prauoy vſganoy liubaui Boſyoy, branbi Czrikue Catholiçanske, çiſtochu duſſe ſuoie, pomny duhounih ouçicz, napriliku dobroga paſtira (vidiſs kakoui bihu parui duhouni paſtiri) i trimì odiçen krunami, t.y. diucza, Iſpouidnika, i Muçenika, ù nebeske poleti viſſinye, veçne one uſiuati raskoſſe. na 29. Decembra leta 1171. A telo, ù reçenom bì pokopano miſtu, gdi Bogh pò vteſanyu dobroga Thomaſa, vnoge uçini mirakule. Ke izuidiuſſi Papa Alexandro treti ù broy ſuetih poloſiga.

Siuot S. Silueſtra Pape, i Iſpouidnika. Na 31. Decemb.

VLadaiuchi ſuitom veliki Conſtantin Czeſar, vpade ù beteg, od ke pò ſuim ſiuotu, na priliku drobnoga piska, bì poſipan: tako dà ſui vdi vmartuihu niegoui, ter pokoya ni ponochi, ni podnevu nayti nemogaſſe. Toga radi nay razumnije Doctore, ili Likare ſuita, k'ſebi çini doyti: yedalibi mogli kakovu betegu niegovu Likariu nayti; ki t.y. likari, mèd ſobom viche vçiniuſſi, rekoſſemu, dà nikoliko krat ù karui drobne okupleſe diçicze, i tako dà ozdrauit hoche. Tada on od ſuih ſtran zapouida, drobnu ù Rim noſiti diçiczu, i buduchi priprauni dayh koliu, sliſſayuchi Czeſar plaç, i kriku mater, ter diçicze, ſimiliſe kruto, i progouori. Volim reçe ù telu tarpiti momu, nego tolike razſaloſti prauiçne, i tudie ſuakoi pò nikoliko darouauſi pinez, opet na dome veſele odpraui ſuoie.

Tarpliaſſe ioſche progonſtuo Diocletiana, i ako rauno on iur biſſe martav, zato Szudczi ioſche niki Pogani, od niega poloſeni vladahu, i zato karſchenike kruto proganiahu. Ki t.y. karſcheniczi, niki ouamo, à niki onamo, chicha ſtraha razſtarkani ſtahu, à mèd oſtalimi ſueti Silueſtro Papa, ki bì Rimlianin, ſin Rufina Rimlianina, i Vçenik ſuetoga Cirilla Alexandrina, od koga bì Karſchen, i na veru obrachen, i pò ſuetim Melchiadom poſta Papom, ſtaſſe ù gori nikoi, milj 20. od Rima daleko, kaſe zuaſſe Sorate skrouito, pokoru çinechi, ter korenyem, trauom, i vodom ſiuot peliaiuchi ſuoj.

V onu iſtu noch, kad Conſtantin miloſardie vçini diçiczi, ſueti Petar, i Paual ukazahumuſe gouorechi, dà poſalye ù Sorate goru, i ondika naydet Silueſtra Papu, i on reçetnu, kako od gube hoche ozdrauiti ſuoie. V iutro tudie slug vernih, i vridnih poslauſſi, ki naidohu i naſſauſſi dopeliahu pridain Silueſtra, komu on t.y. Czeſar, oçitoua videnie. ki sliſſaiuchi, razueſeliſe kruto, zaſto paruo vzboiaſſe, mlechi dà na muku peliaiuga.

Bì vçinieno dà Silueſter priprouidamu, pripouidaiuchi na veru obratiga, obrachena ù onom iſtom miſtu, gdi bì priprauno diczu klati, karſtiga, i kako bì karſchen (çudna ſtuar) tudie ſua iznutarnia razueſelihuſe, i udi okripihuſe niegoui, à telo zdrauo i çiſto oſta, kakono od diticha ſad roienoga. ku ſtuar videchi Conſtantin zakriça gouorechi; *Magnus eſt Deus Chriſtianorum, Dij autem gentium Dæmonia ſunt*; t.y. Veljk yeſt Bogh Karſchanski, i precze duhom taknut ſuetim zapouida, pò ſuim ſuitu karſchanske zidati Czrikue, à Pogan-

gan ke razoriti, Idole martuiti, i ſuih na veru Iſuſovu zaziuati.

Pace od ſuoye iſte hiſe vzida Czrilu, i prozuayu ſuetim Iuanom od Laterana, zaſto onde Karſchen bì. Zatim ſpaſitelyu, potom ſuetomu Petru, i Paulu, i vnoge oſtale, ſueti Czeſar vkoreni. Ioſs vech Rim, i Lateranske darſaue izruçiſſi Papi, ide ù Traciu, i ù meſtu, ko paruoſe zuaſſe Biſanczo, vzida meſto napriliku Rima, i imenom zazuaga ſuoym, t.y. Conſtantinopoli, ko ſada zoueſe Czarigrad, i ondeka ù miru ſiuot ſuarſſi ſuoy.

A Silueſter vçini Concily ili zbor yedan, od ſto i oſam Biskupov, gdi mèd oſtalimi naredbami odluçi, neka Rimska Czrikua bude glaua, i nayparua ſuim Czrikuam: Druga za nyom Czrikua od Alexandrie, ku Marco Apoſtol poſueti, Treta Czrikua od Antiochie, gdi Petar nayparui priſtol poloſi ſuoy: Cetarta Czrikua Hieroſolimska, gdi Iakov bì parui Biskup.

Drugo, kako Popi i Fratri Kauke imayu briti.

Treto, dà oltari od kamika imayuſe zidati.

Cetarto, dà na oltaru, gdi ſueti Petar Miſu gouoraſſe, nemozi nyedan izuan Pape miſu sluſiti.

Peto, da Corporali od platna imayu biti. I vnoge oſtale ſpaſitelyne poda zapouidi, i pokle rediuſſi 42. Cardinala 65. Biskupov 26. Dyakov, vpade ù beteg, i od let 70. à 23. nyegoua Papatſtua, du ſſu poda ſtuoritelyu ſuomu, i bì pokopan ù Czimiteru Priſcille; leta 335. na 31. Decembra ù vrim zgora reçenoga Conſtantina.

Poçina ù Rimu kako zgora.

Razlogi S. Silueſtra protiua Sidouom.

KAd Conſtantin ù Rimu veru pria, i pryamſſi od Silueſtra karſchen bì; tada Helena Czeſaricza mati nyegoua ù Franczi biſſe, i ſtuar sliſſavuchi tu zaçudiſe kruto, ter duanadeſte nay vuçenijh izabrauſſi Rabinov, ili Ducturov Sidouskih, dopeliayh ù Rim, neka z'Silueſtrom budu diſputati. I odluçi, dà ako oni dobudu Silueſtra, dà ona Sidoukinia hoche poſtati; dà akoli Silueſtar nih pridobi, tada i ona Karſchenicza hocheſe vçiniti.

Bi parui Sidouin Abiathar; drugi Ionas; treti Godolias; çetarti Anna; peti Dohet; ſeſti Chuſi; ſedmi Beniamin, oſmi Aroel: deueti Iubal; deſeti Tare; yedannadeſti Silion; duanadeſti Zambri.

I buduchi ù Rimu ù dan odluçeni, doydohu ù Lateran, gdi Czeſar pribiuaſſe, i na miſto dogouoreno, ter na ſtole pripraune, ù okrug ſide z'yedne ſtrane Silueſtar, z'nikoliko Biskupi, à z'druge ſtrane Docturi Sidouski. A okolo ter okolu Czeſar, Czeſaricza, Senat, i oſtali velik zbor karſcheni ov, ſidov, i poganov, izhod prigouarania, ili diſpute pomniuo gledaiuchi. Tada Sidoui yedan poyednim Argumente ili razloge proti Silueſtru poriuaſſe: à Silueſtar ſuakomu poredu odgouoraſſe. Ke razloge hotiſmo oude poloſiti.

Abia-

Abiathar.

1.Razlog.

Szui oni,ki ù Bogu Troyſtuo poſtauliaiu,proti S.piſmu gouore.

Vi Karſcheniczi ù Bogu Troyſtuo polagate.

Dakle proti S. piſmu beſedite.

Piſmo gouori: *Gen.12. audi Iſrael Dominus Deus tuus vnus eſt*, t.y. posluſay Iſrahelu, Goſpodin Bogh tuoy yedan yeſt.

Silueſtar.

Odgouor.

V Bogu dui ſtuari mèd oſtalimi razmisliamo,t.y. bitye,naturu, ſuchanſtuo ili ſubſtantiu: drugo ſopſtuo ili perſonu. Gouorimo, dà Bogh yedan yeſt ù bityu, ù naturi, u ſubſtantij ili ſuchanſtvu, i takoſe piſmo razumi. Ali zato tri yeſu perſone,t.y. Otacz, i Szin, i Duh ſueti,i to piſmo kaſe. *Pſal.88. Ipſe inuocauit me. Pater meus es tu*: on zazua mene,otacz moy yeſi ti, eto otacz. *Idē. Filius meus es tu,ego hodie genui te:* ſin moy yeſi ti, ya danas rodihte; eto ſin. *Idem. Spiritu oris eius omnis virtus eorum:* duh vſt niegouih ſuaka kripoſt nyhoua. eto Duh S.

Vidis,ſuncze yedno yeſt ù bityu; ali zato ù ſebi tri ſtuari ima,ſuitlinu, ſarkotu,i vruchinu. *Simile.* Sarkota izhaya iz ſuitline; à vruchina iz ſuitline, ter iz ſarkoſti, yedno zato ni paruo drugoga. Tako ſin izhaya od Otcza, à Duh ſueti od Otcza, i ſina, yedan zato ni paruo drugoga;zaſto ſui tri yeſu ù vecznoſti.

Ionas.

2.Razlog.

S'zuaki on, ki izdrugoga izhaya ima poczetak, (tako gouori Philoſoph.)

Ako Iſukarſt od Otcza, na priliku ſunczene ſarkoſti izhaja.

Dakle ima poczetak.

Silueſtar.

Odgouor.

Iſtina yeſt, dà on ki ù vrimenu od drugoga izhaia,ima poczetak.

Ali zato, on ki ù veczноſti izhodi, kako ono Iſukarſt,nima poczetka.

Ogain, dabi bil u veczноſti, *simile.* i ſuitlina niegoua bi bila od veczноſti: zaſto ogain prez ſuitline nemore biti.

Tako Otacz, ki prez ſina nemore biti u veczноſti, toga radi Iſukarſt jeſt od veczноſti.

Godolias.

3.Razlog.

On ki jednocz jeſt rojen, nemore drugocz roditiſe, (tako Philoſoph gouori.)

Ako Iſukarſt jednocz na nebu rodiſe.

Kako drugocz nazemlj roditi mogaſeje?

Silueſtar.

Odgouor.

Duoje narojenje Iſuſouo gouorimo: jedno veczno od Otcza prez Matere na nebeſih: à drugo vrimenito od Matere prez Otcza na zemlj. I tako gouorimo, dà ſin Boſi na zemlj porodiſe: kako ono jeſt obiczaj,daſe jedan z'duſſom, i telom porodi: toga radi ſin Boſi neuze poczetak,ni i Boſanſtuo,ni vrimenito,ni cloueczanſtuo veczno, nego jedna perſona: à t.y. Boſanſtuena, vſebi dui kako rekoſmo, t.y. Boſanſtuenu i cloueczansku vzdarſi naturu ili narav.

Kako od çiſte zemlye parui çlouik, t.y. Adam, bi ſtuoreni tako od çiſte diuicze drugi çlouik t.y. Iſukarſt narodiſe.

Anna.

4 Razlog.

Ona ſtuar, ka yeſt ſuprotiua naturi, nimaſe verouati.

Dà yedna diuicza porodi, i dà diuicza oſtane, to yeſt ſuprot naturi.

Dakleſe nima verouati.

Silueſtar.

Odgouor.

Dà diuoyka porodi, i dà diuoyka oſtane, to ni ſuprot naturi; nego yeſt varhu nature. Dà akoli rauno yeſt varhu nature, ni Zato varhu ſuemogvchtua Bosyega, komu ſuaka vzmoſna yeſu. A zaſto telo Iſuſouo ù zaçetiu yoſche biſſe blaſeno; à telo blaſeno kud prohaya prohode nerazbya, porodiuſſe tada on, zatuore diuoyaçke neobſili.

Simile. Szuncze kroz ſtaklo ù komoru prihodechi, ſtaklo nerazbya: tako Iſus izaſſauſſi diuoyaçtuo neraZbi.

Dohet.

5. Razlog.

Dui ſtuari ſuprotiune (kako gouori Philoſoph) ù yednom çlouikù na yednoç nemoguſe uzdarſati.

Materinſtuo, i diuoyaçtuo yeſu dui ſtuari ſuprotiune.

Dakle ù yednoy Seni nemogu biti.

Silueſtar.

Odgouor.

Diuicza Marya bi praua mati Iſuſoua, i pò naturi, i varhu nature. Pò naturi, zaſto bi mogucha zaçetiga: varhu nature zaſto prez muſa Zaçega. I ako to, kako gouori Philoſoph, pò naturi biti nemore; ſillom zato Duha ſuetoga ſtuoreno yeſt. *Simile.*

Kako Bogh çlouiku ù Rayu zemalyskomu ſtoiechemu, çiſtu poda pichu, tako Marya ſinu Boſiemu çiſto diuoyaçko ù pichu poda mliko.

Chuſi.

6. Razlog.

On ki yeſt ſuet, ni potriba daſe poſuechuie, ni blagosliulia. Ako Iſus biſſe ſuet, zaſto ù Tempal doide od Simeona Biskupa biti poſuechen, i blagoslov priati.

Silueſtar.

Odgouor.

Hoti Iſus ù Tempal doyti, nè poſuetitſe, nego vmilyenſtua priliku dati: hoti blagoſlov priati, za dati priliku redownike poſtouati.

Simile. Kakono biſtra voda kud prohaya ſuakoga zadouolyno napaya: tako Iſus kud prohaiaſſe, z'naukom i z'prilikom ſuakoga zadoualiaſſe.

Beniamin.

7. Razlog.

Ono ça yeſt dobro, nimaſe pogarditi. Matrimonij yeſt dobar.

Zato mèd Maryom i Oſipom nimaſe tayati.

Silueſtar.

Odgouor.

Mi nepogerdiuamo Matrimony, nego izpouidamo diuiçanſtuo Marijno, i gouorimo dà preZ taknutia muskoga porodi ſina Boſiega. I bi razlog, dà ka-

kono

kono doyde na ſuit iedan prez muſa i ſene, à to bì Adam: drugi od muſa prez ſene: à to bì Eua: treti od Muſa i ſene: kako onoſmo mi: tako neka bude çetarti od ſene prez muſa: kako ono yeſt Iſus.

Aroel.

8. Razlog.

On ki yeſt vechi, od manyega nebiſe imal Karſtiti, i ſuet buduchi Karſtomſe poſuechiuati.

Ako Iſus biſſe vechi od Iuana, Zaſto hoti od nyega karſtomſe poſuetiti.

Silueſtar.

Odgouor.

Ne Karſtiſe Iſus zaſto bì many od Iuana, nego da Karſtom ſuoym, karſt poſueti, i poſuechenoga ù Czrikui vkoreni.

Kako ono roſa iz neba dohaya, i dohodechi zemlyu napaya. Tako karſt pò kripoſti nebeskoy yeſt nam podan, i verne miloſchom napaya Boſiom.

Iubal.

9. Razlog.

On ki nima griha, nimu potriba pokoru çiniti.

Ako Iſus ni imal griha.

Zaſto dakle ide ù puſtinyu pokoru çiniti?

Silueſtar.

Odgouor.

Ide Iſus ù puſtinyu pokoru çiniti, nè radi ſuoga, nego radi naſſega griha; i neka priliku pokore nam podade: tako on iſti reçe, *Exemplum dedi vobis*, priliku podah vam.

Simile. Kako ſuncze kad ù yutro izteçe, tudye ſuit proſuitli.

Tako Iſus z'naukom i z'prilikom ſuit proſuitli ov.

Tare.

10. Razlog.

Bogh nemore biti od nyednoga napaſtouan.

Ako yeſt Iſukarſt bil Bogh.

Dakle od Dyaula ni mogal biti napaſtouan.

Silueſtar.

Odgouor.

Bì Iſukarſt Bogh, i çlouik, viden i neviden, znan, i neznan. Zato vidiga Dyaual ù çlouiçanſtvu, zaſto Boſanſtuo od nyega biſſe zakriueno; i tako nè kako Boga, nego kako çlouika vze napaſtouati.

Simile. Kako ſuncze vruchinom ſuoiom nike ſtuari çini vmekçhati, à nike utuarditi. Tako Iſukarſt, nikomuyr hotil Boſanſtuo à nikomu çlouiçanſtuo ukazati.

Silion.

11. Razlog.

Oni zakon ki yeſt od Boga dan zadouolynim naçinom, za osloboditi çlouika od ſuakoga griha, nimaſe oſtauiti.

Zakon Moyſeſſov bì podan od Boga zadouolynim naçinom, za oslbodit çlouika od ſuakoga griha.

Dakleſe nima oſtauiti.

Zaſto obrizouanye bì podano protiua narodnomu; à poſuetiliſcha proti ſmartno, i hodotaynomu grihu.

Silueſtar.

Odgouor.

Zakon Moyſeſſu poda Bogh ù zlamenye priſſaſtne plache, ku yeſt imil

Isukarst na drivu krisa priniti: i pokle princseyu, tada zakon on imalseye suarssiti ki bi podan ù zlamenye vecne plache, ku Isukarst poda çlouiku; i zato zakon on nebi zadouolyan.

Simile. Kàd polaça zidase, tako okoli nye vnoge stoye pripraue, dà kàd zuarsise, tada sue one pripraue ocistese.

Tako pokle yur noui zakon ukorenise, od potribe yest sue one stare pripraue odurichi.

Zambri.

12. Razlog.

Oni zakon ki poda Bogh çlouiku ù vecni zauez nemore zuarssiti.

Zakon Sidouski bi podan Abrahamu ù vecnu zauez.

Dakle nemore zuarssiti. Tako rece Bogh: *Statuam pactum meum inter te & me in sempiternum*.

Siluestar.

Odgouor.

Oua riç *in sempiternum*, razumise dari do nayzadnyega vika, to yest do prissastya Isusoua: ùko prissastye on zuarssi sua proroçanstua, i zlamenya od niega prorokouana, i zlamenovana.

Dakle porodise Isus, neka nas duhounim çini priporoditi naçinom: bi gladan, neka nas napita: bi Seyan, neka nas napoy: bi napastouan, dà nas od napasti oslobodi: bi vezan, dà nas od griha odues: bi ponizan, dà nas uzuisi: bi z'vuçen, dà nas miloschu suoyu obuçe, bi ternyem okrunyen, dà nas slauom okruni suoyom: bi propet, dà pogibel rasiple nassu: bi napoyen suçu i ocztom, dà nas mlikom i maslom ù Kralyestvu napoy nebeskomu: bi pokopan, dà grobe suetih blagosloui: uskarsnu dà martuim siuot podade: ide na nebesa, dà nam vrata Raya ottuori s fidi na desnu otcza, da molenia nassa prime: od tuda hoche doiti na skonçaniu suita suditi siue i martue, ter suakomu pò dellih plachu dati suoih.

Szlissaiuchi to Czesar, Czesaricza, i vas puk, dari do neba zauiknuhu gouorechi: dobi Siluestar, pace stanouito tako yest. I nebi çudo, zasto Bogh pamet nukasse, i jezik obrachasse niegov. I tadase izpuni gouorenie ono Isusouo: *non uos qui loquimini, sed Spiritus Patris uestri qui loquitur in vobis*: niste vi ki gouorite, nego, duh Otcza vassega ki gouori ù vas. A Helena pria veru, i priamssi bi karschena, kako ono u Siuotu nye vpisasmo. Pace i Sidoui oni tolikaysse poznaussi istinu veru priahu Isusovu, komu budi slaua ù vike. Amen.

Od S. Matere Czrikue Catholiçanske.

CZrikua yest sprauische liudi pozazuaniu, ù yedinstvu vere Catholiçanske vzderschse.

A zasto tri versti od sprauisch vernih nahodese. Tako tri Czrikue ù S. pismu imenuiuse. Parua jest kraliuiuchih; druga tarpechih: a treta borechihse.

Czrikua kraliuiuchih yest na nebesih, onde gdisu oni ki Boga videchi dersega, derschi liubega, i liublechi u vike vsiuaiuga: *Ad Eph. 5. vt exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam, neque rugam.*

Ter-

Terpechih, yesu oni kisu u Purgatoriu, ki radi kakoue nesuerssene na ouom suitu pokore, u vrimenitu onde çistese ogayn. *1.Cor.3. ipse autem saluus eris, sic tamen quasi per ignem.*

Czrikua berechih yest na ouom suitu mèd onimi ki, prauo veruyu, veruiuchi vffaiu, vffaiuchi liube, lyubechi dobra della dellaiu, i dellaiuchi proti napasti serçeno boresе. Od oue hochemo gouoriti.

Erat nauis in medio mari Marci 6.

Bisse Nav posrid mora.

SZtasse Bogh u Troystvu yedan paruo stuorenya suoyega, gdi i sada yest, à to sam u sebi, zasto nigdir ni misto gdi ni Boga, i nyedno misto nemore okrusiti Boga. Tako rece Augustin: *Aug. Deus est in mundo non inclusus, extra mundum non exclusus, supra mundum non elatus, infra mundum non depressus.* T.y. Bogh yest nasuitu, à ni zatuoren, izuan suita à ni odtuoren, verhu suita a ni vzdignut, u suitu à ni zadersan. Szebi vest zato zadouolian, zasto *Aug. beatus est qui habet quidquid vult & nihil amplius vult:* blasen yest on, ki ima sue ça hoche, i nistar drugo hoche.

Hoti zato dobrotu suoiu, dobrote suoie radi, pametnomu t.y. Angelu priçestiti: stuoreniu *Iob.10. ipse est principium viarum Dei:* on yest poçetak putov Bosyh. stuoriga u bitiu pametnoga, kipom gibuchega, odlukom slobodnoga, prez tela sivuchega, pomilosti ueume[illegible]loga, sebi na slusbu odluçhenoga, i kraliuiuchih na nebesih odluçimu Czrikvu goriniu, i damu prostor hipa zaslusitiu, paruo negoga u milosti potuerdi, i potuerienomu zuerssenu slavu izruchi; *Aug. gloriosus est habere beatitudinem ex merito, quàm sine merito:* vecha slaua yest imiti blasenstuo od vtesania nego prez vtesania.

A zasto isti Angel zoholise, u oholij od Boga oduratise, odvrachen suomu bludu pridrusise, pridrusen hoti biti priliçan Bogu, à zasto to ne moguch dostignuti, posli dabi Boga nebilo. *Eccè odium Dei, quod est maximum peccatum, quia immediatè opponitur charitati, quæ est maxima virtus.*

Zlobiti Boga yest nayuechi grih, zasto yest protiua lyubaui, ka yest nayuecha kripost.

Zato raserdise Bogh, i sardit iz one gorinie istiraga Czrikue, istiranoga u beznu pakla odkrayga. *Apoc. Factum est prelium magnum in cælo:* vçinieno bi borenie veliko na nebesih. *Sequitur neque locus inuentus est amplius in cælo eorum,* ni mesto uechse nenayde nyhouo na nebu.

Hotechi prauiçni Bogh Czrikvu onu goriniu od razgouitoga na domistiti stuorenia, vçini çlouika, i u zemalyski polosiga Ray, gdi dò vrimena posloual bi, za vtegnuti onu goriniu dobiti Czrikvu. *Gen.2. Posuit Dominus hominem quem formauerat in paradisum voluptatis, vt operaretur & custodiret illud,* polosi Gosp. çlouika koga zobrazi, u raj razkosh, da della, i da çuva niega.

Prigodise da isti çlouik s griffi, çicha

toga gniuan Bogh proklega, i pokleta istirana poslaga na suit neka çeka Isukarsta, daga pomiluie, i pomilouana opet blagoslov damu pourati. Tako hoti prauicza, da nè on ki sam posebi sagrissi, kako bì Dyaual; nego on ki od drugoga bi napastouan, kako yest çlouik milosardie dostignet Bosie.

Tako da Adam bì parui, komu bì obiauleno prisastie Isusouo, i ki vain veroua, veruiuchi pokoru vçini, çinechi priçekaga, ter iz Limba ponyemu oslobojen bì. I ouoti budi nauk, i fundament vere Catholiçanske, da sui oni kisuse shranili, i kise shraniuiu, i kitese skraniti od paruoga do naizadnega iz Abranoga ù kriposti vere Isukarstoue shranetse pò vtesaniu muke yego, *aut præuisè, aut exhibitè.*

Porodise Abel, ki bì parui verni, i tada poçe Czrikua Isukarstoua. *Gre. in Mor. Kniuersalis Ecclesia, quæ ab Abel iusto, vsque ad vltimũ electũ qui in fine mũdi nasciturus est, quot sanctos protulit, quasi tot palmites misit:* opchinska Czrikua, ka od Abela prauiçnoga dari do nayzadniega iz Abranoga, ki na suerhi suita porodite, koliko suetih poda, kako tolikay rozgui posla.

Od Abela bì podana Sethu: *Gen. 4. Posuit mihi Deus semen aliud pro Abel:* polosi meni Bogh sime drugo za Abela.

Od Setha enosu: *Gen. 5. ipse cepit inuocare nomen Domini:* on poçe zaziuati ime Gospodinouo.

Od Enosa Enochu: *Gen. 5. ambulauit cum Deo, & non apparuit amplius:* bodi z' Bogom, i nè vidise veche. *Sequitur; quia tulit eum Deus:* zasto vaze niega Bogh.

Od Enocha Lamechu: *Gen. 5. iste consolabitur vos ab operibus & laboribus manuum nostrarum in terra cui maledixit Dominus:* on hoche vtissiti nas od del, i od truda ruk nassih, na zemly ku prokle Gospodin.

Od Lamecha Noe, i zatuorise ù iednu korablyu ù vrime potopa, i mèd osmimi uzdersase: *Gen. 7. te enim vidi iustum coram me in generatione hac:* tebe stanouito vidih prauiçnoga ù narodu ouomu.

Od Noia Semu, ili Melchisedechu: *Hebr. 7. fuit enim Sacerdos Dei altissimi:* bilye stanouito redounik Boga visnyega.

Od Melchisedecha bì podana Abrahamu: *Genes. 12. exi de terra tua:* izidì iz zemlye tuoye.

Od Abrahama Isacu: *Genes. 15. hic erit hæres tuus:* on bude dilnik tuoy.

Od Isaca Iacovu, kyu prinese ù Egypat: *Genes. 32. non Iacob sed Israel erit nomen tuum:* ni Iacov, nego Israel hoche biti ime tuoye.

Iz Egypta Moyses pripelyayu ù pustinyu: *Num. 20. quare eduxisti Ecclesiam Dei in solitudinem:* zasto izpelya Czrikvu Bosyu ù pustinyu.

Iz pustinye Iesue dopelyayu ù zemlyu od obechanya: *Exo. 3. & dedit eis terram fluentem lac & mel:* i dà nym zemlyu tekuchu mlikom i medom. I onde sazdanik nye, t. y. Isukarst pohodyu.

Poho-

Pohody rekoh, kako ono zaruçnik zaruçniczu ſuoyu: *Cant. 2. Sponſabo te mihi in ſempiternum:* zaruçiti hochu tebe meni ù vike.

Pohodyu, kako otacz od obiteli vinograd ſuoy: *Matth. 21. homo erat pater familias qui plantauit vineam:* çlouik otacz od obiteli, ki naſadi vinograd.

Pohodyu, kako vertlar vertal ſuoy: *Cant. hortus concluſus:* vertal zatuoren.

Pohodyu, kako vodograb zdenacz ſuoi: *Cant. fons ſignatus:* zdenacz zlamenouan.

Pohodyu, kako goſpodar Navu ſuoyu: *erat nauis in medio mari:* biſſe Navu po ſrid mora.

Pohodyu na pokon kako od Otcza poslan: *Marci 12. nouiſſime autem miſit ad eos filium ſuum:* nayposli posla knym ſina ſuoga.

I pohodechi, od neueruyuchih vaze Czrikvu, i podayu plod çinechim: *malos male perdet, & vineam ſuam locabit alijs agricolis, qui reddent ei fructum temporibus ſuis:* Zle zlo pogubi, i vinograd ſuoy poda drugim delauczem, ki podadu nyemu ſad ù vrime ſuoye.

Razneſohuyu Apoſtoli pò ſuem ſuitu: *Pſ. 18. in omnem terram exiuit ſonus eorum:* pò ſuem ſuitu izayde glas nyhov. Tako dà ſui oni kiſu zlamenouani zlameniem S. Troiſtua; kiſu karſcheni ù ime Otcza, i ſina, i duha ſuetoga; ki veruyu ù Iſukarſta; ki ù yednoi veri, ù yednom uffanyu ſivu: ki yednimi Sacramenti opirayuſe; ki pod yednim paſtirom duhounim, t.y. Papom vzderſeſe; yednu Czrikvu çine; i ki godirſe shranyuye, ù nyoyſe zueliçue; à ki yeſt izuan nye, ù vike pogiba, *Auguſ. Qui non habet Eccleſiam pro matre in terris, nec habebit* DEVM *pro patre in cœlis:* ki nima Czrikvu za mater na zemly, neche imati Boga za otcza na nebeſih.

Marci 6. Erat nauis in medio mari.

1. Nav ima çetardeſet ſtuari ù ſebi. Nayparuo ima çelnoga goſpodara. Tako Czrikua ima paruoga goſpodara, t.y. Iſukarſta, ki yeſt put, iſtinna i ſuot: put praude, iſtina nauka, i ſuot ſpaſenya.

Simile. Kako parua Sena ù Rayu zemaliskomu, od rebra ſpechega bi vçiniena çlouika. Tako Czrikua vaze kripoſt od Iſukarſta na drivu terpechega, koga ſmart umerlim poda ſuot.

2. Nav ima vladaucza; tako Czrikua ima na miſtnika Petroua: *& tu aliquando conuerſus confirma fratres tuos:* ti nikada obratiuſſiſe potuerdi bratie tuoyu.

Kako dobar likar beteſnike pohaya, i pò razliki betegov likariyeim podaua. Tako namiſtnik Petro vernim prigleda, i pò priliki duhoune likaryeim razdiluye: *tibi dabo olaues regni cœlorum:* tebi hochu dati kluçe raya nebeskoga

3. Nav ima vnoſtuo mornarov, i ſuaki çaſt ili officie ù Naui ima oſobite. Tako Czrikua ima vnoſtuo vernih neizbroieno, i ſuaki zauet ima ſuoi.

Kako ſloſnoſt ſuita ouoga, ù goriniu i doliniu razdiliuieſe ſtran: *Simile* ù go-

rinjoj jeſt ſuncze, miſecz, i Zuizde: ù dolidnoj jeſu Elementi, z'oſtalim vzderſanjem, i pò gorinioj dolinia vladaiuſe. Tako sloſnost Czrikue u duhoune ter teleſne razdiliuieſe: mèd duhounimi jest ſuncze: eto Papa; miſecz: eto Czeſar, *Nã gaudet Diaconatus;* Zuizde: eto razlika mèd duhounimi, pokih ſuitouni vladajuſe: *Pſal. 131. Sacerdotes tui induantur iuſtitiã, & ſancti tui exultent:* redouniki tuoj obukuſe u praudu, i ſueti tuoj zradujutſe.

4 Nav ima çetiri kraie, parui, poslidnj, deſni, i liui. Tako Czrikua ima çetiri Euangelie: pò Matthiu: Marcu, Luki, i Iuanu.

Kako kalamita u ſuako vrime mornarom kaſe Tramontanu, pokoy u puçini vladaiuſe morskoj. *Simile* Tako Euangelie kaſenam naçin, pokom u moru ſuita ouoga vladati moremoſe: *prædicate Euangelium omni creaturæ, qui crediderit, & baptizatus fuerit ſalvus erit;* pripouidajte Euangelie ſuakoj stuari, ki veruiet, i karstiſe ſpaſen budet.

5. Nav ima oſobita Ydra, skimi gre na paruo putuiuchi. Tako Czrikua ima oſobite Rede i Regule, i pò ſuim ſuitu pronaſſajuju.

Kako pçelicze u opchini delaiu, u opchini blaguiu, u opchini pribiuaiu. *Simile.* Tako redouniczi imaju u opchini moliti, u opchini blagouati, i za opchinu truditiſe: *Can. quidquid Monachus acquirit, monaſterio acquirit:* çа godir fratar dobude klostru dobude.

6. Nav ima Arbor. Tako Czrikua ima kris ſueti, ki bì vzrok naſſega zazuania, naſſe praude, i naſſega proslaulenia: on, t. y. Iſus, poniem nas od zahod pogibeli oslobodi, oslobojene k'ſuitlosti pripelia, i pripeliane miru poda: poniem ieſmoſe z'Bogom zdruſili, Djaula oslobodili, od pakla od bignuli, veçni Rai doſtignuli.

Kako kriſ kiſe naput polaga putniku. *Simile.* Tako kris Iſuſov kadſe u ſarcze poloſi, prauiput duſſi kaſe naſſoi: *qui non accipit crucem ſuam, & ſequitur me, non eſt me dignus:* ki neuazme kris ſuoj, i nenasliduje mene, ni mene vridan.

7. Nav ima Lantenu. Tako Czrikua ima pokoru, ka jeſt kripoſt, skom proſſastne plaçemo grihe, i oplakane opetſe vanie nepourachamo, i nepourachaiuchi Angelskoiſe slauni pridruſujemo, ki pokori ueſeleſe naſſoj.

Kako ki hoche prid kralja dojti u çistu ſuittu imaſe obuchi. Tako ki hoche prid nebeskoga doiti kralia, pokorom duſſu ima oçistiti ſuoiu: *pœnitentiam agite, appropinquauit enim regnum cœlorum:* pokoru çinite, pribliſuieſe kralieſtuo nebesko.

8. Nav ima Timun skimſe vlada. Tako Czrikua ima ueru, ka iest dar Boſi, i proſuitlenie iego: skim proſuitleniem ſuaka obiaulenia çlouik ueruie Boſanstuena, i tako uera ima bitj *formata charitate*, obra na liubauiu, ili zdobrimi zdruſena delli.

Kako Timun u Naui falli, tako Nav nè pouoly goſpodara, neg kud valoui noſeyu morski gre putuiuchi. *Simile.* Tako gdi ni vere, ondi ni volie Boſie:

Heb.

Heb.11. ſine fide impoſſibile eſt placere DEO: prez vere ni moguche drag biti Bogu.

9. Nav ima Ankoru ili Szidro, skom ù ſortuni priderſiſe dà nepogine. *Simile.* Tako ù Czrikui yeſt uſſanie, pokoy çlouik dobro çinechi uſſaſe nepoginuti, nego ray nebeski doſtignuti.

Kako ù yayczu ko kuoçka grie neuidimo piple: da akoli griati bude naſtoiala, yeſt vſſanie dà hoche biti. *Simile.* Tako ako rauno plachu od del naſſih na ouõ neuidimo ſuitu: zato ako budemo naſtoiati ù dobrih dellih, hochemoyu priati: *ſpes autem non confundit:* uſſanie ſtanouito ne ſmuchuie.

10. V Naui yeſt harta od nauigationa, pokoy mornari vladaiuſe, i vladaiuchi znaiu putouati. Tako ù Czrikui yeſt liubav, skom Boga liubamo radi Boga, à izkerna naſſega takoier radi Boga.

Kako çlouik ſuittu grie ku na ſebi noſi; à ſuitta opet niega, i yedan drugomu podaie slusbu. *Simile.* Tako liubav grie Czrikvu, à ù Czrikui praua nahodiſe liubav: *in his duobus mandatis, tota lex pendet, & Prophetę:* ù ovih duih zapouidih, vas zakon uzderſiſe, i proroczi.

11. Nav ima Tramontanu, ku kad mornari vide veſeleſe, zaſto porat nayri vſſaiuſe. Tako Czrikua ima diuiczu Maryu, ka yeſt oduechnicza Czrikue, i kiu nayde veſelitſe more, zaſto porat ſpaſenya doſtignut vſſaſe.

Kako Tramontana yeſt ſuitle, okrugla, nezahodecha, i ponochi ſuitlimu podaiucha. *Simile* Tako diuicza Marja yeſt ſuitla ù Czrikui, okrugla ù brambi, nezahodecha u pomochi: i ponochi to yeſt u grihih pokorechiſe pomochniczа: ki kadju nayde, porat veçneſti doſtignut vſſaſe: *Ber. omnibus omnia facta eſt, & de eius plenitudine accipiunt vniuerſi: ſcilicet, captiuus redemptionem, æger curationem, triſtis conſolationem, peccator veniam, iuſtus gratiam, Angelus lætitiam, Trinitas gloriam, Filius carnis ſubſtantiam:* ſuim ſua ſtuorena yeſt, i od nie napunienia primliu ſui, t.y. vuznik slobodu, beteſan ozdraulenie, ſaloſtan utiſſenie, griſnik od puſchenie, prauiçan miloſt, Angel radoſt Troiſtuo slavu, ſin pulti ſuchãſtuo.

12. Nav ima Provu, skom naparuo gremore razbiaiuchi. Tako Czrikua molitvu od Oçenaſſa, skom nebo razbyaiuvkom ſedan proſsny vzderſiſe.

1. Oçe naſs kiſi na nebeſih, ſvetiſe ime tuoie.

2. Pridi Czeſaraſtuo tuoie.

3. Budi volia tuoia kako na nebu tako i na zemly.

4. Kruh naſs ſagdani dainamga danas.

5. Odpuſtinam duge naſſe, kako mi odpuſchamo dusnikom naſſim.

6. Neuedinas u napast.

7. Dà izbauinas od nepriazni. Amen.

Hier. Oratio ſi pura, ſi caſta fuerit, cœlos penetrans vacua non redibit: molitua ako bude çiſta, ako kraſotna, nebo probiaiuchi, prazna nè vratitſe.

13. Nav ima Pupu, ka Prov nasliduie. Tako Czrikua ima Zdravu Ma-

riu,

riu, ka Oçe nass nasliduie; ter u tri dele razdiluicse, t.y. Angelski, Elisabethe, i Czrikue.

1. Zdraua Maria, milosti puna, Gospodin stobom, blasena ti yesi mèd senami.

2. Blagosloulien plod utrobe tuoie Isus.

3. Sueta Maria, maiko Bosia, moli za nas grisnike sada i ù vrime smarti nasse. Amen.

Iudit. 9. Humilium & mansuetorum semper tibi placuit deprecatio: poniznih i krotkih vazda draga ti bi molitua.

14. Nav ima çaule, kiu ukup tuardo darse. Tako Czrikua ima duanadeste clani vere Catholiçanske kiu u iedinstvu vzdarsuiu.

1. Veruiu u Boga otcza suemoguchega tuorcza neba i zemlie.

2. I ù Isukarsta sina niegoua jedinoga Gosp. nassega.

3. Ki bi zaçet pò Duhu S. roien od diuicze Marie.

4. Muçen pod Ponciom Pilatom, krisu pribien, martav, i pogreben.

5. Znide vad, treti dan vskarsnu od martuih.

6. Vzide na nebo, sidi od desnu Boga otcza suemoguchega.

7. Od tud ima priti suditi siue i martue.

8. Veruiu ù Duha suetoga.

9. S. Czrikvu Catholiçansku, suetih opchinu.

10. Odpuschenie grihov.

11. Pulti uskrissenie.

12. Siuot vecni. Amen.

Virtus enim DEI est in salutem omni credenti: silla stanouito Bosia iest, na spasenie suakomu veruiuchemu.

15. Nav ima pouisma, skimi utuerdise dà vode morske vaniu nè vliz̃u. Tako Czrikua ima zapouidi, dà vode grihov ù dussu nè vlizu vernih.

Zapouidi Bosie.

1. Iednoga verui Boga.
2. Nekunise kriuo snime.
3. Szobotu blagdanui.
4. Postui otcza i mater.
5. Nè ubijai.
6. Nè ukradi.
7. Nè priliubodei.
8. Nè reczi kriuo suidoçanstuo.
9. Nè poseli senu tuiega.
10. Nè poseli blaga tuiega.

Zapouidi Czrikuene.

1. Blagdane postouati.
2. Misu ù suetak poslussati.
3. Poste zapouidane obdersati.
4. suako leto izpouidatse.
5. Ouazmu priçestitse.
6. Desetinu dauati.
7. Meso ù petak, ù sobotu, i ostale od czrikue prepouidane dneue neydati.
8. Od nikih pich u postu vzdersatse.
9. Quatre obslusiti.
10. Vnika vrimena nè pirouati.

Matth. 5. Si vis ad vitam ingredi serua mandata: ako stoches ù siuot ulisti obslusui zapouidi.

16. Nav ima orusye za brambu proti neprateliu. Tako Czrikua ima sedam Sacramentov.

1. Karsenie, proti grihu narodnomu.

2. Po-

2. Potuerienie ili Krizma proti napasti.
3. Ispouid, proti grihu smartnomu
4. Priçeschenie proti hudobij.
5. Red, proti nerazumu.
6. Matrimony, proti bludu.
7. Pomazanie vlya S. proti hodotaunomu grihu.

Aug. Sacramentum est inuisibilis gratia, visibilis forma: sacrament yest neuidena milost, à videnu obraz.

17. Nav ima konope proti fortuni. Tako Czrikua ima duha suetoga protiua fortuni smartnih grihov.
1 Sztrah Bosi, proti oholii.
2. Milosardie, proti nenauidosti.
3. Szterplenie proti sardìtosti
4. Iakost proti linobii.
5. Viche proti lakomii.
6. Pamet, proti glatonii.
7. Mudrost, proti bludu.

2. Io. 3. Qui benè facit ex Deo est, qui malè facit non videt Deum: ki dobro çini od Boga iest, ki zloç ini, nè vidi Boga.

18. Nav ima skalle, pokihse na Arbor plazi. Tako Czrikua ima osam blasenstui, pokih ù nebeske hodise vissine.
1. Vbozih duha yest Kralyestua nebesko.
2. Krotki hote priati zemliu veçnu.
3. Plaçuchi hote biti vtiseni.
4. Gladni i sayni praude, hote biti nasicheni.
5. Milosardni milosardie hote priati.
6. Cisti sarcza Boga hote viditi.
7. Mirni sinoui Bosi hotesse nazuati.
8. Terpechi progonstuo, praude radi, Kralyestuo nebesko hote dostignuti. *Regnum cælorum vim patitur, & violenter rapiunt illud*; Kralyestuo nebesko sillu terpi, i silniki grabega.

19. Nav okol sebe i na desno, i na liuo tuerdine radi ima obruçe. Tako Czrikua ima della od milosardia; na desno tosu duhouna, na liuo tosu telesna.

Duhouna.
1. Dati viche potribuyuchemu.
2. Vçiti nerazumnoga.
3. Okripiti skarbnoga.
4. Pokarati zahodechega.
5. Oprostiti vryenya.
6. Podnassati progonstua.
7. Moliti za nepriatelye.

Telesna.
1. Gladnoga napitati.
2. Seynoga napoyti.
3. Gola obuchi.
4. Beteznoga pohoditi.
5. Vznika osloboditi.
6. Putnika na stau priati.
7. Martuoga pokopati.

Luc. 6. Estote misericordes sicut & Pater vester misericors est; budite milosardni, kako i Otacz uass milosardan yest.

20. Nav ima strasniczu, gdi od nepriatelyçuvasse. Tako Czrikua ima pet ochuchenya, skimi od nepriatelyga gledasse.
1. Videnye mudrosti, proti nerazumu.
2. Szlissanye praulcze, protiua kriuiczi.
3. Miriss anie zaueta, proti okornosti.
4. Okuss anye molitue, protiua tuerdini.

5. Tak-

5. Taknutie dobrih del proti ſuakomu bezakonu.

Opera illorum ſequuntur illos: della nyh nasleduyu nyh.

21. Nav ima dua oka na proui, skroz ka konope van potese. Tako Czrikua ima dua ſitka, skroz ka della dobra van podaie, t.y. dellayuchih, i razmislyayuchih.

Kako dukat od zlata, kise ima potroſſiti, odpotribe dayeſt od mire. Tako della naſſa imayu biti od mire praude, ako na nebesih priata hotte biti. *Greg. Vita actiua, & vita contemplatiua perficiunt opus:* ſiuot dellayuchih, i ſiuot razmislayuchih ſuarſuyu dello.

22. Nav ima vrime ſuoie. Tako Czrikua ima vike ſuoye.

1. Od Abela do Noya.
2. Od Noia do Abrahama.
3. Od Abrahama do Moiſeſſa.
4. Od Moiſeſſa do Dauida.
5. Od Dauida do preneſſenia Babilonskoga.
6. Od preneſſenia Babilonskoga do Iſukarſta.
7. Od Iſukarſta do skonçania hocke tarpiti ſuita.

Ecce ego vobiſcum ſum vſque ad conſummationem ſeculi; ouo ya yesam zuami dari do skonçania ſuita.

23. Nav ima zaſtaue ili bandire. Tako Czrikua pò ſucm ſuitu ima miſta nika ugraiena, kese takoier zovu Czrikue, gdise verni ſprauliaiu, ſprauliaiuchi mole, molechi ſartvu Bogu podaiu, i podaiuchi Sacramente prijmliu.

Kako on ki nauiſoko hoche priti od potribemu yeſt skala. *Simile.* Tako kiche gori poiti, skali od molitue tribamuſeie pridruſiti: *petite & accipietis, & gaudium veſtrum ſit plenum:* proſite, i primete, dà veſelie vaſſe bude puno.

24. Nav na zaſtauah ima kakoue upingane prilike. Tako Czrikua ima uſebi priliku Iſuſa, diuicze Marie, i oſtalih ſuetacz, nè dà mi one prilike molimo, ni nymſe klanyamo kako ono ſtari cinyahu pogani Idolom klanayuchiſe; nego nyh gledayuchi, onih ki ſivu na nebesih raznislamo, i zazmislayuchi napomochih zaziuamo, neka oni z'liubauyu nihovu za nas Boga budu moliti.

Kako luna i zuizde, ſuitloſt ku od ſuncza prijmlyu, na oui ſuit priçeſchuiu. Tako diuicza Marya, i oſtali ſueti, miloſti ke od Boga prijmlyu, nam molechim podayu: *Exod. 32. recordare Abraham, Iſaac, & Iſrael ſeruorum tuorum:* ſpomeniſe z'Abrahama, Iſaaca, i Iſraela rab tuoih.

25. Nav ima trublyu çezku iz sebe vodu çiſti. Tako Czrikua ima iſpouid, pokoy verni ſpaſenia radi grih iz ſebe çiſte, i oua ima, 16. vzrokov imiti.

1. Priproſta.
2. Ponizna.
3. Ciſta.
4. Verna.
5. Poſpiſna.
6. Ottuorena.
7. Razborita.
8. Dobrouolyna.
9. Srameslyua.
10. Szuarſena.
11. Skrouita.

12. Plaç-

12. Plaçna.
13. Naſtoyecha.
14. Kripka.
15. Oſuadna.
16. I priprauna pokoru çiniti.

Kako rana zatuorena ſmart çlouiku nauiſchuye: ottuorena zato izçiſtitſe more. Tako grih neizpouidan veçnu ſmart kaſe, à iſpouidan miloſardie domaſſa: *ore autem confeſſio fit ad ſalutem.* Zuſtmi ſtanouito iſpouid biua na ſpaſenye.

26. Nav ima braſno. Tako Czrikua ima Sacramenat od priçeſchenya, u kom ſiuo telo uzderſiſe Iſuſouo.

Kako glas pripouidaucza vas yeſt ù niem, i vas yeſt ù onih kiga posluſſayu. Tako glas oni veçni, t.y. Iſukarſt vas yeſt uſebi, i vas ù ſuih onih kiga ù Sacramentu prijmliu. *Qui manducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in eo*: ki blaguye moye telo, i pye moiu karv, u meni pribiua, i ya ù niem.

27. Nau ima targouinu. Tako Czrikua ima teleſa i Reliquie ſuetih, kimſe mi klanyamo, i klanyayuchi napomochih zaziuamo.

Oude razmiſslay, dà na yedan naçin klaniamoſe Sacramentu od priçeſchenia; à na drugi naçin reliquiam ſuetim. klaniamoſe rekoh Sacramentu *per ſe, & terminatiuè*: Reliquiam *per accidens & relatiuè*, t.y. dà ù Sacramentu onomu ça yeſt onde klanyamoſe; à Reliquiam onim kiſu na nebeſih, ke pò ſudniem dnevu hotte priati ona çetiri blaſcuſtua, t.y.

1. Suitlinu. 3. Tançinu.
2. Lakſſinu. 4. Ineumerloſt.

Fulgebunt iuſti ſicut ſol in conſpectu DEI: ſuitit hotte prauiçni prid liczem Boſim kako ſuncze.

28. Nav ima Argan, illi vital, ki okolu obrachaſe. Tako Czrikua ima çetiri kripoſti ſtoſerne, pokih viki, illi dobe vernih obrachaiuſe.

1. Mudroſt. 3. Iakoſt.
2. Prauda. 4. Razabranye.

Sedam vikov, ili dob çlouiçanskih.

1. Ottroçye, do ſedam let.
2. Ditinſtuo, od ſedam do çetrnadeſte.
3. Mladoſt ili Iunoſt, od 14. do 21.
4. Iunaçtuo, od 21. do 28.
5. Muſtuo, od 28. do 40.
6. Sztaroſt, od 40. do 70.
7. Preſtarenie matuſtuo, ili didſtuo, od 70. do ſkonçanya ſiuota; *& amplius labor & dolor*: i pokon trud i ſaloſt.

29. Nav ima vitar kyu ù porat huçe. *Simile.* Tako Czrikua ima Duha ſuetoga, pokomſe vlada, i verne ù nebesko kralyeſtuo pelya.

Kako ogayn, ki ſue obrati ùſe, çaſe knyemu pridruſi. Tako Duh S. Kiſe knyemu pridruſi, ſuoymiga napuni kripoſtmi: *ſpiritus tuus bonus deducet me in terram rectam*; duh tuoy dobar dopelya mene ù zemlyu prauiçnu.

30. Nav ima çarnu maſt dueku ili pakal, skimſe maſe, dà vode ù nyu neulizu, i dayu çarv negrize. Tako Czrikua darſi ſpominak od çetirih poslidnih, dà vode od bezakona, i çarv griha ù verne neulize.

1. Szmart.

1. Szmart. 3. Pakal.
2. Szud. 4. Ray.

Memorare nouissima tua, & in æternum non peccabis; ſpomeniſe z'poslidnyh tuoyh, i ù vike nè ſagriſſis.

31. Nav ima pinez k'plachi. Tako Czrikua ima proſchenya, ka od plache vteſanya Iſuſoua yeſu ù vnoſena.

Kako ruka za ombrambu tela na tarplenie protegneſe: tako ruka nebeska, t.y. Iſus za obrambu Czrikue ſuoie, na tarplenie odluçiſe: *miſit manum ſuam de alto:* posla ruku ſuoyu iz viſſinye.

32. Nav ima ogniſche, gdiſe iſtuine pripraulyayu. *Simile* Tako Czrikua ima miſta nika, gdiſe riç Boſia razdiliuye.

Kako çlouik ob kruhu teleſnomu, teleſnim ſiue nacinom. Tako duſſa ob riçi Boſioj, duhounim vzdarſiſe naçinom. *Mat. 4. Non in ſolo pane viuit homo, ſed in omni uerbo quod procedit de ore Dei:* nè ſamo ob kruhu ſiue çlouik, dà ob ſuakoy riçi, ka izhaya iz vſt Boſih.

33. Nav ima Lumbarde. Tako Czrikua ima nauçitelye, ki zogniem nauka, iſprahom prilike vzderſeiu.

Kako kniga, ili liſt, ki nadugo hochese poslati, imaſe zapeçatitj. Tako nauk dobrom prilikom imaſe kazati; *Simile. qui fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum:* ki bude çiniti, i vuçiti, ov veliki nareçetſe ù kralyeſtvu nebeskom.

34. Nav ima metlu skom ſmeti izbira. *Simile.* Tako Czrikua ima skruſſenie, pokom verni od grihov kayuſe ſuoyh.

Kako pçelicze ù vliſchu ſtoyechi, skazi ſuoie na yedno ſpraulyayu miſto, ter potle vanyh izmichu. Tako verni ù vliſchu Czrikue imayu grihe ù pamet pobirati, ter na vrime pò iſpouidi izmetatijh: *Pſal. 50. cor contritum, & humiliatum Deus non deſpicies;* ſarcze skruſſeno, i ponizno Boſe nè odurauas.

35. Nav ima biç, skim pokori zahodeche. Tako Czrikua ima pet opchinskih biçev, skimi pokori ſagriſſuyuche.

1. Prokletſtuo.
2. Vanredie.
3. Zabranenye cinov.
4. Obuſtaulenye slusbe.
5. Vazetye reda.

Aug. Sententia excommunicationis ſiue iuſta, ſiue iniuſta metuenda eſt; odluka pokleſttua ili prauiçna, ili, neprauiçna boyatiſe ima.

36. Nav ima Vode. Tako Czrikua ima plod Duha S.

1. Lyubav.
2. Veſelie.
3. Mir.
4. Szterplenie.
5. Podnaſſanye.
6. Dobrotu.
7. Miloſardie.
8. Krotkoſt.
9. Veru.
10. Tihoſt.
11. Vzdarſanye.
12. Ciſtochu.

O quàm bonus, & ſuauis eſt Spiritus tuus Domine in omnibus; oh koliko dobar, i vgodan yeſt duh tuoy Goſp. ù ſuem.

37. Nav ima Vlya, skim ſuiti, liçi, i yſtuine naçinya. Tako Czrikua ima milo-

milosardie skim suiti ù prilikah, liçi ù potribah, i razdiliuje ù almostvu; *Iucundus homo qui miserètur & commodat*: slauan çlouik kise similuie, i podaie.

38. Nav ima Skandal, skim more miri, ù kolikoy vodise nahodi dà nepogine. Tako Czrikua ima pet versti suetih, kyu mire, i mirech! vzdarsuyu.

1. Proroki oçitouaniem.
2. Patriarche obyauleniem.
3. Apostoli zmirakuli.
4. Muçeniki s'karujom.
5. Nauçitelyi znaukom.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filij. Vime otacz tvoyh porodihuse tebi sini.

39. Nav ima Czimer ili Armu çigoua yest. Tako Czrikua ima zlamenye ù onyh ki pò nyoy hotese skraniti.

1. Verouati.
2. Vffatga.
3. Liubitga.
4. Dobra della dellati.
5. Zayn seliti vmriti.
6. Seliti snym pribiuati.
7. Dan i noch na slusbu nyegovu derssatse.

Ier. 4. Non glorietur sapiens in sapientia sua, & non glorietur fortis in fortitudine sua, & non glorietur diues in diuitijs suis; sed in hoc glorietur qui gloriatur scire & nosse me, quia ego sum Dominus qui facio misericordiam, & iudicium, & iustitiam in terra; hæc enim placent mihi, ait Dominus. Nemoyse slauiti razuman ù razumu suomu i nemoyse slauiti yak ù yakosti suoioi, i nemoise slauiti bogatacz ù bogatstvu suoiemu: dà ù ouom slauise, ki slauitse znati i poznati mene, yako ya yesa. Gosp. ki çinim milosardie, i sud, i praudu na zemly: oua stanouito draga yesu meni, gouori Gos.

40. Nav ima vitre suprotiune. Tako Czrikua ima nepriatelie.

1. Nepriately yest Diaual; *Pet. quia aduersarius vester Diabolus* zasto suprotiunik vass yest Diaual.

2. Grihi; *Aug. peccatum est dictum vel factum, vel concupitum contra legem Dei*: grih yest ili reçenye, ili vçinenye, ili posselenie proti zakonu Bossemu.

3. suit: *Ber. fallax est hic mundus, finis dubius, exitus horribilis, iudex terribilis, pœna infinibilis*: hiuben yest ov suit, suarha nestalna, izhod çudan, sud dacz strasan, muka nesuerssena.

4. Iesu nepriatelyi videni: tako dà vazda od poçetka dobri yest imali suprotiune, i tako do skonçania hoche biti suita.

Abelu bì suprotiunik Cain: Setu bì suprotiunik Iared: Enossù bì suprot Mauiael: Enochu bi suprot. Ada; Lameku bì suprot Iabel: Noyu bì suprot Cam: Melchisedechu bì suprot Codorlamor: Abrahamu Tare: Isaacu Ismael, Iacobu Esav; Moyssessù Pharao: Iosue Amorei, Getei, Philistei, i proçaya.

Czrikua Catholiçanska imi duanadeste progonstui.

1. Pod. Herudom Aschalonitom pod kim mladenczi, Iuan, i Stephan bihu muçeni.
2. Pod Neronom.
3. Pod Domitianom.

4. Pod

4. Pod Neruom i Traanom.
5. Pod Adrianom.
6. Pod Antoninom.
7. Pod Seuerom.
8. Pod Maximinianom.
9. Pod Deciom.
10. Pod Galom.
11. Pod Aurelianom.
12. Pod Diocletianom i Maximinianom.

A naskonçaniu ſuita Antikarſt hoche vzduignutſe.

Od ſuih zato izbauilih yeſt veliki Bogh, i izbauitüh hoche, i kako ono zlato skroz ogayn proneſſeno, od oue Czrikue ù onu veçnoga pokoya preneſeryh: zaſto *qui perſeuerauerit vſque ad finem hic ſaluus erit.*

Dà neka znas, dà duoie varſti vernih ù quoi Naui Czrikue Catholiçanske vzderſeſe. Iedni kiſu ù broyu à nè ù plachi: drugi kiſu ù broyu i ù plachi. V broiu ieſu, à nè ù plachi oni kiſu ù ſmartnomù grihu, ter nimayu odluke pokoritiſe. V broyu i ù plachi yeſu oni, kiſu ù miloſti Boſyoy.

Zato, ako hochemo delniki nebeske biti plache, imamo na priliku Naue, i zlamenia jego, çeterdeſet imati kripoſt.

1. NAypartua Iſukarſta çelnoga Czrikue goſpodara imamo naslidouati: *Aug. ſup. Ioan. ambulare vis? ipſe eſt via; falli non vis? ipſe eſt veritas; mori non vis? ipſe eſt vita*: hoditi hoches? on yeſt put: zayti neches? on yeſt iſtina: ſiuiti hoches? on yeſt ſiuot.

2. Papu posluſſati: *Amb. ſola obedientia inuenit palmam, ſola inobedientia inuenit pœnam*, ſam posluh nahodi plachu, ſam neposluh nahodi terplenie.

3. Mornarom, t.y. vernim pridruſitiſe: *Pſal. 17. cum bono bonus eris, & cum peruerſo peruerteris*, z'dobrim dobar budes, à z'griſnikom zagriſſis.

4. Euangeliu biti pokornu: *Mat. pœnitemini, & credite Euangelio*; pokoriteſe, ì veruyte Euangeliu.

5. Redouniki zauete ſuoye imaiu obderſati, à ſuitouni Redounike poſtouati: *ruina eſt homini deuorare SS. & poſt vota retractare: Prou. 22.* pogibel yeſt çlouiku poſirati ſuetih, i pozauetu opogouoritiſe.

6. V kriſu Goſpod. slauitiſe: *Galat. 6. mihi autem abſit gloriari niſi in cruce Domini*: meniſe neday Bogh slauit i, nego ù kriſu Gos.

7. Pokoru sliditi: *Aug. qui per penitentiam peccata diluit Angelicæ felicitatis conſors in æternum erit*: ki pokorom grihe oplaçe, Angelskoy slaui pridruſen ù veçnoſti bude.

8. Sztalni ù veri biti: *Aug. de verbo Domin. ille apud Deum plus habet loci, qui plus attulit non argenti ſed fidei*. On polag Boga ima veche miſto, ki vech doneſe nè ſrebra nego vere.

9. Vuffaniu naſtoyechi: *Greg. in Moral. ſpes in' æternitatem animam erigit, idcirco nulla mala exterius quæ tolerat, ſentit*: Vffanye ù veçnoſti duſſu uzuiſi, zato nyedna zla vanska ka podnaſſa nechuye.

10. Vlyubaui ſuerſſeni: *Aug. de Doctr. Chriſt. ſola charitas eſt, quæ vincit omnia, & ſine qua nihil valent, omnia,*

&

& quæ vbicunque fuerit trahit ad sè omnia: sama lyubav yeſt ka dobiua ſuaka, prezke niſtar ne velyayu ſuaka, i ka gdi goder bude, poteſe k'ſebi ſuaka.

11. Diuiczu Mariu napomoch zaziuati imamo: *illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte*: one tuoie oçi miloſardne knam griſnikom obrati.

12. Otcza nebeskoga zazIuati: *Matt. cum oraueritis dicite, Pater noſter:* kàd budete moliti reczite, Oçe naſs.

13. Zdravu Maryu moliti yedabi zanas molila: *Hieron. dicebat Mariam gratia plenam eſſe, quæ cœlis gloriam, terris* DEVM, *pacemq; hominibus refudit, ſidem gentibus, finem vitijs, vitę ordinem, moribus diſciplinam*: Priſtoyaſſeſe Marij miloſti biti punoy, ka nebom ſlavu, zemlyam Boga, i mir lyudem nakloni, veru yazikom, ſuarhu grihom, ſiuotu naredbu chudom naçin.

14. Vere ſuete çlane obderſati: *tunc enim veraciter fideles ſumus, ſi quod verbis promittimus operibus adimplemus*: tada ſtanouito verni yeſmo, dà ça z'beſidami obechiuamo, zdelli napunyamo.

15. Zapouidi Boſie i Czrikuene nepriſtupliati: *Eccl.* 12. *Deum time, & mandata eius obſerua*: Bogaſe boy, i zapouidi niegoue obsluſui.

16. Sacramente ſuete priamati: *Greg. ſup.* 1. *Reg. Sacramenta foris præcipimus, vt intus* S. *Spiritus gratia repleamur*: Sacramente izuan zapouidamo, neka ù nutra S. Duha napunimoſe.

17. Darom Duha ſuetoga pridruſimoſe: *dona Spiritus ſancti omnia viuificant*: dari Duha ſuetoga ſuaka oſuslyuyu.

18. Blaſenſtua sliditi: *beatitudines non difficilis ſed delectabiles ſunt obſeruantibus*: Blaſenſtua nè teska, nego ugodna obsluſuyuchim yeſu.

19. Dellom od miloſardia priklonitiſe: *miſericordia talis eſt virtus, quod omnes cæteræ ei cedunt virtutes*. Miloſardie takoua yeſt kripoſt da oſtaleioiſe podlagaiu kripoſti.

20. Ochuchenya tela od taſchine od vratiti: *Pſalm. auerte oculos tuos ne videant vanitatem*: odvrati oçi tuoye dà neuide taſchinu.

21. Siuot delaiuchih, i razmislaiuchih priati: *dirige cor tuum in viam veritatis*: odluçi ſarcze tuoie ù put od iſtine.

22. Vike ſuoie ù ſtrahu Boſiemu troſiti: *qui timet* DEVM *faciet bona*: kiſe Boga boy on çini dobro.

23. Czrikue oſobite, ili meſta k'molitui odluçena pohaiati: *auxilium* DEI *in oratione cernitur*: pomoch Boſia ù molitui nahodechiſe.

24. Prilikam ſuetih klaniatſe: *nos adoramus quod ſcimus*: miſe klaniamo onomu koga znamo.

25. Grihe izpouidati: *Hieron. vbi eſt confeſſio, ibi remiſſio*: gdi yeſt iſpouid, onde i proſchenie.

26. Priçeſchenie zauetno prijmati: *Auguſ. accipe quotidie, quod quotidie tibi proſit*: prijmli ſuaki dan, ça ſuaki dan pruditi.

27. Reliquiam ſuetih poſtenie çiniti: *4. Reg. ad contactum oſſium Eliſei Prophetæ vita reſtituta eſt mortuo*: od tak-

...ya koni Eliſea proroka, ſiuot pou-
rachen yeſt martuaczu.

28. Kripoſt uzderſati: *virtutem gloria neceſſario ſequitur*: kripoſt pò ſuaki put ſlaua nasliduie.

29. Duha ſuetoga na pomoch zaziuati: *Spiritus ſanctus mentem quam replet obrumbat*: Duh ſueti koga napuni obhladi.

30. Szpominatiſe od çetiri poslidnih: *memorare nouiſſima tua, & in æternum non peccabis*: ſpomeniſe od poslidnih tuoih, i ù vike neſagriſſis.

31. Proſchenia prijmati.

2. Riç Boſiu poslusſati: *Mat. 4. non in ſo pane viuit homo, ſed de omni verbo quod procedit de ore* DEI: nè ſamo ù kruhu ſiue çlouik, dà ob ſuakoy riçi ka izhaia iz uſt Boſih.

33. Nauçitelie prauoga zakona sliſſati: *doctrinam bonam magis quàm aurum eligite*: nauk dobar vech neg zlato poſeliite.

34. Szkruſſiti ſarcze: *Pſal. 125. qui ſeminat in lachrymis, in exultatione metet*: ki ſye ù ſuzah, ù veſeliu ſanie.

35. Od prokletſtua biſati: *Ioſ. 6. Anathema in medio tui Iſrael non poterit ſtare coram hoſtibus*: prokleti poſrid tebe Iſraelu nè obſtoye prid nepriately.

36. Plod Duha ſuetoga ſeliti: *Gregor. Spiritus ſancti fructus vbi nectuntur, ſeparari nequeunt*. Duha ſuetoga plodi gdiſe ùkorene razdilitiſe nemogu.

37. Miloſardie sliditi *Exodi. in opere miſericordiæ nemo tempus perdit*: ù dellu miloſardia niedan vrime gubi.

38. Szuete naslidouati: *Sancti eſtote quia ego ſum ſanctus, dicit Dominus*: ſueti budite zaſto ya ſuet yeſam gouori Goſp.

39. Zlamenia Iſuſoua ù ſarczu noſiti: *viuo ego, iam non ego, viuit autem in me Chriſtus*: ſiuem ja, nè jur ja, ſiue ſtanouito ù meni Iſukarſt.

40. Proti nepriateliom boritiſe, ako krunu nebesku hochemo doztignuti: *qui legitimè certauerit ipſe coronabitur*; ki ſtanouito budeſe boriti, hocheſe okruniti.

SZVARHA.

Ljubljana

Eng. 30

7 11 7 44,

pri milo. san tvoju knigu irasum
stomi pisete